

PASQYRË E GJYKIMEVE PËR KRIMET E LUFTËS NË KOSOVË NË PERIUDHËN 1999-2018.
PREGLED SUĐENJA ZA RATNE ZLOČINE NA KOSOVU U PERIODU 1999-2018.
AN OVERVIEW OF WAR CRIME TRIALS IN KOSOVO IN THE PERIOD 1999-2018

**PASQYRË E GJYKIMEVE PËR KRIMET E LUFTËS
NË KOSOVË NË PERIUDHËN 1999-2018**

**PREGLED SUĐENJA ZA RATNE ZLOČINE
NA KOSOVU U PERIODU 1999–2018.**

**AN OVERVIEW OF WAR CRIME TRIALS
IN KOSOVO IN THE PERIOD 1999-2018**

Ky botim është realizuar me përkrahjen e projektit Promovimi i Shoqërisë Demokratike (DSP) – i financuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) dhe Ministria e Punëve të Jashtme e Danimarkës (DANIDA) dhe menaxhuar nga Fondacioni Kosovar për Shoqëri Civile (KCSF). Përmbajtja e këtij botimi është përgjegjësi e <**Fondit për të drejtën humanitare Kosovë – FDH Kosovë**> dhe nëasnje mënyrë nuk mund të konsiderohet si qëndrim i SDC-së, DANIDA-së apo KCSF-së.”

Ova publikacija je podržana od strane Unapredjenja Demokratskog Društva (DSP) - finansiran od strane Švajcarske Agencije za Razvoj i Saradnju (SDC) i Ministarstva Spoljnih Poslova Danske (DANIDA) i upravlja Kosovska Fondacija za Civilno društvo (KCSF). Sadržaj ove publikacije je odgovornost <**Fond za humanitarno pravo Kosovo – FHP Kosovo**> i ne može se ni na koji način smatrati kao stav SDC, DANID-e ili KCSF-a.

This publication is supported by the Democratic Society Promotion (DSP) project - funded by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) and the Danish Ministry of Foreign Affairs (DANIDA), managed by the Kosovar Civil Society Foundation (KCSF). The content of this publication is the responsibility of <**Humanitarian Law Center Kosovo – HLC Kosovo**> and does not state or reflect the views or opinions of SDC, DANIDA or KCSF.”

Pasqyrë e gjykimeve për krimet e luftës në Kosovë 1999-2018

Pasqyrë e gjykimeve për krimet e luftës në Kosovë 1999-2018

1. Konflikti i armatosur në Kosovë	7
1.1. Konflikti i brendshëm.....	7
1.2. Konflikti ndërkombëtar	7
1.3. Marrëveshja e Kumanovës	7
2. Pasojat e konfliktit të armatosur.....	7
3. Organizimi i sistemit të gjyqësorit	8
4. Korniza ligjore për gjykimet në Kosovë.....	9
5. Gjykimet për krimet e luftës kundër popullatës civile në Kosovë	10
5.1. Misioni i Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK).....	10
5.2. Misioni i Bashkimit Evropian për sundimin e ligjit (EULEX)	11
6. Misioni dhe mandati i EULEX-it, bartja e kompetencave	12
1. LËNDET E PËRFUNDUARA ME AKTGJYKIME TË PLOTFUQISHME	15
1.1. Lënda: Prokurori kundër Miroslav Vuçkoviqit	17
1.2. Lënda: Prokurori kundër Millosh Jokiqit.....	22
1.3. Lënda: Prokurori kundër Angjellko Kollashinac dhe të tjerëve.....	26
1.4. Lënda: Prokurori kundër Radovan Apostoloviqit dhe të tjerëve	30
1.5. Lënda: Prokurori kundër Sava Matiqit	32
1.6. Lënda: Prokurori kundër Momçillo Trajkoviqit	35
1.7. Lënda: Prokurori kundër Veselin Beshoviqit	38
1.8. Lënda: Prokurori kundër Aleksandar Mlladenoviqit	41
1.9. Lënda: Prokurori kundër Sasha Gërkoviqit.....	43
1.10. Lënda: Prokurori kundër Latif Gashit dhe të tjerëve (Grupi i Llapit).....	45
1.11. Lënda: Prokurori kundër Ejup Runjevës dhe të tjerëve	50
1.12. Lënda: Prokurori kundër Selim Krasniqit dhe të tjerëve.....	53
1.13. Lënda: Prokurori kundër Idriz Gashit	56
1.14. Lënda: Prokurori kundër Gani Gashit	59
1.15. Lënda: Prokurori kundër Gjelosh Krasniqit	61
1.16. Lënda: Prokurori kundër Vukmir Cvetkoviqit	63
1.17. Lënda: Prokurori kundër Sabit Gecit dhe të tjerëve (Kukës, Cahan)	65
1.18. Lënda: Prokurori kundër Fahredin Gashit dhe Hysri Ramës	69
1.19. Lënda: Prokurori kundër Sllobodan Martinoviqit dhe të tjerëve	71
1.20. Lënda: Prokurori kundër Ejup Kabashit dhe të tjerëve & Sokol Bytyqi	74
1.21. Lënda: Prokurori kundër Arben Krasniqit dhe të tjerëve (Kleçka)	78
1.22. Lënda: Prokurori kundër Zoran Koliqit	83
1.23. Lënda: Prokurori kundër Aleksandër Bullatoviqit	86
1.24. Lënda: Prokurori kundër Dejanoviqit dhe Bojkoviqit	88
1.25. Lënda: Prokurori kundër Sabit Tafil Gecit dhe të tjerëve	91
1.26. Lënda: Prokurori kundër Ivan Radivojeviqit	93
1.27. Lënda: Prokurori kundër Ismet Haxhës dhe të tjerëve.....	95
1.28. Lënda: Prokurori kundër Oliver Ivanoviqit dhe të tjerëve	97
1.29. Lënda: Prokurori kundër Sahit Halitajt	101
1.30. Lënda: Prokurori kundër Xhemshit Krasniqit	102
2. LËNDËT, NË TË CILAT PROCEDURA PENALE ËSHTË NË VAZHDIM E SIPËR.....	105
2.1. Lënda: Prokurori kundër Agim Demajt dhe të tjerëve (Drenica)	107
2.2. Lënda: Prokurori kundër Remzi Shalës	114
2.3. Lënda: Prokurori kundër Fatmir Limajt - Belanica.....	115

2.4. Lënda: Prokurori kundër Skender Bislimit	117
2.5. Lënda: Prokurori kundër Zoran Vukotiqit (Vukotiqi I).....	118
2.6. Lënda: Prokurori kundër Zoran Vukotiqit (Vukotiqi II)	120
2.7. Lënda: Prokurori kundër Zoran Vukotiqit (Vukotiqi III)	122
2.8. Lënda: Prokurori kundër Darko Tasiqit	123
2.9. Lënda: Prokurori kundër Millorad Zajiqit.....	124
3. LËNDËT, NË TË CILAT TË AKUZUARIT KANË IKUR NGA PARABURGIMI PAS NGRITJËS SË AKTAKUZËS	125
3.1. Lënda: Prokurori kundër Stolliqit dhe Llakushiqit	127
3.2. Lënda: Prokurori kundër Vlladica Maksimoviqit.....	129
3.3. Lënda: Prokurori kundër Lulzim Ademit	130
3.4. Lënda: Prokurori kundër Dragisha Pejiqit	132
3.5. Lënda: Prokurori kundër Igor Simiqit dhe të tjerëve.....	133
3.6. Lënda: Prokurori kundër Ljubisha Mlladenoviqit.....	136
3.7. Lënda: Prokurori kundër Zharko Cvetanoviqit dhe të tjerëve	138
3.8. Lënda: Prokurori kundër Momçillo Jovanoviqit.....	140
Të dhënat statistikore mbi gjykimet për krimet e luftës të kryera në Kosovë, që janë zhvilluar para gjykatave kosovare në periudhën e viteve 1999 - 2018.....	141

Fondi për të Drejtën Humanitare Kosovë (FDH Kosovë) ka filluar me përcjelljen dhe analizën e gjykimeve për krimet e luftës në Kosovë në fillim të vitit 2000 në kuadër të projektit ***Monitorimi i gjykimeve për krimet e luftës me prapavijë politike dhe etnike***, kur pas përfundimit të konfliktit të armatosur në Kosovë janë hapur shqyrtimet e para kryesore lidhur me akuzat për këto kime.

1. Konflikti i armatosur në Kosovë

Konflikti i armatosur në Kosovë ka zgjatur nga data 28 shkurt e vitit 1998 (kur në fshatrat Likosha/Likošane dhe Qirez/Ćirez janë vrarë 21 shqiptarë¹), deri te nënshkrimi i marrëveshjes tekniko-ushtarake, e njohur si Marrëveshja e Kumanovës e datës 9 qershor të vitit 1999, midis NATO/KFOR-it dhe forcave të Republikës Federale të Jugosllavisë (RFJ) dhe Republikës së Serbisë (RS).

1.1.

Konflikti i brendshëm

Konflikti i armatosur i brendshëm është zhvilluar midis forcave të armatosura të RFJ-së dhe RS (UJ, forcave policore dhe formacioneve paramilitare) dhe pjesëtarëve të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës (UÇK).

Konflikti i brendshëm është zhvilluar nga data 28 shkurt të vitit 1998 e deri në datën 23 mars të vitit 1999, përkatësisht deri në refuzimin e ish presidentit të Republikës së Serbisë, Slobodan Milosheviqit për të pranuar marrëveshjen e paqes dhe që nga Kosova të tërheq forcat ushtarake dhe policore.

1.2.

Konflikti ndërkombëtar

Konflikti në Kosovë i ka marrë premisat e konfliktit ndërkombëtar me fillimin e bombardimeve të NATO-s të territorit të Jugosllavisë, përkatësisht të Serbisë, në datën 24 mars të vitit 1999.

Bombardimi ka pasuar si rezultat i refuzimit të Beogradit për të pranuar kërkesat ndërkombëtare për ndalimin e dhunës në Kosovë.

Ai ka zgjatur 78 ditë dhe ka përfunduar me nënshkrimin e Marrëveshjes së Kumanovës të datës 9 qershor të vitit 1999.

1.3.

Marrëveshja e Kumanovës

Bombardimet e NATO-s kanë përfunduar me nënshkrimin e Marrëveshjes së Kumanovës. Sipas Marrëveshjes, forcat e armatosura të Serbisë dhe të Jugosllavisë e kanë marrë obligimin që të tjerhiqen nga territori i Kosovës. Për tjerheqje e kanë pasur afatin prej 11 ditësh.

2. Pasojat e konfliktit të armatosur

Gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë janë kryer shumë kime kundër popullatës civile. Këto kime e kanë karakterin e gjykimeve të luftës, për arsyet se janë kryer gjatë kohës së konfliktit të armatosur ose okupimit.

(1) Sipas praktikës ndërkombëtare, që është miratuar dhe zbatuar në shumë vendime të Gjykatës Ndërkombëtare Penale të ish Jugosllavisë (GJNPJ), si dhe nga ana e shumë organizatave të pranuara ndërkombëtare (HRW, AI), që janë marrë me hulumtimin e shkaqeve dhe të pasojave të konfliktit të armatosur, konflikti i brendshëm ka zgjatur nga data 28 shkurt të vitit 1998, kur në Qirez/Ćirez dhe Likosha/Likošan, sipas burimeve të cilat i ka FDH Kosovë, janë vrarë njëzet e një shqiptar, të gjithë civil. Data e cekur konsiderohet fillim i konfliktit të brendshëm të armatosur për shkak të intensitetit të përforuar midis UÇK-së dhe forcave të armatosura të Serbisë dhe të Jugosllavisë, si dhe për shkak të intensitetit të gjykimeve ndaj civilëve: https://www.hrw.org/legacy/reports98/kosovo/Kos9810-11.htm#P1163_183734, faqe 2.

Një ditë pas nënshkrimit të Marrëveshjes së Kumanovës, Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara (KS i KB) e ka miratuar Rezolutën 1244 mbi Kosovën.

Krahas rregullimit të periudhës kalimtare, me këtë rezolutë janë zgjeruar kompetencat dhe mandati i Tribunalit Penal Ndërkombëtar për ish Jugosllavinë (TPNJ) me seli në Hagë dhe në Kosovë.

Rezoluta e ka mundësuar edhe vendosjen e sistemit të gjyqësorit, gjë që ka qenë kusht që prokurorët dhe gjyqtarët e Kosovës të fillojnë me ndjekjen penale të krimeve të luftës.

3. Organizimi i sistemit të gjyqësorit

Menjëherë pas ardhjes në Kosovë, në muajin qershor të vitit 1999, Misioni i Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK) ka filluar me formimin e organeve të përkohshme të qeverisjes, duke i përfshirë edhe strukturat e gjyqësorit.

Përfaqësuesi Special i Sekretarit të Përgjithshëm (PSSP), në datën 28 qershor e ka formuar Këshillin e Përbashkët Këshillëdhënës (KPK), i cili e ka

rolin që të rekomandojë emërimin e gjyqtarëve dhe të prokurorëve. Gjatë kohës së mandatit, i cili ka zgjatur tre muaj, ky Këshill i ka propozuar 55 gjyqtarë dhe prokurorë, në mesin e të cilëve ka pasur edhe pjesëtarë të komuniteteve pakicë.

Këshilli Këshillëdhënës ka pushuar me punën e tij në datën 7 tetor të vitit 1999 dhe është zëvendësuar me Komisionin e Përkohshëm Këshillëdhënës (KPK), i cili, pas shqyrtimit të 700 kërkesave dhe 560 intervistave të zhvilluara, i ka rekomanduar UNMIK-ut emërimin e 300 gjyqtarëve dhe prokurorëve dhe mbi 200 gjyqtarë-porotë, të cilët deri në muajin qershor të vitit 2000 janë emëruar në territorin e Kosovës. Në mesin e të emëruarve ka pasur jashtëzakonisht shumë pak pjesëtarë të komuniteteve pakicë, posaçërisht serb, të cilët për shkak të trysnive të ndryshme, posaçërisht të Beogradit, pas emërimit, kanë refuzuar që t'i bashkohen sistemit të ri të gjyqësorit në Kosovë.

Mungesa e pjesëtarëve të komuniteteve pakicë në sistemin e gjyqësorit si dhe fakti se të akuzuar, përkatesisht të akuzuarit në rastet për veprat e rënda penale përkatesisht për krime të luftës kryesisht kanë qenë serb, ka shkaktuar pakënaqësi të madhe, posaçërisht të serbëve, sepse për akuzat kanë vendosur panelet gjyqësore të përbërë kryesisht nga shqiptarët. Nga arsyet e cekura, PSSP-ja, në fillim të muajit shkurt të vitit 2000 e ka publikuar rregulloren, me të cilën është rregulluar çështja e angazhimit të gjyqtarëve dhe e prokurorëve ndërkombëtarë në kuadër të sistemit të gjyqësorit. Së pari janë vendosur gjyqtarët dhe prokurorët ndërkombëtarë, të cilët kanë qenë kompetent për ish Gjykatën e Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, deri sa prej fundit të muajit maj të të njëjtë vit kanë qenë të emëruar gjyqtarët dhe prokurorët ndërkombëtarë, të cilët kanë qenë kompetent për veprim në gjykatat dhe prokuroritë në tërë territorin e Kosovës.

Në fillim të vitit 2001, gjyqtarët dhe prokurorët ndërkombëtarë kanë mundur për t'u inkuadruar në procedurat, të cilat kanë qenë në zhvillim e sipër ose që në mënyrë të pavarur të marrin raste të reja, të ndjeshme. Me angazhimin e gjyqtarëve dhe të prokurorëve ndërkombëtarë është dashur që të sigurohet paanashmëria dhe objektiviteti në punën e gjykatave dhe të prokurorisë.

Nga viti 1999, midis institucioneve relevante në mënyrë të vazhdueshme është shqyrtuar formimi i gjykatës speciale për krime të luftës si dhe krimet me prapavijë politike dhe etnike. Megjithëkëtë, kjo ide është ballafaquar me problemin e sigurimit të kuadrove nga të gjitha bashkësítë etnike. Nga ideja e formimit të gjykatës speciale është hequr dorë nga fundi i vitit 2000, midis të tjerash edhe për shkak të mungesës së mjeteve materiale. Nga ana tjetër, angazhimi i gjyqtarëve dhe i prokurorëve ndërkombëtarë dhe fokusimi i tyre në krimet e luftës ka filluar të jep rezultate.

FDH Kosovë ka insistuar në nevojën për formimin e gjykatës speciale ose të një departamenti të posaçëm,

që do të ishte në kuadër të formacionit të sistemit kosovar të gjyqësorit dhe ekskluzivisht kompetente për ndjekjen penale të krimeve të luftës. FDH Kosovë këto qëndrime posaçërisht i ka shprehur në rekomandimet e raporteve vjetore mbi gjykimet e monitoruara për krimet më të ndjeshme. Në muajin tetor të vitit 2013, FDH Kosovë e ka organizuar tryezën e rrumbullakët me temën „A ka nevojë Kosova për Gjykatë Speciale për krimet e luftës ose për departament të posaçëm”, që në mënyrë ekskluzive do të vepronë në lidhje me akuzat për krimet e luftës me prapavijë etnike dhe politike. Përfundimet e vijuesve të tubimit, të bëra në bazë të qëndrimeve të shumicës së vijuesve, kanë qenë se gjyqësori kosovar me kapacitetet ekzistuese mund të ballafaqohet dhe t'ia dalë me krimet e luftës, përkatësisht me gjykimet për këto vepra penale.

Për diçka më pak se dy vite, në datën 3 gusht të vitit 2015, Kuvendi i Kosovës i ka miratuar ndryshimet e Kushtetutës së Kosovës, në bazë të të cilave është rregulluar çështja e formimit të Dhomave të Specializuara dhe të Prokurorisë Speciale me seli në Hagë, që do të ishte kompetente për krimet kundër njerëzimit, krimet e luftës dhe veprat e tjera penale të parapara me ligjet e Kosovës, kurse e gjithë kjo në lidhje me reportin e Grupit Parlamentar të Këshillit të Evropës të muajit janar të vitit 2011².

Deri te përfundimi i përgatitjeve të këtij publikimi nuk është ngritur asnjë aktakuzë nga ana e Prokurorisë Speciale.

4. Korniza ligjore për gjykimet në Kosovë

Të gjitha gjykimet e deritashme për krimet e luftës të organizuara në Kosovë, në pajtim me Rregulloren e UNMIK-ut nr. 24/1999 të datës 12 dhjetor të vitit 1999, janë kualifikuar si të tilla kryesisht sipas ligjit penal, i cili ka qenë në fuqi para datës 29 mars të vitit 1989 (Ligji Penal i Republikës Socialiste Federative të Jugosllavisë - LP RSFJ).

Procedura penale në këto gjykime deri në muajin prill të vitit 2004 është udhëhequr kryesisht nga ligji mbi procedurën penale, i cili ka qenë në fuqi deri në 29 mars 1989, pra, me ligjin mbi procedurën penale të ish Jugosllavisë, por shumë çështje në vijim e sipër, për zgjidhjen e të cilave është paraqitur nevoja, janë zgjidhur me rregulloret e PSSP-së me zbatimin e normave ndërkombëtare.

Sipas këtyre ligjeve janë organizuar gjykimet për krimet, për shkeljen e të drejtave të njeriut si dhe shkelja e rregullave vendore dhe ndërkombëtare, që kanë ndodhur gjatë kohës së konfliktit në lidhje me konfliktin në Kosovë nga data 28 shkurt të vitit 1998 e deri në mesin e muajit qershor të vitit 1999. Në fillim të muajit prill të vitit 2004 ka hyrë në fuqi pakoja e ligjeve penale të miratuara të reja. Në hartimin e rregullave juridike kanë marrë pjesë ekspertë të njohur ndërkombëtarë dhe vendorë. Këto ligje, deri në shpalljen e pavarësisë së Kosovës, në muajin shkurt të vitit 2008, e kanë pasur statusin e ligjeve të përkohshme. Gjatë vitit të cekur, me ligje të veçanta nga ana e Kuvendit të Kosovës, janë shpallur ligje të Kosovës.

Me ligjet, të cilat kanë hyrë në datën 1 janar të vitit 2013 (Kodi Penal i Republikës së Kosovës, Kodi mbi Procedurën Penale i Republikës së Kosovës), si dhe me Ligjin mbi Gjykatat e Kosovës, është përfunduar edhe riorganizimi i sistemit të gjyqësorit të Kosovës. Sipas këtij ligji, për vendosje në shkallën e parë, kompetente janë gjykatat themelore. Lidhur me ankesat, vendos Gjykata e Apelit. Gjykatë Supreme e cila është kompetente për të vendosur në shkallën e tretë si dhe për mjetet e jashtëzakonshme juridike.

(2) Raporti i Grupit Parlamentar të Këshillit të Evropës është inicuar me reportin e senatorit zviceran dhe ish rapportuesit special të Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Evropës, Dik Martit mbi krimet e kryera ndaj serbëve dhe shqiptarëve jolojal gjatë verës së vitit 1999 si dhe tregtinë me armët, drogën, dhe organet njerëzore.

5. Gjykimet për krimet e luftës kundër popullatës civile në Kosovë

Pas nënshkrimit të Marrëveshjes së Paqes, hetuesit e Tribunalit Penal Ndërkombëtarë për ish Jugosllavinë (TPNJ) kanë filluar hetimet mbi krimet e kryera në Kosovë. Në hetime kanë marrë pjesë edhe pjesëtarët e policisë së forcave paqësore. Së shpejti ka filluar me punë në terren edhe Policia Civile e UNMIK-ut. Shërbimi Policor i Kosovës (SHPK, nga viti 2008 i quajtur Policia e Kosovës - PK), formimi i së cilës ka filluar në vitin 1999, nuk ka pasur rol primar në hulumtimin e kimeve të luftës deri në fillimin e bartjes së kompetencave nga ana e EULEX-it tek institucionet vendore. PK në fillim, në hetimin e këtyre kimeve ka qenë e përfshirë përmes ekipeve të përziera për hetimin e kimeve të luftës.

Aktakuzat e para për krimet e luftës në kuadër të sistemit gjyqësor, i cili ka filluar të formohet pas konfliktit të armatosur, janë ngritur nga ana e prokurorëve vendorë nga fundi i vitit 1999, ashtu që në lëndët për të cilat është vendosur për akuzat për krimet e luftës kanë vepruar gjyqtarët vendor, të propozuar nga ana e Këshillit Këshillëdhënës dhe të emëruar nga PSSP. Panelet shqyruese kanë qenë të përbëra kryesisht nga gjyqtarët, shqiptarë të Kosovës, të cilët në fillim të viteve 1990-të kanë qenë të përjashtuar nga sistemi gjyqësor i asaj kohe dhe të cilët pothuajse një dhjetëvjetësh nuk e kanë ushtruar funksionin në gjyqësor. Këto panele gjyqësore mono-nacionale nuk kanë qenë të çliruara nga anshmëria, posaçërisht ndaj pjesëtarëve të komuniteteve pakicë, që kryesisht kanë qenë të akuzuar për krimet e luftës.

Kalimi i veprave më të rënda penale në kompetencat e gjyqtarëve dhe prokurorëve ndërkombëtarë ka qenë i diktuar jo vetëm nga situata komplekse politike si dhe me shmangjen e praktikës së deri- atëhershme që në marrëdhëniet e ashërsuara etnike në Kosovë gjyqtarët e kombësisë shqiptare t'i gjykojnë të akuzuarit e kombësisë serbe, por, po ashtu, edhe me trysninë gjithnjë e më të shprehur në gjyqtarët vendor.

5.1. Misioni i Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK)

Në fillim të vitit 2000, në panelet gjyqësore që kanë vendosur lidhur me akuzat për krimet e luftës ka filluar angazhimi i gjyqtarëve ndërkombëtarë, së parë në cilësi të anëtarëve të panelit, në mënyrë që gjatë vitit 2003 gjykimet për këto vepra penale të fillojnë të zhvillohen para paneleve me përbërje të përzier, me të cilat pothuajse në të gjitha rastet kanë kryesuar gjyqtarët ndërkombëtarë, posaçërisht në rastet kur ka qenë fjalë për gjykimet e pjesëtarëve të UÇK-së ose në gjykimet e tjera të ndjeshme. Në të gjitha këto lëndë kanë vendosur panelet gjyqësore, në përbërjen e të cilave kanë qenë vetëm gjyqtarët ndërkombëtarë. Deri në fund të misionit të UNMIK-ut, përkatesisht deri në fund të vitit 2008, gjykimet për krimet e luftës kryesisht janë zhvilluar para paneleve ndërkombëtare.

Nga fillimi i muajit shkurt të vitit 2000, kur ka nisi angazhimi i parë i prokurorëve ndërkombëtarë

në përfaqësimin e aktakuzave para Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, e deri në fund të mandatit të Misionit të UNMIK-ut, prokurorët ndërkombëtarë i kanë udhëhequr hetimet dhe i kanë përfaqësuar aktakuzat për krimet e luftës para gjykatave në territorin e Kosovës.

Është specifike se gjykimet e organizuara nga ana e Misionit të KB-ve kanë zgjatur shumë, se rastet disa herë janë kthyer në rigjykim, më së shpeshti për shkak të hetimeve të zhvilluara në mënyrë jocilësore, ndryshimit të deklaratave në shqyrtimek kryesore krahasuar me ato të cilat i kanë dhënë në fazat e mëhershme të procedurës ose të hetimeve si dhe për shkak të pamundësisë së prokurorëve që nga dëshmitarët të sigurojnë informatat, me të cilat do të vërtetonin pretendimet e aktakuzës. Gjatë shqyrimit janë evidençuar lëshime në kryerjen e hetimeve, posaçërisht nga ana e policisë.

Arsye për numrin e madh të lëndëve të përfundura me aktgjykime liruese kanë qenë deklaratat e dëshmitarëve, të cilat ata shpesh i kanë ndryshuar. Është specifike që dëshmitarët, në rastet kur palët kanë qenë të kombësive të ndryshme, në deklaratat e tyre të mëvonshme i kanë ndryshuar pretendimet e dhëna në procedurën parapanele, përkatësisht para paneleve gjyqësore me qëllim që t'i „përforcojnë“ deklaratat e tyre. Në të kundërtën, do t'i „zbusnin“, ndryshonin në dobi të të akuzuarve ose do të refuzonin që të dëshmojnë.

Misioni i UNMIK-ut, krahas krimeve të luftës, janë procesuar edhe gjykimet lidhur me akuzat për veprat penale me prapavijë etnike e politike, si dhe rastet specifike për akuzat për terrorizëm dhe rastet më të rënda të lidhura me ngjarjet e marsit të vitit 2004.

Panellet gjyqësore me përbërje të përzier në punën e tyre kanë treguar profesionalitet. Megjithëkëtë, janë vërejtur edhe lëshime të caktuara, që janë pasqyruar në mungesën e gjeturisë së gjyqtarëve ndërkombëtar (edhe të prokurorëve) lidhur me rregullat vendore ose me përgatitjen e pamjaftueshme për punë në misionin ndërkombëtarë, gjë që në mënyrë të posaçme është

shprehur në fillim të mandatit të tyre në Kosovë. Në anën tjetër, qëndrimi më i gjatë në Kosovë ka shkuar në dobi të profesionalizimit të tyre dhe (ose) të përshtatjes me realitetin. Megjithëkëtë, nuk mund të mos vihet re fakti se disa gjykime të caktuara shumë serioze dhe të ndjeshme janë udhëhequr në mënyrë shumë profesionale nga ana e gjyqtarëve ndërkombëtarë edhe përkundër numrit të madh të të akuzuarve dhe të akuzave, të cilat iu janë vënë në barrë.

FDH Kosovë, në bazë të përcjelljes së rregullt të gjykimeve gjatë kohës së mandatit të këtij misioni, e ka vërejtur se disa vepra penale të caktuara, që disa të akuzuarve të caktuar iu janë vënë në barrë, prokuroritë kompetente nuk i kanë kualifikuar në mënyrë adekuate. Një numër i të akuzuarve për kryerjen e veprës penale *vrasje* të kryera gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë kanë qenë pjesëtarë të formacioneve ushtarake të armatosura. Sipas vëzhgimeve të FDH Kosovë, në këtë rast kanë ekzistuar elemente që veprimet e të akuzuarve të kualifikohen si *krim i luftës*. Akuzat e këtilla kryesisht i kanë ngritur prokurorët vendorë, por ndërkombëtarët kanë vazhduar lidhur me të akuza.

5.2. Misioni i Bashkimit Evropian për sundimin e ligjit (EULEX)

Misioni i Bashkimit Evropian për Sundimin e Ligjit (EULEX) punën në Kosovë zyrtarisht e ka filluar në fund të vitit 2008, me marrjen e kompetencave nga Misioni i UNMIK-ut. Ky mision në Kosovë plotësisht është operacionalizuar në muajin prill të vitit 2009.

Misioni i EULEX-it në fillim të mandatit e ka pasur rolin e mbikëqyrjes, të këshillimit dhe të udhëzimit në fushën e doganave, policisë, gjyqësorit dhe të sistemit të burgjeve, krahas kompetencës ekskluzive në gjykimet për krimet e luftës. EULEX-i, po ashtu, ka vepruar në lidhje me akuzat për veprat penale me prapavijë etnike dhe politike, krimin e organizuar dhe terrorizmin. Gjykimet, për të cilat kanë qenë kompetent gjyqtarët e EULEX-it janë zhvilluar para paneleve

gjyqësore me përbërje të përzier, me të cilat kanë udhëhequr gjyqtarët ndërkombëtarë, pos gjykatës në Mitrovicë/Mitrovica (ish Gjykata e Qarkut, tash ajo Themelore), ku gjykimet, për shkak të tensioneve politike, janë zhvilluar para paneleve gjyqësore të përbërë ekskluzivisht nga gjyqtarët ndërkombëtarë. Në rastet kur panellet gjyqësore të kësaj gjykate kanë qenë me përbërje të përzier (gjë që gjatë kohës së ekzistimit të misionit ka qenë shumë e rrallë), nga arsyë të sigurisë, gjykimet janë zhvendosur dhe janë mbajtur në ambientet e gjykatave të tjera në Kosovë ose në Gjykatën Supreme të Kosovës.

Deri te reduktimi i mandatit të EULEX-it, krimet e luftës në Kosovë i kanë hetuar prokurorët ndërkombëtarë. Ata i kanë përgatitur aktakuzat dhe

të njëjtat i kanë përfaqësuar para gjykatave, pos në dy raste, kundër katër serbëve. Në njërin rast, prokurori vendor, pas hetimeve të zhvilluara nga prokurori ndërkombëtar, e ka ngritur aktakuzën kundër tre serbëve, prej të cilave njëra është femër, që është edhe i vetmi person i gjinisë femërore i akuzuar për këtë vepër penale në Kosovë (*Prokurori kundër Sllobodan Martinovicit dhe të tjerëve*). Prokurorët vendor në këtë lëndë e kanë përfaqësuar aktakuzën në procedurat para gjykatës së shkallës së parë. Në rastin tjetër, prokurori vendor i Zyrës së Prokurorisë Speciale të Republikës së Kosovës (PSRK) i ka udhëhequr hetimet, e ka ngritur aktakuzën dhe të njëjtën e ka përfaqësuar para gjykatës së shkallës së parë (*Prokurori kundër Zoran Koliqit*). Pas fillimit të bartjes së mandatit në gjyqësorin vendor, nga muaji qershor i vitit 2014, prokurorët vendor i kanë ngritur aktakuzat kundër dy të akuzuarve shqiptarë si dhe dy aktakuza në kuadër të ekipeve të përbashkëta me prokurorët ndërkombëtarë, kundër një serbi.

Misioni i EULEX-it në fillim të mandatit të tij në gjykimet pér krimet e luftës ka treguar një sukses të caktuar – është rritur efikasiteti, transparenca

dhe eksplorativiteti në organizimin e gjykimeve, kanë filluar hetimet, janë ngritur aktakuzat, janë organizuar gjykimet kundër ish pjesëtarëve të caktuar të rangut të lartë të UÇK-së, të cilët në fillim të ngritjes së procedurës janë gjendur në pozita të larta politike, shqyrtimet kanë zgjatur më pak, kurse nuk ka pasur as rigjykime të shpejtështë.

Problemi më i madh, që edhe më tutje i përcjellë këto gjykime janë dëshmitarët, të cilët në numrin më të madh të rasteve në shqyrtimet kryesore i ndryshojnë deklaratat e tyre të dhëna në fazat e mëhershme të hetimeve, duke refuzuar pér të thënë të vërtetën e njëmendët para paneleve gjyqësore. Krahas ndikimit pozitiv në gjyqësorin kosovar dhe në sistemin e sundimit të ligjit në tërësi, EULEX-i, prapëserapë, nuk i ka përmbrushur të pritmet e fillimit të mandatit, as në pikëpamje të numrit të rasteve të procesuara e as në pikëpamje të mbrojtjes së dëshmitarëve, gjë që ka çuar deri te formimi i Dhomave të Specializuara dhe i Prokurorisë Speciale me seli në Hagë, që do të jenë kompetente pér hetimin e krimeve në periudhën prej datës 1 janar të vitit 1998 deri në fund të dhjetorit të vitit 2000.

6. Misioni dhe mandati i EULEX-it, bartja e kompetencave

Mandati i EULEX-it në Kosovë sot është me karakter të kufizuar në pikëpamje të kompetencave. Kohëzgjatje e Misionit fillimisht ka qenë paraparë deri në datën 14 qershor të vitit 2014. Mandati pastaj është vazhduar deri në datën 14 qershor të vitit 2016, në mënyrë që prapë të vazhdohet deri në datën 14 qershor të vitit 2018. EULEX-i nuk ka më kompetencia ekzekutive. Roli i tij do të jetë rol prej mentorëve dhe këshillëdhënësi.

Nga muaji qershor i vitit 2014, prokurorët e EULEX-it kanë qenë kompetent pér lëndët në të cilat hetimet kanë filluar para datës së cekur, kurse gjyqtarët vetëm në procedurat të cilat kanë qenë në vazhdim e sipër dhe në të cilat këta gjyqtarë kanë qenë kompetent, e deri në përfundimin e procedurës penale, në të gjitha fazat.

Nga mesi i muajit qershor të vitit 2014, gjyqtarët vendor është dashur të jenë në shumicë në panelet gjyqësore, të cilat vendosin pér akuzat pér krimet e luftës si dhe të kryesojnë me panelet. Pér fat të keq, gjyqtarët vendor në një numër shumë të vogël të rasteve lidhur me akuzat pér këto krimë kanë qenë në shumicë ose kanë kryesuar me panelet gjyqësore. Në praktikë, nga fillimi i bartjes së kompetencave e deri në mesin e muajit qershor të vitit 2018, prokurorët vendor i kanë ngritur disa aktakuza.

Me këtë publikim janë përfshirë lëndët, të cilat lidhur me akuzat pér krimë të luftës janë zhvilluar deri në fund të përfundimit të mandatit të misionit të EULEX-it.

Lëndët e ekspozuara në vazhdim të këtij publikimi do të jenë të emëruara sipas titujve zyrtar, sipas të

cilave janë zhvilluar procedurat penale lidhur me akuzat për krimet e luftës në Kosovë nga viti 1999 e deri në mesin e muajit tetor të vitit 2018.

Pasqyra e gjykimeve për krimet e luftës, të cilat janë zhvilluar në Kosovë prej vitit 1999 është shtypur në tri gjuhë. Ajo jo vetëm që do të shërbejë si udhëzim, por do të përbëjë një burim shumë të dobishëm dhe të besueshëm të informatave mbi këto gjykime, që është hartuar në bazë të dokumentacionit gjyqësor, të cilin e posedon FDH Kosovë, por edhe në përvojat nga përcjellja e këtyre gjykimeve si dhe analizat sistematike të procedurave penale, të cilat FDH Kosovë në mënyrë të vazhdueshme i ka përcjellë.

Pasqyra e gjykimeve për krime të luftës do të përbëjë një burim të rëndësishëm për gjyqtarët dhe për prokurorët vendorë në Kosovë, që prej EULEX-it i kanë marrë kompetencat për procesimin e gjykimeve për krime të luftës. Po ashtu, mediat, për herë të parë do të kenë një pasqyrë komplete në këto lëndë, të paraqitura në mënyrë kronologjike sipas datës së ngritjes së aktakuzës.

Pasqyra e gjykimeve për krime te luftës do të jetë e një dobie të madhe edhe për publikun profesional, studentët, profesorët si dhe për punëtorët shkencorë në Kosovë, si edhe më gjerë, posaçërisht për ata që do të fokusohen në ndikimin e misioneve ndërkombëtare në vendosjen dhe zhvillimin e sistemit të gjyqësorit, por edhe në forcimin e sundimit të ligjit në Kosovë.

1.

LËNDET E PËRFUNDUARA ME AKTGJYKIME TË PLOTFUQISHME

1.1.

Lënda:

Prokurori kundër Miroslav Vučkoviqt

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Miroslav Vučkoviq** (Miroslav Vučković) - Mosa (1948), serb, vozitës pranë Qendrës së Mjekësisë në Mitrovicë/Mitrovica.

2. **Bozhur Bishevac** (Božur Biševac) nga Suhodoll/Suvi Do, komuna e Mitrovicës/Mitrovica ka ikur nga Qendra e Paraburgimit në Mitrovicë/Mitrovica, në muajin gusht të vitit 2000, gjatë kohës së zhvillimit të shqyrtimit kryesor. Procedura në lidhje me këtë të akuzuar është ndërprerë.

Gjykatat, para të cilave është zhvilluar procedura penale:

Të gjitha gjykimet e shkallës së parë në lidhje me të pandehurin janë zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, pos pjesës së gjykimit të tretë të shkallës së parë, pas trazirave që kanë ndodhur në muajin mars të vitit 2008 në Mitrovicë/Mitrovica dhe në ndërtesën e gjykatës, kur shqyrtimi kryesor është zhvendosur në Prishtinë/Priština, në ambientet e Gjykatës Supreme të Kosovës.

Tri procedura lidhur me ankesat dhe një procedurë sipas kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë janë zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Aktakuza e parë kundër të pandehurve Vučkoviq dhe Bishevac është ngritur nga prokurori i Prokurorisë së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, Jusuf Mejzini, në datën 29 nëntor të vitit 1999. Ai ua ka vënë në barrë të pandehurve kryerjen e veprës penale *gjenocid* (neni 141 paragrafi 1 në lidhje me nenin 22 të LP të RSFJ-së) – për shkak të shpërnguljes së dhunshme të popullatës civile shqiptare nga fshati Gushevc/Guševac dhe Suhodoll/Suvi Do, komuna e Mitrovicës/Mitrovica, konfiskim të pronës personale, të gjérave të çmueshme, djegie të mbi 40 shtëpive familjare në fshat, kur edhe në njëren nga ato shtëpi është djegur edhe një plakë, e cila ka qenë e palëvizshme.

FDH Kosovë nuk ka informacione mbi procedurën e vlerësimit të aktakuzës, përkatësisht lidhur me faktin nëse ka pasur kundërshtime lidhur me të njëjtën.

Prokurori ndërkombëtar, Philip King Alcock (UNMIK), në datën 4 janar të vitit 2002, në fillim të rigjykimit ia ka paraqitur gjykatës aktakuzën e ndryshuar. Të akuzuarit i është vënë në barrë kryerja e veprës penale *krim i luftës* (neni 142 në lidhje me nenin 22 të LP RSFJ) – se individualisht dhe në bashkëpjesëmarrje, në planin e përbashkët kriminal në periudhën prej datës 1 shtator të vitit 1998 e deri në datën 09 qershor të vitit 1999, në qarkun e Mitrovicës/Mitrovica, ka shtënë nga armatime të ndryshme, ka djegur, ka plaçkitur shtëpitë, i ka terrorizuar fshatarët, i ka shpërngulur, ka kryer vepra të cilat kanë shkaktuar vdekjen e dy personave.

Prokurori Alcock e ka ndryshuar aktakuzën prej fillimit në datën 10 tetor të vitit 2002 në fjalën përfundimtare, të akuzuarit i është vënë në barrë kryerja e 6 veprave penale të *krim i luftës* të luftës.

Aktakuza është ndryshuar edhe në datën 5 maj të vitit 2008 nga ana e prokurores ndërkombe të Marie Bamieh (UMNIK). Të akuzuarit i është vënë në barrë kryerja e veprës penale *krim i luftës*, sipas 5 pikave: cenim i shëndetit dhe i integrititetit trupor, shkaktim i vuajtjes së pafundme, shkatërrim i pronës së tjetrit, plaçkitje, rrezikim i sigurisë së personave të tjerë, frikësim dhe terror.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZAT

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjykimi i parë i shkallës së parë është mbajtur në periudhën prej datës 6 qershor të vitit 2000 e deri në datën 18 janar të vitit 2001 para trupit gjykues me pesë anëtarë me përbërje të përzier [gjyqtari vendor Mahmut Halimi, kryetar i trupit gjykues, gjyqtarit ndërkombe Christer Karphammer (UNMIK), anëtar i trupit gjykues, gjyqtarëve porotë: Shaban Mlinaku, Enver Ramaxhiku dhe Bedri Hamza]. Gjatë shqyrtimit kryesor, trupi gjykues është mbledhur në 21 ditë pune, janë dëgjuar 31 dëshmitar, janë paraqitur provat materiale, i akuzuari ka dëshmuar para gjykatës.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë (i përsëritur) është mbajtur para panelit shqyrtues me përbërje të përzier (gjyqtarët e UNMIK-ut: Catherine Murchi-Uhel, kryetare, Leonard Assira, gjyqtarja e Gjykatës së Qarkut, Emine Kaqiku, dhe gjyqtarja rezervë, Kada Bunjaku, anëtare). Shqyrtimi kryesor është hapur në datën 4 janar të vitit 2001, i ka pasur 45 vazhdime, gjatë të cilave janë dëgjuar 36 dëshmitarë të prokurorisë dhe të mbrojtjes, janë paraqitur provat materiale, palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre përfundimtare.

Gjykimi i tretë i shkallës së parë (i dyti i përsëritur) është mbajtur para panelit shqyrtues ndërkombe (gjyqtarët e UNMIK-ut Lolita C. Dumlao, kryetare e panelit, John N. Filds dhe Dennis Luebke, anëtarë të panelit). Shqyrtimi kryesor është hapur në datën 16 gusht të vitit 2007, paneli shqyrtues ka mbajtur seanca 40 ditë, janë dëgjuar 39 dëshmitarë (20 dëshmitarë të prokurorisë, 19 të mbrojtjes), dy ekspertë, palët në procedurë dhe i akuzuari i kanë paraqitur fjalët e tyre përfundimtare, kurse aktgjykimi është shpallur në datën 23 maj të vitit 2008.

Koha e kaluar në paraburgim i është llogaritur në dënimin e shqiptuar. I akuzuari, edhe pse gjatë kohës së zhvillimit të procedurës penale është gjendur në paraburgim ose në arrest shtëpiak, në banesën e tij në Mitrovicë/Mitrovica, në pjesën veriore, nuk ka qenë i pranishëm gjatë shpalljes së aktgjykimit. Shërbimi i autorizuar për shoqërimin e tij, në ditën e shpalljes së aktgjykimit, nuk ka mundur për ta gjetur në adresën, në të cilën e ka vuajtur arrestin shtëpiak. Aktgjykimi është shpallur në mungesë të tij.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Me aktgjykimin e parë të shkallës së parë të datës 18 janar të vitit 2001, i akuzuar Vuçkoviq është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *gjenocid* të kryer në bashkëkryerje me të bashkakuzuarin Bishevac dhe me kryerës të tjerë të panjohur, për shkatërrim të plotë ose të pjesërishëm të grupit etnik, për dëbim të dhunshëm të civilëve shqiptarë nga fshatrat Gushavc/Gušavac dhe Suhodoll/Suvi do, Vinarc/Vinarce, Vidomiriq/Vidomirić. I është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 14 vitesh.

Me aktgjykimin pas rigjykit të shkallës së parë, i cili është shpallur në datën 25 tetor të vitit 2002, i akuzuar Vuçkoviq është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas tri pikave të përshkruara në aktakuzën e ndryshuar: se, si pjesë e grupit të armatosur, ka marrë pjesë në dëmtimin dhe shkatërrimin e pronës së tjetrit me mjete të rrezikshme, se në mënyrë të kundërligjshme e ka uzurpuar pronën e huaj në përmasa të mëdha, se ka marrë pjesë në frikësimin e banorëve të fshatrave të cekura në aktakuzën e ndryshuar me mjete ose me sende të rrezikshme gjë që ka shkaktuar djegien e shumë shtëpive, evakuimin masiv të popullatës, për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 12 vitesh.

Me aktgjykimin e dytë pas procedurës së përsëritur (aktgjykimi i tretë të shkallës së parë) të datës 23 maj të vitit 2008, i akuzuar është shpallur fajtor për kryerjen e plaçkitjes nga neni 142 në lidhje me nenet 22 dhe 26 të LPJ (LP i RSFJ-së) i përshkruar me nenin 4, paragrafi 2 (g) i Protokollit të Dytë Shtesë të Konventës II të Gjenevës si dhe vepra penale *trazim dhe terror* nga neni 142 në lidhje me nenet 22 dhe 26 të LPJ, ashtu që është përfshirë me nenin 13, paragrafi i Protokollit 2 Shtesë të Konventës II të Gjenevës të vitit 1949, për të cilat i është shqiptuar dënim i unik me burgosje në kohëzgjatje prej 8 vitesh. Në dënimin e shqiptuar i është llogaritur koha e kaluar në paraburgim.

Në mungesë të faktave i akuzuar është liruar në lidhje me akuzat e tjera të aktakuzës së ndryshuar.

Procedura ankimore:

Palët në procedurë janë ankuar në aktgjykimin e shkallës së parë. Për shkak të vendimit mbi dënimin e shqiptuar, aktgjykimin e ka kundërshtuar ish prokurori i qarkut. I akuzuar, përmes mbrojtjes së tij, e ka kundërshtuar aktgjykimin: për shkak të cenimit të procedurës penale, cenimit të së drejtës penale dhe vendimit mbi dënimin.

Në dy aktgjykimet e tjera dënuese janë ankuar të akuzuarit dhe mbrojtja e tyre, sipas bazave të parapara me ligj mbi procedurën penale, i cili ka qenë në fuqi në kohën e ngritjes së aktakuzës (Ligji mbi Procedurën Penale i RSFJ-së).

Aktgjykimet lidhur me ankesat:

Vendimi i parë lidhur me ankesat:

- Paneli ankimor me përbërje të përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës gjyqtarët e UNMIK-ut: Patrice de Charette, kryetar i panelit, Renate

Winter, anëtarë e panelit, gjyqtari vendor Riza Loci, anëtar), në datën 31 gusht të vitit 2001 e ka sjellë vendimin me të cilin i ka miratuar ankesat e të akuzuarit dhe të mbrojtjes së tij, e ka anuluar aktgjykimin e shkallës së parë dhe lëndën e ka kthyer në rigjykim.

Prokurori i Qarkut, para sjelljes së vendimit të gjykatës së apelit, e ka tërhequr ankesën.

Gjykata Supreme në vendim e ka parashtruar mendimin se veprat penale të kryera gjatë kohës së konfliktit të armatosur nuk mund të kualifikohen si *gjenocid*.

Vendimi i dytë në lidhje me ankesat e të akuzuarit ndaj aktgjykimit të rigjykimit.

Paneli ankimor ndërkombëtar i Gjykatës Supreme (gjyqtarët e UNMIK-ut: Agnieszka Klonowiecka Milart, kryetare, Christine Linemann Proetel, Tudor Pantiru, anëtarë), pas seancës së mbajtur në datën 19 maj të vitit 2004, me vendim të datës 15 korrik të vitit 2004 e ka anuluar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut të datës 25 tetor të vitit 2002 dhe lëndën e ka kthyer në rigjykim, për shkak të karakterit kontradiktor, dallimeve dhe mospërputhjeve në deklaratat e dëshmitarëve, me qëllim të precizimit dhe të përshtatjes së deklaratave të dëshmitarëve me ngjarjen e lëndës. Gjykata, në procedurën e përsëritur është dashur edhe të hulumtojë natyrën e kundërshtive në deklaratat dëshmitarëve si dhe besueshmërinë e dëshmitarëve.

Vendimi i tretë lidhur ankesën e të akuzuarit në aktgjykimin e dytë të shkallës së parë të rigjykimit:

Paneli ankimor ndërkombëtarë pesë anëtarësh i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it: Norbert Koster, kryetar, Gay Van Craenom, Emilio Gatti, Ferdinand Bautier de Mergeot dhe Angela Kaptein, anëtarë të panelit) pas seancës së mbajtur në datën 9 qershor të vitit 2009, shqyrtimeve dhe takimeve të panelit të mbajtura në datën 9 qershor, 14 shtator dhe 7 tetor të vitit 2009, e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin e ka liruar nga të gjitha akuzuat të akuzuarin Vuçkoviq.

Sipas gjetjeve të panelit, paneli shqyrties i gjykit të dytë të përsëritur (i treti i shkallës së parë) nuk i ka vërtetuar në mënyrë të rregullte dhe plotësisht faktet relevante, dallimet në deklaratat e dëshmitarëve, si dhe çështjet në lidhje me alibinë e të akuzuarit, gjë që rastin prapë do të duhej kthyer në rigjykim, por të akuzuarin e ka liruar duke zbatuar nenin 6 të Konventës Evropiane mbi të Drejtat e Njeriut (KEDNJ), i cili parashev se secili person i akuzuar e ka të drejtën në procedurën penale në “një afat kohor të përshtatshëm”, me anë të zbatimit të *in dubio pro reo*, dhe ka vendosur në dobi të të akuzuarit.

Vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike:

Prokurori publik i Kosovës ndaj aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës të datës 7 tetor të vitit 2009, si gjykatë e rregulltë (që ka vepruar lidhur me ankesën e të akuzuarit Vuçkoviq në aktgjykimin e tretë të shkallës së parë), ka deponuar kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë.

Lidhur me kërkesën ka vendosur paneli pesë anëtarësh i përzier i Gjykatës Supreme (EULEX-i: Maria Giuliana Civinini, kryetare e pan-

elit, Charles L. Smith III, Lars Dahlstedt, gjyqtarët vendorë Marie Ademi, Salih Toplica, anëtarë), që në datën 15 prill të vitit 2011 ka sjellë aktgjykimin me të cilin është pranuar kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë e prokurorit shtetëror të Kosovës, se aktgjykimi i Gjykatës Supreme i datës 7 tetor të vitit 2009 përmban shkelje thelbësore të nenit 385, paragrafi 1 i LPP, dhe nenit 6 KEDNJ.

Sipas gjetjeve të këtij paneli, Gjykata Supreme si gjykatë e shkallës së dytë, ka pasur mundësi për të bërë një vlerësim të ri të fakteve ose ka mundur të hap dëgjinin në nivelin e shkallës së dytë, të paraqesë provat e nevojshme ose të bëjë dëgjinin e dëshmitarëve, dhe jo që lëndën ta kthejë në rigjykim. Sipas këtij paneli, gjykata e shkallës së dytë nuk e ka dhënë interpretimin e drejtë të nenit 6 KEDNJ, mbi atë se „arsyeshmëria e kohëzgjatjes së procedurës duhet të vlerësohet në dritën e rrëthanave të rastit“ (faqja 8 e aktgjykimit të datës 15 prill të vitit 2011, paragrafi i fundit). Sipas këtij paneli, ky nen mund të zbatohet vetëm kur janë harxhuar të gjitha mundësitë *ex officio* të parapara me ligj me qëllim të vërtetimit të fakteve, kurse të akuzuarin ka mundur për ta liruar në mungesë të provave.

1.2.

Lënda: Prokurori kundër Millosh Jokiqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Millosh Jokiq (Miloš Jokić) (1979), malazez, në kohën e ngritjes së aktakuzës student, pjesëtarë i formacioneve paramilitare.

Gjykatat, para të cilave është

Zhvilluar procedura penale: Shqyrtimet kryesore të procedurave të shkallës së parë janë zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane;
Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori publik i qarkut i Prokurorisë Publike të Qarkut në Gjilan/Gnjilane, Sabit Maliqi, në datën 25 shkurt të vitit 2000, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Millosh Jokiqit në drejtim të veprës penale *gjenocid*, sipas shumë pikave.

Ai, me aktakuzë, të pandehurit ia ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e udhëheqësit të formacioneve paramilitare, gjatë muajit prill dhe maj të vitit 1999, i armatosur, në uniformë me shenjën e Partisë Radikale, me paramendim, ka organizuar në mënyrë sistematike dhe ka planifikuar aksione me qëllim të shkatërrimit të kombit shqiptar, duke shtënë me të shtëna të pandërprera nga arma e zjarrit prej vendbanimi në vendbanim, prej shtëpi në shtëpi, ka shkaktuar panik dhe frikë në mesin e banorëve të fshatit Smirnë/Smirna, Vërban/Vrban, komuna e Vitisë/Vitina, dhe me anë të keqtrajtimit, plaçkitjes, rrahjes, dëbimit, të njëjtit i ka detyruar të braktisin shtëpitë e veta, që mbrojtjen ta gjejnë në pyll, ose në braktisjen e Kosovës, drejt kufirit të Kosovës me Maqedoninë. I akuzuari, me anë të kësaj aktakuze ngarkohet për vrasje të dy personave në fshatin Vërban/Vrban, të Rexhep Emërlahut dhe Ramadan Feratit.

Prokurori i njëjtë kundër të pandehurit e ka ngritur edhe një aktakuzë në datën 8 qershor të vitit 2000 në drejtim të veprës penale *gjenocid*. Se, në uniformë, i armatosur, në cilësinë e liderit të nëntë personave të armatosur, me qëllime të njëjta, në datën 30 maj të vitit 1999, në fshatin Vërban/Vrban, komuna e Vitisë/Vitina, duke shtënë nga pushka automatike, ka shkaktuar panik dhe frikë në mesin e banorëve të fshatit, si dhe se në shtëpinë e Elmaz Selmanit, e ka ndalur MT, duke iu kërcënuar me armë automatike me bajonetë dhe me bomba, të cilës grykën e armës ia ka mbështetur në gjoks, ia ka marrë stolitë që i ka poseduar (byzlykë i arit, zinxhir i arit, unaza, vathë). Nën kërcënimin e armës, e ka dhunuar në dhomën e fjetjes, e ka mbajtur 5 orë, kurse gjatë kësaj kohe e ka torturuar, pas kësaj i ka thënë të shkojë për në Shqipëri, duke i thënë: „Kjo është tokë serbe“.

Të pandehurit, me anë të së njëjtës aktakuzë, i është vënë në barrë se në të njëjtën ditë, në të njëjtën cilësi, e ka ndezur urejtjen kundër

banorëve të tjerë të fshatit (MT, ES, KS, HJ, HJ2, FE, BE), të cilët nën kërcënimin e armës i ka rreshtuar para rrrethojës me tel me gjemba, i ka privuar nga liria disa orë, i ka plaçkitur, duke iu marrë shuma të mëdha të tjerë hollave si dhe gjëra të vlefshme, me orë i ka marrë në pyetje në mënyrë që pas më shumë se 5 orëve të torturimit t'i urdhërojë të shkojnë në Shqipëri.

Prokurori Maliqi, në datën 18 shtator të vitit 2000, në fjalën e tij përfundimtare, i ka saktësuar veprimet, me të cilat ngarkohet i pandehuri, duke i cekur disa emra të caktuar të bashkëkryerësve.

Prokurori ndërkombe, Philip Kearney (UNMIK), gjatë shqyrtimit kryesor të gjykimit të përsëritur, në datën 21 mars të vitit 2002, gjykatës ia ka dorëzuar aktakuzën e ndryshuar, me të cilën të pandehurit ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*, sipas dhjetë pikave.

Ai, të pandehurit ia ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në uniformë të maskuar të uniformës së forcave paramilitare, sipas marrëveshjes me burra të tjerë në uniformë ka marrë pjesë në një varg të aksioneve penale në fshatrat: Vërban/Vrban, Smirë/Smira, komuna e Vitisë/Vitina, me qëllim të dëbimit të shqiptarëve, banorëve të fshatrave të cekura nga Kosova:

- Pika I - për vrasjen e Ramadan Beratit në datën 15 prill të vitit 1999 në fshatin Smirë/Smira, komuna e Vitisë/ Vitina si dhe për rrahjen e një numri të madh të banorëve të fshatrave, plaçkitjes dhe shkatërrimit të pronës së tyre;
- Pika II – për shpërndarjen e një numri të madh të banorëve të fshatit Smirë/Smira, në datën e cekur, të cilët, nën kërcënimin e armëve, kanë qenë të detyruar t'i braktisin shtëpitë e tyre, duke iu thënë që të shkojnë në Maqedoni (Makedonija);
- Pika III - për shpërndarjen e një numri të madh të fshatarëve të fshatit Vërban/Vrban, në fillim të muajit maj kanë qenë të detyruar t'i braktisin shtëpitë e tyre dhe të ikin në pyje;
- Pika IV – për vrasjen e Rexhep Emërlahut në datën 09 maj të vitit 1999, në fshatin Vërban/Vrban;
- Pika V – për dhunim të MT në datën 30 maj të vitit 1999, në fshatin Vërban/Vrban, të cilës i është marrë një sasi e madhe e gjérave të çmueshme (stolive);
- Pika VI dhe VII – për privim të kundërligjshëm nga liria të shumë personave në datën 30 maj të vitit 1999 në shtëpinë e ES, në kohëzgjatje prej disa orësh: MT, KS, HJ, ES, HJ dhe FE, të cilët nën kërcënimin e armëve janë plaçkitur dhe janë udhëzuar ta braktisin fshatin dhe të shkojnë në Shqipëri, duke iu thënë: „Kjo është tokë serbe“;
- Pika VIII – Sjellje çnjerëzore ndaj SB, SF, FE dhe ES, në datën 15 prill të vitit 1999 gjatë kohës sa kanë qenë të privuar nga liria, janë marrë në pyetje, janë rrahur;
- Pika IX – Në datën 30 maj të vitit 1999, i dëmtuari BE, gjatë kohës sa ka qenë i privuar nga liria prej disa orësh nën kërcënimin e armës, ka qenë i detyruar të bëjë punë të ndryshme për të akuzuarin dhe përgjegjësin e tij;
- Pika X – i pandehuri, së bashku edhe me dy kryerës të tjerë të pandehur, në datën 30 maj të vitit 1999, në fshatin Vërban/Vrban, e ka

shkatërruar dhe e ka plaçkitur pronën në përmasa të mëdha, gjë që nuk ka qenë e arsyetuar me nevojat ushtarake (20 deri në 30 orë, mobile të zgjedhura të shtëpisë, aparate elektrike të shtëpisë në pronësi të M.T dhe të bashkëshortit të saj V.S, në vlerë prej disa mijëra marka gjermane (DEM), si edhe se nga 25-26 shtëpi në fshat ka marrë gjithçka që ka mundur për të marrë).

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjyktimi i parë i shkallës së parë:
Duke vepruar në lidhje me aktakuzën e datës 25 shkurt të vitit 2000, para panelit shqyrties pesë anëtarësh të gjyqtarëve vendor (gjyqtarët profesional, Hasan Sadiku, kryetar i panelit, Ilmi Dalipi, anëtar i panelit dhe porotët Behlul Gagica, Ismet Jakupi dhe Nuri Selmani, anëtarë të panelit), në datën 15 maj të vitit 2000, është hapur shqyrtimi kryesor, gjatë të cilit është lexuar aktakuza dhe kërkesa e mbrojtjes që aktakuzën ta përfaqësojë prokurori ndërkombëtar, që për të njëjtën të vendos paneli ndërkombëtar ose me përbërje të përzier. Shqyrtimi është ndërprerë.

Shqyrtimi kryesor për aktakuzën e cekur si dhe për aktakuzën e datës 8 qershor të vitit 2000, pas bashkimit të procedurave, ka vazhduar para panelit të ndryshuar, me përbërje të përzier, të Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane [gjyqtari vendor, Hasan Sadiku, kryetar i panelit, gjyqtari ndërkombëtar, Patrice De Charette (UNMIK), anëtar i panelit, dhe gjyqtarët porotë Behlul Gagica, Ismet Jakupi dhe Baki Azemi në datën 20 qershor të vitit 2000. Paneli ka mbajtur seanca gjatë 8 ditëve gjyqësore, gjatë të cilave janë dëgjuar 17 dëshmitarë të propozuar nga prokuroria, 1 dëshmitar i mbrojtjes, janë lexuar deklaratat e dëshmitarëve të caktuar të prokurorisë dhe të mbrojtjes nga fazat e mëhershme të procedurës, janë paraqitur shumë prova materiale. I akuzuari ka dëshmuar para panelit, palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare, kur edhe prokurori e ka saktësuar aktakuzën në mënyrën e cekur më lartë.

Gjyktimi i dytë i shkallës së parë (rigjykim):

Duke vepruar lidhur me vendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, shqyrtimi kryesor i gjykit të përsëritur kundër të pandehurit Jokiq është hapur në datën 21 shtator të vitit 2001 para panelit me përbërje të përzier (gjyqtarët e UNMIK-ut, Vagn Joensen, kryetar i panelit, Hajnalka Karpati, anëtarë e panelit, dhe gjyqtari vendor, Ilmi Dalipi, anëtar i panelit). Shqyrtimi është hapur lidhur me aktakuzën e datës 25 shkurt dhe 8 qershor të vitit 2000. Paneli, gjatë shqyrimit ka mbajtur seanca 22 ditë gjyqësore, gjatë të cilave janë dëgjuar 14 dëshmitarë të propozuar nga ana e prokurorisë dhe katër dëshmitarë të mbrojtjes, është kryer shikimi i vendit të ngjarjes në lokacionet e cekura në aktakuzë, janë lexuar deklaratat e disa dëshmitarëve të fazave të mëhershme të procedurës, janë paraqitur shumë prova materiale të propozuara nga ana e palëve në procedurë. Kryetari i panelit shqyrties në prani të prokurorit dhe të mbrojtjes në ambientet e Gjykatës së Qarkut në Beograd i ka dëgjuar 11 dëshmitarë, të cilët i ka propozuar mbrojtja.

Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare. Prokurori ndërkombëtar, në fjalën e tij përfundimtare ka hequr dorë nga pika I e aktakuzës së ndryshuar, kurse lidhur me pjesën tjeter ka qëndruar pranë të njëjtës.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Aktgjykimi i parë i shkallës së parë:

Paneli shqyrtues, me aktgjykimin e shpallur në datën 20 shtator të vitit 2000, të pandehurin Jokiq e ka shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* për të cilën i është shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej 20 vitesh. Në dënimin e shqiptuar i është llogaritur koha e kaluar në paraburgim, i cili i është vazhduar deri në plotfuqishmërinë e aktgjykimit.

Aktgjykimi i dytë i shkallës së parë (i gjykimit të përsëritur):

Paneli shqyrtues, pas mbajtjes së shqyrtimit kryesor në datën 3 maj të vitit 2002 e ka shpallur aktgjykimin, me të cilin i pandehuri Jokiq është liruar nga akuzat në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* lidhur me të gjitha akuzat.

Nuk ka pasur ankesë nga pala e pakënaqur ndaj këtij aktgjykimi dhe i njëjtë është i plotfuqishëm nga data 5 gusht të vitit 2002.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e datës 20 shtator të vitit 2000, me të cilin i pandehuri Jokiq është gjykuar me 20 vite burgosje është ankuar mbrojtja e të pandehurit: për shkak të shkeljeve thelbësore të procedurës penale, gjendjes faktike të konstatuar në mënyrë të gabuar dhe jo të plotë, zbatimit të gabuar të ligjit penal, vendimit mbi sankzionin penal.

Aktgjykimi lidhur me ankesat: Paneli ndërkombëtar tre anëtarësh i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e UNMIK-ut Antii Ruotsalainen, kryetar i panelit, Renata Vinter dhe Guy Van Craen, anëtarë të panelit), pas seancës së panelit ankimor të mbajtur në datën 26 prill të vitit 2001, e ka sjellë vendimin, me të cilin i ka pranuar ankesat e mbrojtësve të të pandehurit, e ka anuluar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut të Gjilanit/Gnjilane të datës 20 shtator të vitit 2000 dhe lëndën e ka kthyer në gjykatën e shkallës së parë në rigjykim.

1.3.

Lënda: Prokurori kundër Angjelko Kollashinac dhe të tjerëve

- Të dhënrat mbi të pandehurit:**
1. **Angjelko Kollashinac** (Andželko Kolašinac) (1951), serb, jurist.
 2. **Čedomir Jovanoviq** (Čedomir Jovanović) (1941), serb, vozitës.
 3. **Nenad Matiq** (Nenad Matić) (1960), serb, shkolla fillore e kryer.
 4. **Vekoslav Simiq** (Vekoslav Simić) (1962), serbe, mjeke.
 5. **Vitosheviq Arsenije – Aca Puzhinko** (Vitošević Arsenije – Aca Pužinko), (1939), serb, punëtor.
 6. **Stanisllav Leviq** (Stanislav Lević) (1949), serb, punëtor.
 7. **Novica Krstiq** (Krstić Novica) (1957), serb.
 8. **Radosllav Mishiq** (Radoslav Mišić) (1953), serb, shkolla fillore e kryer, punëtor.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjykimet e shkallës së parë (i pari dhe i përsëritur) janë zhvilluar para

ish Gjykatës së Qarkut në Prizren.

Procedurat ankimore janë zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Aktakuza e parë kundër tetë të pandehurve është ngritur në datën 7 gusht të vitit 2000 nga prokurori i Prokurorisë së Qarkut në Prizren, Skender Morina. Ai, të pandehurve ua ka vënë në barrë se në mënyrë individuale dhe në bashkëkryerje reciproke kanë kryer veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile* (neni 142, pika 1 e LP të RSFJ-së): se në cilësinë e pjesëtarëve të formacionit paramilitar, në uniforma, të armatosur, në Rahovec/ Orahovac dhe në fshatrat përreth (Bellecërke/ Bela Crkva, Celine, Brestoc/Brestovac, Krushe e Madhe/Velika Kruša, Nagafc/Nogavac, Bratotin/Bratotine, Potoçan i Ulët/Donji Potočani, Hoqë e Vogël/Mala Hoča dhe Xërxë/Zrze), gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, kanë vepruar në mënyrë çnjerëzore, i kanë zbatuar masat e frikësimit, kanë plaçkitur, i kanë djegur shtëpitë, i kanë dëbuar dhe i kanë vrarë shumë civilë, shqiptar, në mesin e të cilëve ka pasur fëmijë, gra dhe persona të moshuar.

- Prokurori ndërkombëtar Thomas E. Hickman (UNMIK) në datën 1 tetor të vitit 2002, në fillim të gjykimit të shkallës së parë e ka ndryshuar aktakuzën në lidhje me të akuzuarin Angjelko Kollashinac, duke ia vënë në barrë: se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e kryetarit të Kuvendit Komunal të komunës së Rahovecit/ Orahovac dhe të komandantit të Shtabit të mbrojtjes civile ka dhënë urdhra vartësve të tij dhe ka i ka kryer to, i ka ndihmuar përpjekjet e luftës dhe qëllimet etnike serbe, e ka detyruar popullatën civile (mbi 500 shqiptar) në punë të dhunshme, e ka mbështetur plaçkitjen, grabitjet, vjedhjet dhe shkatërrimin e gjërvave të çmueshme të shqiptarëve të dëbuar, nuk e ka përdorur autoritetin e tij për të ndalur veprimet e

cecura si dhe as që i ka lajmëruar krimet e kryera para organeve kompetente dhe i ka ndihmuar policisë në gjetjen e lokacionit për varrezen masive, me qëllim që të fshihen gjurmët e krimit.

Prokurori ndërkombetar i cekur e ka ndryshuar aktakuzën dhe në fund të rigjykimit, në datën 15 janar të vitit 2003, në fjalën e tij përfundimtare, i ka precizuar veprimet e të pandehurit Kollashinac.

Ndryshimi i fundit i aktakuzës: prokurori ndërkombetar, Gabiele Casalena (EULEX) në datën 4 nëntor të vitit 2009, me aktakuzën e ndryshuar, të pandehurit ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale abuzim i besimit: se gjatë muajit prill dhe maj të vitit 1999 në cilësinë e komandanit të shtabit të mbrojtjes civile të Rahovecit/Orahovac, nuk e ka përmbrashur detyrën e tij të parandalimit të vjedhjeve, të plaçkitjes dhe të shkaterrimit të pronave dhunshëm të braktisura të mijëra shqiptarëve të Kosovës, të cilët kanë qenë të shpërndarur nga ushtria serbe.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Pas ngritjes së aktakuzës, në datën 21 gusht të vitit 2000, të pandehurit, (pos Kolashincit dhe Jovanovicit), kanë ikur nga qendra e paraburgimit në Mitrovicë/Mitrovica dhe në lidhje me ta procedura ka qenë ndërprerë.

Në lidhje me të pandehurit Kollashinac dhe Jovanoviq, në datën 11 dhjetor të vitit 2000, ka qenë planifikuar hapja e shqyrtimit kryesor para panelit: gjyqtari vendor Xhevdet Elshani, kryetar i panelit, gjyqtari ndërkombetar, Daniel Gruia (UNMIK), anëtar i panelit dhe tre gjyqtarë porotë. Shqyrtimi nuk është hapur, të akuzuarit nuk janë sjellë në gjykatë.

Me rregulloren e UMNIK-ut e datës 15 dhjetor të vitit 2000 është mundësuar që të vendoset para panelit tre anëtarësh të gjyqtarëve profesional, që së paku dy gjyqtarë të jenë ndërkombetarë dhe njëri prej tyre kryesues. Për arsy se gjyqtari Elshani nuk ka qenë në gjendje për të marrë pjesë në panelin e ri, është formuar paneli shqyrtaues ndërkombetar prej tre anëtarëve (gjyqtarët e UNMIK-ut: Ingo Risch, kryetar, Daniel Gruia dhe Lis Sejrs, anëtarë të panelit), para të cilit në datën 2 maj të vitit 2001 është hapur shqyrtimi kryesor, gjatë të cilit trupi gjyqësor është takuar në seanca 15 ditë, gjatë të cilave janë dëgjuar 51 dëshmitarë. Nga arsy se sigurisë, disa dëshmitarë janë dëgjuar para Gjykatës së Qarkut në Beograd.

Aktakuzën e ka përfaqësuar prokurori ndërkombetar nga Prizreni, Thomas Hickman.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë (i përsëritur) ka filluar në datën 1 tetor të vitit 2002, para panelit shqyrtaues prej tre anëtarësh (gjyqtarët e UNMIK-ut: Hajnalka Veronika Karpati, kryetare e panelit, gjyqtari Dierk Halmken, anëtar i panelit dhe gjyqtari vendor Genc Nixha, anëtar i panelit). Shqyrtimi kryesor i ka pasur 30 vazhdime, gjatë të cilit janë

dëgjuar 39 dëshmitarë të prokurorisë dhe shtatë dëshmitarë të mbrojtjes, janë lexuar 8 deklarata të dëshmitarëve nga fazat e mëhershme të procedurës, si dhe janë paraqitur provat materiale.

Gjykimi i tretë i shkallës së parë (i dyti i përsëritur) e ka pasur një seancë gjyqësore, e cila është mbajtur në datën 4 nëntor të vitit 2009, në lidhje me aktakuzën e ndryshuar po të njëjtën ditë para panelit shqyrtyues me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Malcolm Simmons, kryetar i panelit, Klaus Huner, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Fillim Shkoro, anëtar i panelit).

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Me aktgjykin e shkallës së parë të datës 14 qershor të vitit 2001, i pandehuri Kollashinac është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale ofrim i ndihmës kryerësit pas veprës së kryer penale, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej pesë (5) vitesh, në të cilin i është llogaritur koha e kaluar në paraburgim.

Me të njëjtin aktgjykim, i pandehuri Jovanoviç është shpallur fajtor për veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 20 vitesh, në të cilin i është llogaritur koha e kaluar në paraburgim. Po ashtu i është caktuar paraburgimi deri në plotfuqishmërinë e aktgjykimit.

Me aktgjykin e procedurës së përsëritur të datës 31 janar të vitit 2003, i pandehuri Kollashinac është shpallur fajtor lidhur me akuzat e caktuara, për kryerje të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas veprimeve të përshkruara në aktakuzë si dhe sipas përgjegjësisë komanduese, për të cilat i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej tetë vitesh.

Me këtë aktgjykim, ai, në mungesë të provave, është liruar nga akuza për fshehje të gjurmëve të dëbimit të dhunshëm, shkatërrim i pronës së viktimate të dëbuara si dhe për ndihmë në fshehjen e vrasjeve.

- **Me aktgjykin e gjykimit të dytë të përsëritur** të datës 4 nëntor të vitit 2009 është hedhur akuza e prokurorit ndërkombëtar në drejtim të veprës penale abuzim i besimit (neni 148 i LP të KSA të Kosovës) për shkak të parashkrimit të ndjekjes penale.

Procedura ankimore:

Në aktgjykin e ish Gjykatës së Qarkut në Prizren të datës 14 qershor të vitit 2001 është ankuar prokurori dhe mbrojtësit e të pandehurve. Prokurori ndërkombëtar e ka kundërshtuar aktgjykin e cekur për shkak të gjendjes faktike të konstatuar gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë në lidhje ne të pandehurin Kollashinac.

Mbrojtësit e të pandehurve aktgjykin e kanë kundërshtuar në të gjitha bazat e parapara me Ligjin e Procedurës Penale përkatësish për shkak të shkeljeve esenciale të procedurave penale, shkeljeve të ligjit penal, gjendjes faktike të konstatuar gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë, vendimit mbi dënimin.

Në aktgjykin e Gjykatës së Qarkut në Prizren të datës 31 janar të vitit 2003 (rigjyimi), është ankuar mbrojtja e të pandehurit, duke e

kundërshtuar aktgjykimin në të gjitha bazat e parapara me Ligjin mbi Procedurën Penale.

Prokurori ndërkombetar Peter Korenek (UNMIK), në cilësinë e prokurorit të shtetit, në përgjigjen e tij në ankesat e të pandehurit, këto i ka vlerësuar pjesërisht të bazuara, në pikëpamje të pjesëmarries së të pandehurit në depërtimin e popullatës civile dhe në kryerjen e veprës penale nga neni 142 i LP të RSFJ-së (krime lufte). Ai ka propozuar që gjykata e lartë pjesërisht të modifikojë aktgjykimin e shkallës së parë.

Aktgjykimet lidhur me ankesat:

Vendimi i parë lidhur me ankesat:

Paneli i përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtari i UNMIK-ut: Partrice de Charette, kryetare e panelit, Agneiszka Klonowiecka Milart, anëtarë e panelit dhe gjyqtari vendor, Zait Xhemajli, anëtar i panelit), i datës 2 nëntor të vitit 2001 i ka refuzuar ankesat e parashtruara në emër të të pandehurit Jovanoviq. Me këtë është konfirmuar aktgjyimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren, me të cilin është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 20 vitesh.

Me të njëjtin aktgjykim është pranuar ankesa e prokurorit në lidhje me të pandehurin Kollashinac. Aktgjyimi i Gjykatës së Qarkut në Prizren i datës 14 qershori të vitit 2001 në lidhje me te është prishur dhe lënda është kthyer në rigjyim në gjykatën e shkallës së parë.

Vendimi i dytë lidhur me ankesat:

Paneli prej tre anëtarëve i gjyqtarëve ndërkombetarë të Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e UNMIK-ut: Agneiszka Klonowiecka Milart, kryetare e panelit, Gustin Reichbah, dhe Edvard Vilson, anëtarë të panelit) në datën 9 janar të vitit 2004 e ka sjellë vendimin me të cilin i ka pranuar ankesat e mbrojtësit të të pandehurit Kollashinac dhe e ka hedhur aktgjyimin e Gjykatës Supreme në Prizren të datës 31 janar të vitit 2003, kurse lëndën e ka kryer në rigjyim, me udhëzimet për procedurën në gjykatën e shkallës së parë.

1.4.

Lënda: Prokurori kundër Radovan Apostoloviqit dhe të tjerëve

- Të dhënat mbi të pandehurit:**
- 1. Radovan Apostoloviq** (Radovan Apostolović – Rajko) (1959), S/K, me shkollën ekonomike të kryer.
 - 2. Bozhur Bishevac** (Božur Biševac), S/K, nga Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi Do, komuna e Mitrovicës/Mitrovica, ku e ka pasur edhe vendbanimin e fundit, ka ikuar nga paraburgimi në muajin gusht të vitit 2000. Procedura në lidhje me këtë të akuzuar është ndërprerë pas ngritjes së aktakuzës.
 - 3. Kragoviq Miqko** (Kragović Mičko - Šolje), S/K, nga Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi Do, ndodhet në arrati.
 - 4. Bogoljub Jevtiq** (Bogoljub Jevtić), S/K, nga fshati Suhodoll i Epërm/Gornji Suvi Do
 - 5. Ljubisha Simiq** (Ljubiša Simić), S/K, nga fshati Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi, komuna e Mitrovicës/Mitrovica, postier, ndodhet në arrati.

Gjykata, para të cilës është zhvilluar procedura penale:

Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica.

Aktakuza:

Aktakuza e parë:

Prokurori i ish Prokurorisë së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, Jusuf Mejjini, në datën 8 shtator të vitit 2000, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve duke i ngarkuar ata për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai, të dyshuarve ua ka vënë në barrë se gjatë muajit mars dhe atij prill të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në uniforma, të armatosur me armë të zjarrit, me qëllim të shpërndarjes së plotë të popullatës shqiptare, në bashkëpjesëmarrje reciproke si dhe me persona të tjerë NN, e kanë shfrytëzuar mungesën e fshatarëve të kombësisë shqiptare të fshatit Suhodolli i Ulët/Donji Suvi Do, të cilët për shkak të frikës nga sulmet e ushtrisë dhe të policisë serbe i kanë braktisur shtëpitë e tyre, sipas marrëveshjes paraprake e kanë plaçkitur pronën në përmasa të mëdha nga shtëpitë në këtë fshat, kurse pastaj i kanë djegur në mënyrë që pronarëve të tyre t'ua pamundësojnë të kthehen në shtëpitë e tyre.

Prokurori ndërkombëtar Michael E. Hartman (UNMIK), në fillim të shqyrimit kryesor e ka marrë ndjekjen penale lidhur me aktakuzën e Prokurorisë së Qarkut. Në vet fillimin e shqyrimit, në datën 10 prill të vitit 2001, ai e ka precizuar të njëjtën. Procesi ka vazhduar kundër të pandehurit Radovan Apostoloviqit në drejtim të veprës penale për krim të luftës në bashkëkryerje me të akuzuarit, të cilët janë akuzuar me aktakuzën e parë, me ç'rast janë precizuar veprimet me të cilat të akuzuarit ngarkohen. Të akuzuarit e tjerë nuk kanë qenë të qasshëm për organet e gjyqësorit.

Sipas ndryshimeve, i pandehuri gjatë muajit prill të vitit 1999 nga shtëpia e familjes Alushi i ka uzurpuar mallrat dhe paratë në vlerë prej

72 000 DEM, dy automjete të tipit Mercedes, dy traktorë, dhe gjëra të tjera të vlerashme dhe pas kësaj e ka djegur objektin ekonomik. Si dhe e ka usurpuar mallin e luajtshëm nga shtëpia e familjes Kajtazi dhe pas kësaj e ka djegur atë.

Ndryshimi i parë i aktakuzës:

I njëjtë prokuror ndërkombetar e ka ndryshuar aktakuzën në datën 13 korrik të vitit 2001, të pandehurit Apostoloviq e ka ngarkuar se në bashkëpjesëmarrje me persona të cekur në aktakuzën e parë dhe me persona të tjerë të panjohur, gjatë muajit prill të vitit 1999 në mënyrë kundërligjore e ka usurpuar mallin dhe paratë nga familja Alushi, me dëmtim të pronës, djegie të shtëpive, ia ka vënë të akuzuarit kryerjen e veprës penale: shkaktim i rrezikut të përgjithshëm, dëmtim i gjérave të tjetrit dhe vjedhje e rendë.

Ndryshimi i dytë i aktakuzës:

Prokurori Hartman, aktakuzën kundër të pandehurit Apostoloviq, e ka ndryshuar edhe në datën 28 janar të vitit 2002, në fjalën përfundimtare, me të cilën tashmë veprimet e përshkruara të të pandehurit i ka kualifikuar si vjedhje e rendë.

PROCERDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor për aktakuzën është hapur para panelit shqyrtares me përbërje të përzier të Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica (gjyqtarja vendore, Nesrin Lushta, gjyqtarja ndërkombe, Renate Winter (UNMIK), anëtare e panelit, dhe gjyqtarët porotë Binak Shabani, Elmaz Gjata, Bejtullah Mustafa, anëtarë të panelit) në datën 22 janar të vitit 2001. Në insistimin e mbrojtjes, në seancën në vijim, me panelin shqyrtares ka kryesuar gjyqtarja ndërkombe Winter.

Paneli shqyrtares nga arsyet e njëjtë në një afat të shkurtë është zëvendësuar me panelin e përzier prej tre anëtarëve (Renata Winter, kryetare e panelit, gjyqtari ndërkombe, Vang Joensen (UNMIK), anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Avdi Dinaj, anëtar i panelit).

Paneli shqyrtares ka mbajtur seanca gjatë 22 ditëve gjyqësore, gjatë të cilave janë dëgjuar 10 dëshmitarë të prokurorisë, është kryer shikimi i vendit të ngjarjes, janë paraqitur provat materiale, i pandehuri ka dëshmuan para panelit, palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e panelit shqyrtares të datës 28 janar të vitit 2002, i pandehuri Apostoloviq është liruar nga akuzat se në bashkëpjesëmarrje me Bozhur Bishevci, Kragoviq Mickon, Bogoljub Jeftiqin, policin, Zoranin nga Kragujevci dhe persona të tjerë të paidentifikuar ka kryer vepër penale të vjedhjes së rendë në dëm të palëve të dëmtuara të cekura.

Sipas informacioneve, të cilat i posedon FDH Kosovë, nuk ka pasur ankesë të prokurorisë ndaj aktgjykimit lirues.

1.5.

Lënda:

Prokurori kundër Sava Matiqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Sava Matiq (Sava Matić) (1963), serb, me shkollën fillore të kryer, rojtar, pjesëtar i formacioneve paramilitare.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Shqyrimi kryesor i gjykimit të shkallës së parë dhe i rigjykimit janë zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prizren.
Procedurat ankimore janë zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori vendor i Prokurorisë Publike të Qarkut në Prizren, Skender Morina, në datën 11 shtator të vitit 2000, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Sava Matiq në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai, të pandehurit Matiq ia ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në muajin korrik të vitit 1998, në territorin e komunës së Rahovecit/Orahovac, në fshatrat Krushë e Madhe/Velika Kruša dhe Potoqan i Ulët/Donje Potoçane, në cilësinë e pjesëtarit të formacioneve paramilitare, në uniformën e kamufluar të uniformës së policisë, i armatosur me armë automatike, duke iu urdhëruar të tjerëve, i ka cenuar rregullat e të drejtës ndërkombëtare, ka dhënë urdhra për sulmet mbi popullatën civile, duke i zbatuar masat e frikësimit, të terrorist, marrjes së pengjeve, të paraburgosjes së paligjshme, uzurpimit të paligjshëm të pronës së përmasave të mëdha, që nuk është arsyetuar me nevojat ushtarake, djegies së shtëpisive të popullatës shqiptare, si dhe duke marrë pjesë në likuidimin e 42 banorëve të fshatit Krushë e Madhe/Velika Kruša.

Aktakuza e ndryshuar:

Aktakuzën, edhe në rigjykim, e ka përfaqësuar prokurori vendor nga Prizreni, Skender Morina, i cili në fillim të gjykimit e ka saktësuar aktakuzën e ngritur kundër të pandehurit Matiq, në të cilën thuhet: se i pandehuri gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në Rahovec/Orahovac, në muajin korrik të vitit 1998, dhe në Kosovë, prej datës 23 mars të vitit 1999 e deri në datën 12 qershori të vitit 1999, në territorin e komunës së Rahovecit/Orahovac dhe atë në fshatrat Krushë e Madhe/Velika Kruša dhe Potoqan i Ulët/Donje Potoçane, ka marrë pjesë në likuidimin e 42 fshatarëve të fshatit Krushë e Madhe/Velika Kruša.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjyimi i parë i shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor për aktakuzën para panelit tre anëtarësh me përbërje të përzier (gjyqtarit të UMNIK-ut, Daniel Gruia, kryetar i panelit, Ingo

Risch, anëtar i panelit, dhe gjyqtarit vendor Muharem Vehapi, anëtar i panelit) është hapur në datën 22 janar të vitit 2001. Paneli, gjatë shqyrtimeve, është mbledhur në 5 seanca. Me propozimet e prokurorisë janë dëgjuar 9 dëshmitarë. I pandehuri ka dëshmuar para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë (rigjykimi):

Shqyrimi kryesor i rigjykimit kundër të pandehurit Matiq para panelit ndërkombëtar tre anëtarësh (gjyqtarja e UNMIK-ut Hajnalka Karpati, kryetare e panelit, Bergit Lange-Klepsch dhe Timothy Clayson, anëtarë të panelit) është hapur në datën 22 nëntor të vitit 2001. Para panelit, i cili është mbledhur në seancë 19 ditë, me propozim të prokurorisë, janë dëgjuar 12 dëshmitarë. Është bërë shikimi i vendit të ngjarjes, janë paraqitur provat materiale, i pandehuri ka dëshmuar para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë:

Me aktgjykimin e shpallur në datën 29 janar të vitit 2001, i pandehurit Matiq është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale lëndim i lehtë trupor: se në datën 23 prill të vitit 1999, në vreshta në zonën e Rahovecit/Orahovac, duke e përdorur armën e tij i ka lënduar Ali dhe Hasan Hajredinin, për të cilat i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 2 vitesh. Në dënimin e shqiptuar i është llogaritur koha e kaluar në paraburgim prej datës 27 dhjetor të vitit 1999.

Aktgjykimi i dytë i shkallës së parë:

Me aktgjykimin e shpallur në datën 27 mars të vitit 2002, i pandehurit Matiq, në mungesë të provave, është liruar nga akuza për krim të luftës kundër popullatës civile.

Procedura ankimore:

Ankesat në aktgjykimin e parë të shkallës së parë:

Aktgjykimin e shkallës së parë të datës 29 janar të vitit 2001 e kanë kundërshtuar palët në procedurë:

- prokurori publik i qarkut nga Prizreni, për shkak të shkeljeve thel-bësore të procedurës penale, cenimit të ligjit penal dhe gjendjes faktike gabimisht të vërtetuar.
- mbrojtja e të pandehurit e ka kundërshtuar këtë aktgjykim për shkak të gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar dhe dënit të përllogaritur në mënyrë joadekuante.

Ankesat në aktgjykimin e procedurës së rigjykimit:

Aktgjykimin e shkallës së parë në procedurën e përsëritur, me të cilin i pandehurit Matiq është liruar nga akuzat, e ka kundërshtuar prokurori publik i Prokurorisë së Qarkut në Prizren në bazat e njëjtë si edhe aktgjykimin e shkallës së parë.

Vendimet mbi ankesat:

Vendimi i parë lidhur me ankesat e palëve:

Paneli ankimor ndërkombëtar i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e UNMIK-ut Patrice De Charette, kryetar i panelit, Antti Ruotsalainen dhe Marti Harsia, anëtarë të panelit) me vendim të datës 13 qershor të vitit 2001, e ka pranuar ankesën prokurorit dhe lëndën e ka kthyer në rigjykim para gjykatës së shkallës së parë.

Me këtë vendim, ankesa e mbrojtësit të të pandehurit është refuzuar si e pabazuar.

Vendimi i dytë lidhur me ankesën e prokurorit:

Paneli ankimore ndërkombetar i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e UNMIK-ut, Tudor Pantiru, kryetar i panelit, Lolita Dumlaq dhe Christof Von Feilitiszch, anëtarë të panelit), në datën 14 prill të vitit 2003, e ka sjellë vendimin me të cilin e ka hedhur si të palejueshme ankesën e prokurorit publik të qarkut nga Prizreni të shpallur ndaj aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren në datën 29 prill të vitit 2002.

Sipas këtij vendimi, prokurori publik i Kosovës në datën 26 shkurt të vitit 2003 ia ka dorëzuar Gjykatës Supreme të Kosovës mendimin me shkrim me propozimin që ankesa e prokurorit publik të qarkut të hidhet, kurse akt~~Gjykimi i shkallës së parë~~ i datës 29 prill të vitit 2002 të konfirmohet.

Prokurori publik i Kosovës, mendimin e tij me shkrim, e ka qartësuar në seancën e panelit ankimore të datës 14 prill të vitit 2003, me ç ‘rast ka deklaruar se heq dorë nga ankesa e prokurorit publik të qarkut.

Aktgjykimi është i plotfuqishëm nga data 14 prill e vitit 2003.

1.6.

Lënda: Prokurori kundër Momçillo Trajkoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Momçillo Trajkoviq (Momčilo Trajković), (1947), K/S, shkolla e mesme e kryer, ish shef i Repartit të Punëve të Brendshme (RPB) në Kamenicë/Kamenica.

Gjykatat, para të cilave është zhvilluar procedura penale: Gjykimet e shkallës së parë (i pari dhe i dyti i përsëritur) janë zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane. Procedurat lidhur me ankesat janë zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza: Aktakuza e parë kundër të pandehurit Trajkoviq është ngritur në datën 3 prill të vitit 2000 nga Prokurori publik i qarkut nga Gjilani/Gnjilane, Sabit Maliqi. Ai, të pandehurit ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale tentim vrasje e civilit MF, në datën 27 qershori të vitit 1999 në Kamenicë/Kamenica, si dhe armëmbajtje pa leje.

I njëjti prokuror, në datën 21 shtator të vitit 2000, ka ngritur kundër të pandehurit aktakuzë të re, me të cilën e ka ngarkuar: se në cilësinë e shefit të Repartit të Punëve të Brendshme në Kamenicë/Kamenica, në periudhën prej datës 1 prill e deri në datën 20 maj të vitit 1999 ka kryer veprën penale në vazhdimësi *krim i luftës kundër popullatës civile*, me paramendim dhe në mënyrë sistematike i ka ndërmarrë veprimet kriminale kundër popullatës civile të paarmatosur, i ka privuar ngajeta disa persona ose iu ka shkaktuar lëndime trupore, i ka keqtrajtuar, ua ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin, i ka shpërngulur, i ka zbatuar mjetet e frikës e të terrorit, ka mbajtur pengje, ka dënuar në mënyrë kolektive, e ka uzurpuar dhe e ka shkatërruar pronën private.

Aktakuza është plotësuar dhe ndryshuar në datën 26 shkurt dhe 20 mars të vitit 2003 gjatë shqyrimit kryesor të gjykimit të përsëritur, prokurorja ndërkombëtare (UNMIK, Cecilia Tillada) aktakuzën e parë në drejtim të veprës penale *krim i luftës* e ka saktësuar në 11 pikë si dhe ka shtuar akuzat për tentim vrasje të dy civilëve të kryer në datën 27 qershori të vitit 1999 dhe armëmbajtje pa leje.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë: Gjykimi i parë i shkallës së parë është hapur në datën 23 nëntor të vitit 2000 lidhur me aktakuzat e datës 3 prill para panelit shqyrties të përzier (gjyqtari i UNMIK-ut Patrice de Sharette, kryetar, gjyqtari Hasan Sadiku, anëtar i panelit, gjyqtarët porotë: Halit Gashi, Efete Shala dhe Tefik Muji). Paneli ka mbajtur seancë 18 ditë, janë dëgjuar 26 dëshmitarë të

prokurorisë, të dëmtuarit, janë paraqitur provat materiale. Aktgjykimi është shpallur në datën 6 mars të vitit 2001. Aktakuzën, gjatë shqyrtimit, e ka përfaqësuar prokurori Vaxhid Idrizi.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë (i përsëritur) - shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues të përzier (gjyqtarët e UNMIK-ut: Timothy Clayson, kryetar, Vinod Boollel, anëtar i panelit, gjyqtari vendor Fahredin Ymeri, anëtar i panelit) lidhur me aktakuzat e vitit 2000 është hapur në datën 27 maj të vitit 2002. Shqyrtimi i ka pasur 28 vazhdime, gjatë të cilit janë dëgjuar 41 dëshmitarë të prokurorisë dhe të mbrojtjes, është kryer shikimi i vendit të ngjarjes, prokurori gjatë shqyrtimit e ka ndryshuar aktakuzën.

Aktakuzën gjatë shqyrtimit e kanë përfaqësuar prokuroret ndërkombëtare Cecilia Tillada dhe Elizabeth Rennie (UNMIK).

I pandehuri, me anë të dorëzanin, është liruar nga paraburgimi në datën 26 korrik të vitit 2002. Nuk ka qenë i pranishëm gjatë shpalljes së aktgjykimit dhe, së këndejejmi, është lëshuar fletarrestim ndërkombëtar.

Aktgjykimet e shkallës

së parë:

Me aktgjykimin e datës 6 mars të vitit 2001 i pandehuri është shpallur fajtor për tentim vrasje, *posedim të palejuar të armës, krim i luftës kundër njerëzimit*, sipas disa pikave të caktuara të aktakuzës, sipas të cilave është ngarkuar për krim të luftës, për të cilat i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 20 vitesh.

I pandehuri, me anë të aktgjykimit, në mungesë të provave, është liruar nga disa akuza për krim lufte.

Me anë të aktgjykimit të datës 28 nëntor të vitit 2003 i pandehuri është liruar në lidhje me akuzat për krim të luftës sipas pikave prej 1 deri në 11 të aktakuzës së ndryshuar të datës 26 mars të vitit 2003, si dhe në lidhje me tentim vrasjen e AP.

Me të njëjtën aktgjykim është shpallur fajtor për tentim vrasje të MF të kryer në datën 27 qershor të vitit 1999 dhe armëmbajtje pa leje, për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej tri (3) vitesh dhe tre (3) muajsh.

Procedura ankimore:

I pandehuri, përmes mbrojtjes së tij, e ka kundërshtuar aktgjykimin e shkallës së parë në të gjitha bazat e parapara me ligjin mbi procedurën penale, posaçërisht duke i kundërshtuar deklaratat e dëshmitarëve të prokurorisë, shkeljen e ligjit penal me rastin e matjes së dënimit.

I pandehuri, me anë të ankesës e ka kundërshtuar aktgjykimin e procedurës ë përsëritur, po ashtu në të gjitha bazat e parapara me ligj, posaçërisht duke potencuar se dispozitivi i aktgjykimit është i paqartë, inkonsekvent, arsyetimi i të njëjtit jo i plotë si dhe se, së këndejejmi, posedimi i armës në periudhën kritike (muaji qershor i vitit 1999) nuk ka përbërë vepër penale.

Procedura ankimore:

Duke vepruar në lidhje me ankesat, Gjykata Supreme e Kosovës si gjykatë e shkallës së dytë (gjyqtarët e UNMIK-ut: Renete Winter, kryetare, Leonard Assira, anëtar i panelit, gjyqtari vendor Zait Xhemajli, anëtar i pan-

elit) në datën 30 nëntor të vitit 2001 e ka sjellë vendimin me të cilin rastin e ka kthyer në rigjykim në gjykatën e shkallës së parë, para panelit të ndryshuar.

Gjykata Supreme e Kosovës si gjykatë e shkallës së dytë (gjyqtarët e UN-MIK-ut: Agnieszka Klonowiecka Milart, kryetare, Kathleen Weir, anëtare e panelit dhe gjyqtari vendor Riza Loci, anëtar i panelit) me aktgjykimin e datës 7 shkurt të vitit 2006, i ka refuzuar ankesat e të pandehurit dhe e ka konfirmuar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane të datës 28 nëntor të vitit 2003.

1.7.

Lënda:

Prokurori kundër Veselin Beshoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Veselin Beshoviq (Veselin Bešović – Vesko) (1952), Pejë/Peć, S/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i grupeve të forcave (të ushtrisë, policisë, formacioneve paramilitare dhe të tjera).

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjykimet e shkallës së parë janë zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Pejë/Peć.

Procedura lidhur me ankesat e palëve në procedurë (të prokurorit dhe të të pandehurit dhe të mbrojtësve të tij) është zhvilluar para panelit ankimore të Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar Komudoni Nyasulu (UNMIK) me aktakuzën e datës 05 nëntor të vitit 2001, të pandehurit ia ka vënë në barrë: se në periudhën prej muajit maj të vitit 1998 e deri në muajin qershor të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të brendshëm dhe ndërkombëtar në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarit të forcave të armatosura të Serbisë, me anëtarët e grupit të tij, kundër rregullave ndërkombëtare ka vepruar në pajtim me planin paraprakisht të përgatitur, i ka zbatuar masat e frikësimit, të terrorit, ka plaçkitur, e ka detyruar popullatën civile shqiptare të braktisë shtëpitë dhe pronat e tyre, ka marrë pjesë në privimin ngajeta të rreth 100 civilëve, me atë që ka kryer veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas katër pikave. Me secilën pikë të aktakuzës janë përfshirë shumë ngjarje.

Prokurori ndërkombëtar gjatë shqyrimit kryesor e ka saktësuar aktakuzën e datës 23 gusht dhe 15 tetor të vitit 2002. Aktakuza e ndryshuar i ka pasur 26 pika, dhe e ka ngarkuar të pandehurin për kryerjen e veprave penale të mëposhtme: *Cenim, rrezikim i sigurisë, privim i kundërligjshëm nga liria, shkaktim i lëndimeve të rënda trupore, dëmtim i gjërave të të tjerëve, veprime të turpshme, sjellje të dhunshme si krim i luftës kundër popullatës civile.*

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Për aktakuzën e fillimit të muajit nëntor të vitit 2001, në datën 20 maj të vitit 2002, para panelit shqyrues ndërkombëtar (gjyqtarët e UNMIK-t: Tudor Pantiru, kryetar, Timothy Clayson dhe Jean Pierre Lortie, anëtarë të panelit) është hapur shqyrimi kryesor. Procedura para këtij paneli është zhvilluar deri në fund të vitit 2002, kur e njëjtë është ndërprerë për shkak të përfundimit të mandatit të njërit anëtar të panelit, si dhe për shkak të numrit të madh të dëshmitarëve të propozuar, të cilët paneli

nuk ia ka dalë për t'i dëgjuar deri në fund të mandatit si dhe për shkak të nevojës së sigurimit të provave shtesë. Të pandehurit i është hequr paraburgimi me vendimin e datës 13 dhjetor të vitit 2002.

Shqyrtimi kryesor kundër të pandehurit është hapur përsëri para panelit shqyrtues të ndryshuar në datën 28 janar të vitit 2003 [gjyqtarët e UNMIK-ut: Vinod Boollel, kryetar, Marilyn Kaman, anëtar i panelit dhe gjyqtari vendor Halil Muhoviq (Halil Muhović)]. Paneli gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca 37 ditë, gjatë shqyrtimit është dëgjuar një numër i madh i dëshmitarëve të propozuar nga ana e prokurorisë dhe e të pandehurit, janë lexuar deklaratat e disa dëshmitarëve të veçantë nga fazat e mëhershme të procedurës, janë paraqitur shumë prova materiale, i pandehuri ka dëshmuar para gjykatës. Palët në procedurë i kanë parashtuar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktakuzën, gjatë procedurës para gjykatës së shkallës së parë, e kanë përfaqësuar prokurorët ndërkombëtar, Komudoni Nyasulu, Raymond Salter.

Aktgjykimet e shkallës së parë: Gjykimi i parë i shkallës së parë:

Me aktgjykim të Gjykatës së Qarkut në Pejë/Peć të datës 26 qershor të vitit 2003, i pandehuri është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, që ka pasur të bëjë me torturën, plaçkitjen dhe shpërnguljen e popullatës civile, të kryera në datën 14 maj të vitit 1999 në fshatrat Zahaq/Zahač, Qyshk/Čuška, komuna e Pejës/Peć, si dhe sipas pikave XXII deri XXVI, me të cilat janë të përfshira edhe pikat XX XXI, për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej shtatë vitesh.

Me të njëjtin aktgjykim është liruar nga akuza në drejtim të veprave penale: fyerje, rrezikim i sigurisë (pikat I dhe II), si dhe sipas pikave prej III deri XIX.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë (rigjykim):

Në fazën e përgatitjeve të rigjykimit, hapja e shqyrtimit kryesor është caktuar për muajin gusht 2005 të vitit, në lidhje me akuzat për të cilat lënda është kthyer në rigjykim, prokurori ndërkombëtar, Michael E. Hartman (UNMIK), me deklaratën e datës 5 korrik të vitit 2005 ka hequr dorë nga ndjekja e mëtejme penale. Ai, në pajtim me dispozitat ligjore, përvendimin e tij mbi heqjen dorë nga ndjekja penale i ka informuar të dëmtuarit.

Me urdhrin për ndërprerjen e procedurës penale kundër të pandehurit të gjyqtarit të lëndës (Timothy Baland, UNMIK), për shkak të heqjes dorë nga ndjekja penale ka përfunduar procedura kundër të pandehurit Beshoviq.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e datës 26 qershor të vitit 2003, i pandehuri është ankuar përmes mbrojtësve të tij (dy avokatë të të pandehurit i kanë deponuar ankesat individuale ndaj aktgjykimit), në pjesën dënuese të aktgjykimit në të gjitha bazat e parapara me ligjin mbi procedurën penale, sipas të cilit është zhvilluar procedura penale.

Prokurori publik i qarkut në Pejë/Peć e ka kundërshtuar aktgjykimin

e shkallës së parë për shkak të cenimit thelbësor të procedurës penale, gjendjes faktike gabimisht të konstatuar dhe për shkak të vendimit mbi dënimin.

Aktgjykimi lidhur me ankesat:

Paneli ankimor ndërkombetar i Gjykatës Supreme (gjyqtarët e UNMIK-ut: Agnieszka Klonowiecka Milart, kryetare, Martin Korapkin

dhe David Doyscher, anëtarë të panelit), me aktgjykimin e datës 27

maj të vitit 2004 pjesërisht i ka pranuar ankesat e palëve në procedurë:

- **e ka refuzuar ankesën a prokurorit ndërkombetar** në lidhje me pjesën e aktgjykimit, me të cilën lirohet nga akuzat (pika II e aktakuzës, si dhe prej pikës III deri XI dhe pikën XIV të aktakuzës së ndryshuar) dhe e ka konfirmuar pjesën e aktgjykimit të shkallës së parë, me të cilën lirohet nga akuzat.

- **i ka pranuar ankesat e të pandehurit** në lidhje me pikat prej XX deri XXVI të aktakuzës së ndryshuar (lidhur me akuzat për krim të luftës kundër popullatës civile), në lidhje me të cilat i pandehuri është shpallur fajtor, e ka hedhur aktgjykimin e shkallës së parë dhe lëndën e ka kthyer në rigjykim në shkallë të parë.

- **e ka pranuar ankesën e prokurorit** në lidhje me pjesën e aktgjykimit për pikat XII, XIII, XV dhe XIX, të aktakuzës së ndryshuar (*krim i luftës*), e ka hedhur aktgjykimin e shkallës së parë për të njëtin dhe lëndën e ka kthyer në rigjykim.

- Paneli ankimor, sipas detyrës zyrtare, e ka ndryshuar aktgjykimin lidhur me pikën I të aktakuzës, në lidhje me veprën penale fyerje duke e hedhur akuzën (për të cilën i pandehuri është liruar me aktgjykimin e shkallës së parë).

1.8.

Lënda:

Prokurori kundër Aleksandar Mlladenoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Aleksandar Mlladenoviq - Sasha, Capa (Aleksandar Mladenović – Saša, Capa), (1972), S/K, me shkollën e mesme teknike të kryer.

Gjykata para së cilës është

zhvilluar procedura:

Shqyrtimi kryesor është zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Të pandehurit, me aktakuzën e datës 2 shkurt të vitit 2001, të cilin e ka ngritur prokurori ndërkombëtar Peter Korneck (UNMIK), i janë vënë në barrë kryerja e shumë veprave penale: se në periudhën midis datës 20 mars të vitit 1999 e deri në datën 12 qershor të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, me grupin e meshkujve të uniformuar, të cilët kanë shfrytëzuar pajisjet policore ose ushtarake, ka kryer më shumë vepra penale në dëm të popullatës shqiptare të komunës së Lipjanit/Lipljan: ka marrë pjesë në frikësimin dhe në dëbimin e civilëve nga shtëpitë e tyre, në djegien e disa shtëpive, plaçkitjen dhe shkatërrimin e pronës private si dhe në marrjen e parave në vlera të ndryshme. Veprimet e të pandehurit janë kualifikuar (sipas LP të KSAK) si: *shkaktim i rrezikut të përgjithshëm, dëmtim i gjërave të tjerëve, vënie të jetëve njerëzore para rrezikut, plaçkitje etj.*

Prokurori ndërkombëtar Kamudoni Nyasulu (UNMIK), në datën 5 korrik të vitit 2001, e ka ndryshuar aktakuzën, duke pasur parasysh se i pandehuri, veprimet të cilat me aktakuzë i vihen në barrë, i ka kryer gjatë kohës së konfliktit të brendshëm në Kosovë, me të njëjtën ia ka vënë në barrë kryerjen (së bashku me të tjerët) të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas 9 pikave. Me anë të pikave është dhënë përshkrimi i veprimeve të tij dhe emrat e viktimateve.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e UNMIK-ut: Agnieszka Klonowiecka Milart, kryetare e panelit, Brigit Lange Klepsh dhe Vang Joensen, anëtarë të panelit) është hapur në datën 5 korrik të vitit 2001, sipas aktakuzës së ndryshuar, gjatë të cilit paneli shqyrtues është takuar në seanca 15 ditë, janë dëgjuar 26 dëshmitarë të prokurorisë dhe 14 dëshmitarë të mbrojtjes, janë paraqitur provat e propozuara materiale, palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e datës 23 nëntor të vitit 2001, i pandehuri Mlladenoviq është liruar nga akuzat në drejtim

të veprës penale të cilat me aktakuzë i janë vënë në barrë, nuk është provuar se e ka kryer të njëjtat.

Sipas informacioneve, me të cilat disponon FDH Kosovë, nuk ka pasur ankesë ndaj aktgjykimit të shkallës së parë, me të cilin lirohet nga akuzat.

Aktgjyki është i plotfuqishëm nga data 5 janar të vitit 2003.

1.9.

Lënda:

Prokurori kundër Sasha Gërkoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: **Sasha Gërkoviq** (Saša Grković) (1971), serb, ndërmarrës privat i hotelerisë, pjesëtar i Mbrojtjes Territoriale, pjesëtar i grupit të serbëve të armatosur në uniforma.

Gjykata, para së cilës është

zhvilluar procedura penale: **Procedura e shkallës së parë** është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prizren.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Thomas E. Hickman (UNMIK), në datën 19 shkurt të vitit 2001, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Gërkoviq në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas shumë pikave.

Me aktakuzë, të pandehurit i është vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në territorin e komunës së Prizrenit, në fshatrat Mamushë/Mamuša, Krushë e vogël/Mala Kruša, Celinë/Celina, Bellacërkë/Bela Crkva, Negoc/Negovac, në uniformë, i armatosur, i ka shkelur normat ndërkombëtare, se si pjesëtar i grupit të serbëve të armatosur, në uniformë, ka marrë pjesë në dëbimin dhe në shpërnguljen e fshatrave të cekura, në shkatërrimin e pronës së tyre, në djegien e shtëpive, në vrasje:

- se në datën 25 mars të vitit 1999, në cilësinë e përmendur, në afërsi të fshatit Bellacërkë/Bela Crkva ka marrë pjesë në shkatërrimin arbitrar të shtëpive dhe të pronave, në dëbimin e dhunshëm të banorëve dhe në masakrën e 33 deri në 38 civilëve të paarmatosur në urën e quajtur „Ura e Ballaje”, si dhe të 13 civilëve të tjerë duke shtënë në ta nga arma automatike, kur edhe janë vrarë shumë anëtarë të familjes Popaj;
- në datën 26 mars të vitit 1999, i pandehuri, në cilësi të njëjtë, në fshatin Krushë e Vogël/Mala Kruša i ka rrethuar dhe i ka marrë si pengje rreth 100 persona, civilë, i ka rreshtuar në mur dhe ka shtënë në ta duke mos e zgjedhur cakun, kur edhe ka pasur shumë viktima;
- në datën 26 mars të vitit 1999, i pandehuri ngarkohet se ka marrë pjesë në masakrën e shqiptarëve të Kosovës, civilë, në fshatin Celinë/Celine;
- në datën 27 mars të vitit 1999 i pandehuri ngarkohet se në cilësinë e cekur i ka privuar ngajeta katër anëtarë të familjes Sadiku;
- në datën 28 mars të vitit 1999, i pandehuri i veshur në uniformë të maskuar, i armatosur me pushkë automatike ka marrë pjesë na shkatërrimin e dokumenteve personale, në marrjen e parave dhe të gjërate të tjera të vlefshme nga banorët e fshatit Celinë/Celine.

Prokurori ndërkombëtar, Cristopher Maxwell, i cili e ka përfaqësuar aktakuzën gjatë shqyrimit kryesor, në seancën e mbajtur në datën 2 shtator të vitit 2002, në fjalën e tij përfundimtare e ka ndryshuar aktakuzën, të pandehurit ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale

krim i luftës kundër popullatës civile të kryer në bashkëpjesëmarrje. Ai e ka saktësuar aktakuzën edhe në pikëpamje të numrit të viktimave të krimit, në të cilin, sipas aktakuzës, ka marrë pjesë i pandehuri.

Procedura në lidhje me aktakuzën

Procedura para gjykatës së

shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor lidhur me aktakuzën para panelit shqyrtues me përbërje të përzier (gjyqtarët e UNMIK-ut Georg Pluur, kryetar i panelit, Raymond Levy, anëtar i panelit; gjyqtari vendor, Genc Nixha, anëtarë i panelit) është hapur në datën 31 korrik të vitit 2002. Paneli, gjatë shqyrtimit është takuar në seancë 15 ditë. Një seancë e gjykatës, me qëllim të dëgjimit të dëshmitarëve të caktuar të mbrojtjes, është zhvendosur dhe është mbajtur para Gjykatës së Qarkut në Beograd (dëshmitarët kanë refuzuar të dëshmojnë para Gjykatës së Qarkut në Prizren). Sipas informacioneve, të cilat për momentin i posedon FDH Kosovë, gjatë shqyrtimit janë dëgjuar 23 dëshmitarë. është bërë shikimi i vendit të ngjarjes. I akuzuari ka dëshmuar para panelit. Janë paraqitur shumë prova materiale. Palët në procedurë i kanë parashtuar argumentet e tyre përfundimtare. Prokurori ndërkombëtar, në kuadër të fjalës së tij përfundimtare, e ka saktësuar aktakuzën.

Aktgjykimi:

Aktgjykimi i shkallës së parë, nga i cili i pandehuri, në mungesë të provave, është liruar nga akuza në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, është shpallur në datën 4 shtator të vitit 2002. Sipas aktgjykit, është vërtetuar në mënyrë jokontestuese se ngjarjet e përshkruara kanë ndodhur, por nuk ka mjaft prova se i akuzuari e ka kryer veprën penale, me të cilën ngarkohet.

Procedura ankimore:

Në aktgjykin e Gjykatës së Qarkut në Prizren të datës 4 shtator të vitit 2002, me të cilin i pandehuri lirohet nga akuzat, nuk ka pasur ankesë të palës së pakënaqur. Aktgjykimi është i plotfuqishëm prej 4 tetor të vitit 2002.

1.10.

Lënda: Prokurori kundër Latif Gashit dhe të tjerëve (Grupi i Llapit)

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Latif Gashi** – Komandant Lata, Lata, Fati (1961), SH/K, jurist, pjesëtar i UÇK-së, ish shef i shërbimit informativ të Zonës së Llapit; 2. **Nazif Mehmeti** - Drini (1961), SH/K, jurist, pjesëtar i PK-së, pjesëtar i UÇK-së, komandant i policisë ushtarake pranë Zonës së Llapit; 3. **Naim Kadriu** - Lumi (1973), SH/K, pjesëtar i UÇK-së; 4. **Rrustem Mustafa** - Remi (1971), SH/K, jurist, pjesëtar i UÇK-së, komandant i UÇK-së i Zonës së Llapit.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjyktimi i parë dhe i dytë (rigjykim) i shkallës së parë kundër të pandehurve janë zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština; Gjyktimi i tretë (rigjykim i dyti) i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.

Procedurat lidhur me ankesat, deri në datën 1 janar të vitit 2013, janë zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës, si gjykatë e shkallës së dytë, pas datës së cekur, para Gjykatës së Apelit të Kosovës, si gjykatë e shkallës së dytë.

Gjykata Supreme e Kosovës në këtë rast ka vendosur edhe lidhur me mjetin e jashtëzakonshëm juridik, kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar Anthony P. Ricci (UNMIK), kundër të pandehurve ka ngritur në datën 19 nëntor të vitit 2002 aktakuzë duke iu vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* si pas njëmbëdhjetë pikave: Se gjatë kohës së konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë midis pjesëtarëve të UÇK-së, në njérën anë, dhe, forcave të armatosura të Serbisë dhe Jugosllavisë, si dhe pjesëtarëve të njësive paramilitare serbe, në anën tjetër, në zonën e Llapit në territorin e Kosovës, kanë mbajtur qendra për mbajtje/paraburgosje të civilëve (Bajgorë/Bajgora, Llapashticë/Lapaštica, Majaci/Majac, Potoku/Potok dhe Koliqi/Kolić) në periudha të ndryshme kohore (nga muaji gusht i vitit 1998 e deri në muajin qershor të vitit 1999). Se në këto qendra, duke marrë pjesë në ndërmarrjen e përbashkët kriminale, si bashkëkryerës, duke e shfrytëzuar autoritetin e komandantëve, në bashkëpunim me të tjerët, me anë të veprimit të drejtpërdrejt, duke dhënë urdhra, me anë të të ndihmuarit, me anë të mosveprimit me qëllim të kryerjes së krimeve të luftës, kanë marrë pjesë në mbajtjen (privimin nga liria) të civilëve, shqiptarëve, për të cilët është dyshuar se kanë bashkëpunuar me serbët, që janë mbajtur në kushte çnjerëzore, të cilët kanë qenë të eksposuar ndaj rrahjeve dhe torturave kurse në raste të veçanta edhe vrasjeve të civilëve të mbajtur.

Aktakuza është saktësuar para hapjes së shqyrtimit kryesor, në datën 04 dhe 17 shkurt të vitit 2003 nga prokurori ndërkombëtar Gary McCuaing (UNMIK), si dhe në fund të shqyrtimit kryesor të gjykimit të parë të shkallës së parë, në datën 30 qershori të vitit 2003 nga prokurori ndërkombëtar Philip King Alcock (UNMIK). Ndryshimet kanë pasur të bëjnë me saktësimin e veprimeve, të cilat të pandehurve iu janë vënë në barrë. Me ndryshimin e fundit të aktakuzës, të pandehurve iu është vënë në barrë se në periudhën prej muajit gusht e deri në muajin shtator të vitit 1998, në qendrat për mbajtje të Zonës së Llapit ka qenë i paraburgosur dhe i mbajtur në kushte çnjerëzore edhe një serb.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

- **Gjyimi i parë i shkallës së parë** është mbajtur para panelit ndërkombëtar të ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština (gjyqtarët e UNMIK-ut: Timothy Clayson, kryetar, Leonard Assira, Daniel Mabley, anëtarë të panelit). Në kuadër të shqyrtimit kryesor paneli gjyqësor ka mbajtur seanca 57 ditë, janë dëgjuar 45 dëshmitarë (10 dëshmitarë të prokurorisë kanë dëshmuar si dëshmitarë të mbrojtur, 5 si dëshmitarë anonim, të gjithë të dëgjuar në seanca të mbyllura për publikun). Gjatë procedurës janë paraqitur shumë prova materiale. Pas paraqitjes së shumicës së provave të propozuara me aktakuzë, është saktësuar aktakuza, të pandehurit kanë dëshmuar, palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre kryesore.

- **Gjyimi i dytë i shkallës së parë** (i përsëritur) është mbajtur para panelit shqyrues të përzier të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština (gjyqtarët EULEX-it: Francesko Florit, kryetar, Tron Gundersen, gjyqtari vendor Rahman Ratkoceri, anëtarë të panelit) sipas pikave V, VIII, IX dhe XIV të aktakuzës të datës 30 qershori të vitit 2003. Shqyrtimi është hapur në datën 8 korrik të vitit 2009, i ka pasur 12 ditë të gjykit mit gjatë të cilave janë dëgjuar 16 dëshmitarë, janë lexuar deklaratat e shumë dëshmitarëve nga fazat e mëhershme të procedurës, dëgjimi i të cilëve nga arsyet ndryshme ka qenë i vështirësuar. Të pandehurit kanë dëshmuar para panelit. Palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre përfundimtare, gjatë të cilave prokurori ka hequr dorë nga ndjekja penale sipas pikës IX të aktakuzës (Koliq/Kolić).

- **Gjyimi i tretë i shkallës së parë** (i dyti i përsëritur) - para panelit shqyrues ndërkombëtar të përzier [gjyqtarët e EULEX-it: Laura Liguori, kryetare, Dariusz Sielicki, gjyqtari vendor Drilon Muhamremi, anëtarë të panelit], në datën 17 korrik të vitit 2012 është hapur shqyrtimi kryesor lidhur me pikën VIII të aktakuzës nga fundi i muajit qershori të vitit 2003 (Lapashticë/Lapaštica), janë mbajtur dy seanca përgatitore. Për shkak të lëshimit të Misionit të kryetares së panelit, shqyrtimi ka vazhduar para panelit të ndryshuar (gjyqtarët e EULEX-it: Jonathan Wilford Carroll, kryetar, Cezary Dziurkowski, gjyqtarja vendore Shadije Gerguri, anëtarë të panelit). Gjatë shqyrtimit, paneli është takuar në seanca gjyqësore 13 ditë, janë dëgjuar 5 dëshmitarë, të propozuar si dëshmitarë anonim dhe të mbrojtur. Dy dëshmitarë anonim i kanë refuzuar masat mbrojtëse, kanë dëshmuar

publikisht dhe i kanë ndryshuar deklaratat e tyre krahasuar me ato të mëhershmet. Dëshmitarët e mbrojtur iu janë përmbajtur deklaratave të tyre të mëhershme. Gjatë këtij shqyrtimi, me pajtimin e palëve, janë lexuar deklaratat e 20 dëshmitarëve, të cilët nuk kanë qenë të qasshëm ose dëgjimi i tyre para gjykatës ka qenë i vështirësuar.

Të pandehurit kanë dëshmuar para panelit dhe i kanë parashtruar fjalët e tyre përfundimtare, gjë që e kanë bërë edhe mbrojtësit e tyre.

Para ose gjatë hapjes së rigjykimeve, prokurorët e EULEX-it (Robert L. Dean dhe Charles Hardaway) gjykatës ia kanë dorëzuar aktakuzat e ndryshuara, të cilat me vendimin e panelevë shqyrtuese nuk janë pranuar, shqyrtimet janë bërë lidhur me aktakuzën e fundit të muajit qershor të vitit 2003, me ndryshimet e aktgjykimeve të procedurave ankimore.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Me aktgjykimin e parë të shkallës së parë të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština, të datës 16 korrik të vitit 2003, gjykata ka gjetur se janë provuar disa pika të caktuara të aktakuzës. Të pandehurit janë liruar nga disa akuza të caktuara. Lidhur me akuzat, për të cilat janë shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*, iu janë shqiptuar dënimet e përbashkëta:

- Rrustem Mustafës, dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 17 vitesh;
- Nazif Mehmetit, dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 13 vitesh;
- Latif Gashit, dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 10 vitesh;
- Naim Kadriut, dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 5 vitesh.

Aktgjykimi i dytë i shkallës së parë është shpallur në datën 2 tetor të vitit 2009 dhe të pandehurit janë shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*:

- Latif Gashi, sipas pikave V, VIII dhe XIV për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët në kohëzgjatje prej 6 vitesh;
- Rrustem Mustafa, sipas pikave V dhe VIII, për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët në kohëzgjatje prej 4 vitesh;
- Nazif Mehmeti, sipas V dhe VIII për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët në kohëzgjatje prej 3 vitesh.

Në lidhje me heqjen dorë të prokurorit ndërkombëtar nga ndjekja sipas pikës IX lidhur me të akuzuarit Latif Gashi dhe Rrustem Mustafa, është sjellë aktgjykim refuzues.

Me aktgjykim është ndërprerë procedura penale në lidhje me të pandehurin Naim Kadriun, i cili në ndërkohë ka humbur jetën në fatkeqësi të komunikacionit.

Me aktgjykimin e tretë të shkallës së parë të datës 7 qershor të vitit 2013, paneli shqyrtues në bazë të provave të paraqitura gjatë shqyrtimit ka gjetur se në veprimet e të akuzuarve ka elemente të veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*, sipas pikës VIII, për të cilën është zhvilluar procedura e dytë e përsëritur. Të pandehurve iu janë shqiptuar:

- Latif Gashit, në kohëzgjatje prej 6 vitesh;
- Rrustem Mustafës, në kohëzgjatje prej 4 vitesh;
- Nazif Mehmetit, në kohëzgjatje prej 3 vitesh.

Me aktgjykim janë konfirmuar dënimet unike me burgosje në kohëzgjatje si edhe me aktgjykimin e dytë të shkallës së parë sipas pikave V dhe XIV, sepse janë konfirmuar me aktgjykimin lidhur me ankesat e palëve në të njëjtin.

Në dënimin e shqiptuar iu është llogaritur koha e kaluar në paraburgim.

Procedura ankimore:

Ankesat në aktgjykimin e shkallës së parë:

Në aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština të datës 16 korrik të vitit 2003, të pandehurit dhe mbrojtja e tyre janë ankuar në pjesën dënuese të aktgjykimit, në lidhje me pikat për të cilat janë shpallur fajtor, në të gjitha bazat e parapara me ligjin mbi procedurën penale. Prokurori është ankuar në vendimin mbi dënimin të shqiptuar për të pandehurin Latif Gashi.

Ankesat në aktgjykimin e dytë të shkallës së parë (të rigjykimit), të Gjykatës Supreme në Prishtinë/Priština të datës 2 tetor të vitit 2009, janë ankuar mbrojtësit e të pandehurve, duke e kundërshtuar të njëjtën mbi baza të parapara me ligjin mbi procedurën penale, duke potencuar se me provat e paraqitura gjatë shqyrtimit nuk është provuar përgjegjësia komanduese si edhe se të pandehurit kanë marrë pjesë në planifikimin, organizimin dhe kryerjen e çfarëdo krimi.

Aktgjykimin e tretë të shkallës së parë (të gjykimit të dytë të përsëritur), të pandehurit e kanë kundërshtuar në të gjitha bazat ligjore, duke e potencuar se dëgjimi i dëshmitarëve anonim është bërë në kundërshtim me dispozitat ligjore, se me aktgjykim janë tejkular kornizat e aktakuzës, se dënimet e shqiptuara janë të padrejta dhe të paligjshme.

Aktgjykimet lidhur me ankesat:

Vendimi i parë lidhur me ankesat:

Gjykata Supreme e Kosovës, si gjykatë e shkallës së dytë, duke vepruar në lidhje me ankesat e palëve në procedurë, me vendim të panelit ndërkombëtar (gjyqtarët e UNMIK-ut: Kathleen Weir, kryetare e panelit, Larry Eisenhauer, Jonh Connolly, anëtarë të panelit) të datës 21 korrik të vitit 2005, rastin e ka kthyer në rigjykim. Gjykata po ashtu ka gjetur se disa veprime të caktuara të përshkruara në disa pika (I, II, III dhe XII të aktakuzës së datës 23 qershori të vitit 2003) nuk përbëjnë vepër penale si edhe se nuk ka prova se të pandehurit kanë kryer vrasje, për të cilat ngarkohen me aktakuzë (pika XI e aktakuzës). Në pjesën tjetër rasti është kthyer në rigjykim.

Vendimi i dytë lidhur me ankesat:

Gjykata Supreme e Kosovës, duke vepruar në lidhje me ankesat e të pandehurve në panelin ankimor të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Gerret Marc Sprenger, kryetar, Martti Harsia, Charles L. Smith III, gjyqtaret vendore Emine Mustafa dhe Nasrin Lushta, anëtarë të panelit) me aktgjykim të datës 26 janar të vitit 2011 pjesërisht e kanë konfirmuar aktgjykimin e shkallës së parë të datës 2 tetor të vitit 2009, pjesën dënuese sipas pikave V dhe XIV, dhe lëndën e ka kthyer në rigjykim në lidhje me të pandehurit sipas pikës VIII të aktakuzës të datës 30 qershori të vitit 2003.

Vendimi i tretë lidhur

me ankesat:

Gjykata e Apelit si gjykatë e shkallës së dytë, duke vepruar lidhur me ankesat e të pandehurve në aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština të datës 7 qershori të vitit 2013, me panelin e përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Radostin Petrov, kryetar, Roman Raab, gjyqtari vendor Tonka Berisha, anëtarë), në datën 11 gusht të vitit 2015, e ka sjellë aktgjykimin me të cilin ankesën në emër të të akuzuarit Nazif Mustafa e ka refuzuar si të pabazuar, ankesat në emër të të pandehurve Latif Gashi dhe Rrustem Mustafa pjesërisht i ka pranuar, vetëm në pikëpamje të kohës së kaluar në paraburgim, e cila është llogaritur në dënimet e shqiptuara. Aktgjyrimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština, sipas detyrës zyrtare është ndryshuar në pikëpamje të paraburgimit në lidhje me të gjithë të pandehurit.

Vendimi i Gjykatës Supreme

lidhur me mjetet

e jashtëzakonshme juridike:

Gjykata Supreme e Kosovës me panelin e përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Dariusz Sielicki, kryetar, Anna Adamska Gallant, gjyqtari vendor Nebojsha Borićiq (Nebojša Boričić) anëtarë, duke vepruar lidhur me mjetin e jashtëzakonshëm juridik, kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë të të pandehurve, pas përgjigjes së prokurorit të shtetit në të njëjtat, në datën 13 maj të vitit 2016 ka sjellë aktgjykimin, me të cilin:

- Kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të të pandehurit Nazif Mehmeti e ka refuzuar si të vonuar;
- Kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruara në emër të të pandehurve: Rrustem Mustafa, Latif Gashi dhe Nazif Mehmeti, nga ana e mbrojtësve të tyre, janë refuzuar si të pabazuara.

1.11.

Lënda:

Prokurori kundër Ejup Runjevës dhe të tjerëve

- Të dhënrat mbi të pandehurit:**
- Rrustem Dema** (1959), SH/K, teknik i makinerisë, pjesëtar i policisë së Kosovës, pjesëtar i UÇK-së;
 - Enver Axhami** (1957), SH/K, shkolla e mesme teknike e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 - Ejup Runjeva - Era** (1962) SH/K, shkolla e mesme e tregtisë e kryer, biznesmen, pjesëtar i UÇK-së;
 - Bujar Tafili** (1962), SH/K, pjesëtar i UÇK-së;
 - Nuhi Provoliu** (1965), SH/K, veterinar, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjykimi i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština.
Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Alexander Bates (UNMIK), në datën 19 prill të vitit 2004 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve duke i ngarkuar për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai, me aktakuzë, të pandehurve ua ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së, në periudhën prej datës 27 shkurt e deri në datën 13 mars të vitit 1999, në zonën e komunës së Kaçanikut/Kaçanik, si pjesëtarë të projektit të përbashkët kriminal me qëllim të kryerjes së krimit të luftës, kanë dhënë urdhra, kanë vepruar me anë të veprimit dhe mosveprim-it, në bashkëpjesëmarrje, kanë marrë pjesë në paraburgimin, privimin e kundërligjshëm nga liria, rrahjen dhe torturimin e katërmëdhjetë civilëve shqiptarë, për të cilët është dyshuar se kanë bashkëpunuar me regjimin serb. Nga të paraburgosurit, katër janë vrarë, kurse ndaj një personi është kryer tentim vrasja.

Prokurori ndërkombëtar, Paul Flynn (UNMIK), i cili e ka përfaqësuar aktakuzën gjatë shqyrimit kryesor, në datën 11 prill të vitit 2005 e ka dorëzuar aktakuzën e ndryshuar, me të cilën të pandehurve iu është vënë në barrë kryerja e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, se: duke vepruar, ndihmuar, duke mos vepruar ose duke vepruar në bashkëpjesëmarrje me të tjerët, kanë marrë pjesë në projektin e përbashkët kriminal, i cili ka pasur elemente të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, kanë kryer paraburgim të kundërligjshëm, privim të kundërligjshëm nga liria, rrahje të civilëve shqiptarë nga Kosova.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor është hapur në datën 5 tetor të vitit 2005 para panelit ndërkombe (gjyqtarët e EULEX-it: Martin Karopin, kryetar i panelit, Annunizata Ciaravolo dhe Linn Slattengren, anëtarë të panelit). Paneli, gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca 57 ditë gjyqësore. Gjatë shqyrtimit janë dëgjuar 19 dëshmitarë të propozuar nga prokuroria (dy dëshmitarë të prokurorisë në cilësi të dëshmitarëve të mbrojtur). Me propozim të prokurorisë, është dëgjuar edhe eksperti i fushës së mjekësisë. Me propozim të mbrojtjes janë dëgjuar 8 dëshmitarë. Gjatë shqyrtimit është kryer shikimi i vendit të ngjarjes në shumë lokacione. Janë paraqitur shumë prova materiale, në mesin e të cilave janë lexuar deklaratat e 4 dëshmitarëve nga fazat e mëhershme të procedurës, që janë propozuar me aktakuzë e që nuk janë dëgjuar para panelit. Të pandehurit gjatë shqyrtimit janë mbrojtur me heshtje, pos të pandehurit Tafili, i cili ka dëshmuan para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e shkallës së parë, i cili është shpallur në datën 12 maj të vitit 2005, të pandehurit:

- Rrustem Dema është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 6 vitesh;
- Enver Axhami është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 6 vitesh.
- Ejup Runjeva është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 8 vitesh.

Të pandehurve iu është llogaritur në dënimet e shqiptuara koha e kaluar në paraburgim.

I pandehuri Bujar Tafili dhe Nuhi Provoliu janë liruar nga akuzat për kryerje të veprës penale *krim i luftës*, me provat e paraqitura nuk është provuar se e kanë kryer veprën penale, e cila me anë të aktakuzës iu është vënë në barrë.

Procedura ankimore:

Aktgjykimin e shkallës së parë e kanë kundërshtuar të pandehurit të cilët janë shpallur fajtor, përmes mbrojtësve të tyre, për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës penale, gjendjes faktike të konstatuar gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë, zbatimit të gabuar të ligjit dhe vendimit mbi dënimin.

Aktgjykimi lidhur me ankesat:

Paneli ndërkombe i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e UNMIK-ut, Agnieszka Klonowiecka-Milart, kryetare e panelit, Carol Michael Peralta dhe Vinod Boolell, anëtarë të panelit), me aktgjykimin e datës 25 janar të vitit 2008 i ka pranuar ankesat e mbrojtësve në pikëpamje:

- të cekjes se refuzimit të akuzave për vrasje dhe tentim vrasjes fshihet

nga dispozitivi i aktgjykimit të shkallës së parë, të akuzuarve iu janë shqiptuar dënimet më të buta:

1. Ejup Runjevës dënimi me burgosje në kohëzgjatje prej 6 vitesh;
2. Enver Axhamit dhe Rrustem Demës dënimet me burgosje në kohëzgjatje prej 5 vitesh.

Pretendimet e tjera ankimore janë refuzuar.

1.12.

Lënda: Prokurori kundër Selim Krasniqit dhe të tjerëve

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Selim Krasniqi** - Çeliku (1970), SH/K, me shkollën e mesme të kryer, pjesëtar i UÇK-së, komandant i RTG2 pranë Trupave Mbrojtëse të Kosovës (TMK), gjeneral brigade; 2. **Bedri Zyberaj** (1963), SH/K, magjistër i filologjisë, pjesëtar i UÇK-së, nëntoger; 3. **Xhavit Elshani** (1968), SH/K, me shkollën fillore të kryer, pjesëtar i UÇK-së; 4. **Xhemajl Gashi** - Gjerman (1967), SH/K; pjesëtar i UÇK-së; 5. Isuf Gashi (1946) SH/K, me shkollën fillore të kryer, pjesëtar i UÇK-së; 6. **Islam Gashi** (1974) SH/K, me Shkollën e Lartë të Matematikës të kryer, pjesëtar i UÇK-së; 7. **Agron Krasniqi** (1977) SH/K, me shkollën e mesme të kryer, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedurat penale: **Procedura e shkallës së parë:**

Për veprim lidhur me aktakuzën ka qenë kompetente Gjykata e Qarkut në Prizren. Shqyrimi kryesor është zhvilluar në ambientet e Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane, me vendim të PSSP. Gjykata në Prizren nuk kas pasur kushte teknike për zhvillim të shqyrimit me një numër të madh të të pandehurve si dhe të dëshmitarëve anonim;

Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës, si gjykatë e shkallës së dytë;

Procedura lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurorja ndërkombëtare, Deborah Wilkison (UNMIK), në datën 11 shkurt të vitit 2005 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve: Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj, Xhavit Elshani, Xhemajli Gashi, Isuf Gashi dhe Islam Gashi në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*.

Ajo, të pandehurve, ua ka vënë në barrë: se në periudhën prej datës 1 maj (Selim Krasniqi) përkatësisht prej datës 2 qershori deri në datën 31 gusht të vitit 1998, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së, disa prej tyre të rangut të lartë, në Qendrën e Paraburgimit të UÇK-së në fshatin Drenoc/Drenovac, komuna e Rahovecit/Orahovac, në bashkëpjesëmarrje me pjesëtarë të tjerë të UÇK-së, me qëllim të realizimit të planit të përbashkët kriminal, në mënyrë të paligjshme i kanë paraburgosur civilët, shqiptarë, iu kanë urdhëruar, kanë marrë pjesë drejtpërdrejt në keqtrajtim, në rrahjen, kanë zbatuar trajtim çnjerëzor ndaj civilëve të paraburgosur në qendrën e paraburgimit, që janë mbajtur në kushte çnjerëzore higjenike, ku nuk iu është dhënë ushqimi, uji, ndihma mjekësore e nevojshme, gjë

që ka shkaktuar vuajtje të mëdha, cenim të integritetit trupor dhe të shëndetit.

Prokurori ndërkombetar, Paul Flynn (UNMIK), në datën 28 shkurt të vitit 2005, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Agron Krasniqi në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* (në kohën e ngritjes së aktakuzës së parë nuk ka qenë i qasshëm).

Prokurori ndërkombetar, Paul Flynn, pas përfundimit të procedurës së dëshmive, në datën 27 korrik të vitit 2006, në fjalën e tij përfundimtare e ka precizuar aktakuzën kundër të pandehurve: Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj, Islam Gashi dhe Agrona Krasniqi, ka hequr dorë nga akuzat në lidhje me Isuf Gashin dhe Xhavit Elshanin.

Gjatë shqyrtimit, aktakuzën e kanë përfaqësuar prokurorët ndërkombetarë Alex Bates, Judi Romano (UNMIK).

PPROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Para panelit shqyrtues ndërkombetar (gjyqtarët e UNMIK-ut: Vinod Boolell, kryetari i panelit, Leonard Assira dhe Nurul Islam Khan, anëtarë të panelit), në datën 29 tetor është hapur shqyrtimi kryesor, gjatë të cilit paneli shqyrtues është mbledhur në 43 seanca, janë dëgjuar 23 dëshmitarë të prokurorisë. Dhjetë dëshmitarë të prokurorisë me anë të lidhjes së video konferencës. Disa dëshmitarë të caktuar i kanë refuzuar masat e mbrojtjes dhe kanë dëshmuan publikisht. Ka pasur dëshmitarë të prokurorisë, të cilët kanë refuzuar të dëshmojnë para gjykatës. Me propozimet e mbrojtjes kanë dëshmuan shtatë dëshmitarë. Janë paraqitur shumë prova materiale, midis të tjerash edhe deklaratat e disa dëshmitarëve të caktuar nga fazat e mëhershme të procedurës. Të pandehurit kanë dëshmuan para gjykatës (pos të akuzuarit Bedri Zyberaj). Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare. Prokurori në fjalën e tij përfundimtare e ka saktësuar aktakuzën.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e shpallur të datës 10 gusht të vitit 2006, të pandehurit Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj dhe Agron Krasniqi, janë shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* në bashkëkryerje: se kanë marrë pjesë në privimin e kundërligjshëm nga liria të shumë personave, për të cilët është dyshuar se janë bashkëpunëtor të autoriteteve serbe, të cilët janë mbajtur në kushte çnjerëzore, janë rrahur, torturuar, i janë ekspozuar vuajtjeve të mëdha, me çka iu është cenuar integriteti trupor dhe shëndeti. Për veprimet e cekura, secilit në mënyrë individuale i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej shtatë (7) vitesh.

I pandehuri Islam Gashi, me aktgjykim është liruar nga të gjitha akuzat. Akuzat në lidhje me Xhavit Elshanin dhe Isuf Gashin, për shkak të heqjes dorë të prokurorit ndërkombetar nga ndjekja, janë hedhur. Aktgjykimi i shkallës së parë në lidhje me të pandehurit, të cilët janë shpallur fajtor, me vendim të panelit shqyrtues të datës 4 mars të vitit 2008 është saktësuar në pikëpamje të udhëzimit juridik, prej kur të pandehurit kanë pasur të drejtë në ankesat eventuale.

Procedura ankimore: Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prizren e kanë kundërshtuar të pandehurit: për shkak të shkeljes thelbësore të procedurës penale, gjendjes faktike gabimisht të konstatuar, zbatimit të gabuar të Kodit Penal dhe vendimit mbi dënimin.

Aktgjykimi lidhur me ankesën: Seanca e panelit ankimor me përbërje të përzier të Gjykatës Supreme të Kosovës [gjyqtarët ndërkombëtarë (EULEX): Emilio Gatti, kryear i panelit, Maria Giuliana Civinini, Guy Van Craen, anëtarë të panelit, gjyqtarët vendor, Miftar Jasiqi dhe Nesrin Lushta, anëtarë të panelit] është mbajtur në datën 10 prill të vitit 2009.

Paneli ankimor, me aktgjykim e ka modifikuar aktgjykimin e shkallës së parë. Ankesat e të pandehurve pjesërisht janë pranuar. Dënimet me burgosje, të shqiptuara për të akuzuarit me aktgjykimin e shkallës së parë, janë zbutur: të pandehurve Selim Krasniqi dhe Bedri Zyberaj, secilit në mënyrë individuale i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej gjashtë vitesh, të pandehurit Agron Krasniqi, dënim me burgosje në kohëzgjatje prej katër vitesh e gjashtë muajsh.

Në pjesën tjeter, Aktgjykimi i shkallës së parë është konfirmuar si i pandryshuar.

Vendimi i Gjykatës Supreme

lidhur me mjete e

jashtëzakonshme juridike:

I pandehuri Selim Krasniqi, me anë të kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë, e ka kundërshtuar aktgjykimin e Gjykatës Themelore si dhe aktgjykimin e Gjykatës Supreme lidhur me ankesën.

Paneli me përbërje të përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës [gjyqtarët ndërkombëtarë (EULEX): Gerrit-Marc Sprenger, kryetar i panelit, Martii Harsia, Harri Katara dhe gjyqtarët vendor, Salih Toplica dhe Gyltene Sylejmani, anëtarë të panelit], me aktgjykimin e datës 10 tetor të vitit 2010, e ka refuzuar kërkesën e të pandehurit si të pabazuar.

1.13.

Lënda: Prokurori kundër Idriz Gashit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Idriz Gashi - Galani (1960), SH/K, këshilltar financiar, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjykimet e shkallës së parë janë zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Pejë/Peć.

Procedurat lidhur me ankesat e të pandehurit në aktgjykimet e shkallës së parë janë zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Robert Dean (UMNIK) e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Gashi në datën 8 shkurt të vitit 2007, me të cilën ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*: se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarit të UÇK-së, na datën 12 gusht të vitit 1998, së bashku me Avni Krasniqin, pas dëgjimit nga ana e pjesëtarëve të UÇK-së të kryer në fshatin Baran/Barane, e ka çuar deri te pylli i njojur si „Lugu i Isufit“, në afërsi të fshatit Vranoc/Vranovac, komuna e Pejës/Peć, ku i pandehuri Gashi, e ka privuar ngajeta Sanije Balajn, për shkak të dyshimit se po bashkëpunonte me forcat armike.

Prokurori ndërkombëtar, Dean (UNMIK) gjatë shqyrimit kryesor, gjatë seancës së gjykatës të mbajtur në datën 14 qershor të vitit 2007, e ka ndryshuar aktakuzën: në pasusin e parafundit, në faqen 3 të aktakuzës, fjalët “mbetjet mortore të Sanije Balajt nuk janë gjetur”, i ka zëvendësuar me fjalët “mbetjet mortore të Sanije Balajt janë gjetur në muajin shtator të vitit 1998 në kanalin Radoniq/Radonjić, në afërsi të Gllogjanit/Glođane”.

Prokurori ndërkombëtar, Robert Daen si prokuror i EULEX-it, në datën 26 tetor të vitit 2009, gjykatës ia ka dorëzuar aktakuzën e ndryshuar. E cila është ngritur nga Zyra e Prokurorisë Speciale të Kosovës me përhkrimin më të precizuar të veprimeve të të pandehurit Gashi.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjyimi i parë i shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor lidhur me aktakuzën para panelit me përbërje të përzier (gjyqtari i UNMIK-ut: Vinod Bollel, kryetar i panelit, Hajnalka Karpati, anëtare e panelit, gjyqtari vendon, Sudan Gorani, anëtar i panelit), është hapur në datën 9 maj të vitit 2007. Paneli, gjatë shqyrimit, ka mbajtur seanca 10 ditë, në kuadër të të cilit janë bërë dy shikime të vendit të ngjarjes, në dy lokacione të ndryshme. Me propozim të

prokurorit, janë dëgjuar 10 dëshmitarë dhe një ekspert, me propozim të mbrojtjes 1 dëshmitarë. I pandehuri ka dëshmuar para panelit. Prokurori ndërkombe tar në fjalën e tij përfundimtare e ka saktësuar aktakuzën.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë:

Gjykimi i përsëritur kundër të pandehurit Gashi ka filluar në datën 21 tetor të vitit 2009 para panelit shqyrtues me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Gianfranco Gallo, kryetar i panelit, Fernando Buatier de Mongeot, anëtar i panelit, gjyqtari vendor Hasan Shala, anëtar i panelit), që gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca 7 ditë, gjatë të cilave janë dëgjuar 4 dëshmitar me propozim të prokurorisë, 2 me propozim të mbrojtjes.

Me pajtimin e palëve, janë paraqitur shumë prova materiale, deklaratat e dëshmitarëve nga fazat e mëhershme të procedurës, procesverbalet mbi shikimin e vendit të ngjarjes, gjetjet e ekspertëve. I akuzuari ka dëshmuar para panelit.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Me aktgjykin e parë të shkallës së parë të datës 22 qershor të vitit 2007, i pandehuri Idriz Gashi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për vrasjen e civiles, Sanije Balaj gjatë kohës së konfliktit të armatosur, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 15 vitesh.

Me aktgjykin e dytë të shkallës së parë të datës 19 nëntor të vitit 2009, i pandehuri Idriz Gashi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 14 vitesh.

Procedura ankimore:

Ankesa në aktgjykin e shkallës së parë:

Mbrojtja e të pandehurit Gashi e ka kundërshtuar aktgjykin e datës 22 qershor të vitit 20107 për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës penale, gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar, shkeljes së ligjit penal dhe vendimit mbi dënimin.

Ankesa në aktgjykin e dytë të shkallës së parë:

Mbrojtja e të pandehurit Gashi e ka kundërshtuar edhe aktgjykin e dytë të shkallës së parë mbi të njëjtat baza.

Vendimet për ankesat:

Vendimi i parë lidhur me ankesat:

Paneli ankimor pesë anëtarësh me përbërje të përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it: Maria Giuliana Civinini, kryetare e panelit, Emilio Gatti, anëtar i panelit, gjyqtarët vendor, Fejzullah Hasani, Zait Xhemajli dhe Avdi Dinaj, anëtarë të panelit), duke vepruar lidhur me ankesat e të akuzuarit ndaj aktgjykit të datës 22 qershor të vitit 2007 dhe atij të datës 2 qershor të vitit 2009, e ka sjellë vendimin me të cilin i ka miratuar ankesat e të pandehurit dhe lëndën e ka kthyer në gjykim të shkallës së parë, në Gjykatën e Qarkut në Pejë.

Vendimi i dytë lidhur me ankesat e të akuzuarit:

Paneli ankimor pesë anëtarësh me përbërje të përzier i Gjykatës Su-

preme të Kosovës si gjykatë e shkallës së dytë (gjyqtarët e EULEX-it: Martti Harsia, kryetar i panelit, Gerrit-Marc Sprenger dhe Lars Dahlstedt, anëtarë të panelit, dhe gjyqtaret vendore Marie Ademi dhe Nesrin Lushta, anëtare të panelit), duke vepruar lidhur me ankesën e të pandehurit ndaj aktgjykimit të datës 19 nëntor të vitit 2009, në 23 nëntor të vitit 2010 e ka mbajtur seancën publike të panelit ankimore, në datën 25 nëntor të vitit 2010 e ka sjellë aktgjykimin me të cilin ankesa e të pandehurit është hedhur si e pabazuar, është konfirmuar aktgjykimi, me të cilin i pandehuri Gashi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për vrasje të Sanije Balajt dhe është dënuar me dënimin me burgosje në kohëzgjatje prej 14 vitesh.

1.14.

Lënda: Prokurori kundër Gani Gashit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Gani Gashi (1949), SH/K, me shkollën fillore të kryer, bujk, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština.

Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurorja ndërkombëtare, Deborah Wilkinson (UNMIK), në datën 14 nëntor të vitit 2007, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Gashi, duke e ngarkuar se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarit të UÇK-së, e ka kryer veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ajo ia ka vënë në barrë të pandehurit se ai në datën 12 korrik të vitit 1998, në orët e mbrëmjes, në rrugën midis fshatit Komoran/Komorane dhe Kizharemë/Kišna Reka, komuna e Glogocit/Glogovac, nga arma automatiqe ka shtënë në drejtim të automjetit të tipit "Fiat" nga pas, në të cilin janë gjendur tetë civil, anëtarë të familjes Obrija, në mesin e të cilëve dy fëmijë. Duke shtënë në automjetin e cekur e ka privuar ngajeta Idriz Obrinë, gjashtëvjeçarit Shpejtim i ka shkaktuar lëndime të rënda trupore, kurse Halimit dhe djalit të tij, Selmanit, lëndime të lehta trupore.

Gjatë shqyrimit, aktakuzën e ka përfaqësuar prokurori i EULEX-it Jens Christensen.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor lidhur me aktakuzën është hapur para panelit shqyrties me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Tron Gundersen, kryetar i panelit, Andrea Cruciani, anëtarë i panelit, gjyqtarja vendore, Zahide Gjonaj, anëtare e panelit), në datën 3 shkurt të vitit 2009. Paneli është mbledhur në seanca 6 ditë. Me propozim të prokurorisë, janë dëgjuar 9 dëshmitarë, kurse në cilësinë e ekspertëve antropolog, neurokirurg, ekspertit të balistikës, kurse me propozimin e mbrojtjes është dëgjuar një dëshmitar. Janë paraqitur provat materiale, në mesin e tyre edhe konstatimi i ekspertit të balistikës. I pandehuri ka dëshmuar para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtuar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjyki i shkallës së parë: Me aktgjykin e shpallur në datën 3 mars të vitit 2009, i pandehuri Gashi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 17 vitesh.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut është ankuar mbrojtja e të pандеhurit Gashi, për shkak të gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar, shkeljes së dispozitave të procedurës penale, shkeljes së ligjit penal dhe vendimit mbi dënimin.

**Aktgjykimi lidhur
me ankesat:**

Paneli ankimor pesë anëtarësh me përbërje të përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it: Guy Van Graen, kryetar i panelit, Emilio Gatti dhe Gerrit-Marc Sprenger, anëtarë të panelit, gjyqtarët vendor, Zait Xhemajli dhe Avdi Dinaj, anëtarë të panelit) pas seancës së mbajtur në datën 08 dhjetor të vitit 2009, të njëjtën ditë, pas takimit të panelit, e kanë shpallur aktgjykimin, me të cilin pjesërisht janë pranuar pretendimet ankimore. Gjykata Supreme e ka ndryshuar aktgjykin e shpallës së parë në pikëpamje të vendimit mbi dënimin, të pandehurit për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile* ia ka shqiptuar dënimin në kohëzgjatje prej 15 vitesh, në të cilin ia ka llogaritur kohën e kaluar në paraburgim.

1.15.

Lënda:

Prokurori kundër Gjelosh Krasniqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Gjelosh Krasniqi - Jimmy (1973), SH/K, me shkollën e mesme të kryer, bujk, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Pejë/Peć;
Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurorja ndërkombëtare e Prokurorisë Publike të Qarkut në Pejë/Peć, Deborah Wilkinson (UNMIK), në datën 3 dhjetor të vitit 2008, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Krasniqi për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ajo, të pandehurit, ia ka vënë në barrë se në datën 24 mars të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësi të pjesëtarit të UÇK-së, në fshatin Dolibar/ Dobilbare, komuna e Gjakovës/Đakovica:

- në mënyrë të kundërligjshme ka burgosur, ka zbatuar trajtim çnjerëzor, e ka privuar nga e drejta në gjykim të drejtë dhe e ka vrarë civilin, Pashkë Lulin;
- në mënyrë të kundërligjshme e ka usurpuar pushkën e tipit „Kallashnikov“ dhe revolen e kalibrit 7.65 mm nga civili Pashkë Luli;
- në mënyrë të kundërligjshme e ka usurpuar pushkën e tipit M-48 nga civili Tunë Kashnjeti;
- në mënyrë të kundërligjshme e ka usurpuar pushkën e tipit M-48 dhe revolen CZ 99.9 mm nga civili Gjergj Quni;
- në mënyrë të kundërligjshme e ka usurpuar revolen e tipit Bronvik të kalibrit 7.65 mm nga civili Mihill Përgega.

Aktakuzën, gjatë shqyrimit, e ka përfaqësuar prokurori ndërkombëtar, Robert Dean (EULEX).

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor lidhur me aktakuzën është hapur në datën 11 mars të vitit 2009 para panelit shqyrues me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Gianfranco Gallo, kryetar i panelit, Fernando Buatier de Mongeot, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor Osman Cucoviqi, anëtar i panelit). Paneli shqyrues gjatë shqyrimit ka mbajtur seanca 10 ditë, gjatë të cilave janë dëgjuar 15 dëshmitarë të prokurorisë (tetë anëtarë të familjes së dëmtuar) dhe tre dëshmitarë me propozim të të akuzuarit dhe të mbrojtjes së tij. I pandehuri është mbrojtur me anë të heshtjes. Janë paraqitur provat materiale. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e shpallur në datën 29 prill të vitit 2009, i pandehuri është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* për marrjen e viktimit së peng, Pashkë Lulit, si dhe e ka uzurpuar kundërligjshëm pronën dhe ka bërë vjedhjen e pushkës së tipit „Kallahnikov“, revoles së kalibrit 7,65 mm nga Pashkë Luli, si dhe usurpim i armëve nga civilët e tjerë të dëmtuar sipas aktakuzës. Me aktgjykim i është shqiptuar dënimimi me burgosje në kohëzgjatje prej 7 vitesh.

I pandehuri me anë të aktakuzës është liruar në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për privim nga e drejta në gjykim të drejtë e të paanshëm, për sjellje çnjerëzore dhe vrasje të Pashkë Lulit, dhe me provat e paraqitura nuk është vërtetuar se i pandehuri ka kryer veprën penale, me të cilën ngarkohet.

Me anë të aktgjykimit,akuza se ka kryer krim të luftës kundër populatës civile, se në mënyrë të kundërligjshme e ka paraburgosur Pashkë Lulin, është rikualifikuar në vepër penale privim i kundërligjshëm nga liria, e cila është hedhur për shkak të parashkrimit të ndjekjes penale.

Procedura ankimore:

Aktgjykimin e shkallës së parë, në emër të të pandehurit, me anë të ankesës, e ka kundërshtuar mbrojtësi i tij, për shkak të shkeljeve esencale të procedurës penale, gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar, zbatimit të gabueshëm të ligjit penal dhe vendimit mbi dënimin.

Aktgjykimi lidhur me ankesën:

Gjykata Supreme e Kosovës si gjykatë e shkallës së dytë, duke vepruar në lidhje me ankesën e të pandehurit të datës 14 qershor të vitit 2011, para panelit shqyrties me përbërje të përzier e ka mbajtur seancën (gjyqtarët e EULEX-it, Charles Smith, kryetar i panelit, Gerrit-Marc Sprenger, Martti Harsia, anëtarë të panelit, dhe gjyqtaret vendore Marie Ademi dhe Emine Mustafa, anëtare të panelit), pas këshillimit dhe votimit të kolegjit, në të njëjtën ditë e ka shpallur aktgjykimin, me të cilin ankesa e paraqitur në emër të të pandehurit është refuzuar si e pabazuar, kurse aktgjykimi i datës 29 prill të vitit 2009 është konfirmuar.

1.16.

Lënda:

Prokurori kundër Vukmir Cvetkoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Vukmir Cvetkoviq (Vukmir Cvetković), (1969) serb i Kosovës, pjesëtar i MPB-së së Serbisë.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjykimi i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Pejë/Peć;

Procedura lidhur me ankesën është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës si gjykatë e shkallës së dytë.

Gjykata Supreme e Kosovës ka vendosur edhe për mjetin e jashtëzakonshëm juridik, për kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombe, Maurizio Salustro, në datën 8 shtator të vitit 2010, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Cvetkoviq, duke e ngarkuar atë për kryerjen e veprës penale *krim i luftës* kundër popullatës civile: se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në muajin mars të vitit 1999, në Klinë/Klina, duke vepruar në bashkëpjesëmarrje me pjesëtarë të policisë serbe, në uniformë, ka marrë pjesë në operacionin ushtarak të ndërmarrë me qëllim të shpërnguljes së popullatës civile nga qyteti, e ka urdhëruar popullatën që t'i braktisin shtëpitë e tyre dhe qytetin, dhe, po ashtu, ka marrë pjesë në djegien e shtëpive të tyre.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor lidhur me aktakuzën është hapur në datën 26 tetor të vitit 2010 para panelit prej tre anëtarëve me përbërje ë përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Ingo Risch, kryetar i panelit, Gunnar Oyhaugen, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Salih Berisha, anëtar i panelit). Paneli, gjatë shqyrimit ka mbajtur seanca 4 ditë gjatë të cilave janë dëgjuar 4 dëshmitarë të prokurorisë, është bërë shikimi i vendit të ngjarjes, janë paraqitur provat materiale. I pandehuri, gjatë shqyrimit, e ka shfrytëzuar të drejtën e tij ligjore që të mbrohet në heshtje, ka qëndruar pranë deklaratës të cilën e ka dhënë në fazën e hetimeve. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi:

Me aktgjykin e shpallur në datën 9 nëntor të vitit 2010, i pandehurri Cvetkoviq është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 7 vitesh.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e shkallës së parë, përmes mbrojtjes së tij, është ankuar i pandehuri për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës penale, gjendjes faktike gabimisht të konstatuar, vendimit mbi dënimin dhe shpenzimeve të procedurës penale.

Përfaqësuesi ligjor i të dëmtuarve, në përgjigjen e tij në lidhje me ankesën e mbrojtësve, ka propozuar që ankesa të hidhet si e pabazuar, kurse akt*Gjykimi i shkallës së parë* të konfirmohet.

**Aktgjykimi lidhur
me ankesën:**

Gjykata Supreme e Kosovës, duke vepruar në lidhje me ankesën e të pandehurit, pas seancës së panelit ankimor me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Gerrit-Marc Sprenger, kryetar i panelit, Francesco Florit dhe Martti Harsia, anëtarë të panelit, gjyqtaret vendore, Marije Ademi dhe Emine Mustafa, anëtarë të panelit), të mbajtur në datën 16 gusht të vitit 2011, e ka sjellë aktgjykin, me të cilën në mënyrë të pjesshme është miratuar ankesa e mbrojtësit, të pandehurin e ka shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës* kundër popullatës civile. Në pjesën tjeter, ankesa e të pandehurit është refuzuar si e pabazuar.

**Procedura për mjetet e
jashtëzakonshme juridike:**

I pandehuri, me anë të kërkesës për mbrojtje të ligshmërisë të datës 23 mars të vitit 2012, për shkak të shkeljeve të ligjit penal dhe shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale, përmes mbrojtjes së tij, e ka kundërshtuar aktgjykin e Gjykatës së Qarkut në Pejë/Peć të datës 9 nëntor të vitit 2010, që me aktgjykim të Gjykatës Supreme të Kosovës të datës 16 gusht të vitit 2011 është konfirmuar në pikëpamje të vendimit mbi dënimin.

**Vendimi i Gjykatës
Supreme mbi mjetet e
jashtëzakonshme juridike:**

Gjykata Supreme e Kosovës, në panelin pesë anëtarësh me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Dr. Horst Proetel, kryetar i panelit, Tore Thomassen dhe Elka Filcheva, anëtarë të panelit, gjyqtarët vendor Salih Toplica dhe Nesrin Lushta, anëtarë të panelit), në datën 24 prill të vitit 2012 e ka sjellë aktgjykin, me të cilin kërkesën për mbrojtje të ligshmërisë të të pandehurit e ka refuzuar si të pabazuar. Aktgjyki i Gjykatës Supreme i datës 16 gusht të vitit 2011 është saktësuar, pjesa për të cilën i pandehuri është shpallur fajtor është kryer në bashkëpjesëmarrje.

1.17.

Lënda: Prokurori kundër Sabit Gecit dhe të tjerëve (Kukës, Cahan)

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Sabit Geci**, - Qopa (1958), SH/K, me shkollën e mesme të kryer, pensionist, pjesëtar i UÇK-së;

2. **Riza Alija** – Hoxha, Komendant Hoxha gjatë kohës së konfliktit të armatosur, (1960), SH/K, me shkollën e lartë pedagogjike të kryer, pjesëtar i UÇK-së;

3. **Haki Hajdari** - Haki Drenica (1963), SH/K, teknik i makinerisë, pjesëtar i UÇK-së;

4. **Sali Rexhepi** - Sali Berisha (1956), SH/K, me shkollën e lartë të kryer, mësues, pjesëtar i UÇK-së;

5. **Shaban Hoti** (1971), SH/K, me shkollën e mesme të kryer, pjesëtar i UÇK-së;

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Supreme në Mitrovicë/Mitrovica në ambientet e Gjykatës Supreme të Kosovës në Prishtinë/Priština.

Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit.

Procedura lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Robert L. Dean (EULEX), në datën 5 tetor të vitit 2010 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve Geci dhe Aliu në drejtim të shumë veprave penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai, me anë të aktakuzës, të pandehurve Geci (Gecit edhe individualisht dhe në bashkëkryerje me të tjerët, duke e përfshirë edhe Xhemshit Krasniqin, i cili në kohën e ngritjes së aktakuzës është gjendur në arrati, sipas gjashtë pikave) dhe Aliu (sipas tri pikave) ua ka vënë në barrë se në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK (Geci në rolin e komandantit të Qendrës së Paraburgimit në Kukës/Kuks) gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në periudhën prej muajit prill e deri në muajin qershor të vitit 1999, në kampet ushtarake të UÇK-së në Kukës/Kuks dhe në Cahan/Cahane, që gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë janë shfrytëzuar edhe si qendra të paraburgimit, i kanë shkelur ligjet dhe rregullat ndërkombëtare, me të cilat rregullohet sjellja e palëve në konflikt, me trajtimin çnjerëzor ndaj civilëve, të cilët një kohë të caktuar janë mbajtur në qendrat e paraburgimit (dëshmitarët A, B, C, D, E, F, G, H, K dhe AB), në kushte johipjenike dhe në kushte të rrezikshme për jetë, pa mjaft ushqim, ujë dhe trajtim mjekësor, ndaj të cilëve kanë zbatuar masat e frikësimit dhe të torturimit, duke iu shkaktuar vuajtje të mëdha, keqtrajtim, duke rrezikuar integritetin trupor dhe shëndetin, gjë që ka çuar deri te vdekja e AB, i cili ka vdekur nga lëndimet në datën 5 qershor të vitit 2009, vdekje e cila, si pasojë e të rrahurave, i vihet në barrë Gecit.

Gecit, me anë të aktakuzës, i është vënë në barrë edhe kryerja e veprës penale *posedim i paautorizuar i armës*.

Prokurori ndërkombëtar, Maurizio Salustro (EULEX), në datën 7 nëntor të vitit 2010, gjykatës ia ka dorëzuar aktakuzën e riorganizuar, me të cilën janë saktësuar veprimet e të pandehurve, datat e kryerjes së të njëjtave, viktimat.

Prokurori Salustro, në datën 29 dhjetor të vitit 2010 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve Hajdari (dy pika) dhe Rexhepi (tri pika) në drejtim të shumë veprave penale *krim i luftës kundër popullatës civile*:

Ai, të pandehurve ua ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, gjatë muajit maj dhe atij qershor të vitit 1999, në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së, që kanë pasur rol komandues, në Qendrën e Paraburgimit në Cahan/Cahane, i kanë shkelur ligjet ndërkombëtare, në bashkëpunim me të pandehurve Geci dhe Alija, në bashkëpjesëmarrje reciproke si dhe në bashkëpjesëmarrje me pjesëtarë të panjohur të UÇK-së, i kanë mbajtur në kushte çnjerëzore dhe i kanë trajtuar në mënyrë çnjerëzore të paraburgosurit, të cilët pandërprerë i kanë rrahur, me qëllim që prej tyre të nxirrin informacione (dëshmitarët N, L M, K).

Prokurori Salustro, në datën 18 shkurt të vitit 2011 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Hoti në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*:

Ai, me anë të aktakuzës ngarkohet se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, gjatë muajit maj të vitit 1999, në cilësinë e pjesëtarit të UÇK-së, në bashkëpjesëmarrje me Hajdarin dhe Rexhepin dhe pjesëtarë të panjohur të UÇK-së, e kanë torturuar, e kanë rrahur në mënyrë permanente dëshmitarin N, civil, i cili është mbajtur në Qendrën e Paraburgimit në Cahan/Cahane, duke u përpjekur që nga ai të nxjerrin informacione.

Prokurori ndërkombëtar, në datën 4 maj të vitit 2011, e ka ngritur aktakuzën e konsoliduar kundër pesë të pandehurve në drejtim të veprave penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas akuzave të përshtkuara.

Prokurori Salustro e ka përfaqësuar aktakuzën gjatë kohëzgjatjes së shqyrimit kryesor para panelit shqyrties.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Lidhur me aktakuzën e datës 5 gusht, përkatësisht 7 tetor të vitit 2010, pas procedurës së konfirmimit, para panelit shqyrties me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Jonathan Welford Caroll, kryetar i panelit, Caroline Charpentier, dhe gjyqtari vendor Xhevdet Abazi, anëtarë të panelit), në datën 14 mars të vitit 2011, është hapur shqyrimi kryesor kundër të pandehurve Geci dhe Aliu, dhe janë paraqitur provat. Pas përfundimit të procedurës së konfirmimit të aktakuzave të tjera të mbetur, pas 11 seancave të panelit, bashkimit të procedurave për aktakuzat, në datën 4 maj të vitit 2011 është hapur shqyrimi lidhur

me aktakuzën e konsoliduar në lidhje me të gjithë të akuzuarit. Panelli, gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca gjatë 29 ditëve, janë dëgjuar 11 dëshmitarë të cilët janë propozuar si anonim, 9 kanë dëshmuar në cilësi të dëshmitarëve anonim me anë të lidhjes së video konferencës. Njëri ka dëshmuar në cilësi të dëshmitarit të mbrojtur, dëshmitari tjetër i ka refuzuar masat e propozuara, ka dëshmuar publikisht në sallë të gjykimit. Shqyrtimi ka qenë publik, pos pjesëve kur janë verifikuar të dhënat personale të dëshmitarëve. Me propozim të mbrojtjes janë dëgjuar 5 dëshmitarë. Janë paraqitur shumë prova materiale, midis të tjera edhe deklaratat e dëshmitarëve të caktuar nga fazat e mëhershme të procedurës, kurse palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Me vendim të panelit të datës 20 qershor të vitit 2011, për shkak të problemeve shëndetësore, është ndarë procedura kundër të pandehurit Sali Rexhepi.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Me aktgjykimin e shpallur në datën 29 korrik të vitit 2011, të pandehurit Geci, Aliu, Hajdari dhe Hoti janë shpallur fajtor:

- i pandehuri Geci, për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikave të aktakuzës së ndryshuar: I, II, III, V, për çka i është shqiptuar dënimini i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 15 vitesh. Ai është shpallur fajtor edhe për posedim të paautorizuar të armëve (pika VII), për të cilat i është shqiptuar dënimini me gjobë në para në shumën në lartësi prej 4 000 eurosh, si dhe masa e konfiskimit të armës.

Geci, në mungesë të provave, është liruar nga akuzat sipas pikave IV dhe VI;

- i pandehuri Aliu është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikave II dhe III të aktakuzës, për të cilat i është shqiptuar dënimini i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 12 vitesh. Ai, në mungesë të provave, është liruar nga akuzat sipas pikës I;

- I pandehuri Hajdari është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikës II, për të cilën i është shqiptuar dënimini i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 6 vitesh. Është liruar nga pika I.

- I pandehuri Hoti është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikës I, për të cilën i është shqiptuar dënimini i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 7 vitesh. Është liruar nga pika II.

- I pandehuri Rexhepi, me aktgjykimin e datës 13 tetor të vitit 2011, është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikës II, për të cilën i është shqiptuar dënimini i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 5 vitesh. Është liruar nga akuza sipas pikave I dhe III të aktakuzës.

Procedura ankimore:

Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica të datës 29 korrik të vitit 2011 e ka kundërshtuar mbrojtja e të pandehurve: për shkak të shkeljeve thelbësore të procedurës penale, gjendjes faktike të konstatuar gabimisht, zbatimit të gabuar të ligjit penal dhe vendimit mbi dënimin.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Paneli ankimor me përbërje të përzier i Gjykatës së Apelit (gjyqtarët e EULEX-it, Tore Thomassen, kryetar i panelit, Bertil Ahnborg, dhe gjyqtarja vendore, Fëllanza Kadiu, anëtarë të panelit), në datën 11 shtator të vitit 2013 e ka sjellë aktgjykimin me të cilin e ka modifikuar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut të datës 29 korrik të vitit 2011 dhe të datës 13 tetor të vitit 2011.

Me vendim të Gjykatës së Apelit, i pandehuri Geci është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikave I, II, III, IV (vepër penale në vazhdimësi), për të cilat i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 15 vitesh.

I pandehuri Aliu është shpallur fajtor për veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas pikave I dhe II (vepër penale në vazhdimësi) për të cilat i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 12 vitesh.

Aktgjykimet e shkallës së parë të datës 29 korrik dhe 13 tetor të vitit 2011 në pjesën tjeter janë konfirmuar si të pandryshuara.

Procedura lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike: Të pandehurit Geci, Aliu dhe Rexhepi, përmes mbrojtjes së tyre, me anë të kërkesave për mbrojtje të ligjshmërisë e kanë kundërshtuar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica të datës 29 korrik dhe 13 tetor të vitit 2011 si dhe aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të datës 11 shtator të vitit 2013 për shkak të shkeljeve thelbësore të procedurës penale dhe të ligjit penal.

Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës lidhur me mjetet

e jashtëzakonshme juridike: Gjykata Supreme e Kosovës me panelin në përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Timo Voujolahti, kryetar i panelit, Willem Brouwer, anëtar i panelit, gjyqtarja vendore, Valdete Daka, anëtare e panelit), me aktgjykimin e datës 7 maj të vitit 2014, kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë të të pandehurve Aliu dhe Rexhepi i ka refuzuar si të pabazuara. Kërkesa e të pandehurit Geci pjesërisht është miratuar, akuza në drejtim të veprës penale pronësi, kontroll, posedim dhe përdorim i paautorizuar i armës është refuzuar me zbatimin e Ligjit mbi Amnistinë, prandaj Geci është liruar nga dënim me gjobë në të holla. Dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 15 vitesh ka mbetur i pandryshuar. Armët mbesin të konfiskuara.

Pjesa tjeter e kërkesës është refuzuar si e pabazuar.

1.18.

Lënda: Prokurori kundër Fahredin Gashit dhe Hysri Ramës

Të dhënët për të pandehurit: 1. Fahredin Gashi - Faruk (1969), SH/K, pjesëtar i UÇK-së; 2. Hysri Rama - Hys (1973), SH/K.

Gjykatat, para të cilave është zhvilluar procedura penale:

Gjyktimi i shkallës së parë është zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština;

Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit;

Procedura sipas mjetit të jashtëzakonshëm juridik, për kérkesën për mbrojtje të ligjshmërisë ka vendosur Gjykata Supreme e Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Maurizio Salustro (EULEX), në datën 5 nëntor të vitit 2010 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Fahredin Gashi në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*: se në cilësinë e pjesëtarit të UÇK-së në bashkëpjesëmarrje me NB (i cili me vendim të gjyqtarit të procedurës paraprake e ka pasur statusin e dëshmitarit bashkëpunues), në datën 15 qershori të vitit 1999 në fshatin Varigove/Varigovce, komuna e Lipjanit/Lipljane, në shtëpinë e tij, e ka privuar ngajeta SG, civil, shqiptar.

Me të njëjtën aktakuzë, të akuzuarit Hysri Rama i është vënë në barrë kryerja e veprës penale *ofrim i ndihmës për kryerësin pas kryerjes së veprës penale*.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjyktimi i shkallës së parë për aktakuzën e datës 5 nëntor të vitit 2010 ka filluar pas procedurës së vlerësimit të aktakuzës, në datën 15 mars të vitit 2011 para panelit shqyrtyues me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it Horst Proetel, kryetar i panelit, Tore Thomassen, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Rafet Haxha, anëtar i panelit) i ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština. Paneli, gjatë shqyrimit është takuar në seanca gjatë 32 ditëve, janë dëgjuar 29 dëshmitarë (16 të prokurorisë, 12 me propozim të mbrojtjes dhe një sipas detyrës zyrtare). Dëshmitari bashkëpunues, me kérkesën e prokurorit të lëndës, ka dëshmuar gjatë shumë ditëve, me qëllim të qartësimit të çështjeve kontestuese. I pandehuri Gashi e ka paraqitur mbrojtjen e tij para panelit, i akuzuar Rama i ka mbështetur deklaratat e tij të fazave të mëhershme të procedurës. Janë paraqitur provat materiale dhe palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e shkallës së parë, i shpallur në datën 23 nëntor të vitit 2011, i pandehuri Fahredin Gashi është shpallur fajtor për kryerjen e

veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për të cilën i është shpallur dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 18 vitesh.

I pandehuri është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *ofrim i ndihmës për kryerësin pas kryerjes së veprës penale*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej gjashë (6) muajsh, me një periudhë të probacionit (me kusht) prej një viti.

Procedura ankimore: Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština e ka kundërshtuar i pandehuri Gashi në të gjitha bazat e parapara me Kodin e Procedurës Penale.

Aktgjyimi lidhur me ankesat: Paneli ankimore i Gjykatës së Apelit pas seancës së panelit ankimore përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Annemarie Meister, kryetare e panelit, Philip Kanning, anëtar i panelit dhe gjyqtari vendor Driton Muharremi, anëtar i panelit) në datën 10 shkurt të vitit 2014 e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin pjesërisht e ka pranuar ankesën e të pandehuri Gashi të modifikuar me aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut, dhe të akuzuarit në drejtim të veprës së njëjtë penale ia ka shqiptuar dënimin me burgosje në kohëzgjatje prej 14 vitesh.

Procedura lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike: I pandehuri Gashi me anë të kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë e ka kundërshtuar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut të datës 23 nëntor të vitit 2011 dhe aktgjyimin e Gjykatës së Apelit të datës 10 shkurt të vitit 2014.

Aktgjyimi i Gjykatës Supreme të Kosovës lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike: Gjykata Supreme, me anë të aktgjykimit të panelit me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Esma Erterzi, kryetare e panelit, Timo Vuojolahti, anëtar i panelit dhe gjyqtari vendor, Salih Toplica) të datës 2 tetor të vitit 2014 pjesërisht i ka pranuar pretendimet e kërkesave të të pandehurit, e ka saktësuar aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, kohën e kaluar në paraburgim e ka llogaritur në dënimin e shqiptuar. Pretendimet e tjera të kërkesave janë refuzuar si të pabazuar.

1.19.

Lënda: Prokurori kundër Sllobodan Martinoviqit dhe të tjerëve

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Sllobodan Martinoviq** (Slobodan Martinović) - Šuki (1956), S/K, me shkollën fillore të kryer, vozitës.

2. **Srečko Martinoviq** (Srećko Martinović) - Traja (1952), S/K, me shkollën e mesme të kryer, polic.

3. **Svetllana Stojanoviq** (Svetlana Stojanović) - Cica (1963), S/K, shkolla e mesme e kryer, tregtare.

Gjykatat, para së cilëve është zhvilluar procedura penale:

Gjykimi i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Prištinë;

Gjykimi i dytë (i përsëritur) i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Prištinë;

Procedurat lidhur me ankesat në akt gjykimet e shkallës së parë janë zhvilluar para Gjykatës së Apelit;

Procedura lidhur me kërkësen për mbrojtje të ligjshmërisë është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurorja e Zyrës së Prokurorisë Speciale të Kosovës, Merita Bina Rugova, me aktakuzën e datës 20 nëntor të vitit 2010, të pandehurve u ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas shumë pikave (hetimet i ka udhëhequr prokurori ndërkombëtar).

Vëllezërve Martinoviq, me anë të aktakuzës iu është vënë në barë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të forcave serbe ushtarake ose paramilitare, në bashkëpunim reciprok si dhe me pjesëtarë të tjerë të forcave ushtarake ose paramilitare (SF, IP, DT, ST, ST2 i NP, në periudhën prej datës 17 përkatesisht 19 deri 22 prill të vitit 1999 në Novobërdë/Novo brdo dhe rrëthinë, kanë vepruar në mënyrë jonjerëzore ndaj civilëve SB dhe HD, të cilët nuk kanë marrë pjesë në armiqësitë, duke i mbajtur të myllur në kushte çnjerëzore [(papastërtia, mungesa e ushqimit, e ujit, e mbrojtjes shëndetësore) (pika I)], që disa herë i kanë rrahur gjatë periudhës së cekur, dhe me këtë ua kanë rrënuar integritetin e tyre trupor dhe shëndetin (pika II)].

Të pandehurës Svetllana Stojanoviq me anë të aktakuzës i është vënë në barrë (pika III) se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të policisë serbe ose të forcave paramilitare në bashkëpunim me të tjerët e ka rrënuar integritetin trupor dhe shëndetin e dy civilëve, të cilët nuk kanë marrë pjesë në armiqësitë, SB dhe HD, në atë mënyrë që ka marrë pjesë në rrahjen, posaçërisht të HD, të cilin në datën 21 prill e ka goditur me një copë druri të trash në kokë.

Prokurorja Rugova, me anë të aktakuzës e ka përfaqësuar aktakuzën në fazën e procedurave të shkallës së parë.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjykimi i parë i shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor para panelit me përbërje të përzier të ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština (gjyqtarët e EULEX-it, Ferdinando Buati-er de Mongeot, kryetar i panelit, Gianfranco Gallo, anëtar i panelit, dhe gjyqtarja vendore, Mediha Jusufi, anëtar e panelit) është hapur në datën 7 qershor të vitit 2011. Paneli, gjatë shqyrtimit, është mbledhur në seanca 8 ditë gjyqësore, janë dëgjuar 5 dëshmitarë sipas propozimit të prokurorisë, në mesin e të cilëve kanë qenë edhe dy të dëmtuar dhe dy dëshmitarë të cilët i ka propozuar mbrojtja. Të pandehurit kanë dëshmuan para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Gjykimi i dytë (i përsëritur) i shkallës së parë është mbajtur para panelit me përbërje të përzier të Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština (gjyqtarët e EULEX-it: Vladimir Mikula, kryetar i panelit, Jorge Martins Riberio, anëtar i panelit, dhe gjyqtarja vendore, Hava Haliti, anëtar e panelit). Paneli, gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca gjatë 18 ditëve gjyqësore, gjatë të cilave janë dëgjuar të dëmtuarit, 7 dëshmitarë të ftuar nga ana e gjykatës sipas detyrës zyrtare dhe 8 me propozimin e mbrojtjes. Si dhe ekipi i ekspertëve, i cili ka bërë vëzhgimin e të dëmtuarit SB. Janë lexuar deklaratat e dëshmitarëve, të cilët kanë dëshmuan në fazat e mëhershme të procedurës, në hetime dhe gjatë gjykimit të parë të shkallës së parë. Të pandehurit kanë dëshmuan para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Aktgjykimi i shkallës së parë, pas shqyrtimit kryesor të mbajtur gjatë vitit 2011, është shpallur në datën 22 korrik të vitit 2011.

I pandehurit Martinoviq dhe e pandehura Stojkoviq me anë të aktgjykimit janë liruar nga akuzat, të cilat me aktakuzë iu janë vënë në barrë. Sipas aktgjykimi, me provat e paraqitura gjatë procedurës nuk është vërtetuar se ata kanë kryer veprat penale, të cilat iu janë vënë në barrë.

Me anë të aktgjykimit, i cili është shpallur në datën 6 **nëntor të vitit 2014**, pas gjykimit të dytë (të përsëritur) të shkallës së parë, të pandehurit Sllobodan dhe Srećko Martinoviq janë liruar nga akuzat I dhe II, kurse e pandehura Svetllana Stojanoviq është liruar nga akuza III e aktakuzës, për arsy se nuk është provuar se i kanë kryer veprat penale, për të cilat janë akuzuar.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e parë të shkallës së parë të Gjykatës së Qarkut të datës të 22 korrik të vitit 2011 është ankuar prokurori i prokurorisë speciale për shkak të shkeljeve thelbësore të procedurës penale dhe gjendjes faktike gabimisht të konstatuar.

Në aktgjykimin e dytë lirues të shkallës së parë të Gjykatës Themelore të datës 4 nëntor të vitit 2014 është ankuar prokurori i prokurorise speciale mbi të njëjtat baza si edhe në aktgjykin e parë të shkallës së parë.

Aktgjykimet lidhur me ankesat:

Gjykata e Apelit, duke vepruar lidhur me ankesën e prokurorit special, para panelit ankimore me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Tore Thomassen, kryetar i panelit ankimore, Annemarie Meister, anëtare e panelit, dhe gjyqtari vendor, Vahid Halili, anëtar i panelit), me vendimin e datës 25 korrik të vitit 2013 e ka pranuar ankesën e prokurorit special, e ka anuluar aktgjykin lirues të Gjykatës së Qarkut të datës 22 korrik të vitit 2011 dhe lëndën e ka kthyer në gjykatën e shkallës së parë në rigjykim.

Gjykata e Apelit, në panelin ankimore me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Roman Raab, kryetar i panelit, Elka Filcheva-Ermenkova, anëtare e panelit, dhe gjyqtari vendor, Driton Muharremi, anëtar i panelit), në datën 2 tetor të vitit 2015, pas procedurës ankimore e ka sjellë aktgjykin, me të cilin e ka refuzuar ankesën e prokurorit special në aktgjykin e datës 6 nëntor të vitit 2014 dhe të njëtin e ka konfirmuar.

Procedura lidhur me kërkesën

për mbrojtjen e ligjshmërisë: Prokurori shtetëror, në datën 22 shkurt të vitit 2016 e ka sjellë kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë në aktgjykin e Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština të datës 6 nëntor të vitit 2014 dhe në aktgjykin e Gjykatës së Apelit të datës 2 tetor të vitit 2015 për shkak të shkeljeve të dispozitave të procedurës penale.

Vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike:

Gjykata Supreme e Kosovës, me panelin në përbërje të përzier [gjyqtarja vendore, Nesrin Lushta, kryetare e panelit, gjyqtarja ndërkombëtare (EULEX-i), Anna Adamska-Gallant, dhe gjyqtarja vendore, Valdete Daka, anëtare e panelit], duke vepruar në lidhje me kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë të prokurorit të shtetit të datës 5 tetor të vitit 2016, e ka sjellë vendimin, me të cilin kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë e prokurorit të shtetit është miratuar dhe është konfirmuar se aktgjykimet kontestuese përmbajnë shkelje thelbësore të procedurës penale.

1.20.

Lënda: Prokurori kundër Ejup Kabashit dhe të tjerëve & Sokol Bytyqi

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Ejup Kabashi** - Jupa (1965), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
2. **Haxhi Mazreku** (1968), SH/K, shkolla fillore e kryer, zdrukthëtar, pjesëtar i UÇK-së;
3. **Mustafa Hoti** (1954), SH/K, shkolla fillore e kryer, zdrukthëtar;
4. **Milaim Hoti** (1968), SH/K, shkolla fillore e kryer, zdrukthëtar;
5. **Naser Hoti** (1972), SH/K, shkolla fillore e kryer, hotelier;
6. **Nexhmedin Berisha** (1970), SH/K, fakulteti ekonomik i kryer;
7. **Jetulla Kabashi** (1966), SH/K, fakultet filozofik i kryer;
8. **Sokol Bytyqi** (1969), SH/K, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është zhvilluar procedura penale:

zhvilluar procedura penale: Procedurat e shkallës së parë janë zhvilluar para ish Gjykatës së Qarkut dhe asaj Themelore në Prizren (një pjesë e procedurës është zhvilluar në fillim të vitit 2013).

Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës dhe Gjykatës së Apelit. Gjykata Supreme ka vendosur edhe si gjykatë e shkallës së tretë.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar Maurizio Salustro (EULEX), me aktakuzën e datës 30 mars të vitit 2011, të pandehurve Kabashi dhe Mazreku uka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*: se gjatë kohës së konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së, në bashkëpjesëmarrje reciproke, si edhe me pjesëtarë të tjerë të paidentifikuar të UÇK-së, kanë zbatuar masat e frikësimit dhe të terrorist ndaj popullatës serbe të fshatit Opterushë/Opteruša, komuna e Rahovecit/Orahovac, duke marrë pjesë në sulmin e armatosur ndaj banorëve serb të fshatit, të cilët janë gjendur në shtëpitë e tyre në natën midis datës 17 dhe 18 korrik të vitit 1998 dhe se me datën 18 korrik të të njëjtit vit kanë marrë pjesë në shpërnguljen e popullatës serbe nga shtëpitë e tyre.

Me të njëjtën aktakuzë, të pandehurve Mustafë Hoti, Milaim Hoti, Naser Hoti, Nexhmedin Berisha dhe Jetulla Kabashi iu është vënë në barrë vepra penale ofrim i ndihmës pas kryerjes së veprës penale.

I njëjti prokuror ndërkombëtar, në datën 30 maj të vitit 2012, me të njëjtit aktakuzë, (*krim i luftës kundër populatës civile*) e ka ngritur aktakuzën edhe kundër të pandehurit Sokol Bytyqi (në kohën e ngritjes së aktakuzës së parë, ndaj të pandehurit Bytyqi nuk kanë pasur qasje organet e gjyqësorit).

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjykimi i parë i shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor lidhur me aktakuzën e datës 30 mars të vitit 2011 në lidhje me shtatë të pandehurit para panelit të përzier (gjyqtarët e EU-LEX-it Tore Thomassen, kryetar i panelit, Dean Pineles, anëtar i panelit; gjyqtarja vendore Raima Elezi, anëtarë të panelit) i ish Gjykatës së Qarkut në Prizren, pas konfirmimit të aktakuzës (gjatë të cilit prokurori ka hequr dorë nga akuza për shpërngulje të popullatës serbe), është hapur në datën 28 qershori të vitit 2011. Shqyrtimi ka zgjatur 7 ditë, gjatë të cilës janë dëgjuar 7 dëshmitarë të prokurorisë dhe janë paraqitur shumë prova materiale. Të pandehurit kanë dëshmuar para panelit, kurse palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Gjykimi i shkallës së parë dhe rigjykimi:

Para panelit shqyrtyues të përzier të Gjykatës së Qarkut në Prizren (gjyqtarja e EULEX-it, Mariola Pasnik, kryetare e panelit; gjyqtarët vendore, Teuta Krusha dhe Skender Çoçaj, anëtarë të panelit), në datën 29 nëntor të vitit 2012 është hapur shqyrtimi kryesor kundër të pandehurve Sokol Bytyqi (i shkallës së parë) dhe Ejup Kabashi (rigjykimi), lidhur me akuzat për krim të luftës kundër popullatës civile, si dhe në lidhje me të akuzuarit për *ndihmë kryerësit pas veprës penale*. Paneli, gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca gjatë 8 ditëve gjyqësore dhe janë dëgjuar 7 dëshmitarë të prokurorisë.

Me vendim të Gjykatës së Qarkut në Prizren të datës 7 nëntor të vitit 2012, lëndës Prokurori kundër Ejup Kabashit dhe të tjerëve, i cili është kthyer në rigjykim, i është bashkëngjitur lënda *Prokurori kundër Sokol Bytyqit*.

Aktakuzat, gjatë procedurave të cekura, i ka përfaqësuar autorë i tyre.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Me aktgjykin e shkallës së parë të Gjykatës së Qarkut në Prizren të datës 2 gusht të vitit 2011:

- i pandehuri Ejup Kabashi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* (për sulmin mbi popullatën serbe), për të cilën i është shqiptuar dënim i me burgosje në kohëzgjatje prej 5 vitesh;
- i pandehuri Haxhi Mazreku është liruar për të njëjtën akuzë;
- të pandehurit Mustafë, Milaim dhe Naser Hoti, Nexhmedin Berisha dhe Jetulla Kabashi janë shpallur fajtor për ndihmë për kryerësin pas kryerjes së veprës penale, vepër për të cilën secilit në mënyrë individuale i është shqiptuar dënim i me burgosje në kohëzgjatje prej 6 muajsh, i cili nuk do të përmbarohet nëse i akuzuarit në periudhën prej një viti nuk kryen vepër përe re penale.

Me aktgjykin e Gjykatës Themelore në Prizren, i cili është shpallur në datën 1 shkurt të vitit 2013, të gjithë të pandehurit janë liruar nga akuzat. Me provat e paraqitura gjatë shqyrtimit nuk është provuar se të pandehurit i kanë kryer veprat penale, të cilat me aktakuzë iu janë vënë në barrë.

Procedura ankimore:

Ankesat ndaj aktgjykimeve të Gjykatës së Qarkut të datës 2 gusht të vitit 2011:

Palët në procedurë me anë të ankesave e kanë kundërshtuar aktgjykimin e cekur:

- prokurori ndërkombe tar, për shkak të gjendjes faktike gabimisht të konstatuar në lidhje me të akuzuarin Mazreku, si dhe për shkak të vendimit mbi sanksionin penal në lidhje me të akuzuarit, të cilët janë shpallur fajtor për ndihmë;
- i pandehuri Kabashi dhe disa të akuzuar të caktuar aktgjykimin e cekur për ndihmë e kanë kundërshtuar për shkak të gjendjes faktike gabimisht të konstatuar, cenimit të ligjt penal, cenimit të procedurës dhe vendimit mbi sanksionet.

Ankesa në aktgjykimin e Gjykatës Themelore i datës 1 shkurt të vitit 2013:

Aktgjykimin, me të cilin të pandehurit lirohen nga akuzat, e ka kundërshtuar prokurori special për shkak të gjendjes faktike gabimisht të konstatuar.

Aktgjykimet e shkallës së dytë: Aktgjykimi i parë lidhur me ankesat:

Gjykata Supreme e Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it, Horst Proetel, kryetar i panelit, Marti Harsia dhe Gerrit-Marc Springer, anëtarë të panelit; gjyqtaret vendore Emine Mustafa dhe Marie Ademi, anëtare të panelit), duke vepruar në lidhje me ankesat e palëve ndaj aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prizren të datës 2 gusht të vitit 2011, me vendimin e datës 4 shtator të vitit 2012, i ka miratuar ankesat e mbrojtësve dhe lëndën e ka kthyer në gjykatën e shkallës së parë në rigjykim në lidhje me të gjithë të akuzuarit, me përjashtim të të akuzuarit Mazreku.

Gjykata Supreme me vendim të posaçëm e ka hedhur ankesën e prokurorit ndaj pjesës së aktgjykimit me të cilën lirohen nga akuzat si të palejueshme. Prokurori special, i cili ka qenë i pranishëm gjatë shpalljes së aktgjykimit të shkallës së parë të datës 2 gusht të vitit 2011, ka deklaruar se është i kënaqur me vendimin e gjykatës dhe se nuk do të ankohet.

Aktgjykimi i dytë lidhur me ankesat:

Gjykata e Apelit, me panelin me përbërje të përzier (gjyqtarja e EULEX-it, Hajnalka Veronika Karpati, kryetare e panelit, Timo Vuojolatti, anëtar i panelit; gjyqtari vendor, Rasim Rasimi, anëtar i panelit), me aktgjykimin e datës 30 janar të vitit 2014 e ka miratuar ankesën e prokurorit, e ka modifikuar aktgjykimin e dytë të shkallës së parë, të akuzuarit Ejup Kabashi dhe Sokol Bytyqi i ka shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, dhe secilin në mënyrë individuale e ka dënuar me burgosje në kohëzgjatje prej 5 vitesh.

Të pandehurit Mustafë, Milaim dhe Naser Hoti, Nexhmedin Berisha dhe Jetulla Kabashi janë shpallur fajtor për ndihmë kryerësit pas kryerjes së veprës penale, për të cilat iu janë shqiptuar secilit në mënyrë individuale dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 6 muajsh, i cili nuk do të përmbarohet nëse të akuzuarit në periudhën prej një viti nuk kryejnë vepër të re penale.

Ankesat ndaj aktgjykimeve**të shkallës së dytë:**

Në aktgjykimin e Gjykatës së Apelit janë ankuar të pandehurit Bytyqi, Kabashi dhe Naser Hoti.

Vendimi i Gjykatës Supreme**të Kosovës, si gjykatë e****shkallës së tretë:**

Gjykata Supreme e Kosovës si gjykatë e shkallës së tretë me panelin me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it Elka Filcheva Ermenkova, kryetare e panelit, Esma Ertrezi, anëtare e panelit; gjyqtarja vendore Valdete Daka, anëtare e panelit), në datën 7 gusht të vitit 2014 e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin pjesërisht i ka miratuar ankesat e të pandehurve Ejup Kabashi dhe Sokol Bytyqi, ua ka zbutur dënimet e shqiptuara me burgosje dhe secilit në mënyrë individuale ua ka shqiptuar dënimin në me burgosje në kohëzgjatje prej 2 vitesh për veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Të pandehurit për *ndihmë kryerësve pas kryerjes së veprës penale* i ka liruar nga fajësia.

1.21. Lënda: Prokurori kundër Arben Krasniqit dhe të tjerëve (Kleçka)

- Të dhënat mbi të pandehurit:**
- 1. Arben Krasniqi** (1978), SH/K, punëtor fizik, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 - 2. Naser Krasniqi**, (1973), SH/K, inspektor pranë PTK-së, fakulteti i drejtësisë i kryer, pjesëtar i UÇK-së, komandant;
 - 3. Nexhami Krasniqi** - Skifteri 500, (1962), SH/K, polic, fakulteti i drejtësisë i kryer;
 - 4. Behlul Limaj** (1965), SH/K, hotelier, shkolla fillore e kryer;
 - 5. Fatmir Limaj Çeliku, Daja,** (1971), SH/K, jurist, fakulteti i drejtësisë i kryer, pjesëtar i UÇK-së, komandant;
 - 6. Refki Mazreku** - Van Damme, ose Van Dam, (1971), SH/K, tregtar, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 - 7. Naser Shala** - Ftyra, (1972), SH/K, ekonomist, fakulteti ekonomik i kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 - 8. Sabit Shala** - Cungi, (1972), SH/K, tregtar, shkolla fillore e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 - 9. Shaban Shala** (1958), SH/K, i papunë, shkolla fillore e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 - 10. Besim Shurdhaj** (1974), SH/K, i papunë, fakulteti i drejtësisë i kryer, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Gjykimi i parë i shkallës së parë është mbajtur në ish Gjyatën e Qarkut në Prishtinë/Priština.

Gjykimi i dytë (i përsëritur) i shkallës së parë është mbajtur para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.

Procedura lidhur me ankesën e prokurorit në aktgjykimin e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Procedura lidhur me ankesën e prokurorit në aktgjykimin e dytë të shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Apelit.

Gjykata Supreme e Kosovës në këtë lëndë ka vendosur edhe lidhur me **mjetet e jashtëzakonshme juridike**, kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë të palëve në procedurë.

Aktakuza:

Aktakuza kundër dhjetë të akuzuarve është ngritur në datën 25 korrik të vitit 2011 nga prokurori ndërkombëtar Maurizio Salustro (EU-LEX-i).

Ai të pandehurve ua ka vënë në barrë kryerjen e veprave penale *krim i luftës kundër popullatës civile* (neni 142 në lidhje me nenin 22 të LP të RSFJ-së, po ashtu i paraparë me nenin 120 në lidhje me nenin 23 të LPRK) dhe *krim i luftës kundër të burgosurve të luftës* (neni 144 në lidhje me nenet 22, 24 dhe 26 të LP të RSFJ-së, po ashtu i paraparë me nenet 120 dhe 121 e në lidhje me nenet 23, 25 dhe 26 të LPK), sipas një ose më shumë pikave, për shkak të cenimit të nenit 3 të për-

bashkët të Konventave të Gjenevës të vitit 1949 dhe neneve 4 dhe 5 të Protokollit të Dytë Shtesë, sipas akuzave të ndryshme, se në cilësinë e pjesëtarëve ose të personave komandues të UÇK-së, të njëjtat i kanë kryer në periudhën prej fillimit të vitit 1999 e deri në mesin e muajit qershor të vitit 1999, kundër popullatës civile, shqiptarëve dhe serbëve, policëve dhe ushtarëve serb të paraburgosur, të cilët janë mbajtur në kushte çnjerëzore në qendrën e improvizuar të ndalimit të UÇK-së në fshatin Kleçkë/Klečka, të cilëve iu është cenuar integriteti trupor dhe shëndeti, kurse disa prej tyre janë privuar nga jeta nga ana e disa të akuzuarve të caktuar.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Lidhur me aktakuzën e prokurorisë speciale para ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština, në datën 26 gusht të vitit 2011 është mbajtur seanca e konfirmimit të aktakuzës, gjatë të cilës palët në procedurë, midis të tjerash, e kanë theksuar qasjen ndaj të gjitha provave materiale, të cilat i posedon prokuroria. Prokuroria Speciale vendimin e vet mbi korrigimin e dokumentacionit gjyqësor, midis të tjerash, e ka arsyetuar me vendimin e gjyqtarit paraprak.

Gjyqtari ndërkombëtar për konfirmimin e aktakuzës, Ingo Risch, me vendimin e datës së cekur, në tërësi e ka vërtetuar aktakuzën e prokurorisë speciale PPS.nr. 07/2010 të datës 25 korrik të vitit 2011.

Prokurori ndërkombëtar, Maurizio Salustro menjëherë para hapjes së shqyrimit kryesor, në datën 9 nëntor të vitit 2011 ka hequr dorë nga akuza nën pikën II të aktakuzës së datës 25 korrik të vitit 2011, në lidhje me të pandehurin Arben Krasniqi (për vrasje të ushtarit të paraburgosur serb).

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjykimi i parë i shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor është hapur në datën 11 nëntor të vitit 2011 para panelit shqyrties me përbërje të përzier të ish Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština (gjyqtarët e EULEX-it: Jonathan Welford – Carroll, kryetar i panelit, Dean Pinales dhe gjyqtarja vendore Shqipe Qerimi, anëtarë të panelit), e cila ka mbajtur seanca 18 ditë gjyqësore, gjatë të cilave palët në procedurë kanë diskutuar mbi pranueshmërinë e deklaratave dhe të ditarit të dëshmitarit X.

Paneli shqyrties në datën 21 mars të vitit 2011 e ka sjellë vendimin, me të cilin deklaratat dhe ditari i dëshmitarit X janë shpallur prova të papranueshme.

Ky panel, pas vendimit të cekur në shqyrtimin e mbajtur në datën 30 mars të vitit 2012, e ka lëshuar urdhëresën me të cilën e ka ndarë lëndën në lidhje me të pandehurit: Arben Krasniqi, Behlul Limaj, Refki Mazrreku, Sabit Shala, Shaban Shala, Besim Shurdhaj. Pas kësaj urdhërese, paneli, të njëjtën ditë, në lidhje me këta të akuzuar e ka shpallur aktgjykimin.

Procedura e ndarë me urdhëresën e cekur, në lidhje me të pandehurit: Nexhami Krasniqi, Naser Krasniqi, Fatmir Limaj dhe Naser Shala, ka vazhduar në datën 2 maj të vitit 2012, kur është shpallur aktgjykimi edhe në lidhje me këta të akuzuar.

Gjykimi i dytë i shkallës së parë (i përsëritur):

Shqyrtimi kryesor është hapur në datën 18 prill të vitit 2013 para panelit shqyrtues me përbërje të përzier të Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština (gjyqtarët e EULEX-it: Malcolm Simmons, kryetar, Mario La Pasnik, gjyqtarja vendore Shpresa Hasaj Hyseni, anëtare të panelit), me seancë përgatitore. Shqyrtimi i ka pasur 19 seanca gjyqësore, janë dëgjuar tetë dëshmitarë të prokurorisë dhe një ekspert. Pesë dëshmitarë të prokurorisë janë propozuar të dëshmojnë në mënyrë anonime. Dy dëshmitarë anonim e kanë refuzuar mbrojtjen, kanë dëshmuan publikisht, në sallën gjyqësore. Dëshmitarët e mbrojtur kanë dëshmuan me anë të video konferencës me zërin dhe me pamjen e shtrembëruar. Të gjithë dëshmitarët, të cilët kanë dëshmuan gjatë këtij shqyrtimi i kanë ndryshuar deklaratat e tyre krahasuar me deklaratat e mëhershme në lëndë.

Të pandehurit dhe mbrojtja, me gjithë paralajmërimet gjatë shqyrtimit, kanë hequr dorë nga e drejta që para panelit të dëgjohen dëshmitarët sipas propozimit të tyre.

Gjatë shqyrtimit janë paraqitur shumë prova materiale sipas propozimit të palëve. Të pandehurit nuk kanë dëshmuan para panelit, janë mbrojtur me anë të heshtjes, janë lexuar deklaratat e tyre të dhëna në fazat e mëhershme të procedurës. Palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Aktgjykimet e para të shkallës së parë:

Me aktgjykimin e shpallur në datën 30 mars të vitit 2012, të pandehurit Arben Krasniqi, Behlul Limaj, Refki Mazreku, Sabit Shala, Shaban Shala, Besim Shurdhaj janë liruar nga të gjitha akuzat sipas aktakuzës së lëndës.

Lidhur me heqjen dorë të prokurorit nga pika II e aktakuzës, në lidhje me të pandehurin Arben Krasniqi, është sjellë aktgjykim refuzues.

Me aktgjykimin e shpallur në datën 2 maj të vitit 2012, të pandehurit: Nexhami Krasniqi, Naser Krasniqi, Fatmir Limaj dhe Naser Shala, janë liruar nga të gjitha akuzat.

Me aktgjykimin e rigjykimit të datës 17 shtator të vitit 2013, të pandehurit janë liruar nga të gjitha akuzat. Sipas gjetjeve të panelit, provat, të cilat janë paraqitur gjatë shqyrtimit, nuk janë të besueshme, dhe me të njëjtat nuk është vërtetuar se të pandehurit në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së kanë kryer vepra penale, të cilat me anë të aktakuzës iu janë vënë në barrë.

Në lidhje me të pandehurin Arben Krasniqi, për akuzën nën pikën II, është sjellë aktgjykim refuzues.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština të datës 30 mars dhe 02 maj të vitit 2012, si dhe në vendimin mbi (mos)pran-

ueshmërinë e deklaratave dhe të ditarit të dëshmitarit X, është ankuar prokuroria speciale për shkak të cenimit të dispozitave mbi procedurën penale dhe gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar, dhe i ka propozuar Gjykatës Supreme të Kosovës që ta hedh vendimin e cekur, dhe që deklaratat dhe ditarin e dëshmitarit X t'i shpall të pranueshme si dhe që të hedh aktgjykimet e datës 30 mars dhe 2 maj të vitit 2012 dhe lëndën ta kthejë në gjykatën e shkallës së parë në rigjykim.

Pretendimet e kësaj prokurorie i ka mbështetur Zyra e Prokurorisë së Shtetit të Kosovës dhe i ka propozuar Gjykatës Supreme të Kosovës që të pranojë qëndrimet e prokurorisë speciale.

Ankesa në aktgjykimin e procedurës së përsëritur:

Prokuroria Speciale ka deponuar ankesë edhe në aktgjykimin lirues të Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština të datës 17 shtator të vitit 2013, për shkak të gjendjes faktike gabimisht të konstatuar, duke i propozuar Gjykatës së Apelit që të pranojë provat e propozuara me ankesën e prokurorisë, të modifikojë vendimin e shkallës së parë, të akuzuarit t'i shpallë fajtor sipas të gjitha akuzave të propozuara me aktakuzë ose që ta hedh aktgjykimin e cekur dhe që rastin ta kthejë në gjykatën e shkallës së parë në rigjykim para panelit të ndryshuar. Prokurori i Apelit, nga ana e tij, me propozimin e datës 30 maj të vitit 2014 e ka propozuar pranimin e ankesës së prokurorisë speciale.

Disa mbrojtës të caktuar të të pandehurve përgjigjet e tyre në ankesën e prokurorit i kanë kundërshtuar pretendimet e së njëjtës dhe i kanë propozuar gjykatës që të njëjtën ta hedh dhe që ta konfirmojë aktgjykimin e shkallës së parë, me të cilin të akuzuarit janë liruar nga akuzat.

Aktgjykimet lidhur me ankesat: Vendimi i parë lidhur me ankesat në aktgjykimin e shkallës së parë:

Paneli ankimore i përzier pesë anëtarësh i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it: Gerret Marc Sprenger, kryetar i panelit, Horst Proetel, Marti Harsia, gjyqtaret vendore Valdete Daka dhe Emine Mustafa, anëtare të panelit), me vendimet e datës 20 nëntor dhe 11 dhjetor të vitit 2012, pjesërisht e ka pranuar ankesën e prokurorisë, i ka hedhur aktgjykimet e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština të datës 30 mars dhe 2 maj të vitit 2012 si dhe vendimin e kësaj gjykate të datës 21 mars të vitit 2012 mbi (mos)pranueshmërinë e dëshmisë së dëshmitarit X dhe komplet lëndën e ka kthyer për vendim të përsëritur para panelit të ndryshuar.

Sipas Gjykatës Supreme të Kosovës, si të pranueshme janë vlerësuar edhe provat e gjetura me rastin e bastisjeve të ambienteve banesore të Naser Krasniqit dhe Fatmir Limajt.

Procedura lidhur me ankesën ndaj aktgjykimit lirues në procedurën e përsëritur:

Paneli ankimore i përzier i Gjykatës së Apelit (gjyqtarët e EULEX-it: Manuel Soares, kryetar i panelit, Timo Vuojolahti, dhe Fillim Skoro, anëtarë) duke vepruar lidhur me ankesën e prokurorit special të datës 09 korrik të vitit 2014 e ka mbajtur seancën e panelit ankimore. Ky panel, me vendim të datës 26 gusht të vitit 2014, ka vendosur që para kësaj gjykate, me qëllim të sigurimit të provave shtesë, të hap dëgjimin, të dëgjojë dëshmitarët e caktuar.

Dëgjimi është hapur në datën 17 shtator të vitit 2014 gjatë të cilit janë dëgjuar një dëshmitar i prokurorisë, i cili deri diku i ka konfirmuar pretendimet e aktakuzës. Mbrojtja e të akuzuarve në vazhdim të procedurës së dëgjimit, të nesërmen, ka kërkuar përjashtim të këtij paneli ankimore.

Ish kryetari i Gjykatës së Apelit, Salih Mekaj, me vendim të datës 29 shtator të vitit 2014, e ka pranuar kërkesën e mbrojtjes dhe ka vendo-sur që procedurën ankimore ta vazhdojë para panelit të ri ankimore.

Procedura ankimore para panelit të ri ankimore (gjyqtarët e EULEX-it: Piotr Bujarczuk, kryetar, gjyqtari Roman Raab dhe gjyqtari vendor Vahid Halili, anëtarë. Seanca e panelit ankimore është mbajtur me datën 1 dhjetor të vitit 2015, kurse aktgjykimi me të cilin janë refuzuar pretendimet e prokurorit si të pabazuara dhe jo bindëse është miratuar në datën 26 janar të vitit 2016, si dhe është konfirmuar aktgjykimi lirues i Gjykatës Themelore.

Vendimi i Gjykatës Supreme

të Kosovës lidhur me mjetet

e jashtëzakonshme juridike:

Gjykata Supreme e Kosovës me aktgjykimin e datës 12 maj të vitit 2017 e ka refuzuar si të pabazuuar kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë të prokurorit të shtetit në aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të datës 26 janar të vitit 2016.

Prokurori i shtetit në kërkesën e tij të datës 12 gusht të vitit 2016, midis të tjerash, e ka shprehur dyshimin në lidhje me saktësinë e vlerësimit të provave.

Gjykata Supreme në procedurën e vlerësimit të bazueshmërisë së kërkesës së prokurorit të shtetit ka gjetur se aktgjykimi i plotfuqishëm lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike mund të hidhet vetëm kur shkon në dobi të të pandehurve, kur rigjykimi çon drejt situatës më të favorshme për të akuzuarit. Procedura penale, e cila ka përfunduar me aktgjykim të plotfuqishëm, mund të hapet në dëm të të akuzuarit vetëm në rastet kur provohet se aktgjykimi është bazuar në deklaratë të rrejshme ose në deklaratë të rrejshme të dëshmitarit, ekspertit ose interpretuesit.

1.22.

Lënda:

Prokurori kundër Zoran Koliqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Zoran Koliqi (Zoran Kolić), (1974) serb, gardian pranë Burgut të Qarkut në Lipjan/Lipljane (gjatë kohës së konfliktit të armatosur), punëtor i PTK-së (para paraburgimit).

Gjykatat para të cilave është zhvilluar procedura penale:

Gjykimi i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština; Procedura lidhur me ankesën është zhvilluar para Gjykatës së Apelit; Procedura lidhur me kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori vendor i Zyrës së Prokurorisë Speciale të Kosovës, Suad Kuraja, në datën 28 korrik të vitit 2011, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit, Zoran Koliqit, duke e ngarkuar atë për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas dy pikave:

- se në datën 24 maj të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në ambientet e burgut në Lipjan/Lipljane, në cilësinë e personit zyrtar, të gardianit të burgut, e ka privuar ngajeta të paraburgosurin Gani Morina, ndaj të cilit e ka zbatuar dhunën, e ka rrahur dhe e ka goditur me shkop të gomës, e ka shutuar dhe e ka goditur me grushte nëpër trup deri sa nuk e ka humbur vetëdijen, dhe i cili, më vonë, të nesërmend, në datën 25 maj të vitit 1999, ka vdekur në burg;
- si edhe se të njëjtën ditë, në cilësi të njëjtë, në mënyrë çnjerëzore e ka trajtuar, duke i shkaktuar dhembje të jashtëzakonshme dhe duke ia rrënuar integritetin trupor dhe shëndetin e të burgosurit, Jakup Rexhepin, në atë mënyrë që e ka goditur me shkop të gomës, e ka shutuar dhe e ka goditur me grushte;

I pandehuri me aktakuzë ngarkohet edhe me atë se në datën 07 prill të vitit 2011, në shtëpinë e tij, e cila gjendet në Dobrotin/Dobrotine, komuna e Graçanicës/Gračanica, në mënyrë të paautorizuar ka poseduar armë.

Prokurori Kuraja, në datën 26 tetor të vitit 2011, duke vepruar lidhur me vendimin mbi konfirmimin e aktakuzës, e ka ndryshuar aktakuzën në pikëpamje të pikës 1: se i pandehuri në ditën kritike, në të njëjtën cilësi, në mënyrë çnjerëzore i ka trajtuar të paraburgosurit, duke iu shkaktuar vuajtje të jashtëzakonshme dhe duke ua rrënuar integritetin trupor dhe shëndetin, duke i goditur me shkop të gomës, e ka shutuar dhe e ka goditur me grushte nëpër trup të paraburgosurin, Gani Morina, deri sa nuk e ka humbur vetëdijen, i cili më vonë, të ditën në vijim, ka vdekur.

Prokurori, në fjalën e tij përfundimtare e ka ndryshuar aktakuzën, duke potencuar se me provat e paraqitura në shqyrtimin kryesor është vërv

tetuar se i pandehuri bart përgjegjësinë për vdekjen e Gani Morinës, se rrahjet dhe dhuna fizike, që ndaj tij e ka zbatuar i akuzuari, kanë qenë shkak i vdekjes së tij.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor lidhur me aktakuzën para panelit me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it Jonathan Welford-Carroll, kryetar i panelit, Andrew Hatton, anëtar i panelit, gjyqtarja vendore, Mejreme Memaj, anëtare e panelit) është hapur në datën 1 nëntor të vitit 2011. Paneli, gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca 17 ditë, para të cilit janë dëgjuar 13 dëshmitarë të prokurorisë, eksperti i mjekësisë ligjore, si dhe 4 dëshmitarë, të cilët i ka propozuar mbrojtja e të akuzuarit. Tre dëshmitarë të mbrojtjes janë dëgjuar me anë të lidhjes së video konferencës me Gjykatën e Lartë në Beograd. Janë paraqitur shumë prova materiale. Me pajtimin e palëve, është lexuar deklarata e një dëshmitari të prokurorisë, dëgjimi i drejtpërdrejtë i të cilit ka qenë i vështirësuar. I pandehuri ka dëshmuan para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare. Prokurori, në fjalën e tij përfundimtare, e ka ndryshuar aktakuzën sipas mënyrës së përshkruar më lartë.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e datës 11 maj të vitit 2012, i pandehuri Koliqi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim i unik në kohëzgjatje prej 14 vitesh.

Të pandehurit, për veprën penale pronësi, kontroll, posedim ose përdorim i paautorizuar i armës, nga data e pavërtetuar e vitit 1999 e deri në datën 7 korrik të vitit 2011, i është shqiptuar dënim i gjobës së tij holla në lartësi prej 500 eurove.

Procedura ankimore:

Mbrojtja e të pandehurit, si edhe vet i pandehuri, e kanë kundërshtuar aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština të datës 11 maj të vitit 2012, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale, shkeljes së ligjit penal, gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar, si dhe vendimit mbi dënimin mbi kërkësën pronësore juridike.

Aktgjykimi lidhur me ankesat: Gjykata e Apelit, duke vepruar lidhur me ankesën e të pandehurit dhe ankesat e mbrojtësve të të pandehurit, me panelin ankimor me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it Annemarie Meister, kryetare e panelit, Tore Thomassen, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Vahid Halili, anëtar i panelit), në datën 25 shtator të vitit 2013 e ka sjellë vendimin, me të cilin pjesërisht i ka pranuar ankesat e mbrojtjes. Me aktgjykimin i ka saktësuar veprimet e të pandehurit, me të cilin është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim i gjibës së burgosje në kohëzgjatje prej 14 vitesh.

Në dënimin e shqiptuar i është përllogaritur koha e kaluar në paraburrim nga data 7 prill e vitit 2011.

Procedura lidhur me mjetet

e jashtëzakonshme juridike: Vendimin e Gjykatës së Apelit e ka kundërshtuar i pandehuri përmes mbrojtjes së tij për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkeljes së ligjit penal.

Vendimi Gjykatës Supreme të

Kosovës lidhur me mjetet

e jashtëzakonshme juridike: Paneli me përbërje të përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës, duke vepruar në lidhje me kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë, të dorëzuara në emër të të pandehurit, në përbërje nga (gjyqtarët e EULEX-it, Willem Brouwer, kryetar i panelit, Timo Vuojolahti, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Avdi Dinaj, anëtar i panelit), në datën 8 korrik të vitit 2014 e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë janë refuzuar si të pabazuara, kurse aktgjykimi i Gjykatës së Apelit i datës 25 shtator të vitit 2013 është konfirmuar.

1.23.

Lënda:

Prokurori kundër Aleksandër Bullatoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: 1. Aleksandër Bullatoviq (Aleksandar Bulatović) (1975), malazez, rezervist i policisë serbe.

Gjykata, para së cilës është

zhvilluar procedura penale:

Procedura e shkallës së parë kundër të pandehurit është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština.

Procedura lidhur me ankesën e palës së dëmtuar, e cila ka qenë e para-kohshme, ka përfunduar para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Charles Hardaway e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Bullatoviq në datën 22 gusht të vitit 2012 në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*: Se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarit të policisë serbe ose të formacionit paramilitar, në bashkëpunim me PB, MP dhe një numër të pacaktuar tash për tash të pjesëtarëve të policisë serbe ose të formacioneve paramilitare, në datën 8 prill të vitit 1999, në Fushë Kosovë/Kosovo Polje, e ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e Xheladin Idrizit, shqiptar, civil nga Fushë Kosova/Kosovo Polje, në atë mënyrë që e ka rrahur për një periudhë të gjatë kohore dhe ia ka prerë qafën, e ka larguar trupin e viktimitës, që më vonë është gjendur në varreza në fshatin Vragoli/Vragolja në afërsi të Fushë Kosovës/ Kosovo Polje.

PPROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Sipas aktakuzës së datës 22 gusht të vitit 2012, para panelit shqyrtyues me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Vitor Hugo Pardal, kryetar i panelit, dhe Cornelie Peeck, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Nenad Laziq, anëtar i panelit) është hapur shqyrtimi kryesor në datën 5 nëntor të vitit 2012 në kuadër të të cilit i njëjtë është takuar në seanca 8 ditë dhe janë dëgjuar 5 dëshmitarë të prokurorisë dhe 2 dëshmitarë sipas propozimit të të akuzuarit dhe të mbrojtjes së tij. I pandehuri e ka dhënë deklaratën e tij para panelit. Gjatë shqyrimit janë paraqitur provat materiale, janë lexuar deklaratat e disa dëshmitarëve të caktuar nga fazat e mëhershme të procedurës, palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi:

Me aktgjykimin e datës 23 nëntor të vitit 2012, i pandehuri Bullatoviq është liruar nga akuzat për krim të luftës kundër popullatës civile. Sipas aktgjykimit, me provat e paraqitura nuk janë vërtetuar pretendimet e aktakuzës.

**Procedura lidhur
me ankesat:**

Në aktgjykimin e datës 23 nëntor të vitit 2012, pala e dëmtuar Sh. I, e ka paraqitur ankesën të nesërmen, në datën 24 nëntor të vitit 2012.

Lidhur me ankesën e parakohshme, nga ana e kryetarit të panelit, me anë të lajmërimit të datës 21 dhjetor të vitit 2012, pala e dëmtuar është informuar se anesa është e parakohshme, me udhëzimin që të njëjtën ta plotësojë në afat prej 8 ditësh nga dita e dorëzimit të lajmërimit.

Vendimi i Gjykatës Themelore
lidhur me ankesat e palës

së dëmtuar:

Pala e dëmtuar nuk ka vepruar sipas lajmërimit dhe udhëzimit të kryetarit të panelit dhe gjykatës nuk ia ka dorëzuar ankesën e plotësuar. Anesa e parakohshme, me vendim të datës 28 janar të vitit 2013, është hedhur si jo e plotë.

1.24.

Lënda:

Prokurori kundër Dejanoviqit dhe Bojkoviqit

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Jovica Dejanoviq** (Jovica Dejanović) – Joca (1954), S/K, me shkollën fillore të kryer, polic; 2. **Gjorgje Bokoviq** – Gjoko (Đorđe Bojković – Đoko) (1940), S/K, inxhinier në pension.

Gjykatat, para së cilave është

zhvilluar procedura penale: **Procedura e shkallës së parë** është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica;
Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit;
Procedura lidhur me ankesat në aktgjykimin e shkallës së dytë është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar i Prokurorisë Speciale, Maurizio Salustro (EULEX), në datën 12 nëntor të vitit 2012 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve Dejanoviq dhe Bojkoviq duke i ngarkuar ata për *dhunim si krim i luftës kundër popullatës civile*.

Prokurori ndërkombëtar të pandehurve ua ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë i kanë shkelur normat ndërkombëtare, të cilat kanë qenë në fuqi gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në datën 14 prill të vitit 1999, në fshatin Babimoc/Babin Most, komuna e Obiliq/Obilić:

- i pandehuri Dejanoviq, në cilësinë e policit serb dhe i armatosur me pushkë, e ka rrëmbyer shqiptaren e moshës jomadhore V.K. nga shtëpia e saj familjare në fshatin Stanoc/Stanovce, komuna e Vushtrrisë/Vučitrn, me automjet e ka dërguar deri te një vend i panjohur në Babimoc/Babin Most, ku, në të njëjtën, duke iu kërcënuar me thikë, e ka detyruar në veprime të ndryshme seksuale kundër vullnetit të saj;
- i pandehuri Bojkoviq, të dëmtuarën V.K., të cilën e ka rrëmbyer polici Jovanoviq, duke iu kërcënuar me revole, e ka dërguar viktiminë deri te një shtëpi e pabanuar në Babimoc/Babin Most, e ka hedhur në dysheme dhe e ka detyruar në marrëdhënie seksuale;

Me çka, secili përvete, e kanë kryer veprën penale të *dhunimit si krim i luftës kundër popullatës civile*.

Me aktakuzë, të pandehurve iu është vënë në barrë se secili individualisht e kanë kryer edhe nga një vepër penale pronësi, kontroll, posedim dhe përdorim i palejuar i armës.

Aktakuza, sipas vendimit të gjyqtarit për konfirmim të aktakuzës, nga ana e prokurorit të lëndës, është ndryshuar në datën 29 nëntor të vitit 2012. Ndryshimi ka pasur të bëjë me përshkrimin e veprimeve, të cilat të akuzuarve iu janë vënë në barrë.

Aktakuzën, gjatë shqyrimit, e kanë përfaqësuar prokurorët ndërkombëtar (EULEX) Diana Wilson dhe Erik Larson.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues ndërkombetar (gjyqtarët e EU-LEX-it, Timo Vuojolahti, kryetar i panelit, Mariola Pasnik dhe Dariusz Sielecki, anëtar të panelit) është hapur në datën 4 prill të vitit 2013. Paneli, gjatë shqyrtimit, ka mbajtur seanca 8 ditë, gjatë të cilave janë dëgjuar 13 dëshmitarë, 11 të propozuar nga ana e prokurorisë, një dëshmitar i mbrojtjes dhe një dëshmitarë, të cilin e ka thirrur gjykata sipas detyrës zyrtare. E dëmtuara ka dëshmuar me anë të lidhjes së video konferencës në seancën e mbyllur për publikun (pos vëzhguesit të FDH Kosovë). Janë paraqitur shumë prova materiale. Të pandehurit kanë dëshmuar para panelit. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Pas shqyrtimit të mbajtur, aktgjykimi është shpallur në datën 17 prill të vitit 2013, me të cilin të pandehurit, sipas gjetjeve të panelit, në mungesë të provave, janë liruar nga akuzat në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Sipas aktgjykimit, jashtë çdo dyshimi është provuar se viktima është rrëmbyer në datën kritike dhe se është dhunuar nga dy meshkuj, por jo edhe se këtë e kanë kryer të pandehurit.

- i pandehuri Dejanoviq është liruar nga akuza edhe në drejtim të veprës penale *pronësi, kontroll, posedim dhe përdorim i palejuar i armës*.
- i pandehuri Bojkoviq është shpall fajtor për veprën penale *pronësi, kontroll, posedim dhe përdorim i palejuar i armës* për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje prej 1 viti e 6 muajsh.

Procedura ankimore:

Ndaj aktgjykimit lirues të shkallës së parë me anë të ankesës, këtë e kanë kundërshtuar palët në procedurë.

Prokuroria speciale e ka kundërshtuar aktgjykimin për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës penale dhe për shkak të gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar.

Mbrojtja e të pandehurit Bojkoviq, me anë të ankesës, ka ngulur këmbë se vepra penale, për të cilën ai është shpallur fajtor, është përfshirë me Ligjin mbi Amnistinë.

Aktgjykimet mbi ankesat:

Gjykata e Apelit, në panelin ankimor me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it Manuel Soares, kryetar i panelit, Annemarie Meister, anëtare e panelit dhe gjyqtari vendor, Xhevdet Abazi, anëtar i panelit), në datën 27 maj të vitit 2014 e ka sjellë aktgjykimin me të cilin pjesërisht janë pranuar ankesa e prokurorit special dhe e mbrojtësit të të pandehurit Bojkoviq:

- me zbatimin e Ligjit mbi Amnistinë është hedhur akuza në drejtim të veprës penale *pronësi, kontroll, posedim dhe përdorim i palejuar i armës* në lidhje me të pandehurin Bojkoviq;
- me aktgjykimin e shkallës së dytë është anuluar aktgjykimi lirues i shkallës së parë në lidhje me të pandehurit Dejanoviq dhe Bojkoviq për akuzat *dhunim si krim i luftës kundër popullatës civile*, me aktgjykimin e shkallës së dytë janë shpallur fajtor për dhunim të VK, për të cilën të pandehurit Dejanoviq i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 12 vitesh, kurse të pandehurit Bojkoviq dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 10 vitesh.

Në pjesën tjetër, aktgjykimi i shkallës së parë është konfirmuar.

**Procedurat lidhur me
ankesat ndaj aktgjykimeve
të shkallës së dytë:**

Aktgjykimin dënuar të Gjykatës së Apelit për akuzat *krim i luftës kundër popullatës civile* me anë të ankesave e kanë kundërshtuar të pandehurit përmes mbrojtësve të tyre, për shkak të shkeljes esenciale të procedurës penale, shkeljes së ligjit penal, gjendjes faktike të konstatuar gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë, vendimit mbi dënimin

**Aktgjykimi i Gjykatës Supreme
të Kosovës si gjykatë e
shkallës së tretë:**

Gjykata Supreme e Kosovës, duke vepruar në lidhje me ankesat e të pandehurve, me aktgjykim të panelit me përbërje të përzier (gjyqtarja vendore, Nesrin Lushta, kryetare e panelit, gjyqtarëve ndërkombëtar, anëtarë të panelit (EULEX) Esma Erterzi, Willem Brouwer), pas seancës publike të panelit ankimore të mbajtur në datën 30 shtator të vitit 2014, të nesërmen, në datën 1 tetor të vitit 2014 e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin ka vlerësuar se ankesat e parashtruara në emër të të pandehurve Dejanoviq dhe Bojkoviq janë të bazuara. Të pandehurit janë liruar nga akuzat në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*. Në pjesën tjeter, ankesa kundër aktgjykimit nuk ka qenë objekt i shqyrimit.

1.25.

Lënda: Prokurori kundër Sabit Tafil Gecit dhe të tjerëve

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Sabit Tafil Geci** (1971), SH/K, pjesëtar i UÇK-së;

2. **Rrustem Geci** (1961), SH/K, pjesëtar i UÇK-së;

3. **Hetem Geci** (1964), SH/K, pjesëtar i UÇK-së;

4. **Bedri Shala** (1955), SH/K, mjek.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica;

Procedura lidhur me ankesat e palëve në procedurë është zhvilluar para Gjykatës së Apelit;

Gjykata Supreme e Kosovës ka vendosur **lidhur me kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë** së të akuzuarit, Rrustem Geci;

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Maurizio Salustro (EULEX) në datën 11 dhjetor të vitit 2012, e ka ngritur aktakuzën me të cilën të pandehurve: Sabit, Rrustem dhe Hetem Gecit ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas dy pikave:

- **Pika I** - se gjatë konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së, në bashkëpjesëmarrje reciproke, në datën 18 qershor të vitit 1999, në rrugët e Skenderajt/Srbica, gjatë festimit të çlirimit të qytetit, têrheqjes së forcave serbe, në praninë e qytetarëve të tubuar, kanë shtënë nga arma e zjarrit, iu kanë shkaktuar lëndime trupore civilëve, GB dhe VB, nga të cilat VB ka vdekur në vendin e ngjarjes, kurse GB është transferuar në Qendrën Mjekësore. Pas kësaj, të pandehurit, në ambientet e Qendrës, me armë zjarri kanë shtënë në GB deri sa ka qenë i shtrirë në krevat në dhomën spitalore.

- **Me pikën II** - se në të njëjtën ditë dhe në të njëtin vend *e kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e civilëve*, duke shtënë nga arma automatike gjatë kohës së festimit të çlirimit të qytetit, kur edhe IV dhe MV iu janë shkaktuar lëndime të rënda trupore.

- Prokurori, me aktakuzë, të pandehurit Bedri Shala, mjek në Qendrën Mjekësore, ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale ndihmë për kryerësit pas kryerjes së veprës penale.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatë

së shkallës së parë:

Shqyrimi kryesor para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-it: Katja Dominik, kryetare e panelit, Anna Adamska Gallant dhe Dariusz Sielicki, anëtarë të panelit) është hapur me seancën e dëgjimit të parë, e cila është mbajtur në datën 17 janar të vitit 2013. Paneli,

gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca 16 ditë gjyqësore, janë dëgjuar 21 dëshmitarë dhe 1 ekspert (6 dëshmitarë sipas propozimit të prokurorisë, 4 sipas propozimit të mbrojtjes dhe 16 sipas detyrës zyrtare). Gjatë shqyrtimit, me pajtimin e paleve, janë lexuar deklaratat e 14 dëshmitarëve nga fazat e mëhershme të procedurës, janë prezantuar shumë prova materiale, kurse të akuzuarit janë mbrojtur me anë të heshtjes.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e shpallur në datën 12 shtator të vitit 2013, i pandehuri Sabit T. Geci dhe vellezërit Rrustem dhe Hetem Geci janë shpalitur fajtor sepse në bashkëveprim kanë kryer veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, me armë zjarri e kanë privuar ngajeta GB, në ambientet e Qendrës Mjekësore, i cili në ditën kritike ka qenë i plagosur në qendër të qytetit, për të cilat secilit në mënyrë individuale i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 12 vitesh.

Të pandehurit, në mungesë të provave, janë liruar nga akuzat për vrasje të VB, si dhe për lëndimet e shkaktuara të dëmtuarve IV dhe MV.

Me aktgjykim, po ashtu, në mungesë të provave është liruar nga akuzat i akuzuari dr. Bedri Shala.

Procedura ankimore:

Ndaj pjesës dënuese të aktgjykimit të Gjykatës Themelore janë ankuar të pandehurit Geci, në mënyrë të pavarur ose përmes mbrojtësve të tyre. Prokurori ndërkombëtar është ankuar vetëm pjesën liruese të aktgjykimit në lidhje me të pandehurin dr. Bedri Shala.

Një pjesë e aktgjykimit, e cila nuk është kundërshtuar me anë të ankesave, është e plotfuqishme nga data 26 dhjetor 2013.

Aktgjykimet mbi ankesat:

Paneli ankimor i Gjykatës së Apelit (gjyqtarët e EULEX-it: Hajnalka Veronika Karpati, kryetare e panelit, Elka Filcheva Ermenkova, anëtarë e panelit dhe gjyqtari vendor Abdullah Ahmeti, anëtar i panelit), me aktgjykimin e datës 29 tetor të vitit 2014, e ka modifikuar aktgjykimin e shkallës së parë:

- e ka refuzuar si të pabazuar ankesën e prokurorit special, në pjesën që ka të bëjë me lirimin e të pandehurit dr. Bedri Shala (e ka konfirmuar aktgjykimin lirues).
- i ka pranuar pjesërisht ankesat e të pandehurit Rrustem Geci dhe të mbrojtësit të tij si dhe ankesat e mbrojtësit të të pandehurve Sabit dhe Hetem Geci, dhe secilit individualisht ua ka shqiptuar dënimin me burgosje në kohëzgjatje prej 8 vitesh.

Aktgjykimi i Gjykatës Supreme

lidhur me mjetin e

jashtëzakonshëm juridik:

Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, me kërkësen për mbrojtje të ligjshmërisë, e ka kundërshtuar i pandehuri Rrustem Geci, të cilën paneli i përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it: Malcolm Simmons, kryetar i panelit, Rolandus Bruin, anëtar i panelit, gjyqtari vendor, Salih Toplica, anëtar i panelit), me aktgjykimin e datës 13 tetor të vitit 2015 e ka refuzuar si të pabazuar.

1.26.

Lënda:

Prokurori kundër Ivan Radivojeviqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Ivan Radivojeviq (Ivan Radivojević) (1968), S/K, taksist, pjesëtar i polisë rezeve serbe.

Gjykatat, para të cilave

është zhvilluar procedura: Gjykimi i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.
Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar Maurizio Salustro (EULEX) në datën 24 shtator të vitit 2013 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*: se gjatë kohës së konfliktit të brendshëm të armatosur në Kosovë, në datën 26 mars të vitit 1999, në stacionin e autobusit në Fushë Kosovë/Kosovo Polje, në cilësinë e pjesëtarit të policisë rezerve serbe, në bashkëkryerje me së paku dhjetë anëtarë të forcave të ndryshme serbe, e ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e përafërsisht 40 burrave, civilëve shqiptar (duke e përfshirë edhe Bujar dhe Haki Bajramin, si dhe Daut Bogujevcin), të cilët kanë qenë të tubuar në stacion.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Para panelit shqyrtyues me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it, Malcolm Simmons, kryetar i panelit, Manuel Soares, anëtar i panelit, gjyqtari vendor Faik Hoxha, anëtar i panelit), me seancën përgatitore të mbajtur në datën 15 janar të vitit 2013, është hapur shqyrtimi kryesor, gjatë të cilit janë mbajtur seanca 8 ditë gjyqësore, janë dëgjuar 5 dëshmitarë të prokurorisë, janë lexuar deklaratat e dy dëshmitarëve nga faza e mëhershme e procedurës, janë paraqitur provat materiale, i pandehuri ka dëshmuar para panelit, kurse palët i kanë parashtruar fjalët e tyre.

Aktakuzën gjatë shqyrtimit e ka përfaqësuar prokurori ndërkombëtar, Charles Hardaway.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Aktgjykimi i shkallës së parë është shpallur në datën 12 shkurt të vitit 2014, me të cilin i pandehuri është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*: se në datën kritike në bashkëkryerje me pjesëtarë të ndryshëm të forcave serbe, në stacionin e autobusit në Fushë Kosovë/Kosovo Polje, ka marrë pjesë në pengimin e rreth 150 civilëve për të hyrë në autobusë dhe për të braktisur Fushë Kosovën/Kosovo polje nga arsyё të sigurisë. Ka marrë pjesë në ndarjen

e grave, fëmijëve dhe burrave, e ka cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e rrëth 40 meshkujve, në mesin e të cilëve kanë qenë edhe Bujar dhe Haki Bajrami, si dhe Daut Bogujevci, për të cilat i është shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej tetë vitesh.

Procedura ankimore:

Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština e ka kundërshtuar mbrojtja e të pandehurit në të gjitha bazat e parapara me Ligjin mbi Procedurën Penale, duke insistuar se dëshmitarët nuk e kanë identifikuar me siguri të akuzuarin, se provat janë paraqitur gabimisht dhe se, së këndejmi, është zbatuar e drejta materiale.

**Aktgjykimet lidhur
me ankesat:**

Paneli Ankimor i Gjykatës së Apelit (gjyqtarët e EULEX-it Hajnalka Veronika Karpati, kryetare e panelit, Elka Filcheva Ermenkova, anëtare e panelit; gjyqtari vendor Fillim Skoro, anëtar i panelit) në datën 24 mars të vitit 2015 e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin i ka refuzuar si të pabazuara pretendimet ankimore të mbrojtësve dhe se së këndejmi, sipas detyrës zyrtare, e ka ndryshuar vendimin mbi dënimin për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, të kryer në bashkëkryerje dhe pas kësaj të pandehurit ia ka shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej gjashtë vitesh.

1.27.

Lënda: Prokurori kundër Ismet Haxhës dhe të tjerëve

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Ismet Haxha** (1968), SH/K, shkolla e lartë teknike e kryer, biznesmen, pjesëtar i UÇK-së;

2. **Shefki Hyseni** (1968), SH/K, me shkollën fillore të kryer, transportues privat;

3. **Nexhat Qubreli** (1963), SH/K, tregtar, pjesëtar i UÇK-së;

3. **Sylejman Selimi – Sulltani** (1970), SH/K, magjistër i shkencave juridike, pjesëtar i UÇK-së, komandant i Zonës së Drenicës.

Gjykatat, para të cilave është zhvilluar procedura penale:

Gjyktimi i parë dhe i dytë (i përsëritur) i shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica;

Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Maurizio Salustro (EULEX) kundër të pandehurve e ka ngritur aktakuzën në datën 13 nëntor të vitit 2013, me të cilën të pandehurve ua ka vënë në barrë se gjatë konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së, përkatësisht të bashkëpunëtorëve të ngushtë të saj, në fund të vitit 1998, në fillim të vitit 1999, në fshatrat Vaganicë/Vaganica dhe Likoc/Likovac, komuna e Mitrovicës/Mitrovica, në bashkëpjesëmarrje reciproke ose me kryerës të tjerë të panjohur, e kanë kryer veprën penale *krim i luftës kundër populatës civile*, sipas shumë pikave: se e kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e dëshmitarëve A dhe B, e kanë torturuar dëshmitarin B, i kanë trajtuar në mënyrë çnjerëzore dëshmitarët e cekur.

Me anë të aktakuzës, të pandehurit Shefki Hyseni i është vënë në barrë dhunimi i dëshmitarit A.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së

shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-it: Philip Kanning, kryetar i panelit, Roxana Marilena Comsa dhe Paulo Texeira, anëtarë të panelit), pas procedurës së vlerësimit të aktakuzës është hapur në datën 14 prill të vitit 2014. Paneli gjatë shqyrtimit ka mbajtur seanca 12 ditë gjyqësore gjatë të cilave janë dëgjuar 10 dëshmitarë, 3 sipas propozimit të prokurorisë, kurse 7 sipas propozimit të mbrojtjes. Janë paraqitur shumë prova materiale. I pandehuri Ismet Haxha ka dëshmuar para panelit, të pandehurit e tjerë e kanë shfrytëzuar të drejtën e tyre që të mbrohen me anë të heshtjes. Palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktakuzën gjatë shqyrtimit e ka përfaqësuar prokurorja Diana Wilson. Shqyrtimi kryesor në kuadër të gjykimit të dytë të shkallës së parë (të përsëritur) kundër të pandehurve Ismet Haxha, Shefki Hyseni dhe Sy-

lajman Selimi, sipas pikave të caktuara të aktakuzës së datës 13 nëntor të vitit 2013, para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e EU-LEX-it: Roxana Marilena Comsa, kryetare e panelit, Franiciska Fisher dhe Iva Nikšić, anëtarë të panelit) është hapur në datën 16 shtator të vitit 2016 me anë të një seance përgatitore, kurse ka vazhduar në datën 1 nëntor të po të njëjtë vite, kur prokurorja ndërkombëtare Damare Theriot ka hequr dorë nga ndjekja e mëtejme e të pandehurve, për shkak të zbrazëtive të caktuara në deklaratat e dëshmitarëve të mbrojtur.

Aktgjykimi:

Me anë të aktgjykimit të shpallur në datën 29 maj të vitit 2014, të pandehurit janë liruar sipas të gjitha pikave të aktakuzës, me provat e paraqitura gjatë shqyrtimit nuk është vërtetuar jashtë çdo dyshimi se kanë kryer vepra penale, të cilat me anë të aktakuzës iu janë vënë në barrë.

Paneli ndërkombëtar, pas tërheqjes së prokurores ndërkombëtare nga ndjekja kundër të akuzuarve, në datën 1 nëntor të vitit 2016 i ka hedhur akuzat lidhur me të akuzuarit.

Procedura ankimore:

Ndaj aktgjykimit lirues të Gjykatës Themelore të datës 29 maj të vitit 2014 është ankuar prokurori ndërkombëtar për shkak të gjendjes faktike gabimisht të vërtetuar dhe shkeljeve esenciale të procedurës penale.

Aktgjykimet lidhur me ankesat:

Paneli ankimor i përzier i Gjykatës së Apelit (gjyqtarët e EULEX-it: Elka Filcheva Ermenkova, kryetare e panelit, Piotr Bojarczuk, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor Fillim Skoro, anëtar i panelit) me aktgjykimin e datës 5 prill të vitit 2016 pjesërisht e ka pranuar ankesën e prokurorit:

- ka konfirmuar pjesën liruese të aktgjykimit në lidhje me të pandehurit Ismet Haxha dhe Nexhat Qubreli, lidhur me akuzën për cenim të integrititetit trupor dhe të shëndetit të dëshmitarëve A dhe B.
- në lidhje me akuzat e tjera që kanë të bëjnë me Ismet Haxhën, Sylejman Selimin dhe Shefki Hysenin, lëndën ia ka kthyer gjykatës së shkallës së parë për rigjykim.

1.28.

Lënda: Prokurori kundër Oliver Ivanoviqit dhe të tjerëve

Të dhënrat mbi të pandehurit: 1. **Oliver Ivanoviq** (Oliver Ivanović) (1953), S/K, ekonomist, politikan; 2. **Dragoljub Delibashiq** (Dragoljub Delibašić) – Dragan (1957), S/K, jurist, pensionist; 3. **Nebojsha Vujačiq** (Nebojša Vujačić) – (1966), S/K, jurist, avokat; 4. **Ilija Vujačiq** (Ilija Vujačić) – (1938), S/K, jurist, avokat; 5. **Aleksandar Llazoviq** - Sasha (Aleksandar Lazović) – Saša (1965), S/K, me diplomë universitare, profesor.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Procedurat e shkallës së parë janë zhvilluara para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica; Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit; Lidhur me kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë ka vendosur Gjykata Supreme e Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar i prokurorisë speciale, Cezary Michalczuk (EULEX), në datën 11 gusht të vitit 2014 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurve në drejtim të veprës penale sipas shumë pikave.

Ai, me anë të aktakuzës, të pandehurit Ivanoviq ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*:

- se në datën 14 prill të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, i cili nuk ka pasur karakter ndërkombëtar, në cilësinë e udhëheqësit të njësisë paramilitare/policore, e ka nxitur grupin e vartësve të tij për të kryer krimë të luftës kundër personave, të cilët nuk kanë pasur rol aktiv në armiqësitë, e ka urdhëruar vrasjen e 9 civilëve, kur edhe janë vrarë: Fatmir Mustafa, Skender Paqarada, Avni Abazi dhe Mehmet Seferi.

Me të njëjtën aktakuzë, të pandehurve Ivanoviq dhe Delibashiq i është vënë në barrë kryerja e veprës penale nxitje për kryerje të *vrasjes së rëndë, tentim vrasje dhe shkaktim i lëndimeve trupore*:

- se, Ivanoviqi, në cilësinë e udhëheqësit të grupit paramilitar “Rojat e Urës”, Delibashiqi në cilësinë e komandantit të policisë në Mitrovicë/Mitrovica, në orët e mbrëmjes të datës 03 shkurt të vitit 2000, në bashkëpjesëmarrje sipas planit të përbashkët paraprakisht të dakorduar, me paramendim të drejtpërdrejtë, i kanë detyruar civilët shqiptarë t'i braktisin shtëpitë e tyre dhe territorin e pjesës veriore të Mitrovicës/Mitrovica, me qëllimin përfundimtar që të vrasin ose të shkaktojnë lëndime trupore, se i kanë nxitur dhe iu kanë urdhëruar policëve vartës dhe pjesëtarëve të njësisë paramilitare „Rojat e Urës” që të sulmojnë në disa ndërtesa dhe që dhunshëm t'i spastrojnë ato nga shqiptarët etnik, kur edhe janë vrarë: Nderim Ajeti, Nexhmije Xhaka, Sebiha Abrashi,

Remzije Canhasi, Muharrem Sokoli, Selime Berisha, Nezir Voca, Shqipe Voca, Bashkim Rrukeci dhe Nimon Sejdiu, kurse plagë të rënda iu janë shkaktuar: Rrezarta Ajetit, Nexhmedin Ajetit, Agon Ajetit dhe Emine Xhakës. Sipas aktakuzës, nga veprimet e tyre kanë qenë të rrezikuara jetët edhe të 9 personave të tjerë.

Me aktakuzën e njëjtë, të pandehurit Nebojsha dhe Ilija Vujaçiq dhe Aleksandar Llazoviq ngarkohen se në datën 3 shkurt të vitit 2000, në cilëinë e pjesëtarëve të njësisë paramilitare „Rojat e Urës“, e cila ka qenë nën komandën e Ivanoviqit, në bashkëpjesëmarrje, me mjete shpërthyese e kanë sulmuar banesën e familjes Ajeti, në rrugën Lola Ribar 3, kur edhe kanë pësuar me vdekje disa anëtarë të caktuar të familjeve Ajeti dhe Xhaka. Në të njëjtin rast, disa anëtarëve të caktuar të këtyre familjeve iu janë shkaktuar lëndime të rënda trupore, kurse disa të tjerëve iu janë rrezikuar jetët.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Gjkimi i parë i shkallës së parë:
Para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-t, Roxana Comsa, kryetare e panelit, Nino Manuel Ferreira de Modureira dhe Vitor Pardal, anëtarë të panelit), pas procedurës së vlerësimit të aktakuzës, në datën 18 dhjetor të vitit 2014 është hapur shqyrtimi kryesor. Paneli, në kuadër të shqyrtimit ka mbajtur seanca 83 ditë, janë dëgjuar 55 dëshmitarë me propozim të prokurorisë, 27 sipas propozimit të mbrojtjes. Një dëshmitar i prokurorisë ka dëshmuan në cilësi të dëshmitarit të mbrojtur me anë të lidhjes së video konferencës në seancat e hapura për publikun. Një dëshmitar i prokurorisë ka dëshmuan në cilësi të dëshmitarit anonim në seancat e mbyllura për publikun. Identiteti i këtij dëshmitari nuk ka qenë i njohur për palët në procedurë. Është kryer shikimi i vendit të ngjarjes, në pjesën jugore dhe veriore të qytetit, janë paraqitur shumë prova materiale të propozuara nga palët në procedurë. Të pandehurit kanë dëshmuan para panelit. Palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre përfundimtare.

Gjkimi i dytë i shkallës së parë (i përsëritur):

Para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-it, Roxana Comsa, kryetare e panelit, Iva Nikshiç dhe Franciska Fisher, anëtare të panelit), në datën 24 mars të vitit 2017, është hapur shqyrtimi kryesor i rigjykimit. Paneli, gjatë shqyrtimit është takuar në seanca 15 ditë, janë dëgjuar 8 dëshmitarë të prokurorisë.

Paneli, në datën 12 shkurt të vitit 2018, me propozim të prokurorisë, e ka sjellë vendimin, me të cilin është hedhur aktakuza kundër të pandehurit Ivanoviq, për shkak të vdekjes së të pandehurit.

Aktgjykimet e shkallës së parë:

Aktgjyki i parë i shkallës së parë:

Me aktgjykimin e shpallur në datën 21 janar të vitit 2016, i pandehuri Ivanoviq është shpallur fajtor për veprën penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, për të cilën i është shqiptuar dënim me burgosje në kohëzgjatje prej 9 vitesh.

Me të njëtin aktgjykim, në mungesë të provave, i pandehuri Ivanoviq është liruar ngaakuza se në bashkëpjesëmarrje me të pandehurin Delibashiq, në datën 3 shkurt të vitit 2000, ka bërë nxitjen pér kryerjen e veprës penale vrasje e rëndë, tentim vrasje e rëndë, shkaktim i lëndimeve trupore, në lidhje me të cilat është liruar edhe i pandehuri Delibashiq. Në lidhje me këto vepra penale (të kryera në bashkëpjesëmarrje me Ivanoviqin dhe Delibashiqin), me aktgjykim, në mungesë të provave, janë liruar edhe të akuzuarit Ilija dhe Nebojsha Vujaçiq, si dhe Aleksandar Llazoviqi.

Procedura ankimore:

Aktgjykimin e shkallës së parë e kanë kundërshtuar palët në procedurë.

- prokuroria speciale, në lidhje me pikën I, pér shkak të gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar dhe vendimit mbi dënimin. Në lidhje me pikat II dhe III, pér shkak të shkeljeve të procedurës penale dhe gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar;
- i pandehuri Ivanoviq, një pjesë të aktgjykimit, me të cilën është shpalitur fajtor (pika I) e ka kundërshtuar pér shkak të shkeljeve esenciale të procedurës penale dhe gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar, shkeljes së ligjit penal dhe sanksionit penal gabimisht të konstatuar;
- mbrojtja e të pandehurit Ivanoviq e ka kundërshtuar të njëjtën pjesë të aktakuzës mbi të njëjtat baza si edhe i mbrojturi i tyre.

Palët në procedurë i kanë parashtuar edhe përgjigjet me shkrim në ankesat e palës së kundërt.

Paneli ankimor me përbërje të përzier i Gjykatës së Apelit, duke vepruar në lidhje me ankesat dhe përgjigjet e palëve (gjyqtarët e EULEX-it, Radostin Petrov, kryetar i panelit, Anna Bednarek, anëtare e panelit, dhe gjyqtari vendor, Driton Muharremi, anëtarë të panelit), pas seancës së panelit ankimor të mbajtur në datën 11 dhe 12 tetor të vitit 2016, ka vendosur që para Gjykatës së Apelit të hap dëgjimin/shqyrtimin kryesor me qëllim të qartësimit të rrethanave të caktuara, të sigurimit të provave shtesë në lidhje me pikën I (krim i luftës), dhe të çështjes *in bis in idem*. Dëgjimi është mbajtur në datën 22 nëntor të vitit 2016, gjatë të cilit është dëgjuar një dëshmitar.

Aktgjykimet lidhur me ankesat:

Gjykata e Apelit, me panelin e cekur, me aktgjykin e datës 19 dhjetor të vitit 2016:

- pjesërisht e ka miratuar kërkesën e të pandehurit Ivanoviq, si dhe ankesën e mbrojtësit të tij;
- e ka hedhur ankesën e prokurorit special;
- aktgjykin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica, të shpallur në datën 21 janar të vitit 2016 në lidhje me pikën I (krim i luftës), e ka anuluar dhe e ka kthyer në rigjykim lidhur me të njëtin.

Në pjesën tjeter e ka konfirmuar aktgjykin e shkallës së parë.

Procedura lidhur me mjetet

e jashtëzakonshme juridike: Kryeprokurori i EULEX-it, Claudio Pala, në datën 11 prill të vitit 2017, ia ka dorëzuar Gjykatës Supreme të Kosovës kërkesën pér mbrojtje të ligjshmërisë në pikëpamje të pikës I të aktgjykimit të Gjykatës së Apelit

të datës 19 dhjetor të vitit 2016, që ka gjetur se dispozitivi i aktgjykit të Gjykatës Themelore është në kundërshtim me vetveten dhe me arsyetimin e aktgjykimit, duke konsideruar se gjykata e shkallës së dytë lehtë ka mundur për ta korriguar aktgjykimin e shkallës së parë.

Kryeprokurori i EULEX-it, Claudio Pala, me kërkesën e datës 28 prill të vitit 2017, e ka kundërshtuar aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të datës 19 dhjetor të vitit 2016 në pikëpamje të **pikës II** të aktgjykimit, një pjesë e aktgjykimit të Gjykatës Themelore është konfirmuar, duke poħuar se gjykata e shkallës së dytë në vendimin e saj e ka përbledhur aktgjykimin e Gjykatës Themelore, e posaçërisht se nuk i ka vlerësuar në mënyrë adekuat provat, të cilat i ka cekur prokurori i prokurorisë speciale në ankesë, si dhe kopjen e Prokurorisë së Apelit.

Vendimet e Gjykatës Supreme

të Kosovës me mjetet

e jashtëzakonshme juridike:

Gjykata Supreme e Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it, Jorge Martins Ribeiro, kryetar i panelit, Elka Filcheva Ermenkova, anëtare e panelit, dhe gjyqtarja vendore, Nesrin Lushta, anëtare e panelit), në datën 24 maj të vitit 2017, me vendim e ka hedhur kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të paraqitur në lidhje me **pikën I** të aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, si të papranueshme, midis të tjerash edhe si të parakohshme.

Gjykata Supreme e Kosovës, në përbërje të njëjtë, me aktgjykimin e datës 20 korrik të vitit 2017, kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të kryeprokurorit të EULEX-it në aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të datës 19 dhjetor të vitit 2016, në pikëpamje të **pikës II** e ka vlerësuar si të pranueshme, por e ka refuzuar si të pabazuar.

1.29.

Lënda:

Prokurori kundër Sahit Halitajt

Të dhënrat mbi të pandehurin: **Sahit Halitaj**, i njohur edhe si Salit Halitaj (1976), SH/K, ndihmës i polisë serbe në Gjakovë/Đakovica.

I pandehuri ka qenë në paraburgim gjyqësor në periudhën prej datës 17 dhjetor të vitit 2014 deri në datën 8 dhjetor të vitit 2015.

Gjykata para së cilës është

zhvilluar procedura penale: Para Gjykatës Themelore në Gjakovë/Đakovica, është mbajtur dëgjimi i parë për aktakuzën.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar Charles Hardaway (EULEX) në datën 30 korrik të vitit 2015 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Sahitaj në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Sipas aktakuzës, ai, në cilësi të ndihmësit të policëve serb të cilët kanë qenë të përfshirë në Operacionin „Reka/Caragoj“, në datën 27 dhe 28 prill të vitit 1999, i ka ndihmuar dhe asistuar ata në sulmet mbi populatën civile shqiptare të Rekës/Lugina Caragoj, e cila i është ekspozuar vrasjeve, torturave, sjelljeve çnjerëzore, shkaktimit të vuajtjeve të mëdha, zhvendosjes dhe shpërnguljes, zbatimit të masave të frikësimit dhe të terrorist, imponimit të dënimit kolektiv, marrjes dhe vjedhjes së pronës në përmasa të mëdha, e cila nuk është arsyetuar me nevojat ushtarake.

Hetimet penale kundër Sahitajt kanë qenë pjesë e hetimeve, të cilat janë ngritur kundër më shumë të dyshuarve lidhur me masakren e kryer në Mejë/ Meje, e të cilët ende nuk janë të qasshëm për organet kosovare të ndjekjes.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura lidhur me aktakuzën:

Duke vepruar lidhur me aktakuzën, gjyqtari ndërkombëtar i Gjykatës Themelore në Gjakovë/Đakovica, Vitor Hugo Pardal (EULEX), në datën 9 shtator të vitit 2015 e ka mbajtur seancën e dëgjimit të parë. Me vendimin e datës 2 nëntor të vitit 2015 e ka refuzuar si të pabazuar kërkësën e të pandehurit për hedhjen e aktakuzës. Aktakuza është vlerësuar si e bazuar, kurse provat e bashkëngjitura me të njëjtën po ashtu të pranueshme.

Prokurori ndërkombëtar në datën 22 dhjetor të vitit 2015, pas paraqitjes së rrethanave të reja, ia ka parashtruar propozimin gjykatës kompetente për térheqjen nga aktakuza.

I njëjtë gjyqtar, në datën 23 dhjetor të vitit 2015, sipas propozimit të prokurorit, e ka sjellë vendimin me të cilin e ka pranuar propozimin për térheqje, e ka hedhur aktakuzën dhe e ka ndërprerë procedurën penale kundër të akuzuarit Sahitaj.

1.30.

Lënda:

Prokurori kundër Xhemshit Krasniqit

Të dhënrat mbi të pandehurin: Xhemshit Krasniqi - Jimmy (1963), Sh/K, me diplomë të universitetit, shkencat politike dhe historia, arsimtar i historisë, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura:

- Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica.
- Procedura ankimore është zhvilluar para Gjykatës së Apelit.

Aktakuza:

- Prokurorja ndërkombëtare, Damare Elizabeth Theriot (EULEX), në datën 5 nëntor të vitit 2015 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas shtatë pikave (akuza e parë), si dhe për *pronësi, kontroll dhe posedim të paautorizuar të armës* (akuza e dytë): se në periudhën prej muajit prill e deri në muajin qershori të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e pjesëtarit të rangut të lartë të UÇK-së, në qendrat e paraburgimit të UÇK-së në Kukës/Kuks dhe Cahan, Republika e Shqipërisë, në bashkëpjesëmarrje me pjesëtarë të tjerë të UÇK-së, e ka privuar nga jeta një person i cili në mënyrë të kundërligjshme është privuar nga liria, se shumë persona i ka privuar në mënyrë të kundërligjshme nga liria, se personat e cekur pas privimit nga liria janë mbajtur në kushte çnjerëzore, si dhe për torturimin e dymbëdhjetë personave, të cilëve në atë mënyrë iu është cenuar integriteti trupor dhe shëndeti. Si edhe se në datën 6 tetor të vitit 2015, me rastin e burgosjes në Prizren ka poseduar një revole, për të cilën nuk ka pasur leje nga organet kompetente dhe tri thika.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Lidhur me aktakuzën para panelit shqyrtaues ndërkombëtar (gjyqtarja e EULEX-it: Katrien Gabriël Witteman, kryetare e panelit, Iva Niksic dhe Rene van Veen, anëtarë të panelit), në datën 18 nëntor të vitit 2015, është mbajtur dëgjimi i parë lidhur me aktakuzën dhe, pas plotfuqishmërisë së vendimit mbi bazueshmërinë dhe ligjshmërinë e aktakuzës, në datën 18 mars të vitit 2016 është hapur shqyrimi kryesor, gjatë të cilët trupi gjyqësor ka mbajtur seanca 20 ditë, gjatë të cilave janë dëgjuar 13 dëshmitarë të prokurorisë (9 në cilësinë e dëshmitarëve anonim, dëgjimi i të cilëve është bërë me anë të lidhjes së video konferencës) dhe 4 dëshmitarë të mbrojtjes.

I pandehuri ka dëshmuar para panelit shqyrtaues, e ka pranuar fajin lidhur me akuzën *pronësi, kontroll dhe posedim të paautorizuar të armës*, janë paraqitur shumë prova materiale, midis të tjerash edhe deklaratat

e dëshmitarëve të caktuar nga fazat e mëhershme të procedurës, palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Aktgjykimi i shkallës së parë, pas mbajtjes së shqyrtimit kryesor, është shpallur në datën 8 gusht të vitit 2016, me të cilin i pandehuri është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile* sipas pikave II, III, IV, V, VI (të akuzës së parë) të kryera me anë të mbajtjes së të paraburgosurve në kushte çnjerëzore, torturë, cenim të integritetit trupor dhe të shëndetit, me paraburgosjen e paligjshme, për të cilën i është shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej 8 vitesh.

- me të njëjtin aktgjykim është liruar ngaakuza për vrasje (pika I e akuzës së parë), nuk është vërtetuar se i akuzuari e ka kryer të njëjtën.
- Gjykata, në lidhje me pikën VII (të akuzës I), për shkak të heqjes dorë të prokurores ndërkombëtare, ka sjellë aktgjykim refuzues.
- i pandehuri është shpallur fajtor edhe për akuzën *pronësi, kontroll dhe posedim të paautorizuar të armës*, për të cilën i është shqiptuar dënimini me gjobë në lartësi prej 1 500 eurove.

Procedura ankimore:

- Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica, të datës 8 gusht të vitit 2016 e kanë kundërshtuar palët në procedurë.

Prokurorja ndërkombëtare e ka kundërshtuar aktgjykimin e shkallës së parë për shkak të pjesës së aktgjykimit me të cilën i pandehuri lirohet nga akuzat si dhe në pikëpamje të vendimit mbi dënimin e shqiptuar.

- i pandehuri, përmes mbrojtjes së tij, e ka kundërshtuar aktgjykimin ankimor në të gjitha bazat e parapara me Ligjin mbi Procedurën Penale (shkeljes thelbësore të procedurës penale, gjendjes faktike gabimisht të konstatuar, zbatimit të gabueshëm të Kodit Penal dhe vendimit mbi dënimin).

Aktgjykimi lidhur me ankesat: Paneli ankimor i Gjykatës së Apelit (gjyqtarët e EULEX-ut Anna Adamska Gallant, kryetare e panelit, Dariusz Sielicki, anëtar i panelit dhe gjyqtarja vendore, Hava Haliti, anëtare e panelit), në datën 22 qershor të vitit 2017 e ka sjellë aktgjykimin, me të cilin e ka modifikuar aktgjykimin e Gjykatës Themelore të datës 8 gusht të vitit 2016.

Gjykata e shkallës së dytë, akuzat sipas pikave III, IV, V, të akuzës së parë, sipas të cilave i pandehuri është shpallur fajtor për krim të luftës kundër popullatës civile, veprimet e të pandehurit i ka kualifikuar si krim i luftës kundër personalitetit, në lidhje me të cilat të akuzuarit i janë shqiptuar dëname të veçanta me burgosje.

- Paneli ankimor, akuzat sipas pikave II dhe VI, të akuzës së parë, *paraburgosje e paligjshme*, i ka kualifikuar si vepër penale të *detyrimit*, sipas LP të KSAK, dhe i ka refuzuar këto akuza për shkak të parashkrimit të ndjekjes penale.
- paneli ankimor e ka zbutur dënimin e shqiptuar me gjobë në të holla lidhur me akuzën *pronësi, kontroll dhe posedim të paautorizuar të armës*, duke ia shqiptuar gjobën në të holla në lartësi prej 1 200 eurove.

Duke pasur parasysh ndryshimet e cekura, Gjykata e Apelit ia ka shqiptuar të pandehurit dënimin e përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej shtatë vitesh, lidhur me akuzat për të cilat e ka shpallur fajtor, si dhe dënimin me gjobë në të holla në lartësi prej 1 200 eurove për *posedim të palejuar të armës*.

2.

**LËNDËT, NË TË CILAT
PROCEDURA PENALE
ËSHTË NË VAZHDIM
E SIPËR**

2.1.

Lënda: Prokurori kundër Agim Demajt dhe të tjerëve (Drenica)

- Të dhënrat mbi të pandehurit:**
1. Agim Demaj (1977), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 2. Bashkim Demaj (1973), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 3. Driton Demaj (1971), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 4. Selman Demaj (1975), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 5. Fadil Demaku (1973), SH/K, master i filologjisë dhe menaxhmentit, pjesëtar i UÇK-së;
 6. Jahir Demaku (1971), SH/K, shkolla e mesme e kryer, punëtor, pjesëtar i UÇK-së;
 7. Nexhat Demaku (1976), SH/K, fakulteti i shkencave politike, pjesëtar i UÇK-së;
 8. Zeqir Demaku (1964), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 9. Sabit Geci (1958), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pensionist, pjesëtar i UÇK-së;
 10. Ismet Haxha (1968), SH/K, shkolle e mesme teknike e kryer, biznesmen, pjesëtar i UÇK-së;
 11. Sahit Jashari - Qopa (1965), SH/K, shkolla e mesme e kryer, biznesmen, pjesëtar i UÇK-së;
 12. Sami Lushtaku (1961), SH/K, fakulteti i historisë i kryer, pjesëtar i UÇK-së, përgjegjës për Zonën e Drenicës;
 13. Sylejman Selimi (1970), SH/K, master në shkencat juridike, pjesëtar i UÇK-së, përgjegjës për Zonën e Drenicës;
 14. Isni Thaçi (1971), SH/K, shkolla e mesme e kryer, pjesëtar i UÇK-së;
 15. Avni Zabeli (1972), SH/K, jurist, pjesëtar i UÇK-së;

Gjykata para të cilës është zhvilluar procedura penale: Gjykata Themelore në Mitrovicë/Mitrovica.

Aktakuza:

Me aktakuzën e datës 6 nëntor të vitit 2013, prokurori ndërkombëtar Maurizio Salustro (EULEX) të pandehurve iu ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas një ose më shumë pikave: se në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së ose të personave përgjegjës për Qendrën e Mbajtjes në Likoc/Likovac, në mënyrë individuale ose në bashkëkryerje reciproke, kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e shumë personave të mbajtur, në disa raste i kanë privuar ngajeta disa persona të caktuar të ndaluar, në periudha të ndryshme kohore, prej pranverës së vitit 1998 e deri në muajin qershori të vitit 1999.

PROCEDURAT LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura lidhur me aktakuzat para gjykatës së shkallës së parë:

Lidhur me aktakuzën e datës së cekur, para kryetarit të panelit shqyrtares (gjyqtari i EULEX-it Dariusz Sielicki), në datën 6 dhjetor të vitit 2013 është mbajtur seanca e dëgjimit të parë me qëllim të vlerësimit të ligjshmërisë dhe bazueshmërisë së aktakuzës. Gjyqtari Sielicki në rastin konkret ka vepruar në cilësi të gjyqtarit të Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica, sipas kompetencës territoriale, por për shkak të numrit të madh të akuzuarve, të pjesëmarrësve në procedurë, seanca është mbajtur në sallën e improvizuar të gjykatës, në ambientet e sallës së filmit ABC II, në Prishtinë/Priština.

Pas seancës së mbajtur, të pandehurit, me shkrim, ia kanë dorëzuar gjykatës kundërshtimet dhe kërkesat mbi hedhjen e aktakuzës, për shpaljen e provave si të papranueshme, të cilat, me vendimin e kryetarit të panelit shqyrtares të datës 08 shkurt të vitit 2014, janë refuzuar si të pabazuara.

Ankesat e të pandehurve janë hedhur si të pabazuara me vendim të Gjykatës së Apelit të datës 14 prill të vitit 2014, me çka është konfirmuar vendimi i datës 08 shkurt të vitit 2014.

Pas vendimit të cekur, janë plotësuar kushtet ligjore për hapjen e shqyrtimit kryesor. Me vendim të kryetarit të panelit shqyrtares të datës 16 prill të vitit 2014, procedura, për shkak të numrit të madh të të pandehurve, pjesëmarrësve në procedurë, me qëllim të organizimit më të lehtë të shqyrtimit kryesor si dhe për shkak të përshtatshmërisë dhe të efikasitetit të procedurës, lënda është ndarë në Drenica 1 dhe Drenica 2.

Lënda: Prokurori kundër Sabit Gecit dhe të tjerëve (Drenica 1)

Të pandehurit:

1. Jahir Demaku;
2. Sabit Geci;
3. Ismet Haxha;
4. Sahit Jashari;
5. Sami Lushtaku;
6. Sylejman Selimi;
7. Avni Zabeli.

Gjykatat para të cilave është zhvilluar procedura penale:

Gjyktimi i shkallës së parë është mbajtur para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica;

Procedura ankimore para Gjykatës së Apelit;

Lidhur me ankesat në vendimet e shkallës së dytë ka vendosur Gjykata Supreme e Kosovës si gjykatë e rregullt, e shkallës së tretë;

Lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike ka vendosur Gjykata Supreme e Kosovës;

Aktakuza:

Përshkrimi i shkurtë i pretendimeve të aktakuzës është prezantuar në pjesën hyrëse të rastit Drenica.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor është hapur në datën 22 maj të vitit 2014 para panelit ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-it: Dariusz Sielicki, Vidar Stensland dhe Iva Nikšić, si dhe gjyqtarja rezerve Franciska Fisher, anëtarë), panel i cili ka mbajtur seancë 48 ditë gjyqësore. Gjatë shqyrtimit janë dëgjuar 16 dëshmitarë të prokurorisë, prej të cilëve 11 kanë dëshmuar në cilësi anונית, kryesisht me anë të video konferencës, njëmbëdhjetë prej tyre, derisa dy dëshmitarë anónim kanë dëshmuar në sallën e gjykimit. Tre dëshmitarë të prokurorisë janë shpallur „dëshmitarë armiqësor të gjykatës“. Mbrojtja e të akuzuarve i ka propozuar katër dëshmitarë. Gjatë shqyrtimit janë dëgjuar edhe dy mjekë si dhe një ekspert i mjekësisë ligjore.

Aktgjykimi i shkallës së parë:

Aktgjykimi i shkallës së parë është shpallur në datën 27 maj të vitit 2015:

- I pandehuri Sami Lushtaku është shpallur fajtor për vrasje të personit të panjohur, për të cilën i është sqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej 12 vitesh;
- I pandehuri Sylejman Selimi është shpallur fajtor për trajtimin e vrazhdë të dëshmitarit A, kryerje të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* (neni 152 në lidhje me nenin 31 LPRK), për të cilat i është shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej gjashtë vitesh.
- Të pandehurit Sabit Geci, Jahir Demaku, Sahit Jashari, Ismet Haxha, Avni Zabeli, Sylejman Selimi dhe Sami Lushtaku (lidhur me akuzat e tjera të mbeturë), janë liruar me aktgjykim. Me anë të provave të paraqitura gjatë shqyrtimit kryesor nuk është vërtetuar se kanë kryer veprë penale, të cilat iu janë vënë në barrë.

Procedura ankimore:

Të pakënaqur me vendimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovice, palët në procedurë e kanë kundërshtuar aktgjykimin e shkallës së parë: prokurori në lidhje me pjesën liruese të aktgjykimit, kurse të akuzuarit Lushtaku dhe Selimi, përmes mbrojtësve të tyre, në pjesën dénuese të aktgjykimit.

Aktgjykimi lidhur me ankesat:

Gjykata e Apelit, pas procedurës ankimore para panelit ankimor me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Roman Raab, kryetar, Jorge Martins Ribeiro dhe gjyqtarja vendore Hava Haliti, anëtarë), në datën 15 shtator të vitit 2016 kanë sjellë aktgjykimin:
- duke e miratuar ankesën e të pandehurit Lushtaku, e ka liruar atë nga akusa për vrasje.
- pjesërisht e ka pranuar ankesën e të pandehurit Selimi, e ka liruar atë lidhur me pikën II të aktgjykimit të shkallës së parë (kjo akuzë është përfshirë në dënimin e shqiptuar në lëndën Drenica 2).
- pjesërisht e ka miratuar ankesën e prokurorit, e ka ndryshuar pikën IV të aktgjykimit të shkallës së parë, të pandehurit Selimi dhe Jahir Demaku i ka shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale krim i lufës kundër popullatës civile (cenim i shëndetit dhe i integritetit trupor të personit të paidentifikuar nga Shipoli/Šipolj), për të cilat Selimit i është shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej pesë vitesh dhe tre muaj, kurse Demakut në kohëzgjatje prej pesë vitesh.

- me aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, të pandehurit Selimi dhe Lushtaku janë shpallur fajtor edhe sipas pikës IX të aktgjykimit të shkallës së parë, për krim të luftës kundër popullatës civile, se në cilësinë e pjesëtarëve të UÇK-së e kanë pasur kontrollin mbi qendrën për mbajtje në Likoc/Likovac, në bashkëkryerje reciproke, si dhe se me persona të tjera e kanë cenuar shëndertin dhe integritetin trupor të një numri të pacaktuar të shqiptarëve, gjatë muajit gusht dhe shtator të vitit 1998. Selimit për këtë vepër penale i është shqiptuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej tetë vitesh, kurse Lushtakut dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej shtatë vitesh.

Duke e pasur parasysh dënimin me burgosje, i cili Selimit i është shqiptuar në Drenici 2 (në kohëzgjatje prej shtatë vitesh), Gjykata e Apelit ia ka shqiptuar dënimin e përbashkët në kohëzgjatje prej dhjetë vitesh.

Ankesat ndaj aktgjykimeve të shkallës së dytë:

Të pandehurit e kanë pasur të drejtën e ankesës ndaj aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës si mjet i rregullt juridik (Gjykata e Apelit me aktgjykim e ka modifikuar aktgjykimin e Gjykatës Themelore në dëm të të pandehurve). Të pandehurit e kanë kundërshtuar aktgjykimin e gjykatës së apelit për shkak të gjendjes faktike të vërtetuar në mënyrë të gabueshme dhe jo të plotë, shkeljeve të procedurës penale, ligjti penal, vendimit mbi sanksionin penal me propozimin për të ndryshuar aktgjykimin e shkallës së dytë, cenimit të parimit *in dubio pro reo*, të akuzuarit t'i lirojë nga dënimini ose që lëndën ta kthejë për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë.

Vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës si gjykatë e shkallës së tretë:

Paneli ankimor me përbërje të përzier i Gjykatës Supreme të Kosovës (gjyqtarët e EULEX-it: Krassimir Mazgalov, kryetar dhe rapportues, Arnaut Louter, gjyqtarja vendore Emine Mustafa, anëtarë) me aktgjykimin e datës 3 korrik të vitit 2017:

- e ka refuzuar si të pabazuar ankesën e të akuzuarit Jahir Demaku, e ka konfirmuar dënimin e shqiptuar me burgosje në kohëzgjatje prej pesë vitesh;
 - i ka miratuar ankesat e të pandehurve Selimi dhe Lushtaku, e ka modifikuar aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, i ka liruar të pandehurit nga akuzat nga pika IX.
 - Duke e pasur parasysh atë që është cekur, të pandehurit Selimi i është konfirmuar dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej pesë vitesh e tre muajsh, i shqiptuar në lidhje me pikën IV.
- Gjykata Supreme ia ka shqiptuar dënimin e përbashkët prej tetë vitesh (në këtë dënim është përfshirë dënimini me burgosje në kohëzgjatje prej shtatë vitesh, i shqiptuar në lëndën Drenica 2).

Vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës lidhur me mjetin e jashtëzakonshëm juridik:

Gjykata Supreme e Kosovës, duke vepruar lidhur me mjetin e jashtëzakonshëm juridik, kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë të prokurorit të shtetit (ndaj vendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës si gjykatë e rregullt, në lidhje me pjesën liruese që ka të bëjë me të pandehurin

Selimi dhe Lushtaku, si dhe në lidhje me lëshimet e caktuara procedurale) dhe shumë kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë të të pandehurit Selimi:

- me aktgjykimin e datës 11 qershor të vitit 2018 pjesërisht e ka pranuar kërkesën e të pandehurit Selimi, që ka të bëjë me përbërjen e panelit shqyrtaues të Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica dhe lëndën ia ka kthyer kësaj gjykate për rigjykim vetëm në lidhje me këto pretendime të mbrojtjes;
- pretendimet e tjera në kërkesat e të pandehurit Selimi, si pretendime të kërkesave të prokurorit të shtetit, gjykata i ka refuzuar si të paba-zuara.

Lënda: Prokurori Agim Demajt dhe të tjerëve (Drenica 2)

Të pandehurit:

1. Agim Demaj;
2. Bashkim Demaj;
3. Driton Demaj;
4. Selman Demaj;
5. Fadil Demaku;
6. Jahir Demaku;
7. Nexhat Demaku;
8. Zeqir Demaku;
9. Sylejman Selimi;
10. Isni Thaçi.

Gjykatat, para të cilave janë

zhvilluar procedurat penale: Gjyktimi i shkallës së parë është mbajtur para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica;
Procedura ankimore është mbajtur para Gjykatës së Apelit;
Lidhur me mjetet e jashtëzakonshme juridike ka vendosur Gjykata Supreme e Kosovës;
Lidhur me kërkesën për vlerësim të kushtetutshmërisë, të disa të akuzuarve, aktgjykimet e Gjykatës Supreme të Kosovës të datës 19 korrik të vitit 2017, ka vendosur Gjykata Kushtetuese e Kosovës.

Aktakuza:

Përshkrimi i shkurtë i pretendimeve të aktakuzës i prezantuar në pjesën hyrëse të rastit Drenica.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së

shkallës së parë:

Në pjesën hyrëse të rastit Drenica është paraqitur ndarja e procedurës penale në lëndën e deri te vendimi mbi ndarjen e lëndës në Drenica 1 dhe 2.

Në lëndën **Drenica 2** shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtaues ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-it: Dariusz Sielicki, kryetar, Vidar Stensland, dhe Anna Adamska Galant, anëtarë) është hapur në datën 27 qershor të vitit 2014.

Shqyrtimi i ka pasur 23 seanca gjyqësore gjatë të cilave janë dëgjuar pesë (5) dëshmitarë, të cilët i ka propozuar prokuroria (dy prej këtyre janë propozuar si dëshmitarë anonim, njëri prej tyre me rastin e dësh-

misë në shqyrtimin kryesor e ka ndryshuar deklaratën e tij, kurse nga gjykata është shpallur „dëshmitar armiqësor i gjykatës“). Një dëshmitar i prokurorisë ka dëshmuar si dëshmitar i mbrojtur. Në mesin e dëshmitarëve të prokurorisë kanë qenë edhe dy mjekë. Me ftesë të prokurorisë është dëgjuar edhe një ekspert. Mbrojtja e të akuzuarve i ka propozuar tetë dëshmitarë. Janë paraqitur provat materiale, kurse palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyte përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e datës 27 maj të vitit 2015, të akuzuarve, të cilët janë shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale krim i luftës (neni 152 në lidhje me nenin 31 të LPRK) pas dënimive individuale, iu janë shqiptuar dënimet e përbashkëta me burgosje:

- Agim, Driton, Bashkim dhe Selman Demajt, Fadil dhe Nexhat Demakut, në kohëzgjatje prej tri vitesh;
- Sylejman Selimit në kohëzgjatje prej tetë vitesh;
- Jahir, Zeqir Demakut dhe Isni Thaqit në kohëzgjatje prej shtatë vitesh.

Procedura ankimore:

Në aktgjykimin e datës 27 maj të vitit 2015, palët në procedurë janë ankuar:

- prokurori për shkak të gjendjes faktike gabimisht dhe jo në mënyrë të plotë të konstatuar dhe vendimeve mbi dënimet;
- të akuzuarit dhe mbrojtësit e tyre e kanë kundërshtuar aktgjykimin e shkallës së parë, midis të tjerash: për shkak të cenimit të ligjit mbi mandatin e EULEX-it, përbërjes së panelit shqyrtyues, gjendjes faktike të konstatuar gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë, vlerësimi të gabuar të fakteve, zbatimit të parimit të armikut të gjykatës, kualifikimit të veprës penale.

Aktgjykimi lidhur me ankesat:

Gjykata e Apelit i ka mbajtur seancat publike të panelit ankimor para panelit të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Roman Raab, kryetar, Jorge Martins Ribeiro, gjyqtarja vendore, Hava Haliti, anëtarë) në datën 16, 17 dhe 19 maj të vitit 2016. Me aktgjykimin e datës 14 shtator të vitit 2016, gjykata

- i ka refuzuar ankesat e palëve si të pabazuara;
- sipas detyrës zyrtare, pjesërisht e ka modifikuar aktgjykimin e shkallës së parë;
- i ka shpallur të akuzuarit fajtor për kryerjen e veprave penale *krim i luftës kundër popullatës civile* e paraparë me nenin 142;
- e ka konfirmuar vendimin mbi përgjegjësinë penale të të akuzuarve;
- ka gjetur se pikat I dhe II janë vepër penale në vazhdimësi për çka të akuzuarve iu janë shqiptuar dënimet me burgosje:
 1. Sylejman Selimit në kohëzgjatje prej shtatë vitesh;
 2. Isni Thaqit në kohëzgjatje prej gjashtë vitesh e gjashtë muajsh;
 3. Zeqir dhe Jahir Demakut në kohëzgjatje prej gjashtë vitesh;
 4. Agim, Driton, Bashkim dhe Selman Demajt, Fadil dhe Naxhat Demakut, secilit individualisht në kohëzgjatje prej tri vitesh;
- koha e kaluar në paraburgim dhe në arrest shtëpiak gjatë zhvillimit të procedurës penale iu është llogaritur në dënimet e shqiptuara.

Vendimi i Gjykatës Supreme të

Kosovës lidhur me mjetet e

jashtëzakonshme juridike:

Gjykata Supreme e Kosovës, duke vepruar në lidhje me mjetin e jashtëzakonshëm juridik, kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë të të akuzuarve në aktgjykimet e Gjykatës Themelore dhe të Apelit, në datën 19 korrik të vitit 2017 e ka sjellë aktgjykimin (paneli i përzier, gjyqtarët e EULEX-it: Elka Filcheva Ermenkova, kryetare, Arnout Louter dhe gjyqtarja vendore Nesrin Lushta), me të cilin kërkesat për mbrojtje të ligjshmërisë i ka refuzuar si të pabazuara.

Vendimi i Gjykatës

Kushtetuese të Kosovës:

Të pandehurit Isni Thaçi, Zeqir, Fadil, Nexhat dhe Jahir Demaku ia kanë dorëzuar Gjykatës Kushtetuese të Kosovës kërkesën me qëllim të vlerësimit të kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës të datës 19 korrik të vitit 2017.

Gjykata Kushtetuese me anë të aktgjykimit të datës 7 qershor të vitit 2018 e ka shpallur vendimin e Gjykatës Supreme të pavlefshëm dhe rastin ia ka kthyer të njëjtës për rishqyrtim.

Gjykata Supreme e Kosovës, sipas aktgjykimit të Gjykatës Supreme, është e obliguar që në afat prej gjashtë muajsh ta lajmëroj këtë gjykatë mbi masat e ndërmarrë.

Gjyqtarët ndërkombëtarë të Gjykatës Kushtetuese e kanë ndarë mendimin e tyre, duke konsideruar se gjatë marrjes së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës të datës 19 korrik të vitit 2017 nuk ka pasur lëshime.

2.2.

Lënda: Prokurori kundër Remzi Shalës

Të dhënrat mbi të akuzuarin: Remzi Shala - Molla e kuqe (1964) SH/K, pjesëtar i UÇK-së.

Gjykata, para së cilës zhvillohet procedura:

Procedura e shkallës së parë në vazhdim e sipër para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Aktakuzën kundër të akuzuarit Shala e ka ngritur prokurori vendor i Zyrës së Prokurorisë Speciale, Haki Gecaj, në datën 19 tetor të vitit 2016.

Ai, të pandehurit ia ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*: se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në datën 26 qershor të vitit 1998, në fshatin Duhël/Dulje, komuna e Suharekës/Suva Reka, në cilësinë e pjesëtarit të UÇK-së, në uniformë dhe i armatosur në bashkëpunim edhe me 5-6 pjesëtarë të paidentifikuar, të armatosur, të maskuar të UÇK-së, për shkak të dyshimit se po bashkëpunonte me forcat serbe, e kanë thirrur në bisedë tash të ndjerin Haxhi Përteshi në oborrin e shtëpisë së tij, në prani të anëtarëve të familjes së tij, dhe pas kësaj e kanë dërguar në drejtim të lagjes së Çatanëve/Čatanovo, duke vazhduar në drejtim të fshatit Grejqefc/Grajčevce. Pas disa ditësh, në datën 1 korrik të vitit 1998, trupi i tij i pajetë është gjetur në afërsi të qendrës së fshatit Duhël/Dulje, pranë rrugës së fshatit.

Kjo aktakuzë ka qenë aktakuza e parë e ngritur nga ana e prokurorëve vendor pas ngushtimit të mandatit të EULEX-it në Kosovë, në muajin qershor të vitit 2014.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Me dëgjimin e parë për aktakuzën, i cili është mbajtur në datën 21 nëntor të vitit 2016 para gjyqtares vendore, Raima Elezi, që ka vepruar në cilësinë e kryetarit të trupit gjykuar, është hapur procedura e vlerësimit të bazueshmërisë dhe të ligjshmërisë së saj. Me vendim të datës 6 mars të vitit 2017, janë refuzuar kërkuesat e të akuzuarit për hedhje të saj.

Shqyrimi kryesor për aktakuzën para panelit shqyrties të gjyqtarëve vendor (Raima Elezi, kryetare e trupit gjykuar, Luan Berisha dhe Fatmir Krasniqi, anëtarë të panelit), është hapur në datën 12 maj të vitit 2017, me seancën e dëgjimit të parë, dhe ka vazhduar me paraqitjen e provave. Deri në fund të muajit qershor të vitit 2018, paneli ka mbajtur seanca 29 ditë gjyqësore, janë dëgjuar 21 dëshmitarë (16 sipas propozimit të prokurorisë, 4 sipas propozimit nga pala e dëmtuar, dhe 1 dëshmitar sipas detyrës zyrtare).

2.3.

Lënda:

Prokurori kundër Fatmir Limajt - Belanica

Të dhënrat mbi të akuzuarin: **Fatmir Limaj** (1971), SH/K, jurist, politikan, pjesëtar i UÇK-së, komandan i lartë.

Gjykata para së cilës

zhvillohet procedura penale: **Procedura e shkallës së parë** është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Gjakovë/Đakovica.

Sipas informatave, me të cilat ka poseduar FDH Kosovë në fazën e përpunimit të këtij publikimi, lënda gjendet sipas ankesës para Gjykatës së Apelit.

Aktakuza:

Aktakuzën kundër të akuzuarit Fatmir Limaj e ka ngritur prokurorja vendore e Zyrës së Prokurorisë Speciale të Kosovës, Drita Hajdari, në datën 28 tetor të vitit 2016.

Ajo ia ka vënë të pandehurit Limaj në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*. Sipas aktakuzës, ai, në cilësinë e pjesëtarit të UÇK-së si komandant i brigadës 121, në kuadër të autorizimeve të tij, nuk ka marrë masat e nevojshme dhe të domosdoshme për ta parandaluar ose penguar vrasjen e Ramiz Hoxhës nga fshati Bellanicë/Belanica, dhe Selman Binishit nga fshati Banjë/Banja, komuna e Malishevës/Mališevo. Hoxha dhe Binishi, për shkak të dyshimit se kanë bashkëpunuar me armikun, në datën 2 tetor të vitit 1998, në fshatin Bellanicë/Belanica, i cili në atë periudhë i ka takuar zonës së përgjegjësisë së brigadës 121, janë arrestuar nga katër pjesëtarë të UÇK-së deri tash të paidentifikuar, të maskuar dhe të armatosur dhe pak më vonë, të njëjtën ditë, janë vrarë në hyrje të fshatit Kërvasar/Kravasari, komuna e Malishevës/Mališevo.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues të formuar nga ana e gjyqtarëve vendor, (Nikollë Komani, kryetar i panelit, Iliriana Hoti dhe Mentor Bajraktari, anëtar të panelit) është hapur në datën 14 qershor të vitit 2017. Shqyrtimi është hapur pas përfundimit të procedurës së vlerësimit të aktakuzës të mbajtur para kryetarit të panelit. Seanca e dëgjimit të parë është mbajtur në datën 13 janar të vitit 2017. Vendimi, me të cilin është refuzuar kërkesa e të akuzuarit për hedhje të aktakuzës, është sjellë në datën 27 shkurt të vitit 2017. Pas kësaj, paneli, në kuadër të shqyrtimit, ka mbajtur seanca nëntë ditë. Janë dëgjuar 14 dëshmitarë të propozuar nga prokuroria. Mbrojtja nuk e ka shfrytëzuar të drejtën e saj ligjore për propozim të dëshmitarëve. I pandehuri, i cili ka qenë shumë aktiv gjatë procedurës së ekzaminimit të tërthortë të dëshmitarëve të prokurorisë, nuk e ka dhënë deklaratën e tij para panelit shqyrtues. Gjatë shqyrtimit

janë paraqitur provat, kurse palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e panelit shqyrtues të shpallur në datën 9 mars të vitit 2018, i pandehuri Limaj është liruar nga akuzat për kryerje të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*. Sipas aktgjykimit, me provat e paraqitura gjatë shqyrtimit, nuk është vërtetuar përgjegjësia e tij në drejtim të veprës penale, e cila me anë të aktakuzës i është vënë në barrë.

Procedura ankimore: Aktgjykimin, me të cilin i pandehuri Limaj është liruar nga akuzat në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, e ka kundërshtuar Zyra e Prokurorisë Speciale me ankesën e datës 19 prill të vitit 2018, për shkak të cenimit të ligjit penal dhe gjendjes faktike të konstatuar në mënyrë të gabuar dhe jo të plotë.

2.4.

Lënda: Prokurori kundër Skender Bislimit

Të dhënrat mbi të akuzuarin: Skender Bislimi (1960), RAE, analfabet, pjesëtar i formacionit rezervë të MPB-së së Serbisë.

Gjykata para së cilës

zhvillohet procedura penale: Procedura e shkallës së parë në vazhdim e sipër para Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar, Charles Hardaway (EULEX) kundër të akuzuarit e ka ngritur aktakuzën në datën 4 janar të vitit 2017 në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai ia ka vënë në barrë të pandehurit: se në datën 26 mars të vitit 1999 në Fushë Kosovë/Kosovo Polje, në stacionin e autobusit, në bashkëkryerje me së paku dhjetë kryerës të tjerë të njohur e të panjohur, pjesëtar të formacionit rezervë të policisë së Serbisë dhe paramilitarë, e kanë cenuar integritetin trupor dhe shëndetin e më shumë se 40 meshkujve, kosovarë, civilë, ndaj të cilëve i kanë zbatuar masat e frikësimit dhe të terrorit, kanë kryer burgosje të paligjshme dhe marrje pengjesh (duke përfshirë edhe viktimat Bujar dhe Haki Bajramin).

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Duke vepruar në lidhje me aktakuzën, gjyqtari Arben Hoti, në cilësinë e kryetarit të panelit, në datën 28 prill të vitit 2017, në seancën e dëgjimit të parë e ka ngritur procedurën e vlerësimit të aktakuzës. I pandehuri e as mbrojtësit e tij gjatë kësaj procedure nuk e kanë kundërshtuar aktakuzën.

Shqyrimi kryesor para panelit shqyrties të gjyqtarëve vendor (Arben Hoti, kryetar i trupit gjykues, Shpresa Hyseni dhe Suzana Çerkini, anëtare të trupit gjykues) është hapur në datën 10 tetor të vitit 2017, me seancën e dëgjimit të parë, kurse deri në fund muajit korrik të vitit 2018 trupi gjykues ka mbajtur seanca gjatë 10 ditëve gjyqësore, gjatë të cilave janë dëgjuar 5 dëshmitarë të prokurorisë dhe 1 dëshmitar i mbrojtjes. Dëgjimi i një dëshmitari të prokurorisë është zhvendosur nga ambientet e gjykatës dhe, për shkak të sëmundjes, dëshmitari është dëgjuar në shtëpinë e tij.

Shqyrimi kryesor vazhdon në datën 26 shtator të vitit 2018.

2.5.

Lënda: Prokurori kundër Zoran Vukotiqit (Vukotiqi I)

Të dhënrat mbi të akuzuarin: **Zoran Vukotiqi Zoki** (Zoran Vukotic) - Zoki (1970), serb, me shkollën e mesme të kryer, zyrtar policor i formacionit rezervë të stacionit policor në Vushtrri/Vučitrn. I papunë në kohën e privimit nga liria. Në paraburgim deri në plotfuqishmërinë e aktgjykimit të datës 11 nëntor të vitit 2017, pas procedurës së ekstradimit nga Mali i Zi/Crna Gora, sipas flet arrestit ndërkombëtar.

Gjykata, para së cilës është zhvilluar procedura penale: Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica.

Aktakuza: Prokurori ndërkombëtar Paul Flynn (EULEX), në datën 20 prill të vitit 2017 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Vukotiq në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas tri pikave:
- se gjatë kohës së së konfliktit të armatosur në Kosovë, në cilësinë e zyrtarit policor të formacionit rezervë të stacionit të polisës në Vushtrri/Vučitrn, në natën midis datës 2 dhe 3 maj të vitit 1999, ka marrë pjesë në sulmin mbi popullatën civile shqiptare, e cila po udhëtonte në karvanin midis fshatit Studime e Epërme dhe e Poshtme/Gornje i Donje Studimlje, që i ishte ekspozuar vrasjeve brutale, sjelljeve çnjerëzore, shkaktimit të vuajtjeve të mëdha, frikësimit, terrorist, plaçkitjes së përmasave të mëdha, të cilat nuk kanë qenë të arsyetuara me nevojat ushtarake, me ç ‘rast janë privuar nga jeta shumë persona;
- se në cilësinë e njëjtë në periudhën midis datës 3 maj dhe fillimit të muajit qershor të vitit 1999, në përgjegjësinë personale dhe/ose duke vepruar me të tjerët ka marrë pjesë në paraburgimin e paligjshëm të një numri të madh të civilëve, shqiptarëve të Kosovës, në ndërtesën e ish kooperativës bujqësore në Vushtrri/Vučitrn, ku i janë ekspozuar sjelljes çnjerëzore, vuajtjeve të mëdha;
- se në cilësinë dhe periudhën e njëjtë kohore, duke vepruar në cilësinë e gardianit të burgut ka marrë pjesë në paraburgosjen e paligjshme të shqiptarëve të Kosovës, civilëve të rajonit të Mitrovicës/Mitrovica në ambientet e burgut të Smrekovnicës/Smrekovnica, të cilët i janë ekspozuar sjelljes çnjerëzore, rrahjes, vuajtjeve të mëdha, zbatimit të masave të frikësimit dhe të terroristit.

Prokurori ndërkombëtar në datën 17 prill të vitit 2018, pas provave të paraqitura, gjykatës ia ka dorëzuar aktakuzën e ndryshuar me të cilën edhe disa persona të caktuar e kanë fituar statusin e dëshmitarëve të mbrojtur sipas pikës I. Pika II e aktakuzës, sipas numrit të viktimave, është ndarë në 17 nënpika.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Duke vepruar sipas aktakuzës, kryetari i trupi gjykues, gjyqtari ndër-kombëtar Arnaut Louter, në datën 29 maj të vitit 2017 e ka mbajtur seancën e dëgjimit të parë. I pandehuri ka kërkuar hedhjen e pikës II, për shkak të ekzistimit të rrëthanës, që e pérjashtojnë ndjekjen penale. Me vendim të datës 27 korrik të vitit 2018 është hedhur pika II e aktakuzës. Prokuroria nuk e ka kundërshtuar vendimin. Kryetari i trupit gjykues, me vendim të së njëjtës datë, e ka refuzuar kërkësën e të pandehurit për bashkimin e procedurave për aktakuzat, të cilat janë ngritur kundër tij. Shqyrimi kryesor para trupit gjykues ndër-kombëtar me përbërje të përzier (gjyqtarët e EULEX-it: Arnout Louter, kryetar i trupit gjykues, Dariusz Sielicki dhe Radostin Petrov, anëtarë të trupit gjykues) lidhur me akuzat e tjera është hapur me datën 26 shtator të vitit 2017 me fjalët hyrëse të palëve në procedurë. Trupi gjykues, gjatë shqyrimit të është takuar në seanca gjatë 25 ditëve gjyqësore, para të cilave janë dëgjuar 26 dëshmitarë të prokurorisë dhe 3 dëshmitarë të propozuar nga pala e dëmtuar, është bërë shikimi i vendit të ngjarjes në shumë lokacione, janë administruar provat materiale i pandehuri është mbrojtur me heshtje, palët në procedurë i kanë parashtruar argumentet e tyre përfundimtare.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykin e shpallur në datën 25 maj të vitit 2018, i pandehuri është liruar ngaakuza sipas pikës I të aktakuzës. Sipas trupit gjykues, nuk ka pasur mjaft prova të cilat do të vërtetonin përgjegjësinë e të akuzuarit se ka marrë pjesë në sulmin në popullatën civile, e cila ka qenë në karvan.

Me aktgjykin e njëjtë, i pandehuri është shpallur fajtor sipas pikës III të aktakuzës, për shkak të sjelljes çnjerezore, vuajtjeve serioze të shkaktuara personave të rrahur, cenimit të integritetit trupor dhe të shëndetit të të paraburgosurve në burgun e Smrekonicës/Smrekovnica, për të cilat i është shqiptuar dënim i me burgosje në kohëzgjatje prej 6 vitesh e 6 muajsh.

Procedura ankimore:

Sipas informatave, të cilat i ka poseduar FDH Kosovë në kohën e harmitit të këtij publikimi, palët në procedurë me anë të ankesave e kanë kontestuar aktgjykin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica të datës 25 maj të vitit 2018. Prokuroria, në të gjitha bazat të parapara me Kodin mbi Procedurën Penale, kurse i pandehuri përmes mbrojtësve të tij vetëm në pjesën e aktgjykimit me të cilën është shpallur fajtor.

2.6.

Lënda:

Prokurori kundër Zoran Vukotiqit (Vukotiqi II)

Të dhënrat mbi të akuzuarin: Zoran Vukotiqi (Zoran Vukotić) – Zoki (1970), serb, me gjeneralitet e tjera si edhe në Vukotiqi I, në të cilin i është caktuar paraburgimi deri në plotfuqishmërinë e aktgjykimit, pas ekstradimit nga Mali i Zi.

Gjykata, para së cilës është zhvilluar procedura penale: Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica.

Aktakuza: Prokurorët e Zyrës së Prokurorisë Speciale të Kosovës, prokurori ndërkombëtar Charles Hardaway (EULEX) dhe ai vendor Elez Blakaj, në datën 16 maj të vitit 2017 kundër të akuzuarit Vukotiq e kanë ngritur aktakuzën e dytë për akuzën për krime të luftës kundër popullatës civile.

Sipas aktakuzës, i pandehuri në datën 5 maj të vitit 1999, midis orës 11:30 deri 13:30 në Vushtrri/Vučitrn, në rrugën Emin Duraku (Haxhi Zeka), në cilësinë e rezervistik të policisë serbe, në uniformë, i armatosur me revole dhe me pushkë automatike, në bashkëkryerje me të dyshuarin GP, nëpër oborret dhe shtëpitë e rrugës së cekur:

- Ka rrahur, i ka plaçkitur civilët shqiptarë dhe i ka privuar ngajeta: Enver Rusollin, Hamdi, Abdullah dhe Fahredin Fazliun (në shtëpitë e tyre), në prani të anëtarëve të caktuar të anëtarëve të familjes Fazliu;

- në të njëjtën ditë, në të njëjtën cilësi, është sjellë në mënyrë çnjerëzore ndaj civilëve, shqiptarë, e ka cenuar integritetin trupor, shëndetin fizik dhe mental të civilëve: Sanije Fazliut, Fikrije Shaqirit, Vehbi, Zejnepe, Nexhmi, Besarta dhe Zelihe Xhemës, Behare Pllanës, Luljetë Rashicës, Gani Maxherrës, Halim Maxherrës, Gazmend dhe Skender Shabanit, Ahmet Sahitit, Bejtë Osmanit, Shukrije Osmanit, Faik Musës;

- në të njëjtën ditë, në të njëjtën cilësi, ka marrë shuma të mëdha të të hollave, të stolive dhe gjëra të tjera të vlefshme nga civilët: Vehbi, Nexhmi dhe Zejnepe Xhema, Bejtë dhe Shukrije Osmanit, Beqir, Ukshin dhe Faik Musa, më parë i ka vrarë katër civilët e cekur.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues ndërkombëtar (gjyqtarët e EULEX-it: Dariusz Sielicki, kryetar i panelit, Arnout Louter dhe Radostin Petrov, anëtarë të panelit) është hapur në datën 11 janar të vitit 2018 me fjalët hyrëse të palëve në procedurë. Shqyrtimi ka vazhduar me paraqitjen e provave. Gjatë shqyrtimit kryesor paneli është takuar në seancë

gjatë 17 ditëve gjyqësore, janë dëgjuar 19 dëshmitarë të propozuar nga ana e prokurorisë dhe një dëshmitar i mbrojtjes. Janë paraqitur provat materiale, i pandehuri ka dëshmuar para panelit, palët në procedurë i kanë parashtruar fjalët e tyre përfundimtare.

Shqyrimi kryesor është hapur pas përfundimit të procedurës së vlerësimit të aktakuzës të mbajtur para kryetarit të panelit. Seanca e dëgjimit të parë është mbajtur në datën 4 gusht të vitit 2017. Vendimi, me të cilin është refuzuar kërkesa e të akuzuarit për hedhje të aktakuzës, është sjellë në datën 30 shtator të vitit 2017.

Aktgjykimi i shkallës së parë: Me aktgjykimin e shpallur në datën 16 maj të vitit 2018, i pandehuri është liruar sipas të gjitha akuzave. Sipas aktgjykimit, me provat e paraqitura nuk është vërtetuar se ai ka kryer vepra, të cilat i janë vënë në barrë.

Procedura ankimore: Sipas informacioneve, të cilat i ka poseduar FDH Kosovë në kohën e hartimit të këtij publikimi, aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë/ Mitrovica të datës 16 maj të vitit 2018, e ka kundërshtuar Zyra e Prokurorisë Speciale të Kosovës, për të cilin pritet procedura ankimore para Gjykatës së Apelit.

2.7.

Lënda: Prokurori kundër Zoran Vukotiqit (Vukotiqi III)

Të dhënrat mbi të akuzuarin: Zoran Vukotiqi (Zoran Vukotić) – Zoki, (1970) serb, me gjeneralitet e tjera si edhe në Vuktotiqi I.

Gjykatat, para të cilave është

zhvilluar procedura penale: Procedura e vlerësimit të aktakuzës është zhvilluar para Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica.

Gjykata e Apelit ka vepruar në lidhje me ankesat në zgjidhje procedurale.

Aktakuza:

Prokurorët e Zyrës së Prokurorisë Speciale, prokurori ndërkombëtar Paul Flynn (EULEX) dhe prokurori vendor Elez Blakaj, në datën 23 qershor të vitit 2017 e kanë ngritur aktakuzën me të cilën të pandehurit Vukotiq ia kanë vénë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* sipas dy pikave:

- se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në datën 17 prill të vitit 1999, rrëth orës 13:00 në afërsi të varrezave të qytetit në Vushtrri/Vučitrn, në rrugën Rruga e Kosovës (Kosovska ulica) (tash rruga Bajram Miftari), në bashkëkryerje me kryerës të tjerë të panjohur, në cilësi të rezervistit të policisë, në uniformë, i armatosur, ka hyrë në shtëpinë e Sabit Maxhunit, nën kërcënimin e armëve i ka nxjerrë nga shtëpia anëtarët e familjes së tij, në mesin e të cilëve ka qenë edhe nëna e tij e palëvizshme, ia ka marrë një shumë të madhe të të hollave dhe ua ka djegur shtëpinë.
- në të njëjtën cilësi, në uniformë, i armatosur, në bashkëkryerje me kryerës të tjerë të panjohur, në datën 18 prill të vitit 1999, rrëth orës 15:00, në Rrugën e Sitnicës (Sitnička Ulica) (tash Enver Musa), në Vushtrri/Vučitrn, duke shtënë nga arma automatike e ka privuar ngajeta djaloshin trembëdhjetëveçar, Burim Muli, me të njëjtën armë i ka shkaktuar lëndime trupore djaloshit Faton Muli, i cili ia ka dalë të ikë.

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Duke vepruar lidhur aktakuzën e prokurorisë speciale, gjyqtari ndërkombëtar i Gjykatës Themelore në Mitrovicë/Mitrovica, Radostin Petrov (EULEX), në cilësinë e kryetarit të panelit shqyrtyues, në datën 15 dhjetor të vitit 2017, e ka mbajtur seancën e dëgjimit të parë. Gjatë seancës, i pandehuri është njoftuar mbi të drejtën e kundërshtimit të aktakuzës. Mbrojtja e të pandehurit, në afat ligjor e ka paraqitur kërkësën për hedhje të pikës II të aktakuzës, e cila me vendimin e datës 1 shkurt të vitit 2018 është refuzuar si e pabazë.

Deri në fund të mandatit ekzekutiv të misionit të EULEX-it në Kosovë, lidhur me këtë aktakuzë nuk është hapur shqyrimi kryesor. Lidhur me të njëjtën do të veprojnë bartësit vendor të funksioneve të gjyqësorit.

2.8.

Lënda: Prokurori kundër Darko Tasiqit

Të dhënrat mbi të akuzuarin: **Darko Tasiq** (Darko Tasić) (1973), serb, e ka kryer shkollën e mesme, i papunë në kohën kur është privuar nga liria, rezervist i forcave policore të MPB-së së Serbisë, gjendet në paraburgim nga data 22 nëntor e vitit 2017.

Gjykata, para së cilës

zhvillohet procedura penale: **Procedura e shkallës së parë** në vazhdim e sipër para Gjykatës Themelore në Prizren.

Aktakuza:

Prokurori ndërkombëtar (EULEX) Paul Flynn, në datën 26 prill të vitit 2018, e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit Tasiq në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, sipas dy pikave:

- se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në datën midis 25 dhe 26 marsit të vitit 1999, në vendbanimin „Hajdari“, në Krushë të Vogël/Mala Kruša, Komuna e Prizrenit, në cilësinë e pjesëtarit të policisë rezervë në bashkëpjesëmarrje me kryerës të tjerë, pjesëtarë të panjohur të forcave policore serbe ose pjesëtarë të tjerë të forcave paramilitare, ka qenë i përfshirë në marrjen, në plaçkitjen dhe në shkatërrimin e pronës (djegia e shtëpive) në përmasa të mëdha, të cilat nuk kanë qenë të arsyetuara me nevojat ushtarake.

- si edhe se, në cilësinë e rezervistit të forcave policore, në datën 26 dhe 27 mars të vitit 1999, në rrethinën e fshatit Krusha e Vogël/Mala Kruša, komuna e Prizrenit, në bashkëkryerje me pjesëtarë të tjerë të forcave policore, ka marrë pjesë ose ka qenë i përfshirë në përdhosjen e kufomave të një numri të panjohur të personave të panjohur, në atë mënyrë që i ka djegur ato dhe/ose është përpjekur t'i shkatërrojë ato, duke i hedhur në lumin Drin/Drim.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Duke vepruar në lidhje me aktakuzën, gjyqtari i Gjykatës Themelore në Prizren, Artan Sejrani, i cili ka vepruar në cilësinë e kryetarit të panelit shqyrtaues, me seancat për aktakuzën të mbajtura në datën 14 maj dhe 14 qershor të vitit 2018, e ka kryer procedurën e konfirmimit të aktakuzës, të cilën i pandehuri e ka kundërshtuar me kërkesën e tij për hedhje të saj. Me vendim të kryetarit të panelit, të datës 16 qershor të vitit 2018, janë hedhur kërkesat e të pandehurit si të pabazuara.

Hapja e shqyrimit kryesor për aktakuzën është caktuar për datën 13 shtator të vitit 2018.

2.9.

Lënda: Prokurori kundër Millorad Zajiqit

Të dhënat mbi të akuzuarin: Millorad Zajiqi (Milorad Zajić) (1949), S/K, me shkollën e mesme të kryer, pensionist, pjesëtar i forcave të armatosura serbe (ushtrisë, policisë, formacioneve paramilitare dhe të tjera).

Gjykata, para së cilës zhvillohet procedura: Procedura e vlerësimit të aktakuzës në vazhdim e sipër para Gjykatës Themelore në Pejë/Peć.

Aktakuza: Prokurorja e Zyrës së Prokurorisë Speciale Habibe Salihu në datën 25 korrik të vitit 2018 e ka ngritur aktakuzën kundër të pandehurit në drejtëm të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ajo ia ka vënë të pandehurit në barrë: se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në periudhën midis muajit qershor dhe korrik të vitit 1998 në fshatin Dush/Duš, komuna e Klinës/Klina, në cilësinë e policit, ushtarit dhe pjesëtarit të formacioneve paramilitare, në bashkëkryerje me kryerës të panjohur, serb të fshatit Dush/Duš, ka marrë pjesë në sulmet mbi popullatën civile shqiptare, shtëpinë e tij ua ka vënë në dispozicion forcave të armatosura serbe, prej nga prej tarracës dhe kulmit të shtëpisë së tij, nga armët automatike kanë shtënë në shtëpitë e fshatarëve, me qëllim që t'i dëbojnë e largojnë nga fshati. Si pasojë e këtyre sulmeve kanë vdekur disa fshatarë, të cilët nga arsyë të ndryshme nuk kanë mundur të largohen nga shtëpitë e tyre, kurse disa të tjerëve iu janë shkaktuar lëndime trupore.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë: Duke vepruar lidhur me aktakuzën, gjyqtari Kreshnik Radoniqi, në cilësinë e kryetarit të trupit gjykues, me qëllim të vlerësimit të aktakuzës, në datën 22 gusht të vitit 2018, e ka mbajtur seancën e dëgjimit të parë.

Seanca e dëgjimit të dytë vazhdon në datën 26 shtator të vitit 2018.

3.

**LËNDËT, NË TË CILAT TË
AKUZUARIT KANË IKUR
NGA PARABURGIMI PAS
NGRITJËS SË AKTAKUZËS**

3.1.

Lënda:

Prokurori kundër Stolliqit dhe Llakushiqit

Të dhënrat mbi të akuzuarit: 1. **Ljubomir Stolliq** (Ljubomir Stolić) (1949), serb, me shkollën e mesme të kryer, pensionist, pjesëtar i formacionit rezervë të Ushtrisë Jugosllave (UJ), i paraburgosur në datën 10 korrik të vitit 1999, ka ikur nga qendra e paraburgimit në Mitrovicë/Mitrovica në datën 14 korrik të vitit 2000
2. **Goran Llakushiq** (Goran Lakušić) (1962), me shkollën e mesme të kryer, vozitës, malazez, në paraburgim nga data 7 korrik e vitit 1999, nga qendra e paraburgimit ka ikur në datën 12 shkurt të vitit 2000.

Gjykata para së cilës është zhvilluar procedura penale: Shqyrtimi kryesor lidhur me aktakuzën është hapur para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština, i cili është ndërprerë për shkak të ikjes së të akuzuarve nga paraburgimi. Të akuzuarit edhe më tutje janë të pa qashëm për organet e gjyqësorit të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurorja vendore e Zyrës së Prokurorisë Publike të Qarkut në Prishtinë/Priština, Drita Hajdari, në datën 19 nëntor të vitit 1999 e ka ngritur aktakuzën kundër të akuzuarve duke i ngarkuar ata për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile* të kryer në bashkëpjesëmarrje. Sipas aktakuzës, të akuzuarit Stolliq dhe Llakushiq në bashkëkryerje dhe me (kryerës të njohur të cilët edhe më tutje nuk janë të qasshëm për organet e gjyqësorit, në vazhdim do të ceken vetëm inicialet e tyre) PR, PM, DM, SP, LS, SM, SM, PV, PZ i PK, si pjesëtarë të formacionit rezervë të UJ-së, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, duke i shkelur rregullat e të drejtës ndërkombe, janë sjellë në mënyrë çnjerëzore, i kanë zbatuar masat e frikësimit dhe të terrorist dhe në mënyrë të kundërligjshme dhe arbitrarë e kanë shkatërruar pronën e banorëve, pjesëtarë të kombësisë shqiptare, që nuk është arsyetuar me nevojat ushtarake, në atë mënyrë që në datën 25 mars të vitit 1999 nga punkti i rojës në afërsi të stacionit të hekurudhës në Fushë Kosovë/Kosovo Polje kanë shtënë nga armët automatike në drejtim të shtëpive përreth, të armatosur me pushkë automatike kanë hyrë në shtëpinë e Faik Ibishit, nën kërcënimin se do të jetë i vrapë, e kanë detyruar që bashkë me familjen e tij të braktisë shtëpinë, të cilën e kanë plaçkitur dhe djegur.

Me të njëjtën aktakuzë, të akuzuarit Llakushiq i është vënë në barrë kryerja e veprës penale *lëndim i rëndë trupor*: se në datën 7 korrik të vitit 1999, rrëth orës 16.00, në Fushë Kosovë/Kosovo Polje, në rrugën e Car Lazarit (Ulica Cara Lazara), nr. 6, me armë automatike e ka goditur disa herë në trup të dëmtuarin Hilmi Gashi, duke i a thyer në këtë rast brinjën e pestë majtas.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Para Gjykatës së Qarkut në Prishtinë/Priština, në datën 12 qershor të vitit 2000, para panelit pesë anëtarësh [gjyqtari vendor Ramadan Berisha, kryetar i panelit, gjyqtarja ndërkombëtare (UNMIK), Agnieszka Klonowiecka Milart, anëtare e panelit, FDH Kosovë nuk e ka emrat gjyqtarëve porotë] është hapur shqyrtimi kryesor kundër të akuzuarit Stoliq (i akuzuari i dytë Llakushiq ka ikur nga paraburgimi). Gjatë shqyrtimit, në kuadër të të cilës paneli gjyqësor është takuar në seancë 3 ditë, pas leximit të aktakuzës, dhënies së deklaratave nga ana e të akuzuarit Stoliq, i cili i ka kundërshtuar pretendimet e aktakuzës, leximit të deklaratës së të akuzuarit Llakushiq të dhëna në hetime, dëgjimit të katër dëshmitarëve të prokurorisë, shqyrtimi kryesor, me qëllim të dëgjimit të dëshmitarëve të ri, është shtyrë për një kohë të pacaktuar.

Sipas informacioneve, të cilat i posedon FDH Kosovë, i akuzuari Stoliq ka ikur nga paraburgimi në ditën në të cilën është mbajtur dita e fundit e shqyrtimit kryesor, në datën 14 korrik të vitit 2000.

3.2.

Lënda: Prokurori kundër Vlladica Maksimoviqt

Të dhënrat mbi të akuzuarin: Vlladica Maksimoviq (Vladica Maksimović), (1969), serb, me shkollën e lartë të kryer, polic i komunikacionit, i paraburgosur në datën 6 shtator të vitit 1999.

Sipas informatave, të cilat i posedon FDH Kosovë, i akuzuari ka ikur nga Qendra e Paraburgimit në Mitrovicë/Mitrovica në fillim të muajit shtator të vitit 2000.

Gjykata para së cilës është zhvilluar procedura:

Sipas vendit të kryerjes së veprës, e cila të akuzuarit i është vënë në barrë, kompetente për procedurën në kohën e ngritjes ka qenë Gjykata e Qarkut në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Prokurori vendor i Zyrës së Prokurorisë së Qarkut në Prishtinë/Priština, Ismet Shufta, në datën 19 nëntor të vitit 1999, e ka ngritur aktakuzën kundër të akuzuarit Maksimoviq në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile* dhe veprave të tjera penale.

Ai të akuzuarit ia ka vënë në barrë se në datën 29 mars të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, në Prishtinë/Priština, tek rrëth rrotullimi menjëherë afér shkollës së mjekësisë, duke i shkelur rregullat e të drejtës ndërkombëtare, në cilësinë e personit zyrtar të politit të komunikacionit, i ka ndaluar dhe ka zbatuar masa të frikësimit ndaj vozitësve dhe udhëtarëve të automjeteve, të cilët me automjete po lëviznin në drejtim të daljes ose të hyrjes në qytet, të cilët i ka keqtrajtuar, i ka sharë, iu është drejtuar me fjalë fyese, duke i fyer mbi bazën kombëtare, vëllezërve Halitaj ua ka marrë shumën në lartësi prej 4 700 DEM, pasi që, nën kërcënimin me armë të zjarrit, iu ka urdhëruar të dalin nga automjeti, i ka goditur të njëjtët, duke iu kërcënuar se do t'i vrasë, me intervenim të politit tjetër i ka lëshuar ta vazhdojnë rrugën.

Me të njëjtën aktakuzë, të akuzuarit i është vënë në barrë kryerja e shumë veprave penale keqpërdorim në detyrë, në dëm të shumë qytetarëve të Prishtinës/Priština, të cilët, si polic i komunikacionit, i ka keqtrajtuar duke e përdorur dhunën.

Me aktakuzë i është vënë në barrë të akuzuarit kryerja e veprës penale armëmbajtje e palejuar, e pushkës automatike dhe e revoles së tipit CZ, për të cilën nuk e ka pasur lejen nga organet kompetente.

Procedura para gjykatës së shkallës së parë:

Lënda, deri në mesin e muajit qershor të vitit 2014, ka qenë në kompetencë të gjyqtarëve ndërkombëtarë. Me fillimin e bartjes së kompetencave i është dorëzuar në punë gjyqtarëve vendor të Gjykatës Themelore në Prishtinë/Priština.

3.3. Lënda: Prokurori kundër Lulzim Ademit

Të dhënrat mbi të akuzuarin: **Lulzim Ademi - Luli** (1970), SH/K, me shkollën fillore të kryer, i ka kaluar në paraburgim nga data 11 korrik e vitit 1999 deri në datën 14 shkurt të vitit 2000, prej kur ndodhet në arrati.

Gjykatat, para të cilave

është zhvilluar procedura:

Procedura e shkallës së parë është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut

në Mitrovicë/Mitrovica, në mungesë të të akuzuarit.

Procedura lidhur me ankesën është zhvilluar para Gjykatës Supreme të Kosovës.

Aktakuza:

Prokurori i prokurorisë së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, Jusuf Mejjini, e ka ngritur aktakuzën kundër të akuzuarit Ademi në datën 23 nëntor të vitit 1999 në drejtim të veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai, me anë të aktakuzës ia ka vënë të akuzuarit në barrë se në bashkëkryerje me paramilitarë të paidentifikuar të armatosur dhe të uniformuar me uniforma të maskuara, gjatë muajit prill dhe maj të vitit 1999 në fshatrat Shipol/Šipolje, Braboniq/Brabonjić, komuna e Mitrovicës/Mitrovica, si dhe në vet qytetin, e ka zbatuar forcën ndaj qytetarëve, i ka keqtrajtuar ata, në mënyrë të kundërligjshme iu ka marrë shuma në të holla në valuta të ndryshme nën kërcënimin me jetë, i ka detyruar që t'i braktisin shtëpitë e tyre, të cilat pas kësaj i ka djegur, disa qytetarë, duke e përdorur armën e zjarrit, i ka privuar ngajeta, në mesin e të cilëve kanë qenë: Bedri Shala, Smak Hamza, Sami Sahiti, Mehdi Tahiri, Fatmir dhe Fadil Avduli, Hamdi Hasani, Kadri Haziri, Halil Hasani, Bislim Trepqa, Fehmi Pretresni, Mursel Peci, të cilët kanë vdekur në vendin e ngjarjes ose më vonë si pasojë e lëndimeve të shkaktuara me armë të zjarrit.

Të akuzuarit, me të njëjtën aktakuzë, ia ka vënë në barrë veprën penale të vrasjes të kryer në datën 26 janar të vitit 1999 në Mitrovicë/Mitrovica, se në bashkëpjesëmarrje edhe me persona të tjera të panjohur, me anë të armës së zjarrit e ka privuar ngajeta Dejan Kostiqin, të cilin paraprakisht e ka rrahur.

Prokurorja e prokurorisë së qarkut, Zyhra Ademi, sipas gjendjes faktike, në bazë të provave të paraqitura gjatë shqyrimit, në fjalën përfundimtare e ka saktësuar aktakuzën.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura e shkallës së parë: Shqyrtimi kryesor lidhur me aktakuzën para panelit shqyrtues me përbërje të përzier, (Avdi Dinaj, kryetar i panelit, Christer Karphammar (UNMIK), anëtar i panelit, gjyqtarët porotë, Shaban Mlinaku, Enver Ramaxhiku, Tefe Vokrri, anëtarë të panelit) është mbajtur në datën 29 gusht të vitit 2000 në mungesë të të akuzuarit. Gjatë shqyrtimit janë dëgjuar tetë dëshmitarë, të cilët i ka propozuar prokuroria, dhe janë paraqitur provat materiale, në mesin e të cilave edhe deklarata e të akuzuarit e dhënë në hetime, me të cilën e ka kundërshtuar çfarëdo pjesëmarrje në kryerjen e veprave penale, me të cilat ngarkohet. Palët në procedurë i kanë paraqitur argumentet e tyre përfundimtare.

Gjykimi është mbajtur në mungesë të të akuzuarit Ademi, me propozimin e prokurorisë, i cili është pranuar nga ana e panelit shqyrtues të datës 3 korrik të vitit 2000. Kjo zgjedhje është konfirmuar me vendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës të datës 12 korrik të vitit 2000.

Aktgjykimi i shkallës së parë:

Me aktgjykimin e datës 30 gusht të vitit 2000, i akuzuari Ademi është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër populatës civile*, sipas shumë pikave si dhe për armëmbajtje pa leje dhe të materialeve eksploduese, për të cilat i është shqiptuar dënim i përbashkët me burgosje në kohëzgjatje prej 20 vitesh.

Procedura ankimore:

Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica e kanë kundërshtuar palët në procedurë. Prokurori i qarkut, për shkak të gjendjes faktike gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë të konstatuar. Mbrojtësi i të akuzuarit në të gjitha bazat e parapara me Ligjin mbi Procedurën Penale e ka kundërshtuar aktgjykimin.

Aktgjykimi lidhur me ankesën:

Gjykata Supreme e Kosovës, me panelin ankimor në përbërje të përzier (gjyqtarët e UNMIK-ut: Tudor Pantiru, kryetar i panelit, Dierk Helmken, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor, Zait Xhemajli, anëtar i panelit) duke vepruar në lidhje me ankesat e palëve si dhe në lidhje me propozimin e prokurorisë së Kosovës, në datën 9 dhjetor të vitit 2002, e ka sjellë vendimin, me të cilin është pranuar ankesa e mbrojtësit, aktgjykimi i Gjykatës së Qarkut është hequr, lënda është kthyer në gjykatën e shkallës së parë në rigjykim në prani të të akuzuarit.

3.4.

Lënda: Prokurori kundër Dragisha Pejqit

Të dhënrat mbi të akuzuarin: Dragisha Pejq (Pejić Dragiša) (1966), serb, i paraburgosur në datën 23 qershor të vitit 1999, ka ikur nga Reparti i Nefrologjisë i spitalit në pjesën veriore të Mitrovicës/Mitrovica në datën 4 gusht të vitit 2000.

Gjykata, parë së cilës është

zhvilluar procedura penale: Sipas aktakuzës së Zyrës së Prokurorisë së Qarkut, kompetente për veprim ka qenë Gjykata e Qarkut në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Prokurori vendor i Zyrës së Prokurorisë së Qarkut në Prishtinë/Priština, Reshat Millaku, në datën 15 maj të vitit 2000 e ka ngritur aktakuzën kundër të akuzuarit Pejq, duke ia vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*:

- Se në kohën e konfliktit të armatosur në Kosovë, në bashkëpjesëmarrje me TD, ST, SG, MB, MM, SM, PLj, MS, MS, MS, DD, AR”, AJ, AD, SS, SD, SM, AS, PM, SN, SB, MB, MZ, RS, SR, MS, MN, MŽ, MS, MM, të gjithë nga fshati Sllovi/Slovinje, komuna e Lipjanit/Lipljane, duke i shkelur rregullat e të drejtës ndërkombëtare gjatë kohës së konfliktit të armatosur, në datën 15 prill të vitit 1999, në fshatin Sllovi/Slovinje, e ka rrethuar dhe e ka sulmuar popullatën e paarmatosur të fshatit, ka shtënë nga arma automatike, ka djegë shtëpi, e ka detyruar popullatën të lëshojë shtëpitë e veta dhe objektet përcjellëse, kur edhe nga pasojat e lëndimeve të shkaktuara nga armët e zjarrit në oborret e shtëpive të tyre jetën e kanë humbur shumë anëtarë të familjeve Krasniqi, Gashi.
- Të njëjtën ditë, popullata, e cila në kolona e ka braktisur fshatin, e ka keqtrajtuar dhe disa prej tyre i ka pushkatuar me armë automatike të zjarrit.

Si dhe popullatës, e cila në datën 16 prill të vitit 1999 ka qenë e tubuar në vendin e quajtur ”Lugu i Demës”, i ka urdhëruar të dorëzojë paratë dhe gjérat e çmueshme dhe të shkojnë në Shqipëri. Burrave të tubuar iu ka urdhëruar të ikin drejt malit në afërsi, e pastaj ka shtënë në drejtim të tyre, kur edhe janë vrarë 17 persona, shumë prej tyre iu janë shkaktuar lëndime trupore të intensitetit të ndryshëm. Në të njëjtën ditë janë djegur dhe janë shkatërruar plotësisht shumë shtëpi, një numër i madh i automjeteve.

**Procedura para gjykatës
së shkallës së parë:**

Sipas informacioneve, me të cilat ka poseduar FDH Kosovë në kohën e përpilimit të këtij publikimi, shkresat e lëndës me aktakuzën iu janë dorëzuar për punë gjykatës kompetente, nuk është hapur shqyrtimi kryesor, i akuzuari është gjendur në mjekim në spitalin e Mitrovicës/Mitrovica, prej nga në ditën e cekur ka ikur.

3.5.

Lënda:

Prokurori kundër Igor Simiqit dhe të tjerëve

- Të dhënrat mbi të akuzuarit:**
- Igor Simiq** (Igor Simić) (1976), serb, në kohën e ngritjes së aktakuzës absolvent i fakultetit juridik, i paraburgosur në datën 26 gusht të vitit 1999;
 - Dragan Jovanoviq** (Dragan Jovanović) – Qula (Čulja), (1951), serb, me shkollën e mesme të hotelierisë të kryer, hotelier privat, i paraburgosur në datën 2 korrik të vitit 1999;
 - Srgjan Aleksiq** (Srđan Aleksić) – Llaki, Srgja (Laki, Srđa), (1972), serb, me shkollën e mesme të kryer, i paraburgosur në datën 26 gusht të vitit 1999;
 - Vllastimir Aleksiq** (Vlastimir Aleksić), (1947), serb, automekanik, i paraburgosur në datën 26 gusht të vitit 1999;
 - Branislav Popoviq** (Branislav Popović) (1948), malazez, vozitës, i paraburgosur në datën 28 gusht të vitit 1999;
 - Tomislav Vučkoviq** (Tomislav Vučković) - Tolja, (1958), serb, teknik i xehetarisë, në paraburgim nga data 5 tetor e vitit 1999.

Të akuzuarit Dragan Jovanoviq, Srgjan dhe Vllastimir Aleksiq, Branislav Popoviq dhe Tomislav Vučkoviq, kanë ikur nga Qendra e Paraburgimit në Mitrovicë/Mitrovica gjatë vitit 2000.

Gjykata, para së cilës është zhvilluar procedura penale:

Shqyrtimi kryesor në kuadër të procedurës së shkallës së parë kundër të akuzuarit, Igor Simiqit është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica.

Aktakuza:

Prokurori vendor i Prokurorisë Publike të Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, Muhamrem Ramadani, në datën 20 qershori të vitit 2000 e ka ngritur aktakuzën kundër gjashtë të akuzuarve, duke ua vënë në barrë kryerjen e veprës penale *gjenocid*:

- se, duke vepruar sipas planit paraprakisht të dakorduar edhe me qindra persona të tjera të paidentifikuar me qëllimin që plotësisht ose pjesërisht të shkatërrojnë ose të shpërngulin bashkësinë shqiptare nga Mitrovica dhe Kosova, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, me paramendim kanë vrarë shqiptarët, në mënyrë të organizuar dhe sistematike i kanë shpërngulur, i kanë plaçkitur dhe e kanë shkatërruar pronën e tyre:

- në datën 14 prill të vitit 1999, në rrugën "Milladin Popoviqi/Millardina Popović", në Mitrovicë/Mitrovica, me uniforma të maskuara me shenjat e Partisë Radikale, të armatosur me armë të zjarrit dhe armë të ftohta, kanë hyrë në shtëpitë dhe banesat e banuara me shqiptarë, iu kanë urdhëruar banorëve që të njëjtat t'i braktisin dhe të tubohen në rrugë, ku kanë qenë fëmijët dhe gratë të ndarë nga burrat, atyre iu kanë urdhëruar të shkojnë në drejtim të stacionit të autobusit, prej nga

do t'i transportonin në drejtim të Shqipërisë, pas ndarjes me të shtëna rafal kanë shtënë në burrat dhe me atë rast i kanë privuar ngajeta 26 shqiptarë.

- sipas aktakuzës, të akuzuarit, Dragan Jovanoviq dhe Tomislav Vuçkoviq, në periudhën prej muajit mars e deri në muajin maj të vitit 1999, në vendbanimet "Mahalla e boshnjakëve/Bosnjačka Mahala", "Remonti ushtarë/Vojni Remont", "Rruga e Car Dushanit/Ulica Cara Dušana" dhe në pjesë të tjera të Mitrovicës/Mitrovica, me personin e moshës jomadhore NN, kanë hyrë nëpër shtëpitë dhe pronarëve të këtyre shtëpive iu kanë urdhëruar që t'i lëshojnë shtëpitë dhe të shkojnë në Shqipëri, kurse shtëpitë e braktisura i kanë plaçkitur dhe djegur.

- I akuzuari Jovanoviq me anë të aktakuzës ngarkohet se në datën 22 maj të vitit 1999, rrëth orës 12:00, në bashkëkryerje edhe me dy persona të paidentifikuar, i armatosur me armë të zjarrit, me makinën e tipit „Jugo“ ka shkuar në shtëpinë e Shemsi Shytit, në afërsi të vendit që quhet "Rasadnik", në të cilin para familjeve kanë qenë të vendosura gra dhe fëmijë refugjatë, ka urdhëruar që në afat prej një gjysmë ore të mbledhin të hollat dhe gjérat e çmueshme, dhe në atë periudhë kanë plaçkitur dhe djegur edhe 15 shtëpi në atë pjesë të Mitrovicës/Mitrovica.

- Ai, po ashtu, ngarkohet se në datën 15 qershor të vitit 1999, rrëth orës 23:00, i armatosur me armë të zjarrit, së bashku edhe me tre persona të tjerë të armatosur, të panjohur, ka shkuar në "Rrugën e Vardarit/Vardarska" ulica" në Mitrovicë/Mitrovica, në shtëpinë e çiftit martsor Sylejmani, iu ka urdhëruar të ulen në karrige, pastaj i ka lidhur në të njëjtat me tel, me armë të zjarrit i ka privuar ngajeta dhe e ka djegur shtëpinë e tyre.

Aktakuzën në fillim të shqyrtimit kryesor e kanë përfaqësuar prokurorët vendor, Muharrem Ramadani dhe Jusuf Mezini, kurse nga data 15 dhjetor e vitit 2000, me zbatimin e Rregullores së UNMIK-ut, përfaqësimin e ka marrë prokurori ndërkombëtar, Micheal Hartman.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura para gjykates së shkallës së parë:

Shqyrtimi kryesor kundër Igor Simiqit është hapur në datën 5 dhjetor të vitit 2000, para panelit pesë anëtarësh me përbërje të përvizier (gjyqtari i UNMIK-ut, Christer Karphammar, kryetar i panelit, gjyqtarja vendore, Nesrin Lushta, gjyqtarët porotë, Bejtullah Mustafa, Elmaze Xhaka, Xhelal Smakiqi), gjatë të cilit paneli është mbledhur në seanca 22 ditë, janë dëgjuar 12 dëshmitarë të prokurorisë, një i mbrojtjes. I akuzuari e ka dhënë deklaratën para panelit, është bërë paraqitja e provave materiale, pas të cilave prokurori ndërkombëtar Hartman ka hequr dorë nga ndjekja kundër të akuzuarit në drejtim të veprës penale, e cila me aktakuzë i është vënë në barrë.

Aktgjyki:

Pas heqjes dorë të prokurorit ndërkombëtar, paneli, në datën 9 prill të vitit 2000, e ka sjellë aktgjykin me të cilin aktakuza është refuzuar.

**Procedura pas aktgjykimit
të shkallës së parë:**

Sipas informacioneve zyrtare të marra nga personat e autorizuar të administratës së Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë/Mitrovica, pala e dëmtuar në afat ligjor e ka parashtruar kërkesën për vazhdim të procedurës penale kundër të akuzuarit Simiq dhe të tjerëve, gjë në të cilën ka pasur të drejtë, sipas Ligjit mbi Procedurën Penale i cili ka qenë në fuqi në kohën e sjelljes së aktgjykimit të shkallës së parë. Sipas kësaj kërkese, gjatë vitit 2007 është hapur shqyrtimi kryesor, kur është konstatuar se i akuzuari Simiq nuk është i qasshëm për organet e ndjekjes të Kosovës.

3.6.

Lënda:

Prokurori kundër Ljubisha Mlladenoviqit

Të dhënrat mbi të akuzuarit:

Ljubisha Mlladenoviq (Ljubiša Mladenović) (1954), serb, ka kryer shkollën për mësues në ekonomi, punëdhënës privat, i paraburgosur në datën 6 shtator të vitit 1999, ka ikur nga Qendra e Paraburgimit në Mitrovicë në datën 2 shtator të vitit 2000.

Gjykata para së cilës është zhvilluar procedura penale:

Për aktakuzën e Zyrës së Prokurorisë së Qarkut në Prishtinë kompetente për veprim ka qenë Gjykata e Qarkut në Prishtinë/Priština.

Aktakuza:

Prokurorja e Prokurorisë Publike të Qarkut në Prishtinë/ Priština, Drita Hajdari, e ka ngritur aktakuzën kundër të akuzuarit Mlladenoviq në datën 3 korrik të vitit 2000 duke e ngarkuar atë me kryerjen e veprës penale *gjenocid*.

Ajo, të akuzuarit ia ka vënë në barrë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë, i armatosur me armë të zjarrit, me uniformë të policisë, herë pas herë edhe me uniformë të ushtrisë, me qëllimin që plotësishet ose pjesërisht të shkatërroj popullin shqiptar si grup kombëtar dhe etnik në Kosovë, në bashkëpjesëmarrje me persona të tjerë në uniformë dhe të armatosur ka shtënë nga arma e zjarrit, ka marrë pjesë në vrasje, ka krijuar atmosferën e frikës dhe të terrorit brenda popullatës shqiptare në fshatrat në territorin e komunës së Prishtinës/Priština: Bardhosh/Devet Jugovića, Bërnice e Epërme/Gornja Brnjica, Barilevë/Bariljevo, Milevc/Miljevce, popullatë e cila ka qenë e detyruar të braktisë shtëpitë e veta, një pjesë e tyre kanë ikur në fshatrat përreth dhe në pyje, pjesa tjeter është deportuar drejt kufirit të Republikës së Maqedonisë, prej të cilëve është marrë prona e tyre, janë braktisur shtëpitë, objektet përcjellëse janë djegur dhe në këtë mënyrë është rezikuar ekzistencë fizike e popullatës shqiptare në Kosovë:

- i akuzuari, në datën 28 mars të vitit 1999 e ka detyruar të dëmtuarin Adem Arifin nga fshati Bardhosh/Devet Jugovića që me anëtarët e familjes ta braktisë shtëpinë, kurse pastaj shtëpia e tij është plaçkitur dhe është djegur;

- i akuzuari, në datën 18 prill të vitit 1999, në fshatin Bërnice e Epërme/Gornja Brnica, së bashku me persona të tjerë në bashkëpjesëmarrje e ka rrethuar shtëpinë e familjes Reka, në të cilën kanë qenë 40 anëtarë të familjes, të cilët, pas paralajmërimit, e kanë braktisur shtëpinë e tyre, ia kanë dhënë ikjes, e në të cilët, derisa po iknin, është shtënë me armë të rënda, kur edhe janë lënduar ose vrarë shumë anëtarë të kësaj familjeje, nga të mbijetuarit janë marrë paratë dhe gjërat e çmueshme, gratë dhe fëmijët janë ndarë dhe janë deportuar drejt kufirit maqedonas. Burrat

e mbijetuar, njëzet prej tyre të moshës prej 16 e deri në 70 vjeç janë keqtrajtuar, pas kësaj janë dërguar në burg në Prishtinë/Priština, ku nuk ka pasur vend dhe, së këndejmi, janë kthyer në fshatin Bërnica/Brnjica dhe i kanë mbyllur në shitoren e fshatit, ku janë torturuar, janë poshtëruar në baza nationale, kurse më vonë janë transferuar në fshatin Gumnasellë/Guvno selo, komuna e Lipjanit/Lipljan;

- aktakuza e ngarkon të akuzuarin se gjatë muajit prill në bashkëpjesëmarrje me të tjerët, pjesëtarë të ushtrisë dhe të policisë në fshatrat Bardhosh/Devet Jugović dhe Barilevë/Bariljevo, ka marrë pjesë në deportimin dhe shpërnguljen e popullatës shqiptare të këtyre fshatrave, si edhe se popullatën, e cila në karvan i kanë braktisur fshatrat e tyre, i ka keqtrajtuar, i ka plaçkitur, në raste të veçanta i ka vrarë me armë të zjarrit ose me sëpatë.

3.7.

Lënda: Prokurori kundër Zharko Cvetanoviqit dhe të tjerëve

Të dhënat mbi të akuzuarit:

1. Zharko Cvetanoviq (Žarko Cvetanović) (1949), serb, punëtor;
2. Mikica Mihajloviq (Mikica Mihajlović) serb;
3. Mile Ivkoviq (Mile Ivković) serb;
4. Ille Dimitrijeviq (Ille Dimitrijević) (1964).

Gjykata para së cilës është
zhvilluar procedura penale:

Procedura parapenale është zhvilluar para Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane.

Shqyrtimi kryesor është hapur para Gjykatës Themelore në Gjilan/Gnjilane.

Aktakuza:

Prokurori vendor i Prokurorisë së Qarkut në u Gjilan/Gnjilane, Vaxhid Idrizi, në datën 9 shtator të vitit 2003, e ka ngritur aktakuzën, me të cilën të akuzuarve ua ka vënë në barrë kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*.

Ai të akuzuarve ua ka vënë në barrë se në periudhën prej datës 24 mars të vitit 1999 e deri në muajin qershor të vitit 1999, gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë i kanë shkelur normat e së drejtës ndërkombëtare, gjatë kohës së aksionit të ushtrisë, të policisë dhe të formacioneve të armatosura, të akuzuarit në bashkëpjesëmarrje reciproke, krahas vrasjeve, dëbimeve, deportimit dhe torturimit të popullatës shqiptare në Kosovë, me ditë të tëra në mënyrë sistematike e kanë plaçkitur pronën nga depot e firmës private “Timi Komerc” me seli në fshatin Pozharan/Požoranje, si dhe pronën e kooperativës bujqësore “Pozharan/Požoranje”, dhe me këtë pronarëve ua kanë shkaktuar dëmin në vlerë prej 1 776 850.00 DEM.

Prokurori vendor i Prokurorisë së Qarkut në Gjilan/Gnjilane, Agron Uka, në datën 27 gusht të vitit 2012, pas vendimit të Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane të datës 27 prill të vitit 2012, me të cilin është kërkuar saktësimi i aktakuzës, pas verifikimit të të dhënave personale të caktuara të të akuzuarve, e ka ngritur aktakuzën e re mbi baza të njëjtë për kryerjen e veprës penale *krim i luftës kundër popullatës civile*, me përshkrim të ngjashëm të veprimeve të të akuzuarve.

PROCEDURA LIDHUR ME AKTAKUZËN

Procedura e shkallës së parë para

gjykatës së shkallës së parë: Lidhur me aktakuzën e Prokurorisë Publike të Qarkut Gjilan/Gnjilane të datës 9 shtator të vitit 2003 para Gjykatës së Qarkut në Gjilan/Gnjilane, është zhvilluar procedura e vlerësimit të saj gjatë së cilës e njëjta është kthyer në prokurori për shkak të saktësimit të të dhënave personale të

të akuzuarve. Gjatë vitit 2012 është ngritur aktakuza e re për të cilën në datën 6 dhjetor të vitit 2012 është hapur shqyrtimi kryesor para panelit shqyrtues me përbërje të përzier (gjyqtarja e EULEX-it, Mariola Pasnik, kryetare e panelit, Arkadiusz Sedek, anëtar i panelit, dhe gjyqtari vendor Hasan Sadiku, anëtar i panelit). Shqyrtimi është shtyrë për shkak se ndaj të akuzuarve nuk kanë pasur qasje organet e ndjekjes të Kosovës.

Lidhur me të njëjtën aktakuzë, në datën 19 prill të vitit 2017, para gjyqtarit vendor të Gjykatës Themelore, Naser Maliqit, është caktuar seanca përgatitore, e cila, për shkak se ndaj të akuzuarve nuk kanë pasur qasje organet e ndjekjes, është shtyrë për një kohë të pacaktuar.

3.8.

Lënda:

Prokurori kundër Momçillo Jovanoviqit

Të dhënrat mbi të akuzuarin: **Momçillo Jovanoviq** (Momčilo Jovanović) (1960), serb, pjesëtar i formacioneve paramilitare.

Gjykata kompetente për

veprimin lidhur me aktakuzën: Gjykata e Qarkut në Pejë/Peć ka qenë kompetente për veprim lidhur me aktakuzën e Zyrës së Prokurorisë Publike të Qarkut në Pejë/Peć.

Aktakuza:

Zyra e Prokurorisë Publike të Qarkut në Pejë/Peć, prokurorja ndërkombëtare Maria Bamieh (UNMIK), në datën 9 tetor të vitit 2008 e ka ngriput aktakuzën kundër të akuzuarit Momçillo Jovanoviq në drejtëm të veprës penale krim i luftës kundër popullatës civile.

Ajo ia ka vënë në barrë të akuzuarit me aktakuzë se gjatë kohës së konfliktit të armatosur në Kosovë në periudhën prej fillimit të muajit shtator të vitit 1988 e deri në fillim të muajit qershor të vitit 1999 në cilësinë e pjesëtarit dhe të udhëheqësit të formacioneve paramilitare, në uniformë, i armatosur, i ka cenuar dispozitat e së drejtës ndërkombëtare, pavarësisht ose në bashkë-pjesëmarrje me të tjerë ka marrë pjesë në vepime kundër individëve të caktuar, në shkaktimin e lëndimeve trupore, të vuajtjeve të mëdha ose të vdekjes. Sjellja e cekur, zbatimi i masave të frikësimit dhe të terroristit ka pasur për pasojë edhe braktisjen masive të shtëpive nga ana e civilëve dhe shpërnguljen e tyre.

- i akuzuari ngarkohet se në datën 11 maj të vitit 1999, në fshatin Vitormiricë/Vitomirica, në bashkëpjesëmarrje me paramilitarë të panjohur e ka privuar ngajeta Bardha Isuf Aliun, Miradije dhe Xhafer Grabovcin, pasi që ka hyrë në shtëpinë e tyre, janë dëgjuar të shtëna, shtëpia është djegur.

- me të njëjtën aktakuzë ai ngarkohet se në ditën e cekur në bashkëpjesëmarrje me babanë e tij, vëllanë edhe me disa persona të tjerë, me sjelljen e tij i ka shkaktuar frikë, panik, përulje, Shaban Sadikut, ia ka vënë revolen në fyt atij dhe bashkëshortes së tij të sëmurë nuk ia ka lejuar asaj ta lëshojnë fshatin dhe të shkojnë në shtëpi.

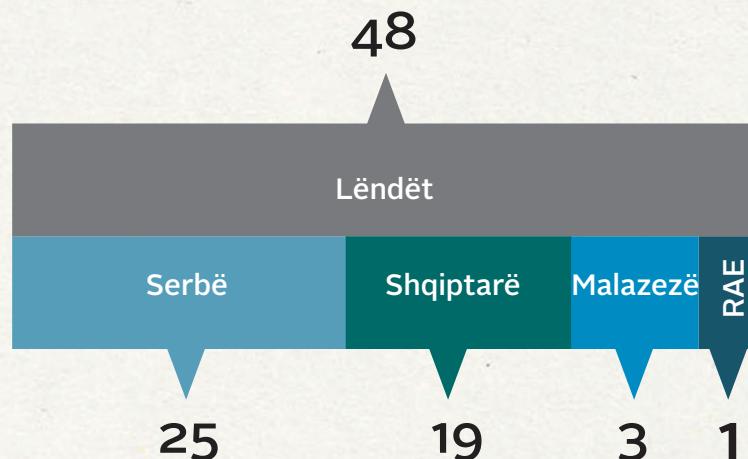
Sipas aktakuzës, në fshat, në periudhën e cekur, nuk ka ndodhur asgjë e që ai dhe familja e tij të mos konsultohen për këtë.

Procedura para gjykatës së shkallës s parë:

I akuzuari Jovanoviq, për shkak të dyshimeve se i ka kryer veprimet e përshkruara më lart si dhe veprat e tjera penale, në datën 12 mars të vitit 2008 është privuar nga liria me rastin e qëndrimit të tij në Pejë/Peć, kur e ka njojur një dëshmitar, në bazë të deklaratës së të cilët ai është privuar nga liria dhe kanë filluar hetimet. Të akuzuarit i është caktuar paraburgimi, i cili është zëvendësuar me arrest shtëpiak, e më pas me masën e lajmërimit në stacionin policor, për kohën për të cilën ai e ka braktisur Kosovën. Pas hetimeve të zhvilluara, është ngritur aktakuza. Në kohën e ngritjes së aktakuzës, ai nuk ka qenë i qasshëm për organet e ndjekjes të Kosovës.

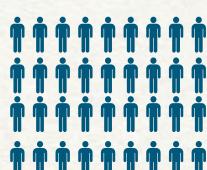
**TË DHËNAT STATISTIKORE MBI GJYKIMET PËR KRIMET E LUFTËS
TË KRYERA NË KOSOVË, QË JANË ZHVILLUAR PARA GJYKATAVE
KOSOVARE NË PERIUDHËN E VITEVE 1999 - 2018**

Numri i lëndëve për krimet e luftës në Kosovë (Tetor 1999 – Tetor 2018)

Përkatësia kombëtare e të akuzuarve për krime të luftës në Kosovë

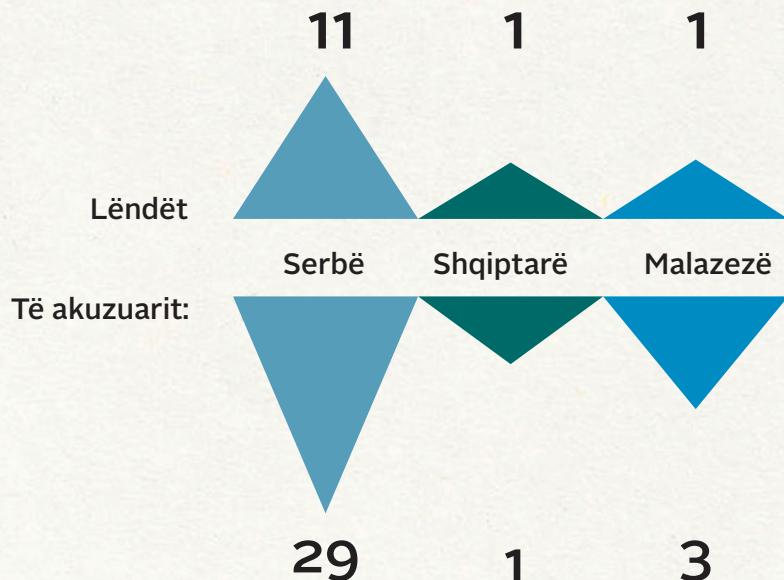
Të akuzuarit

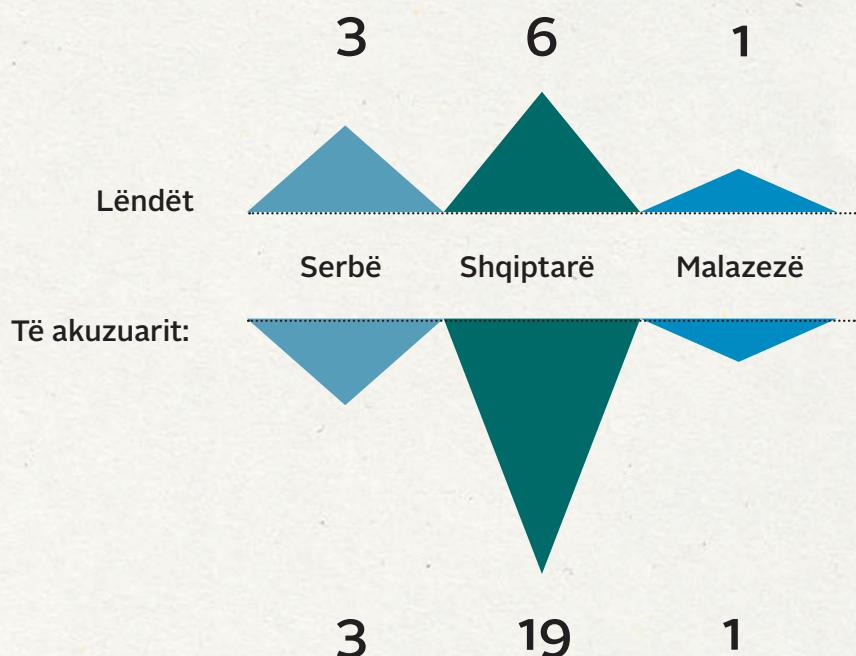
111

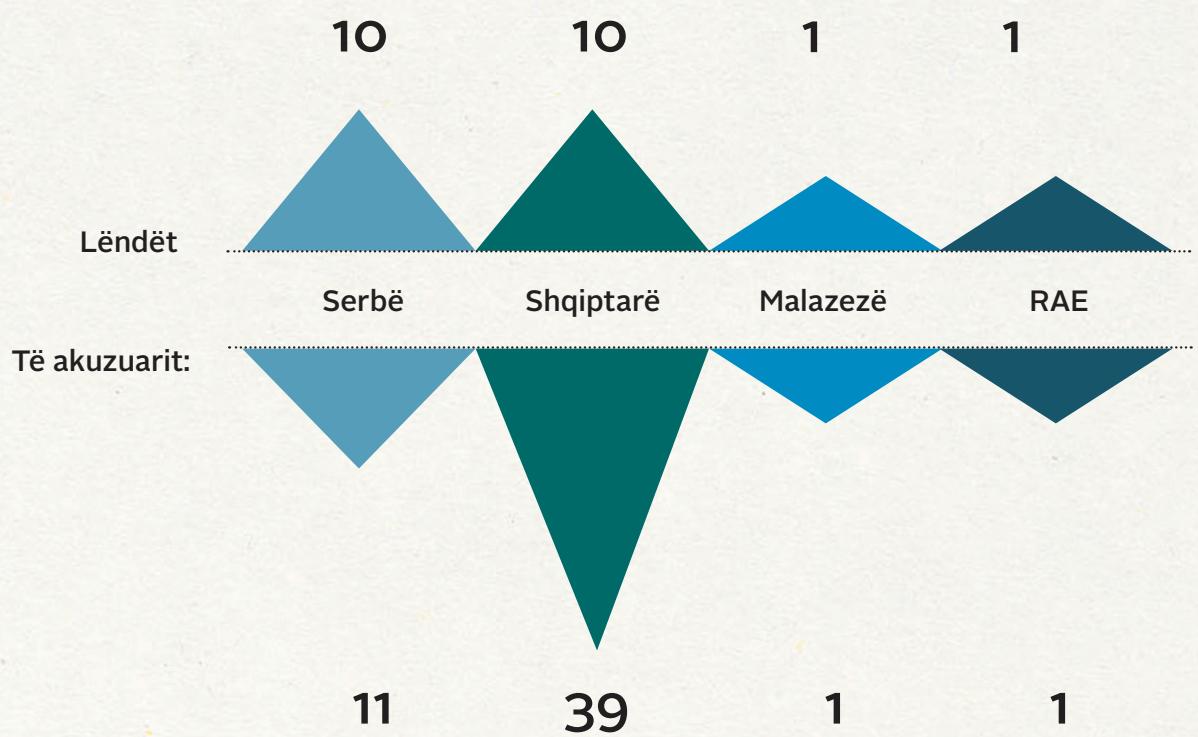
Aktakuzat e ngritura nga prokurorët vendorë (1999-2000)

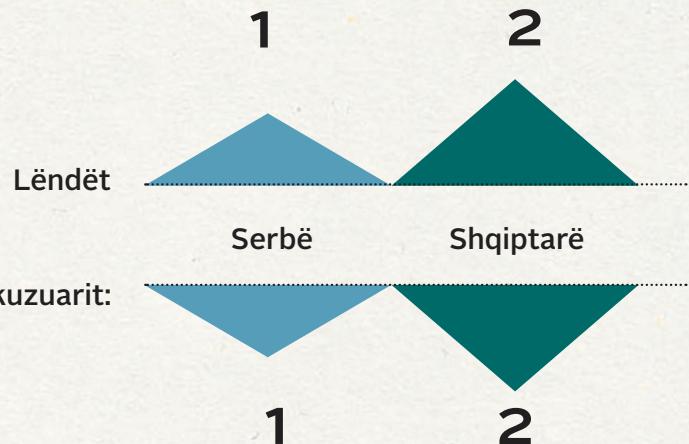
Aktakuzat e ngitura
nga prokurorët e
misionit të UNMIK-ut
(2000-2008)

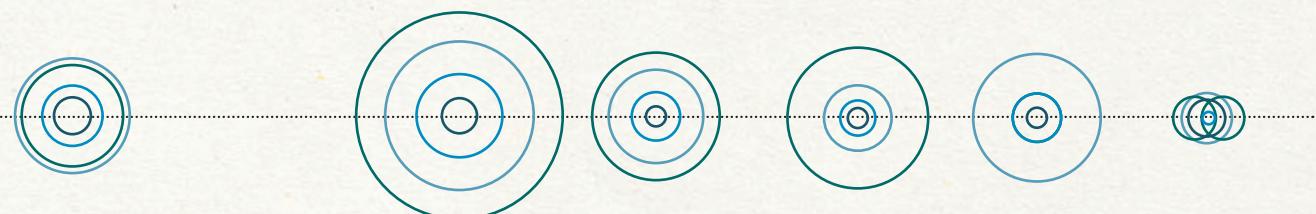
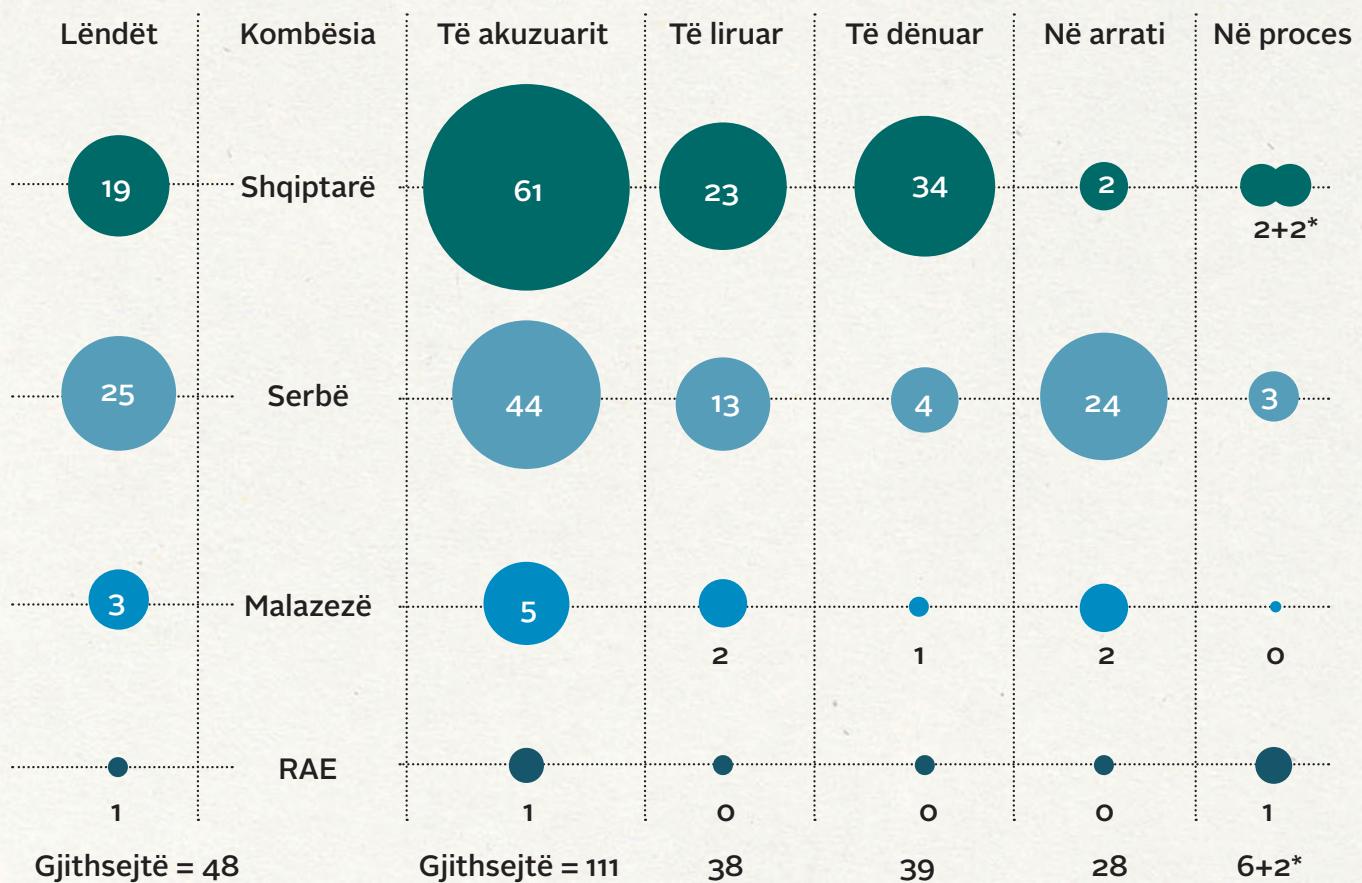
Aktakuzat e ngitura nga
prokurorët e misionit të
EULEX-it (2009-2018)

Aktakuzat e ngritura nga
prokurorët vendorë pas
pranimit të kompetencave nga
EULEX-i
(Qershori, 2014 - Tetori, 2018)

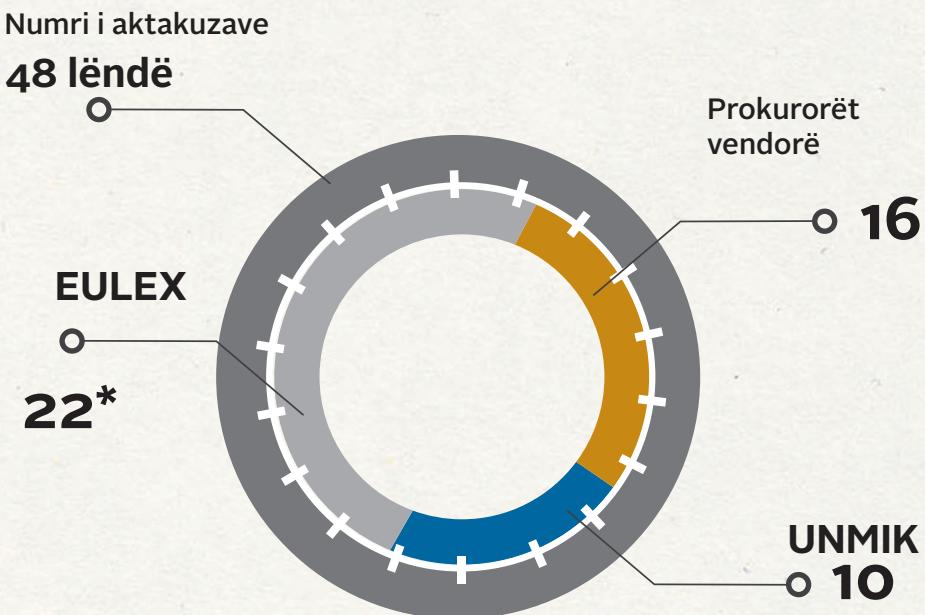

Të dhënat statistikore mbi gjykimet për krimet e luftës në Kosovë
(Tetori 1999 – Tetori 2018)

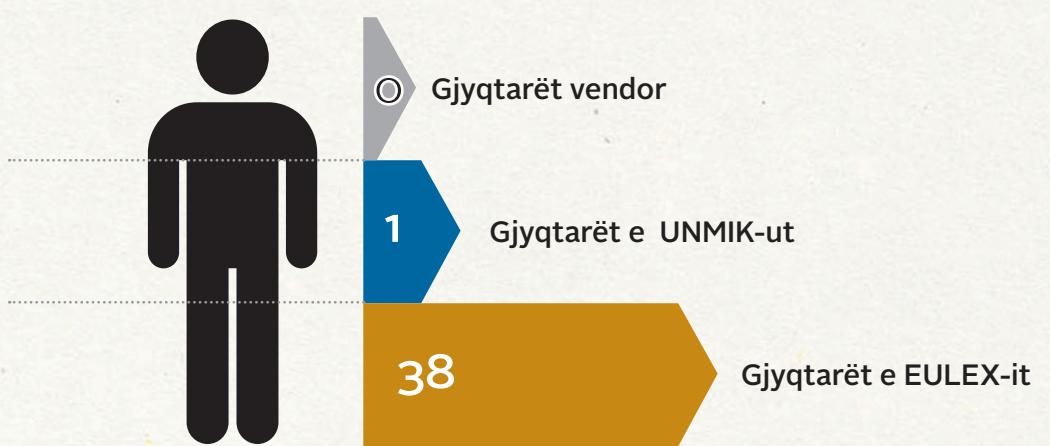
Dy (2) të akuzuar, lidhur me të cilët procedura penale është në zhvillim e sipër, janë dënuar me aktgjykime të plotfuqishme në lëndë tjetër

Numri i aktakuzave të ngritura për krimet e luftës në Kosovë sipas kompetencave
(Tetor 1999 - Tetor 2018)

*Dy (2) aktakuza të ngritura nga ekipet e përziera të EULEX-it dhe prokurorët vendor.

Të akuzuarit, të cilët janë dënuar me aktgjykime të plotfuqishme për krimet e luftës në Kosovë sipas kompetencave:

Pregled suđenja za ratne zločine na Kosovu 1999-2018.

Pregled suđenja za ratne zločine na Kosovu 1999-2018.

1. Oružani sukob na Kosovu	149
1.1. Unutrašnji sukob	149
1.2. Međunarodni sukob	149
1.3. Kumanovski sporazum	149
2. Posledice oružanog sukoba	149
3. Organizovanje pravosudnog sistema	150
4. Zakonski okvir za suđenja na Kosovu	151
5. Suđenja za ratne zločine protiv civilnog stanovništva na Kosovu	152
5.1. Misija Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK)	152
5.2. Misija Evropske unije za vladavinu prava (EULEX)	153
6. Misija i mandat EULEX-a, prenos nadležnosti	154
1. PRAVOSNAŽNO OKONČANI PREDMETI	157
1.1. Predmet: Tužilac protiv Miroslava Vučkovića	159
1.2. Predmet: Tužilac protiv Miloša Jokića	163
1.3. Predmet: Tužilac protiv Andelka Kolašinca i drugih	167
1.4. Predmet: Tužilac protiv Radovana Apostolovića i drugih	171
1.5. Predmet: Tužilac protiv Save Matića	173
1.6. Predmet: Tužilac protiv Momčila Trajkovića	176
1.7. Predmet: Tužilac protiv Veselina Bešovića	178
1.8. Predmet: Tužilac protiv Aleksandra Mladenovića	181
1.9. Predmet: Tužilac protiv Saše Grkovića	182
1.10 . Predmet: Tužilac protiv Latifa Gashi i drugih (Lapska grupa)	184
1.11. Predmet: Tužilac protiv Ejupa Runjeva i drugih	188
1.12. Predmet: Tužilac protiv Selima Krasniqi i drugih	190
1.13. Predmet: Tužilac protiv Idriza Gashi	193
1.14. Predmet: Tužilac protiv Ganija Gashi	195
1.15. Predmet: Tužilac protiv Gjelosha Krasniqi	197
1.16. Predmet: Tužilac protiv Vukmira Cvetkovića	199
1.17. Predmet: Tužilac protiv Sabita Geci i drugih (Kukës, Cahan)	201
1.18. Predmet: Tužilac protiv Fahredina Gashi i Hysrije Rama	205
1.19. Predmet: Tužilac protiv Slobodana Martinovića i drugih	207
1.20. Predmet: Tužilac protiv Ejupa Kabashi i drugih & Sokol Bytyqi	210
1.21. Predmet: Tužilac protiv Arbena Krasniqi i drugi (Klečka)	213
1.22. Predmet: Tužilac protiv Zorana Kolića	218
1.23. Predmet: Tužilac protiv Aleksandra Bulatovića	220
1.24. Predmet: Tužilac protiv Dejanovića & Bojkovića	222
1.25. Predmet: Tužilac protiv Sabita Tafil Geci i drugih	225
1.26. Predmet: Tužilac protiv Ivana Radivojevića	227
1.27. Predmet: Tužilac protiv Ismeta Haxha i drugih	229
1.28. Predmet: Tužilac protiv Olivera Ivanovića i drugih	231
1.29. Predmet: Tužilac protiv Sahita Halitaj	235
1.30. Predmet: Tužilac protiv Xhemshita Krasniqi (Kukës, Cahan)	236
2. PREDMETI U KOJIMA JE KRIVIČNI POSTUPAK U TOKU	239
2.1. Predmet: Tužilac protiv Agima Demaj i drugih (Drenica)	241
2.2. Predmet: Tužilac protiv Remzija Shala	247
2.3. Predmet: Tužilac protiv Fatmira Limaj (Belanica)	248

2.4. Predmet: Tužilac protiv Skadera Bislimi	250
2.5. Predmet: Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić I)	251
2.6. Predmet: Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić II)	253
2.7. Predmet: Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić III)	255
2.8. Predmet: Tužilac protiv Darka Tasića	256
2.9. Predmet: Tužilac protiv Milorada Zajića	257
3. PREDMETI U KOJIMA SU OPTUŽENI POBEGLI IZ PRITVORA NAKON PODIZANJA OPTUŽNICE	259
3.1. Predmet: Tužilac protiv Stolića i Lakušića.....	261
3.2. Predmet: Tužilac protiv Vladice Maksimovića	263
3.3. Predmet: Tužilac protiv Lulzima Ademi	264
3.4. Predmet: Tužilac protiv Dragiše Pejića	266
3.5. Predmet: Tužilac protiv Igora Simića i drugih.....	267
3.6. Predmet: Tužilac protiv Ljubiše Mladenovića	269
3.7. Predmet: Tužilac protiv Žarka Cvetanovića i drugih	271
3.8. Predmet: Tužilac protiv Momčila Jovanovića	273
Statistički podaci o suđenjima za ratne zločine počinjene na Kosovu, koja su se odvijala pred kosovskim sudovima u periodu od 1999-2018.	274

Fond za humanitarno pravo Kosovo (FHP Kosovo) je počeo sa praćenjem i analizom suđenja za ratne zločine na Kosovu početkom 2000. godine u okviru projekta ***Praćenje suđenja za ratne zločine i krivična dela sa političkom i etničkom pozadinom***, kada su posle okončanja oružanog sukoba na Kosovu otvoreni prvi glavni pretresi po optužbama za ove zločine.

1. Oružani sukob na Kosovu

Oružani sukob na Kosovu trajao je od 28. februara 1998. godine (kada je u selima Likošan/Likoshan i Ćirez/Qirez ubijen 21 Albanac¹), do potpisivanja vojno-tehničkog sporazuma, poznatog kao Kumanovski sporazum 9. juna 1999. godine, između NATO/KFOR-a i snaga Savezne Republike Jugoslavije (SRJ) i Republike Srbije (RS).

1.1. Unutrašnji sukob

Unutrašnji oružani sukob odvijao se između oružanih snaga SRJ i RS (VJ, policijskih snaga i paravojnih formacija) i pripadnika Osvlobodilačke Vojske Kosova (OVK). Unutrašnji konflikt se odvijao od 28. februara 1998. godine do 23. marta 1999. godine, odnosno do odbijanja tadašnjeg predsednika Republike Srbije Slobodana Miloševića da prihvati mirovni sporazum i da sa Kosova povuče vojne i policijske snage.

1.2. Međunarodni sukob

Sukob na Kosovu je dobio premise međunarodnog konflikta početkom NATO bombardovanja teritorije Jugoslavije, odnosno Srbije, 24. marta 1999. godine. Bombardovanje je usledilo kao rezultat odbijanja Beograda da prihvati međunarodne zahteve za zaustavljanje nasilja na Kosovu. Ono je trajalo 78 dana i okončano je potpisivanjem Kumanovskog sporazuma 9. juna 1999. godine.

1.3. Kumanovski sporazum

NATO bombardovanje je okončano potpisivanjem Kumanovskog sporazuma. Prema sporazumu, oružane snage Srbije i Jugoslavije preuzele su obavezu da se povuku sa teritorije Kosova. Za povlačenje su imale rok od 11. dana.

2. Posledice oružanog sukoba

Za vreme oružanog sukoba na Kosovu počinjeni su mnogi zločini protiv civilnog stanovništva. Ovi zločini imaju karakter ratnih zločina zato što su počinjeni za vreme oružanog sukoba ili okupacije.

(1) Prema međunarodnoj praksi koja je usvojena i primenjivana u mnogim odlukama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), kao i od strane mnogih priznatih međunarodnih organizacija (HRW, AI) koje su se bavile istraživanjem uzroka i posledica oružanog sukoba na Kosovu, unutrašnji sukob je trajao od 28. februara 1998. godine, kada je u selima Ćirez/Qirez i Likošan/Likoshan, prema izvorima koje raspolaže FHP Kosovo, ubijen dvadeset i jedan Albanac, svi civili. Pomenuti datum se smatra početkom unutrašnjeg oružanog sukoba zbog pojačanog intenziteta sukoba između OVK i oružanih snaga Srbije i Jugoslavije, kao zbog i intenziteta zločina nad civilima: https://www.hrw.org/legacy/reports98/kosovo/Kos9810-11.htm#P1163_183734, strana 2.

Dan nakon potpisivanja Kumanovskog sporazuma, Savet bezbednosti Ujedinjenih Nacija (SB UN) usvojio je Rezoluciju 1244 o Kosovu.

Pored regulisanja prelaznog perioda, ovom rezolucijom prošireni su nadležnost i mandat Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) sa sedištem u Hagu i na područje Kosova. Rezolucija je omogućila i uspostavljanje pravosudnog sistema, što je bio uslov da tužioci i sudije Kosova započnu sa procesuiranjem ratnih zločina.

3. Organizovanje pravosudnog sistema

Odmah nakon dolaska na Kosovo, juna 1999. godine, Misija Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK) počela je sa formiranjem privremenih organa vlasti, obuhvatajući i pravosudne strukture.

Specijalni predstavnik generalnog sekretara (SPGS) formirao je 28. juna Zajedničko savetodavno veće (ZSV), koje je imalo ulogu da preporuči imenovanje sudija i tužilaca. Za vreme mandata koji je trajao tri meseca, ovo veće je predložilo 55 sudija i tužilaca, među kojima je bilo i pripadnika manjinskih zajednica.

Savetodavno veće je prestalo sa radom 7. oktobra 1999. godine i zamenjeno je Privremenom savetodavnim komisijom (PSK), koja je nakon razmatranja 700 zahteva i 560 obavljenih intervjua, preporučila UNMIK-u imenovanje 300 sudija i tužilaca i preko 200 sudija-porotnika, koji su do juna 2000. godine imenovani na teritoriji Kosova. Među imenovanim je bilo jako malo pripadnika manjinskih zajednica, posebno Srba, koji su zbog različitih pritisaka, posebno Beograda, nakon imenovanja odbili da se priključe novom pravosudnom sistemu Kosova.

Odsustvo pripadnika manjinskih zajednica u pravosudnom sistemu, kao i činjenica da su osumnjičeni, odnosno optuženi u slučajevima za teška krivična dela, odnosno ratne zločine, bili uglavnom Srbi, izazvala je veliko nezadovoljstvo, posebno Srba, jer su po optužbama odlučivala sudska veća sastavljena uglavnom od Albanaca. Iz navedenog razloga SPGS je početkom februara 2000. godine objavio uredbu kojom je regulisano pitanje angažovanja međunarodnih sudija i tužilaca u okviru pravosudnog sistema. Prvo su postavljene međunarodne sudije i tužioci koji su bili nadležni za tadašnji Okružni sud u Mitrovici/Mitrovicë, dok su od kraja maja iste godine bile imenovane međunarodne sudije i tužioci koji su bili nadležni za postupanje u sudovima i tužilaštva na celoj teritoriji Kosova.

Početkom 2001. godine međunarodne sudije i tužioci su mogli da se uključe u postupke koji su bili u toku ili da samostalno preuzimaju nove, osetljive slučajeve. Angažovanjem međunarodnih sudija i tužilaca trebalo je da se obezbede nepristrasnost i objektivnost u radu sudova i tužilaštava.

Od 1999. godine se među relevantnim institucijama kontinuirano razmatralo formiranje specijalnog suda za ratne i zločine sa etničkom ili političkom pozadinom. Međutim, ova se ideja suočavala sa problemom obezbeđivanja kadrova iz svih etničkih zajednica. Od ideje formiranja specijalnog suda odustalo se krajem 2000. godine, pored ostalog i zbog nedostatka materijalnih sredstava. Sa druge strane, angažovanje međunarodnih sudija i tužilaca i njihovo fokusiranje na ratne zločine počelo je da daje prve rezultate.

FHP Kosovo je insistirao na potrebi za formiranjem specijalnog suda ili posebnog odeljenja,

koje bi bilo u sastavu kosovskog pravosudnog sistema i isključivo nadležno za procesuiranje ratnih zločina. FHP Kosovo je ove stavove posebno iznosio u preporukama godišnjih izveštaja o praćenim suđenjima za najosetljivije zločine. Oktobra 2013. godine, FHP Kosovo je organizovao okrugli sto sa temom „Da li Kosovu treba Specijalni sud za ratne zločine ili posebno odeljenje“, koje bi isključivo postupalo po optužbama za ratne zločine i krivična dela sa etničkom i političkom pozadinom. Zaključci učenika skupa, sačinjeni na osnovu stavova većine učesnika, bili su da kosovsko pravosuđe sa postojećim kapacitetima može da se suoči i nosi sa ratnim zločinima, odnosno suđenjima za ova krivična dela.

Za nešto malo manje od dve godine, 3. avgusta 2015. godine, Skupština Kosova izglasala je izmene Ustava Kosova, na osnovu kojih je regulisano pitanje formiranja Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva sa sedištem u Hagu, koja će biti nadležna za zločine protiv čovečnosti, ratne zločine i druga krivična dela predviđena zakonima Kosova, a sve u vezi sa izveštajem Parlamentarne skupštine Saveta Evrope od januara 2011. godine².

Do okončanja priprema ove publikacije nije podignuta ni jedna optužnica od strane Specijalizovanog tužilaštva.

4. Zakonski okvir za suđenja na Kosovu

Sva dosadašnja suđenja za ratne zločine organizovana na Kosovu, shodno uredbi UNMIK-a br. 24/1999 od 12. decembra 1999. godine, kvalifikovana su kao takva uglavnom prema krivičnom zakonu koji su bio na snazi pre 29. marta 1989. godine (Krivični zakon Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije - KZ SFRJ).

Krivični postupak u ovim suđenjima do aprila 2004. godine vođen je uglavnom po zakonu o krivičnom postupku koji je bio na snazi 29. marta 1989. godine, tj. zakonu o krivičnom postupku bivše Jugoslavije, ali su mnoga tekuća pitanja za čije se rešenje ukazala potreba bila regulisana uredbama SPGS, uz primenu međunarodnih normi.

Po ovim zakonima organizovana su suđenja za zločine, kršenja ljudskih prava, te povrede domaćih i međunarodnih propisa koji su se dogodili za vreme sukoba i u vezi sa sukobom na Kosovu od 28. februara 1998. do sredine juna 1999. godine.

Početkom aprila 2004. godine na snagu je stupio paket novousvojenih krivičnih zakona. U izradi ovih pravnih propisa učestvovali su poznati međunarodni i domaći eksperti. Ovi zakoni su do proglašavanja nezavisnosti Kosova, februara 2008. godine, imali status privremenih. U toku navedene godine, posebnim zakonima od strane Skupštine Kosova, proglašeni su zakonima Kosova.

Zakonima koji su stupili na snagu 1. januara 2013. godine (Krivični zakonik Republike Kosovo, Zakonik o krivičnom postupku Republike Kosovo), te Zakonom o sudovima Kosova, izvršena je i reorganizacija celokupnog pravosudnog sistema Kosova. Prema ovom zakonu,

(2) Izveštaj Parlamentarne grupe Saveta Evrope je iniciran izveštajem švajcarskog senatora i tadašnjeg specijalnog izvestioca Parlamentarne skupštine Saveta Evrope Dika Martija o zločinima počinjenim nad Srbima i neloyalnim Albancima tokom leta 1999. godine, kao i o trgovini oružjem, drogom i ljudskim organima.

za odlučivanje u prvom stepenu nadležni su osnovni sudovi. Po žalbama odlučuje Apelacioni sud. Vrhovni sud Kosova je nadležan za odlučivanje u trećem stepenu i po vanrednim pravnim lekovima.

5. Suđenja za ratne zločine protiv civilnog stanovništva na Kosovu

Nakon potpisivanja Mirovnog sporazuma, istražitelji Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) su počeli istrage o zločinima počinjenim na Kosovu. U istragama su učestvovali i pripadnici policije mirovnih snaga. Ubrzo je počela sa radom na terenu i Civilna policija UNMIK-a. Kosovska policijska služba (KPS, od 2008. godine Kosovska policija - KP), čije je formiranje započelo 1999. godine, nije imala primarnu ulogu u istraživanju ratnih zločina do početka prenošenja nadležnosti od strane EULEX-a na domaće institucije. KP je u početku u istraživanju ovih zločina bila uključena preko mešovitih timova za istraživanje ratnih zločina.

Prve optužnice za ratne zločine u okviru pravosudnog sistema, koji je počeo da se formira nakon oružanog sukoba, podignute su od strane domaćih tužilaca krajem 1999. godine, kao što su u predmetima u kojima je odlučivano po optužbama za ratne zločine, postupale domaće sudije, predložene od strane Savetodavnog veća i imenovane od strane SPGS. Pretresna veća su bila sastavljena uglavnom od sudija, kosovskih Albanca, koji su početkom 1990-tih godina bili isključeni iz tadašnjeg pravosudnog sistema i koji skoro jednu deceniju nisu upražnjavali pravosudnu funkciju. Ova mono-nacionalna sudska veća nisu bila oslobođena pristrasnosti, posebno prema pripadnicima manjinskih zajednica koji su uglavnom bilo optuženi za ratne zločine.

Prelazak najtežih krivičnih dela u nadležnost međunarodnih suda i tuzilaca bio je diktiran ne samo složenom političkom situacijom, kao i izbegavanjem dotadašnje prakse da u zaoštrenim etničkim odnosima na Kosovu sudije albanske nacionalnosti sude optuženima srpske nacionalnosti, već i sve izraženijim pritiskom na domaće sudije.

5.1. Misija Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK)

Početkom 2000. godine, u sudskim većima koja su odlučivala po optužbama za ratne zločine počelo je angažovanje međunarodnih suda, prvo u svojstvu članova veća, da bi u toku 2003. godine suđenja za ova krivična dela počela da se odvijaju pred mešovitim većima kojima su u skoro svim slučajevima predsedavale međunarodne sude, posebno u slučajevima kada se radilo o suđenjima pripadnicima OVK/UÇK ili drugim osetljivijim suđenjima. U svim ovim predmetima odlučivala su sudska veća, u čijem sastavu su bile samo međunarodne sude. Do kraja misije UNMIK-a, odnosno do

sredine 2008. godine, suđenja za ratne zločine su se uglavnom odvijala pred međunarodnim većima.

Od početka februara 2000. godine, kada je počelo prvo angažovanje međunarodnih tužilaca na zastupanju optužnica pred tada Okružnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë, pa do kraja mandata Misije UNMIK-a, međunarodni tužoci su rukovodili istragama i zastupali optužnike za ratne zločine pred svim sudovima na teritoriji Kosova.

Specifično je da su suđenja organizovana od strane Misije UN u većini slučajeva trajala dugo, da su slučajevi više puta vraćani na ponovna suđenja, najčešće zbog nekvalitetno obavljenih istraga, promene iskaza svedoka na glavnim pretresima u odnosu na one koje su oni dali u ranijim fazama postupka ili u istrazi, kao i zbog nemogućnosti tužilaca da od svedoka pribave informacije kojima bi potvrdili navode optužnice. U toku pretresa su evidentirani propusti u sprovođenju istraga, posebno od strane policije.

Razlozi za veliki broj predmeta okončanih oslobođajućim presudama su bili iskazi svedoka, koje su oni često menjali. Specifično je da su svedoci, u slučajevima kada su stranke bile različite nacionalnosti, u svojim kasnijim izjavama menjali navode date u pretkrivičnom postupku, odnosno pred sudskim većima bi „pojačali“ svoje izjave. U suprotnom bi ih „ublažili“, menjali u korist optuženih ili bi odbijali da svedoče.

Misija UNMIK-a je, pored ratnih zločina, procesuirala i suđenja po optužbama za krivična dela sa etničkom i političkom pozadinom, kao i specifične slučajeve po optužbama za terorizam i najteže slučajeve vezane za događaje iz marta 2004. godine.

Mešovita sudska veća su u svom radu pokazala profesionalnost. Ipak, zapaženi su i određeni propusti, koji su se ogledali u nesnalaženju međunarodnih sudija (a i tužilaca) sa domaćim propisima ili u nedovoljnoj pripremljenosti za rad u međunarodnoj misiji, što je posebno bilo izraženo na početku njihovog mandata na Kosovu. Na drugoj strani, duži boravak na Kosovu išao je u prilog njihovoј profesionalizaciji i(ili) prilagođavanju realnosti. Međutim, ne može se prenebregnuti činjenica da su pojedina veoma ozbiljna i osetljiva suđenja veoma profesionalno vođena od strane međunarodnih sudija i pored velikog broja optuženih i optužbi koje su im stavljane na teret.

FHP Kosovo je, na osnovu redovnog praćenja suđenja za vreme mandata ove misije, zapazio da pojedina krivična dela, koja su pojedinim optuženima stavljena na teret, nadležna tužilaštva nisu adekvatno kvalifikovala. Jedan broj optuženih za izvršenje krivičnog dela *ubistvo* počinjenog za vreme trajanja oružanog sukoba na Kosovu bili su pripadnici naoružanih vojnih formacija. Prema zapažanjima FHP-a Kosovo, u ovom slučajevima su postojali elementi da radnje optuženih budu kvalifikovane kao *ratni zločin*. Ovakve optužnice su uglavnom podigli domaći tužioci, ali su međunarodni nastavili postupke po istim optužbama.

5.2. **Misija Evropske unije za vladavinu prava (EULEX)**

Misija Evropske unije za vladavinu prava (EULEX) je rad na Kosovu zvanično započela krajem 2008. godine, preuzimanjem nadležnosti od strane misije UNMIK-a. Ova misija je na Kosovu potpuno operacionalizovana aprila 2009. godine.

Misija EULEX-a je na početku mandata imala ulogu da nadgleda, savetuje i podučava u

oblasti carine, policije, pravosuđa i zatvorskog sistema, uz isključivu nadležnost u suđenjima za ratne zločine. EULEX je takođe postupao po optužbama za krivična dela sa političkom i etničkom pozadinom, organizovani kriminal i terorizam.

Suđenja za koje su bile nadležne sudije EULEX-a odvijala su se pred mešovitim sudske

većima, kojima su rukovodile međunarodne sudsije, izuzev suda u Mitrovici/Mitrovicē (tada Okružni, sada Osnovni), gde su se suđenja zbog političkih tenzija odvijala pred sudskim većima sastavljenim od isključivo međunarodnih sudsija. U slučaju kada su sudska veća ovog suda bila mešovita (što je za vreme trajanja misije bilo jako retko), iz bezbednosnih razloga, suđenja su izmeštana i održavana u prostorijama drugih sudova na Kosovu ili u Vrhovnom суду Kosova.

Do suđenja mandata EULEX-a, ratne zločine su na Kosovu istraživali međunarodni tužioći. Oni su pripremali optužnice i iste zastupali pred sudovima, izuzev u dva slučaja, protiv četvoro Srba. U jednom slučaju je domaći tužilac, nakon istrage sprovedene od strane međunarodnog tužioca, podigao optužnicu protiv troje Srba, od kojih je jedna žena, koja je i jedina osoba ženskog pola optužena za ovo krivično delo na Kosovu (*Tužilac protiv Slobodana Martinovića i drugih*). Domaći tužioци su u ovom predmetu zastupali optužnicu u postupcima pred prvostepenim sudom. U drugom slučaju, domaći tužilac Kancelarije specijalnog tužilaštva Republike Kosova (STRK) rukovodio je istragom, podigao optužnicu i istu zastupao pred sudom pred prvostepenim sudom (*Tužilac protiv Zorana Kolića*). Nakon početka prenosa mandata na domaće pravosuđe, od juna 2014. godine, domaći tužioci su podigli

optužnice protiv dvojice Albanaca, kao i dve optužnice u okviru zajedničkih timova sa međunarodnim tužiocima, protiv jednog Srbina.

Misija EULEX-a je na početku svoga mandata u suđenjima za ratne zločine pokazala određeni uspeh – povećana je efikasnost, transparentnost i ekspeditivnost u organizovanju suđenja, pokrenute su istrage, podizane su optužnice, organizovana su suđenja protiv pojedinih bivših visoko rangiranih pripadnika OVK-a, koji su se u vreme pokretanja postupaka nalazili i na visokim političkim pozicijama, pretresi su trajali kraće, a nije bilo ni čestih ponavljanja suđenja.

Najveći problem koji i dalje prate ova suđenja su svedoci, koji u najvećem broju slučajeva na glavnim pretresima menjaju svoje iskaze iz ranijih faza postupka, odbijajući da kažu pravu istinu pred sudskim većima. Pored pozitivnog uticaja na kosovsko pravosuđe i sistem vladavine prava u celini, EULEX ipak nije ispunio očekivanja sa početka mandata, ni u pogledu broja procesuiranih slučajeva, ni u pogledu zaštite svedoka, što je dovelo do formiranja Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva sa sedištem u Hagu, koji će biti nadležni za istraživanje zločina u periodu od 1. januara 1998. do kraja decembra 2000.

6. Misija i mandat EULEX-a, prenos nadležnosti

Mandat EULEX-a na Kosovu je danas ograničenog karaktera u pogledu kompetencija. Trajanje Misije bilo je prvobitno planirano do 14. juna 2014. godine. Mandat je onda produžen do 14. juna 2016. godine, da bi ponovo bio produžen do 14. juna 2018. godine. EULEX više nema izvršne kompetencije. Njegova uloga će biti mentorska i savetodavna.

Od juna 2014. godine tužioци EULEX-a su bili nadležni samo za predmete u kojima su istrage pokrenute pre pomenutog datuma, a sudsije samo u postupcima koji su bili u toku i u kojima su ove sudsije bile do tada nadležne, pa do okončanja krivičnog postupka, u svim fazama.

Od sredine juna 2014. godine domaće sudsije su trebale da budu u većini u sudskim većima koja odlučuju po optužbama za ratne zločine, kao i da predsedavaju većima. Nažalost, domaće

sudije su u jako malom broju slučajeva po optužbama za ove zločine bile u većini ili predsedavale sudskim većima. U praksi, od početka prenosa nadležnosti pa do sredine juna 2018. godine, domaći tužioci su podigli nekoliko optužnica.

Ovom publikacijom su obuhvaćeni predmeti koji su se po optužbama za ratne zločine odvijali do kraja okončanja izvršnog mandata EULEX-a.

Predmeti izloženi u nastavku publikacije biće imenovani prema službenim nazivima po kojima su se odvijali krivični postupci po optužbama za ratne zločine na Kosovu od 1999. do sredine oktobra 2018. godine.

Pregled suđenja za ratne zločine koja su se odvijala na Kosovu od 1999. godine je štampan na tri jezika. On ne samo da će služiti kao uputstvo, već će predstavljati veoma koristan i pouzdan izvor informacija o ovim suđenjima, koji je sačinjen na osnovu sudske dokumentacije koju poseduje FHP Kosovo, ali i iskustava sa praćenja ovih suđenja, kao i sistematske analize krivičnih postupaka koje je FHP Kosovo kontinuirano pratilo.

Pregled suđenja za ratne zločine predstavljaće važan izvor informacija za domaće sudske i tužioce na Kosovu, koji su od EULEX-a preuzeli nadležnost za procesuiranje suđenja za ratne zločine. Takođe, mediji će po prvi put imati kompletan uvid u ove predmete, hronološki predstavljene po datumu podizanja optužnice.

Pregled suđenja za ratne zločine će biti od velike koristi i za profesionalnu publiku, studente, profesore, kao i za naučne radnike na Kosovu ali i šire, posebno za one koji se budu fokusirali na uticaj međunarodnih misija na uspostavljanje i razvoj pravosudnog sistema, ali i na jačanje vladavine prava na Kosovu.

1.

PRAVOSNAŽNO OKONČANI PREDMETI

1.1.

Predmet:

Tužilac protiv Miroslava Vučkovića

Podaci o okriviljenima:

1. **Miroslav Vučković** - Mosa (1948), Srbin, vozač pri medicinskom centru u Mitrovici/Mitrovicë.

2. **Božur Biševac**, iz Suvog Dola, Opština Mitrovica/Mitrovicë, pobegao iz pritvorskog centra u Mitrovici/Mitrovicë avgusta 2000. godine, za vreme trajanja glavnog pretresa. Postupak je u odnosu na ovog okriviljenog obustavljen.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Sva prvostepena suđenja u odnosu na okriviljenog Vučkovića odvijala su se pred tadašnjim Okružnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë, izuzev dela trećeg prvostepenog suđenja, nakon nemira koji su se odigrali marta 2008. godine u Mitrovici/Mitrovicë i zgradi suda, kada je glavni pretres izmešten u Prištinu/Prishtinë, u prostorije Vrhovnog suda Kosova.

Tri žalbena i postupak po zahtevu za zaštitu zakonitosti odvijali su se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Prva optužnica protiv okriviljenih Vučkovića i Biševca podignuta je od strane tužioca Okružnog tužilaštva u Mitrovici/Mitrovicë, Jusufa Mejzini, 29. novembra 1999. godine. On je okriviljenima stavio na teret izvršenje krivičnog dela *genocid* (član 141, stav 1 u vezi sa članom 22 KZ SFRJ) – zbog prinudnog iseljavanja albanskog civilnog stanovništva iz sela Guševac/Guševci i Suvi Do/Suhodoll, opština Mitrovica/Mitrovicë, oduzimanja lične imovine, vrednih predmeta, paljenja preko 40 porodičnih kuća u selu, kojom prilikom je u jednoj od njih izgorela jedna nepokretna starica.

FHP Kosovo nema informacija o postupku ocene optužnice, odnosno da li je bilo prigovora na istu.

Međunarodni tužilac Philip King Alcock (UNMIK) je 4. januara 2002. godine, na početku ponovnog suđenja, podneo sudu izmenjenu optužnicu. Okriviljenom je stavljen na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin* (član 142 u vezi sa članom 22 KZ SFRJ) – da je pojedinačno i u saučesništvu sa drugima, u zajedničkom zločinačkom poduhvatu u periodu od 1. septembra 1998 do 9. juna 1999. godine, u okrugu Mitrovica/Mitrovicë pucao iz različitih naoružanja, palio, pljačkao kuće, zastrašivao meštane, raseljavao i činio dela koja su dovela do smrti dve osobe.

Tužilac Alcock je optužnicu iznova izmenio 10. oktobra 2002. godine u završnoj reči. Okriviljenom je stavljen na teret izvršenje 6 krivičnih dela *ratni zločin*.

Optužnica je izmenjena i 5. maja 2008. godine od strane međunarodne tužiteljke Marie Bamieh (UNMIK). Optuženom je stavljen na teret iz-

vršenje krivičnog dela *ratni zločin*, po pet tačaka: povreda zdravlja i telesnog integriteta, izazivanje neizmerne patnje, uništavanje tuđe imovine, pljačka, ugrožavanje bezbednosti drugih lica, zastrašivanje i teror.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred

prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje održano je u periodu od 6. juna 2000. godine do 18. januara 2001. godine pred petočlanim mešovitim većem [domaći sudija Mahmut Halimi, predsednik veća, međunarodni sudija Christer Karphammer (UNMIK), član veća, kao i sudije porotnici Shaban Mlinaku, Enver Ramaxhiku i Bedri Hamza]. U toku glavnog postupka pretresno veće je zasedalo 21 dan, saslušan je 31 svedok, izvedeni su materijalni dokazi, a okriviljeni je svedočio pred sudom.

Druge prvostepeno suđenje (ponovljeno) održano je pred mešovitim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Chatherine Murchi-Uhel, predsednica, kao i Leonard Assira, sudija Okružnog suda Emine Kaqiku i rezervni sudija Kada Bunjaku, članovi veća). Glavni pretres je otvoren 4. januara 2001. godine. Imao je 45 nastavaka u toku kojih je saslušano 36 svedoka optužbe i odbrane, izvedeni su materijalni dokazi, a stranke u postupku iznele su završne argumente.

Treće prvostepeno suđenje (drugo ponovljeno) održano je pred međunarodnim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Lolita C. Dumlaao, predsednica veća, John N. Fields i Dennis Luebke, članovi veća). Glavni pretres je otvoren 16. avgusta 2007. Pretresno veće je zasedalo 40 dana, saslušano je 39 svedoka (20 svedoka tužilaštva, 19 odbrane), dva veštaka, stranke u postupku i okriviljeni su izneli završna izlaganja, a presuda je objavljena 23. maja 2008. godine.

Vreme provedeno u pritvoru uračunato je osuđenom u izrečenu kaznu. Iako se za vreme trajanja ovog krivičnog postupka nalazio u pritvoru ili kućnom pritvoru, u svom stanu u severnom delu Mitrovice/Mitrovicë, okriviljeni nije prisustvovao objavljuvanju presude. Služba nadležna za njegovo privođenje, na dan objavljuvanja presude, nije mogla da ga pronađe na adresi na kojoj je izdržavao kućni pritvor. Presuda je objavljena u njegovom odsustvu.

Prvostepene presude:

Prvom prvostepenom presudom od 18. januara 2001. godine, okriviljeni Vučković oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *genocid* počinjenog u saizvršilaštvu sa saokriviljenim Biševcem i drugim nepoznatim počiniocima, za potpuno ili delimično uništenje etničke grupe, za nasilno proterivanje civila-Albanaca iz sela Gušavac/Gushavc, Suvi Do/Suhodoll, Vinarce/Vinarc i Vidomirić/Vidomiriq. Izrečena mu je kazna zatvora u trajanju od 14 godina.

Presudom nakon ponovljenog prvostepenog suđenja koja je objavljena 25. oktobra 2002. godine, okriviljeni Vučković oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin* protiv civilnog stanovništva, po trima tačkama opisanim u izmenjenoj optužnici: da je kao deo naoružane grupe učestvovao u oštećenju i uništavanju tuđe imovine opasnim sredstvima, protivpravno prisvajao tuđu imovinu u velikim razmerama, učestvovao

u zastrašivanju stanovništva sela navedenih u izmenjenoj optužnici, i to opasnim sredstvima ili predmetima, što je izazvalo paljevinu mnogih kuća i masovnu evakuaciju stanovništva, za koja dela mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 12 godina.

Drugom presudom nakon ponovljenog postupka (treća prvostepena presuda) od 23. maja 2008. godine, okriviljeni je oglašen krivim za izvršenje pljačke iz člana 142, u vezi sa članovima 22 i 26 KZJ (KZ SFRJ) opisanim članom 4, stav 2 (g) Drugog dodatnog protokola II ženevske konvencije, kao i za krivično delo uznemiravanja i terora iz člana 142, u vezi sa članovima 22 i 26 KZJ, kako je obuhvaćeno članom 13, stav 2 Dodatnog protokola II ženevske konvencije iz 1949. godine, za koja mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 8 godina. U izrečenu kaznu uračunato mu je vreme provedenu u pritvoru.

Okriviljeni je usled nedostatka dokaza oslobođen po ostalim optužbama izmenjene optužnice.

Žalbeni postupak:

Stranke u postupku žalile su se na prvu prvostepenu presudu. Zbog odluke o izrečenoj kazni, presudu je osporavao tadašnji okružni tužilac. Okriviljeni je preko svoje odbrane presudu osporavao zbog povreda krivičnog postupka, pogrešne i nepotpune ocene dokaza, povrede krivičnog prava i odluke o kazni.

Na ostale dve osuđujuće presude žalili su se okriviljeni i njegova odbrana, po osnovima predviđenim zakonom o krivičnom postupku koji je bio na snazi u vreme podizanja prve optužnice (Zakon o krivičnom postupku SFRJ).

Presude po žalbama:

Prva odluka po žalbama:
Mešovito žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Patrice de Charette, predsednik veća i Renate Winter, član veća, uz domaćeg sudiju Riza Loci, člana veća), 31. avgusta 2001. godine donelo je rešenje kojim je usvojilo žalbe okriviljenog i njegovog branioca, te poništalo prvostepenu presudu i predmet vratio na ponovno suđenje.

Okružni tužilac je pre donošenja odluke žalbenog suda povukao žalbu. Vrhovni sud je u rešenju izneo mišljenje da se krivična dela počinjena za vreme oružanog sukoba na Kosovu ne mogu kvalifikovati kao *genocid*.

Druga odluka po žalbama okriviljenog na presudu ponovnog suđenja:
Međunarodno žalbeno veće Vrhovnog suda (sudije UNMIK-a Agneiszka Klonowiecka Milart, predsednica veća, Christine Linemann Proetel i Tudor Pantiru, članovi veća) je, nakon sednica održane 19. maja 2004. godine, rešenjem od 15. jula 2004. godine poništalo presudu Okružnog suda od 25. oktobra 2002. i predmet vratio na ponovno suđenje zbog kontradiktornosti, razlika i neslaganja u iskazima svedoka, te radi preciziranja i prilagođavanja iskaza svedoka sa predmetnim događajem. Sud u ponovljenom postupku trebalo i da ispita prirodu suprotnosti u iskazima svedoka, kao i pouzdanost svedoka.

Treća odluka po žalbi okriviljenog na drugu prvostepenu presudu ponovnog suđenja:

Petočlano međunarodno žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije EU-

LEX-a Norbert Koster, predsednik, Gay Van Craenom, Emilio Gatti, Ferdinand Bautier de Mergeot i Angela Kaptein, članovi veća) je, nakon sednice održane 9. juna 2009. godine, razmatranja i većanja održanih 9. juna, 14. septembra i 7. oktobra 2009. godine, donelo presudu kojom je okriviljenog Vukotića oslobodilo svih optužbi.

Prema nalazima veća da pretresno veće drugog ponovljenog suđenja (trećeg prvostepenog) nije ispravno i potpuno utvrdilo relevantne činjenice, razlike u iskazima svedoka, kao ni pitanja u vezi sa albijem okriviljenog, smatralo je da bi slučaj ponovo trebalo vratiti na ponovno suđenje, ali je okriviljenog oslobodilo optužbi primenom člana 6 Evropske konvencije o ljudskim prava (EKLJP), koji predviđa da svako okriviljeno lice ima pravo na krivični postupak u „odgovarajućem vremenskom roku“. Tako je veće, primenom principa *in dubio pro reo*, odlučilo u korist okriviljenog.

**Odluka Vrhovnog suda
Kosova po vanrednim
pravnim lekovima:**

Državni tužilac Kosova je na presudu Vrhovnog suda Kosova od 7. oktobra 2009, kao redovnog suda (koji je postupao po žalbi okriviljenog Vučkovića na treću prvostepenu presudu), uložio zahtev za zaštitu zakonitosti.

Po zahtevu je odlučivalo petočlano mešovito veće Vrhovnog suda (EULEX: Maria Giuliana Civinini, predsednica veća, Charles L. Smith III, Lars Dahlstedt, članovi veća; domaće sudije: Marie Ademi, Salih Toplica, članovi veća), koje je 15. aprila 2011. godine donelo presudu kojom je prihvачen zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca Kosova, jer presuda Vrhovnog suda od 7. oktobra 2009. godine sadrži bitne povrede člana 385, stav 1 ZKP i člana 6 EKLJP.

Prema nalazima ovog veća, Vrhovni sud je, kao drugostepeni, imao mogućnosti da napravi novu procenu dokaza ili je mogao da otvori saslušanje na drugostepenom nivou, izvede potrebne dokaze ili obavi saslušanje svedoka, a ne da predmet vraća na ponovno suđenje. Prema ovom veću, drugostepeni sud nije dao pravilno tumačenje člana 6 EKLJP, jer „o razumnosti trajanja postupka treba da se oceni u svetlu okolnosti slučaja“ (strana 8 presude od 15. aprila 2011. godine, poslednji paragraf). Prema ovom veću, ovaj član može se primeniti samo kada su potrošene sve *ex officio* mogućnosti predviđene zakonom u svrhu utvrđivanja činjenica, dok je okriviljenog sud mogao osloboediti usled nedostatka dokaza.

1.2.

Predmet:

Tužilac protiv Miloša Jokića

Podaci o okrivljenom:

Miloš Jokić (1979), Crnogorac, u vreme podizanja optužnice student, pripadnik paravojnih formacija.

Sudovi pred kojima se odvijao

krivični postupak:

Glavni pretresi **prvostepenih postupaka** odvijali su se pred Okružnim sudom u Gnjilanu/Gjilan;

Žalbeni postupak odvijao se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Okružni javni tužilac Okružnog javnog tužilaštva u Gnjilanu/Gilan Sabit Maliqi je 25. februara 2000. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Miloša Jokića u pravcu krivičnog dela *genocid*, po više tačaka.

On je optužnicom okrivljenom stavio na teret da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu vođe paravojnih formacija, u toku aprila i maja meseca 1999. godine, naoružan i uniformisan, sa oznakama Radikalne stranke, sa umišljajem, sistematski organizovao i planirao akcije u cilju uništavanja albanske nacije, te neprekidnom paljbom vatrenim oružjem od naselja do naselja, od kuće do kuće, izazivao paniku i strah među žiteljima sela Smirna i Vrebane, opština Vitina, kao i da je maltretiranjem, pljačkanjem, batinanjem i proterivanjem iste prinudio da napuste svoje domove, da zaštitu pronađu u šumi ili u napuštanju Kosova, tj. odlasku prema granici Kosova sa Makedonijom. Okrivljeni se ovom optužnicom tereti za ubistvo dva lica u selu Verbane – Rexhepa Emerllahu i Ramadana Ferati.

Isti tužilac je protiv okrivljenog 8. juna 2000. godine podigao još jednu optužnicu u pravcu istog krivičnog dela *genocid*: da je uniformisan i naoružan, u svojstvu vođe devetorice naoružanih lica, sa istim namerama, 30. maja 1999. godine u selu Verbane, opština Vitina, pucajući iz automatskog oružja izazvao paniku i strah među žiteljima sela, te da je u kući Elmaza Selmani zaustavio MT, preteći joj automatskim oružjem sa bajonetom i bombama, te da joj je cev oružja prislonio na grudi i oduzeo joj nakit koji je posedovala (zlatne narukvice, zlatni lanac, prstenje, minduše). Pod pretnjom oružja silovao ju je u spavaćoj sobi, u kojoj ju je držao 5 sati, za koje vreme ju je mučio, a nakon toga joj naredio da ide za Albaniju, govoreći joj: „Ovo je srpska zemlja.“

Okrivljenom je istom optužnicom stavljen na teret da je istoga dana, u istom svojstvu, iskaljivao nacionalnu mržnju prema drugim meštanima sela (MT, ES, KS, HJ, HJ2, FE, BE), koje je uz pretnju oružjem takođe postrojio uz žičanu ogradi, lišio slobode nekoliko sati, te opljačkao, oduzevši im znatne novčane iznose i vredne predmete, nakon čega ih je satima saslušavao, da bi im nakon više od 5 sati mučenja naredio da idu za Albaniju.

Tužilac Maliqi je 18. septembra 2000. godine u završnoj reči precizirao radnje kojima tereti okrivljenog, navodeći pojedina imena sa izvršilaca.

Međunarodni tužilac Philip Kearney (UNMIK) je u toku glavnog pretresa ponovnog suđenja, 21. marta 2002. godine sudu dostavio izmenjenu optužnicu, kojom je okrivljenom stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po deset tačaka.

On je okrivljenom stavio na teret da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, uniformisan maskirnom uniformom paravojnih snaga, prema dogovoru sa drugim uniformisanim muškarcima učestvovao u nizu krivičnih akcija u selima Vrban/Urban i Smira/Smire, opština Vitina/Viti, u nameri proterivanja Albanaca, žitelja pomenutih sela sa Kosova:

- Tačka I – ubistvo Ramadana Berati 15. aprila 1999. godine u selu Smire, opština Vitina/Viti, kao i batinanje velikog broja meštana sela, pljačkanje i uništavanje njihove imovine;
- Tačka II – raseljavanje velikog broja meštana sela Smira pomenutog datuma, koji su uz pretnju oružjem bili prinuđeni da napuste svoje kuće, jer im je optuženi rekao da idu u Makedoniju;
- Tačka III – raseljavanje velikog broja meštana sela Vrban, početkom maja 1999. godine, koji su uz pretnju oružjem bili prinuđeni da napuste svoje kuće i pobegnu u šumu;
- Tačka IV – ubistvo Rexhepa Emerllahu 9. maja 1999. godine, u selu Vrban/Vērban;
- Tačka V – silovanje MT 30. maja 1999. godine, u selu Vrban/Urban, kojoj je oduzeta velika količina vrednih predmeta (nakita);
- Tačka VI i VII – protivpravno lišenje slobode više lica 30. maja 1999. godine u kući ES u trajanju od nekoliko sati (MT, KS, HJ, ES, HJ i FE). Nakon toga, ta lica su su pod pretnjom oružja opljačkana i upućena da napuste selo i idu u Albaniju, uz repliku „ovo je srpska zemlja“;
- Tačka VIII – Nehumano postupanje prema SB, SF, FE i ES 15. aprila 1999. godine, za vreme dok su bili lišeni slobode, saslušavani i batinani;
- Tačka IX – 30. maja 1999. godine oštećeni BE, za vreme lišenja slobode od nekoliko sati, pod pretnjom oružjem bio je prinuđen da obavlja različite poslove za okrivljenog i njegovu grupu;
- Tačka X – okrivljeni je, sa još dva nepoznata počinioca, 30. maja 1999. godine u selu Vrban/Vērban, uništio i opljačkao imovinu velikih razmara, što nije bilo opravdano vojnim potrebama (20 do 30 časovnika, odabrani kućni nameštaj, električni kućni aparati vlasništvu MT i njenog supruga VS, u vrednosti od nekoliko hiljada DEM, uz navod da je još iz 25-26 kuća u selu uzeo sve što je mogeo da se ponese).

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo prvoštepeno suđenje:

Postupajući po optužnicama od 25. februara 2000. godine, pred petočlanim pretresnim većem domaćih sudija (profesionalne sudije Hasan Sadiku, predsednik veća i Ilmi Dalipi, član veća i sudije-porotnici Behlul Gagica, Ismet Jakupi i Nuri Selmani, članovi veća), 15. maja 2000. godine otvoren je glavni pretres, u toku kojeg je pročitana optužnica i zahtev odbrane da optužnicu zastupa međunarodni tužilac, te da po istoj

odlučuje međunarodno ili mešovito veće. Pretres je prekinut. Glavni pretres je po pomenutoj, kao i po optužnici od 8. juna 2000. godine, nakon spajanja postupaka nastavljen pred izmenjenim većem – mešovitim većem Okružnog suda u Gnjilanu/Gjilan [domaći sudija Hasan Sadiku, predsenik veća, međunarodni sudija Patrice De Charette (UNMIK), član veća; sudija porotnica Behlul Gagica, Ismet Jakupi i Baki Azemi, članovi veća] 20. juna 2000. godine. Veće je zasedalo 8 sudske dana, saslušano je 17 svedoka predloženih od strane tužilaštva i 1 svedok odbrane, pročitani su iskazi pojedinih svedoka optužbe i odbrane iz ranijih faza postupka, a izvedeni su i mnogi materijalni dokazi. Okriviljeni je svedočio pred većem, a stranke u postupku su iznele završne argumente, kada je domaći tužilac precizirao optužnicu na napred pomenut način.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovljeno):

Postupajući po odluci Vrhovnog suda Kosova, glavni pretres ponovnog suđenja protiv okriviljenog Jokića otvoren je 21. septembra 2001. godine pred mešovitim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Vagn Joensen, predsednik veća, Hajnalka Karpati, članica veća; domaći sudija Ilmi Dalić, član veća). Pretres je otvoren po optužnicama od 25. februara i 8. juna 2000. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 22 sudske dana. Pred njim je saslušano 14 svedoka predloženih od strane tužilaštva i četiri svedoka odbrane, obavljen je uviđaj lica mesta na lokacijama pomenu-tim u optužnicama, pročitane su izjave pojedinih svedoka iz ranijih faza postupka, a izvedeni su i mnogi materijalni dokazi predloženi od strane stranaka u postupku. Predsednik pretresnog veća je, u prisustvu tužioca i odbrane, u prostorijama Okružnog suda u Beogradu saslušao 11 svedoka koje je predložila odbrana.

Stranke u postupku su iznele završne argumente. Međunarodni tužilac je u završnoj reči odustao od tačke I izmenjene optužnice, a u preostalom delu je ostao pri istoj.

Prvostepene presude:

Prva prvostepena presuda:

Pretresno veće je presudom objavljenom 20. septembra 2000. godine okriviljenog Jokića oglasilo krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 20 godina. U izrečenu kaznu uračunato mu je vreme provedeno u pritvoru, koji mu je produžen do pravosnažnosti presude.

Druga prvostepena presuda (ponovljenog suđenja):

Pretresno veće je, nakon održanog glavnog pretresa, 3. maja 2002. godine objavilo presudu kojom je okriviljeni Jokić oslobođen optužbi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po svim tačkama.

Nije bilo žalbe nezadovoljne strane na ovu presudu, te je ista pravosnažna od 5. avgusta 2002. godine.

Žalbeni postupak:

Na presudu od 20. septembra 2000. godine, kojom je okriviljeni Jokić osuđen na 20 godina zatvora, žalila se odbrana okriviljenog: zbog bitnih povreda krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene krivičnog zakona, te odluke o krivičnoj sankciji.

Presuda po žalbama:

Međunarodno tročlano veće Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Antii Ruotsalainen, predsednik veća, Renata Vinter i Guy Van Craen, članovi veća) je nakon sednice žalbenog veća, održane 26. aprila 2001. godine, donelo rešenje kojim je usvojilo žalbe branilaca okrivljenog, ukinulo presudu Okružnog suda u Gnjilanu/Gjilan od 20. septembra 2000. godine i predmet vratilo prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

1.3.

Predmet:

Tužilac protiv Andželka Kolašinca i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. Andželko Kolašinac (1951), Srbin, pravnik.
2. Čedomir Jovanović (1941), Srbin, vozač.
3. Nenad Matić (1960), Srbin, završio osnovnu školu.
4. Vekoslav Simić (1962), Srbin, lekar.
5. Vitošević Arsenije – Aca Pužinko (1939), Srbin, radnik.
6. Stanislav Lević (1949), Srbin, radnik.
7. Krstić Novica (1957), Srbin.
8. Radoslav Mišić (1953), Srbin, završio osnovnu školu, radnik.

Sudovi pred kojima se odvijao

krivični postupak:

Prvostepena suđenja (prvo i ponovljeno) su se odvijala pred tadašnjim Okružnim sudom u Prizrenu.

Žalbeni postupci su se odvijali pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Prva optužnica protiv osmorice optuženih podignuta je 7. avgusta 2000. godine, od strane javnog tužioca Okružnog tužilaštva u Prizrenu, Skendera Morina. On je okrivljenima stavio na teret da su, pojedinačno i u međusobnom saučesništvu, počinili krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* (član 142, stav 1 KZ SFRJ): da su u svojstvu pripadnika paramilitarne formacije, uniformisani, naoružani u Orahovcu/Rrahovec i okolnim selima (Bela Crkva/Bellecrke, Celine, Brestovac/Brestoc, Velika Kruša/Krushe e Madhe, Nogavac/Nagafc, Bratotin, Donji Potočani/Potocan i Ulët, Mala Hoča/Hoce e Vogël i Zrze/Xrxë), za vreme oružanog sukoba na Kosovu, nečovečno postupali, primenjivali mere zastrašivanja, pljačkali, palili kuće, proterali i ubili više civila Albanaca, među kojima je bilo dece, žena i starijih osoba.

Međunarodni tužilac Thomas E. Hickman (UNMIK) je 1. oktobra 2002. godine, na početku prvostepenog suđenja, izmenio optužnicu u odnosu na okrivljenog Andželka Kolašinca, stavljujući mu na teret: da je za vreme oružanog sukoba, u svojstvu predsednika Skupštine opštine Orahovac/Rrahovec i komandanta Štaba civilne zaštite, izdavao i izvršavao naređenja nadređenih, potpomagao ratne napore i srpske etničke ciljeve, obavezao civilno stanovništvo (preko 500 Albanaca) na prinudni rad, podržavao pljačkanje, otimačine, krađe i uništavanje dragocenosti proteranih Albanaca, da nije upotrebio svoj autoritet da zaustavi navedene radnje, niti je počinjene zločine prijavio nadležnim organima, kao i da je pomagao policiji u pronalaženju lokacija za masovne grobnice, kako bi se prikrili tragovi zločina.

Pomenuti međunarodni tužilac je optužnicu izmenio i pri kraju ponovljenog suđenja, 15. januara 2003. godine, u završnoj reči, precizirajući radnje okrivljenog Kolašinca.

Poslednja izmena optužnice: međunarodni tužilac Gabiele Casalena (EULEX) je 4. novembra 2009. godine izmenjenom optužnicom okrivljenom stavio na teret izvršenje krivičnog dela zloupotreba poverenja: da u toku aprila i maja 1999. godine, u svojstvu komandanta Štaba civilne zaštite u Orahovcu/Rrahovec, nije ispunio svoju dužnost sprečavanja krađa, pljačke i uništavanja nasilno napuštenih imanja hiljada kosovskih Albanaca, koji su bili raseljeni od strane srpske vojske.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred

prvostepenim sudom:

Nakon podizanja optužnice, 21. avgusta 2000. godine, okrivljeni (izuzev Kolašinca i Jovanovića) su pobegli iz pritvorskog centra u Mitrovici/Mitrovicë i u odnosu na njih postupak je bio obustavljen.

U odnosu na okrivljene Kolašinca i Jovanovića, 11. decembra 2000. godine bilo je planirano otvaranje glavnog pretresa pred većem u sastavu: domaći sudija Xhevdet Elshani, predsednik veća, međunarodni sudija Daniel Gruia (UNMIK), član veća i tri sudske porotnike. Pretres nije otvoren, a okrivljeni nisu privedeni sudu.

Uredbom od 15. decembra 2000. godine omogućeno je odlučivanje pred tročlanim većem profesionalnih sudija, i to takvim da najmanje dvoje sudija budu međunarodni i jedan od njih predsedavajući. Kako sudija Elshani nije bio u mogućnosti da učestvuje u novom veću, formirano je tročlano međunarodno pretresno veće (sudije UNMIK-a Ingo Risch, predsednik, Daniel Gruia i Lis Sejrs, članovi veća), pred kojim je 2. maja 2001. godine otvoren glavni pretres. Sudsko veće je zasedalo 15 dana, u toku kojih je saslušan 51 svedok. Iz bezbednosnih razloga pojedini svedoci su saslušani pred Okružnim sudom u Beogradu. Optužnicu je zastupao međunarodni tužilac iz Prizrena, Thomas Hickman.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovljeno) počelo je 1. oktobra 2002. godine pred tročlanim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Hajnalka Veronika Karpati, predsednica veća, sudija Dierk Halmken, član veća: domaći sudija Genc Nixha, član veća). Glavni pretres je imao 30 nastavaka, u toku kojeg je saslušano 39 svedoka optužbe i sedam svedoka odbrane, pročitano je 8 izjava svedoka iz ranijih faza postupka, a izvedeni su i materijalni dokazi.

Treće prvostepeno suđenje (drugo ponovljeno) imalo je jedno zasедање suda, koje je održano 4. novembra 2009. godine, po optužnici izmenjenoj istog datuma, pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Malcolm Simmons, predsednik veća, Klaus Huner, član veća: domaći sudija Fillim Shkoro, član veća).

Prvostepene presude:

Prvostepenom presudom od 14. juna 2001. godine okrivljeni Kolašinac oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela pružanje pomoći počiniocu posle izvršenog krivičnog dela, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od pet godina, u koju mu je uračunato vreme provedeno u pritvoru.

Istom presudom okrivljeni Jovanović je oglašen krivim za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koji mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 20 godina, u koju mu je uračunato vreme provedeno u pritvoru. Takođe mu je određen pritvor do pravosnažnosti presude.

Presudom ponovljenog postupka od 31. januara 2003. godine, okrivljeni Kolašinac je oglašen krivim po pojedinim optužbama, za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, prema radnjama opisanim optužnicom, kao i po komandnoj odgovornosti, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od osam godina.

Ovom presudom on je usled nedostatka dokaza oslobođen optužbi za prikrivanje tragova prinudnog proterivanja, uništenje imovine proteklih žrtava, kao i za pomaganje u prikrivanju ubistava.

Presudom drugog ponovljenog suđenja od 4. novembra 2009. godine odbačena je optužba međunarodnog tužioca u pravcu krivičnog dela zloupotreba poverenja (član 148 KZ SAP Kosovo), zbog zastarelosti krivičnog gonjenja.

Žalbeni postupak:

Na presudu tadašnjeg Okružnog suda u Prizrenu od 14. juna 2001. godine žalili su se tužilac i branioci okrivljenih.

Međunarodni tužilac je pomenutu presudu osporavao zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na okrivljenog Kolašinca.

Branioci okrivljenih su presudu osporavali po svim osnovima predviđenim Zakonom o krivičnom postupku, odnosno zbog bitnih povreda krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te odluke o kazni.

Na presudu Okružnog suda u Prizrenu od 31. januara 2003. godine (ponovljeno suđenje) žalila se odbrana okrivljenog, osporavajući presudu po svim osnovama predviđenim Zakonom o krivičnom postupku.

Međunarodni tužilac Peter Korenek (UNMIK) je, u svojstvu državnog tužioca, u odgovoru na žalbe okrivljenog ove ocenio delimično osnovanim, u pogledu učešća okrivljenog u deportaciji civilnog stanovništva i izvršenju krivičnog dela iz člana 142 KZ SFRJ. Predložio je da viši sud delimično modifikuje prvostepenu presudu.

Presude po žalbama:

Prva odluka po žalbama:
Mešovito veće Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Partrice de Charette, predsednik veća, Agneiszka Klonowiecka Milart, članica veća; domaći sudija Zait Xhemajli, član veća), odlukom od 2. novembra 2001. godine, odbilo je žalbe podnete u ime okrivljenog Jovanovića. Time je potvrđena presuda Okružnog suda u Prizrenu, kojom je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 20 godina.

Istom presudom uvažena je žalba tužioca u odnosu na okrivljenog Kolašinca. Presuda Okružnog suda u Prizrenu od 14. juna 2001. godine je u odnosu na njega ukinuta i predmet je vraćen na ponovno suđenje prvostepenom sudu.

Druga odluka po žalbama:

Tročlano veće međunarodnih suda Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Agneiszka Klonowiecka Milart, predsednica veća, Gustin

Reichbah i Edvard Vilson, članovi veća) je 9. januara 2004. godine donelo rešenje kojim je usvojilo žalbe branilaca okrivljenog Kolašinca i ukinulo presudu Okružnog suda iz Prizrena od 31. januara 2003. godine, a predmet vratilo na ponovno suđenje, uz uputstva za postupanje prvostepenom sudu.

1.4.

Predmet: Tužilac protiv Radovana Apostolovića i drugih

Podaci o okriviljenima:

1. **Radovan Apostolović** – Rajko (1959), završio ekonomsku školu;
2. **Božur Biševac**, iz sela Gornji Suvi Do/Suhodolli i Epërm, opština Mitrovica/Mitrovicë, gde je imao i poslednje prebivalište, pobegao iz privora avgusta 2000. godine. Postupak je u odnosu na ovog okriviljenog obustavljen nakon podizanja optužnice;
3. **Kragujević Mičko** – Šolje, iz sela Gornji Suvi Do/Suhodolli i Epërm, nalazi se u bekstvu;
4. **Bogoljub Jevtić** iz sela Gornji Suvi Do/Suhodolli i Epërm, nalazi se u bekstvu;
5. **Ljubiša Simić**, iz sela Gornji Suvi Do/Suhodolli i Epërm, poštar, nalazi se u bekstvu.

Sud pred kojim se odvijao

krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred tadašnjim Okružnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

Optužnica:

Prva optužnica:

Tužilac tadašnjeg Okružnog tužilaštva u Mitrovici/Mitrovicë, Jusuf Mejzini je 8. septembra 2000. godine podigao optužnicu protiv okriviljenih, tereteći ih za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je okriviljenima stavio na teret da su u toku marta i aprila meseca 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, uniformisani, naružani vatrenim oružjem, u nameri da dovedu do potpunog raseljavanja albanskog stanovništva, u međusobnom saučesništvu, kao i sa drugim NN licima, iskoristili odsustvo meštana albanske nacionalnosti sela Donji Suvi Do/Suhodolli i Ulët, koji su zbog straha od napada srpske vojske i policije napustili svoje kuće, te po prethodnom dogovoru opljačkali imovinu velikih razmera iz kuća u ovom selu, a potom ih zapalili kako bi onemogućili vlasnike da se vrate.

Međunarodni tužilac Michael E. Hartman (UNMIK) je na početku glavnog pretresa preuzeo krivično gonjenje po optužnici Okružnog tužilaštva. Na samom početku pretresa, 10. aprila 2001. godine, istu je precizirao. Pretres je nastavljen protiv okriviljenog Radovana Apostolovića u pravcu krivičnog dela *ratni zločin* u saučesništvu sa okriviljenima koji su optuženi prвобитном optužnicom, kojom prilikom su precizirane radnje po kojima se okriviljeni tereti. Ostali okriviljeni nisu bili dostupni pravosudnim organima.

Prema izmenama, okriviljeni je u toku aprila meseca 1999. godine iz kuće porodice Alushi prisvojio robe i novca u vrednosti preko 72 000 DEM, dva motorna vozila marke Mercedes, dva traktora i druge vredne

stvari, nakon čega je zapalio ekonomsku zgradu. Takođe, optuženi se teretio da je prisvojio pokretnu robu iz kuće porodice Kajtazi, nakon čega ju je zapalio.

Prva izmena optužnice:

Isti međunarodni tužilac je optužnicu izmenio 13. jula 2001. godine. Okriviljenog Apostolovića je teretio da je, u saučesništvu sa licima pomenu tim prvobitnom optužnicom i drugim nepoznatim licima, u toku aprila 1999. godine protivpravno prisvojio robu i novac od porodice Alushi, izazvavši oštećenje imovine i paljevinu kuća, te je tužilac stavio okriviljenom na teret izvršenje krivičnih dela izazivanje opšte opasnosti, oštećenje tude stvari i teške krađe.

Druga izmena optužnice:

Tužilac Hartman je optužnicu protiv okriviljenog Apostolovića izmenio i 28. januara 2002. godine, u završnoj reči, kojom je već opisane radnje okriviljenog okvalifikovao kao tešku krađu.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prвostepenim sudom:

Glavni pretres po optužnici otvoren je pred mešovitim pretresnim većem Okružnog suda u Mitrovici/Mitrovicë [domaći sudija Nesrin Lishata, predsednik veća; međunarodni sudija Renate Winter (UNMIK), članica veća; sudije-porotnici Binak Shabani, Elmaz Gjata, Bejtulah Mustafa, članovi veća] 22. januara 2001. godine. Na insistiranje obrane, narednim zasedanjem pretresnog veća predsedavala je međunarodni sudija Renate Winter.

Pretresno veće je iz istih razloga u kratkom roku zamenjeno tročlanim mešovitim većem profesionalnih sudija – Renata Winter, predsednica veća; međunarodni sudija Vang Joensen (UNMIK), član veća i domaći sudija Avdi Dinaj, član veća.

Pretresno veće je zasedalo 22 sudska dana, u toku kojih je saslušano 10 svedoka optužbe, obavljen je uviđaj lica mesta, izvedeni su materijalni dokazi, okriviljeni je svedočio pred većem, a stranke u postupku iznele su završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom pretresnog veća od 28. januara 2002. godine, okriviljeni Apostolović oslobođen je optužbi da je, u saučesništvu sa Božurom Biševcem, Mickom Kragovićem, Bogoljubom Jeftićem, policajcem Zoranom iz Kragujevca i drugim neidentifikovanim licima, počinio krivično delo teške krađe na štetu pomenutih oštećenih.

Prema informacijama kojima raspolaze FHP Kosovo, tužilaštvo se nije žalilo na oslobađajuću presudu.

1.5.

Predmet:

Tužilac protiv Save Matića

Podaci o okrivljenom: Sava Matić (1963), Srbin, završio osnovnu školu, čuvar, pripadnik paravojnih formacija.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak: Glavni pretresi prvostepenog i ponovnog suđenja odvijali su se pred Okružnim sudom u Prizrenu.
Žalbeni postupci se odvijali pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica: Domaći tužilac Okružnog javnog tužilaštva u Prizrenu Skender Morina je 11. septembra 2000. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Save Matića u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*. On je okrivljenom Matiću stavio na teret da je, u toku oružanog sukoba na Kosovu, jula 1998. godine, na teritoriji opštine Orahovac/Rrahovec, u selima Velika Kruša/Krushë e Madhe i Donje Potočane/Potoqan i Ulët, u svojstvu pripadnika paravojnih formacija, uniformisan kamuflažnom policijskom uniformom, naoružan automatskim oružjem, izvršavajući naređenja drugih, povredio pravila međunarodnog prava, sprovodio naredbe o napadima na civilno stanovništvo, primenjujući mere zastrašivanja, terora, uzimanja talaca, nezakonitog pritvaranja, nezakonitog prisvajanja imovine velikih razmera koje nije bilo opravданo vojnim potrebama, paleći kuće albanskog stanovništva, kao i učestvujući u likvidaciji 42 meštana sela Velika Kruša/Krushë e Madhe.

Izmenjena optužnica: Optužnicu je i na ponovnom suđenju zastupao domaći javni tužilac iz Prizrena Skender Morina, koji je na početku suđenja precizirao optužnicu podnetu protiv optuženog Matića, u kojoj navodi: da je okrivljeni u toku oružanog sukoba, u Orahovcu/Rrahovec, u julu 1998. godine i na Kosovu, od 23. marta 1999. do 12. juna 1999. godine, na teritoriji opštine Orahovac i to u selima Velika Kruša/Krushë e Madhe i Donje Potočane/Potoqan i Ulët, učestvovao u likvidaciji 42 seljana sela Velika Kruša/Krushë e Madhe.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom: **Prvo prvostepeno suđenje:** Glavni pretres po optužnici pred mešovitim tročlanim većem (sudije UMNIK-a Daniel Gruia, predsednik veća, Ingo Risch, član veća; domaći sudija Muharem Vehapi, član veća) otvoren je 22. januara 2001. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 5 dana. Po predlozima tužilaštva saslušano je 9 svedoka. Okrivljeni je svedočio pred većem. Stranke u postupku iznele su završne argumente.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovno suđenje):

Glavni pretres ponovnog suđenja protiv okriviljenog Matića pred tročlanim međunarodnim većem (sudije UNMIK-a Hajnalka Karpati, predsednica veća, Bergit Lange-Klepsch i Timothy Clayson, članovi veća) otvoren je 22. novembra 2001. godine. Veće je zasedalo 19 dana. Po predlozima tužilaštva saslušano je 12 svedoka. Obavljen je uviđaj lica mesta, izvedeni su materijalni dokazi, a okriviljeni je svedočio pred većem. Stranke u postupku su iznele završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 29. januara 2001. godine okriviljeni Matić oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *laka telesna povreda*: da je 23. aprila 1999. godine, u vinogradima na području Orahovca, koristeći svoje oružje, povredio Aliju i Hasana Hajredinija, za šta mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 2 godine. U izrečenu kaznu uračunato mu je vreme provedeno u pritvoru od 27. decembra 1999. godine.

Druga prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 27. marta 2002 godine, okriviljeni Matić je oslobođen optužbi za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, usled nedostatka dokaza.

Žalbeni postupak:

Žalbe na prvu prvostepenu presudu:

Prvostepenu presudu od 29. januara 2001. godine osporavale su stranke u postupku:

- okružni javni tužilac iz Prizrena, zbog bitnih povreda krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja;
- odbrana okriviljenog, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i neadekvatno odmerene kazne.

Žalba na presudu ponovljenog postupka:

Prvostepenu presudu u ponovnom postupku, kojom je okriviljeni Matić oslobođen optužbi, osporavao je javni tužilac Okružnog tužilaštva u Prizrenu po istim osnovima kao i prvu prvostepenu presudu.

Odluke po žalbama:

Prva odluka po žalbama stranaka:

Međunarodno žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Patrice De Charette, predsednik veća, Antti Ruotsalainen i Marti Harria, članovi veća) je rešenjem od 13. juna 2001. godine prihvatiло žalbu javnog tužioca i predmet vratilo na ponovno suđenje pred prvostepenim sudom.

Ovim rešenjem žalba branioca optuženog je odbijena kao neosnovana.

Druga odluka po žalbi tužioca:

Međunarodno žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Tudor Pantiru, predsednik veća, Lolita Dumlaao i Christof Von Feilitiszch, članovi veća) je 14. aprila 2003. godine donelo rešenje kojim je odbacilo kao nedozvoljenu žalbu okružnog javnog tužioca iz Prizrena izjavljenu na presudu Okružnog suda u Prizrenu od 29. aprila 2002. godine.

Prema ovom rešenju, javni tužilac Kosova je 26. februara 2003. godine

Vrhovnom sudu Kosova dostavio pismeno mišljenje, sa predlogom da se žalba okružnog javnog tužioca odbaci, a prvostepena presuda od 29. aprila 2002. godine potvrди.

Javni tužilac Kosova je svoje pismeno mišljenje razjasnio na sednici žalbenog veća održanoj 14. aprila 2003. godine, kojom prilikom je izjavio da odustaje od žalbe okružnog tužioca.

Presuda je pravnosnažna od 14. aprila 2003. godine.

1.6.

Predmet:

Tužilac protiv Momčila Trajkovića

Podaci o okriviljenom:

Momčilo Trajković (1947), K/S, srednja škola, bivši načelnik Odeljenja unutrašnjih poslova (OUP) u Kamenici/Kamenicë.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepena suđenja (prvo i drugo ponovljeno) odvijala su se pred tadašnjim Okružnim sudom u Gnjilanu/Gjilan.

Postupci po žalbama odvijali su se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Prva optužnica protiv okriviljenog Trajkovića podignuta je 3. aprila 2000. godine od strane okružnog javnog tužioca iz Gnjilana/Gjilan, Sabita Maliqi. On je okriviljenom stavio na teret izvršenje krivičnog dela pokušaj ubistva civila MF, 27. juna 1999. godine u Kamenici/Kamenicë, kao i nedozvoljeno nošenje oružja.

Isti tužilac je 21. septembra 2000. godine protiv okriviljenog podigao novu optužnicu, kojom ga je teretio da je u svojstvu načelnika OUP-a u Kamenici/Kamenicë, u periodu od 1. aprila do 20. maja 1999. godine, počinio produženo krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, umišljajno i sistematski preduzimao kriminalne radnje protiv nenaoružanog civilnog stanovništva, lišio života više lica ili im naneo telesne povrede, zlostavljaо, povredio telesni integritet i zdravlje, iseljavao, primenjivao mere straha i terora, držao taoce, kolektivno kažnjavao, oduzimao i uništavao privatnu imovinu.

Optužnica je dopunjena i izmenjena 26. februara i 20. marta 2003. godine u toku glavnog pretresa ponovljenog suđenja. Međunarodna tužiteljka UNMIK-a Cecilia Tillada je prвobitnu optužnicu u pravcu krivičnog dela *ratni zločin* precizirala na 11 tačaka, dodavši optužbe za pokušaj ubistva dva civila počinjen 27. juna 1999. godine i nedozvoljeno nošenje oružja.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje je otvoreno 23. novembra 2000. godine po optužnicama od 3. aprila pred mešovitim pretresnim većem (sudija UNMIK-a Patrice de Sharette, predsednik, sudija Hasan Sadiku, član veća, sudije porotnici Halit Gashi, Efete Shala i Tefik Muji). Veće je zasedalo 18 dana. Saslušana su 26 svedoka tužilaštva, kao i oštećeni, a izvedeni su i materijalni dokazi. Presuda je objavljena 6. marta 2001. godine. Optužnicu je u toku pretresa zastupao tužilac Vaxhid Idrizi.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovljeno) – glavni pretres pred mešovitim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Timothy Clayton, predsed-

nik, Vinod Boollel, član veća; domaći sudija Fahredin Ymeri, član veća), po optužnicama iz 2000. godine, otvoren je 27. maja 2002. godine. Pretres je imao 28 nastavaka. U toku njega je saslušan 41 svedok optužbe i odbrane, obavljen uviđaj lica mesta, a tužilac je u toku pretresa izmenio optužnicu.

Optužnicu su u toku pretresa zastupale međunarodne tužiteljke Cecilia Tillada i Elizabeth Rennie (UNMIK).

Okrivljeni je uz kauciju oslobođen pritvora 26. jula 2002. godine. Nije prisustvovao objavlјivanju presude, te je za njim raspisana međunarodna poternica.

Prvostepene presude:

Presudom od 6. marta 2001. godine okrivljeni je oglašen krivim za pokušaj ubistva, nedozvoljeno posedovanje oružja, *ratni zločin protiv čovečnosti*, kao i po pojedinim tačkama optužnice po kojim je terećen za *ratni zločin*, za koja dela mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 20 godina.

Okrivljeni je presudom usled nedostatka dokaza oslobođen pojedinih optužbi za *ratni zločin*.

Presudom od 28. novembra 2003. godine okrivljeni je **oslobođen** po optužbama za *ratni zločin* po tačkama od 1 do 11 optužnice izmenjene 26. marta 2003. godine, kao i u odnosu na pokušaj ubistva AP.

Istom presudom je oglašen krivim za pokušaj ubistva MF počinjenog 27. juna 1999. godine i nedozvoljeno nošenje oružja, za koja dela mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od tri (3) godine i tri (3) meseca.

Žalbeni postupak:

Okrivljeni je preko svoje odbrane osporavao prvostepenu presudu po svim osnovima predviđenim Zakonom o krivičnom postupku, posebno prigovarajući iskazima svedoka optužbe i povredi krivičnog zakona prilikom odmeravanja kazne.

Okrivljeni je žalbom osporavao i presudu ponovljenog postupka, takođe po svim osnovima predviđenim zakonom, posebno insistirajući da je dispozitiv presude nejasan, nedosledan, a obrazloženje iste nepotpuno, te da posedovanje oružja u kritičnom periodu (juni 1999. godine) nije predstavljalo krivično delo.

Presude po žalbama:

Postupajući po žalbama, Vrhovni sud Kosova je kao drugostepeni (sudije UNMIK-a Renete Winter, predsednica, Leonard Assira, član veća; domaći sudija Zait Xhemajli, član veća) 30. novembra 2001. godine doneo rešenje kojim je slučaj vratio na ponovno suđenje prvostepenom sudu, pred izmenjenim većem.

Vrhovni sud Kosova je kao drugostepeni presudom (sudije UNMIK-a Agnieszka Klonowiecka Milart, predsednica, Kathleen Weir, članica veća i domaći sudija Riza Loci, član veća) presudom od 7. februara 2006. godine odbio žalbe okrivljenog i potvrdio presudu Okružnog suda u Gnjilanu/Gjilan od 28. novembra 2003. godine.

1.7.

Predmet: Tužilac protiv Veselina Bešovića

Podaci o okriviljenom:

Veselin Bešović – Vesko (1952), K/S, srednja škola, pripadnik grupe srpskih snaga (vojske, policije, paravojnih i drugih formacija).

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepena suđenja su se odvijala pred Okružnim sudom u Peći/Pejë. **Postupak po žalbama** stranaka u postupku (tužioca i okriviljenog preko njegovih braničaca) odvijao se pred žalbenim većem Vrhovnog suda Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Komudoni Nyasulu (UNMIK) je **optužnicom od 5. novembra 2001. godine** okriviljenom stavio na teret: da je u periodu od maja 1998. do jula 1999. godine, za vreme unutrašnjeg i međunarodnog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika oružanih snaga Srbije, sa članovima svoje grupe, protivno međunarodnim pravilima, postupao u skladu sa unapred pripremljenim planom, primenjivao mere zastrašivanja, terora, palio kuće, pljačkao, prinuđivao albansko civilno stanovništvo da napusti svoje kuće i imovinu, učestvovao u lišavanju života oko 100 civila, te je time počinio krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po četiri tačke. Svakom od tačaka optužnice obuhvaćeno je više događaja.

Međunarodni tužilac je u toku glavnog pretresa **optužnicu precizirao 23. avgusta i 15. oktobra 2002. godine**. Izmenjena optužnica je imala 26 tačaka i teretila je okriviljenog za izvršenje krivičnih dela: *uvreda, ugrožavanje sigurnosti, protivpravno lišenje slobode, nanošenje teških telesnih povreda, oštećenje tuđih stvari, bludne radnje, nasilničko ponašanje kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prвostepenim sudom:

Po optužnici od početka novembra 2001. godine, pred međunarodnim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Tudor Pantiru, predsednik, Timothy Clayson i Jean Pierre Lortie, članovi veća) 20. maja 2002. godine otvoren je glavni pretres. Postupak se pred ovim većem odvijao do kraja 2002. godine, kada je isti prekinut zbog okončanja mandata jednog od članova veća, kao i zbog velikog broja predloženih svedoka, koje veće nije uspelo da sasluša do kraja mandata, kao i potrebe pribavljanja dodatnih dokaza. Okriviljenom je ukinut pritvor rešenjem od 13. decembra 2002. godine.

Glavni pretres protiv okriviljenog je ponovo otvoren pred izmenjenim pretresnim većem 28. januara 2003. godine (sudije UNMIK-a Vinod

Boollel, predsednik, Marilyn Kaman, član veća; domaći sudija Halil Muhović, član veća). Veće je u toku pretresa zasedalo 37 dana. U toku pretresa je saslušan veliki broj svedoka predloženih od strane tužilaštva i okrivljenog, pročitani su iskazi pojedinih svedoka iz ranijih faza postupka, izvedeni su mnogi materijalni dokazi, a okrivljeni je svedoci pred sudom. Stranke u postupku iznеле su završne argumente.

Optužnicu su u toku postupka pred prvostepenim sudom zastupali međunarodni tužioci Komudoni Nyasulu i Raymond Salter.

Prvostepene presude:

Prvo prvostepeno suđenje:

Presudom Okružnog suda u Peći/Pejë od 26. juna 2003. godine okrivljeni je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* koje se odnosi na mučenja, pljačkanja i raseljavanja civilnog stanovništva, počinjena 14. maja 1999. godine u selima Zahać/Zahaq i Ćuška/Qyshk, opština Peć/Pejë, kao i po tačkama XXII do XXVI, kojima su obuhvaćene i tačke XX i XXI, za koja mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od sedam godina.

Istom presudom oslobođen je optužbi u pravcu krivičnih dela uvreda i *ugrožavanje sigurnosti* (tačke I i II), kao i po tačkama od III do XIX.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovno):

U fazi priprema ponovnog suđenja, otvaranje glavnog pretresa zakazano je za avgust 2005. godine, po optužbama u odnosu na koje je predmet vraćen na ponovno suđenje. Međutim, međunarodni tužilac Michael E. Hartman (UNMIK) je izjavom od 5. jula 2005. godine odustao od daljeg krivičnog gonjenja. On je, shodno zakonskim odredbama, o svojoj odluci o odustanku obavestio oštećene.

Nalogom predmetnog sudsije (Timothy Baland, UNMIK) o obustavi krivičnog postupka protiv okrivljenog, zbog odustanka tužioca, okončan je krivični postupak protiv okrivljenog Bešovića.

Žalbeni postupak:

Na presudu od 26. juna 2003. godine okrivljeni se žalio preko svojih branilaca (dvojica advokata okrivljenog uložili su pojedinačne žalbe na presudu), na osuđujući deo presude po svim osnovama predviđenim Zakonom o krivičnom postupku po kojem se krivični postupak odvijao. Okružni javni tužilac u Peći/Pejë je prvostepenu presudu osporavao zbog bitnih povreda krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni.

Presuda po žalbama:

Međunarodno žalbeno veće Vrhovnog suda (sudije UNMIK-a Agnieszka Klonowiecka Milart, predsednica, Martin Korapkin i David Doyscher, članovi veća) je presudom od 27. maja 2004. godine delimično uvažilo žalbe stranaka u postupku:

- odbilo je žalbu međunarodnog tužioca u odnosu na oslobađajući deo presude (tačka II optužnice, kao i od tačke III do XI i tačke XIV izmenjene optužnice) i potvrdilo oslobađajući deo prvostepene presude.
- uvažilo je žalbe okrivljenog po tačkama od XX do XXVI izmenjene optužnice (po optužbama za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*), u odnosu na koje je okrivljeni oglašen krivim, te je ukinulo prvostepenu

presudu po pomenutim tačkama i predmet vratilo na ponovno suđenje prvostepenom sudu.

- uvažilo je žalbu tužioca u odnosu na deo presude po tačkama XII, XIII, XV i XIX izmenjene optužnice (*ratni zločin*), te je ukinulo prvostepenu presudu po istim i predmet vratilo na ponovno suđenje.

- žalbeno veće je po službenoj dužnosti preinačilo presudu po tački I optužnice, u odnosu na krivično delo uvreda, odbacivši optužbu (u odnosu na koju je okrivljeni oslobođen prvostepenom presudom).

1.8.

Predmet:

Tužilac protiv Aleksandra Mladenovića

Podaci o okrivljenom:

Aleksandar Mladenović – Saša, Capa (1972), K/S, završio srednju tehničku školu.

Sud pred kojim se odvijao**krivični postupak:**

Glavni pretres se odvijao pred tadašnjim Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Optužnica:

Okrivljenom je optužnicom od 2. februara 2001. godine, koju je podigao međunarodni tužilac Peter Korneck (UNMIK), stavljeno na teret izvršenje više krivičnih dela: da je u periodu između 20. marta 1999 godine i 12. juna 1999 godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, sa grupom uniformisanih muškaraca koji su koristili policijsku ili vojnu opremu, počinio više krivičnih dela na štetu albanskog stanovništva opštine Lipljan/Lipjan. tj. da je učestvovao u zastrašivanju i proterivanju civila iz njihovih kuća, paljenju nekoliko kuća, pljačkanju i uništavanju privatne imovine, kao i oduzimanju novca u različitim vrednostima. Radnje okrivljenog su kvalifikovane (prema KZ SAPK) kao: izazivanje opšte opasnosti, oštećenje tuđih stvari, dovođenje ljudskih života u opasnost, oružana pljačka, itd.

Međunarodni tužilac Kamudoni Nyasulu (UNMIK) je 5. jula 2001. godine izmenio optužnicu. Imajući u vidu da je okrivljeni radnje koje su mu optužnicom stavljene na teret počinio za vreme oružanog sukoba na Kosovu, tužilac je istom stavio na teret izvršenje (zajedno sa drugima) krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po 9 tačaka. Tačkama je dat opis njegovih radnji i imena žrtava.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

**Postupak pred
prvostepenim sudom:**

Glavni pretres pred međunarodnim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Agnieszka Klonowiecka Milart, predsednica veća, Brigit Lange Klepsh i Vang Joensen, članovi veća) otvoren je 5. jula 2001. godine, po izmenenoj optužnici, u toku kojeg je pretresno veće zasedalo 15 dana, saslušano je 26 svedoka optužbe i 14 svedoka odbrane, izvedeni su predloženi materijalni dokazi, a stranke u postupku iznеле su završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom od 23. novembra 2001. godine okrivljeni Mladenović je oslobođen optužbi u pravcu krivičnih dela koja su mu optužnicom stavljena na teret, jer nije dokazano da je ista počinio. Prema informacijama kojima raspolaže FHP Kosovo, nije bilo žalbe na oslobođajuću prvostepenu presudu. Presuda je pravosnažna od 5. januara 2003. godine.

1.9.

Predmet:

Tužilac protiv Saše Grkovića

Podaci o okriviljenom:

Saša Grković (1971), Srbin, privatni ugostitelj, pripadnik Teritorijalne odbrane, pripadnik grupe naoružanih uniformisanih Srba.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak odvijao se pred Okružnim sudom u Prizrenu.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Thomas E. Hickman (UNMIK) je 19. februara 2001. godine podigao optužnicu protiv okriviljenog Grkovića u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po više tačaka.

Optužnicom je okriviljenom stavio na teret da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, na teritoriji opštine Prizren, u selima Mamuša/Mamushë, Mala Kruša/Krusha e Vogel, Celina/Celinë, Bela Crkva/Bella Cérkv i Negovac/Negoc, uniformisan i naoružan, povredio međunarodne norme, da je kao pripadnik grupe naoružanih i uniformisanih Srba učestvovao u proterivanju i iseljavanju meštana navedenih sela, uništavanju njihove imovine, paljenju kuća i ubistvima:

- 25. marta 1999. godine u pomenutom svojstvu, u blizini sela Bela Crkva/Bella Cérkv učestvovao je u samovoljnem uništavanju kuća i imovine, prisilnom isterivanju meštana i masakru 33 do 38 nenaoružanih civila na mostu „Ura e Ballaje“, kao i 13 drugih civila, pucajući u njih iz automatskog oružja, kojom prilikom je stradalo više članova porodice Popaj;
- 26. marta 1999. godine okriviljeni je, u istom svojstvu, u selu Mala Kruša/Krusha e Vogel opkolio i uzeo za taoce oko 100 civila, poredao ih uza zid i pucao u njih ne birajući cilj, kojom prilikom je bilo puno žrtava;
- 26. marta 1999. godine okriviljeni se tereti da je učestvovao u masakru kosovskih Albanaca - civila u selu Celina/Celinë;
- 27. marta 1999. godine okriviljeni se tereti da je u navedenom mestu lišio života četiri člana porodice Sadiku;
- 28. marta 1999. godine okriviljeni je, odeven u maskirnu uniformu i naoružan automatskom puškom, učestvovao u uništavanju ličnih dokumenata, otimanju novca i drugih vrednih predmeta od meštana sela Celina/Celinë.

Međunarodni tužilac Christopher Maxwell, koji je zastupao optužnicu u toku glavnog pretresa, na zasedanju veća održanom 2. septembra 2002. godine je u svojoj završnoj reči izmenio optužnicu, tako što je okriviljenom stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* počinjenog u saučesništvu. On je optužnicu precizirao i u pogledu broja žrtava zločina u kojima je prema optužnici okriviljeni učestvovao.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres po optužnici pred mešovitim većem (sudije UNMIK-a Georg Pluur, predsednik veća, Raymond Levy, član veća; domaći sudijski Genc Nixha, član veća) otvoren je 31. jula 2002. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 15 dana. Jedno zasedanje suda, radi saslušanja pojedinih svedoka odbrane, izmešteno je i održano pred Okružnim sudom u Beogradu (svedoci su odbili da svedoče pred Okružnim sudom u Prizrenu). Prema informacijama kojima FHP Kosovo trenutno raspolaže, u toku pretresa saslušano je 23 svedoka. Obavljen je uvidaj lica mesta. Okrivljeni je svedočio pred većem. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi. Stranke u postupku iznele su završne argumente. Međunarodni tužilac je u okviru svoje završne reči precizirao optužnicu.

Presuda:

Prvostepena presuda, kojom je okrivljeni usled nedostatka dokaza oslobođen optužbi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, objavljena je 4. septembra 2002. godine. Prema presudi, nesporno je utvrđeno da su se opisani zločini dogodili, ali nema dovoljno dokaza da je okrivljeni počinio krivično delo kojim se tereti.

Žalbeni postupak:

Na oslobođajuću presudu Okružnog suda u Prizrenu od 4. septembra 2002. godine nije bilo žalbe nezadovoljne strane. Presuda je pravosnažna od 4. oktobra 2002. godine.

1.10.

Predmet: Tužilac protiv Latifa Gashi i drugih (Lapska grupa)

Podaci o okrivljenima:

1. **Latif Gashi** - Komandant Lata, Lata, Fati (1961), K/A, pravnik, pripadnik OVK, nekadašnji šef informativne službe Lapske zone;
2. **Nazif Mehmeti** - Drini (1961), K/A, pravnik, pripadnik KP, pripadnik OVK, komandant Vojne policije pri Lapskoj zoni.
3. **Naim Kadriu** - Lumi (1973), K/A, pripadnik OVK.
4. **Rrustem Mustafa** - Remi (1971), K/A, pravnik, pripadnik OVK, komandant OVK Lapske zone.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvo i drugo (ponovljeno) **prvostepeno suđenje** protiv okrivljenih su se odvijala pred tadašnjim Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Treće **prvostepeno suđenje** se odvijalo pred Osnovnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Postupci po žalbama su se do 1. januara 2013. godine odvijali pred Vrhovnim sudom Kosova, kao drugostepenim, a nakon navedenog datuma, pred Apelacionim sudom Kosova, kao drugostepenim sudom.

Vrhovni sud Kosova je u ovom slučaju odlučivao i po vanrednom pravnom leku, tj. zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Anthony P. Ricci (UNMIK) je protiv okrivljenih 19. novembra 2002. godine podigao optužnicu, stavljajući im na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po jedanaest tačaka: da su za vreme unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu između pripadnika OVK/UÇK na jednoj, i oružanih snaga Srbije i Jugoslavije, kao i pripadnika srpskih paravojnih jedinica, na drugoj strani, u zoni Lapa na teritoriji Kosova, držali centre za zadržavanje/pritvaranje civila (Bajgora/Bajgorë, Lapaštica/Llapashticë, Majac/Majaci, Potok/Potoku i Kolić/Kolliq) u različitim vremenskim periodima (od avgusta 1998 do juna 1999. godine); da su u ovim centrima, učestvujući u zajedničkom zločinačkom poduhvatu kao saizvršioci, koristeći autoritet zapovednika, u saradnji sa drugima, neposrednim delovanjem, izdavanjem naređenja, pomaganjem, propuštanjem činjenja u svrhu izvršenja ratnih zločina, učestvovali u zadržavanju (lišenju slobode) civila Albanaca za koje se sumnjalo da su saradivali sa Srbima, a koji su držani u nehumanim uslovima, bivali izloženi batinjanju i mučenju, a u pojedinim slučajevima i ubijeni.

Optužnica je precizirana pre otvaranja glavnog pretresa 4. i 17. februara 2003. godine (međunarodni tužilac Gary McCuaing, UNMIK), kao i na kraju glavnog pretresa prvog prvostepenog suđenja, 30. juna 2003. godine (međunarodni tužilac Philip King Alcock, UNMIK). Izmene su se ogledale u preciziranju radnji koje su okrivljenima stavljene na teret. Poslednjom izmenom optužnice okrivljenima je stavljeno na teret da je u periodu od avgusta do septembra 1998. godine u centrima za zadržavanje Lapske zone bio prtvoren i držan u nehumanim uslovima i jedan Srbin.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje održano je pred međunarodnim većem tadašnjeg Okružnog suda u Prištini/Prishtinë (sudije UNMIK-a Timothy Clayton, predsednik, Leonard Assira i Daniel Mabley, članovi veća). U okviru glavnog pretresa sudske veće je zasedalo 57 dana. Saslušano je 45 svedoka (10 svedoka tužilaštva svedočili su kao zaštićeni, 5 kao anonimni, i svi su saslušani na zasedanjima zatvorenim za javnost). U toku postupka izvedeni su mnogi materijalni dokazi. Nakon izvođenja većine dokaza predloženih optužnicom, optužnica je precizirana, okrivljeni su svedočili, a stranke u postupku iznele su završne argumente.

Druge prvostepeno suđenje (ponovljeno) održano je pred mešovitim pretresnim većem Okružnog suda u Prištini/Prishtinë (sudije EULEX-a Francesko Florit, predsednik, Tron Gundersen, član veća; domaći sudija Rahman Ratkoceri, član veća) po tačkama optužnice V, VIII, IX i XIV od 30. juna 2003. godine. Pretres je otvoren 8. jula 2009. godine. Imao je 12 dana suđenja, u toku kojih je saslušano 16 svedoka, a pročitane su i izjave mnogih svedoka iz ranijih faza postupka, čije saslušanje je iz različitih razloga bilo otežano. Okrivljeni su svedočili pred većem. Stranke u postupku iznele su završne argumente, u toku kojih je tužilac odustao od krivičnog gonjenja po tački IX optužnice (Kolić/Kolec).

Treće prvostepeno suđenje (drugo ponovno): pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Laura Liguori, predsednica, Dariusz Sielicki, član veća; domaći sudija Driton Muharemi, član veća) 17. jula 2012. godine otvoren je glavni pretres po tački VIII optužnice od kraja juna 2003. godine (Lapaštica/Lapashticë). Održana su dva pripremljena ročišta. Zbog napuštanja Misije od strane predsednice veća, pretres je nastavljen pred izmenjenim većem (sudije EULEX-a Jonathan Wilford Carroll, predsednik, Cezary Dziurkowski, član veća; domaći sudija Shadije Gerguri, član veća). U toku pretresa veće je zasedalo 13 dana, saslušana su 5 svedoka (predloženi kao anonimni i zaštićeni). Dva anonimna svedoka odbila su mere zaštite, svedočila su javno i izmenila svoje iskaze u odnosu na ranije. Zaštićeni svedoci su se pridržavali svojih ranijih iskaza. U toku ovog pretresa, uz saglasnost stranaka, pročitani su raniji iskazi 20 svedoka, koji nisu bili dostupni ili je njihovo saslušanje pred sudom bilo otežano.

Optuženi su svedočili pred većem i izneli svoje završne reči, što su uradili i njihovi branioci.

Pre ili prilikom otvaranja ponovnih suđenja, tužioc EULEX-a (Robert L. Dean i Charles Hardaway) su sudu podneli izmenjene optužnice, koje odlukom pretresnih veća nisu prihvaćene. Pretresi su se vodili po optužnici od kraja juna 2003. godine, sa izmenama po presudama žalbenih postupaka.

Prvostepene presude:

Prvom prvostepenom presudom Okružnog suda u Prištini/Prishtinë od 16. jula 2003. godine, sud je našao da su dokazane pojedine tačke optužnice. Okrivljeni su oslobođeni pojedinih optužbi. Po optužbama za koje su oglašeni krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, izrečene su im jedinstvene kazne:

- Rrustemu Mustafa, kazna zatvora u trajanju od 17 godina;
- Nazifu Mehmeti, kazna zatvora u trajanju od 13 godina;
- Latifu Gashi, kazna zatvora u trajanju od 10 godina;
- Naimu Kadriu, kazna zatvora u trajanju od 5 godina.

Druga prvostepena presuda objavljena je 2. oktobra 2009. godine. Okriviljeni su oglašeni krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*:

- Latif Gashi, po tačkama V, VIII i XIV u trajanju, po kojim mu je izrečena jedinstvena kazna od 6 godina zatvora;
- Rrustem Mustafa, po tačkama V i VIII, po kojim mu je izrečena jedinstvena kazna u trajanju od 4 godine zatvora;
- Nazif Mehmeti, po tačkama V i VIII, po kojim mu je izrečena jedinstvena kazna u trajanju od 3 godine zatvora.

Povodom odustanka međunarodnog tužioca od gonjenja po tački IX u odnosu na okriviljene Latifa Gashi i Rrustema Mustafa, doneta je odbijajuća presuda.

Presudom je obustavljen krivični postupak u odnosu na okriviljenog Naima Kadriu, koji je u međuvremenu izgubio život u saobraćajnoj nesreći.

Trećom prvostepeno presudom od 7. juna 2013. godine, pretresno veće je na osnovu dokaza izvedenih u toku pretresa našlo da u radnjama okriviljenih ima elemenata krivičnog dala *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po tački VIII po kojoj se odvijao drugi ponovljeni postupak. Okriviljenima su izrečene kazne zatvora:

- Latif Gashi, u trajanju od 6 godina;
- Rrustem Mustafa, u trajanju od 4 godine;
- Nazif Mehmeti, u trajanju od 3 godine.

Presudom su potvrđene jedinstvene kazne zatvora u trajanju kao i po drugoj prvostepenoj presudi po tačkama V i XIV, jer su potvrđene presudom po žalbama stranaka na istu.

Izrečenim kaznama uračunato im je vreme provedeno u pritvoru.

Žalbeni postupak:

Žalbe na prvu prvostepenu presudu

Na presudu Okružnog suda u Prištini/Prishtinë od 16. jula 2003. godine, okriviljeni i njihovi branioci žalili su se, i to na osuđujući deo presude, po tačkama po kojima su oglašeni krivim, te po svim osnovima predviđenim Zakonom o krivičnom postupku. Tužilac se žalio samo na odluku o kazni izrečenu okriviljenom Latifu Gashi.

Žalbe na drugu prvostepenu presudu (ponovljenog suđenja pred Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë od 2. oktobra 2009. godine). Žalili su se branioci okriviljenih, osporavajući istu po osnovima predviđenim Zakonom o krivičnom postupku, insistirajući da dokazima izvedenim u toku pretresa nije dokazana komandna odgovornost, kao ni da su okriviljeni učestvovali u planiranju, organizovanju i izvršenju bilo kakvog zločina. Predložili su drugostepenom суду da uvaži žalbe, presudu izmeni, okriviljene osloboodi ili presudu ukine i predmet vrati provostepenom судu na ponovno suđenje.

Treću prvostepenu presudu (drugog ponovljenog suđenja) okriviljeni su osporavali po svim zakonskim osnovima, insistirajući da je saslu-

šanje anonimnih svedoka obavljeno suprotno zakonskim propisima, da su presudom prekoračeni okviri optužnice, te da su izrečene kazne nepravične i nezakonite. Predložili su drugostepenom суду да uvaži žalbe, presudu izmeni, okriviljene oslobođi ili presudu ukine i predmet vrati provostepenom суду na ponovno suđenje.

Presude po žalbama:

Prva odluka po žalbama:

Vrhovni sud Kosova, kao drugostepeni postupajući po žalbama stranaka u postupku, rešenjem međunarodnog veća (sudije UNMIK-a Kathleen Weir, predsednica veća, Larry Eisenhauer, Jonh Connolly, članovi veća) od 21. jula 2005. godine, slučaj je vratio na ponovno suđenje. Sud je takođe našao da pojedine radnje opisane pojedinim tačkama (I, II, III i XII optužnice od 23. juna 2003. godine) ne predstavljaju krivično delo, kao i da nema dokaza da su okriviljeni počinili ubistva za koja se optužnicom terete (tačka XI optužnice). U preostalom delu slučaj je vraćen na ponovno suđenje.

Druga odluka po žalbama:

Vrhovni sud Kosova, postupajući po žalbama okriviljenih, u mešovitom žalbenom veću (sudije EULEX-a Gerret Marc Sprenger, predsednik, Martti Harsia, Charles L. Smith III, članovi veća; domaći sudije Emine Mustafa i Nasrin Lushta, članice veća), presudom od 26. januara 2011. godine delimično je potvrđio prvostepenu presudu od 2. oktobra 2009. godine, i to osuđujući deo po tačkama V i XIV, a predmet je vratio na ponovno suđenje u odnosu na sve okriviljene po tački VIII optužnice od 30. juna 2003. godine.

Treća odluka po žalbama:

Apelacioni sud, kao drugostepeni postupajući po žalbama okriviljenih na presudu Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë od 7. juna 2013. godine, u mešovitom veću (sudije EULEX-a Radostin Petrov, predsednik, Roman Raab, član veća; domaći sudija Tonaka Berisha, član veća), 11. avgusta 2015. godine je doneo presudu kojom je žalbu u ime okriviljenog Nazifa Mustafa odbio kao neosnovanu, a žalbe u ime okriviljenih Latifa Gashi i Rrustema Mustafa delimično prihvatio (samo u pogledu vremena provedenog u pritvoru, koje je uračunato u izrečene kazne). Presuda Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë je po službenoj dužnosti izmenjena u pogledu pritvora u odnosu na sve okriviljene.

Odluka Vrhovnog suda Kosova po vanrednim pravnim lekovima:

Vrhovni sud Kosova u mešovitom veću (sudije EULEX-a Dariusz Sielicki, predsednik, Anna Adamska Gallant, član veća; domaći sudija Nebojša Boričić, član veća), postupajući po vanrednom pravnom leku, tj. **zahtevima za zaštitu zakonitosti** okriviljenih, nakon odgovora državnog tužioca na iste, 13. maja 2016. godine doneo je presudu kojom je:

- zahtev za zaštitu zakonitosti okriviljenog Nazifa Mehmeti odbacio kao zakasneli;
- zahteve za zaštitu zakonitosti podnete u ime okriviljenih Rrustema Mustafa, Latifa Gashi i Nazifa Mehmeti, od strane njihovih branilaca, odbio kao neosnovane.

1.11.

Predmet:

Tužilac protiv Ejupa Runjeva i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. **Rrustem Dema** (1959), K/A, mašinski tehničar, pripadnik Kosovske policije, pripadnik OVK;
2. **Enver Axhami** (1957), K/A, srednja tehnička škola, pripadnik OVK;
3. **Ejup Runjeva - Era** (1962) K/A, srednja trgovacka škola, biznismen, pripadnik OVK;
4. **Bujar Tafili** (1962), K/A, pripadnik OVK;
5. **Nuhi Provoliu** (1965), K/A, veterinar, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeno sudenje se odvijalo pred Okružnim sudom u Prištini/Priştinë.

Žalbeni postupak se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Alexander Bates (UNMIK) je 19. aprila 2004. godine podigao optužnicu protiv okrivljenih, tereteći ih za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je optužnicom okrivljenima stavio na teret da su za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK-a, u periodu od 27. februara do 13. marta 1999. godine, na području opštine Kačanik, kao učesnici zajedničkog kriminalnog projekta u cilju vršenja ratnog zločina, izdavali naređenja, delovali činjenjem i nečinjenjem u saučesništvu, učestvovali u pritvaranju, protivpravnom lišenju slobode, batinjanju i mučenju četrnaest civila - Albanaca, za koje se sumnjalo da su saradivali sa srpskim režimom. Od pritvorenih, četvoro je ubijeno a nad jednom osobom je izvršen pokušaj ubistva.

Međunarodni tužilac Paul Flynn (UNMIK), koji je zastupao optužnicu u toku glavnog pretresa, sudu je 11. aprila 2005. godine dostavio izmenjenu optužnicu, kojom je okrivljenima stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, tj. da su delovanjem, pomaganjem, nečinjenjem ili delovanjem u saučesništvu sa drugima, uzeli učešće u zajedničkom kriminalnom projektu koji je imao elemente krivičnog dela ratni zločin, a koje su počinili protivpravnim pritvaranjem, protivpravnim lišenjem slobode, te batinanjem albanskih civila sa Kosova.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred

prvostepenim sudom:

Glavni pretres je otvoren 5. oktobra 2005. godine pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Martin Karopin, predsednik veća, Annunizata Ciaravolo i Linn Slattengren, članovi veća). Veće je u toku pretresa zasedalo 57 sudske dana. U toku pretresa je saslušano 19 sve-

doka predloženih od strane optužbe (dva svedoka tužilaštva su svedočila u svojstvu zaštićenih). Po predlogu tužilaštva saslušan je i veštak medicinske struke. Po predlozima odbrane saslušano je 8 svedoka. U toku pretresa obavljen je uviđaj lica mesta na više lokacija. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi, među kojima su pročitane izjave 4 svedoka iz ranijih faza postupka, koji su predloženi optužnicom a nisu saslušani pred većem. Okriviljeni su se u toku pretresa branili čutanjem, izuzev okriviljenog Tafilija koji je svedočio pred većem. Stranke u postupku su iznеле završne argumente.

Prvostepena presuda:

Prvostepenom presudom koja je objavljena 12. maja 2005. godine okriviljeni:

- Rrustem Dema je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela ratni zločin, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 godina;
- Enver Axhami je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela ratni zločin, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 godina.
- Ejup Runjeva je oglašen krivim za ratni zločin, za koji mu je izrečena kazna zatvora od 8 godina.

Okriviljenima je u izrečene kazne uračunato vreme provedeno u pritvoru.

Okriviljeni Bujar Tafili i Nuhi Provoliu oslobođeni su optužbi za izvršenje krivičnog dela ratni zločin, jer izvedenim dokazima nije dokazano da su počinili krivično delo koje im je optužnicom stavljeno na teret.

Žalbeni postupak:

Prvostepenu presudu žalbama su osporavali okriviljeni koji su oglašeni krivim, preko svojih branilaca, zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primene zakona i odluke o kazni.

Presuda po žalbi:

Međunarodno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije UNMIK-a Agnieszka Klonowiecka-Milart, predsednica veća, Carol Michael Peralta i Vinod Boolell, članovi veća) je presudom od 25. januara 2008. godine uvažilo žalbe branilaca u pogledu:

- pominjanja odbijanja optužbi za ubistvo i pokušaj ubistva – to se briše iz dispozitiva prvostepene presude, a okriviljenima su izrečene blaže kazne:
 1. Ejupu Runjeva kazna zatvora u trajanju od 6 godina;
 2. Enveru Axhami i Rustemu Dema kazne zatvora u trajanju od po 5 godina.

Ostali žalbeni navodi su odbijeni.

1.12.

Predmet:

Tužilac protiv Selima Krasniqi i drugih

Podaci o okriviljenima:

1. **Selim Krasniqi** – Çeliku (1970), K/A, srednja škola, pripadnik OVK, komandant RTG2 pri Kosovskom zaštitnom korpusu (KZK), brigadni general;
2. **Bedri Zyberaj** (1963), K/A, magistar filologije, pripadnik OVK, potporučnik;
3. **Xhavit Elshani** (1968), K/A, osnovna škola, pripadnik OVK;
4. **Xhemajl Gashi** – Gjerman (1967), K/A, pripadnik OVK;
5. **Isuf Gashi** (1946), K/A, osnovna škola, pripadnik OVK;
6. **Islam Gashi** (1974), K/A, viša matematička škola, pripadnik OVK;
7. **Agron Krasniqi** (1977), K/A, srednja škola, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak:

Za postupanje po optužnici bio je nadležan Okružni sud u Prizrenu. Glavni pretres se odvijao u prostorijama Okružnog suda u Gnjilanu/Gjilan, odlukom SPGS. Sud u Prizrenu nije imao tehničkih uslova za odvijanje pretresa sa većim brojem okriviljenih, kao i anonimnih svedoka.

Žalbeni postupak se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova, kao drugostepenim.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Deborah Wilkinson (UNMIK) je 11. februara 2005. godine podigla optužnicu protiv okriviljenih Selima Krasniqi, Bedri Zyberaja, Xhavita Elshani, Xhemajli Gashi, Isufa Gashi i Islama Gashi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Ona je okriviljenima stavila na teret: da su u periodu od 1. maja (Selim Krasniqi) odnosno od 2. juna do 31. avgusta 1998. godine, za vreme unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK, pojedini od njih visokog ranga, u pritvorskom centru OVK/UÇK u selu Drenovac/Drenoc, opština Orahovac/Rahovec, u saučesništvu sa drugim pripadnicima OVK/UÇK, radi ostvarivanja zajedničkog kriminalnog plana, nezakonito pritvarali civile - Albance, naređivali, uzimali direktnog učešća u maltretiranju, batinanju, sprovodili nehuman i neljudski tretman prema civilima pritvoreni u centru, a koji su držani u nehumanim, nehigijenskim uslovima, gde im je uskraćena potrebna hrana, voda, medicinska pomoć, što je izazvalo velike patnje, povredu telesnog integriteta i zdravlja.

Međunarodni tužilac Paul Flynn (UNMIK) je 28. februara 2006. godine podigao optužnicu protiv okriviljenog Agrona Krasniqi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* (u vreme podizanja prve optužnice nije bio dostupan).

Međunarodni tužilac je, nakon okončanja dokaznog postupka, 27. jula

2006. godine u završnoj reči precizirao optužnicu protiv okriviljenih Selima Krasniqi, Bedrija Zyberaj, Islama Gashi i Agrona Krasniqi, te odustao od optužnice u odnosu na Isufa Gashi i Xhavita Elshani.

U toku pretresa, optužnicu su zastupali međunarodni tužioci Alex Bates i Judi Romano (UNMIK).

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Pred međunarodnim pretresnim većem (sudije UNMIK-a Vinod Boolell, predsednik veća, Leonard Assira i Nurul Islam Khan, članovi veća), 29. oktobra otvoren je glavni pretres, u okviru kojeg je pretresno veće zaselo 43 dana i saslušana su 23 svedoka optužbe. Deset svedoka optužbe svedočilo je u svojstvu anonimnih svedoka, putem video-konferencijske veze. Pojedini svedoci optužnice su odbili mere zaštite i svedočili javno. Bilo je svedoka optužbe koji su odbili da svedoče pred sudom. Po predložima odbrane svedočilo je sedam svedoka. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi, pored ostalog i iskazi pojedinih svedoka iz ranijih faza postupka. Okriviljeni su svedočili pred sudom (izuzev okriviljenog Bedrija Zyberi). Stranke u postupku su iznele svoje završne argumente. Tužilac je u svojoj završnoj reči precizirao optužnicu.

Prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 10. avgusta 2006. godine, okriviljeni Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj i Agron Krasniqi oglašeni su krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* u saučesništvu. Nađeno je da su uzeli učešća u protivpravnom lišenju slobode više lica za koja se sumnjalo da saradnici srpskih vlasti, a koja su držana u nehumanim uslovima, batinana, mučena, podvrgnuta velikim patnjama, čime im je povređen telesni integritet i zdravlje. Za navedene radnje svakom pojedinačno je izrečena kazna zatvora u trajanju od po 7 godina.

Okriviljeni Islam Gashi je presudom oslobođen svih optužbi.

Optužbe u odnosu na Xhavita Elshani i Isufa Gashi su odbačene, usled odustanka međunarodnog tužioca od gonjenja.

Prvostepena presuda u odnosu na okriviljene koji su oglašeni krivim je, rešenjem pretresnog veća od 4. marta 2008. godine, precizirana u pogledu pravne pouke, od kada su okriviljeni imali pravo na eventualne žalbe.

Žalbeni postupak:

Presudu Okružnog suda u Prizrenu okriviljeni su osporavali zbog bitne povrede krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene Krivičnog zakonika i odluke o kazni.

Presuda po žalbi:

Sednica mešovitog žalbenog veća Vrhovnog suda Kosova (međunarodne sudske EULEX-a Emilio Gatti, predsednik veća, Maria Giuliana Civinini, Guy Van Craen, članovi veća; domaće sudske Miftar Jasiqi i Nesrin Lushta, članovi veća) održana je 10. aprila 2009. godine.

Žalbeno veće je presudom modifikovalo prvostepenu presudu. Žalbe okriviljenih su delimično prihvaćene. Kazne zatvora izrečene okriviljenima prvostepenom presudom su ublažene: okriviljenima Selimu Krasniqi i Bedri Zybaraju, svakom pojedinačno, izrečena je kazna zatvora u trajanju od po šest godina, a okriviljenom Agronu Krasniqi kazna za-

tvora u trajanju od četiri godine i šest meseci.
U ostalom delu, prvostepena presuda je potvrđena kao neizmenjena.

**Odluka Vrhovnog suda
Kosova po vanrednim
pravnim lekovima:**

Okrivljeni Selim Krasniqi je zahtevom za zaštitu zakonitosti osporavao presudu Osnovnog suda, kao i presudu Vrhovnog suda po žalbi. Mešovito veće Vrhovnog suda Kosova (međunarodne sudije EULEX-a Gerrit-Marc Sprenger, predsednik veća, Martii Harsia, Harri Katara; domaći sudija Salih Toplica i Gyltene Sylejmani, članovi veća) je presudom od 10. oktobra 2010. godine odbilo zahtev okrivljenog kao neosnovan.

1.13.

Predmet:

Tužilac protiv Idriza Gashi

Podaci o okriviljenom: Idriz Gashi – Galani (1960), K/A, finansijski savetnik, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak: Prvostepena suđenja su se odvijala pred Okružnim sudom u Peću/Pejë. Postupci po žalbama okriviljenog na prvostepene presude odvijali su se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Robert Dean (UNMIK) podigao je optužnicu protiv okriviljenog Gashija 8. februara 2007. godine, kojom mu je stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK, 12. avgusta 1998. godine, zajedno sa Avnijem Krasniqi, nakon saslušanja od strane pripadnika OVK obavljenog u selu Barane/Baran, sproveo Saniju Balaj do šume poznate kao „Lugu i isufit“, u blizini sela Vranovac/Vranoc, opština Peć/Pejë, gde ga je okriviljeni Gashi vatrenim oružjem lišio života, zbog sumnje da sarađuje sa neprijateljskim snagama.

Međunarodni tužilac Dean (UNMIK) je u toku glavnog pretresa, na zasedanju suda održanog 14. juna 2007. godine **izmenio optužnicu**: u pretposlednjem pasusu na strani 3 optužnice, reči „posmrtni ostaci Sanije Balaj nisu pronađeni“, zamjenio je rečima „posmrtni ostaci Sanije Balaj pronađeni su septembra 1998. godine u kanalu Radonjić/Radonjiq, u blizini Glođana/Gllogjan“.

Međunarodni tužilac Dean, kao tužilac EULEX-a, 26. oktobra 2009. godine sudu je dostavio **preciziranu optužnicu**, koja je podignuta od strane Kancelarije specijalnog tužilaštva Kosova, te dopunjena preciznijim opisom radnji okriviljenog Gashija.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje:

Glavni pretres po optužnici pred mešovitim većem (sudije UNMIK-a Vinod Bollel, predsednik veća, Hajnalka Karpati, članica veća; domaći sudija Sudan Gorani, član veća) otvoren je 9. maja 2007. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 10 dana, u okviru kojih su obavljena dva uviđaja lica mesta, na dve različite lokacije. Po predlogu tužioca saslušano je 10 svedoka i jedan veštak, a po predlogu odbrane 1 svedok. Okriviljeni je svedočio pred većem.

Međunarodni tužilac je u završnoj reči precizirao optužnicu.

Drugo prvostepeno suđenje:

Ponovno suđenje protiv okriviljenog Gashija počelo je 21. oktobra 2009. godine pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Gianfranco Gallo, predsednik veća, Fernando Buatier de Mongeot, član veća; domaći sudija Hasan Shala, član veća), koje je u toku pretresa zasedalo 7 dana, tokom kojih su saslušana 4 svedoka po predlozima tužilaštva i 2 po predlozima odbrane.

Uz saglasnost stranaka, izvedeni su mnogi materijalni dokazi, iskazi svedoka iz ranijih faza postupka, zapisnici o uviđaju i nalazi veštaka. Okriviljeni je svedočio pred većem.

Prvostepene presude:

Prvom prvostepenom presudom od 22. juna 2007. godine, okriviljeni Idriz Gashi oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za ubistvo civila Sanije Balaj za vreme oružanog sukoba, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 15 godina.

Drugom prvostepenom presudom od 19. novembra 2009. godine, okriviljeni Idriz Gashi oglašen je krivim za krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 14 godina.

Žalbeni postupak:

Žalba na prvu prvostepenu presudu:

Odbojka okriviljenog Gashija presudu od 22. juna 2007. godine osporava je zbog bitnih povreda krivičnog postupka, nepotpunog i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni.

Žalba na drugu prvostepenu presudu:

Odbojka okriviljenog Gashija je i drugu prvostepenu presudu osporavala po istim osnovama.

Odluke po žalbama:

Prva odluka po žalbama:

Petočlano mešovito žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova, kao drugostepenog (sudije EULEX-a Maria Giuliana Civinini, predsednica veća, Emilio Gatti, član veća; domaće sudije Fejzullah Hasani, Zait Xhemajli i Avdi Dinaj, članovi veća), postupajući po žalbama okriviljenog na presudu od 22. juna 2007. godine, donelo je rešenje 2. juna 2009. godine kojim je usvojilo žalbe okriviljenog i predmet vratilo prvostepenom, Okružnom sudu u Peć na ponovno suđenje.

Druga odluka po žalbama okriviljenog:

Petočlano mešovito žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova, kao drugostepenog (sudije EULEX-a Martti Harsia, predsednik veća, Gerrit-Marc Sprenger i Lars Dahlstedt, članovi veća; domaće sudije Marije Ademi i Nesrin Lushta, članice veća), postupajući po žalbi okriviljenog na presudu od 19. novembra 2009. godine, 23. novembra 2010. godine održalo je javnu sednicu žalbenog veća i 25. novembra 2010. godine donelo presudu kojom je žalba okriviljenog odbijena kao neosnovana, pa je potvrđena presuda kojom je okriviljeni Gashi oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* za ubistvo Sanije Balaj i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 14 godina. od 19. novembra 2009. godine.

1.14.

Predmet:

Tužilac protiv Ganija Gashi

Podaci o okrivljenom: **Gani Gashi** (1949), K/A, završio osnovnu školu, poljoprivrednik, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak: **Prvostepeni postupak** se odvijao pred Okružnim sudom u Prištini/Prištinë.
Žalbeni postupak se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica: Međunarodna tužiteljka Deborah Wilkinson (UNMIK) podigla je 14. novembra 2007. godine optužnicu protiv okrivljenog Gashija, tereteći ga da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK, počinio krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*. Ona je okrivljenom stavila na teret da je 12. jula 1998. godine u večernjim časovima, na putu između sela Komorane/Komoran i Kišna Reka/Kishnarekë, opština Glogovac/Gllogoc, iz automatskog oružja pucao u pravcu motornog vozila marke Fiat, tačnije u njegov zadnji deo, u kojem se nalazilo osam civila, članova porodice Obrija, među kojima i dvoje dece. Pucajući na vozilo, lišio je života Idriza Obrija, šestogodišnjem Shpejtimu naneo teške telesne povrede, a Halimi i njenom sinu Selmanu lake telesne povrede. U toku pretresa optužnicu je zastupao tužilac EULEX-a Jens Christensen.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom: Glavni pretres po optužnici otvoren je pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Tron Gundersen, predsednik veća, Andrea Cruciani, član veća; domaći sudija Zahide Gjonaj, članica veća) 3. februara 2009. godine. Veće je toku pretresa zasedalo 6 dana. Po predlozima tužilaštva saslušano je 9 svedoka, a u svojstvu veštaka antropolog, neurohirurg i balističar. Po predlogu odbrane saslušan je jedan svedok. Izvedeni su materijalni dokazi, među kojima i nalaz balističara. Okrivljeni je svedočio pred većem. Stranke u postupku iznеле su završne argumente.

Prvostepena presuda: Presudom objavljenom 3. marta 2009 godine, okrivljeni Gashi je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 17 godina.

Žalbeni postupak: Na presudu Okružnog suda žalila se odbrana okrivljenog Gashija, zbog pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede odredba krivičnog postupka, te povrede krivičnog zakona i odluke o kazni.

Presuda po žalbama:

Mešovito petočlano žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije EU-LEX-a Guy Van Graen, predsednik veća, Emilio Gatti i Gerrit-Marc Sprenger, članovi veća; domaće sudije Zait Xhemajli i Avdi Dinaj, članovi veća) je, nakon sednice održane 8. decembra 2009. godine, istog dana nakon većanja objavilo presudu, kojom su delimično prihvaćeni žalbeni navodi. Vrhovni sud je izmenio prvostepenu presudu u pogledu odluke o kazni, te je okriviljenom za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* izrekao kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, u koju mu je uračunato vreme provedeno u pritvoru.

1.15.

Predmet:

Tužilac protiv Gjelosha Krasniqi

Podaci o okriviljenom:

Gjelosh Krasniqi - Jimmy (1973), K/A, završio srednju školu, poljoprivrednik, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred Okružnim sudom u Peći/Pejë; **Žalbeni postupak** se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Međunarodna tužiteljka Okružnog Javnog tužilaštva u Peći Deborah Wilkinson (UNMIK) je 3. decembra 2008. godine podigla optužnicu protiv okriviljenog Krasniqija za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Ona je okriviljenom stavila na teret da je 24. marta 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK-a, u selu Doblibare/Doblibarë, opština Đakovica/Gjakovë

- protivzakonito zatvorio, primenio nehumanu tretman, lišio prava na pravično suđenje i ubio civila Pashka Lulia;
- protivpravno prisvojio pušku modela „kalašnjikov“ i pištolj kalibra 7.65 mm od civila Pashka Lulia;
- protivpravno prisvojio pušku modela M-48 od civila Tunë Kashnjetija;
- protivpravno prisvojio pušku modela M-48 i pištolj CZ 99.9 mm od civila Gjergja Qunija;
- protivpravno prisvojio pištolj marke „bronvik“ kalibra 7.65 mm od civila Mihila Pergege.

Optužnicu je u toku pretresa zastupao međunarodni tužilac Robert Dean (EULEX).

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres po optužnici otvoren je 11. marta 2009. godine pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Gianfranco Gallo, predsednik veća, Fernando Buatier de Mongeot, član veća; domaći sudija Osman Cucović, član veća). Pretresno veće je u toku pretresa zasedalo 10 dana, u toku kojih je saslušano 15 svedoka optužbe (osmoro članova oštećene porodice) i tri svedoka po predlozima okriviljenog i njegove odbrane. Okriviljeni se branio čutanjem. Izvedeni su materijalni dokazi. Stranke u postupku su iznele završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 29. aprila 2009. godine, okriviljeni je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* za uzimanje žrtve Pashka Lulija kao taoca, kao i za protivpravno oduzimanje imovine i krađu puške modela „kalašnjikov“ i pištolja ka-

libra 7,65 mm od Pashka Lulia, kao i za oduzimanje oružja od drugih oštećenih civila prema optužnici.

Presudom mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 7 godina.

Okrivljeni je presudom oslobođen optužbi za krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, tj. za lišavanje prava na pravično i nepristrasno suđenje, te nečovečno postupanje i ubistvo Pashka Lulia, jer izvedenim dokazima nije utvrđeno da je okrivljeni počinio krivično delo kojim se tereti.

Presudom je optužba da je izvršio *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, te protivzakonito pritvorio Pashka Lulia, prekvalifikovana u krivično delo protivpravno lišenje slobode, koja je odbačena zbog zastarelosti krivičnog gonjenja.

Žalbeni postupak:

Prvostepenu presudu u ime okrivljenog žalbom je osporavao njegov branilac, zbog bitnih povreda krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primene krivičnog zakona i odluke o kazni.

Presuda po žalbi:

Vrhovni sud Kosova je, kao drugostepeni, postupajući po žalbi okrivljenog, 14. juna 2011. godine pred mešovitim žalbenim većam održao javnu sednicu (sudije EULEX-a Charles Smith, predsednik veća, Gerrit-Marc Sprenger i Martti Harsia, članovi veća; domaće sudije Marie Ademi i Emine Mustafa, članice veća). Nakon većanja i glasanja, istog dana je objavio presudu kojom je žalba podneta u ime okrivljenog odbijena kao neosnovana, a prvostepena presuda od 29. aprila 2009. godine potvrđena.

1.16.

Predmet:

Tužilac protiv Vukmira Cvetkovića

Podaci o okrivljenom: Vukmir Cvetković (1969), kosovski Srbin, pripadnik MUP-a Srbije.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak: **Prvostepeno suđenje** odvijalo se pred Okružnim sudom u Peći/Pejë; **Postupak po žalbi** odvijao se pred Vrhovnim sudom Kosova kao drugo-stepenim; **Vrhovni sud Kosova** odlučivao je i po vanrednom pravnom leku, zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Optužnica: Međunarodni tužilac Maurizio Salustro je 8. septembra 2010 godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Cvetkovića, tereteći ga za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, marta 1999. godine u Klini/Klinë, postupajući u saučesništvu sa pripadnicima sprske policije, uniformisan, učestvovao u vojnoj operaciji preduzetoj radi iseljavanja civilnog stanovništva iz grada, kada je naređivao stanovništvu da napusti kuće i grad, a takođe učestvovao i u paljenju njihovih kuća.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom: Glavni pretres po optužnici otvoren je 26. oktobra 2010. godine pred tročlanim mešovitim većem (sudije EULEX-a Ingo Risch, predsednik veća, Gunnar Oyhaugen, član veća; domaći sudskač Salih Berisha, član veća). Veće je u toku pretresa zasedalo 4 dana, u toku kojih su saslušana 4 svedoka optužbe, obavljen je uviđaj lica mesta, a izvedeni su i materijalni dokazi. Okrivljeni je u toku pretresa iskoristio svoje zakonsko pravo da se brani čutanjem, ostavši pri izjavi koju je dao u fazi tužilačke istrage. Stranke u postupku su iznele završne argumente.

Prvostepena presuda: **Presudom** objavljenom 9. novembra 2010. godine, okrivljeni Cvetković oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela ratni zločin, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju 7 godina.

Žalbeni postupak: Na prvostepenu presudu okrivljeni se žalio preko svoje odbrane, zbog bitnih povreda krivičnog postupka, pogrešno utvrđivanog činjeničnog stanja, odluke o kazni i troškovima krivičnog postupka. Punomoćnik oštećenih je u svom odgovoru na žalbu branioca optuženog predložio da se žalba odbije kao neosnovana, a prvostepena presuda potvrđi.

Presuda po žalbi: Vrhovni sud Kosova, postupajući po žalbi okrivljenog, nakon sednice

mešovitog žalbenog veća (sudije EULEX-a Gerrit-Marc Sprenger, predsednik veća, Francesko Florit i Martti Harsia, članovi veća; domaće sudske Marie Ademi i Emine Mustafa, članice veća) održane 16. avgusta 2011. godine, doneo presudu kojom je delimično usvojena žalba branionca, a okrivljeni oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*. U preostalom delu, žalba okrivljenog je odbijena kao neosnovana.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima:

Okrivljeni je, zahtevom za zaštitu zakonitosti od 23. marta 2012. godine, preko svoje odbrane osporavao presudu Okružnog suda u Peću/Pejë od 9. novembra 2010. godine, koja je presudom Vrhovnog suda Kosova od 16. avgusta 2011. godine potvrđena u pogledu odluke o kazni, a zbog povreda krivičnog zakona i bitnih povreda odredbi krivičnog postupka.

Odluka Vrhovnog suda Kosova po vanrednim pravnim lekovima:

Vrhovni sud Kosova je, u mešovitom petočlanom veću (sudije EULEX-a dr Horst Proetel, predsednik veća, Tore Thomassen i Elka Filcheva, članovi veća; domaće sudske Salih Toplica i Nesrun Lushta, članovi veća), 24. aprila 2012. godine doneo presudu kojom je zahtev za zaštitu zakonitosti okrivljenog odbijen kao neosnovan. Presuda Vrhovnog suda od 16. avgusta 2011. godine je precizirana navodom da je delo za koje je okrivljeni oglašen krivim počinjeno u saučesništvu.

1.17.

Predmet: Tužilac protiv Sabita Geci i drugih (Kukës, Cahan)

Podaci o okrivljenima:

1. **Sabit Geci** – Qopa (1958), K/A, srednja škola, penzioner, pripadnik OVK;
2. **Riza Alija** – Hoxha, Komandant Hoxha, za vreme oružanog sukoba (1960), K/A, viša pedagoška škola, pripadnik OVK;
3. **Haki Hajdari** – Haki Drenica (1963), K/A, mašinski tehničar, pripadnik OVK;
4. **Sali Rexhepi** – Sali Berisha (1956), K/A, viša škola, učitelj, pripadnik OVK;
5. **Shaban Hoti** (1971), K/A, srednja škola, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred pretresnim većem Okružnog suda u Mitrovici/Mitrovicë, u prostorijama Vrhovnog suda Kosova u Prištini/Prishtinë.

Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Robert L. Dean (EULEX) je 5. oktobra 2010. godine podigao optužnicu protiv okrivljenih Gecija i Alije u pravcu više krivičnih dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je optužnicom okrivljenima Geciju (i individualno i u saučesništvu sa drugima, uključujući i Xhemshita Krasniqija, koji se u vreme podizanja optužnice nalazio u bekstvu, po šest tačaka) i Aliji (po trima tačkama) stavio na teret da su, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK (Geci u ulozi komandanta pritvorskog centra u Kuksu/Kukës), za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u periodu od aprila do juna 1999. godine, u vojnim kampovima OVK/UÇK u Kuksu/Kukës i Cahanu/Cahan, koji su za vreme oružanog sukoba na Kosovu korišćeni i kao pritvorski centri, povredili međunarodne zakone i pravila kojima se reguliše ponašanje strana u sukobu, nehumanim tretmanom prema civilima koji su određeno vreme držani u pritvorskim centrima (svedoci A, B, C, D, E, F, G, H, K i AB), u nehigijenskim i uslovima opasnim po život, bez dovoljno hrane, vode i medicinskog tretmana, prema kojima su primenjivali mere zastrašivanja i torturu, izazivajući im velike patnje, zlostavljavajući ih, ugrožavajući njihov telesni integritet i zdravlje, što je dovelo do smrti svedoka AB, koji je podlegao povredama 5. juna 2009. godine, a čija se smrt kao posledica batinanja stavlja na teret Geciju.

Geciju je optužnicom stavljen na teret i izvršenje krivičnog dela neovlašćeno posedovanje oružja.

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) je 7. novembra 2010. godine sudu dostavio preuređenu optužnicu, kojom su precizirane radnje okriviljenih, datumi izvršenja istih i žrtve.

Tužilac Salustro je 29. decembra 2010. godine podigao optužnicu protiv okriviljenih Hajdarija (dve tačke) i Rexhepija (tri tačke) u pravcu više krivičnih dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je okriviljenima stavio na teret da su za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u toku maja i juna meseca 1999. godine, u svojstvu pripadnika OVK koji su imali komandnu ulogu u pritvorskem centru u Cahanu/Cahan, povredili međunarodne zakone, u saradnji sa okriviljenima Gecijem i Alijom, u međusobnom saučesništvu kao i u saučesništvu sa nepoznatim pripadnicima OVK, time što su držali u nehumanim uslovima i tretirali na nehuman način pritvorenike, koje su permanentno tukli, kako bi od njih dobili informacije (svedoke N, L M, K).

Tužilac Salustro je 18. februara 2011. godine podigao optužnicu protiv okriviljenog Hotija u pravcu dva krivična dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On se optužnicom tereti da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u toku maja 1999. godine, u svojstvu pripadnika OVK, u saučesništvu sa Hajdarijem i Rexhepijem i nepoznatim pripadnicima OVK, mučio i permanentno tukao svedoka N, civila, koji je držan u pritvorskem centru u Cahanu/Cahan, pokušavajući da od njega dobije informacije.

Međunarodni tužilac je 4. maja 2011. godine podigao konsolidovanu optužnicu protiv petorice okriviljenih u pravcu krivičnih dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, prema opisanim optužbama.

Tužilac Salustro je zastupao optužbu pred pretresnim većem za vreme trajanja glavnog pretresa.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Povodom optužnice od 5. avgusta, odnosno 7. oktobra 2010. godine, nakon postupka potvrđivanja, pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Jonathan Welford Carroll, predsednik veća, Caroline Charpentier, članica veća; domaći sudska Xhevdet Abazi, član veća) 14. marta 2011. godine otvoren je glavni pretres protiv Gecija i Alije, u toku kojeg su izvođeni dokazi. Nakon okončanja postupka potvrđivanja preostalih optužnica, nakon 11 zasedanja veća i spajanja postupka po optužnicama, 4. maja 2011. godine otvoren je pretres po konsolidovanoj optužnici, u odnosu na sve okriviljene. Veće je u toku pretresa zasedalo 29 dana, saslušano je 11 svedoka optužbe koji su predloženi kao anonimni. Devetoro je svedočilo u svojstvu anonimnih svedoka putem video-konferencijske veze. Od njih, jedan je svedočio u svojstvu zaštićenog svedoka, a drugi je odbio predložene mere i svedočio javno u sudnici. Pretres je bio javan, izuzev delova kada su proveravani lični podaci svedoka. Po predlozima odbrane saslušano je 5 svedoka. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi,

pored ostalog i iskazi pojedinih svedoka iz ranijih faza postupka, a stranke u postupku su iznele svoje završne argumente.

Rešenjem veća od 20. juna 2011. godine odvojen je postupak protiv okrivljenog Salija Rexhepi, zbog zdravstvenih problema.

Prvostepene presude:

Presudom objavljenom 29. jula 2011. godine okrivljeni Geci, Alija, Hajdari i Hoti oglašeni su krivim:

- okrivljeni Geci, za izvršenje krivičnih dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tačkama izmenjene optužnice I, II, III i V, za koje mu izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 15 godina. On je oglašen krivim i za neovlašćeno posedovanje oružja (tačka VII), za koje mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 4.000 evra, kao i mera oduzimanja oružja. Geci je usled nedostatka dokaza oslobođen optužbi po tačkama IV i VI.

- okrivljeni Alija, za izvršenje krivičnih dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tačkama optužnice II i III, za koja mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 12 godina. On je usled nedostatka dokaza oslobođen optužbi po tački I.

- okrivljeni Hajdari, za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tački II, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 godina. Oslobođen je optužbi po tački I.

- okrivljeni Hoti, za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tački I, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 7 godina. Oslobođen je optužbi po tački II.

- okrivljeni Rexhepi je presudom od 13. oktobra 2011. godine oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tački II, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 5 godina. Oslobođen je optužbi po tačkama I i III optužnice.

Žalbeni postupak:

Presudu Okružnog suda u Mitrovici/Mitrovicē od 29. jula 2011. godine osporavala je odbrana okrivljenih zbog bitnih povreda krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene krivičnog zakona i odluke o kazni.

Presuda po žalbama:

Mešovito žalbeno veće Apelacionog suda (sudije EULEX-a Tore Thomsen, predsednik veća, Bertil Ahnborg, član veća; domaći sudija Fëllanza Kadiu, član veća) je 11. septembra 2013. godine donelo presudu kojom je modifikovalo presude Okružnog suda od 29. jula 2011. godine i od 13. oktobra 2011. godine.

Odlukom Apelacionog suda, okrivljeni Geci oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tačkama I, II, III i IV (produženo krivično delo), za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 15 godina.

Okrivljeni Alija oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tačkama I i II (produženo krivično delo), za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 12 godina.

Prvostepene presude od 29. jula i 13. oktobra 2011. godine su u preostalom delu potvrđene kao neizmenjene.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima:

Okrivljeni Geci, Alija i Rexhepi su preko svoje odbrane zahtevima za

zaštitu zakonitosti osporavali presude Okružnog suda u Mitrovici od 29. jula i 13. oktobra 2011. godine i presudu Apelacionog suda od 11. septembra 2013. godine, zbog bitnih povreda krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona.

**Presuda Vrhovnog suda
Kosova po vanrednim
pravnim lekovima:**

Vrhovni sud Kosova u mešovitom veću (sudije EULEX-a Timo Voujolathi, predsednik veća, Willem Brouwer, član veća; domaći sudija Valdete Daka, članica veća) je presudom od 7. maja 2014. godine zahteve za zaštitu zakonitosti okrivljenih Alije i Rexhepija odbio kao neosnovane. Zahtev okrivljenog Gecija delimično je usvojio – optužba u pravcu krivičnog dela neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja je odbačena primenom Zakona o amnestiji, te je Geci oslobođen novčane kazne. Kazna zatvora u trajanju od 15 godina je neizmenjena. Oružje ostaje konfiskovano.

Preostali deo zahteva odbačen je kao neosnovan.

1.18.

Predmet:

Tužilac protiv Fahredina Gashi i Hysrije Rama

Podaci o okrivljenima:

1. **Fahredin Gashi** - Faruk (1969), K/A, pripadnik OVK;
2. **Hysri Rama** - Hys (1973), K/A.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeno suđenje se odvijalo pred tadašnjim Okružnom sudom u Prištini/Prishtina;
Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom;
U postupku po vanrednim pravnim lekovima, tj. zahtevu za zaštitu zakonitosti, odlučivao je Vrhovni sud Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) je 5. novembra 2010. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Fahredina Gashi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da je u svojstvu pripadnika OVK-a, u saučesništvu sa NB (koji je odlukom pretpretresnog sudske imao status svedoka-saradnika), 15. juna 1999. godine u selu Varigovce/Varigove, opština Lipljan/Lipjan, u njegovoj kući lišio života SG, civila, Albanca.
Istom optužnicom, okrivljenom Hysriji Rama stavljen je na teret izvršenje krivičnog dela pružanje pomoći počiniocu nakon izvršenja krivičnog dela.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvostepeno suđenje je po optužnici od 5. novembra 2010. godine počelo nakon postupka ocene optužnice, 15. marta 2011. godine, pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Horst Proetel, predsednik veća, Tore Thomassen, član veća i domaći sudija Rafet Haxha, član veća) tadašnjeg Okružnog suda u Prištini/Prishtina. Veće je u toku pretresa zasedalo 32 dana i saslušano je 29 svedoka (16 svedoka optužbe, 12 po predlogu odbrane i jedan po službenoj dužnosti). Svedok-saradnik je, po zahtevima predmetnog tužioca, svedočio u više dana, radi razjašnjenja spornih pitanja. Okrivljeni Gashi je izneo svoju održanu pred većem, a okrivljeni Rama je podržao svoje iskaze iz ranijih faza postupka. Izvedeni su materijalni dokazi i stranke u postupku su iznale završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom, objavljenom 23. novembra 2011. godine, okrivljeni Fahredin Gashi je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 18 godina.

Okrivljeni Hysrija Rama je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela pružanje pomoći počiniocu nakon izvršenja krivičnog dela, za koje mu

je izrečena kazna zatvora od šest (6) meseci, sa periodom proveravanja (uslovno) od jedne godine.

Žalbeni postupak:

Presudu Okružnog suda u Prištini/Prishtina osporavao je okrivljeni Gashi po svim osnovima predviđenim Zakonom o krivičnom postupku.

Presuda po žalbama:

Žalbeno veće Apelacionog suda je, nakon sednice mešovitog žalbenog veća (sudije EULEX-a Annemarie Meister, predsednica veća, Philip Kanning, član veća; domaći sudija Driton Muharemi, član veća), 10. februara 2014. godine donelo presudu kojom je delimično prihvatio žalbu okrivljenog Gashija i modifikovalo presudu Okružnog suda, te je okrivljenom u pravcu istog krivičnog dela izreklo kaznu zatvora u trajanju od 14 godina.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima:

Okrivljeni Gashi je zahtevom za zaštitu zakonitosti osporavao presudu Okružnog suda od 23. novembra 2011. godine i presudu Apelacionog suda od 10. februara 2014. godine.

Odluka Vrhovnog suda po vanrednom pravnom leku:

Vrhovni sud je presudom mešovitog veća (sudije EULEX-a Esma Erterzi, predsednica veća, Timo Vuojolahti, član veća; domaći sudija Sadik Toplica, član veća) od 2. oktobra 2014. delimično prihvatio navode zahteva okrivljenog i precizirao presudu Apelacionog suda, čime je okrivljenom vreme provedeno u pritvoru uračunato u izrečenu kaznu. Preostali navodi zahteva su odbijeni kao neosnovani.

1.19.

Predmet:

Tužilac protiv Slobodana Martinovića i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. Slobodan Martinović - Šuki (1956), K/S, osnovna škola, vozač;
2. Srećko Martinović - Traja (1952), K/S, srednja škola, policajac;
3. Svetlana Stojanović - Cica (1963), K/S, srednja škola, trgovac.

Sudovi pred kojima se

odvijao krivični postupak:

Prvo **prvostepeno** suđenje se odvijalo pred Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë;

Drugo (ponovljeno) **prvostepeno** suđenje odvijalo se pred Osnovnim sudom u Prištini/Prishtinë;

Postupci po žalbama na prvostepene presude odvijali su se pred Apelacionim sudom;

Postupak po zahtevi za zaštitu zakonitosti odvijao se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Tužiteljka kancelarije specijalnog tužilaštva Kosova Merita Bina Rugova je optužnicom od 20. novembra 2010. godine okrivljenima stavila na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po više tačaka (istragom je rukovodio međunarodni tužilac).

Braći Martinović optužnicom je stavljeno na teret da su za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika srpskih vojnih ili paravojnih snaga, u međusobnoj saradnji, kao i sa drugim pripadnicima vojnih ili paravojnih snaga (SF, IP, DT, ST, ST2 i NP), u periodu od 17, odnosno 19. do 22. aprila 1999. godine u Novom Brdu/Novobërdë i okolini, neljudski postupali prema civilima SB i HD, koji nisu učestvovali u neprijateljstvima, držeći ih zatvorene u nehumanim uslovima nečistoće, nedostatka hrane, vode i medicinske zaštite (tačka I), i koje su u više navrata tukli u navedenom periodu, te time narušili njihov telesni integritet i zdravlje (tačka II).

Okrivljenoj Svetlani Stojanović optužnicom je stavljeno na teret (tačka III) da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika srpske policije ili paravojnih snaga, u saradnji sa drugima, narušila fizički integritet dvojice civila koji nisu učestvovali u neprijateljstvima, SB i HD, tako što je učestvovala u batinanju, posebno HD, kojeg je 21. aprila 1999. godine udarila cepanicom po glavi.

Tužiteljka Rugova je optužnicu zastupala u fazi prvostepenih postupaka.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo **prvostepeno suđenje:**

Glavni pretres pred mešovitim većem tadašnjeg Okružnog suda u Pri-

štini/Prishtinë (sudije EULEX-a Ferdinand de Mongeot, predsednik veća, Gianfranco Gallo, član veća; domaći sudija Mediha Jusufi, članica veća) otvoren je 7. juna 2011. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 8 sudskih dana, saslušano je 5 svedoka po predlozima tužilaštva, među kojima su bila i dvojica oštećenih i dva svedoka koje je predložila odbrana. U toku pretresa su, uz saglasnost stranaka, pročitane izjave 6 svedoka iz ranijih faza postupka, a izvedeni su i materijalni dokazi. Okrivljeni su svedočili pred većem. Stranke u postupku su iznеле završne argumente.

Drugo prvostepeno (ponovljeno) suđenje održano je pred mešovitim pretresnim većem Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë (sudije EULEX-a Vladimir Mikula, predsednik veća, Jorge Martins Riberio, član veća; domaći sudija Hava Haliti, članica veća). Veće je u toku pretresa zasedalo 18 sudskih dana, u toku kojih su saslušani oštećeni, 7 svedoka pozvanih od strane suda po službenoj dužnosti i 8 po predlozima odbrane, kao i ekipa eksperata koja je obavila posmatranje oštećenog SB. Pročitane su izjave svedoka koji su svedočili u ranijim fazama postupka, u istrazi i u toku prvog prvostepenog suđenja. Okrivljeni su svedočili pred većem. Stranke u postupku su iznеле završne argumente.

Prvostepene presude:

Prvostepena presuda nakon glavnog pretresa održanog u toku 2011. godine objavljena je 22. jula 2011. godine.

Okrivljeni Martinovići i okrivljena Stojković su presudom oslobođeni optužbi koje su im optužnicom stavljeni na teret. Prema presudi dokazima izvedenim u toku postupka nije utvrđeno da su počinili dela koja su im stavljena na teret.

Presudom ponovljenog suđenja koja je objavljena 6. novembra 2014. godine, nakon drugog prvostepenog (ponovljenog) suđenja okrivljeni Slobodan i Srećko Martinović su oslobođeni po optužbama I i II, okrivljena Svetlana Stojanović oslobođena je po optužbi III optužnice, zato što nije dokazano da su počinili krivična dela za koja su optuženi.

Žalbeni postupak:

Na prvostepenu presudu Okružnog suda od 22. jula 2011. godine žalio se tužilac specijalnog tužilaštva, zbog bitnih povreda krivičnog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Na drugu oslobađajuću prvostepenu presudu Osnovnog suda od 4. novembra 2014. godine tužilac specijalnog tužilaštva se žalio po istim osnovama kao i na prvu prvostepenu presudu.

Presude po žalbama:

Apelacioni sud, postupajući po žalbi specijalnog tužioca, pred mešovitim žalbenim većem (sudije EULEX-a Tore Thomassen, predsednik žalbenog veća, Annemarie Meister, članica veća; domaći sudija Vahid Halili, član veća) je rešenjem od 25. jula 2013. godine usvojio žalbu specijalnog tužioca, ukinuo oslobađajuću presudu Okružnog suda od 22. jula 2011. godine i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Apelacioni sud je, u mešovitom žalbenom veću (sudije EULEX-a Roman Raab, predsednik veća, Elka Filcheva-Ermenkova, članica veća; domaći

sudija Driton Muharremi, član veća), 2. oktobra 2015. godine, nakon žalbenog postupka, doneo presudu kojom je odbio žalbu specijalnog tužioca na presudu od 6. novembra 2014. godine i istu potvrdio.

**Postupak po zahtevu
za zaštitu zakonitosti:**

Državni tužilac je 22. februara 2016. godine podneo zahtev za zaštitu zakonitosti na presudu Osnovnog suda u Prištini od 6. novembra 2014. godine i presudu Apelacionog suda od 2. oktobra 2015. godine, zbog povreda odredbi krivičnog postupka.

Presuda Vrhovnog suda Kosova po zahtevu za zaštitu zakonitosti: Vrhovni sud Kosova je, u mešovitom veću [domaći sudija Nesrin Lush-ta, predsednica veća, međunarodni sudija (EULEX) Anna Adamska-Gallant i domaći sudija Valdete Daka, članice veća], postupajući po zahtevu za zaštitu zakonitosti državnog tužioca 5. oktobra 2016. godine, doneo presudu kojom je zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca usvojio i utvrđio da sporne presude sadrže bitne povrede krivičnog postupka.

1.20.

Predmet: Tužilac protiv Ejupa Kabashi i drugih & Sokol Bytyqi

Podaci o okrivljenima:

1. **Ejup Kabashi** - Jupa (1965), K/A, srednja škola, pripadnik OVK/UÇK;
2. **Haxhi Mazrekku** (1968), K/A, osnovna škola, stolar, pripadnik OVK/UÇK;
3. **Mustafa Hoti** (1954), K/A, osnovna škola, stolar;
4. **Milaim Hoti** (1968), K/A, osnovna škola, stolar;
5. **Naser Hoti** (1972), K/A, osnovna škola, ugostitelj;
6. **Nexhmedin Berisha** (1970), K/A, ekonomski fakultet;
7. **Jetulla Kabashi** (1966), K/A, filozofski fakultet;
8. **Sokol Bytyqi** (1969), K/A, pripadnik OVK/UÇK.

Sudovi pred kojim se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupci su se odvijali pred tadašnjim Okružnim i Osnovnim sudom u Prizrenu (deo postupka koji se odvijao početkom 2013. godine).

Žalbeni postupak se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova i Apelacionim sudom.

Vrhovni sud je odlučivao i kao sud trećeg stepena.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) je, optužnicom od 30. marta 2011. godine, okrivljenima Kabashiju i Mazrekuu stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da su za vreme unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK, u međusobnom saučesništvu, kao i sa drugim neidentifikovanim pripadnicima OVK/UÇK, primenjivali mere zastrašivanja i terora nad srpskim stanovništvom sela Opteruša/Opterushë, opština Orahovac/Rahovec, učestvujući u oružanom napadu na srpske stanovnike sela, koji su se nalazili u svojim kućama u noći između 17. i 18. jula 1998. godine, te da su 18. jula iste godine uzeli učešća u raseljavanju srpskog stanovništva iz njihovih kuća.

Istom optužnicom, okrivljenima Mustafi, Milamu, Naseru Hoti, Nexhmadinu Berisha i Jetulli Kabashi stavljeno je na teret krivično delo pružanje pomoći nakon izvršenja krivičnog dela.

Isti međunarodni tužilac je 30. maja 2012. godine, po istim optužbama (*ratni zločin protiv civilnog stanovništva*) podigao optužnicu i protiv okrivljenog Sokola Bytyqi (u vreme podizanja prve optužnice okrivljeni Bytyqi je bio nedostupan pravosudnim organima).

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje:

Glavni pretres po optužnici od 30. marta 2011. godine u odnosu na sedmoricu okriviljenih je pred mešovitim većem (sudije EULEX-a Tore Thomassen, predsednik veća, Dean Pineles, član veća; domaći sudija Raima Elezi, članica veća) tadašnjeg Okružnog suda u Prizrenu, nakon potvrđivanja optužnice (u toku koje je tužilac odustao od gonjenja po optužbi za raseljavanja srpskog stanovništva), otvoren 28. juna 2011. godine. Pretres je trajao 7 dana, u toku kojeg je saslušano 7 svedoka optužbe i izvedeni su mnogi materijalni dokazi. Okriviljeni su svedočili pred većem, a stranke u postupku su iznеле završne argumente.

Prvostepeno i ponovljeno suđenje:

Pred mešovitim pretresnim većem Okružnog suda u Prizrenu (sudija EULEX-a Matiola Pasnik, predsednica veća; domaće sudije Teuta Krušha i Skender Çoçaj, članovi veća) 29. novembra 2012. godine otvoren je glavni pretres protiv okriviljenih Sokola Bytyqi (prvostepeno) i Ejupa Kabashi (ponovno suđenje), po optužbama za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, kao i u odnosu na okriviljene za pomaganje počiniocu nakon krivičnog dela. Veće je u toku pretresa zasedalo 8 sudskih dana i saslušano je 7 svedoka optužbe.

Odlukom Okružnog suda u Prizrenu od 7. novembra 2012. godine, predmetu Tužilac protiv Ejupa Kabashi i drugih, koji je vraćen na ponovno suđenje, pripojen je predmet Tužilac protiv Sokola Bytyqi. Optužnice je u toku navedenih postupaka zastupao njen autor.

Prvostepene presude:

Prvostepenom presudom Okružnog suda u Prizrenu od 2. avgusta 2011. godine:

- okriviljeni Ejup Kabashi je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* (za napad na srpsko stanovništvo), za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 5 godina;
- okriviljeni Haxhi Mazrek u istoj optužbi;
- okriviljeni Mustafa, Milaim i Naser Hoti, Nexhmedin Berisha i Jetulla Kabashi oglašeni su krivim za pomaganje počiniocu nakon izvršenja krivičnog dela, za koje delo im je svakom pojedinačno izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 meseci, koja se neće izvršiti ako okriviljeni u periodu od jedne godine ne počine novo krivično delo.

Presudom Osnovnog suda u Prizrenu, koja je objavljena dana 1. februara 2013. godine, svi okriviljeni su oslobođeni optužbi. Dokazima izvedenim u toku pretresa nije dokazano da su okriviljeni počinili krivična dela koja su im optužnicama stavljena na teret.

Žalbeni postupak:

Žalbe na presudu Okružnog suda od 2. avgusta 2011. godine:

Stranke u postupku su žalbama osporavale pomenutu presudu:

- međunarodni tužilac, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na okriviljenog Mazrekua, kao i zbog odluke o krivičnoj sankciji u odnosu na okriviljene koji su oglašeni krivim za pomaganje;
- okriviljeni Kabashi i pojedini okriviljeni su pomenutu presudu za po-

maganje osporavali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona, povrede postupka i odluke o sankcijama.

Žalba na presudu Osnovnog suda od 1. februara 2013. godine:
Oslobađajući presudu osporavao je specijalni tužilac, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Drugostepene presude:

Prva presuda po žalbama:

Vrhovni sud Kosova (sudije EULEX-a Horst Proetel, predsednik veća, Marti Harsia i Gerrit-Marc Springer, članovi veća; domaće sudije Emine Mustafa i Marie Ademi, članice veća) je, postupajući po žalbama stranaka na presudu Okružnog suda u Prizrenu od 2. avgusta 2011. godine, rešenjem od 4. septembra 2012. godine usvojio žalbe branilaca, te predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje u odnosu na sve okrivljene, izuzev okrivljenog Mazrekua.

Vrhovni sud je posebnim rešenjem odbacio žalbu tužioca na oslobađajući deo presude kao nedozvoljenu. Specijalni tužilac, koji je prisustvovao objavlјivanju prvostepene presude 2. avgusta 2011. godine, izjavio je da je zadovoljan odlukom suda i da se neće žaliti.

Druga presuda po žalbama:

Apelacioni sud je u mešovitom veću (sudija EULEX-a Hajnalka Veronika Karpati, predsednica veća, Timo Vuojolahti, član veća; domaći sudija Rasim Rasimi, član veća), presudom od 30. januara 2014. godine usvojio žalbu tužioca, modifikovao drugu prvostepenu presudu, okrivljene Ejupa Kabashi i Sokola Bytyqi oglasio krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, te svakog pojedinačno osudio na kazne zatvora u trajanju od po 5 godina zatvora.

Okrivljeni Mustafa, Milaim i Naser Hoti, Nexhmedin Berisha i Jetulla Kabashi oglašeni su krivim za pomaganje počiniocu nakon izvršenja krivičnog dela, za koje im je svakom pojedinačno izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 meseci, koja se neće izvršiti ako okrivljeni u periodu od jedne godine ne počine novo krivično delo.

Žalbe na drugostepenu presudu:

Na presudu Apelacionog suda žalili su se okrivljeni Bytyqi, Kabashi i Naser Hoti.

Odluka Vrhovnog suda Kosova, kao trećestepenog suda:

Vrhovni sud Kosova kao trećestepeni je u mešovitom veću (sudije EULEX-a Elka Filcheva Ermenkova, predsednica veća, Esma Ertrezi, članica veća; domaći sudija Valdete Daka, članica veća) 7. avgusta 2014. godine doneo presudu kojom je delimično usvojio žalbe odbrane okrivljenih Ejupa Kabashi i Sokola Bytyqi, ublažio im izrečene kazne zatvora, te svakom pojedinačno izrekao kaznu od po 2 godine zatvora za krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Okrivljene za pomaganje počiniocima nakon počinjenog krivičnog dela je oslobođio krivice.

1.21.

Predmet: Tužilac protiv Arbena Krasniqi i drugi (Klečka)

Podaci o okrivljenima:

1. **Arben Krasniqi** (1978), K/A, fizički radnik, srednja škola, pripadnik OVK;
2. **Naser Krasniqi** – Bashkim Fino (1973), K/A, inspektor pri PTK, pravni fakultet, pripadnik OVK, komandant;
3. **Nexhmi Krasniqi** – Skifteri 500 (1962), K/A, policajac, pravni fakultet;
4. **Behlul Limaj** (1965), K/A, ugostitelj, osnovna škola;
5. **Fatmir Limaj** – Çelik/Çeliku, Daja (1971), K/A, pravnik, pravni fakultet, pripadnik OVK, komandant;
6. **Refki Mazreku** – Van Damme ili Van Dam (1971), K/A, trgovac, srednja škola, pripadnik OVK;
7. **Naser Shala** – Ftyra (1972), K/A, ekonomista, ekonomski fakultet, pripadnik OVK;
8. **Sabit Shala** – Cungi (1972), K/A, trgovac, osnovna škola, pripadnik OVK;
9. **Shaban Shala** (1958), K/A, nezaposlen, osnovna škola, pripadnik OVK;
10. **Besim Shurdhaj** (1974), K/A, nezaposlen, pravni fakultet, pripadnik OVK.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvo **prvostepeno** suđenje održano je pred tadašnjim Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Drugo (**ponovljeno**) **prvostepeno** suđenje održano je pred Osnovnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Postupak po žalbi tužioca na prvu prvostepenu presudu odvijao se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Postupak po žalbi tužioca na drugu prvostepenu presudu odvijao se pred Apelacionim sudom.

Vrhovni sud Kosova je u ovom predmetu odlučivao i po **vanrednim pravnim lekovima**, tj. **zahtevima za zaštitu zakonitosti stranaka u postupku**.

Optužnica:

Optužnica protiv desetorice okrivljenih podignuta je 25. jula 2011. godine od strane međunarodnog tužioca Maurizija Salustra (EULEX).

On je okrivljenima stavio na teret izvršenje krivičnih dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* (član 142, u vezi sa članom 22 KZ SFRJ, takođe predviđenim članom 120, u vezi sa članom 23 KZRK) i *ratni zločin protiv ratnih zarobljenika* (144, u vezi sa članovima 22, 24, 26 KZ SFRJ, takođe predviđenim članovima 120 i 121, a u vezi sa članovima 23, 25 i 26 KZK), po jednoj ili više tačaka, zbog povrede zajedničkog člana 3 Ženevske konvencije iz 1949. i članova 4 i 5 Drugog dodat-

nog protokola, po različitim optužbama: da su u svojstvu pripadnika ili komandnih lica OVK, ista počinili u periodu od početka 1999. godine do sredine juna 1999. godine, protiv civilnog stanovništva, Albanaca i Srba, pritvorenih srpskih vojnika i policajaca, koji su držani u nehumanim uslovima u improvizovanom pritvorskom centru OVK/UÇK u selu Klečka/Klečkë, a kojima je povređen telesni integritet i zdravlje, dok su pojedini od njih lišeni života od strane pojedinih okriviljenih.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak po optužnici

pred prvostepenim sudom:

Po optužnici specijalnog tužilaštva pred tada Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë, 26. avgusta 2011. godine održana je sednica potvrđivanja optužnice, u toku koje su stranke u postupku pored ostalog insistirale na pristupu svim materijalnim dokazima koje poseduje tužilaštvo. Specijalno tužilaštvo je svoju odluku o redigovanju sudske dokumentacije, pored ostalog, pravdalo odlukom pretpretresnog sudije.

Međunarodni sudija za potvrđivanje optužnice Ingo Risch je, rešenjem od pomenutog datuma, u celosti potvrdio optužnicu specijalnog tužilaštva od 25. jula 2011. godine.

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro je neposredno pre otvaranja glavnog pretresa, 9. novembra 2011. godine, odustao od optužbe pod tačkom II optužnice od 25. jula 2011. godine, u odnosu na optuženog Arbena Krasniqi (za ubistvo srpskog vojnog zarobljenika).

Postupci pred prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje:

Glavni pretres otvoren je 11. novembra 2011. godine pred mešovitim pretresnim većem tadašnjeg Okružnog suda u Prištini/Prishtinë (sudije EULEX-a Jonathan Welford-Carroll, predsednik veća, Dean Pinales, član veća i domaći sudija Shqipe Qerimi, član veća), koje je zasedalo 18 sudske dana, u toku kojih su stranke u postupku diskutovale o prihvatljivosti iskaza i dnevnika svedoka X.

Pretresno veće je 21. marta 2011. godine donelo rešenje kojim je iskaze i dnevnik svedoka X proglašilo neprihvatljivim dokazima.

Ovo veće je, nakon pomenutog rešenja, na pretresu održanom 30. marta 2012. godine izdalo naredbu kojom je odvojilo predmet u odnosu na okriviljene Arbena Krasniqi, Behlula Limaj, Refkiju Mazrreku, Sabitu Shala, Shabana Shala i Besima Shurdhaj. Nakon ove naredbe, pretresno veće je istog dana u odnosu na ove okriviljene objavilo presudu.

Postupak odvojen pomenutom naredbom, u odnosu na okriviljene Nekhmija Krasniqi, Nasera Krasniqi, Fatmira Limaj i Nasera Shala, nastavljen je 2. maja 2012. godine, kada je objavljena presuda i u odnosu na ove okriviljene.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovljeno):

Glavni pretres je otvoren 18. aprila 2013. godine pred mešovitim pretresnim većem Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë (sudije EULEX-a Malcolm Simmons, predsednik, Mariola Pasnik, član veća, domaći sudija Shpresa Hasaj Hyseni, član veća), pripremnim ročištem. Pretres je imao 19 zasedanja suda, saslušano je osam svedoka tužilaštva i jedan veštak. Pet svedoka tužilaštva je predloženo da svedoče kao anonimni. Dva anonimna svedoka su odbila zaštitu i svedočili su javno, u sudnicu. Zaštićeni svedoci su svedočili putem video-konferencijske veze, sa izmenjenim glasom i slikom. Svi svedoci koji su svedočili u toku ovog pretresa izmenili su iskaze u odnosu na svoje ranije iskaze u predmetu.

I pored najava u toku pretresa, okriviljeni i njihova odbrana su odustali od prava da se pred većem saslušaju svedoci po njihovim predlozima.

U toku pretresa su izvedeni mnogi materijalni dokazi po predlozima stranaka. Okriviljeni nisu svedočili pred većem – branili su se čutanjem i pročitane su njihove izjave iz ranijih faza postupka. Stranke u postupku su iznele završne argumente.

Prvostepena presuda:

Prve prvostepene presude:

Presudom objavljenom 30. marta 2012. godine okriviljeni Arben Krasniqi, Behlul Limaj, Refki Mazreku, Sabit Shala, Shaban Shala i Besim Shurdhaj oslobođeni su svih optužbi prema predmetnoj optužnici. Povodom odustanka tužioca od tačke II optužnice u odnosu na okrivljenog Arbena Krasniqi, doneta je odbijajuća presuda.

Presudom objavljenom 2. maja 2012. godine okriviljeni Nexhmi Krasniqi, Naser Krasniqi, Fatmir Limaj i Naser Shala oslobođeni su svih optužbi.

Presudom ponovljenog suđenja od 17. septembra 2013. godine okriviljeni su oslobođeni svih optužbi. Prema nalazima veća, dokazi koji su izvedeni u toku pretresa nisu verodostojni, pa istim nije potvrđeno da su okriviljeni u svojstvu pripadnika OVK počinili krivična dela koja su im optužnicom stavljena na teret.

U odnosu na okrivenog Arbena Krasniqi, po optužnici pod tačkom II doneta je odbijajuća presuda.

Žalbeni postupak:

Na presude Okružnog suda u Prištini/Prishtinë od 30. marta i 2. maja 2012. godine, kao i na rešenje o (ne)prihvatljivosti izjava i dnevnika svedoka X, žalilo se specijalno tužilaštvo zbog povreda odredbi o krivičnom postupku i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Ono je predložilo Vrhovnom sudu Kosova da ukine pomenuto rešenje, iskaze i dnevnik svedoka X proglaši prihvatljivim, ukine presude od 30. marta i 2. maja 2012. godine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Navode ovog tužilaštva podržala je Kancelarija državnog tužilaštva Kosova i predložila da Vrhovni sud Kosova prihvati stavove specijalnog tužilaštva.

Žalba na presudu u ponovljenom postupku: Specijalno tužilaštvo je uložilo žalbu i na oslobođajuću presudu Osnovnog suda u Prištini/Prištinë od 17. septembra 2013. godine, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, predloživši Apelacionom sudu da prihvati dokaze predložene uz žalbu tužilaštva, modifikuje prвostepenu odluku, okrivljene oglasi krivim po svim optužbama predloženim optužnicom ili da ukinie navedenu presudu i slučaj vrati prвostepenom sudu na ponovljeno suđenje pred izmenjenim većem. Apelacioni tužilac je, sa svoje strane, predlogom od 30. maja 2014. godine predložio prihvatanje žalbe specijalnog tužilaštva.

Pojedini branioci optuženih su u svojim odgovorima na žalbu tužioca osporili navode iste i predložili sudu da istu odbaci i potvrdi prвostepenu presudu, kojom su optuženi oslobođeni optužbi.

Presude po žalbama:

Prva odluka po žalbama na prвostepenu presudu:

Petočlano mešovito žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije EULEX-a Gerret Marc Sprenger, predsednik veća, Horst Proetel i Marti Harsia, članovi veća; domaći sudije Valdete Daka i Emine Mustafa, članovi veća) je rešenjima od 20. novembra i 11. decembra 2012. godine delimično uvažilo žalbu tužilaštva, poništilo presude Okružnog suda u Prištini/Prištinë od 30. marta i 2. maja 2012. godine, kao i rešenje ovog suda od 21. marta 2012. godine o (ne)prihvatljivosti svedočenja svedoka X i kompletan predmet vratilo prвostepenom sudu na ponovo odlučivanje pred izmenjenim većem.

Prema Vrhovnom sudu Kosova, prihvatljivim su ocjenjeni i dokazi pronađeni prilikom pretresa stambenih prostorija Nasera Krasniqija i Fatmira Limaja.

Postupak po žalbi na oslobođajuću presudu u ponovljenom postupku: Mešovito žalbeno veće Apelacionog suda (sudije EULEX-a Manuel Soares, predsednik veća, Timo Vuojolahti i Fillim Skoro, članovi veća) je, postupajući po žalbi specijalnog tužioca, 9. jula 2014. godine održalo sednicu žalbenog veća. Ovo veće je, rešenjem od 26. avgusta 2014. godine, odlučilo da pred ovim sudom, radi pribavljanja dodatnih dokaza, otvoriti saslušanje i saslušati pojedine svedoke.

Saslušanje je otvoreno 17. septembra 2014. godine, u toku kojeg je saslušan jedan svedok tužilaštva, koji je donekle potvrdio navode optužnice. Odbrana okrivljenih je, u nastavku postupka saslušanja, narednog dana tražila izuzeće ovog žalbenog veća.

Tadašnji predsednik apelacionog suda Salih Mekaj je, rešenjem od 29. septembra 2014. godine, prihvatio zahtev odbrane i odlučio da se žalbeni postupak nastavi pred novim žalbenim većem.

Žalbeni postupak pred novim žalbenim većem (sudije EULEX-a Piotr Bujarczuk, predsednik, Roman Raab, član veća; domaći sudija Vahid Halili, član veća). Sednica žalbenog veća održana je 1. decembra 2015. godine, a presuda kojom su odbijeni žalbeni navodi tužioca kao neosnovani i neuverljivi doneta je 26. januara 2016. godine, čime je potvrđena oslobođajuća presuda Osnovnog suda.

**Odluka Vrhovnog suda
Kosova po vanrednim
pravnim lekovima:**

Vrhovni sud Kosova je presudom od 12. maja 2017. godine odbio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti državnog tužioca na presudu Apelacionog suda od 26. januara 2016. godine.

Državni tužilac je u svom zahtevu od 12. avgusta 2016. godine pored ostalog izrazio sumnju u tačnost ocene dokaza.

Vrhovni sud je u postupku ocene osnovanosti zahteva državnog tužioca našao da se pravosnažna presuda po vanrednim pravnim lekovima može ukinuti samo u slučaju kada ide u prilog okriviljenima, to jest kada ponovljeno suđenje vodi ka povoljnijoj situaciji za okriviljene. Krivični postupak koji je završen pravosnažnom presudom može se otvoriti na štetu okriviljenog samo u slučajevima kada se dokaže da je presuda zasnovana na lažnoj izjavi ili na lažnom iskazu svedoka, veštaka ili tumača.

1.22.

Predmet: Tužilac protiv Zorana Kolića

Podaci o okrivljenom:

Zoran Kolić (1974), Srbin, stražar pri Okružnom zatvoru u Lipljanu/Lipjan (u vreme oružanog sukoba), radnik PTK (pre pritvaranja).

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeno suđenje se odvijalo pred Okružnim sudom u Prištini/Prištinë;

Postupak po žalbi se odvijao pred Apelacionim sudom;

Postupak po zahtevu za zaštitu zakonitosti odvijao se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Domaći tužilac Kancelarije specijalnog tužilaštva Kosova Suad Kuraja je 28. jula 2011. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Zorana Kolića, tereteći ga za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po dvema tačkama:

- da je 24. maja 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u prostorijama zatvora u Lipljanu/Lipjan, u svojstvu službenog lica – stražara pri zatvoru, lišio života pritvorenika Ganija Morina, prema kojem je primenio silu, tukao i udarao ga gumenom palicom, šutirao i udarao pesnicama po telu dok se nije onesvestio, a koji je kasnije, narednog dana, 25. maja 1999. godine preminuo u zatvoru;
- da je istog dana, u istom svojstvu, nehumano tretirao, prouzrokujući ogromne patnje i narušavajući mu telesni integritet i zdravlje, zatvorenika Jakupa Rexhepi, tako što ga je udarao gumenom palicom, šutirao i udarao pesnicama.

Okrivljeni se optužnicom tereti i da je 7. aprila 2011. godine, u svojoj kući koja se nalazi u Dobrotinu, opština Gračanica/Gračanicë, neovlašćeno posedovao oružje.

Tužailac Kuraja je 26. oktobra 2011. godine, postupajući po rešenju o potvrđivanju optužnice, izmenio optužnicu u pogledu tačke 1: da je okrivljeni kritičnog dana u navedenom svojstvu, na nehuman način tretirao pritvorenike, nanoseći im ogromne patnje i narušavajući im telesni integritet i zdravlje, kao i da je, udarajući po telu gumenom palicom, šutirao i udarao pesnicama po telu zatvorenika Ganija Morina, dok ovaj nije izgubio svest i kasnije, narednog dana, preminuo.

Tužilac je u završnoj reči izmenio optužnicu, navodeći da je dokazima izvedenim na glavnom pretresu utvrđeno da okrivljeni snosi odgovornost za smrt Ganija Morine, te da su batinanje i fizička sila koju je prema njemu primenio okrivljeni bile uzrok njegove smrti.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prвostepenim sudom:

Glavni pretres po optužnici pred mešovitim većem (sudije EULEX-a Jonathan Welford-Carroll, predsednik veća, Andrew Hatton, član veća; domaći sudija Mejreme Memaj, članica veća) otvoren je 1. novembra 2011. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 17 dana, u toku kojih je saslušano 13 svedoka optužbe, veštak sudske medicine, kao i 4 svedoka koje je predložila odbrana okrivljenog. Tri svedoka odbrane saslušana su putem video-konferencijske veze sa Višim sudom u Beogradu. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi. Uz saglasnost stranaka, pročitana je izjava jednog svedoka optužbe čije je neposredno saslušanje bilo otežano. Okrivljeni je svedočio pred većem. Stranke u postupku iznele su završne argumente. Tužilac je u završnoj reči izmenio optužnicu na napred opisan način.

Prвostepena presuda:

Presudom od 11. maja 2012. godine okrivljeni Kolić oglašen je krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 14 godina. Okrivljenom je za nedozvoljeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja od neutvrđenog datuma 1999. do 7. jula 2011. godine izrečena novčana kazna u visini od 500 eura.

Žalbeni postupak:

Odbrana okrivljenog, kao i sam okrivljeni, osporavali su presudu Okružnog suda u Prištini/Prishtinë od 11. maja 2012. godine, zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kao i zbog odluke o kazni i imovinsko-pravnom zahtevu.

Presuda po žalbama:

Apelacioni sud je, postupajući po žalbi okrivljenog i žalbama branilaca okrivljenog, u mešovitom žalbenom veću (sudije EULEX-a Annemarie Meister, predsednica veća, Tore Thomassen, član veća; domaći sudija Vahid Halili, član veća) 25. septembra 2013. godine doneo presudu kojom je delimično prihvatio žalbe odbrane. Presudom je precizirao radnje okrivljenog, kojom je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* i za koji mu je izrečana kazna zatvora u trajanju od 14 godina.

U izrečenu kaznu uračunato mu je vreme provedeno u pritvoru od 7. aprila 2011. godine.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima:

Odluku Apelacionog suda okrivljeni je preko svoje odbrane osporavao zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka i povrede krivičnog zakona.

Odluka Vrhovnog suda Kosova po vanrednim pravnim lekovima: Mešovito veće Vrhovnog suda Kosova je, postupajući po **zahtevima za zaštitu zakonitosti** podnetih u ime okrivljenog, u mešovitom veću (sudije EULEX-a Willem Brouwer, predsednik veća, Timo Vuojolahti, član veća; domaći sudija Avdi Dinaj, član veća) donelo 8. jula 2014. godine presudu kojom su zahtevi za zaštitu zakonitosti odbijeni kao neosnovani, a presuda Apelacionog suda od 25. septembra 2013. godine potvrđena.

1.23.

Predmet:

Tužilac protiv Aleksandra Bulatovića

Podaci o okriviljenom:

Aleksandar Bulatović (1975), Crnogorac, rezervista srpske policije.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak protiv okriviljenog odvijao se pred Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Postupak po žalbi oštećenog, koja je bila prevremena, okončan je pred Osnovnim sudom u Prištini/Prishtinë.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Charles Hardaway podigao je optužnicu protiv okriviljenog Bulatovića 22. avgusta 2012. godine u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*:

- da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika srpske policije ili paravojne formacije, u saradnji sa PB, MP i neodređenim brojem za sada neidentifikovanih pripadnika srpske policije ili paravojnih formacija, 8. aprila 1999. godine u Kosovu Polju narušio telesni integritet i zdravlje Xheladina Idrizi, Albanca, civila iz Kosova Polja, tako što ga je tukao u dužem vremenskom periodu i prerezao mu vrat, nakon čega je uklonio telo žrtve, koje je kasnije pronađeno na groblju u selu Vragolja u blizini Kosova Polja.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred**prvostepenim sudom:**

Po optužnici od 22. avgusta 2012. godine, glavni pretres pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Vitor Hugo Pardal, predsednik veća i Cornelie Peeck, članica veća; domaći sudija Nenad Lazić, član veća) otvoren je 5. novembra 2012. godine, u okviru kojeg je veće zasedalo 8 dana. Saslušano je 5 svedoka optužbe i 2 svedoka po predlozima okriviljenog i njegove odbrane. Okriviljeni je dao iskaz pred većem. U toku pretresa su izvedeni materijalni dokazi, pročitani su iskazi pojedinih svedoka iz ranijih faza postupka, a stranke u postupku iznеле su završne argumente.

Presuda:

Presudom od 23. novembra 2012. godine, okriviljeni Bulatović oslobođen je optužbi za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*. Prema presudi, izvedenim dokazima nisu potvrđeni navodi optužnice.

Postupak po žalbama:

Na presudu od 23. novembra 2012. godine oštećeni Š.I. podneo je žalbu narednog dana, 24. novembra 2012. godine.

Povodom preuranjene žalbe, oštećeni je obaveštenjem od strane predsednika pretresnog veća 21. decembra 2012. godine informisan da je žalba preuranjena, sa uputstvom da istu dopuni u roku od 8 dana od dana dostavljanja obaveštenja.

Odluka Osnovnog suda

povodom žalbe oštećenog:

Oštećeni nije postupio po obaveštenju i pouci predsednika veća, te sudu nije podneo dopunjenu žalbu. Preuranjena žalba je rešenjem od 28. januara 2013. godine odbačena kao nepotpuna.

1.24.

Predmet:

Tužilac protiv Dejanovića & Bojkovića

Podaci o okrivljenima:

1. Jovica Dejanović – Joca (1954), K/S, završio osnovnu školu, policajac;
2. Đorđe Bojković - Đoko (1940), K/S, inženjer u penziji.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred Osnovim sudom u Mitrovici/Mitrovicë;

Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom;

Postupak po žalbi na drugostepenu presudu se odvijao pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac specijalnog tužilaštva Maurizio Salustro (EULEX) je 12. novembra 2012. godine podigao optužnicu protiv okrivljenih Dejanovića i Bojkovića tereteći ih *silovanje* kao *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Međunarodni tužilac je okrivljenima stavio na teret da su za vreme oružanog sukoba na Kosovu povredili međunarodne norme koje su bile na snazi za vreme unutrašnjeg konflikta na Kosovu, 14. aprila 1999. godine u selu Babin Most/Babimoc, opština Obilić/Obiliq:

- okrivljeni Dejanović u svojstvu srpskog policajaca i naoružan puškom, oteo maloletnu Albanku V.K. iz njene kuće porodične kuće u selu Stanovce/Stanovc, opština Vučitrn/Vushtrri, motornim vozilom je odvezao do nepoznatog mesta u Babinom Mostu/Babimoc, gde je u istom preteći joj nožem prisilio na različite seksualne radnje protiv njene volje;
 - okrivljeni Bojković je oštećenu V.K. koju je oteo policajac Jovanović, preteći joj pištoljem odveo žrtvu do jedne nenaseljene kuće u Babinom Mostu/Babimoc, bacio je na pod i prisilio na seksualni odnos;
- Čime su svaki ponaosob počinili krivično delo silovanje kao *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*

Optuženicom je okrivljenima stavljeno na teret da su svaki ponaosob počinili i po jedno krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola i posedovanje ili upotreba oružja.

Optužnica je prema rešenju sudske potvrđivanje optužnice od strane predmetnog tužioca izmenjena 29. novembar 2012. godine. Izmena se odnosila na opis radnji koje su okrivljenima stavljene na teret.

Optužnicu su u toku pretresa zastupali međunarodni tužioci (EULEX) Diana Vilson i Erik Larson.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Tima Vuojolahti, predsednik veća, Mariola Pasnik i Dariusz Sielicki, članovi veća) otvoren je 4. aprila 2013. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 8 dana, u toku kojih je saslušano 13 svedoka, 11 predloženih od strane tužilaštva, jedanog svedoka odbrane i jedanog svedoka kojeg je sud pozvao po službenoj dužnosti. Oštećena je svedočila putem video konferencijske veze na sednici zatvorenoj za javnost (izuzev posmatrača FHP Kosovo). Izvedeni su mnogi materijalni dokazi. Okrivljeni su svedočili pred većem. Stranke u postupku iznele završne argumente.

Prvostepena presuda:

Nakon održanog pretresa presuda je objavljena 17. aprila 2013. godine, kojom su okrivljeni oslobođeni optužbi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, prema nalazima veća usled nedostatka dokaza.

Prema presudi van svake sumnje je dokazano da je žrtva krivičnog datura oteta i silovana od strane dva muškarca, ali i ne da su to počinili okrivljeni.

- okrivljeni Dejanović je oslobođen optužbi i u pravcu krivičnog dela *neovlašćeno vlasništvo, kontrola i posedovanje ili upotreba oružja*.
- okrivljeni Bojković oglašen je krivim za neovlašćeno vlasništvo, kontrola i posedovanje ili upotreba oružja za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 6 meseci.

Žalbeni postupak:

Prvostepenu, oslobođajuću presudu žalbom su osporavale su stranke u postupku.

Specijalno tužilaštvo je presudu osporavalo zbog bitnih povreda krivičnog postupka i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Odrhana okrivljenog Bojkovića je žalbom insistirala da je krivično delo za koje je on oglašenom krivim obuhvaćeno Zakonom o amnestiji.

Presuda po žalbama:

Apelacioni sud u mešovitom žalbenom veću (sudije EULEX-a Manuel Soares, predsednik veća, Annemarie Meister, članica veća i domaći sudija Xhevdet Abazi, član veća), 27. maja 2014. godine doneo je presudu kojom su žalba specijalnog tužioca i žalba branioca okrivljenog Bojkovića delimično usvojene:

- primenom zakona o Amnestiji odbačena je optužba u pravcu krivičnog dela neovlašćeno vlasništvo, kontrola i posedovanje ili upotreba oružja u odnosu na okrivljenog Bojkovića;
- presudom drugostepenog suda poništena je oslobođajuća prvostepena presuda u odnosu na okrivljene Dejanovića i Bojkovića po optužbama za silovanje kao *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, oni su drugostepenom presudom oglašeni krivim za silovanje VK, za koje je okrivljenom Dejanoviću izrečena je kazna zatvora u trajanju od 12 godine, okrivljenom Bojkoviću u trajanju od 10 godina zatvora.

U preostalom delu prvostepena presuda je potvrđena.

**Postupak po žalbi na
drugostepenu presudu:**

Osuđujuću presudu Apelacionog suda po optužbama za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* žalbama su osporavali okrivljeni preko svojih branilaca, zbog bitne povrede krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke

**Presuda Vrhovnog suda
Kosova kao suda
trećeg stepena:**

Vrhovni Sud Kosova postupajući po žalbama okrivljenih je presudom mešovitog veća (domaći sudija Nesrin Lushta, predsednica veća, međunarodnih sudija članova veća (EULEX) Esma Erterzi, Willem Brouwer) nakon javne sednice žalbenog veća održane 30. septembra 2014. godine, narednog dana, 1. oktobra 2014. godine doneo presudu kojom je ocenilo da su žalbe podnete u ime okrivljenih Dejanovića i Bojković osnovane. Okrivljeni su oslobođeni optužbi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

U preostalom delu žalba protiv presude nije bila predmet raspravljanja.

1.25.

Predmet:

Tužilac protiv Sabita Tafil Geci i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. **Sabit Tafil Geci** (1971), K/A, pripadnik OVK/UÇK;
2. **Rrustem Geci** (1961), K/A, pripadnik OVK/UÇK;
3. **Hetem Geci** (1964), K/A, pripadnik OVK/UÇK;
4. **Bedri Shala** (1955), K/A, lekar.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak odvijao se pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë;

Postupak po žalbama stranaka u postupku odvijao se pred Apelacionim sudom;

Vrhovni sud Kosova je odlučivao po zahtevu za **zaštitu zakonitosti** okrivljenog Rrustema Gashi.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) je 11. decembra 2012. godine podigao optužnicu, kojom je okrivljenima Sabitu, Rrustemu i Hetemu Geci stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po dvema tačkama:

Tačka I - da su za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK, u međusobnom saučesništvu, 18. juna 1999. godine na ulicama Srbice/Skenderaj, prilikom proslave oslobođanja grada i povlačenja srpskih snaga, u prisustvu okupljenih građana, pucali iz vatre nog oružja, te naneli telesne povrede civilima GB i VB, kojima je VB podlegao na licu mesta, a GB je morao biti prebačen u obližnji medicinski centar. Nakon toga su okrivljeni, u prostorijama medicinskog centra, vatrenim oružjem pucali u GB dok je u bolesničkoj sobi ležao na krevetu.

Tačka II - da su istog dana i na istom mestu povredili telesni integritet i zdravlje civila, pucajući iz automatskog vatrenog oružja za vreme proslave oslobođenja grada, kojom prilikom su IV i MV zadobili teške telesne povrede.

Tužilac je optužnicom okrivljenom Bedriju Shala, lekaru tog medicinskog centra, stavio na teret izvršenje krivičnog dela *pomaganje izvršiocima nakon izvršenja krivičnog dela*.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prвostepenim sudom:

Glavni pretres pred pretresnim međunarodnim većem (sudije EULEX-a Katja Dominik, predsednica veća, Anna Adamska Gallant i Dariusz Sielecki, članovi veća) otvoren je sednicom prvog saslušanja, koja je održana 17. januara 2013. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 16 sudskih dana. Saslušana su 26 svedoka i 1 veštak (6 svedoka po predlogu

tužioca, 4 po predlogu odbrane i 16 po službenoj dužnosti). U toku pretresa, uz saglasnost stranaka, pročitane su izjave 14 svedoka iz ranijih faza postupka, izvedeni su mnogi materijalni dokazi, a optuženi su se branili čutanjem.

Prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 12. septembra 2013. godine okriviljeni Sabit T. Geci i braća Rrustem i Hetem Geci su oglašeni krivim jer su, u saučenstvu, počinili krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, time što su vatremin oružjem lišili života GB u prostorijama medicinskog centra, koji je krivičnog dana bio ranjen u centru grada, za koje delo im je svakom pojedinačno izrečena kazna zatvora u trajanju od po 12 godina.

Okriviljeni su usled nedostatka dokaza oslobođeni optužbi za ubistvo VB, kao i za povrede nanete vatremin oružjem oštećenima IV i MV. Presudom je, takođe usled nedostatka dokaza, oslobođen optužbi i okriviljeni dr Bedri Shala.

Žalbeni postupak:

Na osudujući deo presude Osnovnog suda žalili su se okriviljeni Gecijevi, samostalno ili preko svojih branilaca. Međunarodni tužilac se žalio samo na oslobađajući deo presude u odnosu na okriviljenog dr Bedrija Shala. Deo presude koji nije osporavan žalbama je pravosnažan od 26. decembra 2013. godine.

Presuda po žalbama:

Žalbeno veće Apelacionog suda (sudije EULEX-a Hajnalka Veronika Karpati, predsednica veća, Elka Filcheva Ermenkova, članica veća; domaći sudija Abdullah Ahmeti, član veća) je presudom od 29. oktobra 2014. godine modifikovalo prvostepenu presudu:

- odbilo je kao neosnovanu žalbu specijalnog tužioca, u delu koji se odnosi na oslobađanje okriviljenog dr Bedrija Shala (potvrdilo je oslobađujuću presudu);
- delimično je prihvatio žalbe okriviljenog Rrustema Geci i njegovog branioca, kao i žalbe branilaca okriviljenih Sabita i Hetema Geci, te svakom pojedinačno izreklo kaznu zatvora u trajanju od 8 godina.

**Presuda Vrhovnog suda
po vanrednim
pravnim lekovima:**

Presude Osnovnog i Apelacionog suda, zahtevom za zaštitu zakonitosti, osporavao je okriviljeni Rrustem Geci, koji zahtev je mešovito veće Vrhovnog suda Kosova (sudije EULEX-a Malcolm Simmons, predsednik veća, Rolandus Bruin, član veća; domaći sudija Salih Tolica, član veća) presudom od 13. oktobra 2015. godine odbilo kao neosnovani.

1.26.

Predmet:

Tužilac protiv Ivana Radivojevića

Podaci o okrivljenom:

Ivan Radivojević (1968), K/S, taksista, pripadnik srpske rezervne policije.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeno suđenje se odvijalo pred Osnovnim sudom u Prištini/Prištinë.

Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) je 24. septembra 2013. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da je za vreme unutrašnjeg oružanog sukoba na Kosovu, 26 marta 1999. godine, na autobuskoj stanici u Kosovu Polju/Fushë Kosovë, u svojstvu pripadnika srpske rezervne policije, u saúcesništvu sa još najmanje deset članova različitih srpskih snaga, povredio telesni integritet i zdravlje otprilike 40 muškaraca, albanskih civila (uključujući Bujara i Hakija Bajrami, kao i Dauta Bogujevci), koji su bili okupljeni na stanici.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prвostepenim sudom:

Pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Malcolm Simmons, predsednik veća, Manuel Soares, član veća; domaći sudija Faik Hoxha, član veća), pripremnim ročištem održanim 15. januara 2013. godine otvoren je glavni pretres, u toku kojeg je veće zasedalo 8 sudskih dana, saslušana su 5 svedoka optužbe, pročitane izjave su dva svedoka iz ranijih faza postupka, izvedeni materijalni dokazi, okrivljeni je svedočio pred većem, a stranke su iznеле svoja završna izlaganja.

Optužnicu je u toku pretresa zastupao međunarodni tužilac Charles Hardaway.

Prvostepena presuda:

Prvostepena presuda je objavljena 12. februara 2014. godine, kojom je okrivljeni proglašen krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da je kriticnog datuma u saúcesništvu sa pripadnicima različitih srpskih snaga, na autobuskoj stanici u Kosovu Polju/Fushë Kosovë, učestvovao u sprečavanju oko 150 civila da uđu autobuse i napuste Kosovo polje/Fushë Kosovë iz bezbednosnih razloga. Uzeo je učešća u razdvajaju žena, dece i muškaraca, povredio telesni integritet i zdravlje oko 40 muškaraca, među kojima su bili Bujar i Haki Bajrami, kao i Daut Bogujevci, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od osam godina.

Žalbeni postupak:

Presudu Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë osporavala je odbrana okrivljenog po svim osnovima predviđenim Zakonom o krivičnom po-

stupku, insistirajući da svedoci nisu sa sigurnošću identifikovali okrivljenog, da su dokazi pogrešno izvedeni, te da je pogrešno primenjeno materijalno pravo.

Presuda po žalbi:

Žalbeno veće Apelacionog suda (sudije EULEX-a Hajnalka Veronika Karpati, predsednica veća, Elka Filcheva Ermnekova, članica veća; domaći sudija Fillim Skoro, član veća) je 24. marta 2015. godine donelo presudu, kojom je odbilo kao neosnovane žalbene navode branioca, te po službenoj dužnosti preinačilo odluku o kazni za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, počinjenog u saučesništvu, i nakon toga okrivljenom izreklo kaznu zatvora u trajanju od šest godina.

1.27.

Predmet:

Tužilac protiv Ismeta Haxha i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. **Ismet Haxha** (1968), K/A, viša tehnička škola, biznismen, pripadnik OVK/UÇK;
2. **Shefki Hyseni** (1968), K/A, završio osnovnu školu, privatni prevoznik;
3. **Nexhat Qubreli** (1963), K/A, trgovac, pripadnik OVK/UÇK;
4. **Sylejman Selimi – Sultan** (1970), K/A, magistar pravnih nauka, pripadnik OVK, komandant Dreničke zone.

Sudovi pred kojim se

odvijao krivični postupak:

Prvo i drugo (ponovljeno) **prvostepeno suđenje** se odvijalo pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë;

Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) je protiv okrivljenih podigao optužnicu 13. novembra 2013. godine, kojom je okrivljenima stavio na teret da su za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK, odnosno njenih bliskih saradnika, krajem 1998. i početkom 1999. godine, u selima Vaganica/Vaganicë i Likovac/Likoc, opština Mitrovica/Mitrovicë, u međusobnom saučesništvu ili sa drugim nepoznatim počiniocima, počinili krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po više tačaka: da su povredili telesni integritet i zdravlje svedoka A i B, mučili svedoka B, te tretirali na nehuman način pomenute svedoke.

Optužnicom je okrivljenom Shefkiju Hyseni stavljeno na teret i silovanje svedoka A.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Philip Kanning, predsednik veća, Roxana Marilena Comsa i Paulo Texeira, članovi veća), nakon postupka ocene optužnice, otvoren je 14. aprila 2014. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 12 sudske dana, u toku kojih je saslušano 10 svedoka – 3 po predlogu optužbe, 7 po predlogu odbrane. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi. Okrivljeni Ismet Haxha je svedočio pred većem, a ostali okrivljeni su iskoristili svoje pravo da se brane čutanjem. Stranke u postupku su iznele svoje završne argumente. Optužnicu je u toku pretresa zastupala međunarodna tužiteljka Diana Vilson.

Glavni pretres u okviru **drugog prvostepenog** (ponovljenog) **suđenja** protiv okrivljenih Ismata Haxha, Sherkija Hyseni i Sylejmana Selimi, po pojedinim tačkama optužnice od 13. novembra 2013. godine, otvoren je pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Roxana

Marilena Comsa, predsednica veća, Franiciska Fisher i Iva Nikšić, članice veća) 16. septembra 2016. godine pripremnim ročištem, a nastavljen je 1. novembra iste godine, kada je međunarodna tužiteljka Damare Theriot odustala od daljeg gonjenja okrivljenih, zbog određenih praznina u iskazima svedoka-oštećenih.

Presuda:

Prvostepenom presudom objavljenom 29. maja 2014. godine okrivljeni su oslobođeni po svim tačkama optužnice, jer dokazima izvedenim u toku pretresa nije van svake sumnje utvrđeno da su počinili krivična dela koja su im optužnicom stavljena na teret.

Međunarodno veće je, nakon odustanka međunarodne tužiteljke od gonjenja okrivljenih, **presudom od 1. novembra 2016. godine** odbacilo optužbe u odnosu na njih.

Žalbeni postupak:

Na oslobađajuću presudu Osnovnog suda od 29. maja 2014. godine žalio se međunarodni tužilac zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i bitnih povreda krivičnog postupka.

Presuda po žalbi:

Mešovito žalbeno veće Apelacionog suda (sudije EULEX-a Elka Filcheva Ermenkova, predsednica veća, Piotr Bojarczuk, član veća; domaći sudija Fillim Skoro, član veća) je presudom od 5. aprila 2016. godine delimično prihvatio žalbu tužioca:

- potvrdilo je oslobađajući deo presude u odnosu na okrivljene Ismeta Haxha i Nexhata Qubreli, po optužbi za povredu telesnog integriteta i zdravlja svedoka A i B;
- po preostalim optužbama u odnosu na Ismata Haxha, Sylejmana Selimi i Shefki Hyseni, predmet je vratilo prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

1.28.

Predmet:

Tužilac protiv Olivera Ivanovića i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. Oliver Ivanović – (1953), K/S, ekonomista, političar;
2. Dragoljub Delibašić – Dragan (1957), K/S, pravnik, penzioner;
3. Nebojša Vujačić (1966), K/S, pravnik, advokat;
4. Ilija Vujačić (1938), K/S, pravnik, advokat;
5. Aleksandar Lazović – Saša (1965), K/S, univerzitetska diploma, profesor.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupci su se odvijali pred Osnovim sudom u Mitrovici/Mitrovicë;

Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom;

Po zahtevima za zaštitu zakonitosti odlučivao je Vrhovni sud Kosova.

Optužnica:

Međunarodni tužilac specijalnog tužilaštva Cezary Michalczuk (EU-LEX) je 11. avgusta 2014. godine podigao optužnicu protiv okrivljenih u pravcu više krivičnih dela.

On je optužnicom okrivljenom Ivanoviću stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*:

- da je 14. aprila 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu koji nije imao međunarodni karakter, u svojstvu vođe srpske paravojne/policijske jedinice, u Mitrovici/Mitrovucë, u blizini traskrsnice ulica „Miladin Popović“ (sada „Ahmet Selaci“) i ulice „Ulica za Bajr“ (sada „Ruga për Bajr“), podsticao grupu podređenih da počine ratne zločine protiv osoba koje nisu imale aktivnu ulogu u neprijateljstvima, tako što je naredio ubistvo 9 civila, kojom prilikom su ubijeni Fatmir Mustafa, Skender Paqarada, Avni Abazi i Mehmet Seferi.

Istom optužnicom okrivljenima Ivanoviću i Delibašiću stavljeno je na teret izvršenje krivičnog dela podstrekavanje na izvršenje teškog ubistva, pokušaja ubistva i nanošenje telesnih povreda:

- da su, Ivanović u svojstvu vođe paravojne grupe „Čuvari mosta“ a Delibašić u svojstvu komandira policije u Mitrovici/Mitrovicë, u večernjim časovima 3. februara 2000. godine, u saučesništvu, prema ranije dogovorenom zajedničkom planu, sa direktnim umišljajem prisilili albanske civile da napuste svoje kuće i teritoriju severnog dela Mitrovice, sa krajnjim ciljem da ubiju ili nanesu telesne povrede, time što su podstakli i nadeli podređenim policajcima i pripadnicima paravojne jedinice „Čuvari mosta“ da upadnu u nekoliko zgrada i prisilno ih očiste od etničkih Albanaca, kojom prilikom su ubijeni Nderim Ajeti, Nexhmije Xhaka, Sebiha Abrashi, Remzije Canhasi, Muharem Sokoli, Selime Berisha, Nezir Voca, Shqipe Voca, Bashkim Rrukeci i Nimon Sejdju, dok su teške povrede zadobili Rezarta Ajeti, Nexhmedin Ajeti, Agon Ajeti i Emine Xhaka. Prema optužnici, njihovim radnjama bili su ugroženi životi još 9 osoba.

Istom optužnicom se okriviljeni Nebojša i Ilija Vujačić i Aleksandar Lazović terete da su 3. februara 2000. godine, u svojstvu pripadnika paravojne jedinice „Čuvari mosta“ koja je bila pod Ivanovićevom komandom, u saučesništvu, eksplozivnim napravama napali stan porodice Ajeti, u ulici Lole Ribara br. 3, kojom prilikom su smrtno stradali pojedini članovi porodica Ajeti i Xhaka. Istom prilikom, pojedini članovi ovih porodica su zadobili teške telesne povrede, a pojedinima su životi bili ugroženi.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvo prvostepeno suđenje:

Pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Roxana Comsa, predsednik veća, Nino Manuel Ferreira de Modureira i Vitor Pardal, članovi veća), nakon postupka ocene optužnice 18. decembra 2014. godine otvoren je glavni pretres. Veće je u okviru pretresa zasedalo 83 dana, saslušano je 55 svedoka po predlozima tužilaštva, a 27 po predlozima odbrane. Jedan svedok tužilaštva svedočio je u svojstvu zaštićenog svedoka putem video-konferencijske veze na zasedanju otvorenom za javnost. Jedan svedok tužilaštva svedočio je u svojstvu anonimnog svedoka na zasedanju zatvorenom za javnost. Identitet ovog svedoka nije bio poznat stranama u postupku. Obavljen je uvidaj lica mesta, u južnom i severnom delu grada, a izvedeni su i mnogi materijalni dokazi predloženi od strane stranaka u postupku. Okriviljeni su svedočili pred većem. Stranke u postupku iznеле su završne argumente.

Drugo prvostepeno suđenje (ponovljeno):

Pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Roxana Comsa, predsednik veća, Iva Nikšić i Franciska Fišer, članice veća) 24. marta 2017. godine otvoren je glavni pretres ponovnog suđenja. Veće je u toku pretresa zasedalo 15 dana i saslušano je 8 svedoka optužbe. Veće je 12. februara 2018. godine po predlogu tužilaštva donelo rešenje kojom je odbačena optužnica protiv okriviljenog Ivanovića, zbog smrti okriviljenog.

Prvostepene presude:

Prva prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 21. januara 2016. godine, okriviljeni Ivanović oglašen je krivim za krivično delo *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 9 godina.

Istom presudom, usled nedostatka dokaza, okriviljeni Ivanović je oslobođen optužbi da je, u saučesništvu sa okriviljenim Delibašićem, 3. februara 2000. godine počinio podstrekavanje na izvršenje krivičnih dela teško ubistvo, teško ubistvo u pokušaju, nanošenje telesnih povreda, u odnosu na koja je oslobođen i okriviljeni Delibašić. Presudom su u odnosu na ova krivična dela (počinjena u saučesništvu sa Ivanovićem i Delibašićem) usled nedostatka dokaza oslobođeni su i okriviljeni Ilija i Nebojša Vujačić, kao i Aleksandar Lazović.

Žalbeni postupak:

Prvostepenu presudu su osporavale stranke u postupku:

- specijalno tužilaštvo, u vezi sa tačkom I, zbog pogrešno i nepotpuno

utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni; u vezi sa tačkama II i III, zbog bitnih povreda krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja;

- okrivljeni Ivanović je deo presude kojom je oglašen krivim (tačka I) osporavao zbog bitnih povreda krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i pogrešno utvrđene krivične sankcije;

- odbrana okrivljenog Ivanovića je isti deo presude osporavala po osnovima kao i njihov branjenik.

Stranke u postupku iznele su i pismene odgovore na žalbe suprotne strane.

Mešovito žalbeno veće Apelacionog suda je, postupajući po žalbama i odgovorima stranaka (sudije EULEX-a Radostin Petrov, predsednik veća, Anna Bednarek, članica veća; domaći sudija Driton Muharremi, član veća), nakon sednice žalbenog veća održane 11. i 12. oktobra 2016. godine, odlučilo da pred Apelacionim sudom otvoriti saslušanje/ glavni pretres radi razjašnjenja pojedinih okolnosti, pribavljanja dodatnih dokaza u vezi sa tačkom I (ratni zločin), te pitanjem *in bis in idem*. Saslušanje je održano 22. novembra 2016. godine, u toku kojeg je saslušan jedan svedok.

Presuda po žalbama:

Apelacioni sud u pomenutom veću je presudom od 19. decembra 2016. godine:

- delimično usvojio žalbu okrivljenog Ivanovića, kao i žalbu njegovih branioca;
- odbacio žalbu specijalnog tužioca;
- presudu Osnovnog suda u Mitrovici objavljenu 21. januara 2016. godine u vezi sa tačkom I (ratni zločin) poništio i vratio na ponovno suđenje po istoj.

U preostalom delu potvrdio je prvostepenu presudu.

Postupak po vanrednim pravnim lekovima:

Glavni tužilac EULEX-a Claudio Pala je 11. aprila 2017. godine Vrhovnom sudu Kosova podneo zahtev za zaštitu zakonitosti u pogledu tačke I presude Apelacionog suda od 19. decembra 2016. godine, u kojem je našao da je dispozitiv presude Osnovnog suda u suprotnosti sa samim sobom i sa obrazloženjem presude, smatrajući da je drugostepeni sud mogao lako da ispravi prvostepenu presudu.

Glavni tužilac EULEX-a je zahtevom od 28. aprila 2017. godine osporavao presudu Apelacionog suda od 19. decembra 2016. godine u pogledu tačke II presude, tj. dela presude Osnovnog suda koji je potvrđen, smatrajući da je drugostepeni sud u svojoj odluci rezimirao presudu Osnovnog suda, a posebno da nije adekvatno ocenio dokaze koje je tužilac specijalnog tužilaštva naveo u žalbi, kao ni podnesak Apelacionog tužilaštva.

Odluke Vrhovnog suda Kosova po vanrednim pravnim lekovima:

Vrhovni sud Kosova (sudije EULEX-a Jorge Martins Ribeiro, predsednik veća, Elka Filcheva Ermenkova, članica veća; domaći sudija Nesrine

Lushta, članica veća) je 24. maja 2017. godine rešenjem odbacilo zahtev za zaštitu zakonitosti, podnet u vezi sa tačkom I presude Apelacionog suda, kao neprihvatljiv, između ostalog i kao preuranjen.

Vrhovni sud Kosova u istom sastavu veća je, presudom od 20. jula 2017. godine, zahtev za zaštitu zakonitosti glavnog tužioca EULEX-a na presudu Apelacionog suda od 19. decembra 2016. godine, u pogledu tačke II ocenio kao prihvatljiv, ali ga je odbio kao neosnovan.

1.29.

Predmet:

Tužilac protiv Sahita Halitaj

Podaci o okrivljenom:

Sahit Halitaj, poznat i kao Salit Halitaj (1976), K/A, pomoćnik srpske policije u Đakovici/Gjakovë.

Okrivljeni se nalazio u sudskom pritvoru u periodu od 17. decembra 2014. do 8. decembra 2015. godine.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Pred Osnovnim sudom u Đakovici/Gjakovë održano je prvo saslušanje po optužnici.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Charles Hardaway (EULEX) podigao je 30. jula 2015. godine optužnicu protiv okrivljenog Sahitaja u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Prema optužnici, on je u svojstvu pomoćnika srpskih policajaca koji su bili uključeni u Operaciju „Reka/Caragoj“, 27. i 28. aprila 1999. godine pomagao i asistirao u napadima na albansko civilno stanovništvo Reke/doline Caragoj, koje je bilo podvrgnuto ubijanjima, mučenjima, nečovečnom postupanju, nanošenju velike patnje, razmeštanju i raseљavanju primenom mera zastrašivanja i terora, nametanju kolektivne kazne, te oduzimanju i krađi imovine velikih razmara, koja nije opravdana vojnim potrebama.

Krivična istraga protiv Sahitaja bila je deo istrage koja je pokrenuta protiv više osumnjičenih povodom masakra počinjenog u Meji/Mejë, koji i dalje nisu dostupni kosovskim organima gonjenja.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak po optužnici:

Postupajući po optužnici, međunarodni sudija Osnovnog suda u Đakovice/Gjakovë Vitor Hugo Pardal (EULEX), održao je 9. septembra 2015. godine sednicu prvog saslušanja. Rešenjem od 2. novembra 2015. godine odbio je kao neosnovan zahtev okrivljenog o odbacivanju optužnice. Optužnica je ocenjena kao osnovana, a dokazi priloženi uz istu prihvatljivim.

Međunarodni tužilac je 22. decembra 2015. godine, nakon pojave novih okolnosti, podneo predlog nadležnom sudu o povlačenju optužnice.

Isti sudija je 23. decembra 2015. godine, po predlogu tužioca, doneo odluku kojom je prihvatio predlog o povlačenju, odbacio optužnicu i obustavio krivični postupak protiv okrivljenog Sahitaja.

1.30.

Predmet: Tužilac protiv Xhemshita Krasniqi (Kukës, Cahan)

Podaci o okriviljenom:

Xhemshit Krasniqi (1963), K/A, univerzitetska diploma, političke nauke i istorija, nastavnik istorije, pripadnik/ vojnik OVK-a.

Sudovi pred kojima se**odvijao krivični postupak:**

Prvostepeni postupak se odvijao pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

Žalbeni postupak se odvijao pred Apelacionim sudom.

Optužnica:

Međunarodna tužiteljka Damare Elizabeth Theriot (EULEX) je 5. novembra 2015. godine podigla optužnicu protiv okriviljenog u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po sedam tačaka (prva optužba), kao i za neovlašćeno vlasništvo, kontrolu ili posedovanje oružja (druga optužba): da je u periodu od aprila do juna 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK visokog ranga, u pritvorskim centrima OVK/UÇK u Kuksu/Kukës i Cahanu/Cahan, Republika Albanija, u saučesništvu sa drugim pripadnicima OVK/UÇK, lišio života jedno lice koje je bilo protivpravno lišeno slobode, da je više lica protivpravno lišio slobode, da su navedena lica nakon lišavanja slobode držana u nehumanim uslovima, te za mučenje dvanaest lica, kojima je na taj način povređen telesni integritet i zdravlje. Takođe, da je 6. oktobra 2015. godine, prilikom hapšenja u Prizrenu, posedovao jedan pištolj za koji nije imao dozvolu od strane nadležnih organa i tri noža.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred**prvostepenim sudom:**

Povodom optužnice pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Katrien Gabriël Witteman, predsednica veća, Iva Niksić i Rene van Veen, članovi veća), 18. novembra 2015. godine, održano je prvo saslušanje po optužnici, nakon pravosnažnosti rešenja o osnovanosti i zakonitosti optužnice. 18. marta 2016. godine otvoren je glavni pretres, u toku kojeg je sudsko veće zasedalo 20 dana. Saslušano je 13 svedoka optužbe (9 u svojstvu anonimnih svedoka, čije saslušanje je obavljeno putem video-konferencijske veze) i 4 svedoka odbrane.

Optuženi je svedočio pred pretresnim većem i prihvatio krivicu po optužbi za *neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja*. Izvedeni su mnogi materijalni dokazi, pored ostalog i izkazi pojedinih svedoka iz ranijih faza postupka, a stranke u postupku su iznеле svoje završne argumente.

Prvostepena presuda:

Prvostepena presuda je, nakon održanog glavnog pretresa, objavljena 8. avgusta 2016. godine. Njom je okriviljeni proglašen krivim za izvrše-

nje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po tačkama II, III, IV, V i VI (prve optužbe), počinjenim držanjem pritvorenika u nehumanim uslovima, mučenjem, povredom telesnog integriteta i zdravlja, te nezakonitim pritvaranjem, za koje mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 8 godina.

Istom presudom oslobođen je optužbe za ubistvo (tačka I prve optužbe), jer nije utvrđeno da je okriviljeni isto počinio.

Sud je u odnosu na tačku VII (optužbe I) doneo odbijajuću presudu, usled odustanka međunarodne tužiteljke od gonjenja.

Okriviljeni je oglašen krivim i po optužbi za neovlašćeno vlasništvo, kontrolu ili posedovanje oružja, za koje mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 1.500 evra.

Žalbeni postupak:

Presudu Osnovnog suda u Mitrovici/Mitrovicë od 8. avgusta 2016. godine osporavale su stranke u postupku.

Međunarodna tužiteljka je prvostepenu presudu osporavala zbog oslođajućeg dela presude, kao i u pogledu odluke o izrečenoj kazni.

Okriviljeni je preko svoje odbrane osporio ožalbenu presudu po svim osnovama predviđenim Zakonom o krivičnom postupku (bitne povrede krivičnog postupka, pogrešno utvrđeno činjenično stanje, pogrešne primene Krivičnog zakonika i odluke o kazni).

Presuda po žalbi:

Žalbeno veće Apelacionog suda (sudije EULEX-a Anna Adamska Gallant, predsednica veća i Dariusz Sielicki, član veća; domaći sudija Hava Haliti, članica veća) je 22. juna 2017. godine donelo presudu kojom je modifikovalo presudu Osnovnog suda od 8. avgusta 2016. godine.

Drugostepeni sud je u optužbama po tačkama III, IV i V prve optužbe, po kojima je okriviljeni oglašen krivim za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, radnje okriviljenog prekvalifikovao kao ratni zločin protiv ličnosti, u odnosu na koje su okriviljenom izrečene pojedinačne kazne zatvora.

Žalbeno veće je optužbe po tačkama II i VI prve optužbe, nezakonito pritvaranje, prekvalifikovalo u krivično delo prinuda, prema krivičnom KZ SAPK, i odbilo ove optužbe zbog zastarelosti krivičnog gonjenja.

Žalbeno veće je ublažilo izrečenu novčanu kaznu po optužbi za *nezakonito vlasništvo, kontrolu ili posedovanje oružja*, izrekavši optuženom novčanu kaznu u iznosu od 1.200 evra.

Imajući u vidu navedene izmene, Apelacioni sud je okriviljenom izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od sedam godina, po optužbama po kojima ga oglasio krivim, kao i novčanu kaznu u iznosu od 1.200 evra po optužbi za *nедозволено posedovanje oružja*.

2.

**PREDMETI U
KOJIMA JE
KRIVIČNI POSTUPAK
U TOKU**

2.1.

Predmet:

Tužilac protiv Agima Demaj i drugih (Drenica)

Podaci o okriviljenima:

1. Agim Demaj (1977), K/A, srednja škola, pripadnik OVK;
2. Bashkim Demaj (1973), K/A, srednja škola, pripadnik OVK;
3. Driton Demaj (1971), K/A, srednja škola, pripadnik OVK;
4. Selman Demaj (1975), K/A, srednja škola, pripadnik OVK;
5. Fadil Demaku (1973), K/A, master filologije i menadžmenta, pripadnik OVK;
6. Jahir Demaku (1971), K/A, srednja škola, radnik, pripadnik OVK;
7. Nexhat Demaku (1976), K/A, fakultet političkih nauka, pripadnik OVK;
8. Zeqir Demaku (1964), K/A, srednja škola, pripadnik OVK;
9. Sabit Geci (1958), K/A, srednja škola, penzioner, pripadnik OVK;
10. Ismet Haxha (1968), K/A, srednja tehnička škola, biznismen, pripadnik OVK;
11. Sahit Jashari - Qopa, (1965), K/A, srednja škola, biznismen, pripadnik OVK;
12. Sami Lushtaku (1961), K/A, fakultet istorije, pripadnik OVK, odgovorno lice Dreničke zone;
13. Sylejman Selimi - Sulltan (1970), K/A, master pravnih nauka, pripadnik OVK, odgovorno lice Dreničke zone;
14. Isni Thaçi (1971), K/A, srednja škola, pripadnik OVK;
15. Avni Zabeli (1972), K/A, pravnik, pripadnik OVK.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Osnovni sud u Mitrovici/Mitrovicë.

Optužnica:

Optužnicom od 6. novembra 2013. godine, međunarodni tužilac Maurizio Salustro (EULEX) okriviljenima je stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po jednoj ili više tačaka: da su u svojstvu pripadnika OVK ili odgovornih lica Centra za zadržavanje u Likovcu/Likoc, pojedinačno ili u međusobnom saučesništvu, povredili telesni integritet i zdravlje više zadržanih lica, a u pojedinim slučajevima i lišili života pojedina zadržana lica, u različitim vremenjskim periodima od proleća 1998. do juna 1999. godine.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Povodom optužnice od navedenog datuma, pred predsednikom pretresnog veća (sudija EULEX-a Dariusz Sielicki) 6. decembra 2013. godine održana je sednica prvog saslušanja radi ocene zakonitosti i osnovanosti optužnice. Sudija Sielicki je u konkretnom slučaju delovao u svojstvu sudije Osnovnog suda u Mitrovici/Mitrovicë, prema teritorijalnoj nadležnosti, ali zbog velikog broja okriviljenih i učesnika u postupku,

sednica je održana u improvizovanoj sudnici, u prostorijama bioskopa ABC II u Prištini/Prishtinë.

Nakon održane sednice, okrivljeni su pismenim putem sudu dostavili prigovore i zahteve o odbacivanju optužnice, te proglašavanju dokaza neprihvatljivim, koji su rešenjem predsednika pretresnog veća od 8. februara 2014. godine odbijeni kao neosnovani.

Žalbe okrivljenih su odbačene kao neosnovane rešenjem Apelacionog suda od 14. aprila 2014. godine, čime je potvrđeno rešenje od 8. februara 2014. godine.

Nakon pomenutog rešenja, ispunjeni su zakonski uslovi za otvaranje glavnog pretresa. Rešenjem predsednika pretresnog veća od 16. aprila 2014. godine postupak je, zbog velikog broja okrivljenih i učesnika u postupku, radi lakšeg organizovanja glavnog pretresa, kao i iz razloga celisodnosti i efikasnosti postupka, razdvojen na Drenicu 1 i Drenicu 2.

Predmet: Tužilac protiv Sabita Geci i drugih (Drenica 1)

Okrivljeni:

1. Jahir Demaku;
2. Sabit Geci;
3. Ismet Haxha;
4. Sahit Jashari;
5. Sami Lushtaku;
6. Sylejman Selimi;
7. Avni Zabeli.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeno suđenje održano je pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë;

Žalbeni postupak pred Apelacionim sudom;

Povodom žalbi na drugostepenu odluku odlučivao je Vrhovni sud Kosova kao redovni, trećestepeni sud;

Po vanrednim pravnim lekovima odlučivao je Vrhovni sud Kosova.

Optužnica:

Kratak opis navoda optužnice predstavljen je u uvodnom delu slučaja Drenica.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres je otvoren 22. maja 2014. godine pred međunarodnim većem (sudije EULEX-a Dariusz Sielicki, Vidar Stensland i Iva Nikšić, kao i rezervni sudija Franciska Fišer, članovi veća), koje je zasedalo 48 sudske dana. U toku pretresa saslušano je 16 svedoka tužilaštva, od kojih je 11 svedočilo u svojstvu anonimnih, uglavnom putem video-konferencijske veze (njih devet, dok su ostala dva anonimna svedoka svedočila u sudnici). Tri svedoka tužilaštva proglašena su „svedocima neprijateljima suda“. Odbrana okrivljenih je predložila četiri

svedoka. U toku pretresa saslušana su i dva lekara, kao i veštak sudske medicine.

Prvostepena presuda:

Prvostepena presuda je objavljena 27. maja 2015. godine.

- Okriviljeni Sami Lushtaku oglašen je krivim za ubistvo nepoznatog lica, za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 12 godina;
- Okriviljeni Sylejman Selimi oglašen je krivim za okrutan tretman svedoka A, tj. izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* (član 152, u vezi sa članom 31 KZRK), za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od šest godina;
- Okriviljeni Sabit Geci, Jahir Demaku, Sahit Jashari, Ismet Haxha, Avni Zabeli, Sylejman Selimi i Sami Lushtaku (po preostalim optužbama) presudom su oslobođeni. Dokazima izvedenim u toku glavnog pretresa nije utvrđeno da su počinili krivična dela koja su im stavljenia na teret.

Žalbeni postupak:

Nezadovoljne odlukom Osnovnog suda u Mitrovici, stranke u postupku su osporavale prvostepenu presudu: tužilac u odnosu na oslobođajući deo presude, a okriviljeni Lushtaku i Selimi, preko svojih branilaca, na osuđujući deo presude.

Presuda po žalbama:

Apelacioni sud je, nakon žalbenog postupka, pred mešovitim žalbenim većem (sudije EULEX-a Roman Raab, predsednik i Jorge Martins Ribeiro, član veća; domaći sudija Hava Haliti, član veća) 15. septembra 2016. godine doneo presudu:

- usvajajući žalbu okriviljenog Lushtakua, oslobođio istog optužbi za ubistvo;
- delimično prihvatio žalbu okriviljenog Selimija i oslobođio ga po tački II prvostepene presude (ova optužba obuhvaćena je kaznom izrečenom u predmetu Drenica 2);
- delimično usvojio žalbu tužioca, izmenio tačku IV prvostepene presude, te okriviljene Selimija i Jahira Demaku oglasio krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* (povreda telesnog integriteta i zdravlja neidentifikovanog lica iz Šipolja/Shipol), za koje je Selimiju izrečena kazna zatvora u trajanju od pet godina i tri meseca, a Demakuu u trajanju od pet godina;
- presudom Apelacionog suda okriviljeni Selimi i Lushtaku su oglašeni krivim i po tački IX prvostepene presude, za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, tj. da su u svojstvu pripadnika OVK/UÇK imali kontrolu nad Centrom za zadržavanje u Likovcu/Likoc, te da su u međusobnom saučesništvu, kao i sa drugima povredili zdravje i telesni integritet neodređenog broja Albanaca, tokom avgusta i septembra meseca 1998. godine. Selimiju je za ovo krivično delo izrečena kazna zatvora u trajanju od osam godina, a Lushtakuu sedam godina.

Imajući u vidu kaznu zatvora koja je Selimiju izrečena u Drenici 2 (u trajanju od sedam godina), Apelacioni sud mu je izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od deset godina.

Žalba na drugostepenu presudu:

Okriviljeni su na presudu Apelacionog suda Kosova imali pravo žalbe kao redovan pravni lek (Apelacioni sud je presudom modifikovao presudu Osnovnog suda na štetu okriviljenih). Okriviljeni su presudu

žalbenog suda osporavali zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povreda krivičnog postupka, krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji, sa predlozima da sud izmeni drugostepenu presudu, te zbog povrede principa in dubio pro reo okriviljene osloboodi kazni ili predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

**Odluka Vrhovnog suda
Kosova kao
trećestepenog suda:**

Mešovito žalbeno veće Vrhovnog suda Kosova (sudije EULEX-a Krassimir Mazgalov, predsednik i izvestilac, Arnaut Louter, član veća; domaći sudija Emine Mustafa, član veća) je presudom od 3. jula 2017. godine:

- žalbu okriviljenog Jahira Demaku odbio kao neosnovanu, te mu je potvrdio izrečenu kaznu zatvora u trajanju od pet godina;
- žalbe okriviljenih Selimija i Lushtakua usvojio, te modifikovao presudu Apelacionog suda i oslobođio okriviljene po optužbi iz tačke IX;
- imajući u vidu navedeno, okriviljenom Selimiju potvrdio kaznu zatvora u trajanju od pet godina i tri meseca, izrečenu u vezi sa tačkom IV. Vrhovni sud mu je izrekao jedinstvenu kaznu od osam godina (ovom kaznom obuhvaćena je i kazna zatvora od sedam godina, izrečena u predmetu Drenica 2.

**Odluka Vrhovnog suda
Kosova po pravnim
lekovima:**

Vrhovni sud Kosova, postupajući po vanrednom pravnom leku, zahtevu za zaštitu zakonitosti državnog tužioca (na odluku Vrhovnog suda Kosova kao redovnog, u odnosu na oslobađajući deo koji se odnosi na okriviljene Selimija i Lushtakua, kao i u odnosu na određene proceduralne propuste) i više zahteva za zaštitu zakonitosti okriviljenog Selimija, je:

- presudom od 11. juna 2018. godine delimično prihvatio zahtev okriviljenog Selimija, koji se odnosi na sastav pretresnog veća Osnovnog suda u Mitrovici/Mitrovicē i predmet vratio ovom sudu na ponovno suđenje samo u odnosu na ove navode odbrane;
- ostale navode u zahtevima okriviljenog Selimija, kao i navode zahteva državnog tužioca, odbio kao neosnovane.

Predmet: Tužilac protiv Agima Demaj i drugih (Drenica 2)

Okrivljeni:

1. Agim Demaj;
2. Bashkim Demaj;
3. Driton Demaj;
4. Selman Demaj;
5. Fadil Demaku;
6. Jahir Demaku;
7. Nexhat Demaku;
8. Zeqir Demaku;
9. Sylejman Selimi;
10. Isni Thaçi.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

- **Prvostepeno suđenje** održano je pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovice;
- **Žalbeni postupak** pred Apelacionim sudom;
- **Po vanrednim pravnim lekovima** odlučivao je Vrhovni sud Kosova;
- **Po zahtevu za ocenu ustavnosti** presude Vrhovnog suda Kosova od 19. jula 2017. godine, podnetom od strane pojedinih okriviljenih, odlučivao je Ustavni sud Kosova.

Optužnica:

Kratak opis navoda optužnice prezentiran u uvodnom delu slučaja Drenica.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Tok postupka pred prvostepenim sudom:

U uvodnom delu slučaja Drenica predstavljeno je odvijanje krivičnog postupka u predmetu do odluke o odvajanju predmeta na Drenicu 1 i 2.

U predmetu *Drenica 2* glavni pretres je pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Dariusz Sielicki, predsednik, Vidar Stensland i Anna Adamska Galant, članovi) otvoren 27. juna 2014. godine.

Pretres je imao 23 zasedanja suda, u toku kojih je saslušano pet (5) svedoka koje je predložilo tužilaštvo (dva od ovih su predložena kao anonimna, a jedan od ovih je prilikom svedočenja na glavnom pretresu izmenio svoj iskaz, te je od strane suda proglašen „svedokom neprijateljem suda“). Jedan svedok tužilaštva svedočio je kao zaštićeni. Među svedocima tužilaštva bila su i dva lekara. Po pozivu tužilaštva saslušan je i jedan veštak. Odbrana okriviljenih predložila je osam svedoka. Izvedeni su materijalni dokazi, a stranke u postupku su iznеле završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom od 27. maja 2015. godine okriviljenima koji su oglašeni krimim za izvršenje krivičnog dela ratni zločin (član 152, u vezi sa članom 31 KZRK) nakon pojedinačnih kazni, izrečene su jedinstvene kazne zatvora:

- Agimu, Dritonu, Bashkimu i Selmanu Demaj, Fadilu i Nexhatu Demaku, u trajanju od po tri godine zatvora;
- Sylejmanu Selimi u trajanju od osam godina zatvora;
- Jahiru, Zeqiru, Demaku i Isni Thaqi, u trajanju od po sedam godina zatvora.

Žalbeni postupak:

Na presudu od 27. maja 2015. godine stranke u postupku su se žalile:
- tužilac zbog pogrešnog i nepotpunog činjeničnog stanja i odluke o kaznama;
- okriviljeni i njihovi branioci prvostepenu su presudu pored ostalog osporavali zbog povrede zakona o mandatu EULEX-a, sastava pretresnog veća, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne ocene dokaza, primene principa neprijatelja suda, te kvalifikacije krivičnog dela.

Presuda po žalbama:

Apelacioni sud je javne sednice žalbenog veća pred mešovitim većem (sudije EULEX-a Roman Raab, predsednik, Jorge Martins Ribeiro, član veća; domaći sudija Hava Haliti, član veća) održao 16, 17. i 19. maja 2016. godine. Presudom od 14. septembra 2016. godine sud je:

- žalbe stranaka odbio kao neosnovane;
- po službenoj dužnosti delimično modifikovao prvostepenu presudu;
- okrivljene oglasio krivim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, predviđenog članom 142;
- potvrdio odluku o krivičnoj odgovornosti okrivljenih;
- našao da su tačke optužbe I i II produženo krivično delo, za koje su okrivljenima već izrečene kazne zatvora:
 1. Sylejmanu Selimi u trajanju od sedam godina;
 2. Isni Thaçi u trajanju od šest godina i šest meseci;
 3. Zeqiru i Jahiru Demaku u trajanju od šest godina;
 4. Agimu, Dritonu, Bashkimu i Selmanu Demaj, Fadilu i Naxhatu Demaku, svakom pojedinačno u trajanju od po tri godine;

Vreme provedeno u pritvoru i kućnom pritvoru u toku odvijanja krivičnog postupka uračunato im je u izrečene kazne.

Odluka Vrhovnog suda Kosova po vanrednim pravnim lekovima:

Vrhovni sud Kosova je, postupajući po vanrednom pravnom leku, tj. po zahtevu za zaštitu zakonitosti okrivljenih na presude Osnovnog i Apelacionog suda, 19. jula 2017. godine doneo presudu (mešovito veće: sudije EULEX-a Elka Filcheva Ermenkova, predsednica, Arnout Louter, član veća i domaći sudija Nesrin Lushta, član veća) kojom je zahteve za zaštitu zakonitosti odbio kao neosnovane.

Odluka Ustavnog suda Kosova:

Okrivljeni Isni Thaçi, Zeqir, Fadil, Nexhat i Jahir Demaku su Ustavnom sudu Kosova podneli zahtev radi ocene ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova od 19. jula 2017. godine.

Ustavni sud je presudom od 7. juna 2018. godine proglašio odluku Vrhovnog suda ništavnom i slučaj vratio istom na preispitivanje.

Vrhovni sud Kosova je, prema presudi Ustavnog suda, obavezan da u roku od šest meseci obavesti ovaj sud o preduzetim merama.

Međunarodne sudije Ustavnog suda su izdvojile svoje mišljenje, smatrajući da prilikom donošenja presude Vrhovnog suda Kosova od 19. jula 2017. godine nije bilo propusta.

2.2.

Predmet: Tužilac protiv Remzija Shala

Podaci o okrivljenom:

Remzi Shala - Molla e kuqe (1964), K/A, završio srednju školu, zidar, pripadnik OVK.

Sud pred kojim se odvija krivični postupak:

Postupak po optužnici odvija se pred Osnovnim sudom u Prizrenu.

Optužnica:

Optužnicu protiv okrivljenog Shale podigao je domaći tužilac Kancelarije specijalnog tužilaštva Haki Gecaj, 19. oktobra 2016. godine.

On je okrivljenom stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*: da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, 26. juna 1998. godine, u selu Dulje/Duhēl, opština Suva Reka/Suharekē, u svojstvu pripadnika OVK/UÇK, uniformisan i naoružan, u saradnji sa još 5-6 neidentifikovanih, naoružanih, maskiranih pripadnika OVK/UÇK, zbog sumnji da sarađuje sa srpskim snagama, pozvao na razgovor sada pokojnog Haxhija Përteshi u dvorištu njegove kuće, u prisustvu članova njegove porodice, nakon čega su ga poveli u pravcu naselja Čatanovo/Çatanovë i nastavili prema selu Grajčevce/Grajqefc. Nakon nekoliko dana, 1. jula 1998. godine, njegovo beživotno telo pronađeno je u blizini centra sela Dulje/Duhēl, pored seoskog puta.

Ova optužnica je bila prva optužnica podignuta od strane domaćih tužilaca nakon suženja mandata EULEX-a na Kosovu, juna 2014. godine.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Prvim saslušanjem po optužnici, održanim 21. novembra 2016. godine pred domaćim sudijom Raimom Elezi, koja je delovala u svojstvu predsednice veća, otvoren je postupak ocene njene osnovanosti i zakonitosti. Rešenjem od 6. marta 2017. godine odbačeni su zahtevi okrivljenog za njeno odbacivanje.

Glavni pretres po optužnici pred pretresnim većem domaćih sudija (Raima Elezi, predsednica veća, Luan Berisha i Fatmir Krasniqi, članovi veća), otvoren je 12. maja 2017. godine sednicom prvog saslušanja, a nastavljen je izvođenjem dokaza. Do kraja juna 2018. godine veće je zasedalo 29 sudskih dana i saslušan je 21 svedok – 16 po predlogu tužilaštva, 4 po predlozima oštećene strane i 1 svedok po službenoj dužnosti.

2.3.

Predmet:

Tužilac protiv Fatmira Limaj (Belanica)

Podaci o okriviljenom:

Fatmir Limaj (1971), K/A, pravnik, političar, pripadnik OVK/UÇK, visoki komandant.

Sudovi pred kojim se odvija krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred Osnovnim sudom u Đakovici/Gjakovë.

Predmet se, prema informacijama kojima je FHP Kosovo raspolagao u fazi izrade ove publikacije, nalazi po žalbi pred Apelacionom sudom.

Optužnica:

Optužnicu protiv okriviljenog Limaja podigla je domaći tužilac Kancelarije specijalnog tužilaštva Kosova, Drita Hajdari, 28. oktobra 2016. godine.

Ona je okriviljenom Limaju stavila na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*. Prema optužnici, on u svojstvu pripadnika OVK/UÇK, kao i komandanta Brigade 121, u okviru svojih ovlašćenja nije preduzeo adekvatne i neophodne mere da predupredi ili spreči ubistvo Ramiza Hoxhe iz sela Belanica/Bellanicë i Selmana Binishi iz sela Banja/Banjë, opština Mailiševo/Malishevë. Hoxha i Binishi su, zbog sumnji da sarađuju sa neprijateljem, 2. oktobra 1998. godine, u selu Belanice/Bellanicë, koje je u tom periodu pripadalо zoni odgovornosti Brigade 121, odvedeni od strane četvorice do sada neidentifikovanih, maskiranih i naoružanih pripadnika OVK/UÇK i nešto kasnije, istog dana, ubijeni na ulazu u selo Kravasarija/Kërvasarë, opština Mališevo/Malishevë.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres pred pretresnim većem, formiranim od strane domaćih sudiјa (Nikollë Komani, predsednik veća, Iliriana Hoti i Mentor Bajraktari, članovi veća), otvoren je 14. juna 2017. godine. Pretres je otvoren nakon okončanja postupka ocene optužnice, održanog pred predsednikom veća. Sednica prvog saslušanja održana je 13. januara 2017. godine. Rešenje, kojim je odbijen zahtev okriviljenog za odbacivanjem optužnice, doneto je 27. februara 2017. godine. Nakon toga, veće je u okviru pretresa zasedalo devet dana. Saslušano je 14 svedoka predloženih od strane tužilaštva. Odbrana nije iskoristila svoje zakonsko pravo za predlaganje svedoka. Okriviljeni, koji je bio vrlo aktivан u toku postupka u unakrsnom ispitivanju svedoka tužilaštva, nije dao svoj iskaz pred pretresnim većem. U toku pretresa su izvedeni dokazi, a stranke u postupku iznеле svoje završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom pretresnog veća, objavljenom 9. marta 2018. godine, okrivljeni Limaj je oslobođen optužbi za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*. Prema presudi, dokazima izvedenim u toku pretresa nije utvrđena njegova odgovornost u pravcu krivičnog dela koje mu je optužnicom stavljeno na teret.

Žalbeni postupak:

Presudu kojom je okrivljeni Limaj oslobođen optužbi u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* osporila je Kancelarija specijalnog tužilaštva, žalbom od 19. aprila 2018. godine, zbog povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

2.4.

Predmet:

Tužilac protiv Skadera Bislimi

Podaci o okriviljenom:

Skender Bislimi (1960), RAE, nepismen, pripadnik rezervnog sastava MUP-a Srbije.

Sud pred kojim se odvija krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvija pred Osnovnim sudom u Prištini/Prištinë

Optužnica:

Međunarodni tužilac Charles Hardaway (EULEX) je protiv okriviljenog podigao optužnicu 4. januara 2017. godine u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je okriviljenom stavio na teret: da je 26. marta 1999. godine u Kosovu Polju/Fushë Kosovë, na autobuskoj stanici, u saučesništvu sa još najmanje deset drugih poznatih i nepoznatih počinilaca, pripadnika rezervnog sastava policije Srbije i paramilitaraca, povredio telesni integritet i zdravlje više od 40 muškaraca – kosovskih Albanaca civila, prema kojima su optuženi i saučesnici primenili mere zastrašivanja i terora, počinili nezakonita hapšenja i uzimanje talaca (uključujući i žrtve Bujara i Hakija Bajrami).

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred**prvostepenim sudom:**

Postupajući po optužnici, sudija Arben Hoti je u svojstvu predsednika veća 28. aprila 2017. godine sednicom prvog saslušanja pokrenuo postupak ocene optužnice. Okriviljeni ni njegova odbrana u toku ovog postupka nisu prigovarali na optužnicu.

Glavni pretres pred pretresnim većem domaćih sudija (Arben Hoti, predsednik veća, Shpresa Hyseni i Suzana Čerkini, članice veća) otvoren je 10. oktobra 2017. godine, sednicom prvog saslušanja. Do kraja jula 2018. godine, veće je zasedalo 10 sudske dana, u toku kojih je saslušano 5 svedoka optužbe i 1 svedok odbrane.

Saslušanje jednog svedoka tužilaštva je izmešteno iz prostorija suda – zbog bolesti, svedok je saslušan u svojoj kući.

Glavni pretres se nastavlja 26. septembra 2018. godine.

2.5.

Predmet:

Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić I)

Podaci o okrivljenom:

Zoran Vukotić – Zoki (1970), Srbin, završio srednju školu, policijski službenik rezervnog sastava policijske stanice u Vučitrnu/Vushttri. Nezaposlen u vreme lišenja slobode. U pritvoru do pravosnažnosti presude od 11. novembra 2017. godine, nakon okončanja postupka izručenja iz Crne Gore, po međunarodnoj poternici.

Sudovi pred kojima se

krivični postupak odvijao:

Prvostepeni postupak se odvijao pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

Apelacioni sud je postupao po žalbama na proceduralna rešenja.

Optužnica:

Medunarodni tužilac Paul Flynn (EULEX) je 20. aprila 2017. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Vukotića u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po trima tačkama:

- da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u svojstvu policijskog službenika rezervnog sastava Policijske stanice u Vučitrnu/Vushttri, u noći između 2. i 3. maja 1999. godine uzeo učešća u napadu na albansko civilno stanovništvo koje je putovalo u konvoju između sela Gornje Donje Studimlje/Studime e Epérme dhe e Poshtëme, a koje je bilo izloženo brutalnom ubijanju, nečovečnom postupanju, nanošenju velikih patnji, zastrašivanju, teroru, pljačkanju velikih razmara, koja dela nisu bila opravdana vojnim potrebama i kojom prilikom je lišeno života više lica;
- da je u istom svojstvu, u periodu između 3. maja i početka juna 1999. godine, uz ličnu odgovornost i/ili postupajući sa drugima, uzeo učešća u nezakonitom pritvaranju velikog broja civila – kosovskih Albanaca, u zgradbi bivše zemljoradničke zadruge u Vučitrnu/Vushttri, gde su pomenuti civili bili podvrgnuti nečovečnom postupanju i великим patnjama;
- da je, u istom svojstvu i vremenskom periodu, postupajući u svojstvu čuvara zatvora, uzeo učešća u nezakonitom pritvaranju kosovskih Albanaca – civila mitrovačkog regiona u prostorijama zatvora Smrekovica/Smrekovnicë, koji su bili izloženi nečovečnom postupanju, premlaćivanju, velikim patnjama, te merama zastrašivanja i terora.

Međunarodni tužilac je 17. aprila 2018. godine, nakon izvedenih dokaza, sudu dostavio izmenjenu optužnicu kojom su još neka lica dobila status oštećenih po tački I. Tačka II optužnice je, prema broju žrtava, podeljena na 17 podtačaka.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Postupajući po optužnici, predsednik pretresnog veća, međunarodni sudija Arnaut Lauter je 29. maja 2017. godine održao sednicu prvog

saslušanja. Okrivljeni je zahtevao odbacivanje tačke II, zbog postojanja okolnosti koje isključuju krivično gonjenje. Rešenjem od 27. jula 2018. godine odbačena je tačka II optužnice. Tužilaštvo nije osporavalo ovo rešenje. Predsednik veća je, rešenjem od istog datuma, odbio zahtev okrivljenog o spajanju postupaka po optužnicama koje su protiv njega podignute.

Glavni pretres pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Arnout Louter, predsednik veća, Dariusz Sielicki i Radostin Petrov, članovi veća) po preostalim tačkama optužnice otvoren je 26. septembra 2017. godine. Veće je u toku pretresa zasedalo 25 sudske dana. Pred njim je saslušano 26 svedoka optužbe i 3 svedoka predložena od oštetećene strane, obavljen je uviđaj lica mesta na više lokacija, izvedeni su materijalni dokazi, okrivljeni se branio čutanjem, a stranke u postupku su iznеле završne argumente.

Prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 25. maja 2018. godine okrivljeni je oslobođen optužbi po tački I optužnice. Prema pretresnom veću, nije bilo dovoljno dokaza koji bi potvrdili odgovornost okrivljenog da je učestvovao u napadu na civilno stanovništvo koje je bilo u konvoju. Istom presudom okrivljeni je oglašen krivim po tački III optužnice, zbog nečovečnog postupanja, ozbiljnih patnji nanetih prebijanjem, povredom telesnog integriteta i zdravlja pritvorenika u zatvoru Smrekovnica/Smrekonicë (*ratni zločin protiv civilnog stanovništva*), za koje mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 godina i 6 meseci.

Žalbeni postupak:

Prema informacijama kojima je FHP Kosovo raspolagao u vreme izrade ove publikacije, stranke u postupku su žalbama osporavale presudu Osnovnog suda u Mitrovici/Mitrovicë od 25. maja 2018. godine – Tužilaštvo po svim osnovama predviđenim Zakonom o krivičnom postupku, a okrivljeni preko svoje odbrane samo na deo presude kojom je oglašen krivim.

2.6.

Predmet:

Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić II)

Podaci o okrivljenom:

Zoran Vukotić – Zoki (1970), Srbin, sa ostalim generalijama kao u Vukotiću I, kojem je određen pritvor do pravosnažnosti presude, nakon izručenja iz Crne Gore.

Sud pred kojim se

odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

Apelacioni sud je postupao po žalbama na proceduralna rešenja.

Optužnica:

Tužioc kancelarije specijalnog tužilaštva Kosova, međunarodni sudija Charles Hardaway (EULEX) i domaći sudija Elez Blakaj, protiv okrivljenog Vukotića su 16. maja 2017. godine podigli drugu optužnicu po optužbi za *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Prema optužnici, okrivljeni je 5. maja 1999. godine, između 11:30 i 13:30 časova u Vučitrnu/Vushtri, u ulici Emin Duraku (Haxhi Zeka), u svojstvu rezerviste srpske policije, uniformisan, naoružan pištoljima i automatskom puškom, u saučesništvu sa osumnjičenim GP, po dvorištima i kućama pomenute ulice:

- pretukao, pljačkao civile – Albance i lišio života Envera Rusolli, Hamdiju, Abdullaха i Fahredina Fazliu (u njihovoј kući, u prisustvu pojedinih članova porodice Fazliju);

- istog dana i u istom svojstvu, postupio neljudski prema civilima – Albancima, te povredio telesni integritet, fizičko i mentalno zdravlje civila Sanije Fazliu, Fikrije Shaqiri, Vehbi, Zejnepe, Nexhmi, Besarte, Zelihe Xhemë, Behare Pllana, Luljete Rashica, Ganija Maxherra, Halima Maxherri, Gazmenda i Skendera Shabani, Ahmeta Sahiti, Bejtë Osmani, Shukrije Osmani, Faika Musa;

- istog dana i u istom svojstvu, oduzeo veće novčane iznose, nakit i druge vredne predmete od civila Vehbi, Nexhmi i Zejnepe Xhemë, Bejtë i Shukrije Osmani, Beqira, Ukhshina i Faika Musa, pre ubistva četvorice pomenutih civila.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred

prvostepenim sudom:

Glavni pretres pred međunarodnim pretresnim većem (sudije EULEX-a Dariusz Sielicki, predsednik veća, Arnout Louter i Radostin Petrov, članovi veća) otvoren je 11. januara 2018. godine uvodnim izlaganjima stranaka u postupku. Pretres je nastavljen izvođenjem dokaza. U toku

pretresa, pretresno veće je zasedalo 17 sudskega dana, a saslušano je 19 svedoka predloženih od strane optužbe i jedan svedok odbrane. Izvedeni su materijalni dokazi, okrivljeni je svedočio pred većem, a stranke u postupku su iznele završne argumente.

Glavni pretres je otvoren nakon okončanja postupka ocene optužnice održanog pred predsednikom veća. Sednica prvog saslušanja održana je 4. avgusta 2017. godine. Rešenje kojim je odbijen zahtev okrivljenog za odbacivanjem optužnice doneto je 30. septembra 2017. godine.

Prvostepena presuda:

Presudom objavljenom 16. maja 2018. godine okrivljeni je oslobođen optužbi po svim optužbama. Prema presudi, izvedenim dokazima nije utvrđeno da je počinio dela koja su mu stavljenia na teret.

Žalbeni postupak:

Prema informacijama kojima je raspolagao FHP Kosovo u vreme izrade ove publikacije, presudu Osnovnog suda u Mitrovici/Mitrovicë od 16. maja 2018. godine osporavala je Kancelarija specijalnog tužilaštva Kosova, po kojoj se očekuje žalbeni postupak pred Apelacionim sudom.

2.7.

Predmet:

Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić III)

Podaci o okriviljenom:

Zoran Vukotić – Zoki, (1970) Srbin, sa ostalim generalijama kao u Vukotiću I.

Sudovi pred kojima se

odvijao krivični postupak:

Postupak ocene optužnice odvijao pred Osnovnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

Apelacioni sud je postupao po žalbama na proceduralna rešenja.

Optužnica:

Tužioci Kancelarije specijalnog tužilaštva, međunarodni tužilac Paul Flynn (EULEX) i domaći tužilac Elez Blakaj, 23. juna 2017. godine podigli su optužnicu kojom su okriviljenom Vukotiću stavili na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po dvema tačkama:

- da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, 17. aprila 1999. godine, oko 13:00 časova u blizini gradskog groblja u Vučitrnu/Vushtrri, u Kosovskoj ulici (sada Ulica Bajram Miftari), u saučesništvu sa nepoznatim počiniocima, u svojstvu policijskog rezerviste, uniformisan i naoružan, ušao u kuću Sabita Maxhuni, pod pretnjom oružja izbacio iz kuće članove njegove porodice, među kojima je bila i njegova nepokretna majka, oduzeo mu znatnu sumu novca i zapalio kuću.
- u istom svojstvu, uniformisan i naoružan, u saučesništvu sa nepoznatim počiniocima, 18. aprila 1999. godine, oko 15:00 časova, u Sitničkoj ulici (sada Ulica Enver Musa) u Vučitrnu/Vushtrri, pucajući iz automatskog oružja lišio života trinaestogodišnjeg dečaka Burima Muli, te istim oružjem naneo telesne povrede dečaku Fatonu Muli, koji je uspeo da pobegne.

Postupak pred prvostepenim sudom:

Postupajući po optužnici specijalnog tužilaštva, međunarodni sudsija Osnovnog suda u Mitrovici/Mitrovicë Radostin Petrov (EULEX), u svojstvu predsednika pretresnog veća je 15. decembra 2017. godine održao sednicu prvog saslušanja. U toku sednice okriviljeni je upoznat sa pravom osporavanja optužnice. Odbrana okriviljenog je u zakonskom roku podnela zahtev za odbacivanjem tačke II optužnice, koji je rešenjem od 1. februara 2018. godine odbijen kao neosnovan.

Do kraja izvršnog mandata misije EULEX-a na Kosovu, po ovoj optužnici nije otvoren glavni pretres. Po istoj će postupati domaći nosioci pravosudnih funkcija.

2.8.

Predmet: Tužilac protiv Darka Tasića

Podaci o okrivljenom:

Darko Tasić (1973), Srbin, završio srednju školu, nezaposlen u vreme lišenja slobode, rezervista policijskih snaga MUP-a Srbije, nalazi se u pritvoru od 22. novembra 2017. godine.

Sud pred kojim se odvija krivični postupak:

Prvostepeni postupak u toku pred Osnovnim sudom u Prizrenu.

Optužnica:

Međunarodni tužilac Paul Flynn (EULEX) je 26. aprila 2018. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Tasića u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, po dvema tačkama:

- da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, između 25. i 26. marta 1999. godine, u naselju Hajdari, u Maloj Kruši/Krusha e Vogël, opština Prizren, u svojstvu pripadnika rezervne policije i u saučesništvu sa drugim počiniocima, nepoznatim pripadnicima policijskih snaga ili pripadnicima drugih paravojnih snaga, bio umešan u oduzimanje, pljačkanje i uništavanje imovine (spaljivanje kuća) velikih razmera, koja dela nisu bila opravdana vojnim potrebama;
- da je u svojstvu rezerviste policijskih snaga, 26. i 27. marta 1999. godine, u okolini sela Mala Kruša/Krusha e Vogël, opština Prizren, u saučesništvu sa drugim pripadnicima policijskih snaga, učestvovao ili bio umešan u skrnavljenje leševa nepoznatog broja neidentifikovanih lica, tako što ih je spaljivao i/ili pokušao da ih uništi, bacajući ih u reku Drim.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prвostepenim sudom:

Postupajući po optužnici, sudija Osnovnog suda u Prizrenu Artan Sejrali, koji je postupao u svojstvu predsednika pretresnog veća, zasedanjima po optužnici održanim 14. maja i 14. juna 2018. godine, obavio je postupak ocene optužnice, koju je okrivljeni osporavao zahtevom za njenim odbacivanjem.

Rešenjem predsednika veća od 16. juna 2018. godine odbijeni su zahtevi okrivljenog kao neosnovani.

Otvaranje glavnog pretresa po optužnici je zakazano za 13. septembar 2018. godine.

2.9.

Predmet:

Tužilac protiv Milorada Zajića

Podaci o okrivljenom: Milorad Zajić (1949), K/S, srednja škola, penzioner, pripadnik oružanih srpskih snaga (vojske, policije, paravojnih i drugih formacija).

Sud pred kojim se odvija krivični postupak: Postupak ocene optužnice otvoren je pred Osnovnim sud u Peći/Pejë.

Optužnica: Tužiteljka Kancelarije specijalnog tužilaštva Habibe Salihu je 25. jula 2018. godine podigla optužnicu protiv okrivljenog u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Ona je okrivljenom stavila na teret: da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u periodu između juna i jula 1998. godine, u selo Duš/Dush, opština Klina/Klinë, u svojstvu policajca, vojnika i pripadnika srpskih paravojnih formacija, u saučesništvu sa nepoznatim počiniocima – Srbinima iz sela Duš/Dush, učestvovao u napadima na albansko civilno stanovništvo sela, a svoju porodičnu kuću stavio na raspolaganje oružanim srpskim snagama, odakle su sa krova i terase iz automatskog oružja pucali na kuće meštana, u nameri da ih nateraju da se udalje iz sela. Kao posledica ovih napada, stradalo je nekoliko civila koji iz različitih razloga nisu mogli da se udalje iz svojih kuća, a pojedini su zadobili telesne povrede.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom: Postupajući po optužnici, sudija Kreshik Radonjqi je, u svojstvu predsednika veća, radi ocene optužnice, 16. i 22. avgusta 2018. godine održao sednicu prvog saslušanja.

Sednica drugog saslušanja je najavljena za 26. septembar 2018. godine.

3.

**PREDMETI U KOJIMA
SU OPTUŽENI POBEGLI
IZ PRITVORA NAKON
PODIZANJA OPTUŽNICE**

3.1.

Predmet:

Tužilac protiv Stolića i Lakušića

Podaci o okriviljenima:

- Ljubomir Stolić** (1949), Srbin, završio srednju školu, penzioner, pripadnik rezervnog sastava Jugoslovenske Armije JA, pritvoren 10. jula 1999. godine, iz pritvorskog centra u Mitrovici/Mitrovicë pobegao 14. jula 2000. godine.
- Goran Lakušić** (1962), završio srednju školu, vozač, Crnogorac, u pritvoru od 7. jula 1999. godine, iz pritvorskog centra pobegao 12. februara 2000. godine.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Glavni pretres po optužnici otvoren je pred Okružnim sudom u Prištini/Prishtinë, nakon čega je obustavljen zbog bekstva okriviljenih iz privora. Okriviljeni su i dalje nedostupni pravosudnim organima Kosova.

Optužnica:

Domaći tužilac Kancelarije okružnog Javnog tužilaštva u Prištini/Prištinë Drita Hajdari je 19. novembra 1999. godine podigla optužnicu protiv okriviljenih, tereteći ih za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* počinjenog u saučesništvu.

Prema optužnici, okriviljeni Stolić i Lakušić, u saučesništvu i sa poznatim počiniocima (koji su i dalje nedostupni pravosudnim organima, u nastavku će biti navedeni samo njihovi inicijali) PR, PM, DM, SP, LS, SM, SM, PV, PZ i PK, kao pripadnici rezervnog sastava JA, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, kršeći pravila međunarodnog prava, nečovečno su postupali, primenjivali mere zastrašivanja i terora, te protivzakonito i samovoljno uništavali imovinu stanovnika, pripadnika albanske nacionalnosti, što nije bilo opravданo vojnim potrebama, tako što su 25. marta 1999. godine sa punkta straže u blizini železničke pruge u Kosovu Polju/Fushë Kosovë pucali iz automatskog oružja u pravcu okolnih kuća, nakon čega su, naoružani automatskim puškama, ušli u kuću Faika Ibishi, i pod pretnjom da biti ubijen prisilili ga da sa porodicom napusti kuću, koju su opljačkali i zapalili.

Istom optužnicom okriviljenom Lakušiću stavljen je na teret izvršenje krivičnog dela teška telesna povreda: da je dana 7. jula 1999. godine, oko 16:00 časova, u Kosovu Polju/Fushë Kosovë, u ulici Cara Lazara br. 6, automatskim oružjem udario više puta po telu oštećenog Hilmiju Gashi po telu, izazvavši time prelom njegovog petog levog rebra.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Pred mešovitim petočlanim većem Okružnog suda u Prištini/Prishtinë [domaći sudija Ramadan Berisha, predsednik veća, međunarodni sudija Agnieszka Klonowiecka Milart (UNMIK), članica veća; (FHP Kosovo

nema imena sudija porotnika)] 12. juna 2000. godine otvoren je glavni pretres protiv okrivljenog Stolića (drugooptuženi Lakušić je pobegao iz pritvora). U toku pretresa, u okviru kojeg je sudska veće zasedalo 3 dana, nakon čitanja optužnice i davanja iskaza okrivljenog Stolića, koji je osporavao navode optužnice, čitanja izjave iz istrage okrivljenog Lakušića, saslušanja četvorice svedoka optužbe, glavni pretres je radi saslušanja novih svedoka odložen na neodređeno vreme.

Prema informacijama kojima raspolaže FHP Kosovo, okrivljeni Stolić je pobegao iz pritvora na dan kada je održan zadnji dan glavnog pretresa, 14. jula 2000. godine.

3.2.

Predmet: Tužilac protiv Vladice Maksimovića

Podaci o okrivljenom:

Vladica Maksimović (1969), Srbin, završio višu školu, saobraćajni policijac, pritvoren 6. septembra 1999. godine.

Prema informacijama kojima raspolaže FHP Kosovo, okrivljeni je pobegao iz Pritvorskog centra u Mitrovici/Mitrovicë početkom septembra 2000. godine.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Prema mestu izvršenja koje je okrivljenom stavljenom na teret, nadležan za postupanje po optužnici u vreme njenog podizanja bio je Okružni sud u Prištini/Prishtinë.

Optužnica:

Domaći tužilac Kancelarije okružnog tužilaštva u Prištini/Prishtinë Ismet Shufta je 19. novembra 1999. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Maksimovića u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* i drugih krivičnih dela.

On je okrivljenom stavio na teret da je 29. marta 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u Prištini/Prishtinë, na kružnom toku u neposrednoj blizini medicinske škole, kršeći pravila međunarodnog prava u svojstvu službenog lica – saobraćajnog policajca, zaustavljao i primenjivao mere zastrašivanja prema vozačima i putnicima motornih vozila koji su se vozilima kretali prema izlasku ili ulasku u grad, a koje je maltretirao, psovao, obraćao im se pogrdnim rečima, vredajući ih na nacionalnoj osnovi, kojom prilikom je braći Halitaj oduzeo novac u vrednosti od 4.700,00 DEM, nakon što im je uz pretnju vatrenim oružjem naredio da izadu iz vozila, te ih je udarao istim oružjem, preteći da će ih ubiti, pa ih je tek na intervenciju drugog policajca pustio da nastave put.

Istom optužnicom okrivljenom je stavljen na teret izvršenje više krivičnih dela zlostavljanje u službi, na štetu više građana Prištine/Prishtinë, koje je kao saobraćajni policajac zaustavljao i maltretirao, primenjujući silu.

Optužnicom je okrivljenom stavljen na teret izvršenje krivičnog dela neovlašćeno držanje oružja, jer je posedovao automatsku pušku i pištolj marke CZ, za koje nije imao dozvolu nadležnih organa.

Postupak pred prvostepenim sudom:

Predmet je do sredine juna 2014. godine bio u nadležnosti međunarodnih sudija. Početkom prenosa nadležnosti ustupljen je na rad domaćim sudijama Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë.

3.3.

Predmet: Tužilac protiv Lulzima Ademi

Podaci o okriviljenom:

1. **Lulzim Ademi** – Luli (1970), K/A, završio osnovnu školu, proveo u pritvoru od 11. jula 1999. godine do 14. februara 2000. godine, od kada se nalazi u bekstvu.

Sudovi pred kojima se odvijao krivični postupak:

Prvostepeni postupak se odvijao pred Okružnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë, u odsustvu okriviljenog.
Postupak po žalbi odvijao se pred Vrhovnim sudom Kosova.

Optužnica:

Tužilac Okružnog tužilaštva u Mitrovici/Mitrovicë Jusuf Mejzini je podigao optužnicu protiv okriviljenog Ademija 23. novembra 1999. godine, u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je optužnicom okriviljenom stavio na teret da je, u saučesništvu sa neidentifikovanim paramilitarcima, naoružanim i u maskirnim uniformama, u toku aprila i maja meseca 1999. godine u selima Šipolje/Shipol i Brabonjić/Braboniq, opština Mitrovica/Mitrovicë, kao i u samom gradu, primenjivao silu prema građanima, maltretirao, mučio, protivpravno prisvojio znatne novčane iznose u različitim valutama pod pretnjom života, prinudio iste da napuste svoje kuće, koje je nakon toga zapalio, a pojedine građane upotrebo vatrenog oružja lišio života, među kojima su bili: Bedri Shala, Smak Hamza, Sami Sahiti, Mehdi Tahiri, Fatmir i Fadil Avduli, Hamdi Hasani, Kadri Haziri, Halil Hasani, Bislim Trepqa, Fehmi Pretresni, Mursel Peci, koji su preminuli licu mesta ili kasnije od posledica povreda zadobijenih ranjavanjem vatrenim oružjem.

Okriviljenom je istom optužnicom stavljen na teret i krivično delo ubistvo, počinjeno 26. januara 1999. godine u Mitrovici/Mitrovicë, tj. da je u saučesništvu sa još trojicom nepoznatih lica, vatrenim oružjem lišio života Dejana Kostića, kojeg je prethodno pretukao.

Tužilac okružnog tužilaštva Zyhra Ademi je, prema činjeničnom stanju, na osnovu dokaza izvedenih u toku pretresa, u završnoj reči precizirala optužnicu.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Prvostepeni postupak:

Glavni pretres po optužnici, pred mešovitim pretresnim većem [Avdi Dinaj, predsednik veća, Christer Karphammar (UNMIK), član veća, sudsije porotnici Shaban Mlinaku, Enver Ramaxhiku, Tefe Vokrri, članovi veća] održan je 29. avgusta 2000. godine u odsustvu okriviljenog. U toku pretresa saslušano je osam svedoka koje je predložilo tužilaštvo, a izvedeni su i materijalni dokazi, među kojima i izjava okriviljenog iz

istrage, kojom je osporavao bilo kakvo učešće u izvršenju krivičnih dela za koje se tereti. Stranke u postupku iznеле su završne argumente.

Suđenje je održano u odsustvu okrivljenog Ademija, po predlogu tužilaštva, koji je prihvaćen od strane pretresnog veća rešenjem od 3. jula 2000. godine. Ovo rešenje je potvrđeno odlukom Vrhovnog suda Kosova od 12. jula 2000. godine.

Prvostepena presuda:

Presudom od 30. avgusta 2000. godine okrivljeni Ademi je oglašen krimim za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva* po više tačaka, kao i za nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija, za koja mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 20 godina.

Žalbeni postupak:

Presudu Okružnog suda u Mitrovici/Mitrovicē osporavale su stranke u postupku: okružni tužilac zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a branilac okrivljenog po svim osnovama predviđenim Zakonom o krivičnom postupku.

Presuda po žalbi:

Vrhovni sud Kosova je u mešovitom žalbenom veću (sudije UNMIK-a Tudor Pantiru, predsednik veća, Dierk Helmken, član veća; domaći sudija Zait Xhemajli, član veća), postupajući po žalbama stranaka, kao i po predlogu Tužilaštva Kosova, 9. decembra 2002. godine doneo rešenje kojim je uvažena žalba branioca, presuda Okružnog suda u Mitrovici/Mitrovicē ukinuta, a predmet vraćen prvostepenom суду na ponovno suđenje u prisustvu optuženog.

3.4.

Predmet: Tužilac protiv Dragiša Pejića

Podaci o okriviljenom:

Dragiša Pejić (1966), Srbin, pritvoren 23. juna 1999. godine, pobegao sa Nefrološkog odjeljenja bolnice u severnom delu Mitrovice 4. avgusta 2000. godine.

**Sud pred kojim se odvijao
krivični postupak:**

Po optužnici Kancelarije okružnog tužilaštva bio je nadležan za postupanje Okružni sud u Prištini/Prishtinë.

Optužnica:

Domaći tužilac Kancelarije okružnog tužilaštva u Prištini Reshat Millaku je 15. maja 2000. godine podigao optužnicu protiv okriviljenog Pejića, stavljajući mu na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*:

- da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u saučesništvu sa TD, ST, SG, MB, MM, SM, PLj, MS, MS, MS, DD, AR", AJ, AD, SS, SD, SM, AS, PM, SN, SB, MB, MZ, RS, SR, MS, MN, MŽ, MS, MM, svi iz sela Slovinje/Sloovi, opština Lipljan/Lipjan, kršeći pravila međunarodnog prava za vreme oružanog sukoba, 15. aprila 1999. godine u selu Slovinje, opkolio i napao nenaoružano civilno stanovništvo sela, pucao iz automatskog oružja, palio kuće, primoravao stanovništvo da napusti svoje kuće i prateće objekte, usled čega je, od posledica povreda nanetih vatrenim oružjem u dvorištima njihovih kuća, živote izgubilo više članova porodica Krasniqi i Gashi;
- istog dana, stanovništvo koje je u kolonama napuštao selo maltretirao, a pojedine streljao automatskim vatrenim oružjem. Kao i stanovništvo koje je 16. aprila 1999. godine bilo okupljeno na mestu zvanom „Lugu i Demes“, naredio im je da predaju novac i predmete od vrednosti i da idu za Albaniju. Okupljenim muškarcima je naredio da beže prema obližnjoj šumi, a zatim je pucao u njihovom pravcu, kojom prilikom je ubijeno 17 lica, a više njih je zadobilo telesne povrede različitog intenziteta. Istog dana je zapaljeno i potpuno uništeno više kuća, kao i veliki broj motornih vozila.

**Postupak pred
prvostepenim sudom:**

Prema informacijama kojima je FHP Kosovo raspolagao u vreme izrade ove publikacije, spisi predmeta sa optužnicom su ustupljeni na rad nadležnom sudu, a glavni pretres nije otvoren. Okriviljeni se nalazio na lečenju pri bolnici u Mitrovici, odakle je pobegao pomenutog datuma.

3.5.

Predmet: Tužilac protiv Igora Simića i drugih

Podaci o okrivljenima:

1. **Igor Simić** (1976), Srbin, u vreme podizanja optužnice apsolvent Pravnog fakulteta, pritvoren 26. avgusta 1999. godine;
 2. **Dragan Jovanović** – Čulja (1951), Srbin, završio srednju ugostiteljsku školu, privatni ugostitelj, pritvoren 2. jula 1999. godine;
 3. **Srđan Aleksić** – Laki, Srđa (1972), Srbin, završio srednju školu, pritvoren 26. avgusta 1999. godine;
 4. **Vlastimir Aleksić** (1947), Srbin, automehaničar, pritvoren 26. avgusta 1999. godine;
 5. **Branislav Popović** (1948), Crnogorac, vozač, pritvoren 28. avgusta 1999. godine;
 6. **Tomislav Vučković** – Tolja (1958), Srbin, rudarski tehničar, u pritvoru od 5. oktobra 1999. godine.
- Okrivljeni Dragan Jovanović, Srđan i Vlastimir Aleksić, Branislav Popović i Tomislav Vučković pobegli su iz Pritvorskog centra u Mitrovici/Mitrovicë u toku 2000. godine.

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Glavni pretres u okviru prvostepenog postupka protiv okrivljenog Igo-
ra Simića odvijao se pred Okružnim sudom u Mitrovici/Mitrovicë.

Optužnica:

Domaći tužilac Okružnog javnog tužilaštva u Mitrovici/Mitrovicë Mu-
harrem Ramadani je 20. juna 2000. godine podigao optužnicu protiv
šestorice okrivljenih, stavljajući im na teret izvršenje krivičnog dela *ge-
nocid*:

- da su, delujući prema prethodnom dogovoru sa još stotinak neiden-
tifikovanih osoba, u nameri da potpuno ili delimično unište ili isele
albansku zajednicu iz Mitrovice/Mitrovicë i sa Kosova, za vreme oru-
žanog sukoba na Kosovu, umišljajno ubijali Albance, organizovano i
sistemske ih iseljavali, pljačkali i uništavali njihovu imovinu;
- da su 14. aprila 1999. godine u Ulici Miladina Popovića u Mitrovici/
Mitrovicë, uniformisani u maskirne uniforme sa oznakama Radikalne
stranke, naoružani vatrenim i hladnim oružjem, ulazili u kuće i stanove
naseljene Albancima, naređivali stanarima da iste napuste i okupe se
na ulici, gde su žene i deca odvajani od muškaraca, pa bi im bilo na-
ređeno da idu prema autobuskoj stanici, odakle bi bili transportovani
prema Albaniji, nakon kojeg su odvajanja rafalnom paljbom pucali na
muškarce, kojom prilikom su lišili života 26 Albanaca;
- da su, prema optužnici, okrivljeni Dragan Jovanović i Tomislav Vuč-
ković u periodu od marta do maja meseca 1999. godine, u naseljima
Bošnjačka Mahala i Vojni Remont, u ulici Cara Dušana i drugim de-
lovima Mitrovice, sa maloletnim NN licem, ulazili u kuće i vlasnicima
naređivali da odmah napuste kuće i idu za Albaniju, nakon čega bi na-
puštene kuće opljačkali i zapalili.

- Okrivljeni Jovanović se optužnicom tereti da je 22. maja 1999. godine, oko 12:00 časova, u saučesništvu sa još dva neidentifikovana lica, naoružan vatrenim oružjem, u Zastavinom vozilu modela Jugo otisao u kuću Shemsije Shuti, u blizini „Rasadnika“, u kojoj su pored njegove porodice bile smeštene izbegle žene i deca, te da je naredio da u roku od pola sata prikupe novac i vredne predmete; u tom periodu opljačkali su i zapalili još 15 kuća u tom delu Mitrovice;

- on se takođe tereti da je dana 15. juna 1999. godine, oko 23:00 časa, naoružan vatrenim oružjem, zajedno sa trojicom nepoznatih, naoružanih lica, otisao u Vardarsku ulicu u Mitrovici/Mitrovicë, u kuću bračnog para Sylajmani, naredio im da sednu na stolice, a zatim ih je vezao za iste žicom, vatrenim oružjem lišio života i zapalio njihovu kuću.

Optužnicu su na početku glavnog pretresa zastupali domaći tužioci Muharrem Ramadani i Jusuf Mejzini. Od 15. decembra 2000. godine, primenom Uredbe UNMIK-a, zastupanje je preuzeo međunarodni tužilac Michael Hartman.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Postupak pred prvostepenim sudom:

Glavni pretres protiv Igora Simića otvoren je 5. decembra 2000. godine, pred petočlanim mešovitim većem (sudija UNMIK-a Christer Karphammar, predsednik veća, domaći sudija Nesrin Lushta; sudije porotnici Bejtullah Mustafa, Elmaze Xhaka, Xhelal Smakiqi), u toku kojeg je veće zasedalo 22 dana, saslušano je 12 svedoka optužbe i jedan odbrane. Okrivljeni je dao iskaz pred većem, izvedeni su i materijalni dokazi, nakon kojih je međunarodni tužilac Hartman odustao od gonjenja protiv okrivljenog u pravcu krivičnog dela koje mu je optužnicom stavljeno na teret.

Presuda:

Nakon odustanka međunarodnog tužioca, veče je 9. aprila 2000. godine donelo presudu kojom je optužnica odbijena.

Postupak nakon prvostepene presude:

Prema zvaničnim informacijama dobijenim od ovlašćenih lica administracije Okružnog suda u Mitrovici, oštećena strana je u zakonskom roku podnela zahtev za nastavljanje krivičnog postupka protiv okrivljenog Simića i drugih, na šta je prema Zakonu o krivičnom postupku, koji je bio na snazi u vreme donošenja prvostepene presude, imala pravo. Po ovom zahtevu je u toku 2007. godine otvoren glavni pretres, kada je konstatovano da i okrivljeni Simić nije dostupan organima gonjenja Kosova.

3.6.

Predmet: Tužilac protiv Ljubiše Mladenovića

Podaci o okrivljenima:

Ljubiša Mladenović (1954), Srbin, završio Školu učenika u privredi, privatni poslodavac, pritvoren 6. septembra 1999. godine, pobegao iz Pritvorskog centra u Mitrovic/Mitrovicë 2. septembra 2000. godine.

Sud pred kojim se odvijao

krivični postupak:

Po optužnici Kancelarije okružnog tužilaštva u Prištini bio je **nadležan za postupanje** Okružni sud u Prištini/Prishtinë.

Optužnica:

Tužiteljka Okružnog javnog tužilaštva u Prištini Drita Hajdari podigla je optužnicu protiv okrivljenog Mladenovića 3. jula 2000. godine, tereći ga za izvršenje krivičnog dela *genocid*.

Ona je okrivljenom stavila na teret da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, naoružan vatrenim oružjem, uniformisan policijskom, a povremeno i vojnom uniformom, u nameri da potpuno ili delimično uništi albanski narod kao nacionalnu i etničku grupu na Kosovu, u saúčesništvu sa drugima uniformisanim i naoružanim licima pucao iz vatretnog oružja, učestvovao u ubistvima, pretnjama, stvarao atmosferu straha i terora među albanskim stanovništvom u selima na teritoriji opštine Prishtina/Prishtinë: Devet Jugovića/Bardosh, Gornja Brnjica/Brernjica e Epérme, Bariljevo/barilevë, Miljevac/Milevc. Pomenuto stanovništvo je bilo primorano da napusti svoje domove – jedan deo je pobegao u obližnja sela i šume, a drugi je deportovan prema granici sa Republikom Makedonijom. Od njih je oduzeta imovina, a napuštene kuće i prateći objekti su spaljeni, kako bi se ugrozio fizički opstanak albanskog stanovništva na Kosovu.

- Okrivljeni je 28. marta 1999. godine prisilio oštećenog Adema Arifi iz sela Devet Jugovića/Bardosh da sa članovima porodice napusti svoju kuću, nakon čega je njegova kuća opljačkana i zapaljena;
- Okrivljeni je 18. aprila 1999. godine u selu Gornja Brnica/Bernicë e Epermë, zajedno sa drugima u saúčesništvu, opkolio kuću porodice Reka, u kojoj se nalazilo 40 članova porodice, koji su nakon upozorenja napustili svoju kuću i dali se u bekstvo, a na koje je dok su bežali pučano iz teškog oružja, kojom prilikom je povređeno ili ubijeno više članova ove porodice. Od preživelih je oduzet novac i vredni predmeti, a žene i deca su odvojeni i deportovani prema makedonskoj granici. Prežивeli muškarci, njih dvadesetak, starosti između 16 i 70 godina, maltretirani su, a nakon toga sprovedeni u zatvor u Prištini, gde nije bilo mesta, te su vraćeni u selo Brnjica /Bernicë i zatvoreni u seosku prodavnici, gde su mučeni, vređani na nacionalnoj osnovi, a kasnije kamionom prebačeni u Guvno selo/Gumnasellë, opština Lipljan/Lipjan;
- Optužnica tereti okrivljenog da je, u toku aprila meseca, u saúčesništvu sa drugim pripadnicima vojske i policije, u selima Devet Jugovića/

Bardhosh i Bariljevo/Barilevë učestvovao u deportaciji i iseljavanju albanskog stanovništva ovih sela, kao i da je stanovništvo koje je u kolonama napušтало svoja sela maltretirao, pljačkao, a u pojedinim slučajevima ubijao vatrenim oružjem ili sekirom.

**Postupak pred
prvostepenim sudom:**

Prema informacijama kojima je FHP Kosovo raspolagao u vreme izrade ove publikacije, spisi predmeta sa optužnicom su ustupljeni na rad nadležnom sudu, a glavni pretres nije otvoren. Okrivljeni je nakon podizanja optužnice pobegao iz Pritvorskog centra u Mitrovici/Mitrovicë.

3.7.

Predmet: Tužilac protiv Žarka Cvetanovića i drugih

Podaci o okriviljenima:

1. Žarko Cvetanović (1949), Srbin, radnik;
2. Mihajlović, Srbin;
3. Mile Ivković, Srbin;
4. Ile Dimitrijević (1964).

Sud pred kojim se odvijao krivični postupak:

Pretkrivični postupak se odvijao pred Okružnim sudom u Gnjilanu/Gjilan.

Glavni pretres je otvoren pred Osnovnim sudom u Gnjilanu/Gjilan.

Optužnica:

Domaći tužilac Okružnog tužilaštva u Gnjilanu/Gjilan Vaxhid Idrizi je 9. septembra 2003. godine podigao optužnicu kojom je okriviljenima stavio na teret izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

On je okriviljenima stavio na teret da su u periodu od 24. marta od juna 1999. godine, za vreme oružanog sukoba na Kosovu, povredili norme međunarodnog prava, za vreme akcija vojske i policije i drugih oružanih formacija. Okriviljeni su, u međusobnom saučesništvu, pored ubistva i proterivanja, deportovanjem i mučenjem albanske populacije na Kosovu danima sistematski pljačkali imovinu iz magacina privatne firme „Timi Komerc“ sa sedištem u selu Požorane/Pozharan, kao i imovinu poljoprivredne zadruge „Pozharani“, čime su vlasnicima pričinili štetu u vrednosti od 1.776.850,00 DEM.

Domaći tužilac Okružnog tužilaštva u Gnjilanu/Gjilan Agron Uka je 27. avgusta 2012. godine, nakon odluke Okružnog suda u Gnjilanu/Gjilan od 27. aprila 2012. godine, kojom je traženo preciziranje optužnice, nakon utvrđivanja pojedinih ličnih podataka okriviljenih podigao novu optužnicu po istim osnovima za izvršenje krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*, sa sličnim opisom radnji okriviljenih.

POSTUPAK PO OPTUŽNICI

Prvostepeni postupak

pred prvostepenim sudom:

Po optužnici Okružnog javnog tužilaštva u Gnjilanu/Gjilan od 9. septembra 2003. godine, pred Okružnim sudom u Gnjilanu odvijao se postupak njene ocene, u toku kojeg je ista vraćena tužilaštву radi preciziranja ličnih podataka okriviljenih. U toku 2012. godine podignuta je nova optužnica, po kojoj je 6. decembra 2012. godine otvoren glavni pretres pred mešovitim pretresnim većem (sudije EULEX-a Mariola Pasnik, predsednica veća, Arkadiusz Sedek, član veća; domaći sudija Hasan Sadiku, član veća). Pretres je odložen zbog nedostupnosti okriviljenih pravosudnim organima.

Po istoj optužnici 19. aprila 2017. godine, pred domaćim sudijom Osnovnog suda Naserom Maliqi zakazano je pripremno ročište, koje je zbog nedostupnosti okrivljenih organima gonjenja суду одлоžено на neodređeno vreme.

3.8.

Predmet:

Tužilac protiv Momčila Jovanovića

Podaci o okrivljenima: Momčilo Jovanović (1960), Srbin, pripadnik paravojnih formacija.

Sud nadležan za postupanje po optužnici: Okružni sud u Peći/Pejë je bio nadležan za postupanje po optužnici (Kancelarija okružnog javnog tužilaštva u Peći).

Optužnica: Kancelarija okružnog javnog tužilaštva u Peći i međunarodna tužiteljka Maria Bamieh (UNMIK) 9. oktobra 2008. godine podigli su optužnicu protiv okrivljenog Momčila Jovanovića, u pravcu krivičnog dela *ratni zločin protiv civilnog stanovništva*.

Međunarodna tužiteljka je okrivljenom optužnicom stavila na teret da je za vreme oružanog sukoba na Kosovu, u periodu od početka septembra 1998. godine do početka juna 1999. godine, u svojstvu pripadnika i vođe paravojnih formacija, uniformisan i naoružan, povredio odredbe međunarodnog prava, samostalno ili u saučesništvu sa drugima učestvovaо u radnjama protiv pojedinih civila koji nisu bili sposobni za borbu, tj. protiv meštana sela Vitomirica/Katuni i Ri i okolnih naselja, što je imalo za posledicu povredu njihovog zdravlja i telesnog integriteta, nanošenje telesnih povreda, velikih patnji ili smrti. Navedeno poнаšanje, te primene mera zastrašivanja i terora, imali su za posledicu i masovno napuštanje domova od strane civila i njihovo iseljavanje.

Okrivljeni se tereti i da je 11. maja 2999. godine u selu Vitomirica/Katuni i Ri, u saučesništvu sa nepoznatim paramilitarcima, lišio života Bardha Isul Aliu, Miradiju i Xhafera Grabovci. Nakon što je ušao u njihovu kuću, čuli su se pucnji, a kuća im je zapaljena.

Istom optužnicom se tereti da je, pomenutog dana u saučesništvu sa svojim ocem, bratom i drugim licima, svojim ponašanjem širio strah, paniku i ponižavanje, time što je Shabanu Sadiku stavio pištolj na vrat i njemu i njegovoј bolesnoј supruzi nije dozvolio da napuste selo i odu do bolnice.

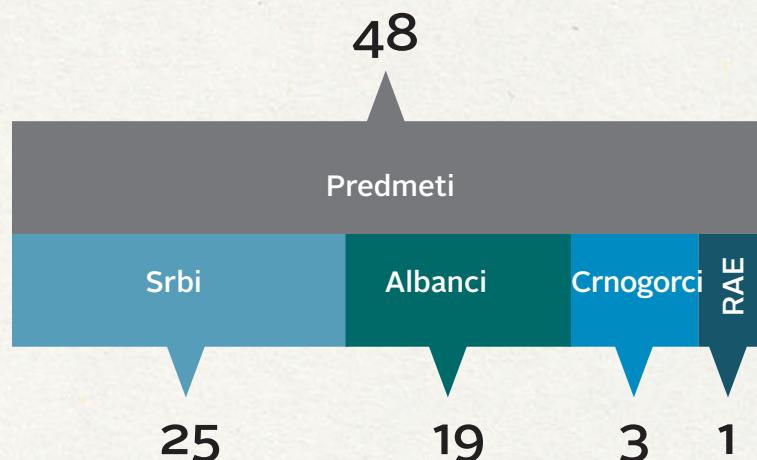
Prema optužnici, u selu se u navedenom periodu ništa nije događalo a da on i njegova porodica ne budu konsultovani.

Postupak pred prvostepenim sudom:

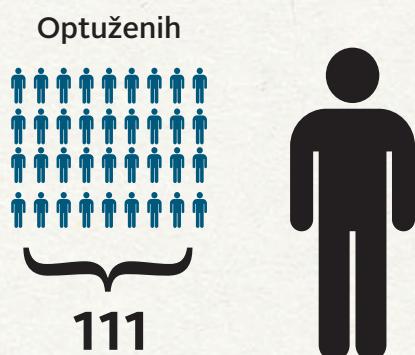
Okrivljeni Jovanović je, zbog sumnji da je počinio napred opisane radnje, kao i druga krivična dela, 12. marta 2008. godine lišen slobode prilikom boravka u Peći, kada ga je prepoznao jedan svedok, na osnovu čije izjave je lišen slobode i pokrenuta je istraga. Okrivljenom je određen pritvor, koji je zamjenjen kućnim pritvorom, kasnije, merom javljanja u policijsku stanicu, koje se nije pridržavao i za vreme koje je napustio Kosovo. Nakon sprovedene istrage, podignuta je optužnica. U vreme podizanja optužnice nije bio dostupan organima gonjenja Kosova.

STATISTIČKI PODACI O SUĐENJIMA ZA RATNE ZLOČINE POČINJENE NA KOSOVU, KOJA SU SE ODVIJALA PRED KOSOVSKIM SUDOVIMA U PERIODU OD 1999-2018.

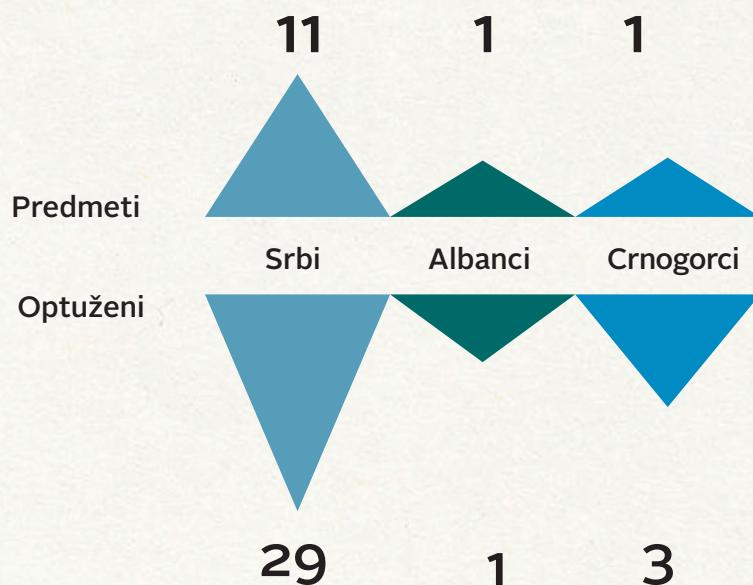
Broj predmeta za ratne zločine na Kosovu (oktobar 1999 – oktobar 2018)

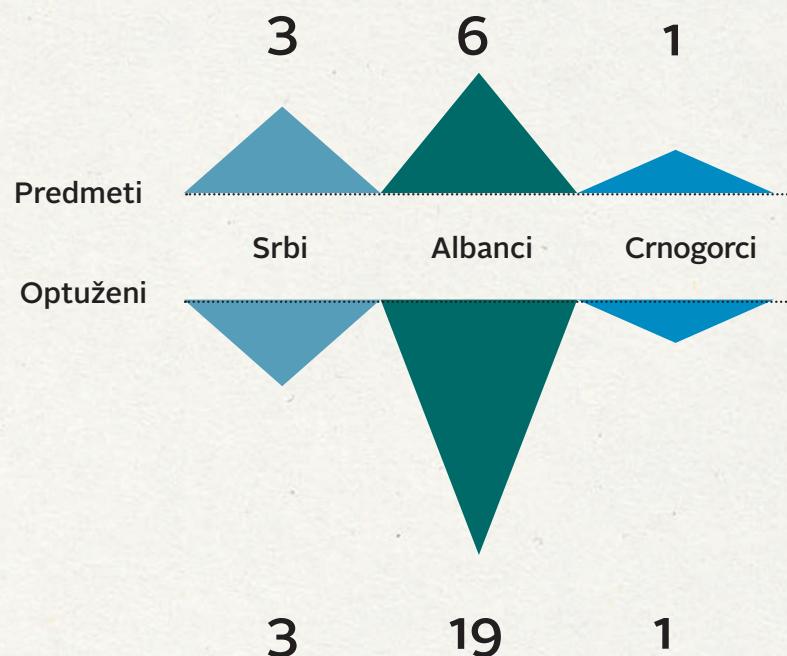
Nacionalna pripadnost optuženih za ratne zločine na Kosovu

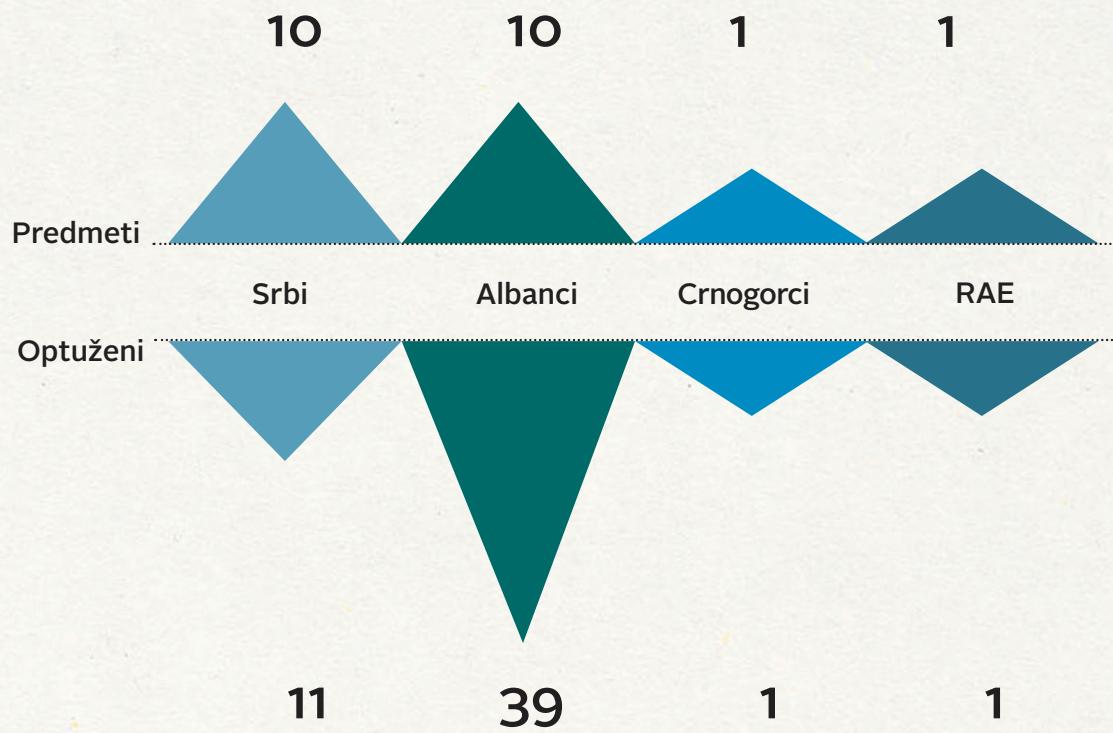
Optužnice podignute od strane domaćih tužilaca (1999-2000)

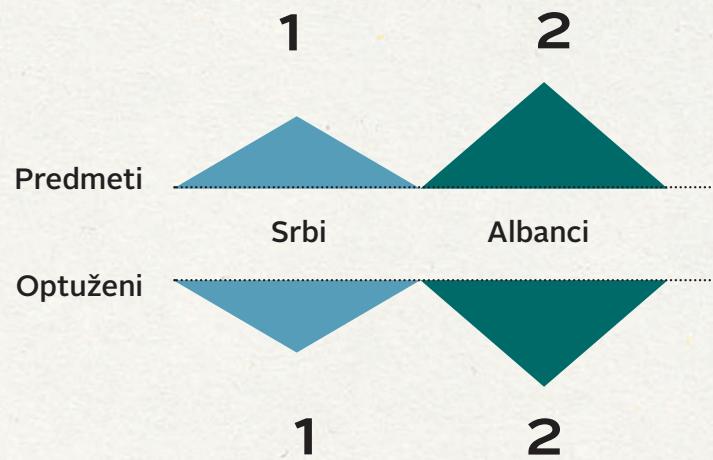
Optužnice podignute
od strane tužilaca
Misije UNMIK-a
(2000-2008)

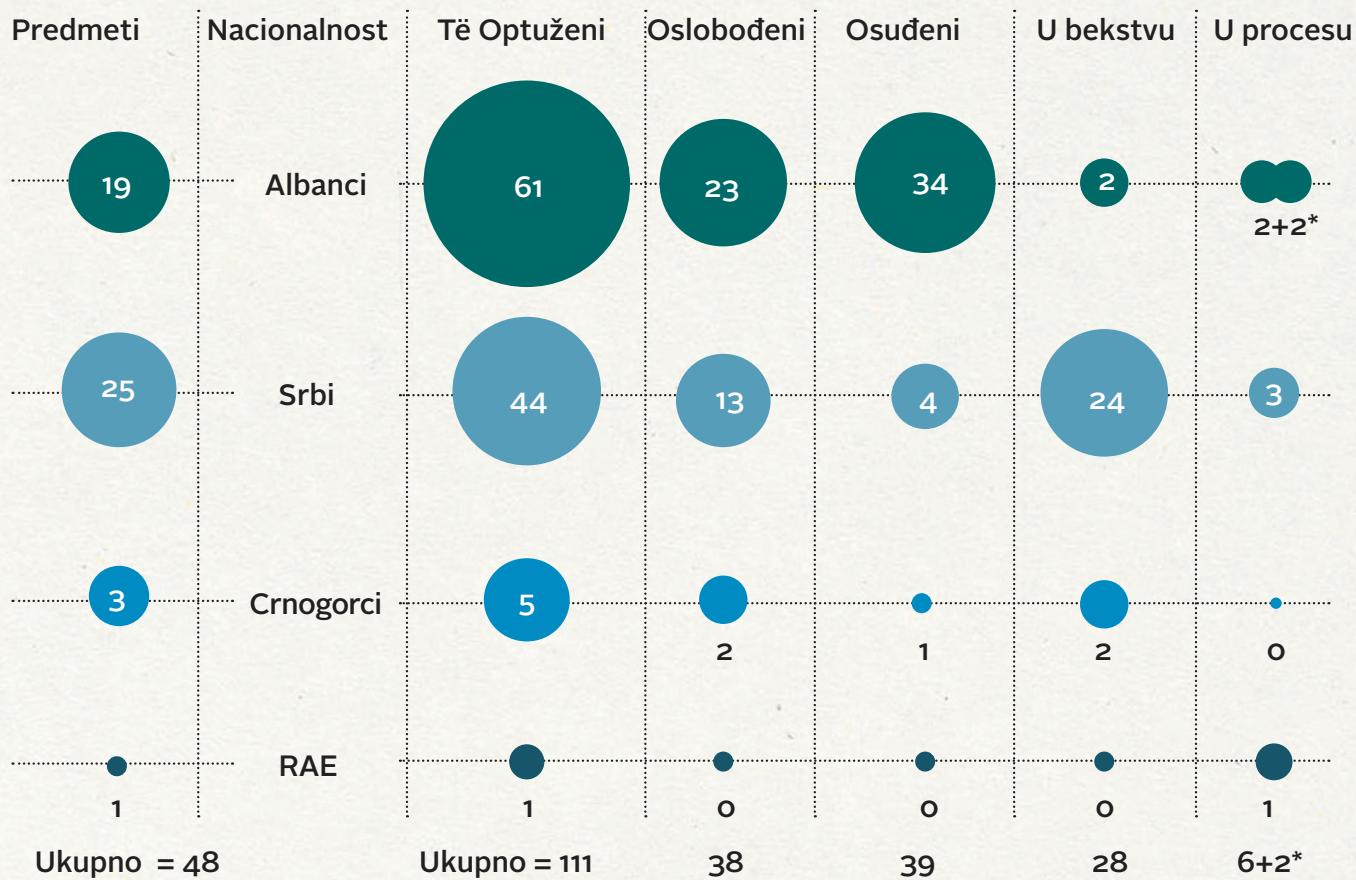
Optužnice podignute od
strane tužilaca Misije
EULEX-a (2009-2018)

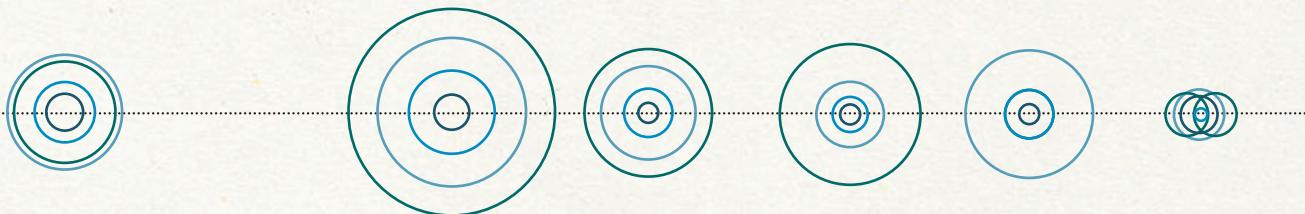
Optužnice podignute od strane domaćih tužilaca nakon prenosa nadležnosti EULEX-a (jun 2014 - oktobar 2018)

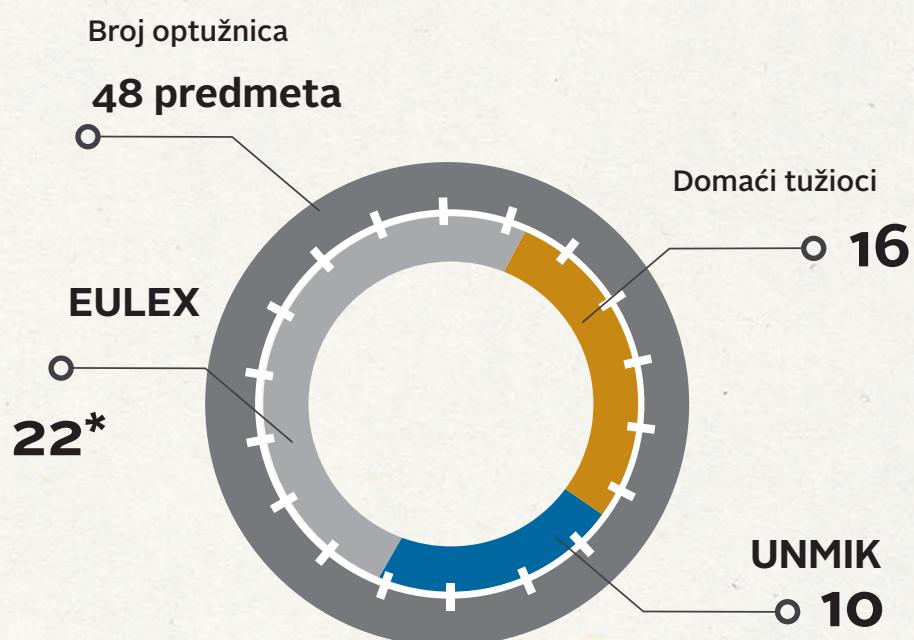
Statistički podaci o suđenjima za ratne zločine na Kosovu (oktobar 1999 – oktobar 2018)

*Dvojica (2) optuženih u odnosu na koje je krivični postupak u toku osuđeni su pravosnažnim presudama u drugom predmetu.

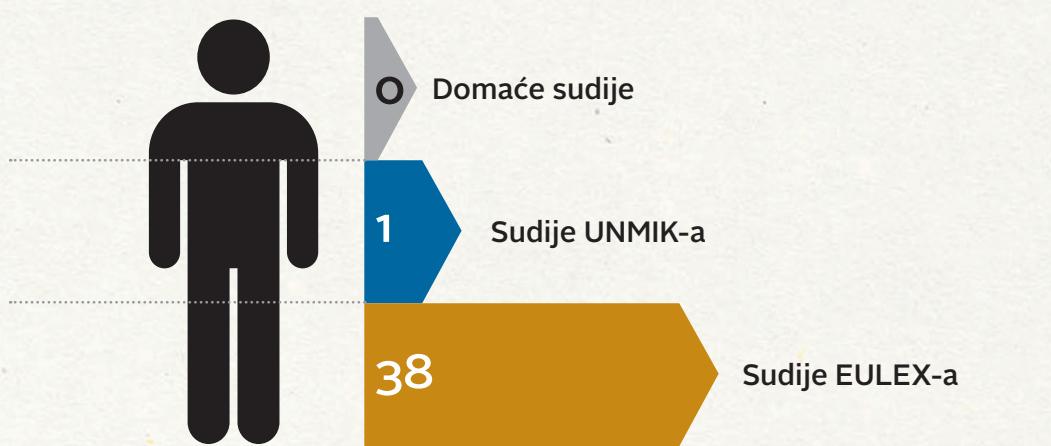

Broj podignutih optužnica za ratne zločine na Kosovu prema nadležnostima
(oktobar 1999 - oktobar 2018)

*Dve (2) optužnice podignute od strane mešovitih timova EULEX-a i domaćih tužilaca.

Okrivljeni koji su pravosnažnim presudama osuđeni za ratne zločine na Kosovu
prema kompetencijama

An overview of war crime trials in Kosovo 1999-2018

An overview of war crime trials in Kosovo 1999-2018

1. The armed conflict in Kosovo	283
1.1. The internal conflict	283
1.2. The international conflict.....	283
1.3. The Kumanovo agreement	283
2. The consequences of the armed conflict	283
3. Organisation of the judicial system	284
4. The legal framework for trials in Kosovo	285
5. Trials for War Crimes against the Civilian Population in Kosovo	285
5.1. United Nations Mission in Kosovo (UNMIK)	286
5.2. European Union Rule of Law Mission (EULEX).....	284
6. The mission and mandate of EULEX, transfer of competences	288
 1. CASES CLOSED WITH FINAL JUDGMENTS	289
1.1. Case: The Prosecutor v. Miroslav Vučković.....	291
1.2. Case: The Prosecutor v. Miloš Jokić	296
1.3. Case: The Prosecutor v. Andelko Kolašinac et alia	300
1.4. Case: The Prosecutor v. Radovan Apostolović et alia	304
1.5. Case: The Prosecutor v. Sava Matić	306
1.6. Case: The Prosecutor v. Momčilo Trajković	309
1.7. Case: The Prosecutor v. Veselin Bešović.....	311
1.8. Case: The Prosecutor v. Aleksandar Mladenović	314
1.9. Case: The Prosecutor v. Saša Grković.....	315
1.10. Case: The Prosecutor v. Latif Gashi et alia (The Lapp group)	317
1.11. Case: The Prosecutor v. Ejup Runjeva et alia	322
1.12. Case: The Prosecutor v. Selim Krasniqi et alia.....	324
1.13. Case: The Prosecutor v. Idriz Gashi	327
1.14. Case: The Prosecutor v. Gani Gashi	330
1.15. Case: The Prosecutor v. Gjelosh Krasniqi	332
1.16. Case: The Prosecutor v. Vukmir Cvetković	334
1.17. Case: The Prosecutor v. Sabit Geci et alia (Kukës, Cahan)	336
1.18 Case: The Prosecutor v. Fahredin Gashi and Hysri Rama	340
1.19 Case: The Prosecutor v. Slobodan Martinović et alia.....	342
1.20. Case: The Prosecutor v. Ejup Kabashi et alia & Sokol Bytyqi	345
1.21. Case: The Prosecutor v. Arben Krasniqi et alia (Klečka)	349
1.22. Case: The Prosecutor v. Zoran Kolić	354
1.23. Case: The Prosecutor v. Aleksandar Bulatović	357
1.24. Case: The Prosecutor v. Dejanović& Bojković	359
1.25. Case: The Prosecutor v. Sabit Tafil Geci et alia	362
1.26. Case: The Prosecutor v. Ivan Radivojević	364
1.27. Case: The Prosecutor v. Ismet Haxha et alia	366
1.28. Case: The Prosecutor v. Oliver Ivanović et alia	368
1.29. Case: The Prosecutor v. Sahit Halitaj	372
1.30. Case: The Prosecutor v. Xhemshit Krasniqi (Kukës, Cahan)	373
 2. CASES WHEREIN THE PROCEEDINGS ARE ONGOING	375
2.1 Case: The Prosecutor v. Agim Demaj et alia (Drenica)	377
2.2 Case: The Prosecutor v. protiv Remzi Shala	383

2.3 Case: The Prosecutor v. Fatmir Limaj (Belanica)	384
2.4 Case: The Prosecutor v. Skender Bislimi.....	386
2.5 Case: The Prosecutor v. Zoran Vukotić (Vukotić I)	387
2.6 Case: The Prosecutor v. Zoran Vukotić (Vukotić II)	389
2.7 Case: The Prosecutor v. Zoran Vukotić (Vukotić III)	391
2.8 Case: The Prosecutor v. Darko Tasić	392
2.9 Case: The Prosecutor v. Milorad Zajić	393
3. CASES WHEREIN THE DEFENDANTS ESCAPED FROM DETENTION AFTER THE INDICTMENT HAD BEEN FILED	395
3.1. Case: The Prosecutor v. Stolić and Lakušić	397
3.2 Case: The Prosecutor v. Vladica Maksimović.....	399
3.3 Case: The Prosecutor v. Lulzim Ademi	400
3.4 Case: The Prosecutor v. Pejić Dragiša	402
3.5 Case: The Prosecutor v. Igor Simić et alia	403
3.6 Case: The Prosecutor v. Ljubiša Mladenović	405
3.7 Case: The Prosecutor v. Žarko Cvetanović et alia	407
3.8 Case: The Prosecutor v. Momčilo Jovanović	409
Statistics on war crimes trials taking place before the Kosovo courts in the period from 1999 to 2018	411

The Humanitarian Law Centre Kosovo (HLC Kosovo) began to monitor and analyse war crimes trials in Kosovo in early 2000 within the project ***Monitoring war crime trials and trials for other politically and ethnically motivated crimes***, when, after the end of the armed conflict in Kosovo, the first main trials on these charges were opened.

1. The armed conflict in Kosovo

The armed conflict in Kosovo lasted from February 28, 1998 (when 21 Albanians were killed in Likoshan/Likošan and Qirez/Ćirez¹), until the signing of the Military Technical Agreement, known as the Kumanovo Agreement, on June 9, 1999, between NATO/KFOR and the forces of the Federal Republic of Yugoslavia (FRY) and the Republic of Serbia (RS).

1.1. The internal conflict

The internal armed conflict was taking place between the armed forces of SRJ and RS (AY, the police forces and paramilitary units) and members of the Kosovo Liberation Army (KLA).

The internal conflict was taking place from February 28, 1998 to March 23, 1999, i.e. until the rejection of the then President of the Republic of Serbia, Slobodan Milošević, to accept the peace agreement and to withdraw military and police forces from Kosovo.

1.2. The international conflict

The Kosovo conflict attained the features of international conflict at the beginning of the NATO bombing of the territory of Yugoslavia, i.e. Serbia, on March 24, 1999.

The bombing came as a result of Belgrade's refusal to accept international demands for stopping violence in Kosovo. It lasted for 78 days and ended when the Kumanovo Agreement was signed on June 9, 1999.

1.3. The Kumanovo agreement

The NATO bombing ended with the signing of the Kumanovo Agreement. Under the agreement, the armed forces of Serbia and Yugoslavia accepted to withdraw from the territory of Kosovo. They were to withdraw within 11 days.

2. The consequences of the armed conflict

During the armed conflict in Kosovo, many crimes against the civilian population were committed. These crimes have the features of war crimes because they were committed during the armed conflict or occupation.

The day after the signing of the Kumanovo Agreement, the United Nations Security Council (UN Security Council) passed Resolution 1244 on Kosovo.

(1) According to international practice which was adopted and applied in many decisions of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY), as well as by many recognized international organizations (HRW, AI) that were researching the causes and consequences of the armed conflict in Kosovo, the internal conflict lasted from February 28, 1998, when twenty-one Albanians, all civilians, were killed in the villages of Qirez/Ćirez and Likoshan/Likošan, according to the sources available to the HLC Kosovo. The mentioned date is considered the beginning of the internal armed conflict due to the increased intensity of the conflict between the KLA and the armed forces of Serbia and Yugoslavia, as well as due to the intensity of crimes committed against the civilians: https://www.hrw.org/legacy/reports98/kosovo/Kos9810-11.htm#P1163_183734, page 2.

In addition to regulating the transitional period, this resolution included Kosovo into the jurisdiction and mandate of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) based in The Hague.

The resolution also enabled the establishment of a judicial system, which was a condition for the prosecutors and judges in Kosovo to begin prosecuting war crimes.

3. Organisation of the judicial system

Immediately after arriving in Kosovo, in June 1999, the United Nations Mission in Kosovo (UNMIK) began with the formation of provisional authorities, including the judicial structure.

The Special Representative of the Secretary General (SRSG) formed the Joint Advisory Council (JAC) on June 28, which had the role of recommending the appointment of judges and prosecutors. During the mandate that lasted for three months, this Council proposed 55 judges and prosecutors, including the members of minority communities.

The Advisory Council closed its operations on October 7, 1999 and was replaced by the Interim Advisory Committee (IAC), which, after considering 700 requests and 560 interviews, recommended to UNMIK the appointment of 300 judges and prosecutors and over 200 lay judges, who were appointed in the territory of Kosovo until June 2000. Among the nominees there were very few members of minority communities, especially Serbs who, due to various pressures, especially from Belgrade, refused to join the new judicial system of Kosovo after their appointment.

The absence of members of minority communities in the judicial system, as well as the fact that the suspects or accused in cases of serious crimes or war crimes were mostly Serbs, caused great dissatisfaction, especially among the Serbs, because the charges were to be adjudicated by the trial panels composed mainly of Albanians. For this reason, at the beginning of February 2000, the SRSG issued a regulation governing the issue of engaging international judges and prosecutors within the judicial system. First, international judges and prosecutors were appointed for the then Mitrovicë/Mitrovica District Court, and in late May that year, international judges and prosecutors were appointed for the courts and prosecution offices throughout the territory of Kosovo.

In early 2001, international judges and prosecutors were able to involve themselves in ongoing proceedings or to, independently, take on new, sensitive cases. The engagement of international judges and prosecutors was aimed at ensuring impartiality and objectivity in the work of courts and prosecution offices.

Since 1999, the establishment of a special court for war crimes and other ethnically or politically motivated crimes was continuously the subject of consideration among the relevant institutions. However, this idea faced the problem of securing personnel from all ethnic communities. The idea of establishing a special court was abandoned in late 2000, due to, *inter alia*, the lack of material resources. On the other hand, the engagement of international judges and prosecutors and their focus on war crimes began to bring initial results.

The HLC Kosovo insisted on the need to establish a special court or special departments, which would be part of the Kosovo judicial system, and be solely competent for the prosecution of war crimes. The HLC Kosovo made special mention of these views in the recommendations of the annual reports on the ongoing trials for the most sensitive crimes. In October 2013, the HLC Kosovo organized a round-table with the topic 'Does Kosovo need a Special War Crimes Court or a Special Department' which would exclusively deal with war crimes charges and ethnically and politically motivated crimes?. The

conclusions of the gathered participants, based on the views of the majority of participants, were that the Kosovo judiciary, with the existing capacities, could face and deal with war crimes, i.e. the trials for these criminal offences.

In a little bit less than two years later, on August 3, 2015, the Kosovo Parliament voted for the amendments to the Constitution of Kosovo which would regulate the issue of establishing Specialized Chambers and the Specialized Prosecutor's Office, based in The Hague, that will have the competence over the crimes against humanity, war crimes and other criminal offenses provided for in the laws of Kosovo, all in connection with the report of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, issued in January 2011².

Before this publication was compiled, no indictment had been filed by the Special Prosecutor's Office.

4. The legal framework for trials in Kosovo

All previous war crimes trials organized in Kosovo, in accordance with UNMIK Regulation 24/1999 of December 12, 1999, were classified as such mainly under the criminal code in force before March 29, 1989 (the Criminal Code of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia - CC SFRY).

Until April 2004, the criminal proceedings in these trials were conducted mainly under the Criminal Procedure Code which was in force on March 29, 1989, i.e. the Criminal Procedure Code of the former Yugoslavia, but many of the issues that were to be addressed were regulated by the SRSG regulations with the application of international norms.

Under these laws, the trials were held for crimes, human rights violations and violations of domestic and international regulations that occurred during the conflict and in connection with the conflict in Kosovo from February 28, 1998 to mid-June 1999.

In early April 2004, a set of newly passed criminal laws entered into force. Prominent international and domestic experts participated in drafting these legal regulations. Until the declaration of Kosovo's independence in February 2008, these laws had the status of provisional laws. During the said year, by special laws adopted by the Assembly of Kosovo, they were promulgated as the Kosovo ones.

The laws that entered into force on January 1, 2013 (the Criminal Code of the Republic of Kosovo, the Criminal Procedure Code of the Republic of Kosovo) and the Law on Courts of Kosovo were used as the basis for the reorganization of the entire judicial system of Kosovo. According to these laws, basic courts were competent for adjudication in the first instance. Appeals were to be adjudicated by the Court of Appeals. The Supreme Court of Kosovo was in charge of adjudicating in the third instance and upon extraordinary legal remedies.

5. Trials for War Crimes against the Civilian Population in Kosovo

After the signing of the Peace Agreement, investigators of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) launched investigations into the crimes committed in Kosovo. The members of the peacekeeping police force also participated in the investigations. Shortly after, the UNMIK Civilian

(2) The report of the Parliamentary Group of the Council of Europe was initiated by the report on crimes committed against the Serbs and disloyal Albanians during 1999, as well as on trafficking in weapons, drugs and human organs, compiled by Dick Marty, a Swiss Senator and the then Council of Europe's Special Rapporteur for the Council of Europe Parliamentary Assembly.

Police commenced their work in the field. The Kosovo Police Service (KPS, since 2008, the Kosovo Police - KP), whose establishment began in 1999, did not play a primary role in investigating war crimes until the beginning of the transfer of jurisdiction by EULEX to domestic institutions. Initially, the KP was involved in the investigation of these crimes through mixed war crimes investigation teams.

The first indictments for war crimes within the judicial system, which began to be established after the armed conflict, were filed by local prosecutors in late 1999 in cases wherein war crimes charges were to be adjudicated by local judges proposed by the Advisory Council and appointed by the SRSG. The trial panels were composed mainly of judges, Kosovo Albanians, who were in early 1990s excluded from the then judicial system and who, for almost a decade, had not exercised their judicial office. These mono-national trial panels were not free from bias, especially against members of the minority communities who were mainly indicted for war crimes.

The transfer of the most serious crimes into the competence of international judges and prosecutors was dictated not only by the complex political situation, or by the previous practice of the Albanian judges who avoided to adjudicate in cases where the defendants were of Serbian nationality, particularly in the intensified ethnic relations in Kosovo, but also by the increased pressure on local judges.

5.1. United Nations Mission in Kosovo (UNMIK)

In early 2000, the trial panels adjudicating on war crimes charges began to be staffed with international judges, first as panel members, while in 2003, trials for these offences began to take place before mixed panels which were, almost in all cases, presided by international judges, especially in cases involving KLA members as defendants or in other sensitive trials. All of these cases were adjudicated by the trial panels composed exclusively of international judges. Until the end of the UNMIK mission, that is, by mid-2008, war crimes trials were mainly taking place before international panels.

Since early February 2000, when international prosecutors began, for the first time, to represent indictments before the District Court of Mitrovicë/Mitrovica until the end of the mandate of the UNMIK mission, international prosecutors conducted investigations and represented war crimes indictments before all courts in the territory of Kosovo.

It is peculiar that the trials organized by the UN mission, in most cases, lasted for a long time, that the cases were repeatedly remitted to retrial, mostly due to poorly conducted investigations,

the fact that the witnesses were altering their testimony at the main trial compared to those given in the earlier stages of the proceedings or in the investigation, as well as because of the inability of prosecutors to obtain information from witnesses which would confirm the allegations set forth in the indictment. During the trial, mistakes were noted in the way investigations were conducted, especially by the police.

The reasons for a large number of cases that ended with acquittals were the testimonies of witnesses, which they often altered. It is peculiar that witnesses, in cases where the parties were of different nationalities, altered, in their subsequent statements, their allegations given in the pre-trial proceedings, that is, in order to 'reinforce' their statements before the trial panel. Otherwise, they would 'soften' them, i.e. alter them in favour of the defendants, or, they would refuse to testify.

In addition to war crimes, the UNMIK mission also conducted trials on charges of ethnically and politically motivated crimes, as well as specific cases of terrorism and the most serious cases related to the March 2004 events.

Mixed trial panels displayed professionalism in their work. Nevertheless, certain omissions were observed, which were mirrored in insufficient preparedness of international judges (and prosecutors) to deal with local regulations or to work in international missions, which was particularly visible at the beginning of their mandate in Kosovo. On the other hand, the longer they stayed in Kosovo, the greater their professionalism was and/or their adaptation to reality. However, one cannot overlook the fact that some very serious and sensitive trials were conducted in a highly professional manner by international judges, despite a large number of the defendants and the number of charges.

On the basis of regular trial monitoring during the mandate of this mission, the HLC Kosovo noted that the competent prosecution offices did not adequately classify certain criminal offences some of the defendants were charged with. A number of the defendants charged with the criminal offence of *Murder* committed during the armed conflict in Kosovo were members of armed military units. According to the HLC Kosovo observations, in these cases there were elements that the actions of the defendants be classified as a *war crime*. Such indictments were mostly filed by domestic prosecutors; yet, international prosecutors proceeded with prosecuting the same charges.

5.2. European Union Rule of Law Mission (EULEX)

The European Union Rule of Law Mission in Kosovo (EULEX) officially began its work in late 2008, taking over the competences of the UNMIK mission. This mission was fully operational in Kosovo in April 2009.

At the beginning of the mandate, the EULEX mission was tasked with monitoring, advising and mentoring in the field of customs, police, judiciary and the penitentiary system, with exclusive jurisdiction in war crimes trials. EULEX also acted on charges of politically and ethnically motivated crimes, organized crime and terrorism.

The trials over which EULEX judges had competence were held before mixed trial panels presided by international judges, with the exception of the court in Mitrovica/Mitrovicë (then the District Court, now the Basic Court) where, due to political tensions, the trials took place before trial panels composed exclusively of international judges. In cases of mixed trial panels (which was very rare during the mission), for security reasons, the trials were relocated and held at the premises of other courts in Kosovo or in the Supreme Court of Kosovo.

Until the narrow of the EULEX mandate, war crimes were investigated in Kosovo by interna-

tional prosecutors. They prepared the indictments and represented them before courts, except in two cases against four Serbs. In one case, after the investigation conducted by an international prosecutor, a domestic prosecutor filed an indictment against three Serbs, one of whom was a woman and the only female person charged with this crime in Kosovo (*The Prosecutor v. Slobodan Martinović et alia*). In this case, local prosecutors represented the indictment in the proceedings before the first-instance court. In the second case, a local prosecutor of the Special Prosecution Office of the Republic of Kosovo (SPRK) conducted an investigation, filed an indictment and represented it before the court of first instance (*The Prosecutor v. Zoran Kolić*). After the start of the mandate transfer to the domestic judiciary in June 2014, local prosecutors filed indictments against two Albanians, as well as two indictments, in joint teams with international prosecutors, against one Serb.

At the beginning of its mandate, the EULEX mission displayed some success in war crimes trials - the efficiency, transparency and promptness in organizing trials was increased, investigations were launched, indictments were filed, trials were organised against some former high ranking KLA members, who, at the time the proceedings were

initiated, were also holders of high political offices, the trials lasted shorter periods of time, and there were no frequent retrials.

The greatest issue that still marks these trials are the witnesses who, in the majority of cases, change their testimonies at the main trials compared to the ones from the earlier stages of the proceedings, and refuse to tell the true truth before trial panels. In addition to having a positive

impact on the Kosovo judiciary and the rule of law system as a whole, EULEX has not yet fulfilled the expectations from the beginning of the mandate, either in terms of the number of cases prosecuted, or in terms of witness protection, which led to the establishment of Specialized Chambers and the Special Prosecution Office, based in The Hague, which will be competent for investigating crimes committed in the period from January 1, 1998 to late December 2000.

6. The mission and mandate of EULEX, transfer of competences

Nowadays, the EULEX mandate in Kosovo is limited in terms of competences. The mission was originally planned to last by June 14, 2014. The mandate was then extended until June 14, 2016, to be renewed until June 14, 2018. EULEX has no longer executive competences. Its role will be to mentor and advise.

Since June 2014, EULEX prosecutors had the competence only in cases wherein investigations had been launched before that date, while the judges were competent only in ongoing proceedings and in cases wherein these judges had already been competent, until the end of all the phases of criminal proceedings.

Since mid-June 2014, local judges were supposed to be the majority of trial panels adjudicating on war crimes charges, as well as to act as presiding trial judges. Unfortunately, in a very small number of cases of war crimes were the local judges the majority of trial panels or serving as presiding trial judges. In practice, since the beginning of the transfer of competences to mid-June 2018, local prosecutors filed several indictments.

This publication covers war crime cases that were ongoing until the end of the executive mandate of EULEX.

The cases outlined below will be named according to the official names of the criminal proceedings on war crimes charges that were ongoing in Kosovo from 1999 to mid-October 2018.

The overview of war crimes trials that have been taking place in Kosovo since 1999 has been published in three languages. It will not only serve as a guide, but will represent a very useful and reliable source of information about these trials. It has been compiled on the basis of court documents in possession of the HLC Kosovo, as well as the experience gained while monitoring these trials, as well as the systematic analysis of the criminal proceedings the HLC Kosovo continuously monitored.

The overview of war crimes trials will serve as an important source of information to local judges and prosecutors in Kosovo who have taken over from EULEX the competences to prosecute war crimes charges. Moreover, for the first time, the media will have a complete insight into these cases that have been chronologically presented as per the date of the indictment.

The overview of war crimes trials will also be of great use to professionals, students, professors, as well as scientists in Kosovo and abroad, particularly to those who will focus on the impact of international missions on the establishment and development of the judicial system and the strengthening of rule of law in Kosovo.

1.

CASES CLOSED WITH FINAL JUDGMENTS

1.1.

Case:

The Prosecutor v. Miroslav Vučović

Info on Defendants:

1. **Miroslav Vučović** - Mosa (1948), Serbian, working as a driver at the Medical Centre Mitrovicë/Mitrovica.
2. **Božur Biševac**, from Suvi Do, the Municipality of Mitrovicë/Mitrovica, escaped from the Detention Centre in Mitrovicë/Mitrovica in August 2000 during the course of the main trial. The proceedings against him have been terminated.

Courts adjudicating the case:

All **first instance trials** against the Defendant Vučović took place before the then District Court of Mitrovicë/Mitrovica, except for the part of the third first-instance trial, following the riots that took place in March 2008 in Mitrovicë/Mitrovica and the courthouse, when the main trial was relocated to Prishtinë/Priština into the premises of the Supreme Court of Kosovo.

The **three appellate proceedings and the proceedings initiated upon the request for protection of legality** took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

The **first indictment** against the Defendants Vučović and Biševac was filed by Jusuf Mejzini, a prosecutor of the District Prosecution Office in Mitrovicë/Mitrovica, on November 29, 1999. He charged the Defendants with the criminal offense of *Genocide* (Article 141, Paragraph 1 in conjunction with Article 22 of the CC SFRY) - for the forcible eviction of the Albanian civilian population from the villages of Gushevc/Guševac and Suhodoll/ Suvi Do, the Municipality of Mitrovicë/Mitrovica, confiscation of personal property and valuables and burning of more than 40 houses in the village when an old handicapped woman was burnt to death in one of the houses.

The HLC Kosovo does not possess any information on the indictment assessment procedure, i.e. whether any objection has been filed against it.

On January 4, 2002, International Prosecutor Philip King Alcock (UNMIK) filed an amended indictment at the beginning of the retrial. The Defendant was charged with the commission of the criminal offence of war crime (Article 142 as read with Article 22 of the CC SFRY) – that he, individually and in complicity with others, as part of the joint criminal plan, from September 1, 1998 to June 9, 1999, in the district of Mitrovicë/Mitrovica, shot from various weapons, burned and pillaged houses, intimidated the villagers, displaced them, and performed the acts that resulted in the death of two people.

Prosecutor Alcock amended the indictment on October 10, 2002 while presenting his closing arguments. The defendant was charged with having committed 6 criminal offenses of *War Crimes*.

The indictment was also amended on May 5, 2008 by International Prosecutor Marie Bamieh (UNMIK). The Defendant was charged with the commission of the criminal offense of *War Crimes* on five counts: violation of health and bodily integrity, immense suffering, destruction of other people's property, pillaging, endangering the safety of others, intimidation and terror.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: The first first-instance trial was held between June 6, 2000 and January 18, 2001 before the following five-member mixed Trial Panel [Local judge Mahmut Halimi, acting as the Presiding Trial Judge, International Judge Christer Karphammer (UNMIK), acting as a panel member, and lay Judges Shaban Mlinaku, Enver Ramaxhiku and Bedri Hamza, acting as panel members]. During the main trial, the Trial Panel was in session for 21 days: 31 witnesses were heard, material evidence was administered and the Defendant testified before the Court.

- The second first-instance trial (the retrial) was held before the following mixed Trial Panel (UNMIK Judges: Chatherine Murchi-Uhel, presiding, Leonard Assira, District Court Judge Emine Kaqiku and Reserve Judge Kada Bunjaku, panel members). The main trial was opened on January 4, 2001 and lasted for 45 sessions during which 36 prosecution and defence witnesses were heard, the evidence was administered, and the parties to the proceedings presented their closing arguments.

- The third first-instance trial (the second retrial) was held before the following International Trial Panel (UNMIK Judges Lolita C. Dumla, presiding, John N. Filds and Dennis Luebke, members of the panel). The main trial was opened on August 16, 2007. The Trial Panel was in session for 40 days: 39 witnesses were heard (20 prosecution witnesses, 19 defence witnesses), two expert witnesses were heard, and the parties to the proceedings and the Defendants presented their closing arguments. The judgment was announced on May 23, 2008.

The time spent in detention was credited to the sentence imposed.

Although, during the course of these criminal proceedings, the Defendant was placed in detention on remand or house detention in his apartment in Mitrovicë/Mitrovica North, he did not attend the announcement of the judgment. The agency responsible for his apprehension, on the day of the announcement of the verdict, was not able to find him at the address where he had been serving his house detention. The judgment was announced in his absence.

First instance judgments:

In the first first-instance judgment dated January, 18 2001, the Defendant Vučković was found guilty of committing the criminal offense of *Genocide* committed in co-perpetration with the Co-defendant Biševac

and other unknown perpetrators for the total or partial destruction of the ethnic group, for the forcible expulsion of civilians from the village of Gushav/Gušavac, Suhodoll/ Suvi Do, Vinarc/Vinarce and Vidomiriq/Vidomirić. He was sentenced to 14 years of imprisonment.

In the judgment rendered after the repeated first instance trial issued on October 25, 2002 the Defendant Vučović was found guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* on three counts as described in the amended indictment: that, as part of an armed group, he participated in damaging and destructing the property of others by dangerous means; that he unlawfully appropriated on large scale the property of others; that he participated in the intimidation of the village population listed in the amended indictment by dangerous means or objects that caused the burning of many houses, mass evacuation of the population. For this, he was sentenced to an aggregate punishment of 12 years of imprisonment.

In the second judgement after the retrial (the third first-instance judgment) dated May 23, 2008, the Defendant was found guilty of committing the criminal offence of Robbery referred to in Article 142 in conjunction with Articles 22 and 26 of the CCY (CC SFRY) as described in Article 4, Paragraph 2 (g) of Protocol II additional to the Geneva Conventions, as well as the criminal offense of Harassment and Terror referred to in Article 142 in conjunction with Articles 22 and 26 of the CCY, as covered by Article 13, Paragraph 2 of Protocol II additional to the Geneva Conventions of 1949. For this, he was sentenced to an aggregate punishment of 8 years of imprisonment. The time spent in detention was credited to the sentence imposed.

Due to a lack of evidence, the Defendant was acquitted of all other counts in the amended indictment.

Appellate proceedings:

The parties to the proceedings appealed the first first-instance judgment. Due to the decision on the pronounced sentence, the judgment was challenged by the then District Prosecutor. The Defendant, through his Defence, challenged the judgment due to the violation of criminal procedure, erroneous and incomplete assessment of the evidence, violation of the criminal law and decision on criminal sanctions.

The remaining two judgments of guilty were appealed by the Defendant and his Defence on the grounds provided for in the Criminal Procedure Code in force at the time the first indictment had been filed (Criminal Procedure Code of the SFRY)

Judgments rendered upon appeals:

The first decision on the appeals:

- On August 31, 2001, a mixed Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges: Patrice de Charette, presiding, Renate Winter and local Judge Riza Loci, members), rendered a decision wherein the appeals of the Defendant and his Defence Counsel were granted, the first instance judgment was annulled and the case remitted for retrial.

Prior to the decision of the Appellate Court, the District Prosecutor withdrew the appeal.

In its decision, the Supreme Court was of the opinion that the crimes committed during the armed conflict in Kosovo could not have been classified as genocide.

The second decision on the Defendant's appeal filed against the judgment in the retrial:

Following the session held on May 19, 2004, an International Appellate Panel of the Supreme Court (UNMIK Judges: Agneiszka Klonwiecka Milart, presiding, Christine Linemann Proetel and Tudor Pantiru, members) annulled in its ruling dated July 15, 2004 the District Court's judgment dated October 25, 2002 and remitted the case for retrial because of the contradictions, differences and discrepancies in the witness testimonies, in order to have the witness testimonies specified and harmonised with the event. Another court's task in the retrial was to examine the nature of contradictions in the witness testimonies as well as the reliability of the witnesses.

The third decision on the Defendant's appeal filed against the second first-instance judgment in the retrial:

A five-member international Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges: Norbert Koster, presiding, Gay Van Craenm, Emilio Gatti, Ferdinand Bautier de Mergeot and Angela Kaptein, panel members), after the session held on June 9, 2009, the deliberation and voting held on September 14 and October 7, 2009, rendered a judgment whereby the Defendant Vučković was acquitted of all charges.

The Panel found that the Trial Panel in the second retrial (the third first-instance trial) had not correctly and completely determined the relevant facts, the discrepancies in the witness testimonies and the issues concerning the Defendant's alibi and that the case should not have been remitted for retrial. The Panel acquitted the Defendant by application of Article 6 of the European Convention on Human Rights (ECHR), which provides that every defendant is entitled to a public hearing in the criminal proceedings within "a reasonable time". Having applied the *in dubio pro reo* principle, the Panel ruled in favour of the Defendant.

Decision of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies:

The State Prosecutor of Kosovo filed a request for protection of legality (an extraordinary legal remedy) against the judgment (dated October 7, 2009) of the Supreme Court of Kosovo as the court acting upon the appeal of the Defendant Vučković filed against the third first-instance judgment).

The request was decided upon by a **five-member mixed Panel of the Supreme Court** (EULEX Judges: Maria Giuliana Civinini, as the Presiding Trial Judge, Charles L. Smith III, Lars Dahlstedt, local judges Marie Ademi, Salih Toplica, as panel members). On April 15, 2011, the Panel issued a judgment wherein it granted the request for protection of le-

gality filed by the State Prosecutor of Kosovo as the judgment of the Supreme Court dated October 7, 2009 contained substantial violations of Article 385 Paragraph 1 of the CPC and Article 6 of the ECHR. According to the findings of this Panel, the Supreme Court, as the second instance court, had the opportunity to make a new assessment of the evidence or to open the hearing at the second instance level, to administer the necessary evidence or to conduct a hearing of the witnesses instead of remitting the case to a retrial. According to the opinion of this Panel, the second instance court did not provide a proper interpretation of Article 6 of the ECHR, i.e. that the issue of 'reasonable time within which the proceedings are to be completed should be assessed in light of the circumstances of the case' (page 8 of the judgment dated April 15, 2011, last paragraph). According to this Panel, the present Article can be applied only when all ex officio opportunities provided for by the law for the purpose of determining the facts have been exhausted, while the Defendant could have been acquitted due to a lack of evidence.

1.2.

Case: The Prosecutor v. Miloš Jokić

Info on the Defendant:

Miloš Jokić (1979), Montenegrin, at the time of filing the indictment he was a student, member of the paramilitary units.

Courts adjudicating the case:

The main trials in the first instance took place before the District Court of Gnjilane/Gjilan.

The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

On February 25, 2000, District Public Prosecutor Sabit Malqi of the District Public Prosecution Office in Gnjilane filed an indictment against the Defendant Miloš Jokić in relation to the criminal offence of Genocide on several counts.

He charged the Defendant with the following: in the course of the armed conflict in Kosovo, in the capacity of leader of paramilitary units, during April and May 1999, armed, clad in a uniform with the insignia of the Radical Party, he systematically organized and planned actions aimed at destroying the Albanian nation, by continuously firing his weapon, going from one settlement to another and from one house to another, by provoking panic and fear among the residents of the villages of Smirna and Vrebane, the municipality of Vitina, by harassing, looting, beating and displacing people whom he forced to leave their homes and seek shelter in the forest or to leave Kosovo and go towards the Kosovo/Macedonian border. The Defendant is also charged with the murder of two people in the village of Verbana, i.e. Rexhep Emërrahu and Ramadan Ferati.

The same prosecutor filed another indictment against the Defendant on June 8, 2000 for the same criminal offence of Genocide. He was charged with the following: acting as a uniformed leader of nine armed men, having the same intentions, on May 30, 1999, in the village of Vërban/Vrebane, the municipality of Viti/Vitina, shooting his automatic weapon, he caused panic and fear among the villagers; in the house of Elmaz Selmani, he stopped M.T, and by threatening her with bombs and an automatic weapon containing a bayonet, and by placing the barrel on her chest, he took away the jewellery she possessed (gold bracelets, golden chain, rings, earrings). By threatening her with his weapon, he raped her in her bedroom, held her there for 5 hours during which time he was torturing her, after which he told her to go to Albania, by saying to her: "This is Serbian land".

In the same indictment, the Defendant was charged with the following: on the same day, in the same capacity, he was displaying national

hatred towards other villagers (M.T, E.S, K.S, H.J, H.J2, F.E, B.E) whom he, by the threat of weapons, lined up against a wire railing, deprived them of liberty for several hours, robbed them, took from them considerable sums of money and valuables, interrogated them for hours, and after more than five hours of torture, ordered them to go to Albania.

On September 18, 2000, while presenting his closing statement, Prosecutor Maliqi specified the actions the Defendant was charged with by stating certain names of the co-perpetrators.

During the retrial, International Prosecutor Philip Kearney (UNMIK) submitted an amended indictment to the court on March 21, 2002, whereby he charged the Defendant with the commission of the criminal offence of War Crime against the Civilian Population on ten counts.

He charged the Defendant with the following: during the armed conflict in Kosovo, clad in a paramilitary camouflage uniform, in accordance with the agreement reached with other uniformed men, he participated in a series of criminal actions in the villages of Vérban/Vrbane and Smirë/Smira, the municipality of Viti/Vitina, with the intention of expelling from Kosovo the Albanian inhabitants of the mentioned villages:

- Count I - the murder of Ramadan Berati on April 15, 1999 in the village of Smirë/Smira, in the municipality of Viti/Vitina, as well as the beating of a large number of villagers, plunder and destruction of their property;
- Count II – the displacement, on the same date, of a large number of locals from the village of Smirë/Smira who were forced and threatened with weapons to leave their homes and told to go to Macedonia;
- Count III - the displacement of a large number of villagers of Vérban/Vrbane, in early May 1999, who were forced to leave their houses and escape to the forest, as they were threatened with weapons;
- Count IV - the killing of Rexhep Emerllah on 9 May 1999, in the village of Vérban/Vrbane;
- Count V - the rape of M.T. on May 30, 1999, in the village of Vérban/Vrbane, from whom a large quantity of valuables (jewellery) was taken;
- Counts VI and VII - unlawful deprivation of liberty of several persons (M.T, K.S, H.J, E.S, H.J and F.E) on May 30, 1999 in the house of E.S. which lasted for several hours. Being threatened with weapons, they were robbed and instructed to leave the village and go to Albania. They were told "This is Serbian land";
- Count VIII - inhumane treatment of S.B, SF, F.E. and E.C, on April 15, 1999, who were, while deprived of liberty, interrogated and beaten;
- Count IX - on May 30, 1999, the injured party B.E, who was deprived of liberty for several hours, was forced, by the threat of weapons, to do various jobs for the Defendant and his group;
- Count X – on May 30, 1999, in the village of Vérban/Vrbane, together with two unknown perpetrators, the Defendant destroyed and stole the property on a large scale that was not justified by military needs (20 to 30 watches, selected pieces of home furniture, electric appliances owned by M.T. and her husband V.S, in the value of several thousand DEM; he also took from 25-26 houses in the village everything that could be carried).

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The first first-instance trial:

Acting upon the indictment dated February 25, 2000, a five-member Trial Panel of local judges (professional Judge Hasan Sadiku, presiding, Judge Ilmi Dalipi and lay Judges Behlul Gagica, Ismet Jakupi and Nuri Selmani, panel members) opened the main trial on May 15, 2000. During the hearing, the indictment was read and the defence requested that the indictment be represented by an international prosecutor and that the case be adjudicated by an international or mixed panel. The trial was suspended.

After the aforementioned indictment was joined with the indictment dated June 8, 2000, the trial resumed on June 20, 2000 before a different panel, i.e. a mixed panel of the District Court of Gjilan/Gnjilane [local Judge Hasan Sadiku, presiding, International Judge Patrice De Charette (UNMIK) and lay judges Behlul Gagica, Ismet Jakupi and Baki Azemi, panel members]. The Panel was in session for 8 days, it heard 17 witnesses proposed by the prosecution and 1 defence witness. The statements of certain prosecution and defence witnesses from the earlier stages of the proceedings were read and many pieces of material evidence were administered. The Defendant testified before the Panel and the parties presented their closing arguments when the local prosecutor specified the indictment in the aforementioned manner.

The second first-instance trial:

Following the decision of the Supreme Court of Kosovo, the retrial against the Defendant Jokić was opened on September 21, 2001, before a mixed Trial Panel (UNMIK Judges: Vagn Joensen, presiding, Hajnalka Karpati and local Judge Ilmi Dalipi, panel members). The trial was opened as per the indictments dated February 25 and June 8, 2000. In the course of the trial, the Panel was sitting for 22 days, when it heard 14 witnesses proposed by the prosecution and four defence witnesses. A site inspection was carried out at the locations mentioned in the indictments, the statements of certain witnesses from the previous stages of the proceedings were read, and many pieces of material evidence were administered, as submitted by the parties to the proceedings. In the presence of the Prosecutor and the Defence, the Presiding Trial Judge heard 11 witnesses proposed by the Defence in the premises of the District Court of Belgrade.

The parties presented the closing arguments. In his closing argument, the International Prosecutor withdrew Count I of the amended indictment and stood by its remainder.

First instance judgments:

The first first-instance judgment:

In the judgment announced on September 20, 2000, the Trial Panel found the Defendant Jokić guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* and sentenced him to 20 years of imprisonment. The time spent in detention on remand, which was extended until the judgment became final, was credited towards the imposed sentence.

The second first-instance judgment (following the retrial):

After the main trial, the Trial Panel rendered a judgment on May 3, 2002, wherein it acquitted the Defendant Jokić of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on all counts.

There was no appeal filed against this judgment by any of the contested party, therefore, it became final on August 5, 2002.

Appellate proceedings:

The judgment dated September 20, 2000, whereby the Defendant Jokić was sentenced to 20 years of imprisonment, was appealed by the defence due to substantial violations of criminal procedure, an erroneous and incomplete determination of the factual state, misapplication of the criminal law and the decision on criminal sanctions.

**Judgment rendered
upon appeals:**

After the session of the Appellate Panel on April 26, 2001, the three-member International Panel of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges: Antii Ruotsalainen, presiding, Renata Winter and Guy Van Craen, panel members) rendered a ruling whereby it granted the appeal of the Defence Counsels, annulled the judgment of the District Court of Gjilan/Gnjilane dated September 20, 2000 and remitted the case to the first instance court for a retrial.

1.3.

Case:

The Prosecutor v. Andelko Kolašinac et alia

Info on Defendants:

1. **Andelko Kolašinac** (1951), Serbian, BA in law.
2. **Čedomir Jovanović** (1941), Serbian, driver.
3. **Nenad Matić** (1960), Serbian, completed elementary school.
4. **Vekoslava Simić** (1962), Serbian, doctor.
5. **Vitošević Arsenije - Aca Pužinko**, (1939), Serbian, worker.
6. **Stanislav Lević** (1949), Serbian, worker.
7. **Krstić Novica** (1957), Serbian.
8. **Radoslav Mišić** (1953), Serbian, completed elementary school, worker.

Courts adjudicating the case:

The first instance trials (the first one and the retrial) took place before the then District Court of Prizren.

The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

The first indictment against the eight Defendants was filed on August 7, 2000 by the public prosecutor of the District Prosecution Office in Prizren, Skender Morina. He charged the Defendants with the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* (Article 142, paragraph 1 of the CC SFRY), individually and in mutual complicity. In the capacity of armed and uniformed members of the paramilitary, during the armed conflict in Kosovo, they applied inhumane treatment, intimidated, robbed, burnt houses, expelled and killed a number of Albanian civilians, including children, women and elderly people in Rrahovec/Orahovac and the surrounding villages (Bellacërkë/Bela Crkva, Celinë/Celina, Brestoc/Brestovac, Krushë e Madhe/Velika Kruša, Nagafc/Nogavac, Bratotin, Potoçan i Ulët/Donje Potoçane, Hoçë e Vogël/Mala Hoča, Xërxe/Zrze).

On October 1, 2002, at the beginning of the first instance trial, International Prosecutor Thomas E. Hickman (UNMIK) amended the indictment against the Defendant Andelko Kolašinac charging him with the following: during the armed conflict, in the capacity of President of the Municipal Assembly of Rrahovec/Orahovac and Commander of the Civil Protection staff, he issued and executed orders of the superiors, assisted the war effort and the Serb ethnic agenda, obliged the civilian population (over 500 Albanians) to forced labour, supported robbery, plunder and the destruction of the valuables of the expelled Albanians, failed to use his authority to stop the aforementioned actions, failed to report the committed crimes to the competent authorities and assisted the police in finding locations for mass graves in order to cover up the traces of the crimes.

On January 15, 2003, at the end of the retrial, the said international prosecutor amended the indictment in his closing statement when he specified the actions of the Defendant Kolašinac.

The last amendments to the indictment: On November 4, 2009, International Prosecutor Gabiele Casalen (EULEX) amended the indictment by charging the Defendant with the commission of the criminal offence of Breach of Trust. During April and May 1999, in the capacity of Commander of the Civil Protection staff in Rahovec/Orahovac, he failed to fulfil his duty to prevent the theft, robbery and destruction of the forcibly abandoned properties of thousands of Kosovo Albanians who had been displaced by the Serbian army.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

- After the indictment was filed, on August 21, 2000, the Defendants (apart from Kolašinac and Jovanović) escaped from the Detention Centre in Mitrovicë/Mitrovica. Hence, the proceedings against them were suspended.

In relation to the Defendants Kolašinac and Jovanović, the opening of the main trial was scheduled to take place on December 11, 2000 before the local judge Xhevdet Elshani, presiding, the international judge Daniel Gruia (UNMIK), a panel member, and three lay judges. The trial was not open to the public. The Defendants were not apprehended and brought to court.

By the UNMIK Regulation dated December 15, 2000, the case was to be adjudicated by a trial panel composed of three professional judges, two of whom, at least, should be international judges. The panel was to be presided by an international judge. As Judge Elshani was unable to participate in the new panel, a three-member international trial panel was established (UNMIK Judges: Ingo Risch, presiding, Daniel Gruia and Lis Sears, panel members) before which the main trial was opened on May 2, 2001. The Trial Panel was in session for 15 days, during which 51 witnesses were heard. For security reasons, some witnesses were heard before the District Court in Belgrade.

The indictment was represented by Thomas Hickman, an international prosecutor from Prizren.

The second first-instance trial (the retrial) commenced on October 1, 2002 before a three member Trial Panel (UNMIK Judges: Hajnalka Veronika Karpati, presiding, Dierk Halmken and a local judge Genc Nixha, panel members). The main trial consisted of 30 sessions during which 39 prosecution witnesses and seven defence witnesses were heard, 8 witness statements from the earlier stages of the proceedings were read and material evidence was adduced.

The third first-instance trial (the second retrial) consisted of one court session held on November 4, 2009 as per the indictment amended on the same date before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Malcolm Simmons, presiding, Klaus Huner and a local judge Fillim Shkoro, panel members).

First instance judgments:

In the first instance judgment dated June 14, 2001, the Defendant Kolašinac was found guilty of committing the criminal offense of *Assisting the Perpetrator after the Commission of a Criminal Offence* for which he was sentenced to five years of imprisonment. The time spent in detention was credited to the sentence.

In the same judgment, the Defendant Jovanović was found guilty of a War Crime against the Civilian Population for which he was sentenced to 20 years of imprisonment, including the time spent in detention. Detention on remand was ordered against him until the judgment became final.

In the judgment dated January 31, 2003, rendered after the retrial, the Defendant Kolašinac was found guilty, on some counts, of the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* as per the acts described in the indictment, as well as of command responsibility. He was sentenced to eight years of imprisonment.

In the present judgment, due to a lack of evidence, he was acquitted of the charge of covering up the traces of forced expulsion, the destruction of the property of expelled victims, and aiding in covering up of murders.

In the judgment dated November 4, 2009, rendered after the retrial, the charge filed by the international prosecution in relation to the criminal offence of Breach of Trust (Article 148 of the CC SAPK) was dismissed as the statutory limitations had expired.

Appellate proceedings:

The judgment of the then District Court of Prizren dated June 14 2001 was appealed by the Prosecutor and the Defence Counsels.

- The International Prosecutor contested the aforementioned judgment due to an erroneous and incomplete determination of the factual situation in relation to the Defendant Kolašinac.

- The Defence Counsels challenged the judgment on all grounds provided by the Criminal Procedure Code, i.e. substantial violations of criminal procedure, violation of the criminal law, the erroneous and incomplete determination of the factual situation and the decision on punishment.

The judgment of the District Court of Prizren dated January 31, 2003 (the retrial) was appealed by the Defence Counsel who challenged the judgment on all grounds provided for in the Criminal Procedure Code.

In his capacity of State Prosecutor, International Prosecutor Peter Kornek (UNMIK) assessed in his response the Defendant's appeals that the appeals were partially founded in relation to the participation of the Defendant in the deportation of the civilian population and the commission of the criminal offence under Article 142 of the CC SFRY. He moved the higher instance court to partially modify the first judgment.

Judgments rendered upon appeals:**The first decision rendered upon the appeals:**

A mixed panel of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges: Partice de Charette, presiding, Agneiszka Klonowiecka Milart, a panel member, and a local judge Zait Xhemajli, a panel member) in their judgment dated November 2, 2001, rejected the appeals filed on behalf of the Defendant Jovanović and, hence, affirmed the judgment of the

District Court of Prizren whereby he had been found guilty of having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* for which he had been sentenced to 20 years of imprisonment. In the same judgment, the Prosecutor's appeal against the Defendant Kolašinac was granted. The judgment of the District Court of Prizren dated June 14, 2001 was annulled in relation to the Defendant and the case was remitted to the first instance court for retrial.

The second decision rendered upon the appeals:

On January 9, 2004, a three-member panel composed of International Judges of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges: **Agneiszka Klonowiecka Milart**, presiding, Gustin Reichbach and Edward Wilson, panel members) issued a ruling wherein the appeals of the Defendant Kolašinac were granted, the judgment of the District Court of Prizren dated January 31, 2003 annulled and the case remitted to a retrial along with the instructions to the first instance court for further action.

1.4.

Case:

The Prosecutor v. Radovan Apostolović et alia

Info on Defendants:

1. **Radovan Apostolović** - Rajko (1959), completed secondary school of economics.
2. **Božur Biševac**, from the village of Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi Do, Mitrovicë/Mitrovica municipality where his last permanent residence was registered; escaped from detention on remand in August 2000. The proceedings against this Defendant were terminated after the indictment had been filed.
3. **Kragujević Mičko** - Šolje, from the village of Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi Do, at large.
4. **Bogoljub Jevtić** from the village of Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi Do, Mitrovicë/Mitrovica municipality, at large.
5. **Ljubiša Simić**, postman, from the village of Suhodolli i Epërm/Gornji Suvi Do, Mitrovicë/Mitrovica municipality, at large.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the then District Court of Mitrovicë/Mitrovica.

Indictment:

The first indictment:

On September 8, 2000, Prosecutor Yusuf Mejzini of the then District Prosecution Office in Mitrovicë/Mitrovica filed an indictment against the Defendants for having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

He charged the Defendants with the following: in March and April 1999, during the armed conflict in Kosovo, uniformed and armed, with the aim to completely displace the Albanian population, in complicity with each other as well as with other unknown people, taking advantage of the absence of ethnic Albanian residents of the villages of Suhodolli i Ulët/Donji Suvi Do, who, fearing an attack of the Serbian army and the police had left their houses, in accordance with the previous agreements, they plundered on large scale the property from the houses in this village, and subsequently set them on fire to prevent their owners from returning to their homes.

At the outset of the main trial as per the indictment of the District Prosecution Office, International Prosecutor Michael E. Hartman (UNMIK) was representing the Prosecution. At the very beginning of the trial, on April 10, 2001, he specified the indictment. The trial resumed against the Defendant Radovan Apostolović in relation to the criminal offence of *War Crimes* in co-perpetration with the remaining Defendants who had been charged in the original indictment. On that occasion, the actions the Defendant had been charged with were specified. The remaining Defendants were not available to the judicial authorities.

According to the amendments, during April 1999, the Defendant usurped the money and property worth over DEM 72,000, two Mercedes-Benz vehicles, two tractors, and other valuables from the house of the Alushi family after which he set the auxiliary building on fire. He was also accused of usurping the movable property from the Kajtazi family house after which he set it on fire.

The first indictment amendment:

The same international prosecutor amended the indictment on July 13, 2001. He charged the Defendant Apostolović with having committed the following criminal offences: in complicity with the persons mentioned in the original indictment and other unknown persons, in April 1999, he unlawfully appropriated the property and money from the Alushi family. In addition to that, the Defendant was charged with having committed the criminal offences of *Causing General Danger*, *Damage to Property belonging to Others* and *Aggravated Theft*.

The second indictment amendment:

On January 28, 2002, while presenting his closing statement, Prosecutor Hartman amended the indictment against the Defendant Apostolović by classifying the previously described Defendant's actions as *Aggravated Theft*.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: On January 22, 2001, the main trial as per the indictment was opened before a mixed Trial Panel of the District Court of Mitrovicë/Mitroviča (local Judge Nesrin Lishta, International Judge Renate Winter (UNMIK), panel members, lay judges Binak Shabani, Elmaz Gjata, Bejtullah Mustafa, panel members). At the following hearing, International Judge Winter was the Presiding Trial Judge at the insistence of the Defence. For the same reasons, the Trial Panel was shortly replaced by a three-member mixed Panel of professional judges (Renata Winter, presiding, International Judge Vang Joensen (UNMIK) and local Judge Avdi Dinaj, panel members).

The Trial Panel was in session for 22 days during which 10 prosecution witnesses were heard, a site inspection was conducted, material evidence was produced, the Defendant testified before the Panel and the parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment: In the judgment of the Trial Panel dated January 28, 2002, the Defendant Apostolović was acquitted of the charges that, in complicity with Božur Biševac, Kragović Micko, Bogoljub Jeftić, a policeman Zoran from Kragujevac and other unidentified persons, he committed the criminal offence of *Aggravated Theft* at the expense of the aforementioned victims.

According to the information available to the HLC Kosovo, the Prosecution filed an appeal against the judgment of acquittal.

1.5.

Case:

The Prosecutor v. Sava Matić

Info on the Defendant: Sava Matić (1963), Serbian, completed elementary school, guard, member of paramilitary units.

Court adjudicating the case: The main trial in the **first instance and the retrial** were taking place before the District Court of Prizren.
The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment: On September 11, 2000, Skender Morina, a local prosecutor of the District Public Prosecution Office in Prizren, filed an indictment against Sava Matić in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

He charged the Defendant Matić with the following: during the armed conflict in Kosovo, in July 1998, in the territory of the municipality of Orahovac/Rrahovec, in the villages of Krushë e Madhe/Velika Kruša and Potoqan i Ulët/ Donje Potoçane, acting as a member of paramilitary units, clad in camouflage police uniform, armed with automatic weapons, by executing orders of others, he violated the rules of international law by carrying out attacks against the civilian population, by applying measures of intimidation, terror, hostage taking, illegal detention, unlawful appropriation of property on a large scale that was not justified by military needs, by setting the houses of the Albanian population on fire and by participating in the execution of 42 villagers of Krushë e Madhe/Velika Kruša.

The amended indictment:

During the retrial, the indictment was also represented by the local public prosecutor from Prizren, Skender Morina, who specified the indictment filed against Matić wherein he stated the following: during the armed conflict in Orahovac/Rrahovec, in July 1998, in Kosovo, from March 23, 1999 to June 12, 1999, in the territory of the municipality of Orahovac, in the villages of Velika Kruša/Krushë e Madha and Donje Potoçane/Potoqan i Ulët, the Defendant participated in the execution of 42 villagers of Krushë e Madhe/Velika Kruša.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: **The first first-instance trial:**
The main trial as per the indictment was opened on January 22, 2001 before a mixed Trial Panel (UNMIK Judges: Daniel Gruia, presiding, Ingo Risch and local Judge Muharem Vehapi, panel members). During the trial, the Panel was in session for five days. Following the prose-

cution's submissions, 9 witnesses were heard. The Defendant testified before Panel. The parties presented their closing arguments.

The second first-instance trial (the retrial):

The retrial against the Defendant Matić was opened on November 22, 2001 before a three-member International Panel (UNMIK Judges: Hajnalka Karpati, presiding, Bergit Lange-Klepsch and Timothy Clayson, panel members). The Panel was in session for 19 days. As per the prosecution's motions, twelve witnesses were heard. A site inspection was conducted, material evidence was adduced and the Defendant testified before the Panel. The parties presented their closing arguments.

First instance judgment:

The first first-instance judgment:

In the judgement announced on January 29, 2001, the Defendant Matić was found guilty of committing the criminal offence of Light Bodily Harm. On April 23, 1999, in the vineyards of the Rahovec/Orahovac area, he injured Ali and Hasan Hajredini with his weapon, and was sentenced to an imprisonment of 2 years. The time spent in detention from December 27, 1999 was credited towards the imposed sentence.

The second first-instance judgment:

In the judgement announced on March 27, 2002, the Defendant Matić was acquitted of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* due to a lack of evidence.

Appellate proceedings:

Appeals against the first first-instance judgment:

The first-instance judgment dated January 29, 2001 was appealed by all the parties to the proceedings.

The District Public Prosecutor from Prizren filed an appeal due to substantial violations of criminal procedure, violations of the criminal law and an erroneous determination of the factual situation.

The Defence Counsel challenged this judgment on the grounds of erroneous and incomplete determination of the factual situation and inadequate punishment.

An appeal against the judgment rendered following the retrial:

The first instance judgment in the retrial whereby the Defendant Matić was acquitted of charges was appealed by the Public Prosecutor of the District Prosecutor's Office in Prizren on the same grounds as it was the case with the first first-instance judgment.

Judgment rendered upon appeals:

The first decision rendered upon the parties' appeals:

An international Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges: Patrice De Charette, presiding, Antti Ruotsalainen and Marti Harsia, panel members), in their ruling dated June 13, 2001, granted the appeal of the Public Prosecutor and remitted the case to a retrial before the first instance court.

By this ruling, the appeal of the Defence Counsel was rejected as unfounded.

The second decision rendered upon the Prosecutor's appeal:

An international Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges Tudor Pantiru, presiding, Lolita Dumlaao and Christof Von Feilitiszch, panel members) rendered a ruling on April 14, 2003, wherein it dismissed as impermissible the appeal of the District Public Prosecutor of Prizren filed against the judgment of the District Court of Prizren dated April 29, 2002.

According to this ruling, on February 26, 2003, the Public Prosecutor of Kosovo submitted a written opinion to the Supreme Court of Kosovo, proposing that the appeal of the District Public Prosecutor be rejected and the first-instance judgment dated April 29, 2002 affirmed. The Kosovo Public Prosecutor clarified his written opinion at the session of the Appellate Panel held on April 14, 2003, on which occasion he declared that he would like to withdraw the District Prosecutor's appeal.

The judgment became final on April 14, 2003.

1.6.

Case:

The Prosecutor v. Momčilo Trajković

Info on the Defendant:

Momčilo Trajković, (1947), K/S, secondary school, former Head of the Ministry of Interior Section (MIS) in Kamenicë/Kamenica.

Courts adjudicating the case:

The first instance trials (the first one and the second repeated one) were held before the then District Court of Gjilan/Gnjilane.

The appellate proceedings were held before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

The first indictment against the Defendant Trajković was filed on April 3, 2000 by the District Public Prosecutor from Gjilan/Gnjilane, Sabit Maliqi. He charged the Defendant with committing the criminal offence of Attempted Murder of MF, a civilian, on 27 June 1999 in Kamenicë/Kamenica, as well as with Unauthorized Possession of Weapons.

On September 21, 2000, the **same prosecutor** filed a new indictment against the Defendant, charging him with the following: in the capacity of Head of the MIS in Kamenicë/Kamenica, during the period from April 1 to May 20, 1999, he committed the criminal offence in continuation of *War Crimes against the Civilian Population*. He deliberately and systematically undertook criminal acts against an unarmed civilian population, deprived several persons of their lives or inflicted bodily harm against them, abused, violated their bodily integrity and health, displaced them, applied measures of fear and terror, held them hostages, collectively punished them, seized and destroyed private property.

The indictment was amended on February 26 and March 20, 2003 during the retrial by UNMIK International Prosecution Cecilia Tillada. She specified the original indictment in relation to the criminal offense of War Crimes on 11 counts, as well as the charges of Attempted Murder of two civilians committed on June 27, 1999 and Unlawful Possession of Weapons.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The first first-instance trial was opened on November 23, 2000 as per the indictment dated April 3 before a mixed Trial Panel (UNMIK Judge Patrice de Sharette, presiding, Judge Hasan Sadiku, panel member, lay judges: Halit Gashi, Efete Shala and Tefik Muji). The Panel was sitting for 18 days when 26 prosecution witnesses and injured parties were heard and material evidence adduced. The judgment was announced on March 6, 2001. During the trial the indictment was represented by Prosecutor Vaxhid Idrizi.

The second first-instance trial (the retrial) - the main trial before a mixed Trial Panel (UNMIK Judges: Timothy Clayson, presiding, Vinod Boolell, panel member, a local judge Fahredin Ymeri, panel member) as per the 2000 indictment was opened on May 27, 2002. The Trial lasted for 28 hearings during which 41 prosecution and defence witnesses were heard, material evidence adduced and crime scene inspection completed. The prosecutor amended the indictment during the trial. During the course of the trial, the indictment was represented by International Prosecutors Cecilia Tillada and Elizabeth Rennie (UNMIK). The Defendant was released on bail on July 26, 2002. He did not attend the announcement of the judgment. An international warrant was issued.

First instance judgments:

In the judgment dated March 6, 2001 the Defendant was found guilty of Attempted Murder, Unlawful Possession of Weapons, War Crimes against Humanity on certain counts of the indictment charging him with War Crimes, for which he was sentenced to 20 years of imprisonment.

Due to a lack of evidence, the Defendant was acquitted of certain War Crimes charges.

In the judgment, dated November 28, 2003 the Defendant was acquitted of War Crimes under Counts I to XI of the indictment as amended on March 26, 2003, as well as of Attempted Murder of AP.

In the same judgment, he was found guilty of Attempted Murder of MF committed on June 27, 1999 and Unlawful Possession of Weapons, for which he was sentenced to an aggregate punishment of three (3) years and three (3) months of imprisonment.

Appellate proceedings:

Through his Defence, the Defendant challenged the first-instance judgment on all the grounds provided for in the Criminal Procedure Code. He particularly objected to the testimonies of the prosecution witnesses and violation of the criminal law when sentencing.

The Defendant also challenged the judgment rendered after the retrial on all the grounds provided for by the law, especially emphasizing that the enacting clause of the judgment was unclear and inconsistent, that the reasoning was incomplete, and that possession of weapons in the critical period (June 1999) did not constitute a criminal offence.

Judgment rendered upon appeals:

Acting upon the appeals, the Supreme Court of Kosovo, as the second instance court (UNMIK Judges: René Winter, presiding, Leonard Assira, panel member, a local judge Zait Xhemajli, panel member) issued a ruling on November 30, 2001 whereby the case was to be remitted to the first instance court for retrial before a different panel.

In the judgment dated February 7, 2006, the Supreme Court of Kosovo, as the second instance court (UNMIK Judges: Agnieszka Klonowiecka Milart, presiding, Kathleen Weir, panel member, and a local judge Riza Loci, panel member), rejected the Defendant's appeals and upheld the judgment of the District Court of Gjilan/Gnjilane dated November 28, 2003.

1.7.

Case:

The Prosecutor v. Veselin Bešović

Info on the Defendant:

Veselin Bešović – Vesko (1952), Pejë/Peć, K/S, secondary school, member of the Serbian forces (military, police, paramilitary and other kinds).

Courts adjudicating the case: The first instance trials took place before the District Court of Pejë/Peć. The proceedings upon the appeals filed by the parties to the proceedings (the Prosecutor and the Defendant through his Defence Counsels) took place before the Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

In the indictment dated November 5, 2001, International Prosecutor Komudoni Nyasulu (UNMIK) charged the Defendant with the following: that, in the period from May 1998 to July 1999, during the internal and international conflict in Kosovo, in the capacity of member of the armed forces of Serbia, together with members of his group, in violation of international rules, he acted in accordance with a previously designed plan, applied intimidation measures, terror, burnt houses, plundered, forced the Albanian civilian population to leave their homes and property, participated in the killing of about 100 civilians. By doing so, he committed the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* on four counts. Each of the counts of the indictment covers a number of events.

During the main trial, the international prosecutor specified the indictment on August 23 and October 15, 2002. The amended indictment contained 26 counts, charging the Defendant with the commission of the following criminal offenses: *Insult, Endangering Security, Unlawful Deprivation of Liberty, Causing Serious Bodily Harm, Damage to Other People's Property and Violent Behaviour as a War Crime against the Civilian Population*.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

As per the indictment dated early November 2001, the main trial was opened on May 20, 2002 before the following International Trial Panel (UNMIK Judges: Tudor Pantiru, presiding, Timothy Clayson and Jean Pierre Lortie, panel members). The proceedings were taking place before this Panel until late 2002 when they were interrupted due to the termination of the mandate of one of the panel members, because of a large number of proposed witnesses whom the panel failed to hear before the end of the mandate and the need to obtain additional evidence. The detention on remand against the Defendant was terminated by the ruling dated December 13, 2002.

The main trial against the Defendant was reopened before a different Trial Panel on January 28, 2003 (UNMIK Judges: Vinod Boolel, presid-

ing, Marilyn Kaman, member, and a local judge Halil Muhović). During the trial, the Panel was in session for 37 days. In the course of the trial, a large number of witnesses proposed by the Prosecution and the Defendant were heard, statements of individual witnesses from the previous stages of the proceedings were read, many pieces of material evidence were administered and the Defendant testified in court. The parties to the proceedings presented their closing statements.

During the proceedings before the first-instance court, international prosecutors Komudona Nyasulu and Raymond Salter represented the indictment.

First instance judgments:

The first first-instance trial:

In the judgment of the District Court of Pejë/Peć dated June 26, 2003, the Defendant was found guilty of the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* in relation to torture, plundering and displacement of the civilian population, committed on May 14, 1999 in the villages of Zahaq/Zahač, Qyshk/Ćuška in Pejë/Peć municipality. He was also found guilty on Counts XXII to XXVI, also covering XX and XXI, for which he was sentenced to an aggregate punishment of seven years of imprisonment.

In the same judgment, he was acquitted of Insult, Endangering Security (Counts I and II), as well as of Counts III to XIX.

The second first-instance trial (the retrial):

During the preparation of the retrial as per the charges in respect of which the case was remitted for retrial - the opening of which was scheduled for August 2005 - International Prosecutor Michael E. Hartman (UNMIK) in his statement dated July 5, 2005 withdrew from further criminal prosecution. In accordance with the legal provisions, he informed the injured parties of his decision to withdraw from further prosecution.

By the order to terminate criminal proceedings against the Defendant, which was rendered by UNMIK Judge Timothy Baland, the criminal proceedings against the Defendant Bešović were terminated due to the withdrawal of the prosecutor.

Appellate proceedings:

The judgment dated June 26, 2003 was appealed by the Defendant thorough his Defence Counsels (two lawyers represented the Defendant filed their respective appeals against the judgment). They appealed the sentencing part of the judgment on all the grounds provided for in the Criminal Procedure Code in force at the time the criminal proceedings had been taking place.

The District Public Prosecutor in Pejë/Peć challenged the first instance judgment on grounds of substantial violations of criminal procedure, the erroneous determination of the factual situation and the decision on criminal sanctions.

Judgments rendered upon appeals:

An International Appellate Panel of the Supreme Court (UNMIK Judges: Agnieszka Klonowiecka Milart, presiding, Martin Korapkin and David

Doyscher, panel members), on May 27, 2004, **partially granted** the appeals of the parties to the proceedings in the following manner:

- **The Panel rejected the appeal of the international prosecutor** in relation to the acquitting part of the judgment (Count II of the indictment, as well as Counts III to XI and Count XIV of the amended indictment) and affirmed the acquitting part of the first instance judgment.
- **The Panel granted the appeals** the Defendant filed against Counts XX to XXVI of the amended indictment (on charges of *War Crimes against the Civilian Population*), in relation to which the Defendant was found guilty, annulled the first-instance judgment on the above-mentioned counts and remitted the case to the first-instance court for retrial.
- The Panel granted the Prosecutor's appeal in relation to the part of the judgment under Counts XII, XIII, XV and XIX of the amended indictment (War Crime), annulled the first instance judgement on the aforementioned counts and remitted the case to a retrial.
- The Appellate Panel modified *ex officio* the judgment under Count I of the indictment in relation to the criminal offence of *Insult* (in respect of which the Defendant was acquitted in the first instance judgment) and dismissed this Count.

1.8.

Case:

The Prosecutor v. Aleksandar Mladenović

Info on the Defendant:

Aleksandar Mladenović – Saša, Capa (1972), K/S, completed technical vocational school.

Court adjudicating the case: The main trial took place before the then District Court of Prishtinë/Priština.

Indictment:

In the indictment dated February 2, 2001 filed by International Prosecutor Peter Korneck (UNMIK), the Defendant was charged with the commission of several criminal offences: that, between March 20, 1999 and June 12, 1999, during the armed conflict in Kosovo, together with a group of uniformed men who were using police or military equipment, he committed several criminal offences against the Albanian population in the Liplan/Lipljan municipality. More specifically, he participated in the intimidation and expulsion of civilians from their homes, burning of several houses, plundering and destruction of private property, as well as in seizure of different amounts of money. The actions of the Defendant were classified (according to the CC SAPK) as: *Causing General Danger, Damaging other People's Property, Endangering Human Lives, Armed Robbery etc.*

On July 5, 2001, International Prosecutor Kamudoni Nyasulu (UNMIKI) amended the indictment taking into consideration that the actions the Defendant was charged with had been committed during the armed conflict in Kosovo. Thus, he was charged with the commission (in co-perpetration with others) of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on 9 counts. The counts contained the description of his actions and the names of the victims.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial before an International Trial Panel (UNMIK Judges: Agnieszka Klonowiecka Milart, presiding, Brigit Lange Klepsh and Vang Joensen, panel members) was opened on July 5, 2001 as per the amended indictment. During the trial, the Panel was in session for 15 days; 26 prosecution witnesses and 14 defence witnesses were heard, the proposed material evidence was administered and the parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment:

In the judgment dated November 23, 2001, the Defendant Mladenović was acquitted of the criminal offences he was charged with in the indictment as it was not proven that he had committed them. According to the information available to the HLC Kosovo, no appeal was filed against the first instance judgment of acquittal. The judgment became final on January 5, 2003.

1.9.

Case:

The Prosecutor v. Saša Grković

Info on the Defendant: Saša Grković (1971), Serbian, restaurant/coffee bar owner, member of Territorial Defence, member of a group of unformed and armed Serbs.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the District Court of Prizren.

Indictment: On February 19, 2001, International Prosecutor Thomas E. Hickman (UNMIK) filed an indictment against the Defendant Grković in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on several counts.

The Defendant was charged in the indictment with the following: during the armed conflict in Kosovo, in the territory of Prizren municipality, in the villages of Mamushë/Mamuša, Krushë e Vogël/Mala Kruša, Celinë/Celina, Bellacërkë/Bela Crkva, Nagfac/Negovac, clad in uniform and acting as a member of a group of armed and uniformed Serbs, he violated international norms and participated in the expulsion and dislocation of the afore mentioned villagers, destruction of their property, burning of houses and committing murders:

- On March 25, 1999, acting in the afore mentioned capacity, near the village of Bellacërkë/Bela Crkva, he participated in the arbitrary destruction of houses and property, forcible expulsion of the locals and the massacre of 33 to 38 unarmed civilians on the bridge "Ura e Ballaja" as well as 13 other civilians by shooting automatic weapons at them. On that occasion, several members of the Popa family were killed;
- On March 25, 1999, in the village of Krushë e Vogël/Mala Kruša, acting in the same capacity, the Defendant surrounded 100 civilians, took them hostage, lined them up against the wall and randomly shot at them without choosing the target. On that occasion, there were many victims;
- On March 26, 1999, the Defendant participated in the massacre of civilian Kosovo Albanians in the village of Celine;
- On March 27, 1999, the Defendant deprived four members of the Sadiku family of their lives;
- On March 28, 1999, clad in camouflage uniform and armed with an automatic rifle, the Defendant participated in the destruction of personal documents, seizure of money and other valuables from the Celine/Celinë villagers.

International Prosecutor Christopher Maxwell, who represented the indictment during the main trial, amended the indictment in his closing statement during the session of the Panel held on September 2, 2002, by charging the Defendant with the criminal offence of *War Crimes*.

against the Civilian Population committed in co-perpetration. He also specified the indictment in respect of the number of victims of the crimes for which the Defendant was accused of taking part in.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: The main trial as per the indictment was opened on July 31, 2012 before a mixed Trial Panel (UNMIK Judges: Georg Pluur, presiding, Raymond Levy and local Judge Genc Nixha, panel members). During the trial, the Panel was in session for 15 days. One session of the Trial Panel was re-located and held before the District Court in Belgrade for the purpose of hearing certain defence witnesses (the witnesses refused to testify before the District Court of Prizren). According to the information available to the HLC Kosovo, 23 witnesses were heard during the trial. A site visit was conducted. The Defendant testified before the Panel. Many material pieces evidence were adduced. The parties to the proceedings put forward their closing arguments. While presenting his closing statement, the International Prosecutor specified the indictment.

Judgment: The first instance judgment wherein the Defendant was acquitted of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* due to a lack of evidence was announced on September 4, 2002. According to the judgment, it was undisputed that the described crimes had occurred, but there was insufficient evidence that the Defendant had committed the charged criminal offence.

Appellate proceedings: The judgment of acquittal of the District Court of Prizren dated September 4 2002 was not appealed by any discontent party. The judgment is final from October 4, 2002.

1.10.

Case: The Prosecutor v. Latif Gashi et alia (The Lapp group)

Info on Defendants:

1. **Latif Gashi** - Commander Lata, Lata, Fati (1961), K/A, BA in law, KLA member, former Head of the Intelligence Agency Section for the Lapp zone;
2. **Nazif Mehmeti** - Drini, (1961), K/A, BA in law, KP member, KLA member, Military Police Commander of the Lapp zone.
3. **Naim Kadriu** - Lumi, (1973), K/A, KLA member.
4. **Rrustem Mustafa** - Remi, (1971), K/A, BA in law, KLA member, KLA Commander of the Lapp zone.

Courts adjudicating the case:

The first and the second (repeated) first-instance trials against the Defendants took place before the then District Court of Prishtinë/Priština; The third first-instance trial took place before the Basic Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings, until January 1, 2013, were taking place before the Supreme Court of Kosovo as the second instance court. After that date, the proceedings were taking place before the Kosovo Court of Appeals as the second instance court.

In this case, the Supreme Court of Kosovo also adjudicated on an extraordinary legal remedy, a request for protection of legality.

Indictment:

International Prosecutor Anthony P. Ricci (UNMIK) filed an indictment against the Defendants on November 19, 2002, charging them with the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* on eleven points: that, during the internal armed conflict in Kosovo between the KLA members, on the one side, and the armed forces of Serbia and Yugoslavia as well as members of the Serbian paramilitary units, on the other side, in the Lapp zone on the territory of Kosovo, they were in charge of the detention centres (Bajgorë/Bajgora, Llapashticë/Lapaštica, Majac/Majance, Potok and Kolić/Koliq) at different periods of time (from August 1998 to June 1999; that, having participating in the joint criminal enterprise, as co-perpetrators, using the commanding authority, in co-operation with others, by direct actions, by issuing orders, aiding and failing to act for the purpose of committing war crimes, they participated in the detention (deprivation of liberty) of civilians suspected of co-operating with the Serbs, who were held in inhumane conditions and subjected to beatings and torture, and in some cases, in the killing of the detained civilians.

The indictment was specified prior to the opening of the main trial on February 4 and 17, 2003 by International Prosecutor Gary McCuaing (UNMIK) and at the end of the first first-instance trial on June 30, 2003 by International Prosecutor Philip King Alcock (UNMIK). The indict-

ment was amended so as to include the precise actions the Defendants were charged with. According to the last amendment to the indictment, the Defendants were charged that during the period from August to September 1998, apart from others, one Serb was also detained and kept in inhumane conditions in the detention centres in the Lapp zone.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

Details on the course of the proceedings before the first instance court:

The first first-instance trial was held before an International Panel of the then Prishtinë/Priština District Court (UNMIK Judges: Timothy Clayson, presiding, Leonard Assira, Daniel Mabley, panel members). During the main trial, the panel was in session for 57 days during which 45 witnesses were heard (10 prosecution witnesses testified as protected witnesses and 5 as anonymous, all of whom were heard in closed sessions). During the proceedings, many pieces of material evidence were adduced. After the majority of the evidence presented in the indictment was administered, the indictment was specified, the Defendant testified and the parties to the proceedings presented their closing statements.

The second first-instance trial (the retrial) was held before a mixed Trial Panel of the District Court of Prishtinë/Priština (EULEX Judges: Francesco Florit, presiding, Tron Gundersen and a local judge Rrahman Ratkoceri, panel members) as per Counts V, VIII, IX and XIV of the indictment dated June 30, 2003. The trial was opened on July 8, 2009 and lasted for 12 days during which 16 witnesses were examined and statements given by many witnesses in the previous stages of the proceedings were read as, for various reasons, it was difficult to hear these witnesses. The Defendants testified before the Panel. The parties to the proceedings presented their closing statements, during which, the prosecutor withdrew from criminal prosecution under Count IX of the Indictment (Kolić/Koliq).

The third first-instance trial (the second retrial) held before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Laura Liguori, presiding, Dariusz Sielicki and a local judge Driton Muharemi, panel members) was opened on July 17, 2012 as per Count VIII of the Indictment dated late June 2003 (Llapashticë/Lapaštica). Two preparatory hearings were held. Due to the end of mission of the Presiding Trial Judge, the trial resumed before an amended Trial Panel (EULEX Judges: Jonathan Wilford Carroll, presiding, Cezary Dziurkowski and a local judge Shadija Gërguri, panel members). In the course of the trial, the Panel was sitting for 13 days and heard 5 witnesses who had been proposed as anonymous and protected witnesses. Two anonymous witnesses refused protection, testified publicly and altered their statements compared to their earlier statements. The Protected witnesses stood by their earlier testimonies. In the course of this trial, with the parties' consent, previous testimonies of 20 witnesses were read. These witnesses were either not available or it was difficult to hear them in court.

The Defendants testified before the Panel and delivered their closing arguments as did their Defence Counsels.

Prior to or during the opening of the retrials, EULEX Prosecutors (Robert L. Dean and Charles Hardaway) filed with the court their amended indictments which were not accepted by the Trial Panels. The trials were conducted as per the indictment dated late June 2003 and per the amended judgments rendered in the appellate proceedings.

First instance judgments:

In the first first-instance judgment of the District Court of Prishtinë/Priština dated July 16, 2003, the Court found that certain counts of the indictment had been proved. The Defendants were acquitted of certain charges. As per the charges for which they were found guilty of the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, the following aggregate sentences were imposed:

- Rrustem Mustafa was sentenced to 17 years of imprisonment;
- Nazif Mehmeti was sentenced to 13 years of imprisonment;
- Latif Gashi was sentenced to 10 years of imprisonment;
- Naim Kadri was sentenced to 5 years of imprisonment.

In the second first-instance judgment announced on October 2, 2003, the Defendants were found guilty of the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*:

- Latif Gashi was found guilty of Counts V, VIII and XIV, for which he was sentenced to an aggregate punishment of 6 years of imprisonment;
- Rrustem Mustafa was found guilty of Counts V and VIII, for which he was sentenced to an aggregate punishment of 4 years of imprisonment;
- Nazif Mehmeti was found guilty of Counts V and VIII, for which he was sentenced to an aggregate punishment of 3 years of imprisonment;

In relation to the international prosecutor's withdrawal from criminal prosecution of Count IX with regard to the Defendants Latif Gashi and Rrustem Mustafa, a judgment of rejection was rendered.

The judgment ended the criminal proceedings in relation to the Defendant Naim Kadri, who, in the meantime, had lost his life in a traffic accident.

In the third first-instance judgment dated June 7, 2013, on the basis of the evidence administered during the trial, the Trial Panel found that the Defendants' actions contained the elements of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Count VIII that was the subject of the second retrial. The Defendants were sentenced to the following punishments:

- Latif Gashi to 6 years of imprisonment;
- Rrustem Mustafa to 4 years of imprisonment;
- Nazif Mehmeti to 3 years of imprisonment.

The judgment upheld the aggregate sentences of imprisonment as well as the sentences imposed in the second first-instance judgment under counts V and XIV as they had been affirmed by the judgment rendered upon the appeals filed by the parties.

The time spent in detention on remand was credited towards the sentences.

Appellate proceedings:

The appeals against the first first-instance judgment:

The judgment of the District Court of Prishtinë/Priština dated July 16, 2003 was appealed by the Defendants and their Defence Counsels in

relation to the convicting part of the judgment. They appealed all the counts they had been found guilty of on all grounds provided for by the Criminal Procedure Code. The prosecutor appealed only the decision on the sentence imposed to the Defendant Latif Gashi.

The appeals against the second first-instance judgment (following the retrial):

The judgment of the District Court of Prishtinë/Priština dated October 2, 2009 was appealed by the Defence Counsels who contested it on the grounds provided for in the Criminal Procedure Code. They argued that the evidence administered during the trial did not prove the command liability nor did it prove that the Defendants had participated in the planning, organizing and committing any crime.

The third first-instance verdict (following the second retrial) was challenged by the Defendants on all legal grounds. They pointed out that the hearing of anonymous witnesses was conducted in violation of legal provisions, that the judgments exceeded the scope of the indictments and that the sentences were unfair and unlawful.

Judgments rendered upon appeals:

The first decision rendered upon the appeals:

Acting upon the appeals filed by the parties to the proceedings, the Supreme Court of Kosovo as the second instance court, in a ruling rendered on July 21, 2005 by the International Panel (UNMIK Judges: Kathleen Weir, presiding, Larry Eisenhauer, Jonh Connolly, panel members) remitted the case to a retrial. The Court also found that certain actions described in Counts I, II, III and XII of the indictment dated June 23, 2003 did not constitute a criminal offense, as well as that there was no evidence that the Defendants had committed the murders they had been charged with in Count XI of the indictment). The remaining part of the case was remitted for retrial.

The second decision rendered upon the appeals:

Acting upon the appeals filed by the parties to the proceedings, the Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed Appellate Panel (EULEX Judges: Gerret Marc Sprenger, presiding, Martti Harsia, Charles L. Smith III, local judges Emina Mustafa and Nesrin Lushta, panel members) in the judgment dated January 26 In 2011 partially confirmed the first instance judgment dated October 2, 2009, i.e. the convicting part under Counts V and XIV, and remitted the case for retrial in respect of all the Defendants under Count VIII of the Indictment dated June 30, 2003.

The third decision rendered upon the appeals:

Acting upon the appeals of the Defendants filed against the judgment of the Basic Court of Prishtinë/Priština dated June 7, 2013, the Court of Appeals, as the second instance court sitting in a mixed panel (EULEX Judges: Radostin Petrov, presiding, Roman Raab and a local judge Tonka Berisha, panel members) rendered a judgment on August 11, 2015 whereby it rejected as unfounded the appeal filed on behalf of the Defendant Nazif Mustafa, partially granted the appeals filed on behalf of the accused Latif Gashi and Rrustem Mustafa only in respect of the

time spent in detention which was credited to the sentences. The judgment of the Basic Court of Prishtinë/Priština was amended ex officio in terms of detention against all the Defendants.

**Decision of the Supreme
Court of Kosovo rendered
upon extraordinary
legal remedies:**

The Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed panel (EULEX Judges: Dariusz Sielicki, presiding, Anna Adamska Gallant and a local judge Nebojša Boričić, panel members) acting upon an extraordinary legal remedy, the request for protection of legality filed by the Defendants, having received the State Prosecutor's response to the appeals, rendered a judgment on May 13, 2016 whereby:

- The request for protection of legality filed by the Defendant Nazif Mehmeti was dismissed as belated;
- The requests for protection of legality filed on behalf of Defendants Rrustem Mustafa, Latif Gashi and Nazif Mehmeti by their Defence Counsels were dismissed as unfounded.

1.11.

Case:

The Prosecutor v. Ejup Runjeva et alia

Info on Defendants:

1. **Rrustem Dema** (1959), K/A, mechanical technician, Kosovo Police member, KLA member;
2. **Enver Axhami** (1957), K/A, vocational secondary school, KLA member;
3. **Ejup Runjeva - Era** (1962) K/A, secondary trade school, businessman, KLA member;
4. **Bujar Tafili** (1962), K/A, KLA member;
5. **Nuhi Provoliu** (1965), K/A, veterinarian, KLA member.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings were taking place before the District Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings were taking place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

On April 19, 2004, International Prosecutor Alexander Bates (UNMIK) filed an indictment against the Defendants for the commission of the criminal offence of War Crime against the Civilian Population.

He charged the Defendants with the following: during the armed conflict in Kosovo, in the capacity of KLA members, in the period from February 27 to March 13, 1999, in the municipality of Kaçanik/Kačanik, acting as participants in a joint criminal project aimed at committing war crimes, they issued orders, acted and failed to act, in co-perpetration, by participating in the detention, unlawful deprivation of liberty, beatings and torture of fourteen Albanian civilians suspected of collaborating with the Serbian regime. Four of the detainees were killed and there was an attempt to kill one more person.

On April 11, 2005, International Prosecutor Paul Flynn (UNMIK), who represented the indictment during the main trial, submitted an amended indictment wherein the Defendants were charged with the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that, by acting, aiding, or failing to act, in co-perpetration with others, they took part in a joint criminal project that had the elements of the criminal offence of War Crimes which they committed by conducting unlawful detention, unlawful deprivation of liberty, and by beating Albanian civilians from Kosovo.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial was opened on October 5, 2005, before an International Trial Panel (EULEX Judges: Martin Karopin, presiding, Annuniata

Ciaravolo and Linn Slattengren, panel members). During the trial, the Panel was in session for 57 days. In the course of the trial, 19 witnesses proposed by the prosecution were heard (two prosecution witnesses testified as protected witnesses). Upon the proposal of the Prosecution Office, an expert witness in the field of medicine was also heard. Eight witnesses that were proposed by the defence were heard. During the trial, a site inspection was carried out on several locations. Many pieces of material evidence were adduced. The statements of 4 witnesses from the earlier stages of the proceedings were read, those who had been proposed in the indictment but were not heard before the Panel. During the trial, the Defendants remained silent, except for the Defendant Tafili who testified before the Panel. The parties presented their closing arguments.

First instance judgment:

In the first instance judgment issued on May 12, 2005,

- Rrustem Dema was found guilty of committing the criminal offence of War Crimes, for which he was sentenced to six years of imprisonment;
- Enver Axhami was found guilty of War Crimes, for which he was sentenced to six years of imprisonment.
- Ejup Runjeva was found guilty of War Crimes, for which he was sentenced to eight years of imprisonment.

The time spent in detention was credited towards the sentences imposed on the Defendants.

The Defendants Bujar Tafili and Nuhi Provoliu were acquitted of charges of committing the criminal offence of War Crimes, as the administered evidence did not prove that they had committed the criminal offence they had been charged with in the indictment.

Appellate proceedings:

The first-instance judgment was appealed by the Defendants who had been found guilty, through their Defence Counsels, due to essential violations of the provisions of criminal procedure, an erroneous and incomplete determination of the factual situation, an erroneous application of the law and the decision on punishment.

Judgment rendered upon appeals:

An International Panel of the Supreme Court of Kosovo (UNMIK Judges: Agnieszka Klonowiecka-Milart, presiding, Carol Michael Peralta and Vinod Boolell, panel members), in their judgment dated January 25, 2008, granted the Defence's appeals in respect of:

- mentioning the rejection of the charges for murder and attempted murder was deleted from the enacting clause of the first-instance judgment; the Defendants were sentenced to more lenient sentences:
 1. Ejup Runjeva to a term of imprisonment of 6 years;
 2. Enver Axhami and Rrustem Dema to a term of imprisonment of 5 years, respectively.

The remaining allegations in the appeals were rejected.

1.12.

Case:

The Prosecutor v. Selim Krasniqi et alia

Info on Defendants:

1. **Selim Krasniqi** - Çeliku (1970), K/A, secondary school, KLA member, RTG2 Commander at the Kosovo Protection Corps (KZK/TMK), Brigadier General;
2. **Bedri Zyberaj** (1963), K/A, MA in Philology, KLA member, Lieutenant;
3. **Xhavit Elshani** (1968), K/A, elementary school, KLA member;
4. **Xhemajl Gashi** - Gjerman (1967), K/A, KLA member;
5. **Isuf Gashi** (1946), K/A, elementary school, KLA member;
6. **Islam Gashi** (1974), K/A, higher school of mathematics, KLA member;
7. **Agron Krasniqi** (1977), K/A, secondary school, KLA member.

Courts adjudicating the case:

First instance proceedings:

The District Court of Prizren was the competent court to act upon the indictment. The main trial took place in the premises of the District Court of Gjilan/Gnjilane as per the decision of the SRSG. The court in Prizren did not have the technical conditions to hold the trial with a large number of defendants and anonymous witnesses.

The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo as the second instance court.

The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on **extraordinary legal remedies**.

Indictment:

On February 11, 2005, International Prosecutor Deborah Wilkison (UNMIK) filed an indictment against the Defendants Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj, Xhavita Elshani, Xhemajli Gashi, Isuf Gashi and Islam Gashi in relation to the criminal offence of War Crime against the Civilian Population.

She charged the Defendants with the following: in the period from May 1 (Selim Krasniqi) i.e. from June 2 to August 31, 1998, during the internal armed conflict in Kosovo, as KLA members, some of whom were high ranking members, in the KLA detention centre in the village of Drenoc/Drenovac, the municipality of Rahovec/Orahovac, in co-perpetration with other KLA members, in order to accomplish a joint criminal plan, they unlawfully detained Albanian civilians, gave orders, took direct part in the harassment, beatings, application of inhumane treatment against the detained civilians in the detention centre who were held in inhumane, unhygienic conditions, where they were deprived of food, water and medical assistance, which caused immense suffering and violation of their bodily integrity and health.

On February 28, 2006, International Prosecutor Paul Flynn (UNMIK) filed an indictment against the Defendant Agron Krasniqi in relation

to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* (at the time of filing the first indictment he was not available).

Following the completion of the evidentiary proceedings, International Prosecutor Paul Flynn, in his closing statement presented on July 27, 2006, specified the indictment against the following Defendants: Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj, Islam Gashi and Agron Krasniqi, and withdrew from prosecuting Isuf Gashi and Xhavit Elshani.

During the trial, the indictment was represented by International Prosecutors Alex Bates and Judy Romano (UNMIK).

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: On October 29, the main trial was opened before an International Trial Panel (UNMIK Judges: Vinod Boolell, presiding, Leonard Assira and Nurul Islam Khan, panel members), within which the Trial Panel was sitting for 43 days. Twenty-three prosecution witnesses were heard, ten of whom as anonymous via video conference. Certain witnesses refused the protection measures and testified publicly. There were prosecution witnesses who refused to testify before the court. Seven defence witnesses testified too. Many pieces of material evidence were administered; *inter alia*, the statements of certain witnesses from the earlier stages of the proceedings. The Defendants testified before the court (except for the Defendant Bedri Zyberaj). The parties to the proceedings presented their closing statements. In his closing statement, the Prosecutor specified the indictment.

First instance judgment: In the judgment announced on August 10, 2006, the Defendants Selim Krasniqi, Bedri Zyberaj and Agron Krasniqi were found guilty of committing the criminal offence of War Crime against the Civilian Population in co-perpetration as they had taken part in the unlawful deprivation of liberty of several persons suspected of collaborating with the Serbian authorities, who had been held in inhumane conditions, subjected to beatings, torture and immense suffering, whereby their bodily integrity and health had been violated. For the aforementioned actions, the Defendants were sentenced to seven (7) years of imprisonment, respectively.

The Defendant Islam Gashi was acquitted of all charges.

The charges against Xhavit Elshani and Isuf Gashi were dismissed due to the withdrawal of the International Prosecutor.

By the Trial Panel's ruling dated March 4, 2008, the first instance judgment in relation to the Defendants who had been found guilty was specified with regard to the legal remedy. As of that date, the Defendants had the right to file any possible appeal.

Appellate proceedings: The judgment of the District Court of Prizren was appealed by the Defendants due to substantial violations of criminal procedure, an erroneous determination of the factual situation, an erroneous application of the criminal law and the decision on punishment.

**Judgment rendered
upon appeals:**

The session of the mixed Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo [International Judges (EULEX): Emilio Gatti, presiding, Maria Giuliana Civinini, Guy Van Craen, panel members, local Judges Miftar Jasiqi and Nesrin Lushta, panel member] was held on April 10, 2009. The Appellate Panel modified the first instance judgment. The Defendants' appeals were partially granted. The prison sentences imposed on the Defendants in the first-instance judgment were mitigated: the Defendants Selim Krasniqi and Bedri Zybaraj were sentenced to six years of imprisonment, respectively, while Agron Krasniqi was sentence to four years and six months of imprisonment. In the remainder, the first instance judgment was affirmed as unmodified.

**Decision of the Supreme
Court of Kosovo rendered
upon extraordinary
legal remedies:**

In his request for protection of legality, the Defendant, Selim Krasniqi challenged the Basic Court's judgment as well as the Supreme Court's judgment rendered upon the appeal. A mixed Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo [International Judges (EULEX): Gerrit-Marc Sprenger, presiding, Marti Harsia, Harri Qatar and local Judges Salih Toplica and Gyltene Sylejmani, panel members] rejected the Defendant's request dated October 10, 2010 as unfounded.

1.13.

Case:

The Prosecutor v. Idriz Gashi

Info on the Defendant: Idriz Gashi - Galani (1960), K/A, financial advisor, KLA member.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings took place before the District Court of Pejë/Peć.
The appellate proceedings following the Defendant's appeal filed against the first instance judgments took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment: International Prosecutor Robert Dean (UMNIK) filed an indictment against the Defendant Gashi on February 8, 2007, charging him with the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that, during the armed conflict in Kosovo, acting as a KLA member, on August 12, 1998, together with Avni Krasniqi, after the examination conducted by the KLA members in the village of Baran/Barane, he escorted Sanija Balaj to the forest known as "Lugu and Isufit" near the village of Vranoc/Vranovac, Pejë/Peć municipality, where the Defendant Gashi, using firearms, deprived Sanija Balaj of her life on suspicion of cooperating with the enemy forces.

During the main trial, International Prosecutor Dean amended the indictment on June 14, 2007 in the following manner: in the penultimate paragraph on page 3 of the indictment, the words "Sanija Balaj's mortal remains were not found", were replaced with the words "mortal remains of Sanje Balaj were found in September 1998 in the Radoniq/Radonjić canal near Gllogjan/Glođane".

On October 26, 2009, International Prosecutor Robert Daen, acting as a EULEX Prosecutor, submitted a specified indictment to the court. The indictment was filed by the Special Prosecution Office of Kosovo and contained a more precise description of the actions of the Defendant Gashi.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: **The first first-instance trial:**
The main trial as per the indictment was opened on May 9, 2007 before a mixed Trial Panel (UNMIK Judges: Vinod Bollel, presiding, Hajnalka Karpati and local Judge Sudan Gorani, panel members). During the trial, the Panel was in session for 10 days, during which two site visits were conducted at two different locations. Upon the Prosecutor's motion, 10 witnesses and one expert witness were examined, as well as one defence witness. The Defendant testified before the Panel.

The International Prosecutor specified the indictment while presenting his closing statement.

The second first-instance trial:

The retrial against the Defendant Gashi commenced on October 21, 2009 before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Gianfranco Gallo, presiding, Fernando Buatier de Mongeot and local Judge Hasan Shala, panel members). In the course of the trial, the Panel was in session for 7 days, during which four prosecution witnesses and two defence witnesses were heard.

With the consent of the parties, many pieces of material evidence were administered: testimonies of witnesses from the previous stages of the proceedings, minutes of the crime scene inspection, and findings of expert witnesses. The Defendant testified before the Panel.

First instance judgment:

In the first first-instance judgment dated June 22, 2007, the Defendant Idriz Gashi was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. for the murder of the civilian Sanija Balaj during the armed conflict, for which he was sentenced to 15 years of imprisonment.

In the second first-instance judgment dated November 19, 2009, the Defendant Idriz Gashi was found guilty of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, for which he was sentenced to 14 years of imprisonment.

Appellate proceedings:

Appeal against the first first-instance judgment:

The Defence Counsel to the Defendant Gashi challenged the judgment dated June 22, 2007 due to substantial violations of criminal procedure, an incomplete and erroneous determination of the factual situation, violation of the criminal law and the decision on punishment.

Appeal against the second first-instance judgment:

The Defence Counsel to the Defendant Gashi also challenged the second first-instance judgment on the same grounds.

Judgments rendered upon appeals:

The first decision rendered upon the Defendant's appeal:

Acting upon the Defendant's appeal against the judgment dated June 22, 2007, a five-member mixed Panel of the Supreme Court of Kosovo as the second-instance court (EULEX Judges: Maria Giuliana Civinini, presiding, Emilio Gatti and local Judges Fejzullah Hasani, Zait Xhemajli and Avdi Dinaj, panel members) rendered a ruling on June 2, 2009 whereby it granted the Defendant's appeals and remitted the case to the District Court of Peć for a retrial.

The second decision rendered upon the Defendant's appeal:

Acting upon the Defendant's appeal against the judgment dated November 19, 2009, a five-member mixed Panel of the Supreme Court of Kosovo as the second-instance court (EULEX Judges: Martti Harsia, presiding, Gerrit-Marc Sprenger and Lars Dahlstedt, panel members and local Judges Marie Ademi and Nesrin Lushta, panel members)

held a public session of the Appellate Panel on November 23, 2010, and rendered a judgment on November 25, 2010, wherein it rejected the Defendant's appeal as unfounded, and affirmed the judgment dated November 19, 2009, whereby the Defendant Gashi was found guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. the murder of Sanija Balaj, for which he was sentenced to 14 years imprisonment.

1.14.

Case:

The Prosecutor v. Gani Gashi

Info on the Defendant:

Gani Gashi (1949), K/A, completed elementary school, farmer, KLA member.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the District Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

On November 14, 2007, International Prosecutor Deborah Wilkinson (UNMIK) filed an indictment against the Defendant Gashi, charging him with the commission of the criminal offence of War Crime against the Civilian Population during the armed conflict in Kosovo as a KLA member. She charged the Defendant with the following: on July 12, 1998, in the evening, on the road between the villages of Komoran/Komorane and Kizharekë/Kišna Reka, the municipality of Gllogoc/Glogovac, he fired his automatic weapon in the direction of the rear part of the Fiat vehicle carrying eight civilians, members of the Obrija family, including two children. Having fired at the vehicle, he killed Idriz Obrija, inflicted serious injuries to a six-year-old boy Shpejtim and minor injuries to Halima and her son Selman.

During the trial, EULEX Prosecutor Jens Christensen represented the indictment.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial was opened on February 3, 2009 before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Tron Gundersen, presiding, Andrea Cruciani and local Judge Zahide Gjonaj, panel members). The Panel was in session for 6 days in the course of the trial. Following the prosecution's motion, 9 witnesses were examined, including an anthropologist, a neurosurgeon, and a ballistic expert, as well as one defence witness. Material evidence was administered, including the findings of a ballistics expert witness. The Defendant testified before the Panel. The parties to the proceedings presented their closing statements.

First instance judgment:

In the judgment announced on March 3, 2009, the Defendant Gashi was found guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* for which he was sentenced to 17 years of imprisonment.

Appellate proceedings:

The judgment of the District Court was appealed by Gashi's defence on the grounds of erroneous and incomplete determination of the factual situation, violation of the provisions of criminal procedure, violation of the criminal law and the decision on punishment.

**Judgment rendered
upon appeals:**

After the session held on December 8, 2009 and the deliberation and voting held on the same day, a five-member Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges: Guy Van Graen, presiding, Emilio Gatti and Gerrit-Marc Sprenger, panel members and local Judges Zait Xhemajli and Avdi Dinaj, panel members), announced the judgment whereby the appeal was partially granted. The Court reversed the first instance judgment in respect of the decision on punishment, and sentenced the Defendant for the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* to 15 years imprisonment that was to include the time spent in detention.

1.15.

Case:

The Prosecutor v. Gjelosh Krasniqi

Info on the Defendant:

Gjelosh Krasniqi – Jimmy (1973), K/A, completed secondary school, farmer, KLA member.

Court adjudicating the case:

The first instance proceedings took place before the District Court of Pejë/Peć;

The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

On December 3, 2008, Deborah Wilkinson (UNMIK), an International Prosecutor of the District Public Prosecution Office in Pejë/Peć, filed an indictment against the Defendant Krasniqi for committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

She charged the Defendant with the following: on March 24, 1999, during the armed conflict in Kosovo, acting as a KLA member in the village of Doblibarë/Doblibare, the municipality of Gjakovë/Đakovica, he:

- unlawfully detained, applied inhumane treatment, deprived a civilian Pashk Luli of the right to a fair trial and killed him;
- unlawfully appropriated a “Kalašnjikov” rifle and a 7.65 mm gun from the civilian Pashk Luli;
- unlawfully appropriated an M-48 rifle from a civilian Tunë Kashnjeti;
- unlawfully appropriated an M-48 rifle and a CZ 99.9 mm pistol from a civilian Gjergj Quni;
- unlawfully appropriated a 7.65 mm calibre Bronvik gun from a civilian Mihil Pergega.

In the course of the trial, the indictment was represented by International Prosecutor Robert Dean (EULEX).

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial was opened on March 11, 2009 before a mixed Trial Panel (EULEX Judges Gianfranco Gallo, presiding, Fernando Buatier de Mongeot and local Judge Osman Cucović, panel members). During the trial, the Trial Panel was sitting for 10 days, during which 15 prosecution witnesses (eight members of the injured family) and three defence witnesses were heard. Material evidence was administered too. The Defendant remained silent. The parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment:

In the judgment announced on April 29, 2009, the Defendant was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. for taking Pashk Luli hostage, for the unlawful seizure of assets and theft of a Kalashnikov rifle and a 7.65 mm

calibre gun from Pashk Luli, as well as for the seizure of weapons from other civilians as set forth in the indictment.
He was sentenced to seven years of imprisonment.

The Defendant was acquitted of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* in connection to the deprivation of the right to a fair and impartial trial, inhumane treatment and murder of Pashk Luli as the administered evidence did not establish that the Defendant had committed the charged criminal offence.

In the judgment, the charge that the Defendant had committed a War Crime against the Civilian Population by unlawfully detaining Pashk Luli was reclassified into the criminal offence of Unlawful Deprivation of Liberty, which was dismissed as the statute of limitations had expired.

Appellate proceedings:

On behalf of the Defendant, the Defence Counsel filed an appeal against the first instance judgment due to substantial violations of the criminal procedure, an erroneous and incomplete determination of the factual situation, an erroneous application of the criminal law and the decision on punishment.

Judgment rendered upon appeals:

Acting upon the Defendant's appeal, the Supreme Court of Kosovo, as a second instance court, held a public session on June 14, 2011 before a mixed Appellate Panel (EULEX Judges Charles Smith, presiding, Gerrit-Marc Sprenger, Martti Harsia and local judges Marie Ademi and Emina Mustafa, panel members). After the deliberation and voting on the same day, the Court announced the judgment whereby the appeal filed on behalf of the Defendant was rejected as unfounded, and the first-instance judgment dated April 29, 2009 affirmed.

1.16.

Case:

The Prosecutor v. Vukmir Cvetković

Podaci o okrivljenom:

Vukmir Cvetković (1969) Kosovo Serb, member of the Serbian MIA.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings took place before the District Court of Pejë/Peć;

The appellate proceedings took place before the Supreme Court of Kosovo as the second instance court.

The Supreme Court of Kosovo was adjudicating also on extraordinary legal remedies, i.e. the request for protection of legality.

Indictment:

On September 8, 2010, International Prosecutor Maurizio Salustro filed an indictment against the Defendant Cvetković charging him with the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that during the armed conflict in Kosovo, in March 1999, in Klinë/Klina, in complicity with other members of the Serbian police, clad in uniform, he participated in a military operation aimed at expelling the civilian population from the town; he ordered the population to leave the houses and the town, and also participated in setting their houses on fire.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial was opened on October 26, 2010 before a three-member mixed Trial Panel (EULEX Judges: Ingo Risch, presiding, Gunnar Oyhaugen and local Judge Salih Berisha, panel members). During the trial, the Panel was sitting for 4 days during which four prosecution witnesses were heard, a site visit conducted and material evidence adduced. In the course of the trial, the Defendant exercised his legal right to remain silent and he stood by the statement he had given during the investigation stage. The parties presented their closing arguments.

Judgment:

In the judgment announced on November 9, 2010, the Defendant Cvetković was found guilty of committing the criminal offence of War Crime, for which he was sentenced to seven years of imprisonment.

Appellate proceedings:

Through his Defence Counsel, the Defendant appealed the first-instance judgment for substantial violations of criminal procedure, an erroneous determination of the factual situation, the decision on punishment and the costs of criminal proceedings.

The representative of the injured party proposed in his response to the appeal of the Defence Counsel that the appeal be rejected as unfounded and the first-instance judgment affirmed.

**Judgment rendered
upon appeals:**

Acting upon the Defendant's appeal and following the session of the Appellate Panel (EULEX Judges: Gerrit-Marc Sprenger, presiding, Francesco Florit, Martti Harsia and local Judges Marie Ademi and Emina Mustafa, panel members) held on August 16, 2011, the Supreme Court of Kosovo rendered a judgment wherein it partially granted the appeal of the Defence Counsel and found the Defendant guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*. In the remainder, the Defendant's appeal was rejected as unfounded.

**Extraordinary legal
remedies:**

In his request for protection of legality dated March 23, 2012 and filed through his Defence, the Defendant challenged the judgment of the District Court of Pejë/Peja, dated November 9, 2010 and affirmed by the judgment of the Supreme Court of Kosovo dated 16 August 2011, in respect of the decision on punishment, violations of the criminal law and substantial violations of the provisions of criminal procedure.

Decision of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies: On April 24, 2012, the Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed five-member panel (EULEX Judges: Dr. Horst Proetzel, presiding, Tore Thomassen and Elka Filcheva and local judges Salih Toplic and Nesrin Lushta, panel members) rendered a judgment wherein the Defendant's request for protection of legality was rejected as unfounded. The judgment of the Supreme Court dated August 16, 2011 was specified by stating that the offence for which the Defendant was found guilty was committed in co-perpetration.

1.17.

Case: The Prosecutor v. Sabit Geci et alia (Kukës, Cahan)

Info on Defendants:

1. **Sabit Geci**, - Qopa (1958), K/A, secondary school, pensioner, KLA member;
2. **Riza Alija** – Hoxha, Commander Hoxha during the armed conflict (1960), K/A, higher pedagogical school, KLA member;
3. **Haki Hajdari** - Haki Drenica (1963), K/A, mechanical technician, KLA member;
4. **Sali Rexhepi** - Sali Berisha (1956), K/A, higher school, teacher, KLA member;
5. **Shaban Hoti** (1971), K/A, secondary school, KLA member.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings took place before the Trial Panel of the District Court of Mitrovicë/Mitrovica in the premises of the Supreme Court of Kosovo in Prishtinë/Priština;

The appellate proceedings took place before the Court of Appeals; The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on **the request for protection of legality**.

Indictment:

On October 5, 2010, International Prosecutor Robert L. Dean (EULEX) filed an indictment against the Defendants Geci and Alija in relation to several criminal offences of *War Crimes against the Civilian Population*: He charged the Defendant Geci (individually and in complicity with others, including Xhemshit Krasniqi, who was at large at the time of filing the indictment, on six counts) and the Defendant Alija (on three counts) with the following: in the capacity of KLA members (Geci had the role of the commander of the detention centre in Kukës/Kukes), during the armed conflict in Kosovo, from April to June 1999, in the KLA military camps in Kukës/Kukes and Cahan which were used during the armed conflict in Kosovo as detention centres, in violation of international laws and regulations on the conduct of the parties to the conflict, they applied inhumane treatment against the civilians who were held for some time in the detention centres (Witnesses A, B, C, D, E, F, G, H, K and AB), in unhygienic and life-threatening conditions, without sufficient food, water and medical treatment. Measures of intimidation and torture were applied against them which caused them immense suffering, abuse, violation of their physical integrity and health. This led to the death of AB, who succumbed to the injuries on June 5, 2009. His death was the result of the beating which is attributed to Geci.

Geci was also charged with the commission of the criminal offence of Unauthorized Possession of Weapons.

On November 7, 2010, International Prosecutor Maurizio Salustro

(EULEX) submitted to the court a modified indictment specifying the actions of the Defendants, the dates of their commission and the victims.

On December 29, 2010, Prosecutor Salustro filed an indictment against the Defendants Hajdari (two counts) and Rexhepi (three counts) in relation to several criminal offences of *War Crimes against the Civilian Population*.

He charged the Defendants with the following: during the armed conflict in Kosovo, in May and June 1999, in the capacity of KLA members with a commanding role in the Cahan detention centre, in violation of international laws, in cooperation with the Defendants Geci and Alija, in co-perpetration with each other as well as with unknown KLA members, they held the detainees in inhumane conditions, treated them inhumanely, and were constantly beating them in order to obtain information from them (Witnesses N, L, M, K).

On February 18, 2011, Prosecutor Salustro filed an indictment against the Defendant Hoti in relation to two criminal offences of *War Crimes against the Civilian Population*.

He charged the Defendant with the following: in the course of the armed conflict in Kosovo, in May 1999, as a KLA member, in complicity with Hajdari, Rexhepi and unknown KLA members, he tortured and permanently beat witness N, a civilian who was held in the detention centre in Cahan, trying to obtain information from him.

On 4 May 2011, the International Prosecutor filed a consolidated indictment against the five Defendants in relation to the criminal offences of *War Crimes against the Civilian Population* as per the described counts.

Prosecutor Salustro represented the indictment during the main trial before the Trial Panel.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: Following the confirmation procedure of the indictments dated August 5, i.e. October 7, 2010, the main trial against the Defendants Geci and Alija was opened on March 14, 2011 before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Jonathan Welford Caroll, presiding, Caroline Charpentier and local Judge Xhevdet Abazi, panel members). After the confirmation procedure of the remaining indictments was completed, i.e. after eleven session of the panel and the joinder of the proceedings, the main trial against all the Defendants was opened as per the consolidated indictment dated May 4, 2011. The Panel was in session for 29 days and heard 11 prosecution witnesses who were proposed as anonymous. Nine of them testified as anonymous witnesses via a video conference, one testified as a protected witness, while the other rejected the proposed measures and testified publicly in the courtroom.

The trial was public, except for the parts when the personal data of the witness was verified. Five witnesses were heard, as proposed by the defence. Many pieces of material evidence was administered, inter alia, the statements of certain witnesses from the earlier stages of the proceed-

ings. The parties to the proceedings presented their closing arguments. By the Panel's ruling dated June 20, 2011, the proceedings against the Defendant Sali Rexhepi were severed due to his health problems.

First instance judgment:

In the judgment announced on July 29, 2011, the Defendants Geci, Ali, Hajdari and Hoti were found guilty as specified below:

- The Defendant Geci was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Counts I, II, III, V of the amended indictment and was sentenced to an aggregate punishment of 15 years of imprisonment. He was also found guilty of Unauthorized Possession of Weapons (Count VII) for which he was imposed a fine of EUR 4,000, as well as the measure of confiscation of the weapon. Due to a lack of evidence, Geci was acquitted of Counts IV and VI of the indictment ;
- The Defendant Alija was found guilty of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Counts II and III of the indictment, and was sentenced to a punishment of 12 years of imprisonment. He was acquitted of Count I due to a lack of evidence;
- The Defendant Hajdari was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Count II, and was sentenced to a punishment of 6 years of imprisonment. He was acquitted of Count I;
- The Defendant Hoti was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Count I, and was sentenced to a punishment of 7 years of imprisonment. He was acquitted of Count II;
- In the judgment dated October 13, 2011, the Defendant Rexhepi was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Count II, and was sentenced to a punishment of 5 years of imprisonment. He was acquitted of Counts I and III of the indictment.

Appellate proceedings:

The judgment of the District Court of Mitrovicë/Mitrovica dated July 27, 2011 was appealed by the Defence Counsels due to substantial violations of the criminal procedure, an erroneous determination of the factual situation, the misapplication of the criminal law and the decision on punishment.

Judgment rendered upon appeals:

On September 11, 2013, a mixed Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Tore Thomassen, presiding, Bertil Ahnborg and local Judge Fëllanza Kadiu, panel members) rendered a judgment modifying the judgments of the District Court dated July 29, 2011 and October 13, 2011.

By the decision of the Court of Appeals, the Defendant Geci was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Counts I, II, III, IV (criminal offence in continuation) for which he was sentenced to 15 years imprisonment.

The Defendant Alija was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on Counts I and II (criminal offence in continuation) for which he was sentenced to 12 years imprisonment.

The first instance judgments dated July 29 and October 13, 2011 were affirmed in the remainder as unchanged.

Extraordinary legal remedies:

Through their defence, the Defendants Geci, Alija and Rexhepi appealed the judgments of the District Court of Mitrovicë/Mitrovica dated July 29 and October 13, 2011 as well as the judgment of the Court of Appeals dated September 11, 2013 on the grounds of substantial violations of criminal procedure and violation of the criminal law.

Judgment of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies:

The Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed Panel (EULEX Judge: Timo Voujolahti, presiding, Willem Brouwer and local Judge Valdete Daka, panel members), in their judgment dated May 7, 2014, rejected the requests for protection of legality filed by the Defendants Alija and Rexhepi as unfounded. The request of the Defendant Geci was partially granted, the charge of Unauthorized Ownership, Control, Possession or Use of Weapons was dismissed by application of the Amnesty law, and the fine imposed on Geci was lifted. The sentence of 15 years of imprisonment remained unchanged. The weapon remained confiscated.

The remainder of the request was rejected as unfounded.

1.18

Case: The Prosecutor v. Fahredin Gashi and Hysri Rama

Info on Defendants:

1. **Fahredin Gashi** - Faruk (1969), K/A, KLA member;
2. **Hysri Rama** - Hys (1973), K/A.

Courts adjudicating the case:

- The first instance trial took place before the then District Court of Prishtinë/Priština.
- The appellate proceedings took place before the Court of Appeals.
- The Supreme Court of Kosovo was adjudicating upon extraordinary legal remedies, i.e. the request for protection of legality.

Indictment:

On November 5, 2010, International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX) filed an indictment against the Defendant Fahredin Gashi in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that, in capacity of KLA member, in complicity with N.B. (who was assigned the status of cooperative witness by the decision of the Pre-Trial Judge), on June 15, 1999, in the village of Varigove/Varigovce, Lipljan/Liplan municipality, he killed S.G, an Albanian civilian, in his house.

In the same indictment, the Defendant Hysri Rama was charged with the commission of the criminal offence of *Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences*.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

Following the assessment of the indictment dated November 5, 2010, the main trial commenced on March 15, 2011 before the mixed Trial Panel (EULEX Judges Horst Proetel, presiding, Tore Thomassen and a local judge Rafet Haxha, panel members) of the then District Court of Prishtinë/Priština. During the trial, the Panel was in session for 32 days during which 29 witnesses were heard (16 prosecution witnesses, 12 witnesses proposed by the defence and one witness ex officio). Upon the Prosecutor's motion, the cooperative witness testified over several days in order to clarify the disputable issues. The Defendant Gashi presented his defence before the Panel. The Defendant Rama stood by his statement from the earlier stages of the proceedings. Material evidence was administered and the parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment:

In the first instance judgment dated November 23, 2011, the Defendant Fahredin Gashi was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, for which he was sentenced to 18 years of imprisonment.

The Defendant Hysri Rama was found guilty of committing the crimi-

nal offence of Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences, for which he was sentenced to six (6) months of imprisonment with the verification period (suspended sentence) of one (1) year.

Appellate proceedings:

The judgment of the District Court of Prishtinë/Priština was challenged by the Defendant Gashi on all grounds provided for in the Criminal Procedure Code.

Judgment rendered upon appeal:

After the session of the mixed Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Annemarie Meister, presiding, Philip Kanning and a local judge Driton Muharremi, panel members), a judgment was rendered on February 10, 2014, wherein the Panel partially granted the appeal of the Defendant Gashi, modified the District Court's judgment and sentenced the Defendant to 14 years of imprisonment for the same criminal offence.

Extraordinary legal remedies:

In his request for protection of legality, the Defendant Gashi challenged the judgment of the District Court dated November 23, 2011 and the judgment of the Court of Appeals dated February 10, 2014. Decision of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies

In the judgment dated October 2, 2014, rendered by the mixed Panel of the Supreme Court (EULEX Judges: Esma Erterzi, presiding, Timo Vuojolahti and a local judge Salih Toplica, panel members), the Defendant's allegations were partially granted, the judgment of the Court of Appeals was specified, the time spent in detention was credited towards the sentence imposed while the remaining allegations set forth in appeal were rejected as unfounded.

1.19

Case: The Prosecutor v. Slobodan Martinović et alia

Info on Defendants:

1. **Slobodan Martinović - Šuki** (1956), K/S, elementary school, driver.
2. **Srećko Martinović - Traja** (1952), K/S, secondary school, police officer.
3. **Svetlana Stojanović - Cica** (1963), K/S, secondary school, trader.

Courts adjudicating the case:

The first first-instance proceedings took place before the District Court of Prishtinë/Priština.

The second first-instance proceedings took place before the Basic Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings took place before the Court of Appeals.

The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on the request for protection of legality.

Indictment:

Prosecutor Merita Bina Rugova of the Special Prosecution Office of Kosovo filed an indictment dated November 20, 2010 against the Defendants for committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on several counts (the investigation was run by an international prosecutor).

In the indictment, the Martinović brothers were charged with the following: during the armed conflict in Kosovo, as members of the Serbian military or paramilitary forces, in co-perpetration with each other as well as with other members of the military or paramilitary forces (S.F., I.P., D.T., S.T., S.T2 and N.P.), in the period from 17th i.e. 19th to 22nd April 1999 in Novobërdë/Novo Brdo and its surroundings, they applied inhumane treatment against the civilians S.B. and H.D. who did not participate in the hostilities, by keeping them locked in inhumane conditions [(dirt, lack of food, water, medical care) (Count I)], and by repeatedly beating them in the mentioned period, whereby their bodily integrity and health were violated (Count II).

The Defendant Svetlana Stojanović was charged in the indictment (Count III) with the following: in the course of the armed conflict in Kosovo, as a member of the Serbian police or paramilitary forces, in complicity with others, she violated the bodily integrity of two civilians, S.B. and H.D., who did not participate in the hostilities. She participated in the beatings, especially H.D, whom she struck on the head with a log of wood on April 21, 1999.

Prosecutor Rugova represented the indictment during the first instance proceedings.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: The first first-instance trial:

The main trial was opened on June 7, 2011 before a mixed panel of the then District Court of Prishtina/Priština (EULEX Judges: Ferdinando Buatier de Mongeot, presiding, Gianfranco Gallo and local Judge Mediha Jusufi, panel members). During the trial, the Panel sat for 8 days when 5 prosecution witnesses were heard, including two injured parties, as well as two witnesses proposed by the defence. During the trial, with the consent of the parties, six witness statements from the previous stages of the proceedings were read and material evidence was adduced. The Defendants testified before the Panel. The parties presented their closing arguments.

The second first-instance trial (the retrial) was held before the mixed Trial Panel of the Basic Court of Prishtina/Priština (EULEX Judges: Vladimir Mikula, presiding, Jorge Martins Riberio and local Judge Hava Haliti, panel members). During the trial, the Panel was in session for 18 days, during which the injured parties were heard, 7 witnesses summoned by the court ex officio, eight defence witnesses, as well as a team of experts who conducted the observation of the injured party S.B. The witness statements from the earlier stages of the proceedings, the investigation and the first trial were read. The Defendants testified before the Panel. The parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgments:

The first instance judgment after the main trial held in 2011 was announced on July 22, 2011.

The Defendants Martinović and Stojković were acquitted of the charges from the indictment. According to the judgment, the evidence adduced during the proceedings did not establish that they had committed the charged criminal offences.

In the judgment announced on November 6, 2014, after the second first-instance trial (the retrial), Slobodan and Srećko Martinović were acquitted of Counts I and II and the Defendant Svetlana Stojanović was acquitted of Count III of the indictment since it was not proven that they had committed the charged criminal offences.

Appellate proceedings:

The first instance judgment of the District Court, dated 22 July 2011, was appealed by the prosecutor of the Special Prosecution Office due to substantial violations of Criminal procedure and an erroneous determination of the factual state.

The second first-instance judgment of acquittal of the Basic Court, dated November 4, 2014, was appealed by the prosecutor of the Special Prosecution Office on the same grounds as it was the case with the first first-instance judgment.

Judgment rendered upon appeals:

Acting upon the appeal of the Special Prosecutor, the Court of Appeals, sitting in a mixed Appellate Panel (EULEX Judges Tore Thomas-sen, presiding, Annemarie Meister and local Judge Vahid Halili, panel

members), in their ruling dated 25 July 25, 2013 granted the appeal of the Special Prosecutor, annulled the judgment of acquittal of the District Court dated July 22, 2011 and remitted the case to the first instance court for a retrial.

Following the appellate proceedings, the Court of Appeals, sitting in a mixed Appellate Panel (EULEX Judges: Roman Raab, presiding, Elka Filcheva-Ermenkova and local Judge Driton Muharremi, panel members) rendered a judgment on October 2 2015, wherein it rejected the appeal of the Special Prosecutor field against the judgment dated November 6, 2014 and affirmed the judgment.

**Request for protection
of legality:**

On February 22, 2016, the State Prosecutor submitted a request for protection of legality against the judgment of the Basic Court of Prishtina/Priština dated November 6, 2014 and the judgment of the Court of Appeals dated October 2, 2015 on the grounds of violation of the provisions of criminal procedure.

**Judgment of the Supreme
Court of Kosovo rendered
upon the request for
protection of legality:**

Acting upon the State Prosecutor's request for protection of legality dated October 5, 2016, the Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed panel [local Judge Nesrin Lushta, presiding, International Judge (EULEX) Anna Adamska-Gallant and local Judge Valdete Daka, panel members], rendered a judgment wherein the court granted the State Prosecutor's request for protection of legality and found that the contested judgments contained substantial violations of criminal procedure.

1.20.

Case: The Prosecutor v. Ejup Kabashi et alia & Sokol Bytyqi

Info on Defendants:

1. **Ejup Kabashi** – Jupa (1965), K/A, secondary school, KLA member;
2. **Haxhi Mazreku** (1968), K/A, elementary school, carpenter, KLA member;
3. **Mustafa Hoti** (1954), K/A, elementary school, carpenter;
4. **Milaim Hoti** (1968), K/A, elementary school, carpenter;
5. **Naser Hoti** (1972), K/A, elementary school, waiter;
6. **Nexhmedin Berisha** (1970), K/A, BA in economics;
7. **Jetulla Kabashi** (1966), K/A, Faculty of Philosophy;
8. **Sokol Bytyqi** (1969), K/A, KLA member.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings were taking place before the then District and Basic Court of Prizren (a part of the proceedings was taking place in early 2013);

The appellate proceedings were taking place before the Supreme Court of Kosovo and the Court of Appeals;

The Supreme Court was adjudicating as the third instance court.

Indictment:

In the indictment dated March 30, 2011, International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX) charged the Defendants Kabashi and Mazreku with having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that, during the internal armed conflict in Kosovo, as KLA members, in complicity with each other as well as with other unidentified KLA members, they applied intimidation and terror against the Serbian population of the village of Opterushë/Opteruša, Rahovec/Orahovac municipality, by having participated in an armed attack on the Serbian villagers who were in their homes in the night of July 17 and 18, 1998, and that on July 18, 1998 they took part in the displacement of the Serbian population from their homes.

In the same indictment, the Defendants Mustafa, Milam, Naser Hoti, Nexhmadin Berisha and Jetullah Kabashi were charged with having committed the criminal offence of Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences.

On May 30, 2012, the aforementioned International Prosecutor charged the Defendant Bytyqi, who had been unavailable to the judicial authorities at the time of filing the first indictment, with the same criminal offences (*War Crimes against the Civilian Population*).

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The first first-instance trial:

Following the indictment confirmation procedure (in the course of

which the Prosecutor withdrew the charge of displacement of the Serbian population), on June 28, 2011, the main trial as per the indictment dated March 30, 2011 in relation to the seven Defendants was opened before a mixed panel (EULEX Judges Tore Thomassen, presiding, Dean Pineles and a local judge Raima Elezi, panel members) of the then District Court of Prizren. The trial lasted for 7 days during which 7 prosecution witnesses were heard and many pieces of material evidence were adduced. The Defendants testified in court, and the parties to the proceedings presented the closing arguments.

The first instance trial and the retrial:

On November 29, 2012, before a mixed Trial Panel of the District Court of Prizren (EULEX Judge Mariola Pasnik, presiding, local judges Teuta Krusha and Skender Çoçaj, panel members), the main trial was opened against the Defendants Sokol Bytyqi (in the first instance) and Ejup Kabashi (the retrial) on charges of *War Crimes against the Civilian Population*, as well as against the Defendants on charges of Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences. In the course of the trial, the Panel was sitting for 8 days when 7 prosecution witnesses were heard.

In the decision of the District Court of Prizren dated November 7, 2012, The Prosecutor v. Ejup Kabashi et alia case, which was remitted for retrial, was joined with The Prosecutor v. Sokol Bytyqi case.

During the proceedings, the indictment was represented by its author.

First instance judgments:

In the first instance judgment of the District Court of Prizren dated August 2, 2011:

- The Defendant Ejup Kabashi was found guilty of having committed the criminal offence of War Crime against the Civilian Population (the attack on the Serbian population) for which he was sentenced to five years of imprisonment;
- The Defendant Haxhi Mazreku was acquitted of the aforementioned charge;
- The Defendants Mustafa, Milaim and Naser Hoti, Nexhmedin Berisha and Jetulla Kabashi were found guilty of Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences, for which they were sentenced, respectively, to six months of imprisonment which would not be executed provided they did not reoffend during the period of one year.

In the judgment of the Basic Court of Prizren, announced on February 1, 2013, all the Defendants were acquitted of charges. The evidence adduced during the trial did not prove that the Defendants had committed the criminal offences they were charged with in the indictments.

Appellate proceedings:

Appeals against the judgment of the District Court dated August 2, 2011:

The following parties to the proceedings filed their appeals against the judgment:

- The International Prosecutor filed it due to an erroneous determination of the factual situation in relation to the Defendant Mazreku,

as well as due to the decision on criminal sanctions in relation to the Defendants who had been found guilty of providing assistance;

- The Defendant Kabashi and some of the Defendants contested the aforementioned judgment due to an erroneous determination of the factual situation, violation of the criminal law, violation of the procedure and the decision on criminal sanctions.

The appeal against the judgment of the Basic Court dated February 1, 2011:

The judgment of acquittal was contested by the Special Prosecutor due to an erroneous determination of the factual situation.

Second instance judgments: The first judgment rendered upon the appeal:

Acting upon the appeals of the parties filed against the judgment of the District Court of Prizren dated August, 2 2011, the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges Horst Proetel, presiding, Marty Harsia, Gerrit-Marc Springer and local judges Emina Mustafa and Marija Ademi, panel members), in a ruling dated September 4, 2012, granted the appeals of the Defence Counsels and remitted the case to the first-instance court for retrial in relation to all the Defendants, except for the Defendant Mazreku.

In a separate ruling, the Supreme Court dismissed the Prosecutor's appeal filed against the acquitting part of the judgment as inadmissible. The Special Prosecutor, who attended the announcement of the first instance judgment on August 2, 2011, stated that he was content with the court's decision and that he would not appeal.

The second judgment rendered upon the appeal:

The Court of Appeals, sitting in a mixed panel (EULEX Judges Hajnalka Veronika Karpati, presiding, Timo Vuojolahti and a local judge Rasim Rasimi, panel members), in the judgment dated January 30, 2014, granted the Prosecutor's appeal, modified the second first-instance judgment, found the Defendants Ejup Kabashi and Sokol Bytyqi guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, and sentenced the Defendants, respectively, to a five year term of imprisonment.

The Defendants Mustafa, Milaim and Naser Hoti, Nexhmedin Berisha and Jetulla Kabashi were found guilty of Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences, for which they were sentenced, respectively, to six months of imprisonment which would not be executed provided they did not reoffend during the period of one year.

Appeals against the second instance judgments:

The judgment of the Court of Appeals was appealed by the Defendants Bytyqi, Kabashi and Naser Hoti.

Decision of the Supreme Court of Kosovo as the third instance court:

The Supreme Court of Kosovo, as the third-instance court, in a mixed panel (EULEX Judges, Elka Filcheva Ermenkova, presiding, Esma Ertezi and a local judge Valdete Daka, panel members) rendered a judgment on August 7, 2014, whereby they partially granted the appeals filed by the Defendants Ejup Kabashi and Sokol Bytyqi, mitigated the imposed sentences of imprisonment and sentenced them to two years of imprisonment, respectively, for the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

The Defendants sentenced for *Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences* were acquitted.

1.21.

Case: The Prosecutor v. Arben Krasniqi et alia (Klecka)

Info on Defendants:

1. **Arben Krasniqi** (1978), K/A, manual worker, secondary school, KLA member;
2. **Naser Krasniqi - Bashkim Fino**, (1973), K/A, PTK inspector, BA in law, KLA member, commander;
3. **Nexhmi Krasniqi - Skifteri 500**, (1962), K/A, police officer, BA in law;
4. **Behlul Limaj** (1965), K/A, waiter, elementary school;
5. **Fatmir Limaj - Çelik/Çeliku, Daja**, (1971), K/A, lawyer, BA in law, KLA member, commander;
6. **Refki Mazreku - Van Damme or Van Dam**, (1971), K/A, merchant, secondary school, KLA member;
7. **Naser Shala - Ftyra**, (1972), K/A, economist, BA in enocmics, KLA member;
8. **Sabit Shala - Cungi**, (1972), K/A, merchant, elementary school, KLA member
9. **Shaban Shala** (1958), K/A, unemployed, elementary school, KLA member;
10. **Besim Shurdhaj** (1974), K/A, unemployed, BA in law, KLA member.

Courts adjudicating the case:

The first first-instance trial was held at the then District Court of Prishtina/Priština;

The second (repeated) first instance trial was held before the Basic Court of Prishtina/Priština;

The proceedings upon the Prosecutor's appeal against the first first-instance judgment took place before the Supreme Court of Kosovo;

The proceedings upon the Prosecutor's appeal against the second first-instance judgment took place before the Court of Appeals;

In this case, the Supreme Court of Kosovo was also adjudicating on **extraordinary legal remedies**, i.e. requests for protection of legality filed by the parties to the proceedings.

Indictment:

The indictment against ten Defendants was filed on July 25, 2011 by International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX).

He charged the Defendants with the commission of the criminal offenses of *War Crimes against the Civilian Population* (Article 142 in conjunction with Article 22 of the CC SFRY, also provided for in Article 120 in conjunction with Article 23 of the CCRK) and with War Crime against the Prisoners of War (144 in conjunction with Articles 22, 24, 26 of the CC SFRY, also provided for in Articles 120 and 121 in conjunction with Articles 23, 25 and 26 of the CCRK) on one or more counts in violation of Article 3 common to the Geneva Conventions of 1949 and Articles 4 and 5 of the Second Additional Protocol. They were charged

with the following: in the capacity of KLA members or commanders, they committed the aforementioned offences from early 1999 to mid-June 1999 against the civilian population, Albanians and Serbs, detained Serbian soldiers and police officers held in inhumane conditions in an improvised KLA detention centre in the village of KLeçkë/Klečka whose bodily integrity and health were violated. Some of them were deprived of their lives by some of the Defendants.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: After the indictment had been filed, the then District Court of Prishtinë/Priština held on August 26, 2011 the indictment confirmation hearing during which the parties to the proceedings insisted, *inter alia*, on having access to all material evidence held by the Prosecution. The Special Prosecution justified its decision to redact the court documents by, *inter alia*, the decision of the Pre-Trial Judge.

In the afore-dated ruling, International Confirmation Judge Ingo Risch confirmed in its entirety the indictment of the Special Prosecution Office dated July 25, 2011.

On November 9, 2011 just before the main trial was to be opened, International Prosecutor Maurizio Salustro withdrew the charge under Count II of the indictment dated July 25, 2011 in relation to the Defendant Arben Krasniqi (for the killing of a Serbian military prisoner).

Proceedings before the first instance court:

- The first first-instance trial:

The main trial was opened on November 11, 2011 before a mixed Trial Panel of the then District Court of Prishtina/Priština (EULEX Judges: Jonathan Welford-Carroll, presiding, Dean Pinales and a local judge Shqipe Qerimi, panel members) which was in session for 18 days during which the parties to the proceedings discussed the admissibility of Witness X's testimony and diary.

On March 21, 2011, the Trial Panel issued a ruling declaring the testimonies and diaries of Witness X as inadmissible evidence.

After the aforementioned decision, at the hearing held on March 30, 2012, the Panel issued an order to sever the case in relation to the following Defendants: Arben Krasniqi, Behlul Limaj, Refki Mazreku, Sabit Shala, Shaban Shala, Besim Shurdhaj. Following this order, on the same day, the Trial Panel issued a judgment in relation to these Defendants.

The proceedings severed by the aforementioned order in relation to the Defendants Nexhmi Krasniqi, Naser Krasniqi, Fatmir Limaj and Naser Shala proceeded on May 2, 2012, when a judgment was issued in relation to them.

The second first-instance trial (the retrial):

The main trial was opened on April 18, 2013 before a mixed Trial Panel of the Basic Court of Pristina (EULEX Judges: Malcolm Simmons,

presiding, Mariola Pasnik and a local judge Shpresa Hasaj Hyseni, panel members). The trial lasted for 19 court sessions during which eight prosecution witnesses and one expert witness were heard. Five prosecution witnesses were proposed to testify as anonymous witnesses. Two anonymous witnesses refused protection and testified publicly in the courtroom. The protected witnesses testified via a video conference with a distorted voice and face image. All witnesses who testified during this trial altered their statements compared to their previous statements in the case.

Despite their announcements during the trial, the Defendants and their Defence Counsels waived their right to have their witnesses heard before the Trial Panel.

During the trial, many pieces of material evidence were administered as per the parties' proposals. The Defendants did not testify before the Panel, they remained silent and their statements from the earlier stages of the proceedings were read. The parties presented their closing statements.

First instance judgment:

The first first-instance judgments:

In the judgment announced on March 30, 2012, the Defendants Arben Krasniqi, Behlul Limaj, Refki Mazreku, Sabit Shala, Shaban Shala, Besim Shurdhaj were acquitted of all charges set forth in the indictment.

In relation to the Prosecutor's withdrawal of Count II of the Indictment, a judgment of rejection was rendered against the Defendant Arben Krasniqi.

In the judgment announced on May 2, 2012, the Defendants Nexhmi Krasniqi, Naser Krasniqi, Fatmir Limaj and Naser Shala were acquitted of all the charges.

In the judgment dated September 17, 2013 that was rendered after the retrial, the Defendants were acquitted of all the charges. According to the findings of the Panel, the evidence adduced during the Trial was not credible; it did not confirm that the Defendants, acting as KLA members, committed the crimes they had been charged with in the Indictment.

In relation to the Defendant Arben Krasniqi, a judgment of rejection was rendered as per Court II of the indictment.

Appellate proceedings:

The judgments of the District Court of Prishtinë/Priština dated March 30 and May 2, 2012, as well as the ruling on (in) admissibility of the statements and diaries of Witness X, were appealed by the Special Prosecution Office on grounds of violation of the provisions of criminal procedure and erroneous and incomplete determination of the factual situation. The Prosecution moved the Supreme Court of Kosovo to annul the aforesaid decision, declare the statements and diaries of Witness X admissible, annul the judgments of March 30 and May 2, 2012, and remit the case to the first instance court to a retrial.

The Prosecution's allegations were supported by the Office of the State

Prosecutor of Kosovo which moved the Supreme Court of Kosovo to grant the views of the Special Prosecution Office.

An appeal against the judgment rendered after the retrial:

The Special Prosecution Office filed an appeal also against the acquittal of the Basic Court of Prishtinë/Priština dated September 17, 2013 due to an erroneous determination of the factual situation, moved the Court of Appeals to admit the evidence proposed in the attachment to the Prosecution's appeal and modify the first instance decision by finding the Defendants guilty of all the charges set forth in the indictment or to annul the said judgment and remit the case to the first instance court for retrial to be held before a different panel. The Appellate Prosecutor, on his part, in his motion dated May 30, 2014, proposed that the appeal of the Special Prosecution be granted.

In their responses to the Prosecution's appeal, some of the Defence Counsels disputed the Prosecution's allegations and moved the Court to reject the appeal and affirm the first-instance judgment wherein the Defendants had been acquitted.

Judgments rendered upon appeals:

The first decision rendered upon the appeals against the first-instance judgment:

A five member mixed Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges: Gerret Marc Sprenger, presiding, Horst Proetel, Marti Harsia, local judges Valdete Daka and Emine Mustafa, panel members), in their rulings dated November 20 and December 11, 2012 partially granted the Prosecution's appeal, annulled the judgments of the District Court of Prishtinë/Priština dated March 30 and May 2, 2012, as well as the decision of this court dated March 21, 2012 on (in) admissibility of Witness X's testimonies, and remitted the complete case to the first instance court for re-adjudication before a different panel.

According to the Supreme Court of Kosovo, the evidence found during the search of Naser Krasniqi's and Fatmir Limaj's residences was assessed as admissible.

The proceedings upon the appeal filed against the judgment of acquittal in the retrial:

Acting upon the appeal of the Special Prosecutor, a mixed Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Manuel Soares, presiding, Timo Vuojolahti and Fillim Skoro, panel members) held a session of the Appellate Panel on July 9, 2014. In the ruling dated August 26, 2014, this Panel decided to open a hearing before this Court in order to obtain additional evidence and to hear some witnesses.

The hearing was opened on September 17, 2014, during which one prosecution witness was heard who somewhat confirmed the allegations of the indictment. In the remaining part of the hearing, on the next day, the Defence Counsels requested disqualification of this Appellate Panel.

The then President of the Court of Appeals, Salih Mekaj, granted the Defence's request on September 29, 2014 and decided that the appellate proceedings be continued before a new Appellate Panel.

The appellate proceedings were held before a new Appellate Panel (EU-

LEX Judges: Piotr Bujarczuk, presiding, Roman Raab and a local judge Vahid Halili, member of the Appellate Panel. The session of the Appellate Panel was held on December 1, 2015. The judgment rendered on January 26, 2016, wherein the Prosecution's allegations were rejected as unfounded and unconvincing, affirmed the acquittal of the Basic Court.

Decision of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies:

In the judgment dated May 12, 2017, the Supreme Court of Kosovo rejected as unfounded the request for protection of legality filed by the State Prosecutor against the judgment of the Court of Appeals dated January 26, 2016.

In his request dated August 12, 2016, the State Prosecutor expressed doubts, *inter alia*, on the accuracy of the assessment of the evidence.

While assessing the merits of the request of the State Prosecutor, the Supreme Court found that a final judgment rendered upon extraordinary legal remedies can be declared null and void only when it is in favour of the defendants, when the retrial leads to a more favourable situation for the defendants. The criminal proceedings that have been completed by a final judgment may be opened to the detriment of the defendant only in cases where it has been proved that the judgment is based on a false statement or on a false testimony of a witness, an expert witness or an interpreter.

1.22.

Case:

The Prosecutor v. Zoran Kolić

Info on the Defendant:

Zoran Kolić (1974), Serbian, guard of the District Prison in Lipjan/Lipljan (during the armed conflict), PTK employee (prior to detention).

Court adjudicating the case:

The first instance proceedings took place before the District Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings took place before the Court of Appeals. The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on **the request for protection of legality**.

Indictment:

On July 28, 2011, Prosecutor Suad Kuraja of the Special Prosecution Office of Kosovo filed an indictment against the Defendant Zoran Kolić charging him with the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* on two counts:

- that on May 24, 1999 during the armed conflict in Kosovo, in the premises of the prison in Lipjan/Lipljan, acting as an official person, i.e. as a prison guard, he deprived the detainee Gani Morina of his life by applying force, by beating him with a rubber baton, kicking and punching him on the body until he passed out. On the following day, May 25, 1999, the detainee died in prison;
- And that on the same day he applied inhumane treatment against the detainee Jakup Rexhepi, caused him immense suffering and violated his physical integrity and health by beating and punching him.

The Defendant was also charged in the indictment with the following: that on April 7, 2011, in his house in Dobrotin, the municipality of Graçanicë/Gračanica was in unauthorised possession of weapons.

On October 26, 2011, acting in accordance with the ruling on confirmation of the indictment, Prosecutor Kuraja amended the indictment in respect of Count 1: On the critical day and acting in the same capacity, the Defendant applied inhumane treatment against the detainees, inflicted immense suffering and violated their physical integrity and health, by hitting them on the body with a rubber baton. He was kicking and punching the body of the detainee Gani Morina who passed out and died on the following day.

In his closing statement, the Prosecutor amended the indictment and pointed out that the evidence administered at the main trial established that the Defendant was responsible for the death of Gani Morina and that the beatings and the physical force that the Defendant had applied against him had caused his death.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial as per the indictment was opened before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Jonathan Welford-Carroll, presiding, Andrew Hatton and local Judge Mejreme Memaj, panel members) on November 1, 2011. The Trial Panel, which was in session for 17 days, heard 13 prosecution witnesses, a forensic medicine witness expert, as well as 4 defence witnesses. Three defence witnesses were examined via video conference at the High Court in Belgrade. Many pieces of material evidence were adduced. With the consent of the parties, the statement of one prosecution witness was read as his direct examination was not possible. The Defendant testified before the Panel. The parties presented their closing arguments. While presenting his closing statement, the Prosecutor amended the indictment as described above.

First instance judgment:

In the judgment dated May 11, 2012, the Defendant Kolić was found guilty of having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, for which he was sentenced to an aggregate punishment of 14 years of imprisonment.

For the Unauthorized Ownership, Control, Possession or Use of Weapons from an undetermined date in 1999 to July 7, 2011, a fine of EUR 500 was imposed against the Defendant.

Appellate proceedings:

The Defence, as well as the Defendant himself, challenged the judgment of the District Court of Prishtina/Priština dated 11 May 2012 due to substantial violations of the provisions of criminal procedure, violation of the criminal law, an erroneous and incomplete determination of the factual situation, as well as in relation to the decision on punishment and the property claim.

Judgment rendered upon appeals:

Acting upon the appeals filed by the Defence and the Defendant, the Court of Appeals, sitting in a mixed Appellate Panel (EULEX Judges: Annemarie Meister, presiding, Tore Thomassen and local Judge Vahid Halili, panel members) rendered a judgment on September 25, 2013 whereby the Defence appeals were partially granted. In the judgment, the Defendant's actions were specified, those for which he was found guilty of the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* and sentenced to 14 years of imprisonment.

The time spent in detention from April 7, 2011 was credited to the imposed sentence.

Extraordinary legal remedies:

Through his Defence, the Defendant challenged the decision of the Court of Appeals on grounds of substantial violations of the provisions of criminal procedure and violation of the criminal law.

**Judgment of the Supreme
Court of Kosovo rendered
upon extraordinary legal
remedies:**

Acting upon the request for protection of legality filed on behalf of the Defendant, the Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Willem Brouwer, presiding, Timo Vuojolahti and local judge Avdi Dinaj, panel members) rendered a judgment on July 8, 2014 whereby the request for protection of legality was rejected as unfounded, and the judgment of the Court of Appeals was affirmed.

1.23.

Case:

The Prosecutor v. Aleksandar Bulatović

Info on the Defendant:

1. Aleksandar Bulatović (1975), Montenegrin, member of the reserve Serbian police.

Court adjudicating the case:

The first instance proceedings against the Defendant took place before the District Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings upon the injured party's appeal that was premature was completed before the Basic Court of Prishtinë/Priština.

Indictment:

International Prosecutor Charles Hardaway filed an indictment against the Defendant Bulatović on August 22, 2012 in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*:

In the course of the armed conflict in Kosovo, as a member of the Serbian police or paramilitary units, in cooperation with PB, MP and an unspecified number of unidentified members of the Serbian police or paramilitary units, on April 8, 1999, in Fushë Kosovë/Kosovo Polje, he violated the bodily integrity and health of Xheladin Idrizi, an Albanian civilian from Fushë Kosovë/Kosovo Polje, by beating him for a long period of time and by cutting his throat. He then removed the victim's body, which was later found at a cemetery in the village of Vragoli/Vragolija near Fushë Kosovë/Kosovo Polje.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial as per the indictment dated August 22, 2012 was opened on November 5, 2012 before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Vitor Hugo Pardal, presiding, Cornelie Peeck and local Judge Nenad Lazić, panel members). During the trial, the Panel was in session for 8 days and heard 5 prosecution witnesses and 2 defence witnesses. The Defendant testified before the Panel. In the course of the trial, material evidence was adduced, the statements of individual witnesses from the previous stages of the proceedings were read, and the parties presented their closing arguments.

Judgment:

In the judgment dated November 23, 2012, the Defendant Bulatović was acquitted of charges of *War Crimes against the Civilian Population*. According to the judgment, the evidence did not confirm the allegations set forth in the indictment.

Appellate proceedings:

The judgment dated November 23, 2012 was appealed by the injured party Š.I on the following day, November 24, 2012.

Regarding the premature appeal, the Presiding Trial Judge sent the injured party a notice dated December 21, 2012, whereby he was in-

formed that the appeal was premature, and instructed that he was to supplement the appeal within 8 days from the date of service of the notice.

Decision of the Basic Court rendered upon the appeal of the injured party:

The injured party did not act upon the information and the instruction of the Presiding Trial Panel and did not submit a supplemented appeal to the Court. The premature appeal was dismissed as incomplete in a ruling dated January 28, 2013.

1.24.

Case:

The Prosecutor v. Dejanović & Bojković

Info on Defendants:

1. Jovica Dejanović - Joca (1954), K/S, completed elementary school, police officer;
2. Đorđe Bojković - Đoko (1940), K/S, retired engineer.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica;
The appellate proceedings took place before the Court of Appeals;
The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on the appeal against the second-instance judgment.

Indictment:

On November 12, 2012, International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX) of the Special Prosecution Office filed an indictment against the Defendant Dejanović and Bojković, charging them with Rape as a War Crime against the Civilian Population.

The International Prosecutor charged the Defendants with the following: in violation of international norms in force during the armed conflict in Kosovo, on April 14, 1999, in the village of Babimoc/Babin Most, Obiliq/Obilić Municipality:

- In his capacity of Serbian police officer, armed with a rifle, the Defendant Dejanović kidnapped a minor Albanian girl V.K. from her family house in the village of Stanoc/Stanovce, Vushtrri/Vučitrn municipality, drove her in a motor vehicle to an unknown place in Babimoc/Babin Most, where, by threatening her with a knife, forced her into various sexual acts against her will.
- By threatening the injured party V.K. with a pistol, who had previously been kidnapped by Dejanović, the Defendant Bojković took the victim to an uninhabited house in Babimoc/Babin Most, threw her on the floor and forced her into a sexual intercourse.

By doing so, each of them committed the criminal offence of Rape as a War Crime against the Civilian Population.

In the indictment, each Defendant was charged with having committed the criminal offence of Unlawful Ownership, Control, Possession or Use of Weapons. In accordance with the Judge's ruling on confirmation of the indictment, the Prosecutor amended the indictment on November 29, 2012. The modification concerned the description of the actions the Defendants were charged with.

The indictment was represented by International Prosecutors (EULEX) Diana Wilson and Eric Larson.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial was opened on April 4, 2013 before an International Trial Panel (EULEX Judges: Timo Vuojolahti, presiding, Mariola Pasnik and Dariusz Sielicki, panel members). In the course of the Trial, the Panel was in session for 8 days, during which 13 witnesses were heard - 11 witnesses proposed by the prosecution, one defence witness and one witness ex officio. The injured party testified via a video conference in a session closed to the public (except for the HLC Kosovo monitors). Many pieces of material evidence were adduced. The Defendants testified before the Panel. The parties to the proceedings put forward their closing arguments.

First instance judgment:

Following the main trial, the judgment was announced on April 17, 2013, wherein the Defendants were acquitted of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, as, according to findings, there was insufficient evidence.

According to the judgment, it was proven beyond reasonable doubt that the victim was abducted and raped on the critical date by two men, but not that it was done by the Defendants.

- The Defendant Dejanović was also acquitted of the criminal offence of Unauthorized Ownership, Control, Possession or Use of Weapons.
- The Defendant Bojković was found guilty of Unauthorized Ownership, Control, Possession or Use of Weapons for which he was sentenced to an imprisonment term of 1 year and 6 months.

Appellate proceedings:

The first-instance judgment of acquittal was appealed by the parties to the proceedings.

The Special Prosecution Office challenged the judgment due to substantial violations of the criminal procedure and an erroneous and incomplete determination of the factual situation.

The Defence to the Defendant Bojković insisted in the appeal that the criminal offence he was guilty of was covered by the Amnesty Law.

Judgment rendered upon appeals:

The Court of Appeals, sitting in a mixed Appellate Panel (EULEX Judges: Manuel Soares, presiding, Annemarie Meister and local Judge Xhevdet Abazi, panel members) rendered a judgment on May 27, 2014 whereby the appeal of the Special Prosecution Office and the appeal of the Defence Counsel to the Defendant Bojković were partially granted:

- By application of the Amnesty Law, the charge of Unauthorized Ownership, Control, Possession or Use of Weapons against the Defendant Bojković was dismissed;
- By the judgment of the second instance court, the first instance judgment of acquittal was annulled in relation to the Defendants Dejanović and Bojković on charges of Rape as a War Crime against the Civilian Population; in the second instance judgment, they were found guilty of Rape of VK, for which the Defendant Dejanović was sentenced to 12 years of imprisonment, and the Defendant Bojković to 10 years of imprisonment.

The remainder of the first-instance judgment was affirmed.

Appeal against the second instance judgment:

The judgment of guilt of the Court of Appeals on charges of *War Crimes against the Civilian Population* was appealed by the Defendants through their Defence Counsels due to substantial violations of criminal procedure, violation of the criminal law, an erroneous and incomplete determination of the factual state, the decision on punishment and the costs of criminal proceedings.

Judgment of the Supreme Court of Kosovo as the third instance court:

Acting upon the appeals of the Defendants, after the public session of the Appellate Panel held on September 30, 2014, the Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed panel (local Judge Nesrin Lushta, presiding, International Judges (EULEX) Esma Erterzi and Willem Brouwer, panel members) rendered a judgment wherein they assessed that the appeals filed on behalf of the Defendants Dejanović and Bojković were founded. The Defendants were acquitted of the charges of *War Crimes against the Civilian Population*.

In the remainder, the appeal against the judgment was not subject of consideration.

1.25.

Case:

The Prosecutor v. Sabit Tafil Geci et alia

Info on Defendants:

1. **Sabit Tafil Geci** (1971), K/A, KLA member;
2. **Rrustem Geci** (1961), K/A, KLA member;
3. **Hetem Geci** (1964), K/A, KLA member;
4. **Bedri Shala** (1955), K/A, doctor.

Courts adjudicating the case:

The first instance trial was held before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica;

The appellate proceedings were held before the Court of Appeals; The Supreme Court of Kosovo was adjudicating upon the request for protection of legality filed by the Defendant Rrustem Geci;

Indictment:

On December 11, 2012, International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX) filed an indictment charging Sabit, Rrustem and Hetem Geci with the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on two counts:

- **Count I** - during the armed conflict in Kosovo, in their capacity of KLA members, on June 18 1999, in the streets of Skenderaj/Srbica, during the celebration of the liberation of the town and the withdrawal of Serbian forces, in the presence of the gathered citizens, they fired their weapons, inflicted bodily injuries on the civilians G.B. and U.K who succumbed to the injuries on the spot, while G.B. was transferred to the nearby Medical Centre. After that, the Defendants fired their weapons at G.B. while he was lying on his bed in the patient's room at the Medical Centre.

- **Count II** - on the same day and at the same place, they violated the bodily integrity and health of civilians by having fired their automatic firearms during the celebration of the liberation of the town, which caused I.V. and M.V. to sustain serious bodily injuries.

- The prosecutor charged Bedri Shala, a doctor of the Medical Centre, with committing the criminal offence of *Providing Assistance to Perpetrators after the Commission of Criminal Offences*.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial before the international Trial Panel (EULEX Judges: Katja Dominik, presiding, Anna Adamska Gallant and Dariusz Sielicki, panel members) was opened in an initial hearing held on January 17, 2013. During the trial, the Panel was in session for 16 days: 26 witnesses and 1 expert witness were heard (6 prosecution witnesses, 4 defence witnesses and 16 witnesses ex officio). In the course of the trial, with the consent of the parties, statements of 14 witnesses from the previ-

ous stages of the proceedings were read and many pieces of material evidence were administered. The Defendants remained silent.

First instance judgment:

In the judgment announced on September 12, 2013, the Defendants Sabit T. Geci and the brothers Rrustem and Hetem Geci were found guilty of having committed, in co-perpetration, the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* by depriving G.B. of his life while he was in the premises of the Medical Centre and who had been wounded in the city centre on the critical day. For this, they were sentenced to 12 years of imprisonment, respectively.

Due to a lack of evidence, the Defendants were acquitted of murder of V.B. as well as of inflicting the firearm wounds on the injured parties I.V. and M.V.

In the judgment, the Defendant Dr. Bedri Shala was also acquitted due to a lack of evidence.

Appellate proceedings:

The convicting part of the judgment of the Basic Court was appealed by the Defendants, either individually or through their Defence Counsels. The International Prosecutor appealed only the acquitting part of the judgment in relation to the Defendant Dr. Bedri Shala.

The part of the judgment that had not been appealed became final on December 26, 2013.

Judgments rendered upon appeals:

The Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Hajnalka Veronika Karpati, presiding, Elka Filcheva Ermenkova and a local judge Abdullah Ahmeti, panel members) in their judgment dated October 29, 2014, modified the first instance judgment in the following manner:

- They rejected as unfounded the appeal of the Special Prosecutor in the part relating to the acquittal of the Defendant Dr. Bedri Shala (confirmed the judgment of acquittal).
- They partially granted the appeals of the Defendant Rrustem Geci and his Defence Counsel, as well as the appeals filed by the Defence Counsel to the Defendants Sabit and Hetem Geci, and imposed on each of them a sentence of imprisonment of eight years.

Judgment of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies:

The judgments of the Basic Court and the Court of Appeals were challenged by the Defendant Rrustem Geci in his request for protection of legality which was rejected as unfounded by a mixed panel of the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges: Malcolm Simmons, presiding, Rolandus Bruin and a local judge Salih Tolica, panel members) in their judgment dated October 13, 2015.

1.26.

Case:

The Prosecutor v. Ivan Radivojević

Info on the Defendant:

Ivan Radivojević (November 21, 1968), K/S, taxi driver, member of the Serbian Reserve Police.

Courts adjudicating the case:

The first instance trial took place before the Basic Court of Prishtinë/Priština.

The appellate proceedings took place before the Court of Appeals.

Indictment:

On September 24, 2013, International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX) filed an indictment against the Defendant in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that, during the internal armed conflict in Kosovo, on March 26, 1999, at the bus station in Fushë Kosovë/Kosovo Polje, in the capacity of member of the Serbian Reserve Police, in complicity with at least ten members of various Serbian forces, he violated the bodily integrity and health of approximately 40 Albanian male civilians (including Bujar and Haki Bajrami, as well as Daut Bogujevci) who were gathered at the station.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

By holding a preliminary hearing on January 15, 2013 before the mixed Trial Panel (EULEX Judge Malcolm Simmons, presiding, Manuel Soares and a local judge Faik Hoxha, panel members), the main trial was opened during which the Trial Panel was in session for 8 court days. Five prosecution witnesses were heard, statements of two witnesses from the earlier stages of the proceedings were read, material evidence was administered, the Defendant testified before the Panel and the parties presented their closing arguments.

The Prosecution was represented by International Prosecutor Charles Hardaway during the trial.

First instance judgment:

The first instance judgment was announced on February 12, 2014, whereby the Defendant was found guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that on the critical date, in complicity with members of various Serbian forces, at the bus station in Fushë Kosovë/Kosovo Polje, he participated in preventing about 150 civilians from entering buses and leaving Fushë Kosovë/Kosovo Polje for security reasons. He took part in the separation of women, children and men, violated the bodily integrity and health of about 40 men, including Bujar and Haki Bajrami, as well as Daut Bogujevci. For the above, he was sentenced to eight years of imprisonment.

Appellate proceedings:

The judgment of the Basic Court of Prishtinë/Priština was contested by the Defence on all grounds provided for in the Criminal Procedure Code. They emphasised that the witnesses had not identified the Defendant with certainty, that the evidence had been erroneously administered and that the substantive law had been misapplied.

Judgment rendered**upon appeal:**

The Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Hajnalka Veronika Karpati, presiding, Elko Filchev Ermnekov and a local judge Fillim Skoro, panel members) rendered a judgment on March 24, 2015, wherein the Panel rejected the appeals filed by the Defence Counsel as unfounded, modified ex officio the decision on the criminal sanction for the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* committed in co-perpetration, and subsequently sentenced the Defendant to six years of imprisonment.

1.27.

Case:

The Prosecutor v. Ismet Haxha et alia

Info on Defendants:

1. **Ismet Haxha** (1968), K/A, higher technical school, businessman, KLA member;
2. **Shefki Hyseni** (1968), K/A, completed elementary school, private transporter;
3. **Nexhat Qubreli** (1963), K/A, merchant, KLA member;
3. **Sylejman Selimi** – Sultan (1970), K/A, MA in Law, KLA member, Drenica zone Commander.

Courts adjudicating the case:

The first and the second first-instance trial (the retrial) took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.

The appellate proceedings took place before the Court of Appeals.

Indictment:

International Prosecutor Maurizio Salusto (EULEX) filed an indictment against the Defendants on November 13, 2013, charging them with the following: during the armed conflict in Kosovo, in capacity of KLA members i.e. KLA close associates, at the end of 1998 or beginning of 1999, in the villages of Vaganicë/Vaganica and Likoc/Likovac, the municipality of Mitrovicë/Mitrovica, in co-perpetration with each other or with other unknown perpetrators, they committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on several counts, i.e. they violated the bodily integrity and health of Witnesses A and B, tortured Witness B and treated the aforesaid witnesses in an inhumane manner.

The indictment charged the Defendant Shefki Hyseni with the rape of Witness A.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

Following the indictment assessment procedure, the main trial before the international Trial Panel (EULEX Judges: Philip Kanning, presiding, Roxanne Marilena Comsa and Paulo Texeira, panel members) was opened on April 14, 2014. During the trial, the Panel was in session for 12 days during which 10 witnesses were heard – 7 as proposed by the prosecution and 3 as proposed by the defence. Many pieces of material evidence were administered. The Defendant Ismet Haxha testified before the Court, while the remaining Defendants exercised their right to remain silent. The parties to the proceedings presented their closing arguments. During the trial, Prosecutor Diana Wilson represented the indictment.

The second first-instance main trial (the retrial) against the Defendants Ismat Haxha, Shefki Hyseni and Sylejman Selimi on individual counts of the indictment dated November 13, 2013, held before the international

Trial Panel (EULEX Judges: Roxana Marilena Comsa, presiding, Franička Fisher and Iva Nikšić, panel members) was opened on September 16, 2016 in a preliminary hearing, and continued on November 1, 2016 when International Prosecutor Damara Theriot withdrew from prosecuting the Defendants due to certain gaps in the witness testimonies.

Judgment:

In the judgment announced on May 29, 2014, the Defendants were acquitted on all counts of the indictment, as the evidence adduced during the trial did not prove beyond reasonable doubt that they had committed the criminal offences they had been charged with in the indictment.

Following the withdrawal of the International Prosecutor to prosecute the Defendants, on November 1, 2016, the International Panel dismissed the charges against the Defendants.

Appellate proceedings:

The judgment of acquittal of the Basic Court, dated May 29, 2014, was appealed by the International Prosecutor due to an erroneous determination of the factual situation and substantial violations of criminal procedure.

Appellate proceedings:

A mixed Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Elka Filcheva Ermenkova, presiding, Piotr Bojarczuk and a local judge Fillim Skoro, panel members), in their judgment dated April 5, 2016, partially granted the Prosecutor's appeal in the following manner:

- it affirmed the acquitting part of the judgment in relation to the Defendant Ismet Haxha and Nexhat Qubreli on charges of violation of the bodily integrity and health of Witnesses A and B.
- as for the remaining charges against Ismat Haxha, Sylejman Selimi and Shefki Hyseni, the Panel remitted the case to the first instance court for a retrial.

1.28.

Case:

The Prosecutor v. Oliver Ivanović et alia

Info on Defendants:

1. Oliver Ivanović – (1953), K/S, economist, politician;
2. Dragoljub Delibašić – Dragan (1957), K/S, BA in law, pensioner;
3. Nebojša Vujačić – (1966), K/S, BA in law, attorney;
4. Ilija Vujačić – (1938), K/S, BA in law, attorney;
5. Aleksandar Lazović – Saša (1965), K/S, university degree, teacher.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.

The appellate proceedings took place before the Court of Appeals. The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on the **request for protection of legality**.

Indictment:

On August 11, 2014, International Prosecutor Cezary Michalczuk of the Special Prosecution Office (EULEX) filed an indictment against the Defendants in relation to several criminal offences.

He charged the Defendant Ivanović with the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*:

- On April 14, 1999, during the non-international armed conflict in Kosovo, acting as the leader of the Serbian paramilitary/police unit, in Mitrovica/Mitrovicë, to the intersection of the street “Miladin Popović” and “Put za Bajr”, he incited a group of subordinates to commit war crimes against persons who did not play an active role in the hostilities by ordering the killing of 9 civilians. On that occasion, the following persons were killed: Fatmir Mustafa, Skender Paqarada, Avni Abazi and Mehmet Seferi.

In the same indictment, the Defendants Ivanović and Delibašić were charged with the commission of the criminal offences of Incitement to Commit Aggravated Murder, Attempted Murder and Bodily Harm:

- Acting as the leader of the paramilitary group “The Bridge Watchers” (Ivanović) and as the police commander in Mitrovicë/Mitrovica (Delibašić), in the evening of February 3, 2000, in accordance with the previously agreed common plan, with the direct intent of forcing the Albanian civilians to leave their houses and the territory of the northern part of Mitrovica, with the ultimate goal of killing or causing injuries, Ivanović and Delibašić incited and ordered subordinate police officers and members of the paramilitary unit “The Bridge Watchers” to attack several buildings and forcibly cleanse them of ethnic Albanians. On that occasion, the following persons were killed: Nderim Ajeti , Nexhmije Xhaka, Sebiha Abrashi, Remzije Canhasi, Muharem Sokoli, Selime Berisha, Nezir Voca, Shqipe Voca, Bashkim Rrukeci and Nimon Sejdiu, while the following persons sustained serious injuries: Rezarta Ajeti, Nexhmedin Ajeti, Agon Ajeti and Emina Xhaka. According to the indictment, the lives of 9 other people were jeopardised by their actions.

In the same indictment, the Defendants Nebojša and Ilija Vujačić and Aleksandar Lazović were charged with the following: on February 3, 2000, as members of the paramilitary unit “The Bridge Watchers” under Ivanović’s command, by using explosives devices, they attacked the apartment of the Ajeti family at 3 Lole Ribara Street. On this occasion, some members of the Ajeti and Xhaka families were killed. On the same occasion, some members of these families sustained serious bodily injuries, while the lives of some others were jeopardized.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: **The first first-instance trial:**

Following the indictment assessment procedure, the main trial was opened on December 18, 2014 before an international Trial Panel (EULEX Judges Roxana Comsa, presiding, Nino Manuel Ferreira de Moredureira and Vitor Pardal, panel members). In the course of the trial, the Panel was in session for 83 days, it heard 55 prosecution witnesses and 27 defence witnesses. One prosecution witness testified in the capacity of protected witness via a video conference at a session open to the public. One prosecution witness testified as an anonymous witness at a session closed to the public. The identity of this witness was not known to the parties to the proceedings. A site inspection was carried out in the southern and northern parts of the town, and many pieces of material evidence proposed by the parties were administered. The Defendants testified before the Panel. The parties to the proceedings put forward their closing arguments.

The second first-instance trial (the retrial):

The retrial was opened on March 24, 2017 before an international Trial Panel (EULEX Judges Roxana Comsa, presiding, Iva Nikšić and Francisca Fischer, panel members). During the trial, the Panel sat for 15 days and heard 8 prosecution witnesses.

On February 12, 2018, acting upon the motion of the Prosecution, the Panel issued a ruling wherein it rejected the indictment against the defendant Ivanović due to the Defendant’s death.

First instance judgment:

The first first-instance judgment:
In the judgment announced on January 21, 2016, the Defendant Ivanović was found guilty of the criminal offence of War Crime against the Civilian Population and was sentenced to nine years of imprisonment. In the same judgment, due to a lack of evidence, the Defendant Ivanović was acquitted of the charges that, in complicity with the Defendant Delibašić, on February 3, 2000, he incited others to commit the criminal offences of Aggravated Murder, Attempted Aggravated Murder, and Bodily Harm, in relation to which the Defendant Delibašić was also acquitted. In relation to these criminal offences (committed in complicity with Ivanović and Delibašić), the Defendants Ilija and Nebojša Vujačić, as well as Aleksandar Lazović, were also acquitted due to a lack of evidence.

Appellate proceedings:

The first instance judgment was appealed by the parties to the proceedings in the following manner:

- The Special Prosecution appealed Count I due to an erroneous and incomplete determination of the factual situation and the decision on punishment. It appealed Counts II and III due to substantial violations of the criminal procedure and an erroneous and incomplete determination of the factual situation;
- The Defendant Ivanović challenged the convicting part of the judgment (Count I) due to substantial violations of the criminal procedure, an erroneous and incomplete determination of the factual situation and the decision on criminal sanctions;
- The Defence to Defendant Ivanović challenged the same part of the judgment on the same basis as their client.

The parties to the proceedings made their written replies to the opposing party's appeal.

Acting upon the appeals and responses of the parties, the Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges Radostin Petrov, presiding, Anna Bednarek and local Judge Driton Muharremi, panel members), having held a session on October 11 and 12, 2016, decided to open a hearing/the main trial before the Court of Appeals in order to clarify certain circumstances, to obtain additional evidence regarding Count I (War Crimes), and regarding the issue of *ne bis in idem*. The hearing was held on November 22, 2016, when one witness was heard.

**Judgment rendered
upon appeals:**

In the aforementioned judgment dated December 19, 2016 the Court of Appeals:

- partially granted the appeal of the Defendant Ivanović as well as the appeal of his Defence Counsels;
- dismissed the appeal of the Special Prosecutor;
- annulled the judgment of the Basic Court of Mitrovica dated January 21, 2016 in connection with Count I (War Crime) and remitted the case to a retrial.

The remaining part of the judgment was affirmed.

**Extraordinary legal
remedies:**

On April 11, 2017, Chief EULEX Prosecutor Claudio Pala submitted to the Supreme Court of Kosovo a request for protection of legality with regard to Count I of the Appellate Court judgment dated December 19, 2016 wherein he found that the enacting clause of the judgment of the Basic Court was in contradiction to itself and the reasoning of the judgment. He found that the second instance court could have easily modified the first-instance judgment.

In his request dated April 28, 2017, Chief EULEX Prosecutor Claudio Pala challenged the judgment of the Court of Appeals dated December 19, 2016 in respect of Count II of the judgment, i.e. the part of the judgment of the Basic Court that was affirmed. He opined that the second instance court, in its decision, provided a summary of the judgment of the Basic Court, and that, in particular, it did not adequately assess the evidence the Prosecutor of the Special Prosecution Office referred to in the appeal, as well as the submission of the Appellate Prosecution.

**Decisions of the Supreme
Court of Kosovo rendered
upon extraordinary
legal remedies:**

In the ruling dated May 24, 2017, the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges: Jorge Martins Ribeiro, presiding, Elka Filcheva Ermenkova, and local Judge Nesrin Lushta) rejected the request for protection of legality in relation to Count I of the judgment of the Court of Appeals as inadmissible, as it was, *inter alia*, premature.

In the judgment dated July 20, 2017, the Supreme Court of Kosovo assessed as admissible the request for protection of legality of the EULEX Chief Prosecutor against the judgment of the Court of Appeals dated December 19, 2016 in relation to Count II; however, the Court rejected it as unfounded.

1.29.

Case:

The Prosecutor v. Sahit Halitaj

Info on the Defendant:

Sahit Halitaj, also known as Salit Halitaj (1976), K/A, associate of the Serbian police in Gjakovë/Đakovica.
The Defendant was in detention on remand from December 17, 2014 until December 8, 2015.

Court adjudicating the case:

An initial hearing was held before the Basic Court of Gjakovë/Đakovica.

Indictment:

On July 30, 2015, International Prosecutor Charles Hardaway (EULEX) filed an indictment against the Defendant Sahitaj in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

According to the indictment, acting as an associate of the Serbian police officers involved in the Operation 'Caragoj/Reka' on April 27 and 28, 1999, he provided assistance in the attacks on the Albanian civilian population of Valley of Caragoj/Reka who were subjected to killings, torture, inhumane treatment, immense suffering, dislocation and displacement by application of measures of intimidation and terror, imposition of collective punishment, confiscation and stealing on large scale of a property that was not justified by military needs.

The criminal investigation against Sahitaj was part of the investigation initiated against several suspects in connection with the massacre in Mejë/Meja, who are still not available to the Kosovo prosecution authorities.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

Proceedings upon the indictment:

Acting upon the indictment, International Judge Vitor Hugo Pardal (EULEX) of the Basic Court of Gjakovë/Đakovica held an initial hearing on September 9, 2015. In a ruling dated November 2, 2015, he rejected the Defendant's request to dismiss the indictment as unfounded. The indictment was assessed as grounded and the evidence enclosed to it as admissible.

On December 22, 2015, following the emergence of new circumstances, the International Prosecutor submitted a motion to the competent court to withdraw the indictment.

On December 23, 2015, acting upon the Prosecutor's motion, the same judge issued a ruling wherein he granted the motion to withdraw, dismissed the indictment and terminated the criminal proceedings against the Defendant Sahitaj.

1.30.

Case: The Prosecutor v. Xhemshit Krasniqi (Kukës, Cahan)

Info on the Defendant:

Xhemshit Krasniqi, (1963), K/A, holder of a university degree in political science and history, teacher of history, KLA member.

Courts adjudicating the case:

- The first instance trial took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.
- The appellate proceedings took place before the Court of Appeals.

Indictment:

- On November 5, 2015, International Prosecutor Damara Elizabeth Theriot (EULEX) filed an indictment against the Defendant in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on seven counts (the first charge), as well as for the Unauthorised Possession, Control or Use of Weapons (the second charge), i.e. that, in the period from April to June 1999, during the armed conflict in Kosovo, in the capacity of high ranking KLA member, in the KLA detention centres in Kukës/Kuks and Cahan, the Republic of Albania, in complicity with other KLA members, he killed one person who had been unlawfully deprived of liberty, unlawfully detained several persons who were held in inhumane conditions after they had been detained, tortured twelve persons whose bodily integrity and health was, in that way, violated; and that on October 6, 2015, when he was arrested in Prizren, he was in possession of a pistol for which he had not been issued a permit by the competent authorities, as well as in possession of three knives.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

- On November 18, 2015, an initial hearing as per the indictment was held before the international Trial Panel (EULEX Judges: Katrien Gabrielle Witteman, presiding, Iva Niksic and Rene van Veen, panel members). After the ruling on the merits and legality of the indictment had become final, the main trial was opened on March 16, 2016, during which the Trial Panel was sitting for 20 days and heard 13 prosecution witnesses (9 as anonymous witnesses whose hearing was conducted via video conference) and 4 defence witnesses.

The Defendant testified before the Trial Panel and pleaded guilty to the charge of *Unauthorized Possession, Control or Use of Weapons*, and many pieces of material evidence were adduced, inter alia, the statements of certain witnesses from the earlier stages of the proceedings. In addition to that, the parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment:

After the main trial had been held, the first instance judgment was announced on August 8, 2016 whereby the Defendant was found guilty of committing the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* under Counts II, III, IV, V, VI (the first charge) for holding the detainees in inhumane conditions, torturing them, violating their bodily integrity and health, and for their unlawful detention. For all the above, he was imposed an aggregate sentence of 8 years of imprisonment.

- In the same judgment, he was acquitted of the charge of Murder (Count I of the first charge), as it was not established that the Defendant had committed it.
- In relation to Count VII (Charge I), the Court rendered a judgment of rejection as the international prosecutor had withdrawn from prosecution.
- The Defendant was found guilty of the charge of Unauthorised Possession, Control or Use of Weapons for which he was imposed a fine of EUR 1,500.

Appellate proceedings:

- The judgment of the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica dated August 8, 2016 was appealed by the parties to the proceedings.

The international prosecutor challenged the first-instance judgment in its acquitting part, as well as in relation to the decision on the sanctions imposed.

- Through his Defence Counsel, the Defendant appealed judgment on all grounds provided for in the Criminal Procedure Code (substantial violations of criminal procedure, an erroneous determination of the factual situation, misapplication of the Criminal Code and the decision on punishment).

Judgment rendered upon appeal:

On June 22, 2017, the Appellate Panel of the Court of Appeals (EULEX Judges: Anna Adamska Gallant, presiding, Dariusz Sielicki and a local judge Hava Haliti, panel members) rendered a judgment wherein the Basic Court's judgment dated August 8, 2016 was modified.

Counts III, IV and V of the first charge in relation to which the Defendant was found guilty of *War Crimes against the Civilian Population* were reclassified by the second instance court as a War Crime against an Individual in relation to which individual sentences were imposed against the Defendant.

- Counts II and VI of the first charge, i.e. Unlawful Detention, were reclassified by the Appellate Panel as the criminal offence of Coercion, according to the Criminal Code of the SAPK, and were dismissed as the statutory limitations had expired.
- The Appellate Panel mitigated the imposed fine on charges of Unlawful Possession, Ownership or Control of Weapons and fined the Defendant to EUR 1,200.

Having in mind the aforementioned modifications, the Court of Appeals imposed against the Defendant an aggregate sentence of seven years of imprisonment for the charges he was found guilty of, and a fine of EUR 1,200 for the charge of Unlawful Possession of Weapons.

2.

**CASES WHEREIN
THE PROCEEDINGS
ARE ONGOING**

2.1

Case: The Prosecutor v. Agim Demaj et alia (Drenica)

Info on Defendants:

1. **Agim Demaj**, (1977), K/A, secondary school, KLA member;
2. **Bashkim Demaj**, (1973), K/A, secondary school, KLA member;
3. **Driton Demaj**, (1971), K/A, secondary school, KLA member;
4. **Selman Demaj**, (1975), K/A, secondary school, KLA member;
5. **Fadil Demaku**, (1973), K/A, MA in philology and management, KLA member;
6. **Jahir Demaku**, (1971), K/A, secondary school, worker, KLA member;
7. **Nexhat Demaku**, (1976), K/A, BA in political science, KLA member;
8. **Zeqir Demaku**, (1964), K/A, secondary school, KLA member;
9. **Sabit Geci**, (1958), K/A, secondary school, pensioner, KLA member;
10. **Ismet Haxha**, (1968), K/A, vocational technical school, businessman, KLA member;
11. **Sahit Jashari - Qopa**, (1965), K/A, secondary school, businessman, KLA member;
12. **Sami Lushtaku**, (1961), K/A, BA in history, KLA member, person in charge for Drenica zone;
13. **Stylejman Selimi - Sultan** (1970), K/A, MA in law, KLA member, person in charge for Drenica zone;
14. **Isni Thaći**, (1971), K/A, secondary school, KLA member;
15. **Avni Zabeli**, (1972), K/A, lawyer, KLA member;

Court adjudicating the case: Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.

Indictment:

In the indictment dated November 6, 2013, International Prosecutor Maurizio Salustro (EULEX) charged the Defendants with the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* on one or more counts: that, in the capacity of KLA members or persons in charge of the detention centre in Likoc/Likovac, they, individually or in mutual complicity violated the bodily integrity and health of a number of detained persons, and in some cases, deprived certain detainees of their lives, during various periods of time, from the spring of 1998 to June 1999.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

In relation to the afore-dated indictment, on December 6, 2013, the Presiding Trial Judge held an initial hearing (EULEX Judge Dariusz Sielicki) in order to assess the legality and merits of the indictment. In this particular case, Judge Sielicki acted as a judge of the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica, according to the territorial jurisdiction; however, due to a large number of the Defendants involved in the proceedings, the hearing was held in an improvised courtroom in the ABC II cinema premises in Prishtinë/Priština.

Following the hearing, the Defendants submitted their written objections and requests to dismiss the indictment and to declare the evidence inadmissible. They were rejected as unfounded by the ruling of the Presiding Trial Judge dated February 8, 2014.

The Defendants' appeals were dismissed as unfounded by the ruling of the Court of Appeals dated April 14, 2014, while the ruling dated February 8, 2014 was affirmed.

After the said ruling had been issued, the legal requirements for the opening of the main trial were met. By the ruling of the Presiding Trial Judge dated April 16, 2014, the case was severed into the *Drenica 1* and *Drenica 2* cases due to a large number of the Defendants and participants involved in the proceedings. The aim was to facilitate the organization of the main trial, as well as to have the proceedings expedient and efficient.

Case: The Prosecutor v. Sabit Geci et alia (Drenica 1)

Defendants:

1. Jahir Demaku;
2. Sabit Geci;
3. Ismet Haxha;
4. Sahit Jashari;
5. Sami Lushtaku;
6. Sylejman Selimi;
7. Avni Zabeli.

Courts adjudicating the case:

- The first instance trial was held before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica;
- The appellate proceedings were held before the Court of Appeals;
- The Supreme Court of Kosovo was adjudicating on the appeal against the second instance decision as a regular third instance court;
- The Supreme Court of Kosovo was adjudicating upon extraordinary legal remedies.

Indictment:

A brief description of the allegations set forth in the indictment was presented in the introductory part of the Drenica case.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial was opened on May 22, 2014 before the International Panel (EULEX Judges: Dariusz Sielicki, Vidar Stensland and Iva Nikšić, as well as a reserve judge Franciska Fischer, acting as members) which was in session for 48 days. During the trial, 16 prosecution witnesses were heard, 11 of whom testified as anonymous witnesses, mainly via a video conference (nine of them), while the remaining two anonymous witnesses testified in the courtroom. Three prosecution witnesses were declared 'hostile witnesses'. The Defence proposed four witnesses. During the trial, two doctors, as well as one forensic expert, were heard.

First instance judgment:

The judgment was announced on May 27, 2015:

- The Defendant Sami Lushtaku was found guilty of murder of an unknown person for which he was sentenced to 12 years of imprisonment;
- The Defendant Sylejman Selimi was found guilty of cruel treatment of Witness A - the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* (Article 152 as read with Article 31 of the CCK), for which he was sentenced to six years of imprisonment.
- The Defendants Sabit Geci, Jahir Demaku, Sahit Jashari, Ismet Haxha, Avni Zabeli, Sylejman Selimi and Sami Lushtaku were acquitted of the remaining charges. The evidence administered at the main trial did not prove that they had committed the crimes they had been charged with.

Appellate proceedings:

Discontent with the decision of the Basic Court of Mitrovica, the parties challenged the first instance verdict in the following manner: the Prosecutor contested the acquitting part, while the Defendants Lush-taku and Selimi, through their Defence Counsels, challenged the sen-tencing part of the judgment.

Judgment rendered upon appeal:

Following the appellate proceedings before a mixed Appeal Panel (EU-LEX Judges: Roman Raab, presiding, Jorge Martins Ribeiro and a local judge Hava Haliti, panel members), the following judgment was ren-dered on September 15, 2016:

- The Defendant Lushtaku's appeal was granted and he was acquitted of the murder charge.
- The Defendant Selimi's appeal was partially granted and he was ac-quitted of Count II of the first instance judgment (this charge was cov-ered by the sentence pronounced in the *Drenica 2* case).
- The Prosecutor's appeal was partially granted and Count IV of the first instance judgment was modified as follows: the Defendants Selimi and Jahir Demaku were found guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* (violation of the bodily integrity and health of an unidentified person from Shipol/Šipolje) for which Selimi was sentenced to a term of imprisonment of five years and three months, while Demaku was sentenced to a term of imprisonment of five years.
- In the judgment rendered by the Court of Appeals, the Defendants Selimi and Lushtaku were found guilty of Count IX of the first instance judgment for *War Crimes against the Civilian Population*: as KLA mem-bers exercising control over the detention centre in Likoc/Likovac, in mutual complicity, as well as with others, they violated the health and bodily integrity of an undetermined number of Albanians during Au-gust and September of 1998. Selimi was sentenced to eight years of imprisonment for this criminal offense, while Lushtaku was sentenced to seven years of imprisonment.

Having in mind the sentence imposed on Selimi in the *Drenica 2*case (seven years), the Court of Appeals imposed an aggregate sentence of ten years if imprisonment.

Appeal against the second instance judgment:

The Defendants had the right to file an appeal against the judgment of the Kosovo Court of Appeals as a regular legal remedy (the Court of Appeals in their judgment modified the judgment of the Basic Court at

the expense of the Defendants). The Defendants contested the judgment of the Court of Appeals on grounds of erroneous and incomplete determination of the factual situation, violation of criminal procedure, violation of the criminal law, the decision on criminal sanctions, violation of the *in dubio pro reo* principle. They moved the Court to amend the second instance judgment and acquit the Defendants or remit the case to the first instance court for retrial.

Decision of the Supreme Court of Kosovo as the third instance court:

A mixed Appellate Panel of the Supreme Court of Kosovo (EULEX Judges: Krassimir Mazgalov, presiding and reporting, Arnaut Louter and a local judge Emina Mustafa, panel members) rendered the judgment dated July 3, 2017 whereby:

- The appeal of the Defendant Jahir Demaku was rejected as unfounded and the sentence of imprisonment of five years was affirmed;
- The appeals of the Defendants Selimi and Lushtaku were granted, the judgment of the Court of Appeals was modified and the Defendants acquitted of Count IX.
- Bearing in mind the above, the sentence of five years and three months of imprisonment in relation to Count IV that was imposed against the Defendant Selimi was affirmed.

The Supreme Court imposed an aggregate sentence of eight years (this sentence covered the sentence of seven years of imprisonment imposed in the **Drenica 2** case).

Decision of the Supreme Court rendered upon extraordinary legal remedies:

Acting upon an extraordinary legal remedy – the Prosecutor's request for protection of legality (filed against the decision of the Supreme Court of Kosovo in relation to the acquitting part relating to the Defendants Selimi and Lushtaku, as well as to certain procedural omissions) and a number of requests for protection of legality filed by the Defendant Selimi, the Supreme Court of Kosovo:

- rendered the judgment dated June 11, 2018, whereby it partially granted the request of the Defendant Selimi in relation to the composition of the trial panel of the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica, and remitted the case to this court for retrial only in relation to these allegations of the Defence.
- rejected as unfounded the remaining allegations in the requests of the Defendant Selimi, as well as the allegations set forth in the request of the State Prosecutor.

Case: The Prosecutor v. Agim Demaj at alia (Drenica 2)

Defendants:

1. Agim Demaj;
2. Bashkim Demaj;
3. Driton Demaj;
4. Selman Demaj;
5. Fadil Demaku;
6. Jahir Demaku;

7. Nexhat Demaku;
8. Zeqir Demaku;
9. Sylejman Selimi;
10. Isni Thaqi.

Courts adjudicating the case: - The first instance trial was held before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica;
 - The appellate proceedings were held before the Court of Appeals;
 - The Supreme Court of Kosovo was adjudicating upon **extraordinary legal remedies**.
 - The Constitutional Court of Kosovo was adjudicating upon the request for the assessment of constitutionality of the judgment dated July 19, 2017, filed by some of the Defendants.

Indictment: A brief description of the allegations set forth in the indictment was presented in the introductory part of the Drenica case.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

Course of the proceedings

before the Basic Court:

The introductory part covers the course of the criminal proceedings until the decision was rendered to sever the case into Drenica 1 and 2. In the **Drenica 2** case, the main trial was opened on June 27, 2014 before the following International Trial Panel (EULEX Judges: Dariusz Sielicki, presiding, Vidar Stensland and Anna Adamska Galant, members).

The trial lasted for 23 court sessions during which five (5) witnesses proposed by the prosecution were heard (two were proposed as anonymous, one of whom changed the testimony at the main trial and was declared by the court ‘a hostile witness’). One prosecution witness testified as a protected witness. The prosecution witnesses included two doctors. At the request of the prosecution, one expert witness was also heard. The defence proposed eight witnesses. Material evidence was administered, and the parties to the proceedings presented their closing statements.

First instance judgment:

In the judgment dated May 27, 2015, the Defendants who were found guilty of committing the criminal offence of War Crime (Article 152 in conjunction with Article 31 of the CCRK), after being imposed individual sentences, were sentenced to the following aggregate sentences:

- Agim, Driton, Bashkim and Selman Demaj, Fadil and Nexhat Demaku to three years of imprisonment;
- Sylejman Selimi to eight years of imprisonment;
- Jahir, Zeqir, Demaku and Isni Thaqi to seven years of imprisonment.

Appellate proceedings:

The judgment dated May 27, 2015 was appealed by the parties:
 - The Prosecutor appealed due to an erroneous and incomplete factual situation and the decision on criminal sanctions;
 - The Defendants and their Defence Counsels appealed, *inter alia*, due to a violation of the law on the EULEX mandate, the composition of the trial panel, an erroneous and incomplete determination of the factual sit-

uation, an erroneous assessment of the evidence, the application of the hostile witness principle and the classification of the criminal offence.

Judgment rendered upon appeal:

The Court of Appeals held public sessions on May 16, 17 and 19, 2016 before the following mixed Appellate Panel (EULEX Judges: Roman Raab, presiding, Jorge Martins Ribeiro and a local Judge Hava Haliti, members). In the judgment dated September 14, 2016 the Court:

- rejected as unfounded the appeals of the parties;
- partially modified ex officio the first instance judgment;
- found the Defendants guilty of committing the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population* as provided for in Article 142;
- confirmed the decision on the criminal liability of the Defendants;
- found that Counts I and II of the indictment are criminal offences in continuation for which the Defendants were sentenced to the following terms of imprisonment:
 1. Sylejman Selimi to seven years;
 2. Isni Thaçi to six years and six months;
 3. Zeqir and Jahir Demaku to six years;
 4. Agim, Driton, Bashkim and Selman Demaj, Fadil and Naxhat Demaku to three years respectively;
- the time spent in detention on remand and house detention during the course of the criminal proceedings was credited to the sentences imposed.

Decision of the Supreme Court of Kosovo rendered upon extraordinary legal remedies:

Acting upon an extraordinary legal remedy, the request for protection of legality filed by the Defendants against the judgments of the Basic Court and the Court of Appeals, the Supreme Court of Kosovo (sitting in a mixed Panel composed of EULEX Judges: Elka Filcheva Ermenkova, presiding, Arnout Louter and a local judge Nesrin Lushta), rendered a judgment on July 19, 2017 wherein it rejected the requests for protection of legality as unfounded.

Decision of the Constitutional Court of Kosovo:

The Defendants Isni Thaçi, Zeqir, Fadil, Nexhat and Jahir Demaku filed a request to the Constitutional Court of Kosovo to review the constitutionality of the judgment of the Supreme Court of Kosovo dated July 19, 2017.

In the judgment dated June 7, 2018, the Constitutional Court declared the Supreme Court's decision null and void, and remitted the case for reconsideration.

According to the judgment of the Constitutional Court, the Supreme Court of Kosovo is obliged to inform the court, within six months, about the measures taken.

The international judges of the Constitutional Court had a dissenting opinion, taking the stance that there was no omission made when the Supreme Court of Kosovo rendered the judgment dated July 19, 2017.

2.2

Case:

The Prosecutor v. protiv Remzi Shala

Info on the Defendant: Remzi Shala - Molla e kuqe (1964) K/A, KLA member.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings are ongoing before the Basic Court of Prizren.

Indictment: The indictment against the Defendant Shala was filed by a local prosecutor of the Special Prosecution Office, Haki Gecaj, on October 19, 2016. He charged the Defendant with having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, i.e. that during the armed conflict in Kosovo, on June 26, 1998, in the village of Duhël/Dulje, the municipality of Suharekë/Suva Reka, as an armed KLA member, in co-operation with another 5-6 unidentified, armed and masked KLA members, due to the suspicion of collaborating with the Serbian forces, he invited now the late Haxhi Përteshi to the backyard of his house, in the presence of his family members, in order to talk to him and subsequently he took him towards the Çatani neighbourhood and further to the village of Grejqefc/Grejčevce. Several days later, on July 1, 1998, his corpse was found near the village centre Duhël/Dulje, next to the road. This indictment has been the first indictment filed by a local prosecutor following the narrowing of the EULEX mandate in Kosovo in June 2014.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: By holding an initial hearing on November 21, 2016 before a local judge, Raima Elezi, who acted in the capacity of Presiding Trial Judge, the procedure for assessing the merits and legality of the indictment commenced. In a ruling dated March 6, 2017, the Defendant's request to dismiss the indictment was rejected.

The main trial before a panel of local judges (Raima Elezi, presiding, Luan Berisha and Fatmir Krasniqi, panel members) was opened on May 12, 2017 in the form of first hearing and continued with the presentation of evidence. By the end of June 2018, the panel had been sitting for 29 days, during which 21 witnesses had been heard (16 witnesses as proposed by the prosecution, 4 witnesses as proposed by the injured party and 1 witness ex officio).

2.3

Case:

The Prosecutor v. Fatmir Limaj (Belanica)

Info on the Defendant:

Fatmir Limaj (1971), K/A, BA in law, politician, KLA member, high ranking commander.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the Basic Court of Gjakovë/Đakovica.

According to the information available to the HLC Kosovo while compiling this publication, the case entered the appellate proceedings before the Court of Appeals.

Indictment:

The indictment against the Defendant Limaj was filed by a local prosecutor of the Special Prosecution Office of Kosovo, Drita Hajdari, on October 28, 2016.

She charged the Defendant Limaj with having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*. According to the indictment, he, in the capacity of KLA member, i.e. the 121st Brigade Commander, failed to take, within his competence, adequate and necessary measures to forestall or prevent the murder of Ramiz Hoxha from the village of Bellanicë/Belanica and Selman Binishi from the village of Banjë/Banja, the municipality of Malishevë/Mališevë. On suspicion that Hoxha and Binishi were collaborating with the enemy, on October 2, 1998, in the village of Bellanicë/Belanice which at that time belonged to the area of responsibility of the 121st Brigade, they were taken by four unidentified, masked and armed KLA members, and somewhat later on the same day, killed at the point of entry to the village of Kërvasarë/Kravasarija, the municipality of Malishevë/Mališevë.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial before the Trial Panel composed of local judges (Nikollë Komani, presiding, Iliriana Hoti and Mentor Bajraktari, panel members) was opened on June 14, 2017. The trial was opened after the completion of the indictment assessment procedure held before the Presiding Judge. An initial hearing was held on January 13, 2017. The ruling rejecting the request of the Defendant to dismiss the indictment was rendered on February 27, 2017. Following the afore-stated, the Panel was in session for nine days. Fourteen witnesses were heard as proposed by the prosecution. The defence did not exercise their legal right to propose witnesses. The Defendant, who was very active during the cross-examination of the prosecution witnesses, did not testify before the Trial Panel. During the trial, evidence was administered and the parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment:

In the judgment of the Trial Panel, announced on March 9, 2018, the Defendant Limaj was acquitted of charges of having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*. According to the judgment, the evidence adduced during the trial did not establish his liability for the criminal offence he had been charged with in the indictment.

Appellate proceedings:

The judgment wherein the Defendant Limaj was acquitted of charges of *War Crimes against the Civilian Population* was contested by the Special Prosecution Office in the appeal dated April 19, 2018 on grounds of violation of the criminal law and erroneous and incomplete determination of the factual situation.

2.4

Case:

The Prosecutor v. Skender Bislimi

Info on the Defendant:

Skender Bislimi (1960), RAE, illiterate, member of the reserve forces of the Serbian MIA.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings are ongoing before the Basic Court of Prishtina/Priština.

Indictment:

International Prosecutor Charles Hardaway (EULEX) filed an indictment against the Defendant on January 4, 2017 for the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

He charged the Defendant with the following: on March 26, 1999, at the bus station in Fushë Kosovë/Kosovo Polje, in complicity with at least ten other known and unknown perpetrators - members of the reserve forces of the Serbian police and paramilitary, he violated the bodily integrity and health of more than 40 male Kosovo civilians who were subjected to intimidation and terror, unlawful detention and hostage taking (including the victims Bujar and Haki Bajrami).

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: Acting upon the indictment, Judge Arben Hoti, in the capacity of Presiding Trial Judge, initiated the indictment assessment procedure on April 28, 2017 by holding an initial hearing. The Defendant and his Defence did not file objections to the indictment during these proceedings.

On October 10, 2017, the first hearing was held before the Trial Panel composed of local judges (Arben Hoti, presiding, Shpresa Hyseni and Suzana Çerkini, panel members). Until late July 2018, the Panel was in session for ten days during which 5 prosecution witnesses and 1 defence witness were heard.

The hearing of one prosecution witness was held outside the court premises, in his house, due to his illness.

The main trial shall continue on September 26, 2018.

2.5

Case:

The Prosecutor v. Zoran Vukotić (Vukotić I)

Info on the Defendant:

Zoran Vukotić - Zoki (1970), Serbian, completed secondary school, reserve police officer of the Vushtrri/Vučitrn Police Station; unemployed at the time of apprehension; in detention on remand since November 11, 2017, after he had been extradited from Montenegro in accordance with an international wanted notice; will stay in detention till the judgment becomes final.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.

Indictment:

On April 20, 2017, International Prosecutor Paul Flynn (EULEX) filed an indictment against the Defendant Vukotić in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on three counts:

- that, during the armed conflict in Kosovo, in the night of May 2 and 3, 1999, in his capacity of reserve police officer of the Vushtrri/Vučitrn Police Station, he participated in an attack against the Albanian civilian population travelling in a convoy from the village of Studime e Epërme/Gornje Sudimlje to the village of Studime e Poshtme/Donje Studime. The population was subjected to brutal killings, inhumane treatment, immense suffering, application of measures of intimidation and terror, stealing on large scale that was not justified by military needs;
- that, from May 3 to early June 1999, in the same capacity, with personal liability and/or acting in co-perpetration with others, he participated in the unlawful detention of large numbers of Kosovo Albanian civilians in the former Agricultural Cooperative Building in Vushtrri/Vučitrn where the civilians were subjected to inhumane treatment and immense suffering;
- that, in the same capacity and period of time, acting as a prison guard, he took part in the unlawful detention of Kosovo Albanian civilians of the Mitrovica region in the premises of the Smrekonicë/Smrekovnica prison, who were subjected to an inhumane treatment, beatings, immense suffering and application of measures of intimidation and terror.

On April 17, 2018, after the evidence had been presented, the International Prosecutor submitted an amended indictment to the Court whereby certain individuals were granted the status of injured parties under Count I. Count II of the indictment was divided into 17 sub-counts according to the number of victims.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: Acting upon the indictment, International Judge Arnout Louter, in his capacity of Presiding Trial Judge, held an initial hearing on May 29,

2017. The Defendant requested the dismissal of Count II as there were circumstances that precluded criminal prosecution. In the ruling dated July 27, 2018, Count II of the Indictment was dismissed. The Prosecution did not file objections against this ruling. In a ruling bearing the same date, the Presiding Judge rejected the Defendant's request for a joinder of the proceedings as per the indictments filed against him.

The main trial on the remaining counts of the indictment was opened before an international Trial Panel (EULEX Judges: Arnout Louter, presiding, Dariusz Sielicki and Radostin Petrov, panel members) in a preparatory hearing held on September 26, 2017. In the course of the trial, the Trial Panel was in session for 25 days. It heard 26 prosecution witnesses and 3 witnesses proposed by the injured parties, conducted a site inspection on several locations, and administered material evidence. The Defendant remained silent and the parties to the proceedings presented their closing arguments.

First instance judgment:

In the judgment announced on May 25, 2018, the Defendant was acquitted of the charges under Count I of the Indictment. According to the Trial Panel, there was insufficient evidence to confirm the Defendant's liability for participation in the attack on the civilian population in the convoy.

In the same judgment, the Defendant was found guilty under Count III of the indictment – inhumane treatment, immense suffering caused by beatings, violation of the bodily integrity and health of the detainees in the Smrekonicë/Smrekovnica prison (*War Crimes against the Civilian Population*), for which he was sentenced to 6 years and 6 months of imprisonment.

Appellate proceedings:

According to the information available to the HLC Kosovo at the time of compiling this publication, the parties to the proceedings filed their appeals against the judgment of the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovića dated May 25, 2018. The Prosecution appealed on all grounds provided for in the Criminal Procedure Code, while the Defendant filed his appeal, through his Defence Counsel, only against the part of the judgment wherein he had been found guilty.

2.6

Case:

The Prosecutor v. Zoran Vukotić (Vukotić II)

Info on the Defendant:

Zoran Vukotić – Zoki (1970), Serbian, personal data as in Vukotić I. Having been extradited from Montenegro, he was placed in detention on remand where he will stay until the judgment becomes final.

Court adjudicating the case: The first instance proceedings took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.

Indictment:

International Prosecutor Charles Hardaway (EULEX) and local Prosecutor Elez Blakaj of the Kosovo Special Prosecution Office filed the second indictment against the Defendant Vukotić on May 16, 2017 for *War Crimes against the Civilian Population*.

According to the indictment, on May 5, 1999, between 11:30 and 13:30 in Vushtrri/Vučitrn, in Emin Duraku Street (Haxhi Zeka), in the capacity of reserve police officer, being uniformed and armed with pistols and an automatic rifle, in complicity with the suspect G.P, the Defendant did the following acts in the yards and houses located in the abovementioned streets:

- He beat, robbed and killed the following Albanian civilians: Enver Ruzoli, Hamdi Abdullah and Fahredin Fazliu (in their house) in the presence of some of their family members;
- On the same day and the same capacity, he applied an inhumane treatment and violated the bodily integrity, physical and mental health of the following Albanian civilians: Sanije Fazliu, Fikrije Shaqiri, Vehbi, Zejnepe, Nexhmi, Besarte, Zelih Xhema, Behar Pllana, Luljeta Rashica, Gani Maxherra, Halim Maxherri, Gazmend and Skender Shabani, Ahmet Sahiti, Bejta Osmani, Shukrije Osmani, Faik Musa;
- On the same day and the same capacity, he seized larger amounts of money, jewellery and valuables from the following civilians: Vehbi, Nexhmi and Zejnep Xhema, Bejt and Shukrije Osmani, Beqir, Ukshin and Faik Musa, prior to killing the four mentioned civilians.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial before an international Trial Panel (EULEX Judges: Dariusz Sielicki, presiding, Arnout Louter and Radostin Petrov, panel members) was opened on January 11, 2018 with the presentation of the opening statements of the parties to the proceedings. The trial proceeded with the presentation of evidence. During the trial, the Trial Panel was in session for 17 days when 19 prosecution witnesses and

one defence witness were heard. Material evidence was adduced, the Defendant testified before the Panel and the parties presented their closing arguments.

The main trial was opened after the completion of the indictment assessment procedure taking place before the Presiding Judge. An initial hearing took place on August 4, 2017. In the ruling issued on September 30, 2017, the Defendant's request to dismiss the indictment was rejected.

First instance judgment:

In the judgment announced on May 16, 2018, the Defendant was acquitted of all the charges. According to the judgment, the evidence adduced did not establish that he had committed the charged criminal offences.

Appellate proceedings:

According to the information available to the HLC Kosovo at the time of compiling this publication, the judgment of the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica dated May 16, 2018 was contested by the Special Prosecution Office of Kosovo. The Court of Appeals is expected to act upon the appeal.

2.7

Case:

The Prosecutor v. Zoran Vukotić (Vukotić III)

Info on the Defendant: Zoran Vukotić – Zoki, (1970) Serbian, personal data as in Vukotić I.

Courts adjudicating the case:

The indictment assessment procedure took place before the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica.

The Court of Appeals acted upon the appeals filed in relation to certain procedural issues.

Indictment:

International Prosecutor Paul Flynn (EULEX) and local Prosecutor Elez Blakaj of the Special Prosecution Office filed an indictment on June 23, 2017, charging the Defendant Vukotić with having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on two counts:

- that, during the armed conflict in Kosovo, on April 17, 1999, around 13:00hrs near the Vushtrri/Vučitrn municipal cemetery, in Kosovska Street (nowadays Bajram Miftari Street), in complicity with unknown perpetrators, in the capacity of uniformed and armed police reservist, he entered the house of Sabit Maxhuni, and by threat of weapons, expelled the members of his family, including his handicapped mother, confiscated a considerable amount of money and set the house on fire.
- in the same capacity, uniformed and armed, in complicity with unknown perpetrators, on April 18, 1999, at about 15:00, in Sitnica Street (now Enver Musa Street), in Vushtrri/Vučitrn, by shooting an automatic weapon, he killed a thirteen-year-old boy Burim Muli, and by using the same weapon, inflicted bodily harm on a boy, Faton Muli, who managed to escape.

First instance proceedings:

Acting upon the indictment of the Special Prosecution Office, International Judge Radostin Petrov (EULEX) of the Basic Court of Mitrovicë/Mitrovica, in his capacity of Presiding Trial Judge, held an initial hearing on December 15, 2017. During the session, the Defendant was informed about the right to file an objection to the indictment. The Defence Counsel filed a timely request to dismiss Count II of the indictment, which was rejected as ungrounded by the ruling dated 1 February 2018.

By the end of the executive mandate of the EULEX mission in Kosovo, the main trial as per this indictment was not opened. It will be acted upon by the local holders of judicial office.

2.8

Case:

The Prosecutor v. Darko Tasić

Info on the Defendant:

Darko Tasić (1973), Serbian, completed secondary school, unemployed at the time of apprehension, reserve member of the police forces of the Serbian MIA, in detention since November 22, 2017.

**Court adjudicating
the case:**

The first instance proceedings are ongoing before the Basic Court of Prizren.

Indictment:

On April 26, 2018, International Prosecutor (EULEX) Paul Flynn filed an indictment against the Defendant Tasić for the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on two counts:

- that, during the armed conflict in Kosovo, between March 25 and March 26, 1999, in the 'Hajdari' area in Krusha e Vogël/Mala Kruša, the municipality of Prizren, as a member of the reserve police, in complicity with other perpetrators - unknown members of the police forces or members of other paramilitary forces, he was involved in confiscation, pillaging and destruction on large scale of the property (burning of houses), which was not justified by military needs;
- as well as that, in the capacity of member of the reserve police, on March 26 and 27, 1999, in the vicinity of the village of Krusha e Vogël/ Mala Kruša, the municipality of Prizren, in complicity with other members of the police forces, he participated or was involved in the desecration of bodies of an unknown number of unidentified persons by burning them and/or trying to destroy them by throwing them into the Drim river.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

Acting upon the indictment, Judge Artan Sejrani of the Basic Court of Prizren, in the capacity of Presiding Trial Judge, held the initial and the second hearing on May 14 and June 14, 2018, and thereby completed the assessment procedure of the indictment that was contested by the Defendant in his request to dismiss the indictment.

In the ruling of the Presiding Trial Judge dated 16 June 2018, the Defendant's demands were rejected as unfounded.

The opening of the main trial has been scheduled for September 13, 2018.

2.9

Case:

The Prosecutor v. Milorad Zajić

Info on the Defendant: Milorad Zajić (1949), K/S, secondary school, pensioner, member of the armed Serbian forces (military, police, paramilitary and other types).

Court adjudicating the case: The indictment assessment procedure took place before the Basic Court of Peja/Pejë.

Indictment: On July 25, 2018, Habiba Salihi, a Prosecutor of the Special Prosecution Office, filed an indictment against the Defendant in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

She charged the Defendant with the following: during the armed conflict in Kosovo, between June and July 1998, in the village of Dush/Duš, the municipality of Klinë/Klina, in the capacity of police officer, soldier and member of the Serbian paramilitary, in complicity with unknown perpetrators - the Serbian residents of the village of Dush/Duš, he participated in the attacks on the Albanian civilian population living in the village by putting his family house, i.e. the roof and the terrace, at the disposal of the armed Serbian forces, wherefrom they were shooting their automatic weapons at the houses of the villagers in order to force them to leave the village. As a result of these attacks, several civilians were killed who, for various reasons, were not able to leave their homes, while others sustained injuries.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: Acting upon the indictment, on August 16 and 22, 2018, Judge Kreshik Radonjiqi, in his capacity of Presiding Trial Judge, held an initial hearing in order to assess the Indictment. The second hearing was announced for September 26, 2018.

3.

CASES WHEREIN THE DEFENDANTS ESCAPED FROM DETENTION AFTER THE INDICTMENT HAD BEEN FILED

3.1.

Case:

The Prosecutor v. Stolić and Lakušić

Info on Defendants:

1. **Ljubomir Stolić** (1949), Serbian, completed secondary school, pensioner, member of the reserve forces of the Yugoslav Army (JA), detained on July 10, 1999, escaped from the Detention Centre in Mitrovicë/Mitrovica on July 14, 2000.
2. **Goran Lakušić** (1962), completed secondary school, driver, Montenegrin, detained on July 7, 1999, escaped from the Detention Centre on February 12, 2000.

Court adjudicating the case: The main trial as per the indictment was opened before the District Court of Prishtinë/Priština and was suspended as the Defendants escaped. The Defendants have remained unavailable to Kosovo's judicial authorities.

Indictment:

On November 19, 1999, Drita Hajdari, a local prosecutor of the District Public Prosecution Office in Prishtinë/Priština, filed an indictment against the Defendants charging them with *War Crimes against the Civilian Population* committed in co-perpetration.

According to the indictment, acting in complicity with (known perpetrators who are still unavailable to the judicial authorities, thus, only their initials will be listed) P.R, P.M, D.M, S.P, L.S, S.M, S.M, P.V, P.Z. and P.K, as members of the reserve forces of the YA, during the armed conflict in Kosovo, the Defendants Stolić and Lakušić violated the rules of international law, applied inhumane treatment and measures of intimidation and terror, and unlawfully and arbitrarily destroyed the property of ethnic Albanian inhabitants which was not justified by military needs. On March 25, 1999, from the checkpoint located near the railway in Fushë Kosovë/Kosovo Polje, they shot their automatic weapons in the direction of the surrounding houses. Moreover, being armed with automatic rifles, they entered the house of Faik Ibishi, and by threatening to kill him, they forced him and his family to leave the house which they subsequently pillaged and set on fire.

In the same indictment, the Defendant Lakušić was charged with having committed the criminal offence of Grievous Bodily Harm, i.e. that on July 7, 1999, at about 4 p.m., in Fushë Kosovë/Kosovo Polje, at 6 Cara Lazara Street, by using an automatic weapon, he hit several times the injured party Hilmi Gashi, causing a fracture of the fifth left rib.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings: On June 12, 2000, before a mixed five-member Panel of the District Court of Prishtinë/Priština [local Judge Ramadan Berisha, presiding,

International Judge Agnieszka Klonowiecka Milart, panel member (the HLC Kosovo is not in possession of the names of lay judges)], the main trial was opened against the Defendant Stolić (the second Defendant Lakušić escaped from detention on remand). In the course of the trial, within which the Trial Panel sat for three days, after reading the indictment and the testimony of the Defendant Stolić who denied the allegations set forth in the indictment; after the statement was read that was given by the Defendant Lakušić during the investigation; and after four prosecution witnesses had been heard, the main trial where new witnesses were to be heard was postponed to an indefinite period of time.

According to the information available to the HLC Kosovo, the Defendant Stolić escaped from detention on remand on the last day of the main trial, i.e. on July 14, 2000.

3.2

Case:

The Prosecutor v. Vladica Maksimović

Info on the Defendant:

Vladica Maksimović (1969), Serbian, completed higher school, traffic warden, detained on September 6, 1999.

According to the information available to the HLC Kosovo, the Defendant escaped from the Mitrovicë/Mitrovica Detention Centre in early September 2000.

Court adjudicating the case: According to the place of commission of the criminal offence, the District Court of Prishtinë/Priština was the competent court at the time of filing the indictment.

Indictment:

Ismet Shufta, a local prosecutor of the District Prosecution Office in Prishtina/Priština filed an indictment on November 19, 1999 against the Defendant Maksimović in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* and other criminal offences.

He charged the Defendant with the following: on 29 March 1999, during the armed conflict in Kosovo, in Prishtinë/Priština, at the round-about in the immediate vicinity of the Medical school, in violation of the rules of international law, acting in the capacity of official person, i.e. as a traffic warden, he stopped and applied intimidation measures against drivers and motorcyclists who were driving towards the exit or entry into the city. He was harassing and cursing them, addressing defamatory words to them and insulting them on an ethnic basis. After threatening the Halitaj brothers with his firearms and ordering them to exit the vehicle, he hit them with the firearm, threatened to kill them, took DEM 4,700 from them and only after another police officer had intervened did he let them proceed with their journey.

In the same indictment, the Defendant was charged with having committed several criminal offences of *Abuse while Performing Official Duties* at the expense of several Priština citizens whom he, as a traffic warden, stopped and harassed by using force.

The Defendant was charged in the indictment with committing the criminal offence of Unauthorized possession of Weapons, an automatic rifle and a CZ pistol, for which he did not have an authorization issued by the competent authorities.

First instance proceedings:

By mid-June 2014, the case was under the jurisdiction of international judges. At the beginning of the transfer of jurisdiction, it was transferred into the competence of local judges of the Basic Court of Prishtinë/Priština.

3.3

Case: The Prosecutor v. Lulzim Ademi

Info on the Defendant:

1. **Lulzim Ademi** - Luli (1970), K/A, completed elementary school, in detention on remand from July 11, 1999 till February 14, 2000 when he escaped and has been at large ever since.

Courts adjudicating the case:

The first instance proceedings were taking place before the District Court of Mitrovicë/Mitrovica in absentia.

The appellate proceedings were taking place before the Supreme Court of Kosovo.

Indictment:

On November 23, 1999, Prosecutor Jusuf Mejzini of the District Prosecution Office in Mitrovicë/Mitrovica filed an indictment against the Defendant in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

In the indictment, he charged the Defendant with the following: that in complicity with unidentified paramilitaries, armed and clad in camouflage uniforms, in April and May 1999, in the villages of Shipol/Šipolje and Braboniq/Brabonjić, the municipality of Mitrovicë/Mitrovica, as well as in the town, he applied force, harassment, and torture against citizens; he unlawfully appropriated substantial amounts of money in various currencies by threatening to kill them; forced them to leave their homes which he then set on fire; and, by using his firearms, he killed some citizens, including Bedri Shala, Smak Hamza, Sami Sahiti, Mehdi Tahiri, Fatmir and Fadil Avduli, Hamdi Hasani, Kadri Haziri, Halil Hasani, Bislim Trepqa, Fehmi Pretresni, Mursel Peci, who died, either on the spot, or afterwards due to the injuries sustained by firearms.

In the same indictment, the Defendant was charged with the criminal offence of Murder committed on January 26, 1999 in Mitrovicë/Mitrovica, i.e. that, in complicity with other three unidentified persons, by using firearms, he killed Dejan Kostić whom he had previously beaten. According to the factual state based on the evidence administered during the main trial, Prosecutor Zyhra Ademi of the District Prosecution Office specified the indictment in her closing statement.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial as per the indictment was held on October 29, 2000 before a mixed Trial Panel (Avdi Dinaj, presiding, Christer Karphammar (UNMIK) and lay judges Shaban Mlinaku, Enver Ramaxhiku and Tefe Vokrri, panel members) in absentia. During the trial, eight prosecution witnesses were heard; material evidence was produced, including

the statement given by the Defendant in the investigation wherein he denied any involvement in the commission of the charged criminal offences. The parties to the proceedings presented their closing arguments.

The trial was held in the absence of the Defendant Ademi as per the Prosecution's motion which was granted by the Trial Panel in the ruling dated July 3, 2000. This ruling was affirmed by the decision of the Supreme Court of Kosovo dated July 12, 2000.

First instance judgment:

In the judgment dated August 30, 2000, the Defendant Ademi was found guilty of having committed the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population* on several counts, as well as the offence of Unauthorised Possession of Weapons and Explosive Materials, for which he was sentenced to an aggregate punishment of 20 years of imprisonment.

Appellate proceedings:

The judgment of the District Court of Mitrovicë/Mitrovica was appealed by the parties to the proceedings. The District Prosecutor appealed it due to an erroneous and incomplete determination of the factual situation, while the Defence Counsel appealed the judgment on all grounds provided for by the Criminal Procedure Code.

Judgment rendered upon appeal:

Acting upon the appeals of the parties as well as the motion of the Kosovo Prosecution Office, the Supreme Court of Kosovo, sitting in a mixed Appellate Panel (UNMIK Judges: Tudor Pantiru, presiding, Di-erk Helmken and a local judge Zait Xhemajli, panel members) rendered a ruling on December 9, 2002 wherein the appeal filed by the Defence Counsel was granted, the judgment of the District Court of Mitrovicë/Mitrovica was annulled, and the case remitted to the first instance court for a retrial in the presence of the Defendant.

3.4

Case:

The Prosecutor v. Pejić Dragiša

Info on the Defendant:

Pejić Dragiša (1966), Serbian, detained on June 23, 1999, escaped from the Nephrology Ward of the hospital in the northern part of Mitrovica on August 4, 2000.

Court adjudicating the case:

The District Court of Prishtinë/Priština was the competent court to act upon the indictment filed by the District Prosecution Office.

Indictment:

On May 15, 2000, Reshat Millaku, a local prosecutor of the District Prosecution Office in Prishtinë/Priština filed an indictment against the Defendant Pejić, charging him with the commission of the criminal offense of *War Crimes against the Civilian Population*:

- During the armed conflict in Kosovo, in co-perpetration with TD, ST, SG, MB, MM, SM, PLj, MS, MS, MS, DD, AR, AJ, AD, SS, SD, SM, AS, PM, SN, SB, MB, MZ, RS, SR, MS, MN, MŽ, MS, MM, all from the village of Sllovi/Slovinje, Municipality of Lipljan/Lipljan, in violation of the rules of international law during an armed conflict, on April 15, 1999, in the village of Sllovi/Slovinje, he surrounded and attacked an unarmed civilian village population, fired his automatic weapon, set houses on fire, forced the population to leave their homes and auxiliary buildings, which resulted in the loss of several members of the Krasniqi family who died out of the injuries inflicted by firearms in the yards of their houses.
- On the same day, he was harassing the population which was abandoning the village in convoys, and shot certain individuals with his automatic firearm.

He gave an order to the population gathered on April 16, 1999 at a place called "Lugu i Demes" to give him the money and valuables and to go to Albania. He ordered the assembled men to flee to a nearby forest, then fired in their direction, on which occasion 17 people were killed, while a number of them were inflicted with bodily injuries of varying intensity. On the same day, several houses were set on fire and completely destroyed, and a large number of vehicles were seized.

First instance proceedings:

According to the information available to the HLC Kosovo at the time of compiling this publication, the case file along the indictment was transferred to the competent court. The main trial has not been opened. The Defendant was being treated at the Mitrovicë/Mitrovica hospital wherefrom he escaped on the mentioned date.

3.5 Case: The Prosecutor v. Igor Simić et alia

Info on Defendants:

1. **Igor Simić** (1976), Serbian, at the time of filing the indictment he was a final year student of the Faculty of Law, detained on August 26, 1999;
2. **Dragan Jovanović** – Čulja, (1951), Serbian, completed secondary tourism and hospitality school, restaurant/coffee bar owner, detained on July 2, 1999;
3. **Srđan Aleksić** – Laki, Srđa (1972), Serbian, completed secondary school, detained on August 26, 1999;
4. **Vlastimir Aleksić** (1947), Serbian, car mechanic, detained on August 26, 1999;
5. **Branislav Popović** (1948), Montenegrin, driver, detained on August 28 1999;
6. **Tomislav Vučković** - Tolja (1958), Serbian, mining technician, detained on October 5, 1999.

The Defendants Dragan Jovanović, Srđan and Vlastimir Aleksić, Branislav Popović and Tomislav Vučković escaped from the Detention Centre in Mitrovicë/Mitrovica during 2000.

Court adjudicating the case: The main trial in the first instance against the Defendant Igor Simić took place before the District Court of Mitrovicë/Mitrovica.

Indictment:

On June 20, 2000, Muhamrem Ramadani, a local prosecutor of the Mitrovicë/Mitrovica District Public Prosecution Office filed an indictment against the six Defendants, charging them with the commission of the criminal offence of Genocide:

- Acting in accordance with the previously reached agreement, in co-operation with another hundred unidentified persons, with the intention to completely or partially destroy or evict the Albanian community from Mitrovicë/Mitrovica and Kosovo, during the armed conflict in Kosovo, they intentionally killed Albanians, systematically evicted them, looted and destroyed their property;
- On April 14, 1999, in Miladina Popovića Street, in Mitrovicë/Mitrovica, clad in camouflage uniforms bearing the insignia of the Radical Party, armed with firearms and cold weapons, they entered the houses and apartments inhabited by the Albanians, ordered the tenants to leave the and gather on the street, where the women and children were separated from the men and ordered to go to the bus station wherefrom they would be transported to Albania. After the separation, they opened a burst of fire against the men, on which occasion they killed 26 Albanians.
- According to the indictment, from March to May 1999, in the settlements “Bosniak Mahala”, “Vojni remont”, Cara Dušana street and other parts of Mitrovica, the Defendants Dragan Jovanović and Tomislav

Vučković, together with an unknown minor person, were entering the houses and ordering the owners to immediately leave their homes and go to Albania. Afterwards, they would loot the abandoned houses and set them on fire.

- The Defendant Jovanović was charged with in the indictment that on May 22, 1999, at around 12:00 hours, in co-perpetration with two unidentified persons, armed with firearms, driving a vehicle "Jugo", he entered the house of Shemsia Shuti near "Rasadnik" which was, in addition to the family itself, also accommodating the refugees, and ordered them to collect the money and valuables. During that period, they also robbed and set fire to another 15 houses in that part of Mitrovicë/Mitrovica.

- He is also charged that on June 15, 1999, at around 11:00 pm, armed with firearms, together with three unidentified armed men, he went to Vardarska street in Mitrovicë/Mitrovica, i.e. to the house of the Sylejmani couple, ordered them to sit on the chairs, then tied them up with a wire, killed them with his firearm and set their house on fire.

At the beginning of the main trial, the indictment was represented by local prosecutors Muharrem Ramadani and Jusuf Mejzini. As of December 15, 2000, after the UNMIK Regulation had been applied, International Prosecutor Micheal Hartman was the one who was representing it.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

The main trial against Igor Simić was opened on December 5, 2000 before a five-member mixed Trial Panel (UNMIK Judges Christer Karphammar, presiding, local Judge Nesrin Lushta, lay Judges Beitullah Mustafa, Elmaze Xhaka, Xhelal Smakiqi, panel members). During the trial, the Panel sat for 22 days, heard 12 prosecution witnesses, and one defence witness. The Defendant testified before the Panel. After the material evidence had been administered, International Prosecutor Hartman withdrew from prosecuting the Defendant in connection with one criminal offence he had been charge with in the indictment.

Judgment:

After the withdrawal of the International Prosecutor, the Panel rendered a judgment on April 9, 2000 wherein the indictment was rejected.

The proceedings following

the first-instance judgment:

According to the official information obtained from the authorised persons of the Administration Office of the District Court of Mitrovicë/Mitrovica, the injured party duly filed a request for the continuation of the criminal proceedings against the Defendant Simić and others which the injured party was entitled to according to the Criminal Procedure Code in force at the time of the first instance judgment. In 2007, the main trial was opened upon this request when it was concluded that the Defendant Simić was not available to the Kosovo prosecution authorities.

3.6

Case:

The Prosecutor v. Ljubiša Mladenović

Info on the Defendant:

Ljubiša Mladenović (1954), Serbian, completed commercial school, private entrepreneur, detained on September 6, 1999, escaped from the Detention Centre in Mitrovicë/Mitrovica on September 2, 2000.

Court adjudicating the case: The District Court of Prishtinë/Priština was competent to adjudicate on the indictment of the District Prosecution Office of Prishtinë/Priština.

Indictment:

Prosecutor Drita Hajdari of the District Public Prosecution Office in Prishtinë/Priština filed an indictment against the Defendant Mladenović on July 3, 2000, charging him with having committed the criminal offence of Genocide.

She charged the Defendant with the following: during the armed conflict in Kosovo, being armed and clad in police uniform and occasionally in military uniform, with the intention to completely or partially destroy the Albanian people as a national and ethnic group in Kosovo, in complicity with other uniformed and armed persons, he shot his firearms at people, participated in murders and threats, created an atmosphere of fear and terror among the Albanian population in the villages on the territory of the municipality of Priština: Nëntë Jugoviq/Devet Jugovića, Bërnica e Epërme/Gornja Brnjica, Barilevë/Bariljevo, Milevc/Miljevce. The people were forced to leave their homes - one part escaped into the nearby villages and forests, while the other part was deported towards the border of the Republic of Macedonia. Their property was seized, their abandoned houses and auxiliary buildings were set on fire in order to jeopardise the physical survival of the Albanian population in Kosovo.

- On March 28, 1999, the Defendant forced the injured party Adem Arifi from the village of Nëntë Jugoviq/Devet Jugovića to leave his house together with his family members, after which his house was robbed and set on fire;
- On April 18, 1999, in the village of Bërnica e Epërme/Gornja Brnjica, in co-perpetration with others, he surrounded the house of the Reka family that was inhabited by 40 family members who, after being warned, left their house and started to flee. While doing so, they were shot at from heavy weapons, on which occasion several members of this family were injured or killed. Money and valuables were stolen from the survivors; women and children were separated and deported to the Macedonian border. Male survivors, aged 16 to 70, were mistreated, then taken to the Prishtinë/Priština prison which was overcrowded, and then brought back to the village of Bërnica/Brnjica and imprisoned in a village store where they were tortured, insulted on a

national basis, and subsequently transferred to the village of Gumnasellë/Guvno Selo, Lipljan municipality;

The Defendant is charged in the indictment with the following: in April, in the villages of Nëntë Jugoviq/Devet Jugovića and Barilevë/Bariljevo, in co-perpetration with other members of the army and the police, he participated in the deportation and eviction of the Albanian population out of these villages; he also attacked and robbed the population which was abandoning their villages in convoys, and in some cases, committed murders by using a firearm or an axe.

First instance proceedings:

According to the information available to the HLC Kosovo at the time of compiling this publication, the case files along with the indictment were transferred to the competent court. The main trial has not been opened yet. After the indictment was filed, the Defendant escaped from the Detention Centre in Mitrovicë/Mitrovica.

3.7

Case:

The Prosecutor v. Žarko Cvetanović et alia

Info on Defendants:

1. Žarko Cvetanović (1949), Serbian, worker;
2. Mikica Mihajlović, Serbian;
3. Mile Ivković, Serbian;
4. Ile Dimitrijević, (1964);

Courts adjudicating the case:

Preliminary criminal investigation was taking place before the District Court of Gjilan/Gnjilane.

The main trial was opened before the Basic Court of Gjilan/Gnjilane.

Indictment:

On September 9, 2003, Vaxhid Idrizi, a local prosecutor of the District Prosecution Office in Gjilan/Gnjilane filed an indictment against the Defendants charging them with the commission of the criminal offence of War Crime against the Civilian Population.

He charged the Defendants with the following: from March 24 to June 1999, during the armed conflict in Kosovo, they violated the norms of international law, as they, during the operations of the army, the police and other armed formations, in addition to the murders, expulsion, deportation and torture of the Albanian population in Kosovo, were systematically stealing the property from the warehouse of the private company "Timi Komerc" based in the village of Pozharan/Požaranje, as well as the property of the Agricultural Cooperative "Pozharan/Požaranje", causing damage to the owners in the amount of DEM 1,776, 850.00.

On August 27, 2012, following the decision of the District Court of Gjilan/Gnjilane dated April 27, 2012, wherein it was requested that the indictment be specified, Agron Luka, a local prosecutor of the District Prosecution Office in Gjilan/Gnjilane, after establishing certain personal data of the Defendants, filed a new indictment on the same grounds for the commission of the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*, with a similar description of the Defendants' actions.

PROCEEDINGS UPON THE INDICTMENT

First instance proceedings:

An assessment procedure of the indictment of the District Public Prosecution Office in Gjilan/Gnjilane was conducted on September 9, 2003 before the District Court of Gjilan/Gnjilane. The indictment was remitted to the Prosecution Office in order to have the Defendants' personal data specified. In 2012, a new indictment was filed as per which the main trial was opened on December 6, 2012 before a mixed Trial Panel (EULEX Judges: Mariola Pasnik, presiding, Arkadiusz Sedek and local

Judge Hasan Sadiku, panel members). The trial was suspended due to the unavailability of the Defendants.

As per the same indictment, on April 19, 2017, a preliminary hearing was scheduled before a local judge of the Basic Court, Naser Maliki, and was postponed to an indefinite period of time due to the unavailability of the Defendants.

3.8

Case:

The Prosecutor v. Momčilo Jovanović

Info on the Defendant: Momčilo Jovanović (1960), Serbian, member of the paramilitary unit.

Court adjudicating the case:

The District Court of Pejë/Peć was the competent court to act upon the indictment of the District Public Prosecution Office in Pejë/Peć.

Indictment:

On October 9, 2008, International Prosecutor Maria Bamieh (UNMIK) of the District Public Prosecution Office in Peja filed an indictment against Momčilo Jovanović in relation to the criminal offence of *War Crimes against the Civilian Population*.

She charged the Defendant with the following: during the armed conflict in Kosovo, from early September 1988 until early June 1999, acting as a member and leader of paramilitary units, uniformed and armed, he violated the provisions of international law, and participated, on his own or in complicity with others, in the actions against some civilians who were not capable of fighting - villagers of Vitomiricë/Vitomirica and surrounding settlements, which resulted in violating the health and bodily integrity and causing bodily harm, immense suffering or death. The aforementioned behaviour, the application of measures of intimidation and terror resulted in massive abandonment of the civilians' homes and their displacement.

- The Defendant is charged with the following: on May 11, 1999, in the village of Vitomiricë/Vitomirica, in co-operation with unknown paramilitaries, he killed Bardhal Sul Ali, Miradija and Xhafer Grabovci. After he had entered their house, shots were heard, and the house was set on fire.

- In the same indictment, the Defendant is charged with the following: on the same date, acting in complicity with his father, brother and other individuals, he was spreading fear, panic and humiliation. He put a pistol on the neck of Shaban Sadiku and did not allow him and his sick wife to leave the village and go to the hospital.

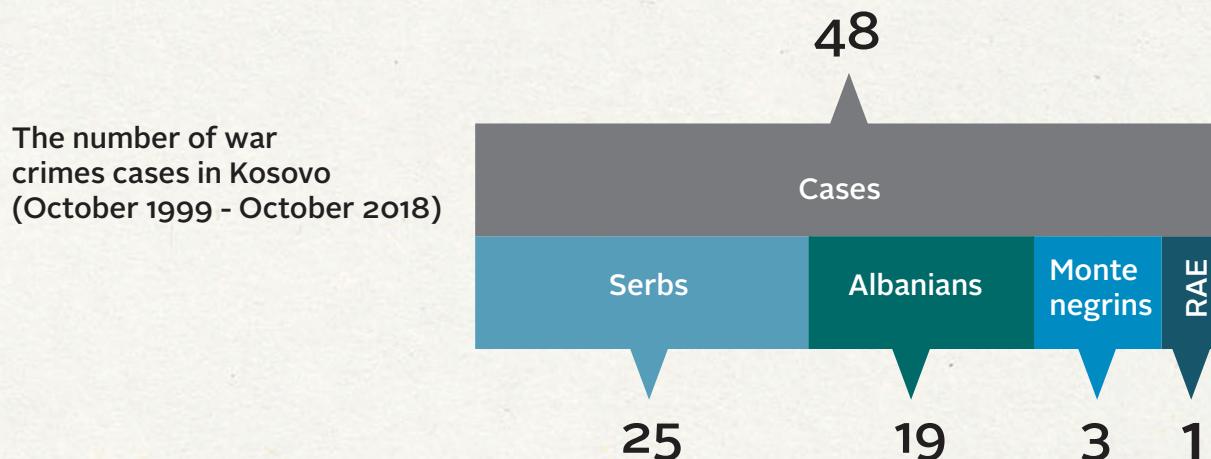
As alleged in the indictment, nothing happened in the village during the mentioned period that would prevent him and his family to be consulted.

First instance proceedings:

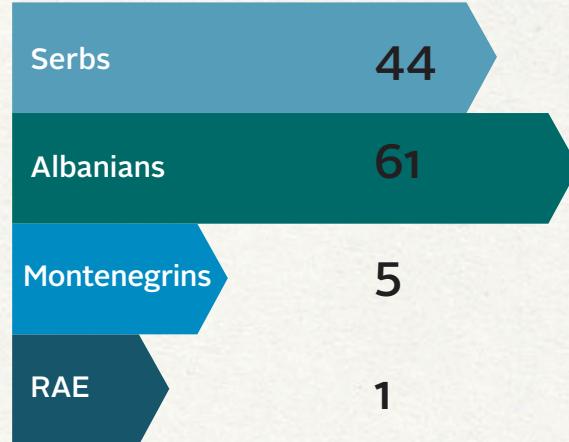
On suspicion of committing the previously described offence as well as other criminal offences, the Defendant Jovanović was deprived of liberty on March 12, 2008 during his stay in Pejë/Peć, when one witness identified him. Based on the witness statement, the Defendant was deprived of liberty and an investigation was initiated. The Defendant was placed in detention on remand, which was replaced by house

detention, later, by reporting to the police station, during which he left Kosovo. After the investigation was carried out, an indictment was filed. At the time the indictment was filed, he was not available to the Kosovo prosecuting authorities.

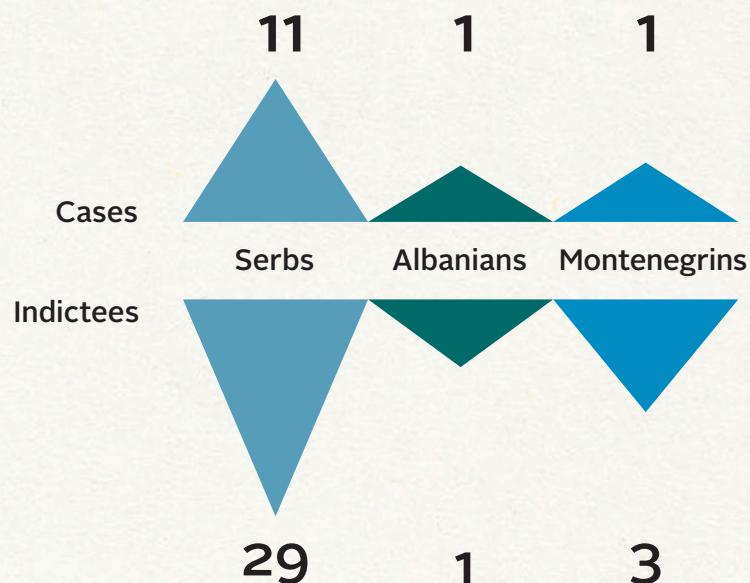
STATISTICS ON WAR CRIMES TRIALS TAKING PLACE BEFORE THE KOSOVO COURTS IN THE PERIOD FROM 1999 TO 2018

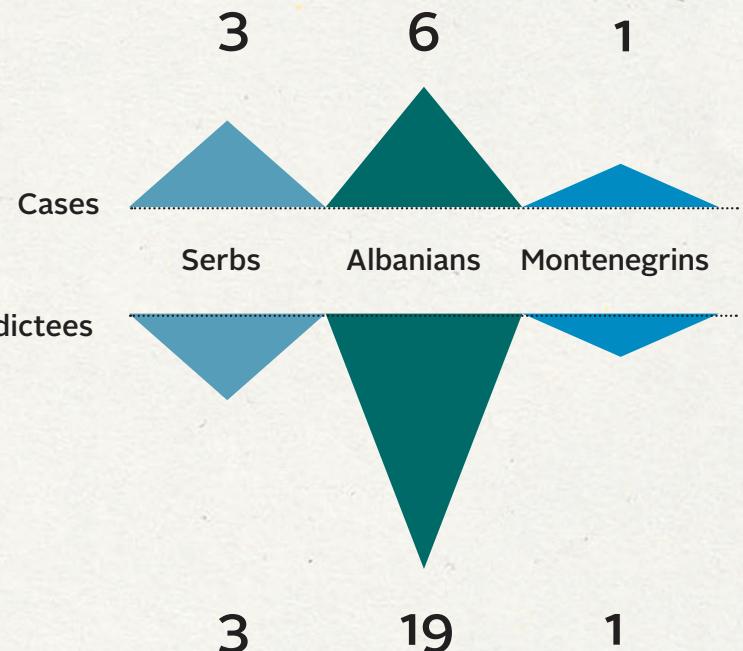
Nationality of persons indicted for war crimes in Kosovo

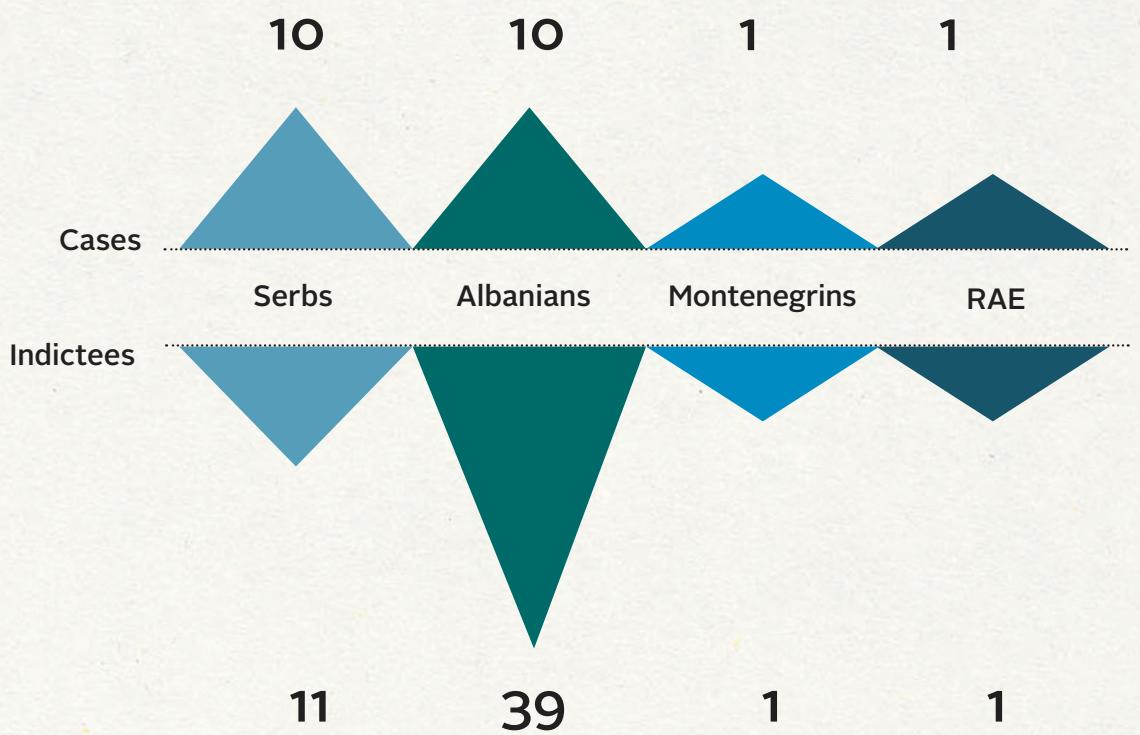
Indictments filed by local prosecutors (1999-2000)

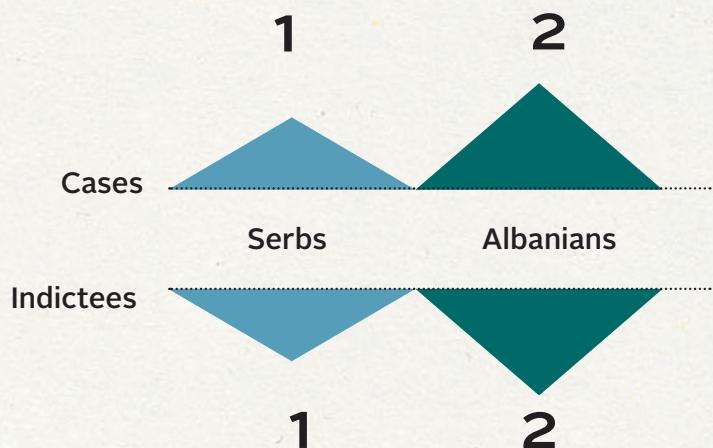
**Indictments filed by
UNMIK prosecutors
(2000-2008)**

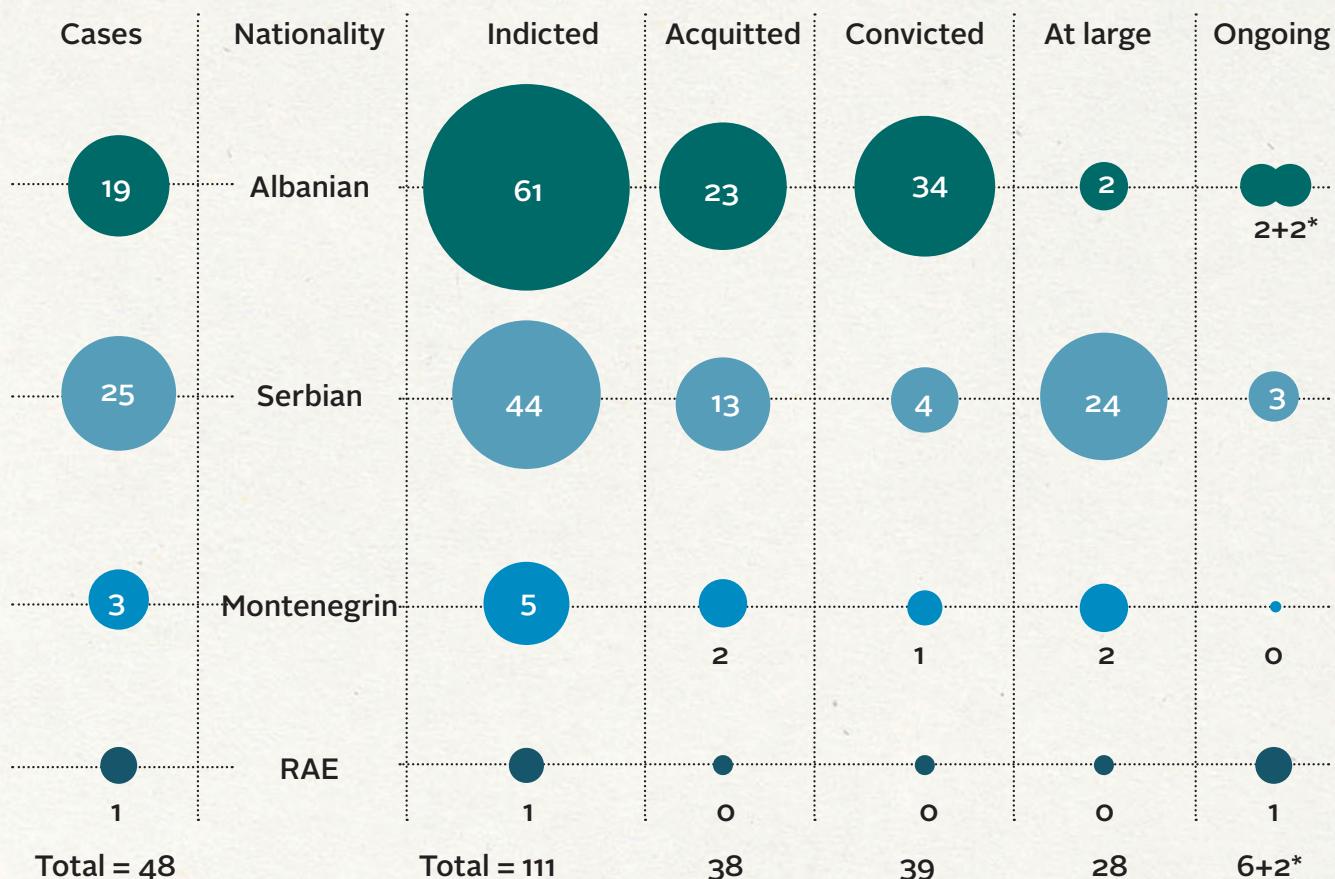
**Indictments filed by
EULEX prosecutors
(2009-2018)**

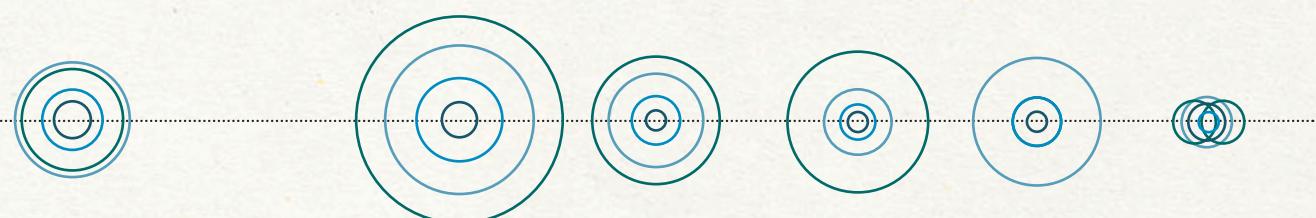
Indictments filed by local prosecutors after the transfer of competences from EULEX (June 2014 - October 2018)

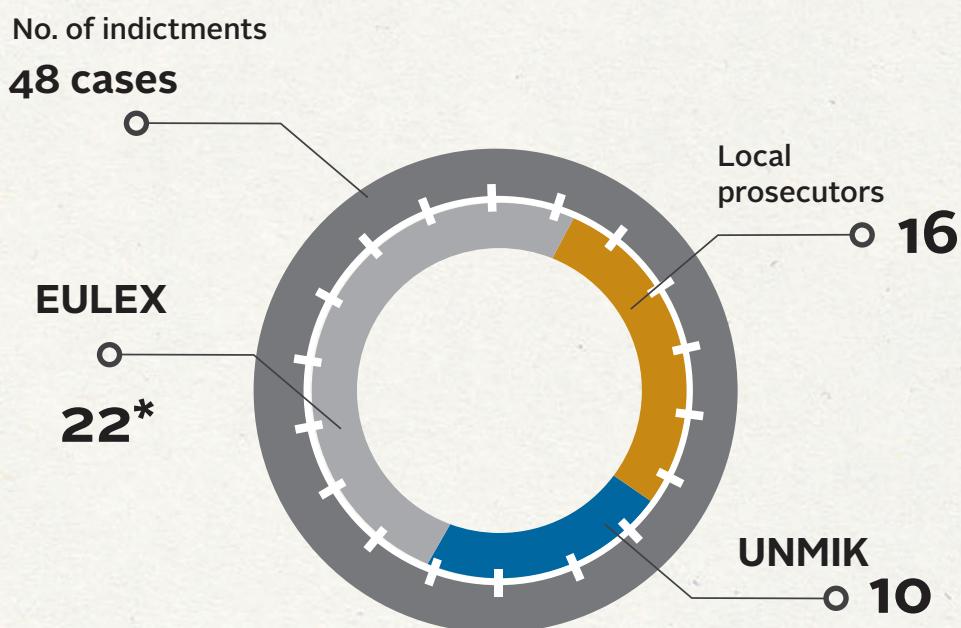
Statistics on war crimes trials in Kosovo (October 1999 - October 2018)

*The two (2) defendants against whom the criminal proceedings have been ongoing were sentenced by final judgments in another case.

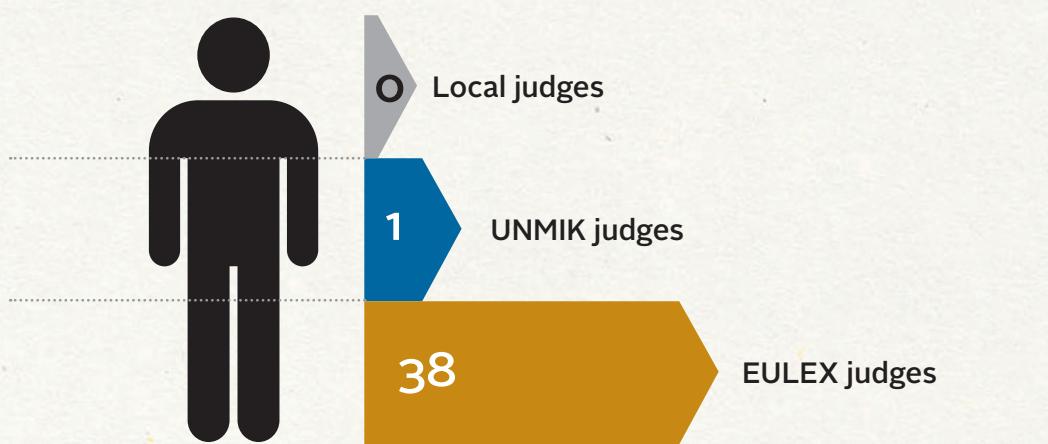

Number of war crimes indictments filed in Kosovo according to the competences
(October 1999 - October 2018)

*Two (2) indictments filed by mixed teams of EULEX and local prosecutors.

Defendants convicted of war crimes in Kosovo according to the competences:

Botuesi/Izdavač/Publisher:
Fondi për të Drejtën Humanitare Kosovë
Fond za humanitarno pravo Kosovo
Humanitarian Law Center Kosovo

Për botuesin/Za izdavača/For the Publisher:
Bekim Blakaj

Përgatiti/Pripremila/Prepared:
Anka Kurteshi Hajdari
Me bashkëpunëtorët/Sa saradnicima/With associates
Linda Tahiri i Amer Alija

Dizajni/Dizajn/Design:
Adela Zejnilović

Shtypshkronja/Štamparija/Printing house:
Grafika Rezniqi

Tirazhi/Tiraž/Print run:
700

Prishtinë, Tetor 2018
Priština, Oktobar 2018
Pristina, October 2018

Copyright © 2018
Fondi për të Drejtën Humanitare Kosovë

"Ky grant është financuar nga projekti Promovimi i Shoqërisë Demokratike (DSP) – i financuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) dhe Ministria e Punëve të Jashtme e Danimarkës (DANIDA) dhe menaxhuar nga Fondacion.

Ovaj grant je finansiran od Unapredjenja Demokratskog Društva (DSP) - finansiran od strane Švajcarske Agencije za Razvoj I Saradnju (SDC) i Ministarstva Spoljnih Poslova Danske (DANIDA), a upravlja Kosovska Fondacija za Civilno Društvo (KCSF).

This grant is financed by the project Democratic Society Promotion (DSP) – financed by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) and the Ministry of Foreign Affairs of Denmark (DANIDA) and managed by the Kosovo Civil Society Foundation (KCSF)"